

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE**

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

za rok 2022

1. Identifikácia úradu.

Názov:	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
Sídlo:	Nitra, Štefánikova 58, 949 63 Nitra
územná pôsobnosť:	územný obvod okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce
IČO:	17 33 60 31
DIČ:	202 12 05 208
kontakt:	tel. č. 037/6560412 e-mail nr.riaditel@uvzsr.sk
Rezort:	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Forma hospodárenia:	rozpočtová organizácia
Štatutárny zástupca:	MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA regionálna hygienička, generálna tajomníčka služobného úradu

Členovia vedenia organizácie :

Vedúci ekonomiky a ľudských zdrojov:	Mgr. Ondrej Rapavý
Vedúca úseku regionálneho hygienika:	MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA
Vedúca odd. hygieny životného prostredia:	RNDr. Mária Kraváriková, MPH
Vedúca odd. hygieny výživy:	Ing. Darina Pintová
Vedúca odd. hygieny detí a mládeže:	PhDr. Alena Gregušová, PhD.
Vedúca odd. epidemiológie:	MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA
Vedúca odd. preventívneho prac. lekárstva:	Mgr. Andrea Zubčáková
Vedúca odboru laboratórnych činností:	PhDr. Eva Barátová, PhD.
Vedúci oddelenia radiačnej ochrany	Mgr. Vladimír Trebichalský
Vedúci odd. PTČ	Marcel Bott

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je orgánom verejného zdravotníctva. Zabezpečuje svoje činnosti pre územný obvod okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (výkon štátneho zdravotného dozoru, plnenie špecializovaných úloh verejného zdravotníctva, vrátane zabezpečovania činnosti Národného referenčného centra pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov), zák.č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov (výkon úradnej kontroly potravín), zák.č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov, zák.č. 131/2010 o pohrebníctve a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre ako regionálny úrad v sídle kraja vykonáva objektivizáciu, referenčné a špecializované testovanie a kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia a biologického materiálu na účely posudzovania ich možného vplyvu na verejné zdravie pre Nitriansky kraj.

RÚVZ so sídlom v Nitre v územnom obvode Nitrianskeho kraja vykonáva štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany.

Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov na RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečuje akreditované odbery a stanovenia anorganických vláknitých prachov vo vnútornom a pracovnom ovzduší a v pevných materiáloch elektrónovým mikroskopom na celom území SR od roku 2000. Vyhodnocuje vzorky vnútorného a pracovného ovzdušia počas likvidácie azbestových materiálov a po skončení prác. Podľa požiadaviek terénneho oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a objednávok organizácií vyhodnocuje vo vzorkách z pracovného ovzdušia i umelo vyrobené minerálne vlákna (sklenené, čadičové, keramické).

Výmera územia a demografia dozorovaného územia:

okres	výmera územia	počet obyvateľov	hustota obyv. /km ²	počet obcí	počet miest
Nitra	871	161719	185,67	62	2
Šaľa	356	51490	144,63	13	1
Zlaté Moravce	521	40467	77,67	33	1

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je právnická osoba zriadená zákonom. Výkon štátnej správy a iných špecializovaných činností uskutočňovaných regionálnym úradom verejného zdravotníctva riadi a kontroluje Úrad verejného zdravotníctva SR a Ministerstvo zdravotníctva SR.

Snahou Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je zlepšovať činnosť vo všetkých oblastiach pôsobenia, zvyšovaním profesionality a odbornosti zamestnancov vybudovať dôveryhodnú inštitúciu; zabezpečovať výkon činnosti s cieľom dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva regiónu a predĺženie produktívneho života pozitívnym ovplyvňovaním determinantov zdravia.

Strednodobý výhľad organizácie:

V nadväznosti na aktuálne uznesenia vlády SR, Strategický rámec v zdravotníctve pre roky 2013 – 2030 a Programové vyhlásenie vlády SR Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bude zabezpečovať :

- a) efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia,
- b) posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii,
- c) posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotnému uvedomeniu ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre by mal aj v budúcnosti :

- a) Monitorovať zdravotný stav, identifikovať zdravotné problémy obyvateľstva, vykonávať prevenciu, surveillance a kontrolu prenosných a neprenosných ochorení.
- b) Diagnostikovať a vyšetrovať riziká pre zdravie obyvateľstva a jeho skupiny vyplývajúce z expozície fyzikálnym, chemickým, biologickým, psychologickým a sociálnym faktorom a riešiť ich.
- c) Informovať, vzdelávať a posilňovať obyvateľstvo v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.
- d) Vypracovať a plánovať politiku, ktorá podporí individuálne úsilie a úsilie komunity pre lepšie zdravie.
- e) Vymáhať plnenie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany verejného zdravia, podieľať sa na tvorbe legislatívy na úseku verejného zdravotníctva
- f) Prepájať obyvateľov k potrebným zdravotníckym službám.
- g) Zabezpečiť kompetentnú pracovnú silu a manažment verejného zdravotníctva.
- h) Vyhodnocovať efektívnosť, dostupnosť a kvalitu zdravotníckych služieb z pohľadu ochrany verejného zdravia
- i) Uskutočňovať výskum vo verejnom zdravotníctve, skúmať nové pohľady a inovačné riešenia zdravotných problémov a problémov súvisiacich so zdravím.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Činnosti /produkty organizácie a ich náklady v členení:

4.1. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

RÚVZ so sídlom v Nitre vykonáva štátny zdravotný dozor v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia na úseku zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, v ubytovacích zariadeniach, v zariadeniach spoločného stravovania, nad kozmetickými výrobkami, v zariadeniach pre deti a mládež, v zariadeniach pre zotavovacie pobyty detí, telovýchovno - športových zariadeniach, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na umelých kúpaliskách, krytých plavárňach, v zariadeniach sociálnych služieb, u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, na úseku pohrebníctva a ochrany nefajčiarov .

V problematike radiačnej ochrany bolo podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov vydaných 17 rozhodnutí o registrácii činnosti vedúcej k ožiareniu a podľa § 27 zákona 10 zmien registrácií. Podľa § 28 tohto zákona boli vydané 4 povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu a podľa § 31 zákona 12 zmien povolení. Z dôvodu neúplného podania,

ktoré nemalo všetky náležitosti podľa zákona č. 87/2018 Z. z., bolo v 4 prípadoch prerušené správne konanie. Boli vydané 3 potvrdenia o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z. z. Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov bolo tiež vydané 1 rozhodnutie o vyhlásení rizikovej práce na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

Celkovo bolo v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany vykonaných 75 previerok na 94 pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci týchto previerok boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Nedostatky boli prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované, čo bolo zo strany RÚVZ Nitra priebežne kontrolované.

V rámci konzultačnej a poradenskej činnosti a poskytovania informácií v radiačnej ochrane bolo zamestnávateľom a zamestnancom pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pracovným zdravotným službám, subjektom, ktoré vykonávajú samostatne niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby alebo bežným občanom v roku 2022 poskytnutých 142 významnejších konzultácií a bolo vydaných 63 odborných vyjadrení a usmernení.

4.2. Výkon úradnej kontroly potravín v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia a radiačnej ochrany.

Úradné kontroly potravín nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním do obehu potravín a pokrmov sú vykonávané zamestnancami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.2017/625 z 15.marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín (ďalej len „nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.2017/625 o úradných kontrolách“) a kompetenciami vyplývajúcimi z § 23 ods. 2 zák. NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a s Plánom úradnej kontroly orgánov verejného zdravotníctva na rok 2022, vypracovaným ÚVZ SR. V súlade s plánom ÚVZ boli vytvorené plány kontrol a odberov vzoriek potravín na rok 2020 na úrovni kraja a jednotlivých RÚVZ.

Kontroly sa týkali zabezpečenia hygienických podmienok a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov v súlade s požiadavkami ustanovenými v:

- zákone č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení,
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 o úradných kontrolách,
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín
- zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- vyhláške MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov

V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Nitre bolo v roku 2022 registrovaných 2347 potravinárskych prevádzok, v ktorých v zmysle zákona č. 152/1995 Z.z. vecne a miestne príslušným orgánom úradnej kontroly je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre.

V týchto zariadeniach bolo v sledovanom období vykonaných celkom 2189 kontrol z čoho 893 kontrol bolo vykonaných podľa zákona 152/1995 Z.z. Celkový počet kontrol bol v roku 2022 oproti roku 2021 vyšší o 103 kontrol, počet kontrol podľa zákona 152/1995 Z.z. vyšší o 187 kontrol.

Za rok 2022 bolo v nadväznosti na plán úradnej kontroly odobratých a laboratórne vyšetrených 569 vzoriek. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo nevyhovujúcich 30 vzoriek, čo predstavuje 5,27 %. Z dôvodu mikrobiálnej kontaminácie nevyhovovalo 27 vzoriek, z dôvodu nesprávneho označenia nevyhoveli 3 vzorky. Oproti roku 2021 sa percento nevyhovujúcich vzoriek zvýšilo o 0,58 %. Nevyhovujúce vzorky boli zistené v nasledovných komoditách: zmrzliny (12), hotové pokrmy (9), pokrmy rýchleho občerstvenia (4), lahôdkárske výrobky (2), výživové doplnky (2), kuracie mäso (1).

4.3. Výkon práce v ohniskách nákaz

Na evidenciu prenosných ochorení hlásených v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) v spojení s § 52 ods. 5 písm. a) zák.č. 355/2007 Z.z. slúži program EPIS do ktorého bolo zaevidovaných spolu 64257 prenosných ochorení podliehajúcich hláseniu. Z nich bolo vykonané epidemiologické vyšetrenie v 58832 ohniskách nákaz (okrem nozokomiálnych nákaz s počtom 2541) a 182 krát v epidemických ohniskách. V rámci práce v ohnisku nákazy bol nariadený:

- lekársky dohľad alebo zvýšený zdravotný dozor podozrivým z nákazy v 22 prípadoch,
- nariadené profylaktické očkovanie osobám v riziku vzniku ochorenia,
- bol vykonaný odber biologického materiálu v ohnisku nákazy na odhalenie pôvodcu nákazy 4 krát.

Kontinuálne sme sledovali a v týždenných intervaloch analyzovali výskyt chrípky a ARO v pôsobnosti RÚVZ Nitra ako aj v Nitrianskom kraji. V súvislosti s pokračujúcou pandémiou Covid-19 a environmentálnou surveillancie odpadových vôd na COVID-19 v SR , ktorá sa vykonávala od 4.5.2021 na ČOV v Nitre, bola od 14.6.2022 zapojená do monitoringu aj ČOV v Zlatých Moravciach (spolu 93 odberov) . Navyše sa vykonávali epidemiologické vyšetrenia u hospitalizovaných pacientov infekčného a detského oddelenia vo Fakultnej nemocnici v Nitre, Špecializovanej nemocnici Zobor v Nitre, Nemocnici v Zlatých Moravciach a v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží.

4.4. Monitoring.

Monitoring kvality pitnej vody

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2022 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou, v znení vyhlášky MZ SR č. 97/2018 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z.z. rozbormi v rozsahu vyšetrení, ktoré zabezpečuje odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2022 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 200 vzoriek.

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

Monitoring kvality vody na kúpanie

Monitoring kvality vody na kúpanie je vykonávaný v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 308/2012 o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku.

V okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa evidujeme kúpaliská s celoročnou aj so sezónnou prevádzkou. : v okrese Nitra 7 kúpalísk (2 kúpaliská boli mimo prevádzky), v okrese Šaľa 2 kúpaliská (1 kúpalisko s celoročnou prevádzkou bolo aj v roku 2022 mimo prevádzky) a v Zlatých Moravciach sú to 3 kúpaliská (Letné kúpalisko v Zlatých Moravciach je dlhodobo mimo prevádzky a v roku 2022 bol mimo prevádzky bazén v Park hoteli Tartuf v obci Beladice).

V roku 2022 bolo v okrese Nitra odobratých spolu 391 vzoriek bazénových vôd, v okrese Šaľa 92 vzoriek a v okrese Zlaté Moravce 23 vzoriek.

Údaje z monitoringu kvality vody na kúpanie boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o kvalite vody na kúpanie a počas kúpackej sezóny 1 x týždenne zadávané do IS.

V rámci laboratórnych analýz sa aj v roku 2022 pokračovalo vo vyšetrení vzoriek vôd z vodných atrakcií na TK Diakovce, na Letnom kúpalisku v Nitre a v zariadení ThermalPark Nitrava v Poľnom Kesove na prítomnosť legionell – v odobratých vzorkách nebola zistená ich prítomnosť.

4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti.

RÚVZ so sídlom v Nitre zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti:

- podľa § 15 ods. 2 zák.č. 355/2007 Z.z.

a) pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody

- b) v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo
- c) pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov
- d) pri výrobe kozmetických výrobkov
- e) v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách

§ 15 ods. 2	Počet preskúšaných	Počet vydaných osvedčení	Počet vydaných duplikátov
písm. a)	9	9	0
písm. b)	26	26	0
písm. c)	366	365	16
písm. d)	1	1	0
písm. e)	0	0	0
SPOLU:	402	401	16

- podľa § 15 ods. 3 zák.č. 355/2007 Z.z.

- a) na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami
- b) na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie
- c) na nákup, predaj a spracúvanie húb
- d) na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória

§ 15 ods. 3	Počet preskúšaných	Počet vydaných osvedčení	Počet vydaných duplikátov
písm. a)	4	27	0
písm. b)	4	12	0
písm. c)	0	0	0
písm. d)	22	22	0
SPOLU	30	61	0

4.6. Posudková činnosť.

Posudková činnosť bola vykonávaná v zmysle § 13 zák.č. 355/2007 Z.z. pričom v rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 968 rozhodnutí a 400 záväzných stanovísk.

4.7. Národné referenčné centrá.

V RÚVZ so sídlom v Nitre je zriadené Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákňitých prachov.

Problematika NRC je bližšie rozpracovaná v čiastkovej výročnej správe za odbor laboratórnych činností.

4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

1. HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1.1. Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR V. (NEHAP V.)

2 PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO

2.1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce .

2.1.1. Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

2.1.2. Znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické

2.1.3. Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém.

2.2 Intervencie na podporu zdravia pri práci:

2.2.1. Zdravé pracoviská

2.2.2. Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

3. HYGIENA VÝŽIVY, BEZPEČNOSTI POTRAVÍN A KOZMETICKÝCH VÝROBKOV

3.1. Monitoring príjmu kuchynskej soli

3.4. Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania v potravinách určených pre dojčatá a malé deti.

4. HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

4.1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)

4.2. Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

4.3. Úrazy u detí v SR

5. ODDELENIE RADIAČNEJ OCHRANY

5.1 Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov z lekárskeho ožiarenia

5.2. Cílené vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu a vypracovanie postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym materiálom.

6. ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE

- 6.1 Národný imunizačný program
- 6.2 Surveillance infekčných chorôb
- 6.3 Epidemiologický informačný systém
- 6.4 Nozokomiálne nákazy (NN)
- 6.5 Prevencia HIV/AIDS – testovanie, poradenstvo, sledovanie
- 6.6 Poradne očkovania
- 6.7 Organizácia zdravotno – výchovných akcií pre obyvateľov s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané SZO

7. ODBOR LABORATÓRNYCH ČINNOSTÍ

- 7.1. Monitoring kvality vôd vybraných lokalít
- 7.2. Kvalita vody a prostredia zdravotníckych zariadení a umelých kúpalísk a iných prioritných priestorov.
- 7.7. Kvalita vnútorného ovzdušia v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach pre deti od 0 do 6 rokov veku
- 7.10 Monitoring biologických alergénov v ovzduší (peľová informačná služba – PIS) a alergénov roztočov vo vnútornom prostredí
- 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie
- 7.15. Analýza celkového arzenu v potravinách
- 7.17. Monitoring obsahu ťažkých kovov v potravinách pre dojčatá a malé deti
- 7.18. Monitoring obsahu dusitanov a dusičnanov v potravinách pre dojčatá a malé deti
- 3.2. Monitoring príjmu kuchynskej soli

9. ODDELENIE PODPORY ZDRAVIA A VÝCHOVY KU ZDRAVIU

- 9.1 Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR
- 9.2. Prieskum zdravotnej gramotnosti obyvateľov SR
- 9.3. Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025
- 9.4. Podpora zdravia znevýhodnených komunit
- 9.5. Stratégia rozvoja poradenských centier ochrany a podpory zdravia v SR
- 9.6. Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2021 - 2030

4.9. Ostatné úlohy.

Činnosti jednotlivých oddelení sú podrobne rozpracované v prílohe č. 1 tejto výročnej správy.

4.10. Laboratórne činnosti

Odbor laboratórnych činností (OLČ) RÚVZ so sídlom v Nitre je akreditované pracovisko vykonáva chemické, fyzikálne, fyzikálnochemické, mikrobiologické a biologické skúšanie akosti, pitných, povrchových, odpadových a závlahových vôd, potravín, predmetov bežného používania, vzoriek ovzdušia a skúšanie fyzikálnych parametrov pracovného a životného

prostredia ako aj chemických parametrov pracovného prostredia, mikrobiologickú kontrolu sterilizačných prístrojov.

Analýzy zabezpečuje pre celý Nitriansky kraj (v špeciálnych analýzach aj pre iné kraje), v prípade NRC pre celú SR.

Výkony OLC

Pracoviská (úseky)	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
Chemické analýzy	2267	15362	25771
Fyzikálne analýzy	507	1568	1568
Mikrobiologické analýzy	12043	32457	54175
Biologické analýzy	1885	8334	16429
NRC pre vlákňité prachy	275		283

5. Rozpočet organizácie

Záväzné ukazovatele bežných výdavkov a kapitálových výdavkov na rok 2022

Rozpis záväzných limitov a ukazovateľov platných pre rok 2022 bol RÚVZ so sídlom v Nitre rozpisovaný MZ SR. Počas roka 2022 bol štátny rozpočet upravovaný a rozpočtovaný v plnom programovom rozpočtovaní štyroch programov bežných výdavkov a v troch programoch kapitálových výdavkov.

Schválený a následne upravený rozpočet bežných výdavkov pre rok 2022 bol nasledovný:

- zdroj 111 – štátny rozpočet
- funkčná klasifikácia – 0740 – Štátne zdravotné ústavy
- program – 0790203 – Ochrana zdravia
- program - 0EK0G01 – Informatizácia - systém vnútornej správy
- program - 0EK0G03 – Informatizácia - podporná infraštruktúra
- program – 07B0103 – Ostatné v zdravotníctve
- ekonomická klasifikácia (EK) vrátane rozpočtu je v nasledovnom prehľade

v Eur

<i>Položka EK</i>	<i>Názov položky</i>	<i>Schválený rozpočet</i>	<i>Upravený rozpočet</i>
600	Bežné výdavky	2 830 183,00	3 021 151,79
610	Mzdy, platy..	1 917 883,00	1 968 383,00
620	Poistné a príspevok do poisťovní	670 300,00	682 019,14
630	Tovary a služby	169 200,00	272 750,24
640	Bežné transfery	72 800,00	97 999,41

Úpravy rozpočtu v priebehu roka 2022 boli uskutočňované na základe rozpočtových opatrení zo strany MZ SR a na základe požiadaviek RÚVZ Nitra.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre od začiatku roka 2022 po vyčerpaní všetkých svojich riešení na úsporné opatrenia požiadal MZ SR a ÚVZ SR o pridelenie rozpočtu na bežné výdavky EK 630-Tovary a služby a neskôr aj o pridelenie rozpočtu na EK 640-Bežné transfery.

Podľa realizovanej analýzy výdavkov na základe zmlúv s výhľadom do konca roka bolo zrejmé, že rozpočet roka 2022 pre Tovary a služby (630) bude nedostatočný a bolo potrebné navýšenie rozpočtu EK 630-Tovary a služby. Dôvody vyplývali z reálnych údajov, predovšetkým z toho, že na dodávku zemného plynu bola vysúťažená (prostredníctvom CVO realizovaného MZ SR) a následne zazmluvnená suma značne presahujúca rozpočet RÚVZ v Nitre. V dôsledku nárastu cien energií sa RÚVZ v Nitre mnohonásobne zvýšila potreba výdavkov na krytie nárastu cien týchto energií.

V priebehu roka 2022 odčerpával nedostatok rozpočtu na energie finančné prostriedky na zabezpečenie chodu úradu v ostatných činnostiach. Ostatné činnosti boli aj v roku 2022 viazané na výkon úradu v oblasti ochrany zdravia v zmysle platnej legislatívy, ŠZD a vyšetrovanie zložiek životného a pracovného prostredia. Zo strany MF SR a následne MZ SR bolo zrealizované navýšenie rozpočtu oproti schválenému rozpočtu na základe relevantných údajov zo strany RÚVZ vo výške 81 800,- Eur, z toho účelovo určené na zvýšenie cien energií suma 72 800,00 Eur a riešenie akútneho nedostatku rozpočtu vo výške 9 000,00 Eur.

V roku 2022 výdavky na prevádzku laboratória PCR a MOM-ky, z dôvodu plnenia úloh v zmysle stratégie boja proti pandémie koronavírusu Covid-19, boli refundované zo strany MF SR vo výške 16 625,79 Eur.

Na základe požiadavky Hlavného hygienika SR bol viazaný rozpočet vo výške 2707,00 Eur, účelovo viazaný na prevádzku informačných systémov pre Úrad verejného zdravotníctva SR a všetky regionálne úrady verejného zdravotníctva.

Rozpočet bežných transferov (640) aj napriek tomu, že bol rozpočtovaný vo vysokom náraste oproti predchádzajúcim rokom, nestačil na pokrytie všetkých zákonom stanovených výdavkov a nezohľadňoval potreby roka 2022. Táto proporcionalita vyústila do nemožnosti financovať potreby RÚVZ z tejto položky už v mesiaci august 2022, kedy zasiahlo MZ SR tým, že navýšilo rozpočet o sumu 16 000,- Eur. Následne bolo potrebné riešiť opakujúcu sa situáciu aj v mesiaci november a december 2022, čo v konečnom dôsledku pomohlo vyplatiť všetky zákonom dané výdavky.

Najvýraznejšie čerpanie bolo v podpoložke príspevku na stravné vo výške 63 380,70 Eur, čo je čerpanie o 2 185,70 Eur vyššie ako v predchádzajúcom roku.

Podpoložka poskytovania nemocenských dávok (PN) a príplatku k PN mala medziročne najvyšší nárast, kedy schválený rozpočet na tieto podpoložky celkovo vo výške 10 000,- Eur nebol dostatočný na čerpanie týchto dávok. V roku 2022 bolo potrebných na vyplatenie týchto sumu 34 618,71 Eur.

Odchodné v roku 2022 nebolo vyplatené vôbec.

Celkovo bolo z položky (640) Bežné transfery vyplatených 97 999,41 Eur v dvoch rozpočtovaných programoch.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre na rok 2022 nemal k 1.1.2022 schválený rozpočet kapitálových výdavkov na novú investičnú akciu.

Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre boli pridelené v priebehu roka 2022 finančné prostriedky v celkovej výške 88 900,- Eur, ktorých výška po úpravách k 31.12.2022 predstavovala sumu 58 900,- Eur.

Jedná sa o na nasledovné investičné akcie:

Názov investičnej akcie/prístroj	Investičná akcia číslo/ zdroj ŠR	Upravený rozpočet k 31.12.2022	Čerpanie rozpočtu k 31.12.2022
<i>Dozimetre RÚVZ Nitra</i> Program: 0790203	47677/11UA	30 000,- /0,-	<i>Viazané do r.2023</i>
<i>Telefónna ústredňa RÚVZ NR</i> Program: 0EK0G03	47213/111	12 000,00	11 823,60
<i>Služobné motorové vozidlá RÚVZ NR</i> Program: 0EK0G03	47215/111	37 350,00	37 260,00
<i>Aeroskop RÚVZ Nitra</i> Program: 07A0408	46791/111	5000,00	4 758,60
<i>Elektronický zabezpečovací systém RÚVZ Nitra</i> Program: 0790203	47533/111	3 500,00	3 258,73
<i>Technické zhodnotenie EZS RÚVZ Nitra</i> Program: 07A0408	48043/111	1 050,00	1 049,65
		58 900,00	58 150,58
Zostatok rozpočtu:		749,42 Eur	

V roku 2022 boli úpravou rozpočtu v priebehu roka pridelené kapitálové výdavky v šiestich investičných akciách v celkovej výške 88 900,- Eur, po viazaní 30 000,- Eur (inv.akcia Dozimetre RÚVZ Nitra) bola celková výška prideleného rozpočtu 58 900,00 Eur.

Ministerstvo zdravotníctva SR vyhovel v roku 2022 žiadostiam RÚVZ Nitra na nákup osobných vozidiel, prístroja aeroskop, telefónnej ústredne a elektronického zabezpečovacieho systému (v budovách „C“ a „D“) vrátane jeho technického zhodnotenia (rozšírenie pre budovy „A“ a „B“).

Realizáciou týchto investičných akcií sa vykonala obnova vozového parku, nefunkčného prístroja a už takmer neopraviteľnej telefónnej ústredne a elektronického zabezpečovacieho systému.

Najstaršie vozidlá boli z roka 2007 a 2009, opravy boli nerentabilné a časté a najjazdených mali spolu cca 456 tis. kilometrov.

Prístroj Aeroskop bol z roku 1993, nefunkčný a neopraviteľný, bol vedený ako cudzí majetok na základe zmluvy o výpožičke.

V RÚVZ v Nitre bolo nevyhnutné riešiť dosluhujúcu techniku na zabezpečenie telefónneho spojenia úradu a ochrany budov a majetku. Telefónna ústredňa z roku 2006 a elektronického zabezpečovacieho systému z roka 2001 (v budovách „C“ a „D“) už vykazovali značné známky opotrebovanosti, čo znamená že boli často poruchové, nevyhovovali súčasným technickým požiadavkám, neboli kompatibilné so súčasnými systémami v oblasti komunikácie a náhradné diely sa už nevyrábali. K technickému zhodnoteniu EZS tj.rozšírenie pre budovy „A“ a „B“ došlo na žiadosť RÚVZ Nitra po vzájomnej dohode s MZ SR.

Bežné výdavky - čerpanie

Limit rozpočtu na rok 2022 bol rozpísaný v rámci programov na podprogramy a prvky a podľa rozpisu na položky a podpoložky podľa platnej ekonomickej klasifikácie.

Skutočné čerpanie rozpočtových výdavkov z výdavkového účtu Štátnej pokladnice bolo k 31.12.2022 vo výške 100,00%.

Rekapitulácia prideleného rozpočtu a skutočného čerpania bežných výdavkov v roku 2022 zdroj 111 – štátny rozpočet podľa položiek ekonomickej klasifikácie:

v EUR

<i>Položka</i>	<i>Názov položky</i>	<i>Schválený rozpočet</i>	<i>Upravený rozpočet</i>	<i>Skutočnosť čerpania</i>	<i>Čerpanie v %</i>
600	Bežné výdavky	2 830 183,00	3 021 151,79	3 021 151,54	100,00
610	Mzdy, platy..	1 917 883,00	1 968 383,00	1 968 383,00	100,00
620	Poistné a príspevok do poisťovní	670 300,00	682 019,14	682 018,89	100,00
630	Tovary a služby	169 200,00	272 750,24	272 750,24	100,00
640	Bežné transfery	72 800,00	97 999,41	97 999,41	100,00

Rekapitulácia prideleného rozpočtu a skutočného čerpania bežných výdavkov v roku 2022 zdroj 111 – štátny rozpočet na položke ekonomickej klasifikácie 630 – Tovary a služby podľa jednotlivých programov:

v EUR

	Rozpočet	Čerpanie v Eur	Čerpanie v %
<i>Spolu 630, zdroj ŠR - 111</i>	<i>272 750,24</i>	<i>272 750,24</i>	<i>100,00</i>
0790203 – Ochrana zdravia	252 050,24	252 050,24	100,00
0EK0G01- Informatizácia/ vnútorná správa	2 000,00	2 000,00	100,00
0EK0G03- Informatizácia/ Podporná infraštruktúra	14 700,00	14 700,00	100,00
07B0103 – Ostatné v zdravotníctve	4 000,00	4 000,00	100,00

Pandémia Covid-19 sa aj v roku 2022 podpísala pod čerpanie výdavkov. V položke EK 630 – Tovary a služby sa podieľala v 7,75%-tách, čo je suma 21 141,70 Eur. MF SR prostredníctvom MZ SR refundovalo vynaložené výdavky v celkovej sume 16 625,79 Eur rozpočtovými opatreniami.

Rozpočet a plnenie rozpočtu príjmov

Skutočné plnenie príjmov k 31.12.2022 bolo vo výške 144 114,46 EUR, čo predstavuje plnenie na 103,90%. Všetky príjmy boli odvedené do štátneho rozpočtu.

Tabuľkový prehľad plnenia jednotlivých položiek príjmov k 31.12.2022:

v EUR

Názov (111)	rozpočet schválený	rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2022	rozdiel (skutočnosť- uprav.rozp.)	%
SPOLU - PRÍJMY:	150 000,-	138 700,-	144 114,46	5 414,46	103,90
- za predaj výrobkov, tovarov a služieb	150 000,-	137 700	111 393,57	-26 306,43	80,90
- za porušenie ostatných predpisov		0,-	32 540,89	32 540,89	0,00
- vratky, dobropisy z minulých rokov		1 000,-	180,00	-820,00	18,00

V roku 2022 bolo/i :

- vystavených 637 odberateľských faktúr v celkovej hodnote 107 197,14 EUR
- vydaných 52 rozhodnutí – pokút (zák.č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia...) v celkovej čiastke 28 488,- EUR po zrušení troch rozhodnutí vo výške 360,- EUR
- vydané blokové pokuty v sume 11 940,- EUR
- náhrada nákladov bola za rok 2022 dva krát (110,60 EUR + 30,20 EUR) v sume 140,80 EUR.

Závazky a pohľadávky

Závazky k 31.12.2022 po lehote splatnosti neboli vykazované, nakoľko RÚVZ v Nitre si plní všetky povinnosti voči dodávateľom, zamestnancom, sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovňiam. Závazky z dodávateľských vzťahov v lehote splatnosti boli vo výške 1789,84Eur.

Pohľadávky k 31.12.2022 boli vo výške 31 295,99 EUR, z toho do lehoty splatnosti 11 021,43 EUR a po lehote splatnosti 20 274,56 EUR, čo je podrobne rozpísané v nasledujúcej tabuľke:

v EUR

<i>Pohľadávky k 31.12.2022</i>	Odberateľské faktúry	Náhrada nákladov	Pokuty	Trovy konania	Spolu k 31.12.2022	Spolu k 31.12.2021
Spolu za rok 2022	3 585,13	0	13 633,00	0	17 218,13	21107,07
do lehoty splatnosti	2 671,43	0	8 350,00	0	11 021,43	9 049,53
po lehote splatnosti	913,70	0	5 283,00	0	6 196,70	12 057,54
Spolu za predchádzajúce roky tj. po lehote splatnosti	2 218,97	0	11 858,89	0	14 077,86	9 425,71
CELKOM pohľadávky k 31.12.2022	5 804,10	0	25 491,89	0	31 295,99	30 532,78
do lehoty splatnosti	2 671,43	0	8 350,00	0	11 021,43	9 049,53
po lehote splatnosti	3 132,67	0	17 141,89	0	20 274,56	21 483,25

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre sa zameriava na vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti a na ich vymoženie využíva všetky právne prostriedky.

Opravné položky

K 31.12.2022 boli na opravných položkách nasledovné úpravy:

- vymožené exekútorom v sume 554,47 Eur
- trvalé odpísanie 7 pohľadávok z opravných položiek vo výške 1543,38 Eur :
 - odpísal sa jeden prípad za rok 2003,
 - dve pohľadávky z r.2014

- a štyri pohľadávky z r. 2016
- do opravných položiek bolo zadaných 18 starých pohľadávok vo výške 6750,- Eur,
všetky neuhradené za rok 2021

Výsledok hospodárenia

Výsledok hospodárenia k 31.12.2022:

v EUR	
	Suma
Náklady (5)	3 449 742,50
Výnosy (6)	3 306 202,77
Výsledok hospodárenia (6-5)	-143 539,73

Záporný hospodársky výsledok -143 539,73 EUR ovplyvnili okrem iného najmä nasledovné skutočnosti:

1. - preúčtovanie spotreby z 112 na 501 spotrebného materiálu na diagnostikovanie Covid 19 v laboratóriu PCR, ktorý bol nakúpený v 12/2020 a bol k 31.12.2020 preúčtovaný z 501 na 112 z dôvodu začiatku činnosti laboratória od 01/2021. RÚVZ Nitra účtuje zásoby spôsobom B pri obstaraní priamo na nákladové účty. Tak sa to uskutočnilo v roku 2021 a počas roka 2022, kedy predstavuje hodnota spotrebovaného materiálu, ktorý sa preúčtoval z účtu 112 do nákladov sumu 116 833,27 EUR.
2. – preúčtovanie spotreby z 112 na 501 spotrebného materiálu v súvislosti so novozriadeným PCR laboratória na diagnostikovanie COVID 19 v odpadových vodách, ktoré začalo činnosť v januári 2022 a jednorazový spotrebný materiál obstaraný v 11+12/2021 v hodnote 30 077,70 EUR bol k 31.12.2021 vykazovaný na účte 112. Tento materiál bol použitý a preúčtovaný zo 112 do nákladov počas roka 2022 v plnej výške 30 077,70 EUR.

6. Personálne obsadenie

- stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre k 31.12.2021

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	
Sestra	1
Verejný zdravotník	5
Zdravotnícky laborant	15
Fyzik	
Laboratórny diagnostik	6
THP - VŠ	6
THP - ÚSV	10
Robotníci	10
Spolu	53

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 55/2017 Z. z.

o štátnej službe (vo fyzických osobách)

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár	1								1
Sestra									
Verejný zdravotník		5	1	22	10				38
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik									
THP - VŠ		1	1	4	1				7
THP - ÚSV						1	1		2
Robotníci									
Spolu	1	6	2	26	11	1	1		48

V sledovanom období sú v mimoevidenčnom stave (spolu verejná aj štátna služba):	6	
materská dovolenka	2	
rodičovská dovolenka	3	
neplatené voľno	1	

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2021

Počty zamestnancov	Plán rok 2021	Skutočnosť rok 2021
Evidenčný počet zamestnancov vo fyz. osobách k poslednému dňu sledovaného obdobia	103	101
Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyz. osobách v sledovanom období	103	94,93
Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k poslednému dňu sledovaného obdobia	103	99,20
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný v sledovanom období	103	93,37

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2021 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2021 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Laboratórny diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24			1,4				1	1		3,40
25 - 29			7				3	4		14
30 - 34			1			1	2	1		5
35 - 39			1				2			3
40 - 44			6	1			1	1	2	11
45 - 49	1		3	4				2	0,8	10,8
50 - 54			8	5		2	2	1	3	21
55 - 59		0,6	11	3		2	2		3,8	22,4
60 - 64			1,6	2				2		5,6
65 a viac			2			1				3
Spolu	1,00	0,6	42	15		6	13	12	9,6	99,20

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2021 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Laboratórny diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			7,40							7,40
HDM			4,00				1,00			5,00
PPL			6,00							6,00
HV			9,00				1			10,00
EPI			11,60					1,00		12,60
Laboratóriá			2	15		5	1,80	2,00	2,00	27,80
Úsek RH	1,00					1	4,20	6		12,20
HTČ							3,00	3	7,60	12,60
PZ		0,60	1,00							1,60
OZpŽ			1,00				2,00			3,00
Spolu	1,00	0,60	42	15	0,00	6,00	13,00	12	9,60	99,20

7. Ciele a prehľad plnenia

Ciele RÚVZ vyplývajú zo zákona č. 355/2007 Z.z., iných všeobecne záväzných predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia, z koncepcií jednotlivých odborov a z Programov a projektov RÚVZ v SR.

RÚVZ so sídlom v Nitre sa v r. 2022 podieľal na plnení Programov a projektov uvedených v časti 4. písm. h/ tejto výročnej správy. Všetky úlohy boli priebežne plnené a podľa aktuálnej potreby vyhodnocované, výsledky boli v stanovených termínoch zasielané na ÚVZ SR Bratislava.

Oddelenie	HŽP	HV	PPL	HDM	Epidem.	Spolu
Počet kontrolovaných prevádzok	4350	3037	6591	420	580	14978
Počet podaní	2315	2265	1568	642	361	7151
Počet kontrol	1183	2234	650	684	328	5079
Počet rozhodnutí	80	150	367	243	128	968
Počet záväzných stanovísk	277	33	71	19	0	400
Počet iných stanovísk	316	42	111	1686	92	2247
Počet ohnísk	184	2	0	1573	58832	60591
Počet odberov vzoriek	679	651	0	58	988	2376
Počet konzultácií	4950	3624	9984	4200	53890	76648

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je štátna rozpočtová organizácia, finančnými vzťahmi napojená výlučne na rozpočet kapitoly Ministerstva zdravotníctva SR.

Úrad plní celospoločenské poslanie a úlohy vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov, č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a zákona číslo 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rámci danej územnej pôsobnosti.

Plnenie úloh je priamo závislé od daných finančných prostriedkov, ktoré má úrad pre svoj chod k dispozícii. Hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami je zamerané na maximálne šetrenie a hodnotenie každej požiadavky súvisiacej so zabezpečením odborných činností a prevádzky. Z hľadiska hodnotenia dosiahnutých výsledkov našej organizácie, úrad vykonal všetky stanovené úlohy a zároveň sa úradu podarilo naplniť plán plnenia príjmov a dodržať hospodárne a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu.

V roku 2022 boli zdrojom financovania RÚVZ Nitra prostriedky štátneho rozpočtu v sume 3 021 151,54 EUR na bežné výdavky, ktoré boli vyčerpané na 100%. Tieto prostriedky boli použité na bežnú činnosť úradu, čo sú predovšetkým mzdy a odvody zamestnancov úradu, ktorí pracujú priamo v teréne podľa svojej pôsobnosti ako aj zamestnancov na odbore laboratórnych činností resp. pri zabezpečovaní chodu organizácie ÚRH, ELZ a PTČ. V dôsledku nárastu cien energií sa RÚVZ v Nitre mnohonásobne zvýšila potreba výdavkov na

krytie nárastu cien energií. V priebehu roka 2022 odčerpával nedostatok rozpočtu na energie finančné prostriedky na zabezpečenie chodu úradu v ostatných činnostiach. Ostatné činnosti boli aj v roku 2022 viazané na výkon úradu v oblasti ochrany zdravia v zmysle platnej legislatívy, ŠZD a vyšetrovanie zložíek životného a pracovného prostredia.

Príslušnými rozpočtovými opatreniami MF SR na rok 2022 sa realizovalo navýšenie rozpočtu miezd a odvodov.

Náklady na tovary a služby boli priebežne uhrádzané v lehote splatnosti, z titulu nedostatku rozpočtu v lete 2022 však hrozilo neuhrádzanie faktúr za tovary a služby, predovšetkým za energie a vodné, stočné, výdavky na zabezpečovanie stravovania zamestnancov, servis prístrojov, prídela do Sociálneho fondu, platby za poštovné, úhrada benzínu a opráv vozového parku. Dofinancovaním v októbri 2022 sa riziká znížili.

Uvádzame, že sa výdavky energie zvýšili z 33 tis. Eur v roku 2021 na 90,2 tis. Eur (o 172,73%), z čoho je 56,7 tis. Eur zemný plyn a 33,5 tis. Eur je elektrická energia.

Rozpočet bežných transferov aj napriek tomu, že bol rozpočtovaný vo vysokom náraste oproti predchádzajúcim rokom, nestačil na pokrytie všetkých zákonom stanovených výdavkov a nezohľadňoval potreby roka 2022. Táto proporcionalita vyústila do nemožnosti financovať potreby RÚVZ z tejto položky už v mesiaci august 2022, kedy zasiahlo MZ SR tým, že navýšilo rozpočet o sumu 16 000,- Eur. Následne bolo potrebné riešiť opakujúcu sa situáciu aj v mesiaci november a december 2022, čo v konečnom dôsledku pomohlo vyplatiť všetky zákonom dané výdavky.

Najvýraznejšie čerpanie bolo v podpoložke príspevku na stravné vo výške 63 380,70 Eur. Výdavky na PN nemocenských dávok (PN) a príplatku k PN boli vyplatené vo výške 34 618,71 Eur.

Kapitálové výdavky boli čerpané v celkovej hodnote 58 150,58 Eur na zabezpečenie služobných motorových vozidiel, telefónnej ústredne, elektronického zabezpečovacieho systému a aeroskopu pre oddelenie epidemiológie.

9.Hlavné skupiny odberateľov

U oddelení vykonávajúcich ŠZD hlavnú skupinu užívateľov (odberateľov) výstupov tvoria fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktorým sú poskytované výstupy z posudkovej činnosti formou rozhodnutí a záväzných stanovísk. Taktiež im je poskytovaná konzultačná činnosť a poradenstvo v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

Ďalšími užívateľmi sú fyzické osoby, ktorým sú vydávané osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 15 ods. 2 a 3 zák.č. 355/2007 Z.z. .

RÚVZ spolupracuje tiež s orgánmi štátnej správy a samosprávy (obce, stavebné úrady, orgány veterinárnej starostlivosti, ÚVZ SR, MZ SR ...).

Na oddelení podpory ku zdraviu sú užívateľmi výstupov hlavne fyzické osoby, ktorým je poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť. Dôležitou skupinou odberateľov sú aj školské a predškolské zariadenia, v ktorých je vykonávaná prednášková a vzdelávacia činnosť.

Odberateľmi výstupov laboratórnych činností sú fyzické osoby – podnikatelia, právnické osoby a fyzické osoby približne v rovnakom zastúpení.

10. Prílohy:

Príloha č. 1: Analýza činnosti jednotlivých odborov za rok 2020.

Príloha č. 2: a) prehľad publikačnej činnosti

b) prednáškovej činnosti

KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI A AUDIT

1. Prehľad:

- Petícií - 0
- sťažností : odstúpené, opodstatnené, neopodstatnené, odložené, sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, sťažnosť proti odloženiu sťažnosti - 1

2. Zamerania opodstatnených sťažností

Podaná sťažnosť bola neopodstatnená

3. Prijaté opatrenia

Žiadne

4. Podania

Údaje o počte iných podaní – rok 2022		
1	Celkom	379
1.1.	z toho z r. 2021	185
1.2.	z toho za rok 2022	194
1.3.	vybavených v r. 2022	222
1.4.	Nevybavené (k 31.12.2022)	157

RÚVZ so sídlom v Nitre riešil v roku 2022 celkom 379 podaní. Podania boli prešetrované v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, zák. č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov v spojitosti s inými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia.

Podania sa týkali najmä prevádzkovania priestorov bez rozhodnutia RÚVZ na uvedenie priestorov do prevádzky, nevyhovujúcich hygienických podmienok v zariadeniach spoločného stravovania, v zariadeniach pre deti a mládež, nesprávneho označovania potravín (hlavne výživových doplnkov), nevyhovujúcej kvality vyrábaných a podávaných jedál, nevyhovujúcej osobnej hygieny zamestnancov zariadení spoločného stravovania, nevyhovujúcej kvality vody vo verejnom vodovode, hluku v životnom a pracovnom prostredí, nevyhovujúceho pracovného prostredia, prekračovania hmotnostných limitov pri ručnej manipulácii s bremenami, neplnenia povinností zamestnávateľov pri ochrane zdravia pri práci, nedodržania zákazu fajčenia a porušovania protiepidemických opatrení súvisiacich ochorením COVID-19.

V prípade zistenia porušenia resp. nedodržania príslušných právnych predpisov RÚVZ prijímal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Vo viacerých prípadoch bola uložená pokuta podľa §56 a §57 zák. č. 355/2007 Z. z. a zák. č. 152/1995 Z.z. resp. boli uplatnené blokové pokuty.

5. Protispoločenská činnosť

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre má v zmysle § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydanú vnútornú Smernicu o podávaní a preverovaní podnetov, týkajúcich sa oznamovania protispoločenskej činnosti v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre platnú od 31.07.2020. V súlade s § 10 ods. 1 zák. č. 54/2019 Z. z. je určená zodpovedná osoba, ktorá plní úlohy podľa § 10 ods. 4 až ods. 7 a § 11 ods. 1 citovaného zákona.

Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre v roku 2022 nebol doručený podnet, týkajúci sa oznámenia protispoločenskej činnosti.

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie

Na RÚVZ so sídlom v Nitre nebolo doručené žiadne oznámenie, ktoré by poukazovalo na podozrenie zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie zamestnancom RÚVZ a RÚVZ taktiež nepodal orgánom činným v trestnom konaní žiadne oznámenie z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie.

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

	Nevybavené v roku 2021	Doručené v roku 2022	Vybavené v roku 2022	Nevybavené k 31.12.2022
Petície	0	0	0	0
Sťažnosti	0	1	1	0
Podnety	185	194	222	157
Protispoločenská činnosť	0	0	0	0

8. Kontrolná činnosť

V zmysle zák. č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, v nadväznosti na Zásady vnútornej kontrolnej činnosti v RÚVZ so sídlom v Nitre plán kontrolnej činnosti na rok 2022 - uskutočnených 4 kontrolných akcií:

1. Kontrola dodržiavania § 13 ods. 5, 6 zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (doklady k rozhodnutiam vydávaným podľa § 13 ods. 3,4 zák. č. 355/2007 Z. z.)

Termín: február 2022 - marec 2022

Kontrolovaný subjekt – oddelenie hygieny životného prostredia.

2. Kontrola dodržania 30 dňovej lehoty na vydanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti – pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov podľa § 16 ods. 29 zákona č. 355/2007 o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Termín: jún 2022 – júl 2022

Kontrolovaný subjekt: skúšobná komisia pre vykonávanie epidemiologicky závažných činností, úsek regionálneho hygienika - podateľňa

3. Kontrola dodržiavania lehôt na vydanie rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z. – dodržiavanie § 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Termín: september 2022 – október 2022

Kontrolovaný subjekt: oddelenie hygieny výživy

4. Kontrola dodržiavania ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov

Termín: október 2022 – november 2022

Kontrolovaný subjekt: ÚRH + príslušné oddelenia.

9. Audítorská činnosť

Dňa 19.05.2022 na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bol začatý plánovaný vládny audit č. 22100016-P-08. Vládny audit bol vykonávaný v súlade s Postupmi pre výkon vládneho auditu so zohľadnením medzinárodne uznávaných audítorských štandardov.

Cieľom vládneho auditu bolo overiť a hodnotiť finančné riadenie podľa § 5 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a overiť a hodnotiť ďalšie skutočnosti, ak tak ustanovuje osobitný predpis za roky 2020 - 2021. Pre účely overenia zverejňovania údajov v Centrálnom registri pohľadávok štátu boli overené splatné pohľadávky štátu v správe povinnej osoby ku dňu 10.06.2022. Pre účely overenia pohľadávok štátu splatných v rokoch 2020 – 2021 bola overená aj dokumentácia súvisiaca so vznikom pohľadávok štátu z rokov 1999 – 2019, dokumentácia súvisiaca s ochranou majetku štátu (poistné zmluvy) a s nakladaním s majetkom štátu (zmluvy o výpožičke, darovacie zmluvy).

VÝROČNÁ SPRÁVA

Oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia

okres Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

za rok 2022

Výročnú správu spracovala z podkladov pracovníkov oddelenia
RNDr. Mária Kraváriková, MPH – vedúca odboru

Apríl 2023

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Prehľad počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v jednotlivých okresoch podáva tab.č.1.1.

K 31.12.2022 evidujeme tieto vodovody :

- skupinový vodovod Nitra ktorý zásobuje spotrebiská : Nitra a Čechynce
- skupinový vodovod Nitra – Šaľa zásobuje spotrebiská Cabaj -Čápor, Mojmírovce, Ivanka pri Nitre, Lužianky, Svätoplukovo, Lehota, Branč, Veľké Zálužie, Jarok, Zbehy, Šaľa, Diakovce, Kráľová n/Váhom, Dlhá n/Váhom, Trnovec n/Váhom, Močenok a Horná Kráľová
- diaľkovod Gabčíkovo – zásobuje spotrebiská Vráble, Melek, Veľké a Malé Chyndice, Telince, Nová Ves nad Žitavou, Tajná, Čifáre, Žitavce, Lúčnica nad Žitavou, Paňa, Vinodol, Klasov, Vieska n/Žitavou, Slepčany, Tesárske Mlyňany, Čierne Kľačany, Volkovce, Choča, Beladice, Čaradice, Sľažany, Zlaté Moravce, Veľčice, Zlatno, Nemčiňany, Topoľčianky, Žitavany, Tekovské Nemce, Červený Hrádok, Malé a Veľké Vozokany, Nevidzany, Selice, Vlčany, Neded, Žihárec a Tešedíkovo, Veľký a Malý Cetín
- skupinový vodovod Kolíňany – zásobuje spotrebiská Kolíňany, Host'ová, Dolné Obdokovce, Čel'adice, Golianovo, Malý a Veľký Lapáš, Babindol
- skupinový vodovod Radošina – Veľké Ripňany zásobuje spotrebiská Kapince, Malé Zálužie
- Ponitriansky skupinový vodovod – zásobuje spotrebiská Výčapy-Opatovce, Eudovítová, Čakajovce, Nitrianske Hrnčiarovce, Horné a Dolné Lefantovce a Jelšovce
- vodovody zásobované z vlastných vodných zdrojov v obciach Alekšince, Štefanovičová, Nové Sady, Nitra – mestská časť Drážovce, Lukáčovce, Podhorany, ktorý v súčasnosti zásobuje aj obec Bádice, Veľká Dolina, Poľný Kesov, Jelenc,

Rumanová, Báb, Žirany, Rišňovce, Pohranice, Štitáre, Hruboňovo, ktorý zásobuje aj obec Šurianky, Nové Sady - Sila, ktorý zásobuje aj obec Čab, Hostie, Mankovce, Jedľové Kostol'any, Lovce, Machulince, Martin nad Žitavou, Skýcov, Obyce, z časti obec Topoľčianky a Hájske.

Pre vodárenské účely sú vo všetkých troch okresoch využívané len zdroje podzemných vôd väčšinou v správe ZsVS a.s, Nitra, ZsVS OZ Galanta, ZsVS OZ Topoľčany. Prevádzku vodovodov zabezpečujú pre obce tiež Ekostaving Nitra, Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmírovce, s.r.o., Mojmírovce, AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica v 1 prípade – obec Mankovce, pre obec Dolné Obdokovce – Michel Service s.r.o., Dolné Obdokovce, pre obec Žirany Daniel Andel DAN, Žirany 263. V úprave a dezinfekcii vody neboli oproti minulému roku zaznamenané zmeny.

V okrese Nitra bolo v roku 2022 z celkového počtu obyvateľov okresu 164 585 z verejných vodovodov zásobovaných 152 857 obyvateľov, čo je 92,87 %. Konštatuje sa že v zásobovaní obyvateľov došlo k miernemu poklesu, čo môže byť spôsobené zvýšeným šetrením obyvateľov, resp. napojením sa na vlastný vodný zdroj. Prevádzkovateľom verejných vodovodov v okrese Nitra sú ZsVS a.s. Nitra OZ Nitra, ZsVS OZ Topoľčany, ZsVS OZ Galanta, Ekostaving Nitra, Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmírovce, s.r.o., Mojmírovce a Michel Service s.r.o., Dolné Obdokovce a v obci Žirany je to Daniel Andel DAN, Žirany 263.

V uplynulom roku v okrese Nitra boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

V okrese Šaľa v uplynulom roku nenastali v rámci zásobovania obyvateľov pitnou vodou zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu, nakoľko všetkých 13 obcí okresu Šaľa má vybudovaný verejný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov okresu 50 827 je z verejného vodovodu a vlastného vodného zdroja v obci Hájske zásobovaných 50 270 obyvateľov, čo je 98,90 %. Prevádzkovateľom je ZsVS a.s. Nitra odštepny závod Galanta a odštepny závod Nitra.

Okres Zlaté Moravce má zabezpečené zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov napojením obcí na diaľkovod Gabčíkovo a využívaním vlastných vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie pitnou vodou. V roku 2022 bolo z celkového počtu obyvateľov okresu 40 822 zásobovaných z verejných vodovodov 35 708 obyvateľov, čo predstavuje 87,47 %. Je možné konštatovať, že došlo k nepatrnému úbytku v počte zásobovaných obyvateľov pitnou vodou. Prevádzkovateľom vodovodov je

ZsVS a.s., Nitra, AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica v obci Mankovce, OcÚ v obci Hostie, v obci Dolné Obdokovce je to Michel Service, s.r.o. Dolné Obdokovce. V uvedenom okrese boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V okrese Nitra z počtu obcí 62 majú verejný vodovod vybudovaný dve mestá, 60 obcí okresu, prímestská časť mesta Nitry –Drážovce a časť obce Nové Sady – Sila.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 je možné konštatovať, že v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a mestách okresu Nitra v roku 2022 bolo v rámci monitoringu odobratých a vyšetrených 122 vzoriek, z toho 14 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo predstavuje 11,48 % (v 4 prípadoch boli prekročené limity fyzikálno - chemických ukazovateľov a v 10-tich prípadoch v mikrobiologických ukazovateľoch), v rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 33 vzoriek, z toho 8 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 24,24 % závadnosť, v 2-och prípadoch išlo o chemickú závadnosť a v 7-mich prípadoch o išlo o mikrobiologickú závadnosť.

V okrese Šaľa má vybudovaný verejný vodovod jedno mesto a 12 obcí okresu, čo predstavuje 100 %.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Šaľa je možné konštatovať, že v roku 2022 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 31 vzoriek vôd, z toho 2 vzorky vykazovali nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 6,45 % (v 2 vzorkách boli prekročené limity v chemických ukazovateľoch. V rámci ŠZD boli odobraté a vyšetrené 2 vzorky vôd, ktoré vykazovali vyhovujúcu kvalitu vody.

V okrese Zlaté Moravce z počtu obcí okresu 33 má verejný vodovod vybudovaných jedno mesto a 28 obcí, čo činí 87,9 %. Vodovod nemajú vybudovaný v obciach Host'ovce, Ladice, Kostol'any pod Tribečom a Neverice, v ktorých žije spolu 2 520 obyvateľov.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Zlaté Moravce je možné konštatovať, že v roku 2022 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 47 vzoriek vôd, z toho 2 vzorky vykazovali nevyhovujúcu kvalitu vody, čo činí 4,26 % závadnosť (vzorky vykazovali prekročenie limitu vo fyzikálnych a chemických ukazovateľoch). V rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 14 vzoriek vôd, z toho ani jedna vzorka nevykazovala nevyhovujúcu kvalitu vody.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2022 nebola ani v jednom prípade udelená výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Kvalita vody z verejných vodných zdrojov bola sledovaná jednak v obciach, v ktorých zatiaľ nie je vybudovaný verejný vodovod, jednak zo zdrojov, ktoré sú obyvateľmi v značnej miere využívané na pitné účely. V roku 2022 bola v okrese Nitra vykonaná kontrola a odber vzoriek z prameňov nachádzajúcich sa v mestskej časti Nitra-Zobor, v obci Báb, Horné Lefantovce, Bádice, Podhorany, z art. studní v obciach Svätoplukovo, Mojmírovce. Celkovo bolo odobratých 13 vzoriek, z ktorých 4 vzorky vykazovali nevyhovujúcu kvalitu vody najmä po stránke mikrobiologickej. V prípade nevyhovujúcej kvality vody po stránke chemickej išlo o prekročenie medznej hodnoty v ukazovateli: mangán a dusičnany. V hodnotenom období neboli zistené u týchto zdrojov iné závažné nedostatky.

V okrese Šaľa evidujeme 21 verejných vodných zdrojov. Jedná sa o artézské studne v meste Šaľa, v obci Tešedíkovo, Žihárec, Dlhá nad Váhom, Vlčany, Selice, Trnovec nad Váhom, Močenok, Diakovce, Neded a Kráľová nad Váhom. V roku 2022 bolo odobratých 15 vzoriek vôd z verejných artézskych studní (v meste Šaľa, v obciach: Diakovce, Dlhá nad Váhom, Kráľová nad Váhom, Žihárec, Močenok a Trnovec) na laboratórne vyšetrenie, z ktorých 7 vzoriek vykazovali nevyhovujúcu kvalitu vody v chemických ukazovateľoch (farba, železo, mangán) a v jednom prípade aj v mikrobiologických ukazovateľoch.

Vzhľadom k tomu, že vo všetkých obciach okresu Šaľa je verejný vodovod, nie je sledovaný počet obyvateľov využívajúcich verejnú studňu.

V okrese Zlaté Moravce v roku 2022 bola vykonaná kontrola verejných vodných zdrojov a to prameňov v obci Kostolany pod Tribečom – Vaškovecký I. a II., Barina a v obci Ladice. Celkovo boli odobraté 4 vzorky, z ktorých 3 vzorky vykazovali prekročenie limitu v mikrobiologickom ukazovateli - koliformné baktérie. Nakoľko v okrese sú obce, kde obyvatelia využívajú aj individuálne zdroje pre zásobovanie vodou, bez sledovania ich počtu nie je možné určiť % takto zásobovaných obyvateľov.

V rámci preventívneho dozoru sme vydali záväzné stanoviská k možnosti využívania vodných zdrojov na pitné účely pre ubytovacie zariadenie (chata Koborno, chata Stanovisko a chata Žiare), pre PD Tekovské Nemce, vyjadrenie k PD pre obec Ladice, lokalita Podskalie. Ďalej boli vydané rozhodnutia na úpravu pitnej vody pre Terminál R1 Beladice, úpravu vody pre ubytovacie zariadenie v Zlatých Moravciach a v Jedľových Kostolanoch. Taktiež bolo vydané stanovisko k zrušeniu PHO VZ Zlaté Moravce, Čierne Kľačany a Vinodol a stanoviská k povoleniu na odber vody z vodných zdrojov verejných vodovodov v obci Skýcov, Jedľové Kostolany, Lovce, Machulince, Martin nad Žitavou, Topoľčianky a Žitavany. V obci Beladice v prevádzke Terminál R1 v rámci štátneho zdravotného dozoru bola zistená zmena v prevádzke úpravne vody a to bez predchádzajúceho kladného posúdenia (opakované porušenie), vzhľadom k uvedenému bola dodávateľovi pitnej vody uložená pokuta vo výške 10.000.- eur a zákaz používania vody na pitné účely. Následne bolo vydané rozhodnutie na úpravu vody a predložená vyhovujúca kvalita vody.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2022 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky MZ SR č. 97/2018 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa

vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z.z rozbormi v rozsahu vyšetrení, ktoré zabezpečuje odbor laboratórných činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2022 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 200 vzoriek, *výsledky kvality vody sú zrejmé podľa jednotlivých okresov z tab. č. 1.2.*

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

Štátny zdravotný dozor

V opodstatnených prípadoch sa v roku 2022 vykonával cielene štátny zdravotný dozor v rámci šetrenia oznámení obyvateľov, mimoriadnych situácií a pod.. Laboratórne analýzy boli vykonávané v rozsahu minimálneho rozboru. V rámci výkonu ŠZD boli zamestnankyňami RÚVZ na základe podnetov odobraté vzorky vôd z verejného vodovodu v meste Nitra, laboratórnymi analýzami nebola zistená nevyhovujúca kvalita vody.

V rámci ŠZD bolo vo všetkých troch okresoch odobratých 49 vzoriek.

Výsledky kvality vody za jednotlivé okresy sú zrejmé z tab. č. 1.3.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality vody zabezpečovanú prevádzkovateľom vodovodov Západoslovenská vodárenská spoločnosť a. s Nitra možno hodnotiť dobre. Dodávatelia dodržiavali plán monitorovania kvality vody, harmonogram odberov vzoriek vôd bol dodržiavaný a výsledky sledovania kvality vody boli pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované, taktiež spolupráca s ostatnými prevádzkovateľmi je na dobrej úrovni.

V okrese Šaľa prevádzkovú kontrolu kvality vody z verejných vodovodov zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť OZ Galanta so sídlom v Šali podľa predloženého plánu monitorovania kvality vody. U vodovodov Hájske, Močenok a Horná Kráľová túto činnosť vykonáva Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra. Výsledky sledovania kvality vody sú pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované.

Prevádzku vodovodov v okrese Zlaté Moravce taktiež zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra, v obci Hostie prevádzku zabezpečujú odborní pracovníci, v obci Mankovce je prevádzkovateľom verejného vodovodu AquaVita Plus,

s.r.o. Žarnovica, v obci Dolné Obdokovce je prevádzkovateľom verejného vodovodu Michel Servis s.r.o., Dolné Obdokovce 332. Zo strany dodávateľov pitnej vody rozsah a početnosť vyšetrení je v súlade s platnou legislatívou.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2022 neboli zaznamenané dôsledky nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľov a ani nebolo z okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce hlásené ochorenie na alimentárnu dusičnanovú methemoglobinémiu.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

Na základe dlhodobého sledovania v dozorovaných okresoch neevidujeme prírodné rekreačné lokality s vyhlásenou a nami povolenou rekreáciou a kúpaním a to z dôvodu, že vodné plochy, ktoré boli zaradené v projekte „Sledovanie prírodných rekreačných lokalít“ a to VN Vráble, Jelenec a štrkovisko Veľký Cetín nespĺňali požiadavky vo vybavenosti ako i v kvalite vody. Vzhľadom k uvedenému RÚVZ Nitra ani v roku 2022 nesledoval kvalitu vody nádrží a štrkoviska. *Tab č. 2.1 a 2.2.*

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

S celoročnou prevádzkou je v okrese Nitra prevádzkovaných 5 zariadení a to:

- Krytá plaváreň v Mestskom kúpeli Nitra, ktorú prevádzkuje Mesto Nitra v zastúpení správcu Službyt Nitra, s.r.o. s dvomi bazénmi (plavecký a neplavecký) s kapacitou 137 návštevníkov. Zdrojom bazénovej vody je verejný vodovod mesta Nitry. Prevádzkovateľ plavárne zabezpečuje pravidelne údržbu a aj počas odstávky potrebnú údržbu všetkých priestorov a zariadení plavárne.
- ThermalPark NITRAVA v obci Poľný Kesov v areáli, ktorého súčasťou je krytý bazén (termálny oddychový) v Hoteli Thermal Kesov, vonkajší neplavecký termálny bazén, vonkajší termálny oddychový bazén, bazénová hala s dvomi vnútornými bazénmi s recirkuláciou (detský a oddychovo-relaxačný) tretí bazén je termálny vonkajší

(neplavecký, výplavový) s recirkuláciou. Zariadenie má kapacitu 182 návštevníkov (40 návštevníkov v časti hotela a 142 v novej bazénovej hale), zdrojom vody je termálny vrt a vítaná studňa. Prevádzkovateľom uvedeného zariadenia je Slovak Tourism, s.r.o., Samova 11, Nitra.

- Krytý bazén (plavecký) – časť wellnesu v zariadení Kaštieľ v obci Mojmírovce s kapacitou 80 návštevníkov. Prevádzkovateľom zariadenia je Kaštieľ s.r.o., Mojmírovce.
- Krytý bazén (neplavecký) v prevádzke Relax Fantasy Nitra s kapacitou 10 návštevníkov. Prevádzkovateľom je Joty Slovakia, s.r.o. Beniaková 2, Nitra.
- Krytý bazén (plavecký) v prevádzke hotela Capital, Farská ul. 16 v Nitre s kapacitou 5 návštevníkov. Prevádzkovateľom je Hotel Capital, s.r.o., Farská 16, Nitra.

Plavecký bazén v hoteli Capital a neplavecký bazén v prevádzke Relax Fantasy sú dlhodobo mimo prevádzky.

Hodnotenie kvality vody na kúpanie bolo vykonávané v zmysle vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. V uvedených zariadeniach bolo v roku 2022 odobratých 333 vzoriek, z toho v 134 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty, čo predstavuje 17,81 % závadnosť. Spolu bolo vyšetrených 3496 ukazovateľov, z toho 165 bolo s prekročenou medznou hodnotou a to 57 mikrobiologických a 107 fyzikálno-chemických ukazovateľov. Najvyššiu závadnosť po stránke mikrobiologickej je možné konštatovať v bazénoch zariadenia ThermalPark NITRAVA (49,54%). Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody z vonkajšieho oddychového nerezového bazéna a vonkajšieho neplaveckého bazéna pri jazere v chemickom ukazovateli: $CHSK_{Mn}$ je z dôvodu prirodzeného obohatenia vody. Rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky bolo vydané pre novú tobogánovú halu, v areáli bolo ukončená a skolaudovaná výstavba hotela, ktorý zatiaľ nie je v prevádzke.

V okrese Šaľa s celoročnou prevádzkou evidujeme:

- Krytú plaváreň Dusla Šaľa s kapacitou 300 návštevníkov a dvomi bazénmi (plavecký a neplavecký). Prevádzkovateľom tohto zariadenia je Aquasport, záujmové združenie právnických osôb, Šaľa. Krytá plaváreň je od 8.4.2019 mimo prevádzky.

V okrese Zlaté Moravce evidujeme kryté plavárne:

- v hoteli ViOn Zlaté Moravce s kapacitou 16 návštevníkov a jedným plaveckým bazénom, prevádzkovateľom je ViOn a.s., Zlaté Moravce a v Park hoteli Tartuf v obci Beladice s kapacitou 40 návštevníkov a jedným plaveckým bazénom, prevádzkovateľom sú Ekostavby Nitra. Z plaveckého bazéna v zariadení hotel ViOn bolo odobratých 23 vzoriek vôd, z toho v 2 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty, čo predstavuje 8,70 % závadnosť. Spolu bolo vyšetrených 250 ukazovateľov, z toho v 2 fyzikálno-chemických ukazovateľoch došlo k prekročeniu MH) .

Plavecký bazén v Park hoteli Tartuf v Beladiciach bol v roku 2022 mimo prevádzky.
Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.3
Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.4.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

So sezónnou prevádzkou evidujeme v okrese Nitra tieto zariadenia:

- Letné kúpalisko v Nitre s kapacitou návštevnosti 3000 so 6 bazénmi. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky bolo vydané dňa 17.06.2022. Prevádzkovateľom LK je Mesto Nitra v zastúpení správcu Služby Nitra, s.r.o.
- Penzión Fortuna v obci Jelenec s jedným bazénom s kapacitou 20 návštevníkov – zariadenie nebolo ani v sezóne 2022 v prevádzke.
- Súčasťou Zariadenia ThermalPark NITRAVA v Poľnom Kesove s celoročnou prevádzkou je aj sezónna časť kúpaliska – termálne kúpalisko. Termálne kúpalisko má k dispozícii štyri bazény : detský bazén – vodný hrad, relaxačný bazén s barom, neplavecký zážitkový s vodnými atrakciami a neplavecký bazén – lenivá rieka. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky v KS 2022 bolo vydané dňa 17.06.2022.

V priebehu KS 2022 bolo z bazénov Letného kúpaliska v Nitre odobratých 58 vzoriek, z toho v 14 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty (24,14%), spolu bolo vyšetrených 597 ukazovateľov, z toho v 18 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty, v 8 prípadoch po stránke mikrobiologickej, v 10 prípadoch po stránke fyzikálno-chemickej.

v okrese Šaľa evidujeme :

- AVA Thermalpark - termálne kúpalisko v obci Diakovce s piatimi termálnymi bazénmi a kapacitou 1600 návštevníkov, prevádzkovateľom je BEKOR s.r.o., Puškinova 700/90, 924 01 Galanta. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov v KS 2022 do prevádzky bolo vydané dňa 22.06.2022. Ide o účelové rekreačné zariadenie pozostávajúce z bazénovej časti, chatovej osady a autocampingu. V areáli sa nachádza päť termálnych bazénov – detský, 2 x oddychovo-relaxačný plavecký bazén a neplavecký bazén napájané vodou z termálneho vrtu a verejného vodovodu. V KS 2022 bolo odobratých 92 vzoriek a vyšetrených 936 ukazovateľov. Prekročenie medznej hodnoty bolo zistené v 18 vzorkách, k prekročeniu došlo z väčšej časti vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch a iba v štyroch prípadoch boli prekročené mikrobiologické. Z mikrobiologických ukazovateľov to boli : kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$. Aj na tomto kúpalisku evidujeme vodné atrakcie, analýzou nebola zistená prítomnosť Legionelly sp.

v okrese Zlaté Moravce to bolo zariadenie :

- Letné kúpalisko Zlaté Moravce s tromi bazénmi a kapacitou 720 návštevníkov, prevádzkovateľom zariadenia je Mestské stredisko kultúry a športu v Zlatých Moravciach. Letné kúpalisko v Zlatých Moravciach je dlhodobo mimo prevádzky.

Počas KS 2022 boli týždenne zasielané hlásenia o situácii na všetkých kúpaliskách cestou informačného systému vody na kúpanie.

V rámci laboratórnych analýz sa aj v roku 2022 pokračovalo vo vyšetrení vzoriek vôd z vodných atrakcií na LK v Nitre, v zariadení ThermalPark NITRAVA v Poľnom Kesove a AVA Thermalpark Diakovce na prítomnosť legionell – v odobratých vzorkách nebola zistená ich prítomnosť.

V KS 2022 sme šetrili podnety na Letné kúpalisko v Nitre a ThermalPark Nitrava v Poľnom Kesove, výkonom štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky v prevádzke obidvoch kúpalísk.

Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.5

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.6

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru z pohľadu viditeľnej prítomnosti plesní, vlhkosti a mikrobiologických faktorov v roku 2022 v okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa bola vyhovujúca.

Zhodnotenie problematiky je v tabuľke č. 3.1.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Medzi najdôležitejšie stacionárne zdroje hluku v okresoch Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa, ktoré sú v prevádzke alebo sa uvažuje s ich umiestnením a prevádzkou sa zaraďujú: bioplynové stanice (Malý Cetín, Čab, Trnovec n/V), kotolne tepelného hospodárstva (Nitra, Vráble, Šaľa) a povrchové ťažobné práce kameňa a štrkopieskov (Jelenec, Žirany, Pohranice, Nemčiňany, Žitavany, Branč). Mobilné zdroje hluku tvorí hlavne cestná doprava a s tým spojená realizácia nových rýchlostných komunikácií, rekonštrukcia regionálnych a miestnych komunikácií. V roku 2022 sme riešili v okrese Nitra podnet na nadmerný hluk, ktorý vzniká parkovaním áut pri prevádzke „Abar“ potraviny v obci Cabaj – Čápor, hluk z prevádzky výrobného závodu v obci Čab, v okrese Šaľa na hluku, ktorý vzniká pri prevádzke skladu stavebného materiálu v obci Tešedíkovo, hluk z prevádzky agregátu v meste Šaľa, v okrese Zlaté Moravce sme nadmerný hluk z prevádzky kotolne v meste Zlaté Moravce. Celkovo bolo vykonaných 22 meraní hluku (88 ukazovateľov a 88 analýz) v životnom prostredí a vnútornom prostredí budov. Na základe meraní boli s prevádzkovateľmi jednotlivých zariadení a organizácií riešené opatrenia na odstránenie nedostatkov. V rámci prípravy stavieb a povoľovania prevádzok boli vyžadované akustické štúdie, napr. u obchodných centier, obytných súborov, bytových domoch a pod.

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenia smerujúce k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu zvýšenej hlučnosti v dotknutých okresoch Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa hlavne v oblasti dopravy (na nadmernú hlučnosť z komunikácie), z náhodných zdrojov hluku (nadmerná hlučnosť z agregátu, hluk od susedov) možno zhrnúť do niekoľkých bodov: preukázanie zníženia dopadu hluku objektívnym meraním, rokovania s jednotlivými prevádzkovateľmi, uloženie nápravných opatrení.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- **Zariadenia cestovného ruchu**

Ubytovacie zariadenia – v rámci regiónu evidujeme spolu 182 zariadení, z toho je 16 ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území. V priebehu roku 2022 bola v prevádzke bez zmeny Chatová osada a autocampingový tábor v TK Diakovce a chatová osada v Jelenci. Oznámenie o prevádzke nám zaslali dve ubytovacie zariadenia. Vzhľadom k ešte prebiehajúcej pandémie koronavírusu začiatkom roka 2022 bol štátny zdravotný dozor zameraný na dodržiavanie uložených opatrení Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len ÚVZSR) na zabránenie jeho šírenia. V rámci výkonu ŠZD neboli v ubytovacích zariadeniach zistené nedostatky, t.j. nebolo zistené porušenie opatrení vydaných ÚVZSR v súvislosti s pandemiou koronavírusu. V rámci výkonu ŠZD neboli v ubytovacích zariadeniach zistené nedostatky, ktoré by bránili ich prevádzke alebo by boli príčinou ochorenia návštevníkov. Boli šetrené podnety v meste Zlaté Moravce – týkajúce sa prevádzkovania ubytovacieho zariadenia bez rozhodnutia RÚVZ, resp. oznámenia, v obci Diakovce na kvalitu vody v ubytovacom zariadení.

Rozdelenie ubytovacích zariadení na jednotlivé druhy je uvedené v tab. č. 5.1

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

V okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidujeme 1323 prevádzok zariadení starostlivosti o ľudské telo, v sledovanom roku sme zaznamenali nárast počtu zariadení (kaderníctva, kozmetiky, manikúry – nechtový dizajn, pedikúry, masáže, sauny a iné). Evidujeme : 421 kaderníctiev, 8 holičstiev, 289 zariadení starostlivosti o pleť, 104 prevádzok pedikúr, 135 prevádzok manikúry a nechtového dizajnu, 43 prevádzok solárií,

20 tetovacích salónov, 194 masáží, 23 sáun, 17 prevádzok pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb a 69 iných.

V rámci oznámení o prevádzke zariadení starostlivosti o ľudské telo sú predkladané aj prevádzkové poriadky.

Vzhľadom k prebiehajúcej pandémie koronavírusu začiatkom roka 2022 bol štátny zdravotný dozor zameraný na dodržiavanie uložených opatrení Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len ÚVZSR) na zabránenie jeho šírenia. V rámci výkonu ŠZD neboli v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo zistené nedostatky, t.j. nebolo zistené porušenie opatrení vydaných ÚVZSR v súvislosti s pandemiou koronavírusu.

V roku 2022 bolo zabezpečené v rámci komisie pre epidemiologicky závažné činnosti preskúšanie pracovníkov pre získanie osvedčenia odbornej spôsobilosti pracovníkov pre prácu v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, túto získalo 26 pracovníkov.

Tabuľka č. 5.2 : Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

- **Zariadenia sociálnych služieb**

V rámci sledovaných okresov sme evidovali v roku 2022 v dozore HŽP a HDM 62 zariadení sociálnych služieb. Z celkového počtu zariadení 62 je v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce 38 zariadení pre seniorov, domovov sociálnych služieb, špecializovaných zariadení a zariadení opatrovateľskej služby. V okrese Nitra evidujeme 2 zariadenia núdzového bývania, v jednotlivých okresoch je 11 denných stacionárov, 4 krízové strediska, 5 nocľahárni a útulkov. Začiatkom roka v čase prebiehajúcej pandémie koronavírusu sme v jednom zariadení v okrese Zlaté Moravce šetrili podnet na nedodržiavanie uložených opatrení Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len ÚVZSR) na zabránenie jeho šírenia. V rámci výkonu ŠZD neboli zistené nedostatky, t.j. nebolo zistené porušenie opatrení vydaných ÚVZSR v súvislosti s pandemiou koronavírusu.

Prehľad jednotlivých zariadení je uvedený v prílohe v tab. č. 5.3

V tabuľkovom prehľade sú uvedené aj zariadenia v dozore oddelenia HDM.

- **Zdravotnícke zariadenia**

Aj v roku 2022 boli zdravotnícke zariadenia v dozore oddelenia preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ, zamestnanci oddelenia HŽP sa podieľali na posudzovaní v rámci prípravy nových zariadení na úseku zásobovania vodou, odkanalizovania, režimu prania a pod..

V priebehu roka 2022 oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia bolo na určitú dobu reprofelizované a vypomáhalo oddeleniu epidemiológie, vzhľadom na vysoký nápor úloh na toto oddelenie počas pandémie. V rámci výpomoci boli dohľadávané kontakty, vykonávalo sa trasovanie, oddelením HŽP a Z bolo vykonané epidemiologické šetrenie v 184 ohniskách.

- **Telovýchovno-športové zariadenia**

V regióne Nitra sa nachádzajú futbalové štadióny v každej obci – približne sa jedná o 115 zariadení. V meste Nitra sa nachádza aj zimný štadión. Okrem týchto aj v priebehu roku 2022 boli využívané jestvujúce zariadenia napr. fitness centrá a relaxačno – regeneračné zariadenia vo všetkých troch okresoch.

- **Pohrebníctvo**

V rámci okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidujeme 22 RÚVZ schválených pohrebných služieb, v meste Nitra 1 krematórium a 160 pohrebísk v mestách a obciach uvedených okresov. Možno konštatovať, že všetky pohrebné služby majú schválené prevádzkové poriadky. Čo sa týka odbornej spôsobilosti, túto majú zabezpečenú všetci prevádzkovatelia pohrebných služieb a krematórií. V priebehu roka si odbornú spôsobilosť cestou vzdelávacích centier zabezpečovali aj prevádzkovatelia pohrebísk. Zo strany zamestnancov oddelenia bola prevádzkovateľom pohrebných služieb a pohrebísk naďalej poskytovaná metodická pomoc pri riešení problémov z problematiky pohrebníctva.

V roku 2022 osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre prevádzkovanie pohrebných služieb a pohrebísk získalo 22 žiadateľov.

V tab. č. 5.4. je uvedený prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2022.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Informácie verejnosti boli poskytované zamestnancami oddelenia HŽP prostredníctvom :

1. internetovej stránky RÚVZ príspevkami z činnosti oddelenia a aktuálnymi informáciami z problematiky HŽP
2. informačných panelov z činnosti oddelenia pri príležitosti významných dní ako bol Svetový deň vody, životného prostredia, dňa bez tabaku, problematika pandémie a samotného koronavírusu a pod.
3. v rámci konzultačnej činnosti k problematike pitných vôd a vôd na kúpanie, ovzdušia, hluku v ŽP, ktorú možnosť využívali najmä projektanti, dodávatelia technologických zariadení, investori stavieb a pod.
4. v rámci environmentálnej poradne zdravia – poskytovanie údajov o kvalite pitných vôd, ovzdušia pre obyvateľov, študentov v rámci SOČ a ŠVOČ, diplomových prác a pod.
5. v rámci spolupráce s médiami príspevkami do rozhlasu, regionálnej TV a tlači k aktuálnym témam z problematiky hygieny životného prostredia - zásobovanie pitnou vodou, letná turistická sezóna a iné.

V roku 2022 boli poskytované aj informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Medzi ďalšie činnosti oddelenia v roku 2022 patrili:

- činnosť environmentálnej poradne zdravia – boli poskytované odborné konzultácie a poradenstvo obyvateľom regiónu v oblasti kvality pitnej vody, vody na kúpanie, investorom a projektantom v rámci prípravy výstavby zariadení občianskej vybavenosti – obchodné centrá, služby, oblasť pohrebníctva a pod. Celkovo bolo v rámci poradne zaevidovaných 400 výkonov.
- V rámci Svetového dňa vody, ktorý sa v roku 2022 niesol v znamení motta „Podzemná voda“ bolo zabezpečené:
 - vyšetrenie vzoriek vôd z individuálnych vodných zdrojov obyvateľov v laboratóriu RÚVZ N-testom na prítomnosť dusičnanov a dusitanov v 189 vzorkách okresov Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce.

- obyvateľom bolo poskytované odborné poradenstvo v oblasti zabezpečenia ochrany vlastných vodných zdrojov a kvality vody verejných vodovodov a verejných vodných zdrojov, jej úpravy v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, k problematike čistenia odpadových vôd a ich vypúšťania do podzemných a povrchových vôd a pod.
- na webovú stránku RÚVZ a oddelenia HŽP boli dané aktuálne príspevky k Svetovému dňu vody a aktivitách RÚVZ
- spracovávanie údajov do informačného systému o pitnej vode a do informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie
- spracovávanie správ o pripravenosti a priebehu letnej sezóny v zariadeniach cestovného ruchu vo všetkých troch okresoch
- vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo – 2 zamestnankyne oddelenia
- vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti pracovníkov zabezpečujúcich prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória - ved. oddelenia a 2 zamestnankyne
- účasť vedúcej oddelenia a zamestnancov oddelenia na činnosti krajskej povodňovej komisie a povodňovej komisie pri Okresnom úrade v Nitre, Šali a Zlatých Moravciach, spolupráca s krízovým štábom Okresného úradu v Šali, zamestnanci sú členmi technického štábu povodňových komisii v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce
- kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov v zariadeniach v dozore HŽP – zariadenia starostlivosti o ľudské telo, predajne, športové zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, kultúrne zariadenia, kiná, divadlá, galérie, verejné budovy a ďalšie
- vydávanie rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, záväzných stanovísk k územnoplánovacím dokumentáciám, k umiestneniu stavieb, ku kolaudácii stavieb, k zmene v užívaní priestorov vo všetkých troch okresoch. V roku 2022 bolo vydaných 80 rozhodnutí, 277 záväzných stanovísk a 316 iných stanovísk.
- posudzovanie zámerov investorov z hľadiska vplyvu na životné prostredie pre Okresné úrady odbor starostlivosti o životného prostredie a Ministerstvo ŽP

- šetrenie podnetov občanov ako boli napr. na nadmernú hlučnosť, ktorá vzniká z prevádzky výrobného závodu, hluk z bytových priestorov a pod. Šetrené boli aj podnety postúpené oznámením od OÚ oddelenia živnostenského podnikania na prevádzkovanie obchodných prevádzok bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, resp. oznámenia o prevádzke, taktiež boli šetrené podnety na nedodržanie opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva SR
- účasť zamestnankýň oddelenia HŽPaZ na online seminároch a vedúcej oddelenia na konferencii „Nové trendy v úprave vody a v zásobovaní pitnou vodou“ v Novom Smokovci
- Uplatňovanie procesu HIA v praxi
Implementácia HIA v posudkovej činnosti - v roku 2022 sme v jednom prípade požadovali vypracovanie HIA v rámci umiestnenia stavby „Obytný súbor BENÁT v Zlatých Moravciach“
V Tabuľkách č. 6.1, 6.2 a 6.3 je uvedený prehľad uplatňovania procesu HIA v praxi za rok 2022.
- Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych udalostí - v roku 2022 v rámci celého Slovenska je možné považovať za mimoriadnu udalosť prepuknutie pandémie koronavírusu, iné mimoriadne udalosti (povodne, privalové dažde) neevidujeme. V súvislosti s pandemiou Koronavírusu bolo vybavených množstvo telefonátov a emailových dotazov.

V rámci spolupráce s médiami oddelením hygieny životného prostredia boli poskytnuté:

- stanovisko pre TV Nitrička na tému „Horúčavy“
- stanovisko pre redakciu Nitra 24.sk ohľadne nevyhovujúcej kvality vody v detských bazénoch na LK v Nitre
- stanovisko pre redakciu Petitpress – Nitrianske noviny Nitra 24.sk ohľadne nevyhovujúcej kvality vody v detských bazénoch na LK v Nitre
- stanovisko pre TV Markíza ohľadne nevyhovujúcej kvality vody v detských bazénoch na LK v Nitre

RÚVZ so sídlom v Nitre**Okres: Nitra****Rok: 2022****Tab.č.1.1: Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov**

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Alekšince	1 731	1 702	98,32
Babindol	774	585	75,58
Branč	2 188	1 693	77,38
Báb	1 211	1 150	94,96
Bádice	405	361	89,14
Cabaj-Čápor	4 319	3 933	91,06
Dolné Lefantovce	694	552	79,54
Dolné Obdokovce	1 138	1 011	88,84
Golianovo	1 966	1 755	89,27
Horné Lefantovce	850	417	49,06
Host'ová	406	387	95,32
Hruboňovo	558	512	91,76
Ivanka pri Nitre	3 000	2 365	78,83
Jarok	2 084	2 010	96,45
Jelenec	2 090	1 682	80,48
Jelšovce	983	105	10,68
Kapince	181	155	85,64
Klasov	1 428	1 103	77,24
Kolíňany	1 563	1 400	89,57
Lehota	2 414	2 313	95,82
Lukáčovce	1 176	1 050	89,29
Lužianky	3 177	2 989	94,08
Lúčnica nad Žitavou	972	824	84,77
Malé Chyndice	387	377	97,42

Malé Zálužie	262	240	91,60
Malý Cetín	483	378	78,26
Malý Lapáš	1 370	1 258	91,82
Melek	523	495	94,65
Mojmírovce	2 935	2 847	97,00
Nitra	77 260	75 419	97,62
Nitrianske Hrnčiarovce	2 349	2 349	100,00
Nová Ves nad Žitavou	1 351	1 297	96,00
Nové Sady	1 293	1 293	100,00
Paňa	397	377	94,96
Podhorany	1 133	1 070	94,44
Pohranice	1 091	1 091	100,00
Poľný Kesov	639	600	93,90
Rišňovce	2 077	2 020	97,26
Rumanová	828	828	100,00
Svätoplukovo	1 426	1 382	96,91
Tajná	278	278	100,00
Telince	403	322	79,90
Veľká Dolina	698	681	97,56
Veľké Chyndice	337	323	95,85
Veľké Zálužie	4 324	4 181	96,69
Veľký Cetín	1 619	804	49,66
Veľký Lapáš	1 987	1 510	75,99
Vinodol	2 069	1 858	89,80
Vráble	8 463	8 413	99,41
Výčapy-Opatovce	2 156	1 578	73,19
Zbehy	2 220	1 772	79,82
Čab	770	670	87,01
Čakajovce	1 170	1 070	91,45
Čechynce	1 234	1 124	91,09
Čeľadice	1 076	916	85,13

Čifáre	597	590	98,83
Ľudovítová	236	231	97,88
Štefanovičová	332	318	95,78
Štitáre	1 155	710	61,47
Šurianky	583	530	90,91
Žirany	1 353	1 353	100,00
Žitavce	413	250	60,53
Spolu:	164 585	152 857	92,87

Tab. č. 1.2: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bádice	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľká Dolina	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Lužianky	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ivanka pri Nitre	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nitra	2	6	1	12,5	1	12,5	0	0	0	0
Svätoplukovo	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Pohranice	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Kolíňany	1	3	1	25	1	25	0	0	0	0
Nové Sady	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Podhorany	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Štitáre	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Výčapy - Opatovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Alekšince	1	4	1	20	0	0	1	20	0	0
Hruboňovo	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapince	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Rišňovce	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Rumanová	1	3	2	50	0	0	2	50	0	0

Lukáčovce	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Jarok	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Jelenec	1	4	1	20	0	0	1	20	0	0
Báb	1	4	2	40	2	40	0	0	0	0
Šurianky	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Čab	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Zbehy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lehota	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malé Zálužie	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Čakajovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Žirany	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolné Lefantovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vráble	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mojmírovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Cabaj-Čápor	0	2	2	100	0	0	2	100	0	0
Branč	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľké Zálužie	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Poľný Kesov	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Štefanovičová	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Horné Lefantovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Babindol	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tajná	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malé Chyndice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Paňa	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Čechynce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Žitavce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malý Cetín	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jelšovce	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	22	100	14	11,48	4	3,28	10	8,20	0	0

Zbehy	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Veľké Zálužie	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Čab	2	1	50	1	50	1	50	0	0
Veľký Lapáš	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vinodol	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	33	8	24,24	2	6,06	7	21,21	0	0

Tab. č. 2.1: Prehľad prírodných kúpalísk

	Názov kúpaliska	Typ vody	Plocha		Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska
			Kúpaliska a pláže (m ²)	Vody (km ²)			
1.	VN Jelenec	VN	-	-	Nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené
2.	VN Vráble	VN	-	-	Nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené
3.	Štrkovisko Veľký Cetín	VN	-	-	Nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené

Tab. č. 2.3: Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Rok 2022

P.č.	Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	Bazény		spolu
					termálne	netermálne	
1.	Kaštieľ Mojmirovce	31.5.2006		80	0	1	1

2.	Krytá plaváreň Nitra	22.6.1994		137	0	2	2
3.	Plavecký bazén Hotel Capital	16.7.2013		5	0	1	1
4.	Relax Fantasy Nitra	16.8.2005		10	0	1	1
5.	Hotel Thermal Kesov	22.4.1996		40	1	0	1
6.	ThermalPark NITRAVA	13.10.2015	nie	1400	3	6	9

Tab. č. 2.4: Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

P.č.	Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
		spolu	počet prekročených MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiol.	biolog.	fyz.-chem.
1.	Kaštieľ Mojmírovce	24	2	8,33	266	2	2		
2.	Krytá plaváreň Nitra	40	3	7,5	498	3			3
3.	Plavecký bazén Hotel Capital	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Relax Fantasy Nitra	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Hotel Thermal Kesov	53	22	41,51	563	24	4		20
6.	ThermalPark NITRAVA	216	107	49,54	2169	136	51	1	84
	spolu	333	134	17,81	3496	165	57	1	107

Nitra	20	1	38	1	2	2	4	26	94
Zlaté Moravce	3	2	6	5	-	2	0	15	33
Šaľa	2	-	7	-	1	1	2	26	39
Spolu	25	3	51	6	3	5	6	67	166

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ, rok 2022

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl MZ SR č. 259/2008 Z. z.)			
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet
Nitra	7	-	-	7
Zlaté Moravce	2	-	-	2
Šaľa	6	1	-	7
Spolu:	15	1	-	16

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ v roku 2022

Okresy	Druh zariadenia											
	Kader- nictva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Sauny	Masážne salóny	Tetovacie salóny	Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb	Iné	Spolu
Nitra	251	7	174	57	72	28	12	136	12	16	51	816
Zlaté Moravce	82	1	35	17	27	3	5	26	5	1	6	208
Šaľa	88	-	80	30	36	12	6	32	3	-	12	299
Spolu	421	8	289	104	135	43	23	194	20	17	69	1323

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ, rok 2022

Okresy	Druh zariadenia								
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenie núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Denné centrá, jedálne, práčovne, strediská osobnej hygieny	Nocľahárne, útulky	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Nitra	24	2	3	5	-	-	4	1	39
Zlaté Moravce	4	-	-	1	-	-	-	1	6
Šaľa	10	-	1	5	-	-	1	-	17
Spolu:	38	2	4	11	-	-	5	2	62

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2022

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	vyrobené pohrebné vozidlo	upravené pohrebné vozidlo	vozidlo len pre miestnu prepravu
Nitra	9	1	11/34	1/8	-	9	-
Zlaté Moravce	4	-	10/10	-	-	4	-
Šaľa	9	-	26/30	-	-	9	-
Spolu	22	1	47/74	1/8	-	22	-

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA, rok 2022

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Nitra	-	-	-
Zlaté Moravce	-	-	-
Šaľa	-	-	-
Spolu	-	-	-

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA, rok 2022

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Nitra	-	-	-
Zlaté Moravce	-	-	-
Šaľa	-	-	-
Spolu	-	-	-

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Rok: 2022

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (viď. § 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Nitra	-	-	-	-
Zlaté Moravce	Obytný súbor BENÁT v Zlatých Moravciach	písm. b územné konanie	MINI	RNDr. Iveta Drastichová
Šaľa	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Šaľa
Rok: 2022

Tab.č.1.1: Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Diakovce	2 383	2 365	99,24
Dlhá nad Váhom	919	909	98,91
Horná Kráľová	1 863	1 863	100
Hájske	1 342	1 333	99,33
Kráľová nad Váhom	1 855	1 844	99,41
Močenok	4 346	4 250	97,79
Neded	3 178	3 137	98,71
Selice	2 840	2 753	96,94
Tešedíkovo	3 687	3 642	98,78
Trnovec nad Váhom	2 759	2 735	99,13
Vlčany	3 145	3 104	98,70
Šaľa	20 686	20 555	99,37
Žihárec	1 824	1 780	97,59
Spolu:	50 827	50 270	98,90

RÚVZ so sídlom v Nitre
 Okres: Šaľa
 Rok: 2022

Tab. č. 1.2: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Horná Kráľová	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Hájske	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Diakovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Žihárec	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Šaľa	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kráľová nad Váhom	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Močenok	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlčany	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Selice	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlhá nad Váhom	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Trnovec nad Váhom	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Neded	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tešedíkovo	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	6	25	2	6,45	2	6,45	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Nitre
 Okres: Šal'a
 Rok 2022

Tab. č. 2.5: Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

P. č.	Názov kúpaliska	Dátum		Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	Bazény		
		začatia sezóny	ukončenia sezóny				termáln.	netermáln.	spolu
1.	AVA Thermalpark Diakovce	22.6.2022	18.9.2022	nie	nie	2 000	5	0	5

RÚVZ so sídlom v Nitre
 Okres: Šal'a
 Rok 2022

Tab. č. 2.6: Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

P.č.	Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
		spolu	počet prekročených MH	% nevyhovu júcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiol.	biolog.	fyz.-chem.
1.	AVA Thermalpark Diakovce	92	18	19,57	936	22	4		18

RÚVZ : so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2022

Tab.č.1.1: Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Beladice	1 676	1 590	94,87
Choča	492	414	84,15
Hostie	1 185	1 018	85,91
Host'ovce	742	0	0
Jedľové Kostol'any	880	880	100
Kostol'any pod Tríbečom	340	0	0
Ladice	747	0	0
Lovce	717	660	92,05
Machulince	1 112	1 011	90,92
Malé Vozokany	356	314	88,2
Mankovce	525	481	91,62
Martin nad Žitavou	535	526	98,32
Nemčiňany	670	670	100,00
Neverice	691	0	0
Nevidzany	561	561	100
Obyce	1 472	1 472	100
Skýcov	943	943	100
Slepčany	784	780	99,49
Sľažany	1 694	1 200	70,84
Tekovské Nemce	1 041	694	66,67
Tesárske Mlyňany	1 762	1 728	98,07
Topoľčianky	2 666	2 619	98,24
Velčice	838	714	85,20
Veľké Vozokany	444	444	100
Vieska nad Žitavou	444	439	98,87
Volkovce	1 001	983	98,20
Zlatno	205	198	96,59
Zlaté Moravce	11 805	11 119	94,19
Čaradice	536	513	95,71
Červený Hrádok	426	413	96,95
Čierne Kľačany	1 158	1 098	94,82
Žikava	541	393	72,64
Žitavany	1 833	1 833	100
Spolu:	40 822	35 708	87,47

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2022

Tab. č. 1.2: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Mankovce	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Skýcov	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Hostie	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Machulince	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Jedľové Kostoľany	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Obyce	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Zlaté Moravce	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lovce	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Žikava	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Topoľčianky	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Zlatno	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľčice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Choča	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kľačany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vieska nad Žitavou	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Martin nad Žitavou	1	4	1	20	1	20	0	0	0	0
Spolu:	11	36	2	4,26	2	4,26	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Nitre

Okres : Zlaté Moravce Rok 2022

Tab. č. 2.3: Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

P.č.	Názov Kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	Bazény		spolu
					termálne	netermálne	
1.	Hotel Tartuf Beladice	28.12.2006	-	40	0	2	2
2.	Hotel ViOn Zlaté Moravce	28.12.2006	nie	16	0	1	1

RÚVZ so sídlom v Nitre

Okres: Zlaté Moravce

Rok 2022

Tab. č. 2.4: Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

P.č.	Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
		spolu	počet prekročených MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiol.	biolog.	fyz.- chem.
1.	Hotel Tartuf Beladice	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Hotel ViOn Zlaté Moravce	23	2	8,7	250	2	0	0	2
	spolu	23	2	8,7	250	2	0	0	2

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia HDM bola zameriavaná na plnenie činností v súlade s platnou koncepciou odboru, na riešenie národných programov a projektov ochrany verejného zdravia detí a mladistvých, na plnenie Programového vyhlásenia vlády na úseku verejného zdravotníctva v oblasti hygieny detí a mládeže, ale aj hygieny výživy, podpory zdravia a politiky kontroly tabaku. Odbor HDM sa zameriava na rozvoj a zlepšovanie zdravia mladej generácie a zahŕňa systémové opatrenia zamerané na vylúčenie, príp. zníženie rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu detí a mládeže, výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

V roku 2022 bola činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže ovplyvnená doznievaním celosvetovej pandémie spôsobenej koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19, ktorá prepukla začiatkom roka 2020. Od začiatku prepuknutia pandémie sa museli odborní pracovníci oddelenia vysporiadať s novými úlohami, ktoré denne prinášala aktuálna epidemiologická situácia na celosvetovej, európskej, celoslovenskej a regionálnej úrovni. Všetky plánované úlohy, činnosti, projekty a programy boli zredukované a celá práca na oddelení hygieny detí a mládeže sa zamerala na zabezpečovanie opatrení v súvislosti s koronavírusom. Pandémia výrazne zasiahla do života a prevádzky všetkých typov škôl a školských zariadení. Prevádzka zariadení pre deti a mládež bola v školskom roku 2021/2022 zachovávaná prezenčne v maximálnej možnej miere. Proti-epidemické opatrenia zabezpečoval RÚVZ v Nitre individuálne, vždy na základe konkrétne vzniknutej situácie v zariadení, po laboratórne potvrdení pozitívity či už u žiaka alebo zamestnanca školy. Opatrenia spočívali v nariadovaní zákazu prevádzky a nariadovaní karanténnych opatrení pre osoby, ktoré boli v úzkom kontakte s pozitívne testovanou osobou. Opatrenia boli v prvých mesiacoch roku 2022 na vrchole poslednej vlny pandémie ochorenia COVID-19 v SR zabezpečované odbornými zamestnancami RÚVZ v Nitre nepretržite 7 dní v týždni, vrátane víkendov, aby mohli prevádzkovatelia jednotlivých zariadení včas informovať všetky dotknuté osoby o prijatých opatreniach, t. j. zákonných zástupcov detí, ako aj zamestnancov zariadenia.

Ďalšia vlna akútnych respiračných ochorení, vrátane chrípky a chrípke podobných ochorení nastúpila v novembri a naplno prepukla v decembri 2022 počas chrípkovej sezóny. RÚVZ so sídlom v Nitre nariadil v decembri 2022 zákaz prevádzky postupne vo viac ako 50 % materských a základných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Vo všetkých týchto školách bola nepriaznivá epidemiologická situácia a bol potvrdený epidemický výskyt akútnych respiračných ochorení, vrátane chrípky a chrípke podobných ochorení. V niektorých školách boli potvrdené aj prípady ochorenia COVID-19, príp. iné akútne prenosné ochorenia. Chorobnosť bola extrémne vysoká a vo všetkých školách bola vyššia ako 30 %. Riaditelia škôl situáciu v školách sledovali niekoľko dní a situáciu konzultovali s RÚVZ, ktorý vydával rozhodnutia o prerušení prevádzky. V prípade epidemického výskytu chrípky v čase kulminujúcej chrípkovej sezóny sa pristupuje vždy ku krátkodobému prerušeniu prevádzky v celej škole, ktorá je zasiahnutá chrípkovou epidémiou, nakoľko toto opatrenie je účinné v procese prerušenia šírenia chrípky, ktorá v priebehu niekoľkých dní v prípade, že sa vyučovanie nepreruší, postihne celú školu. Toto opatrenie je z epidemiologického hľadiska kľúčové a efektívne na prerušení epidemického procesu šírenia nákazy. Ostatné opatrenia sú len podporné a proces šírenia nákazy môžu mierne spomaliť, nie však zastaviť. Zastavenie šírenia chrípky je v rámci detských kolektívov vzhľadom na intenzívny kontakt medzi deťmi problematické a nedá sa mu iným spôsobom zabrániť. Jediným riešením je prerušenie reťazca

šírenia nákazy a krátkodobé prerušenie prevádzky v školách, čím sa zabránilo, aby sa ochorenia preniesli do rodín, v ktorých ochorejú ďalší rodinní príslušníci. Rozhodnutie o prerušení prevádzky školy vydávali RÚVZ v záujme potreby prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy v uvedenom zariadení pre deti a mládež, ďalej na predchádzanie ďalším ochoreniam a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých.

V roku 2022 zabezpečili pracovníci oddelenia HDM dva projekty zamerané na ochranu zdravia detí. Projekt ÚVZ SR zameraný na hodnotenie jedálnych lístkov v základných školách a významný medzinárodný projekt COSI realizovaný v spolupráci s WHO, MZ SR a NÚDCH.

Personálna situácia na oddelení k 31.12.2022: PhDr. Alena Gregušová, PhD., MPH - vedúca oddelenia (hlavný radca), Ing. Petra Fikselová (samostatný radca), Mgr. Michaela Petrikovičová (samostatný radca), PhDr. Brigita Kováčová (samostatný radca, od júla 2021 materská dovolenka), Alena Hupková, DAHE (radca), Ľudmila Maceková, DAHE (radca).

2. Činnosť presahujúca rámec ŠZD, osobitná činnosť a agenda

(tab. č. 1)

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR

- 1 - odpočet plnenia Programov a projektov ÚVZ SR k 31.12.2022,
- 1- správa o počte prešetrených podnetov,
- 1 - správa z úradnej kontroly potravín,
- 1 - informačný systém v hygiene výživy,
- 2 - výkazníctvo,
- 1 – návrh Monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach
- 10 – správy o počte zavretých škôl počas mimoriadnej situácie z dôvodu ohrozenia verejného zdravia II. stupňa pre ochorenie COVID-19

Odborné stanoviská, expertízy

Zamestnankyne oddelenia spracovali 1686 iných odborných stanovísk a poskytli 4200 konzultácií.

Riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí

Realizovali sa projekty, ktoré sú súčasťou Programov a projektov ÚVZ SR pre odbor HDM a odbor epidemiológie. Celkový počet riešených projektov bol 3.

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)

Zamestnankyne RÚVZ Nitra sa venujú pravidelne aktivitám v oblasti plnenia NAP prevencie obezity, najmä pri realizácii priorít:

v bode b) – **Podpora zdravšieho prostredia na školách:**

- zabezpečovali sme kontrolu predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov s cieľom zistiť, aké je zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nad hmotnosti až obezity,
- zabezpečovali sme edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí,

- Školského mliečneho programu a Programu školské ovocie; sledujeme a podporujeme konzumáciu ovocia a zeleniny v surovom stave, konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov, priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečneho programu,
- zabezpečovali sme účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania určených pre deti a mladistvých,
 - kontrolovali sme hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania,
 - kontrolovali sme dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzovali sme používanie pitnej vody a nesladených nápojov pre deti v rámci pitného režimu, vrátane jeho podávania hygienicky vyhovujúcim spôsobom,
 - zisťovali sme počet stravníkov v zariadeniach školského stravovania,
 - posudzovali sme energetickú a biologickú hodnotu stravy, kontrolovali jej pestrosť, dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a s ohľadom na odporúčané výživové dávky, presadzovali sme pravidelné zaraďovanie menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým sme podporili edukatívnu funkciu školského stravovania a podporu zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže.

v bode c) - **Poskytovanie nutričného vzdelávania odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení:**

- zúčastnili sme sa pracovných porád pre riaditeľov materských škôl, špeciálnych škôl, špeciálnych výchovných zariadení, základných i stredných škôl pre vedúcich pracovníkov zariadení školského stravovania organizovaných Regionálnym úradom školskej správy v Nitre. Cieľom porád je poskytnutie poznatkov a skúseností z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, informovanie o aktuálnej legislatíve, o nových metodických usmerneniach ÚVZ SR, o výsledkoch mimoriadnych cielených kontrol v zariadeniach školského stravovania, ale aj o najnovších poznatkoch v oblasti zdravej výživy a prevencii neprenosných ochorení,
- v júni 2022 sa konala pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra pracovná porada pre vedúce zariadení školského stravovania pri školách v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK,
- v septembri 2022 sa konali pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra a v zasedačke Okresného úradu v Nitre 3 pracovné porady pre riaditeľov základných a stredných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce,
- v spolupráci s uvedenými inštitúciami sme zabezpečovali odborné vzdelávanie pracovníkov zariadení školského stravovania:
- zabezpečovali sme vzdelávanie odborných zamestnancov – kuchárov, kuchárov zariadení školského stravovania v oblastiach:
 - základné požiadavky na priestory zariadenia školského stravovania (ďalej len ZŠS),
 - ako postupovať pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobnéj praxe (zabezpečenie zdravotnej neškodnosti vyrábaných pokrmov a nápojov, zásady počas tepelného spracovania pokrmov, riziká počas technologického procesu prípravy a podávania pokrmov a nápojov),
 - dodržiavanie požiadaviek na skladovanie potravín, surovín a hotových pokrmov a nápojov v jednotlivých typoch skladov ZŠS,
 - ako postupovať pri odoberaní vzoriek hotových pokrmov,
 - dodržiavanie zásad osobnej hygieny, osobnej čistoty, čistoty pracovného prostredia a pracovných pomôcok pracovníkmi ZŠS,
 - najčastejšie zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru v ZŠS.

v bode d) - **Podpora pohybových aktivít:**

- realizovali sme monitoring telovýchovných priestorov a podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklíma a pod.),
- v rámci výkonu ŠZD sme sledovali využívanie priestorov telocviční na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,
- sledovali sme využívanie iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),
- sledovali sme využívanie malých foriem telesnej výchovy v školách (telovýchovných chvíľok, ranných rozcvičiek, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.),
- podporovali sme realizáciu všetkých foriem pohybu na čerstvom vzduchu, škôl v prírode, športových krúžkov, aktívnejšieho využívania hodín telesnej výchovy,
- monitorovali sme hodiny telesnej výchovy v rámci dodržiavania zásad hygieny pedagogického procesu (počet hodín TV do týždňa, jej zaraďovanie do rozvrhu, percento cvičiacich na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov),
- zisťovali sme možnosti telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV,
- ďalšie aktivity boli cieleňé na zlepšovanie telesného, duševného a sociálneho zdravia detí: protidrogová, prosociálna a environmentálna výchova, výchova k prevencii úrazov. Pri požiadaní poskytneme jednotlivým školám prednášky na vybrané témy.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššia úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravší spôsob života.

4.2 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania pre žiakov základných škôl a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov). Plnohodnotný a nutrične vyvážený jedálny lístok je dôležitým nástrojom pre napĺňanie výživových požiadaviek pre jednotlivé vekové skupiny stravníkov. Pri hodnotení jedálnych lístkov sme použili bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sme využili vypracovanú metodiku bodového systému, na základe ktorého sme hodnotili školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok.

Jedálne lístky v mesiacoch október, november v ŠJ pri Základnej škole, Školská ul. 897/8, Mojmírovce boli zostavené správne. Nedostatočne boli zaradené napr. polievky strukovinové, obilninové závarky (proso, vločky, krúpy, pohánka, bulgur, kuskus) v polievkach, . Pri podávaní hlavného jedla odporúčame zvýšiť frekvenciu hydínového mäsa za október a taktiež rýb min. 2x mesačne a znížiť podávanie bravčového mäsa. Odporúčaná frekvencia sladkého jedla podľa metodiky bodového systému je 2x mesačne. Prílohy vo forme obilnín, cestovín, ryže, kuskusu, a pod. boli v sledovaných mesiacoch podávané 5x a 4x, odporúčaná frekvencia je 7x za mesiac. Ďalej odporúčame častejšie denné podávanie stolovej vody alebo nesladeného napoja k obedu.

Aj v okrese Zlaté Moravce, obec Tesárske Mlyňany v Školskej jedálni pri Základnej škole Štefana Moysesu, Školská 608, Tesárske Mlyňany (ďalej len ŠJ pri ZŠ Tesárske

Mlyňany) boli jedálne lístky zostavené v zásade správne. Zaradovanie obilninových závariiek (proso vložky, krúpy, pohánka, bulgur, kuskus) v polievkach bolo v sledovanom období nedostatočné, odporúčaná frekvencia je 4x za mesiac. Uvedené závarky sú prospešné pre tráviaci systém vďaka svojmu optimálnemu nutričnému zloženiu. Polievky strukovinové boli v sledovaných mesiacoch podávané 7x, pričom odporúčaná frekvencia je 3x za mesiac. Podávanie hlavného jedla bolo vyhodnotené nasledovne: výhrady neboli vznesené k zaradovaniu bravčového mäsa na úkor hydinového a rýb, ale k častému zaradovaniu sladkého jedla. Odporúčaná frekvencia na jeho zaradovanie podľa metodiky bodového systému je dvakrát za mesiac. Ďalej sme odporučili častejšie zaradovanie strukovín vo frekvencii 1-2x mesačne. Prílohy vo forme obilnín, cestovín, ryží, kuskusu a pod. boli v októbri podávané 3x, pričom odporúčaná frekvencia podľa metodiky je 7x mesačne. V mesiaci november bolo podávanie príloh v správnej frekvencii. Ďalej odporúčame častejšie zaradovanie čerstvej zeleniny min. 8x za mesiac. Čerstvá zelenina je základným zdrojom pestrej stravy a vitamínov, minerálnych látok, antioxidantov v tej najprirodzenejšej forme. Konzumácia čerstvej zeleniny je dôležitá pre každého jedného človeka. Ako pozitívum hodnotíme denné podávanie stolovej vody k obedu.

V okrese Šaľa v Školskej jedálni pri Základnej škole Krátka 2/646, Šaľa (ďalej len ŠJ pri ZŠ Krátka, Šaľa) boli jedálne lístky zostavené v súlade s odporúčaniami. Polievky zeleninové boli v októbri zaradené 10x, pričom odporúčaná frekvencia je 12x mesačne. Zaradovanie obilninových závariiek (proso vložky, krúpy, pohánka, bulgur, kuskus) v polievkach bolo nedostatočné. V sledovaných mesiacoch boli ako závarky podávané špenátové kocky, cestovina, pečeňové halušky, chlieb. V novembri boli obilninové závarky zaradené iba jedenkrát. Odporúčaná frekvencia je 4x za mesiac. Podávanie hlavného jedla bolo hodnotené nasledovne: bezmäsité jedlo, vrátane strukovín, ak sú ponúkané bez mäsa bolo zaradené do jedálneho lístka v hodnotených mesiacoch trikrát, pričom odporúčaná frekvencia podľa metodiky bodového systému je aspoň štyrikrát mesačne. Ďalej sme vyhodnotili časté zaradovanie sladkého jedla, pre ktoré je odporúčaná frekvencia 2x za mesiac. Prílohy vo forme obilnín, cestovín, ryže, kuskusu boli v októbri podávané 5x, odporúčaná frekvencia pre ich zaradovanie je 7x za mesiac. Pozitívne hodnotíme časté podávanie čerstvej zeleniny, ktorá je základným zdrojom pestrej stravy, ide o prírodný zdroj vitamínov, minerálnych látok, antioxidantov. Konzumácia čerstvej zeleniny je prospešná pre ľudí v každom veku. Do odporúčaní sme zaradili častejšie denné podávanie stolovej vody alebo nesladeného nápoja k obedu.

Jedálne lístky boli vyhodnotené podľa metodiky bodového systému pre hodnotenie frekvencie podávania vybraných druhov pokrmov - obedov. Jedálne lístky v mesiacoch október, november boli zostavené správne. V prípade polievok bolo odporúčené častejšie zaradovanie strukovinových a zeleninových polievok, ako aj zvýšenie frekvencie podávania obilninových závariiek. Pri podávaní hlavného jedla sme odporúčali zvýšiť frekvenciu hydinového mäsa a rýb, znížiť podávanie bravčového mäsa a sladkých jedál. Prílohy vo forme obilnín, cestovín, ryže, kuskusu boli v sledovaných mesiacoch podávané v nižšej ako odporúčanej frekvencii. Ďalej sme odporučili častejšie zaradovanie čerstvej zeleniny min. 8x za mesiac. Čerstvá zelenina je základným zdrojom pestrej stravy a vitamínov, minerálnych látok, antioxidantov v tej najprirodzenejšej forme. Napokon sme do odporúčaní zahrnuli častejšie denné podávanie stolovej vody alebo nesladeného nápoja k obedu.

Koeficient pestrosti jedálnych lístkov v hodnotených školských jedálňach pri základných školách mal hodnotu od 0,8 až po hodnotu 1,0, ktorá znamená 100 % pestrosť jedálnych lístkov.

Správy o výsledku hodnotenia jednotlivých jedálnych lístkov boli zaslané zriaďovateľom a prevádzkovateľom hodnotených školských jedální.

4.3 Úrazy u detí v SR

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI a regionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku. NCZI má v zmysle príslušnej legislatívy v správe Národné registre, medzi ktoré patrí aj Národný register úrazov, vyžadujúcich poskytnutie ústavnej zdravotnej starostlivosti s hlásením úrazov detí. Dotazníkový zber údajov sa uskutočnil na základe dohody o spolupráci medzi NCZI, Sekciou zdravia MZ SR a ÚVZ SR v oblasti zberu vybraných informácií o úrazoch detí v SR.

RÚVZ v Nitre nadviazal spoluprácu s Klinikou úrazovej chirurgie a ortopédie Fakultnej nemocnice v Nitre. V spolupráci s touto klinikou bol od marca až do konca roka 2019 zabezpečovaný kontinuálny zber dotazníkových údajov. Zozbierané dotazníky boli priebežné odoberané pracovníkmi RÚVZ. Celkovo bolo v uvedenom období zozbieraných 51 dotazníkov, ktoré vyplňali zákonní zástupcovia detí hospitalizovaných na uvedenej klinike pre závažnejšie úrazy. Dotazníky boli elektronicky spracované a zaslané na NCZI v januári 2020. V roku 2022 sa v zbere nepokračovalo vzhľadom na doznievajúcu pandemickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19.

Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)

Ide o projekt podpory zdravia a správneho vývoja detí na Slovensku, ktorý je súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“ a bol realizovaný cez RÚVZ metodikou WHO a bol schválený etickou komisiou. Uvedený projekt sa uskutočnil vo viacerých európskych krajinách. Svetová zdravotnícka organizácia bude po skompletizovaní meraní a dát analyzovať údaje zo všetkých škôl a z jednotlivých krajín. Na základe poverenia MZ SR bol zodpovedným garantom Národný ústav detských chorôb v Bratislave v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva SR. V projekte sa realizovalo rutinné meranie vybraných antropometrických ukazovateľov žiakov základných škôl vo veku od 7,00 do 8,99 rokov (hmotnosť, výška, obvod pásu a bokov). Zapojených bolo 7 základných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Zároveň bol realizovaný dotazníkový prieskum, ktorý zahŕňal detský a rodičovský dotazník. Školský dotazník vyplnil vždy jeden zástupca zo zapojenej školy. Po skončení zberu dát boli údaje spracované do excel databázy. Celkovo bolo do projektu zapojených 381 žiakov a urobených bolo v rámci realizácie projektu 4191 výkonov zaradených do aktivít Poradne pre deti a mládež medzi tzv. iné výkony.

Odborná a metodická činnosť

V regióne RÚVZ Nitra bolo poskytnutých 4200 odborných konzultácií v zariadeniach pre deti a 1686 odborných stanovísk pre zariadenia pre deti a mládež.

Konzultácie boli poskytované hlavne v sledovaných zariadeniach pre deti a mládež v súvislosti s pandemiou. Najčastejšie sa týkali zabezpečovania proti epidemickým opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia nákazy koronavírusom SARS-CoV-2 v školách a školských zariadeniach v prípade potvrdených ochorení COVID-19, ako v prípade podozrenia z nákazy u žiakov alebo u pedagogických, nepedagogických zamestnancov týchto zariadení. Po skončení prvej vlny sa konzultácie týkali najmä podmienok na znovuoobnovenie prevádzky škôl a rôznych typov školských zariadení a vypracovávaní krízových plánov. Ďalšie konzultácie sa týkali uplatňovania opatrení a vyhlášok hlavného hygienika SR ÚVZ SR pri ohrození verejného zdravia, napr. pre osoby pozitívne testované na koronavírus, pre osoby v kontakte s pozitívne testovanými osobami, opatrení a vyhlášok pre prevádzky, zamestnávateľov, pre hromadné podujatia, pre osoby vstupujúce na územie SR po návrate zo zahraničia. Týkali sa zabezpečovania opatrení v ohnisku nákazy, porušovania karanténnych

opatrení fyzickými osobami, porušovania opatrení fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami. Mnohé konzultácie v závere roka sa dotýkali podmienok na testovanie v školách a školských zariadeniach, k vytváraniu a zriaďovaniu mobilných odberových miest v jednotlivých obciach, príp. iných fyzických osôb – podnikateľov.

V roku 2022 boli stále predmetom konzultácií a činnosti na oddelení rekonštrukcia objektov škôl – konzultácie a stanoviská k projektovej dokumentácii na rôzne rekonštrukcie, prístavby, prestavby, opravy škôl a školských zariadení; zásady správneho zostavovania vzorových jedálnych lístkov v ZSS, správne uplatňovanie HACCP v praxi; príprava prevádzkových poriadkov pre ZSS; zásobovanie pitnou vodou v školských zariadeniach napojených na vlastný vodný zdroj; konzultácie o možnostiach zákazu prevádzky škôl a školských zariadení z dôvodu nariadenia opatrení na predchádzanie prenosným ochoreniam v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia chrípky a chrípke podobných ochorení.

Účasť na odborných podujatiach

V roku 2022 sa zamestnankyne odd. HDM zúčastnili týchto odborných podujatí:

1. Organizátor: Slovenská lekárska komora a LEKÁR, a.s.
Podujatie: webinár COVID-19 u očkovaných (Prof. MUDr. Miloš Jeseňák COVID-19 z pohľadu diagnostiky a prevencie očkovaním – súčasný pohľad)
Termín: 13.01.2022
Zúčastnení: Gregušová A.
2. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová - Podpora organizmu pri liečbe pacienta s onkologickým ochorením
Termín: 27.01.2022
Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A., Maceková E., Petrikovičová M.
3. Organizátor: Slovenská lekárska komora, Slovenská epidemiologická a vakcinologická spoločnosť, LEKÁR, a.s.
Podujatie: webinár Prevencia COVID-19 – cesta z pandémie
Termín: 04.02.2022
Zúčastnení: Gregušová A.
4. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Nitre
Podujatie: Ľubomír Kopáček - Školenie k informatickej bezpečnosti RÚVZ v Nitre
Termín: 10.02.2022
Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A., Maceková E., Petrikovičová M., Fikselová P.
5. Organizátor: SLK, SK sestier a pôrodných asistentiek, SK MTP, Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva, I.D.L. Company
Podujatie: Čo všetko už vieme o COVID – dôležité informácie pre prax
Termín: 22.02.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.
6. Organizátor: SK sestier a pôrodných asistentiek, SK MTP, Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva, I.D.L. Company
Podujatie: Interdisciplinárna spolupráca
Termín: 26.02.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.
7. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Stres, nespavosť, únava – pomoc z prírody
Termín: 17.03.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.

8. Organizátor: MZ SR, Národný onkologický ústav, Katarína Kováčová, Kovac services, s.r.o.
Podujatie: webinár Ethics in Biomedicine research
Termín: 31.03.2022
Zúčastnení: Gregušová A., Petrikovičová M.
9. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Podpora protiinfekčnej imunity u detí
Termín: 31.03.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.
10. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Jarná škola integratívnej medicíny
Termín: 02.04.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.
11. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Stres, nespavosť, únava – pomoc z prírody
Termín: 06.04.2022
Zúčastnení: Gregušová A., Maceková Ľ., Petrikovičová M.
12. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Anémia z nedostatku železa
Termín: 19.05.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.
13. Organizátor: PROEDUCATION
Podujatie: Zákon o elektronických komunikáciách cookies (COOKIES – čo to vlastne je, nastavenie COOKIES podľa zákona, praktické odporúčania a riešenia, praktické príklady)
Termín: jún 2022
Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A., Maceková Ľ., Petrikovičová M., Fikselová P.
14. Organizátor: Územný spolok Slovenského červeného kríža v Nitre
Podujatie: 33 hodinový kurz prvej pomoci
Termín: 18.-20.07.2022
Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A.
15. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Liečivé huby a ich protivírusové účinky
Termín: 20.09.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.
16. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Jesenná škola integratívnej medicíny, podpora imunity a sezónne ochorenia
Termín: 29.10.2022
Zúčastnení: Petrikovičová M.
17. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: webinár - MUDr. Jana Mrázová – Príroda má riešenie na zdravé kosti, kĺby, šľachy
Termín: 15.11.2022
Zúčastnení: Gregušová A., Petrikovičová M.

Výchova k zdraviu

Ďalej priebežne zabezpečujeme vzdelávacie a zdravotno-výchovné aktivity. Aktivity sú ciele predovšetkým na vykonávanie edukácie za účelom dosiahnutia zdravšieho spôsobu života všetkých, ktorí v škole pracujú, učia alebo s ňou prichádzajú do styku.

- Aktivity realizované v školách a škôlkach boli zameriavané na podporu zdravej výživy, a to podporou zvyšovania konzumácie ovocia a zeleniny, nahrádzaním sladkých jedál ovocím a zeleninou, ochutnávkami zdravých jedál pre rodičov, podporou pitného režimu, sprístupňovaním poznatkov o zdravej výžive deťom i rodičom.
- V rámci výkonu ŠZD v školských jedálňach pri školách všetkých typov sledujeme zostavovanie jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a v súlade so zásadami na zostavovanie vzorových jedálnych lístkov, presadzujeme pravidelné zaradovanie menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým podporujeme aj edukatívnu funkciu školského stravovania a podporu zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže.
- Na školách sledujeme zabezpečenie pitného režimu deťom a najmä podávanie zdravotne vhodných nápojov hygienicky vyhovujúcim spôsobom.
- Výkonom ŠZD na školách sledujeme a podporujeme konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov v rámci zariadení školského stravovania. Priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.
- Ďalej informuje pedagógov o výsledkoch projektov hygieny detí a mládeže a podpory zdravia – TAD, ESPAD, Správne držanie tela detí, Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľov SR.
- Pravidelne sa zúčastňujeme pracovných porád pre vedúcich zamestnancov škôl organizovaných v spolupráci s odborními školstva Okresného úradu v Nitre a Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššia úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravý spôsob života.

Odborné zamestnankyne odd. HDM uskutočnili vzdelávacie a zdravotno-výchovné aktivity. V súvislosti s poradenstvom ohľadne pandémie COVID-19 pri vykonávaní epidemiologického vyšetřovania v ohnisku nákazy u potvrdených prípadov ochorenia u žiakov alebo zamestnancov škôl boli zabezpečené tisícky konzultácií, ale aj konkrétnych karanténnych opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia ochorenia COVID-19.

Aktivity v rámci Poradne pre deti a mládež boli realizované v rámci projektu Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative). Ide o projekt podpory zdravia a správneho vývoja detí na Slovensku, ktorý je súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“ a bol realizovaný cez RÚVZ metodikou WHO a bol schválený etickou komisiou. Uvedený projekt sa uskutočnil vo viacerých európskych krajinách. Svetová zdravotnícka organizácia bude po skompletizovaní meraní a dát analyzovať údaje zo všetkých škôl a z jednotlivých krajín. Na základe poverenia MZ SR bol zodpovedným garantom Národný ústav detských chorôb v Bratislave v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva SR. V projekte sa realizovalo rutinné meranie vybraných antropometrických ukazovateľov žiakov základných škôl vo veku od 7,00 do 8,99 rokov (hmotnosť, výška, obvod pása a bokov). Zapojených bolo 7 základných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Zároveň bol realizovaný dotazníkový prieskum, ktorý zahŕňal detský a rodičovský dotazník. Školský dotazník vyplnil vždy jeden zástupca zo zapojenej školy. Po skončení zberu dát boli údaje spracované do excel databázy. Celkovo bolo do projektu zapojených 381 žiakov a urobených bolo v rámci realizácie projektu 4191 výkonov zaradených do aktivít Poradne pre deti a mládež medzi tzv. iné výkony.

2.1 Zhodnotenie školského mliečného programu

Školský mliečny program sa uskutočňuje podľa Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v MŠ, pre žiakov na ZŠ a pre žiakov na SŠ v znení neskorších predpisov.

V rámci výkonu ŠZD na školách sledujeme a podporujeme konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov v rámci zariadení školského stravovania. Priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.

Školský mliečny program realizuje v regióne RÚVZ Nitra 102 MŠ, 66 ZŠ, 3 SŠ, 1 iné zariadenie. Celkový počet škôl a školských zariadení zapojených do programu školské mlieko je 172 a celkový počet zapojených žiakov je 16109.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2022

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	102	102	0
ZŠ	66	66	0
SŠ	3	3	0
Iné	1	1	0
Spolu	172	172	0

V našom regióne zabezpečuje dodávanie prevažne Tatranská mliekareň, a.s. Kežmarok. Spoločnosť Rajo realizuje mliečny program určený pre základné a stredné školy prostredníctvom chladiacich mliečnych automatov, ktorý prináša atraktívne riešenie pre deti a nenáročné pre školu.

V súvislosti so zabezpečením školského mliečného programu z hygienického hľadiska bolo pri výkone ŠZD zistené, že podávanie mliečnych výrobkov zabezpečujú v školách zamestnanci zariadení školského stravovania. Ak súčasťou školy nie je ZŠS, zabezpečuje ŠMP zamestnanec školy, ktorý je zdravotne a odborne spôsobilý na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti. Pri skladovaní a podávaní mliečnych výrobkov v školách sa dodržiavajú hygienické požiadavky v súlade s Výnosom MP SR z 20.mája 1996 č.981/1996-100, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti PK SR. Mlieko a mliečne výrobky sú skladované tak, aby bola zachovaná ich zdravotná neškodnosť, kvalita a biologická hodnota pri zachovaní kontinuity chladiaceho reťazca a pravidelnom monitorovaní podmienok uskladnenia podľa požiadaviek správnej výrobnéj praxe. Pri uskladnení mlieka a mliečnych výrobkov s dátumom najneskoršej spotreby 3-5 dní sa dodržiava tento dátum. Mliečne výrobky, ktoré majú predĺženú dobu spotreby 3 až 5 dní sa skladujú pri teplote 0 – 7 °C vo vyhradených chladiarenských zariadeniach a mliečne výrobky s dobou spotreby predĺženou na 90 dní, sa skladujú v suchých a chladných skladoch pri teplote do 24 °C. Pri výkone ŠZD bol sledovaný aj spôsob podávania mlieka, ktorý sa uskutočňuje hygienicky vyhovujúcim spôsobom v osobitne vyčlenených častiach prevádzky, resp. aspoň na vyčlenej pracovnej ploche.

Program Školské ovocie realizuje v regióne RÚVZ Nitra 97 MŠ, 58 ZŠ, 3 SŠ, 1 iné zariadenie. Celkový počet škôl a školských zariadení zapojených do programu školské ovocie je 159 a celkový počet zapojených žiakov je 14577.

2.2 Zhodnotenie stavu pieskovísk

Zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonali štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností pri čistení a udržiavaní pieskovísk určených na hranie detí vo vonkajších plochách materských škôl podľa požiadaviek § 24 ods. 5 písm. c) zák. 355/2007 Z. z. a vyhl. MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. ŠZD bol spojený s odbermi vzoriek piesku na laboratórnu analýzu vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku.

V mesiacoch jún až august 2022 boli vykonané zamestnankyňami RÚVZ v Nitre odbery spolu 6 vzoriek piesku na laboratórnu analýzu. Všetky vyšetrené vzorky vyhovovali vo všetkých sledovaných ukazovateľoch požiadavkám platnej legislatívy.

Prevádzkovatelia pieskovísk pri predškolských zariadeniach zabezpečujú pravidelné čistenie, prekopávanie, prehrabávanie a polievanie pieskovísk pitnou vodou v súlade s platnou legislatívou. O čistení a udržiavaní pieskovísk sa viedli požadované záznamy. Vonkajšie plochy určené na telovýchovu a šport, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vybavenia predškolských zariadení boli vybudované komplexne, oplotené, vybavené viacerými zariadeniami a pohybovými prvkami určenými na kolektívne využitie na detských ihriskách.

Tab.: Prehľad vyšetrených pieskovísk v roku 2022

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné:		
		Termotolerantné koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
Materská škola, Piaristická 12, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Párovská 36, 949 11 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Nedbalova 17, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Novomeského 19, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Rázusova 26, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Platanova 3, 949 01 Nitra	1	0	0	0
SPOLU:	6	0	0	0

Tab.: Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2022

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné:					
			Termotolerantné koliformné baktérie		Fekálne streptokoky		Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)	
Okres	MŠ	OV	MŠ	OV	MŠ	OV	MŠ	OV
Nitra	6	0	0	0	0	0	0	0
Šaľa	0	0	0	0	0	0	0	0
Zlaté Moravce	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	6	0	0	0	0	0	0	0

MŠ – materská škola, OV – občianska vybavenosť

2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V školách a v školských zariadeniach v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 95 zariadení rýchleho občerstvenia, ktorými sú školské bufety, nápojové a potravinové automaty a ďalšie formy doplnkového stravovania žiakov v školách.

V rámci výkonu ŠZD a ÚKP sme vykonali 9 kontrol školských bufetov, automatov, iných foriem ambulantného predaja zameraných na hygienu a na overovanie zloženia sortimentu z hľadiska výživovej hodnoty a prítomnosti alkoholických, kofeínových, chinínových nápojov a tabakových výrobkov. Prevádzkovateľom odporúčame zaraďovanie minerálnych vôd, ovocných, zeleninových štiav, mliečnych produktov, ako aj ovocia a zeleniny do sortimentu, ako aj obmedzovanie predaja výrobkov s vysokým obsahom sacharidov. Medzi najčastejšie zisťovanými boli nedostatky v dodržiavaní osobnej hygieny zamestnancov (neúplné, znečistené alebo nevhodné pracovné oblečenie bez pokrývky hlavy, šperky na rukách, nalakované nechty).

Opakovane boli zisťované nedostatky v uskladnení surovín, polotovarov, potravín a pokrmov najmä v chladničkách, chladiacich vitrínach a mrazničkách (nedodržanie podmienok skladovania – chladiaceho, mraziaceho reťazca; spoločné skladovanie potravín a surovín navzájom nezlučiteľných; znečistenie chladničiek a mrazničiek, hermeticky neuzavreté potraviny, otvorené potraviny bez evidencie. Vo viacerých bufetoch neboli zabezpečené požiadavky na ochranu pokrmov pred ich znehodnotením (znečistenie pracovných plôch, prevádzkových a skladových priestorov, nezabezpečená sieťka na oknách, nečistota nádob na uloženie surovín). Zistené bolo aj nedodržanie systému HACCP (neoznačené a nevyčlenené pracovné úseky, nedostatky v evidencii teplôt chladiacich zariadení, nedostatky v evidencii o vykonaní sanitácie, chýbala dokumentácia o výrobe dresingu). V niektorých školských bufetoch bolo zistené nezabezpečenie označenia výrobkov (na bagetách, rožkoch, hot-dogoch), vrátane alergénov, AZO farbív, použitia GMO.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Na základe poznatkov z výkonu ŠZD v roku 2022 konštatujeme, že v mnohých školských zariadeniach v našom regióne dochádza k postupnému vylepšovaniu stavebno-technického stavu budov na základe realizácie projektov, napr. na rozširovanie kapacít MŠ formou dostavby, prístavby, rekonštrukcie, projektmi na znižovanie energetickej náročnosti budov - rekonštrukcie striech, zatepl'ovania fasád, výmeny okien, rekonštrukcie vykurovania, ale aj projektov na úpravu vnútorných priestorov a rekonštrukcií zariadení osobnej hygieny.

Ešte stále zaznamenávame nedostatky vyplývajúce zo zlého vnútorného vybavenia škôl. Školský nábytok napriek tomu, že je nový, často nevyhovuje telesným rozmerom žiakov, čím nie sú vytvorené podmienky na tvorbu optimálneho pracovného miesta žiakov so zohľadnením telesnej výšky, ale aj fyziologických a somatických odchýlok, príp. porúch zdravotného stavu. Pri výkone dozoru v sledovaných zariadeniach sme zaznamenali ďalší negatívny trend. Nové typy školského nábytku často nezodpovedajú antropometrickým požiadavkám danej kategórie detí. V školách dochádza ku kumulácii ďalších faktorov posilňujúcich statickú a neuropsychickú záťaž detí z vyučovania. Dlhodobu sa zo strany pedagógov podceňuje význam psycho-hygienických zásad pri organizácii vyučovacieho procesu, najmä pri zostavovaní rozvrhov vyučovania, pri organizácii a realizácii prestávkového režimu, ako aj pri zaraďovaní a využívaní hodín telesnej výchovy. Školy prevažne argumentujú nutnosťou zohľadnenia ďalších požiadaviek, ktoré sú prioritnejšie pri organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu a tvorbe rozvrhov vyučovania.

Školské jedálne postupne obnovujú strojno-technologického vybavenie, ale používajú sa aj zariadenia s opotrebovaným povrchom, vyžadujúce výmenu. Zisťujeme nedostatočné vybavenie stolovým a kuchynským riadom. Naším cieľom je dosahovať postupné vylepšenie vo vybavení v rámci finančných možností jednotlivých zariadení.

V roku 2022 sme pokračovali vo výkone ŠZD nad dodržiavaním požiadaviek na prevádzku pieskovísk, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou detských kolektívnych zariadení len v minimálnom rozsahu.

V predchádzajúcom roku sme neuskutočnili výkon auditov v zariadeniach spoločného stravovania pri školách vzhľadom na pandémiu ochorení COVID-19.

V rámci kontrolnej činnosti oddelenia – výkonu ŠZD bolo v roku 2022 vykonaných zamestnankyňami oddelenia HDM celkovo 684 kontrol. Najvyšší počet kontrol bol urobený v materských školách – celkovo 81 kontrol a v zariadeniach školského stravovania pri jednotlivých typoch škôl - celkovo 303 kontrol. V zariadeniach spoločného stravovania boli v súvislosti s výkonom ŠZD odobraté vzorky hotových pokrmov na laboratórnu analýzu mikrobiologických ukazovateľov len v súvislosti s mimoriadnou udalosťou počas konania zotavovacieho podujatia. Na základných školách bolo vykonaných celkovo 39 kontrol.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých celkom 107 vzoriek a vykonaných bolo 58 odberov, z toho 19 vzoriek pitnej vody (19 odberov), 31 vzoriek bazénovej vody (25 odberov), 7 odberov a 25 vzoriek potravín a pokrmov - vzorky stravy, 3 odbery a 26 sterov z prostredia a 6 vzoriek piesku (6 odberov).

V roku 2022 bolo prešetrených 21 podnetov, z toho 8 podnetov na priestory a prevádzky zariadení pre deti a mládež, najmä v súvislosti s nedodržiavaním opatrení pri ohrození verejného zdravia ÚVZ SR v súvislosti s pandémiou COVID-19. Ostatných 13 podnetov boli podnety na prevádzkovateľov zariadení pre deti a mládež týkajúce sa prevádzky týchto zariadení v rozpore s požiadavkami na ochranu verejného zdravia. Väčšina podnetov nebola opodstatnená.

Na úseku štátneho zdravotného dozoru spracovalo oddelenie HDM podľa § 13 ods. 4 písm. a), b) a d) zákona č. 355/2007 Z. z. 243 rozhodnutí a podľa § 13 ods. 3 písm. b) a c) spolu 19 záväzných stanovísk. Rozhodnutia boli najčastejšie vydávané k opatreniam na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení a k súhlasu na schválenie prevádzkových poriadkov škôl a školských zariadení. Záväzné stanoviská boli najčastejšie vydávané k územným rozhodnutiam k umiestneniu stavieb, ku kolaudačným rozhodnutiam a k zmenám účelu užívania stavieb, najčastejšie na účely budovy pre školstvo, výchovu a vzdelávanie.

Ďalej bolo vydaných podľa § 12 ods. 2 písm. m) zák. č. 355/2007 Z. z. 175 rozhodnutí o opatreniach na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení, a to nariadením prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ, ZŠ, gymnáziách a SOŠ, špeciálnych školách na základe hlásení o výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení, výskytu nákazy koronavírusom SARS-CoV-2 v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých.

Zamestnankyňami oddelenia HDM boli v roku 2022 v dozorovaných zariadeniach uplatnené nasledovné sankcie: Celkovo bolo uložených 14 blokových pokút v sume 300,- eur uložených priamo na mieste za priestupky podľa § 84 zák. č. 372/1990 Zb. Najčastejšie boli blokované pokuty v skrátenom priestupkovom konaní ukladané personálu v zariadeniach spoločného stravovania za ohrozenie alebo porušenie zdravotnej nezávadnosti požívatín.

Za iný správny delikt na úseku verejného zdravotníctva podľa § 57 zák. č. 355/2007 Z.z. neboli uložené fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám žiadne pokuty.

ŠPECIÁLNA ČASŤ

Región RÚVZ so sídlom v Nitre – okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3)

Vyhodnotením základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky v jednotlivých druhoch zariadení pre deti a mládež v regióne RÚVZ Nitra bolo z celkového počtu 1514 zariadení zaradených 908 zariadení do kategórie A (59,97 %) a do kategórie B 570 prevádzok (37,65 %). Do kategórie C, teda medzi zariadenia, v ktorých sa vyskytujú

nedostatky, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí, bolo zaradených 36 zariadení (2,38 %). V kategórii C je 9 materských škôl: Dolné Obdokovce; Jelšovce; Lúčnica nad Žitavou; Žikava; Nitra – Staromlynská; Nitra – Vansovej; Čechynce; Zlaté Moravce – Slnecná; MŠ s VJM Tešedíkovo. Všetky tieto materské školy sú umiestnené v neúčelových adaptovaných budovách. V kategórii C je ďalej zaradených 5 ZŠ, väčšinou sú umiestnené v neúčelových priestoroch – ZŠ Jelšovce; ZŠ s MŠ Novozámocká 129, Nitra; ZŠ Kolíňany; ZŠ Pionierska Šaľa; ZŠ s VJM Tešedíkovo Na základe viacerých, resp. opakovaných stavebno-technických nedostatkov boli do kategórie C zaradené školské jedálne a výdajné SJ v počte 11. V kategórii C sú zaradené aj dve ubytovacie zariadenia pri špeciálnych výchovných zariadeniach – Liečebno-výchovné sanatórium v Poľnom Kesove a Reedukačné centrum pre chlapcov vo Vrábľoch.

1.1 Prevádzkarne do 6 rokov veku

Zaradili sme sem súkromné a štátne detské jasle, prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku a zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku, ktoré sú zariadeniami pre deti podľa § 24 ods. 1 zák. č. 355/2007 Z. z. V roku 2022 bol celkový počet prevádzkarní starostlivosti pre deti do 6 rokov veku 15, z toho 12 bolo neštátnych zariadení, 3 zariadenia sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí. V Nitre sú zriadené 2 Mestské detské jasle v rámci bývalých priestorov jaslí na ulici Bazovského a Okánika. Mestské jasle sú prevádzkované aj v meste Šaľa na Okružnej ul. Súkromné jasle sú zriadené na adrese: Jasle Ja-Ja, Nitrianska 34, Nitra; Detské Montessorri centrum v Nitre na Kalvárii; detské jasle Smejko, Široká ul. 105/4, Horné Krškany; detské zariadenie Little Bunnies, Pánska dolina, Nitra; jasle a materská škola Detský svet M.M. na Feketeházyho ul. v Šali; jasle Anjelik na Hlbokej ul. v Šali. Ďalšími zariadeniami poskytujúcimi starostlivosť pre deti najútlejšieho veku sú zariadenia prevádzkované neziskovými organizáciami: Detské zariadenie Viktorka; jasle prevádzkované n.o. Societa vo Vrábľoch; jasle Srdiečko na Palárikovej ul. v Šali; detské jasle Drobček ako zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku na Piešťanskej ul. v Nitre, zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku - BAMBI.SK na adrese Ul. Janka Kráľa 25, 949 01 Nitra; zariadenia pre deti od jedného do päť rokov veku dieťaťa na adrese Vodná ul. č. 1128, 949 01 Nitra.

Podľa zákona o sociálnych službách, ktorým sa nepriamo zmenil zákon č. 355/2007 Z. z. Zmena nastala v § 24 v základnej definícii zariadení pre deti a mládež, na základe ktorej sú za zariadenia pre deti považované všetky zariadenia, ktoré poskytujú akúkoľvek formu pravidelnej a systematickej starostlivosti o deti bez ohľadu na to, či je prevádzkovateľom zariadenia fyzická osoba – podnikateľ, právnická osoba (vrátane neziskových organizácií a občianskych združení) alebo či je zariadenie štátne zaradené v sieti škôl a školských zariadení, súkromné alebo registrované ako sociálna služba.

1.2 Materské školy

Celkový počet predškolských zariadení v roku 2022 bol 166. V roku 2022 pribudla nová Materská škola s poldennou prevádzkou v obci Malý Lapáš. V roku 2020 v okrese Nitra pribudlo 5 nových predškolských zariadení: Súkromná materská škola a jasle vo Veľkom Cetíne (parc. č. 463/3, 463/4, 462/19), Materská škola Lapášik (parc. č. 996/17), Materská škola, Dobšinského 2885/8, Nitra na Martinskom vrchu v areáli bývalých kasární pod Zoborom, Materská škola Na Hôrke 30, Nitra (parc. č. 462/62, 462/61), Moja škôlka, Ul. Sládkovičova 630/8, 953 01 Zlaté Moravce (parc. č. 1718/1, 1718/2, 1719), Súkromná materská škola Baby club, Šaľa, Družstevná. V roku 2021 pribudla Súkromná materská škola Motýlik v obci Cabaj – Čápor, 4108, 951 17 Cabaj – Čápor.

Z celkového počtu 166 MŠ je 12 materských škôl neštátnych (cirkevná MŠ pri ZŠ s MŠ, Dlhá, Nitra; cirkevná MŠ sv. Anjelov strážcov pri Spojenej katolíckej škole na Farskej ul. v Nitre; cirkevná MŠ sv. Alžbety v Zlatých Moravciach; súkromná MŠ ESAM, Štúrova ul., Zlaté Moravce; Súkromná MŠ UNES Javorova ul., Nitra; MŠ pri Detskom zariadení Viktorka, Hviezdoslavova ul., Zlaté Moravce; MŠ pri zariadení Detský svet M.M. Feketeházyho ul., Šaľa; Súkromná jazyková MŠ YES, Žitavská ul., Vrábľe; Súkromná materská škola Cabaj – Čápor, 4108, 951 17 Cabaj – Čápor), cirkevná MŠ Vlčany, Súkromná MŠ Veľký Cetín, Súkromná materská škola Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Hospodárska 7, Nitra.

V roku 2022 zabezpečovalo 8 materských škôl len poldennú starostlivosť (Lúčnica nad Žitavou, Malý Cetín, Malé Vozokany, Veľké Vozokany, Melek, Paňa, Tajná, Vieska nad Žitavou). V MŠ s poldennou prevádzkou fungujú popoludní tzv. zariadenia na opatrovanie detí, ktoré nepatria do siete škôl a školských zariadení a ich prevádzkovateľom sú obce.

Z celkového počtu 164 MŠ je 27 MŠ zriadených v rámci spoločných zariadení – pri ZŠ s MŠ.

Štandard materských škôl z hľadiska stavebno-technického stavu sa v období posledných rokov najvýraznejšie vylepšoval v MŠ v meste Nitra. Na všetkých MŠ boli postupne vymenené okná za plastové, rekonštruuje sa kúrenie, objekty sa zateplujú.

V roku 2022 sa uskutočnili a boli schválené mnohé zmeny v prevádzkovaní viacerých MŠ z dôvodu ich rekonštrukcií, ktoré zahŕňali zmeny v dispozičnom členení a priestorovom usporiadaní, rekonštrukcie zariadení na osobnú hygienu (ďalej len ZOH), jedálni a ďalšie zmeny, ktoré boli realizované formou prestavby, resp. prístavby na vytvorenie nových priestorov na zvyšovanie kapacít MŠ.

Došlo k zmene prevádzkovateľa Materskej školy na Hospodárskej v Nitre. Novým prevádzkovateľom sa stala Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Tr. A. Hlinku 609/2, 949 76 Nitra, IČO: 00397482 - Súkromnej materskej školy Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Hospodárska 7, Nitra a zariadenia spoločného stravovania - Súkromnej školskej jedálne, Hospodárska 7, Nitra.

Rozšírenie priestorov materskej školy riešili viaceré obce, napr. Lehota, Vinodol, Hájske, Martin nad Žitavou, Lovce, cirkevná MŠ sv. Alžbety v Zlatých Moravciach. V jestvujúcich budovách uvoľnili voľné priestory, zrekonštruovali zariadenia na osobnú hygienu a vytvorili funkčné priestory pre vyšší počet detí. Hlavným zámerom obcí bolo rozšírenie priestorov pre materské školy a tým navýšenie ich kapacít, a to najmä zvýšením počtu detí v jednej triede na max. počet 25 detí a výhľadovo vytvorením dvoch samostatných tried, ktorých kapacita bude určená podľa veľkosti vnútorných priestorov. Nové priestory by boli vytvorené presťahovaním do inej časti budovy.

Skolaudované stavby, prestavby a prístavby boli posudzované rozhodnutia RÚVZ v Nitre na uvedenie priestorov predškolských zariadení do prevádzky alebo na zmeny v ich prevádzkovaní.

Súčasťou areálov detských kolektívnych zariadení sú aj vonkajšie telovýchovné plochy: trávnaté plochy, pieskoviská a detské ihriská. Na overenie povinností prevádzkovateľov nad starostlivosťou o čistenie a udržiavanie pieskovísk bol vykonávaný cieleň ŠZD spojený s odbermi vzoriek piesku. Celkovo bolo odobratých 6 vzoriek piesku s vyhovujúcou kvalitou.

Materské školy v regióne RÚVZ v školskom roku 2021/2022 navštevovalo 8230 detí, (nárast oproti predchádzajúcemu roku o 92 detí). V období posledných rokov začal počet detí pozvoľne stúpať, pričom medziročný nárast predstavoval max. 100 detí, predtým dochádzalo neustále k poklesu počtu detí. V okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce je v predškolských zariadeniach umiestnených 225 detí mladších ako 3 roky a 31 detí vo veku 7 rokov a starších.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v MŠ v okresoch Nitra, Šal'a a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v MŠ
2021/2022	8230
2020/2021	8138
2019/2020	7806
2018/2019	7712
2017/2018	9153
2016/2017	7431
2015/2016	7376
2014/2015	7433

Úroveň prevádzkovej hygieny priestorov predškolských zariadení je vyhovujúca a celkový hygienický štandard zariadení je i napriek nedostatku finančných prostriedkov primeraný, udržiavaný aj svojpomocne v spolupráci s rodičmi a sponzormi. V posledných rokoch dochádza k postupnému zlepšovaniu stavebno-technických podmienok predškolských zariadení - rekonštrukcie budov, výmena okien, obnova vnútorných priestorov, takisto dochádza aj k zlepšovaniu úrovne vybavenia MŠ hračkami, telovýchovnými pomôckami a k vylepšeniu vonkajších telovýchovných plôch.

1.3 Základné školy

Z celkového počtu 112 základných škôl je 11 neštátnych ZŠ, ktorých zriaďovateľom je cirkev alebo súkromník. V Nitre sú to ZŠ sv. Marka na Petzwalovej ul., ZŠ sv. Svorada a Benedikta pri Spojenej katolíckej škole na Farskej ul., ZŠ s MŠ sv. Gorazda na Dlhej ulici, Piaristická ZŠ pri Spojenej piaristickej škole sv. Jozefa Kalazanského na Piaristickej ul. v Nitre. Ďalšie cirkevné ZŠ sú vo Vrábľoch ZŠ sv. Vojtecha na Levickej ul., v Zlatých Moravciach ZŠ sv. Don Bosca na ul.1.mája a ZŠ sv. Dominika Savia v Machulinciach. Súkromné základné školy sú Súkromná ZŠ UNES na Javorovej ul. v Nitre a ZŠ Makovičky. Do siete škôl bola zaradená Základná škola ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória Poľný Kesov.

Počet spoločných zariadení ZŠ s MŠ je 27. Spoločné zariadenia vznikajú najmä v menších obciach s negatívnym demografickým trendom s cieľom šetriť peniaze zriaďovateľov. V rámci cirkevných škôl sú zlúčené do spojenej školy viaceré organizačné zložky: materská škola, základná škola a gymnázium (Spojená katolícka škola na Farskej ulici, v rámci ktorej je spojená MŠ sv. anjelov strážcov, ZŠ sv. Svorada a Benedikta a Gymnázium sv. Cyrila a Metoda a MŠ, ZŠ a gymnázium pri Piaristickej spojenej škole). V kategórii spoločných zariadení ZŠ s MŠ sú: ZŠ s MŠ Alekšince, Čakajovce, Čeladice, Golianovo, Jarok, Kolíňany, Lukáčovce, Lužianky, Nové Sady, Rišňovce, Rumanová, Svätoplukovo, Sídliisko Lúky Vráble, Žirany, Horná Kráľová, ZŠ s MŠ s VJS a s VJM v Seliciach, Horná ul. v Šali, Bernolákova ul. v Šali, Ul. Pazmáňa v Šali, Horná Kráľová, Trnovec nad Váhom, ZŠ s MŠ s VJS a VJM vo Vlčanoch, Červený Hrádok, Tekovské Nemce.

V regióně RÚVZ so sídlom v Nitre je počet žiakov štátnych, súkromných i cirkevných základných škôl 25924 (nárast oproti predchádzajúcemu roku o 5269 žiakov).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v ZŠ
2021/2022	25924
2020/2021	20655
2019/2020	20177
2018/2019	19609
2017/2018	19612
2016/2017	19357
2015/2016	17910
2014/2015	18795

V poslednom období pribúdajú rekonštrukcie školských zariadení – maľovky, opravy striech, výmeny okien, obnova fasád, ktorými sa vylepšujú životné a pracovné podmienky žiakov vo viacerých ZŠ v regióne.

V roku 2022 sa uskutočnili a boli schválené zmeny v prevádzkovaní viacerých ZŠ z dôvodu ich rekonštrukcií, ktoré zahŕňali zmeny v dispozičnom členení a priestorovom usporiadaní, rekonštrukcie zariadení na osobnú hygienu (ďalej len ZOH), jedální a ďalšie zmeny, ktoré boli realizované formou prestavby.

Pri výkone ŠZD v školách neboli zistené závažnejšie nedostatky v úrovni prevádzkovej hygieny, sanitácii priestorov, v režime prevádzky a stravovania, ktoré sa zabezpečujú v súlade so schválenými prevádzkovými poriadkami.

1.4 - 1.5 Gymnaziá, stredné odborné školy, konzervatóriá

Počet gymnázií v roku 2022 bol sedem. V okrese Nitra je naďalej v prevádzke 7 gymnázií, v mestách Zlaté Moravce, Vrábľa a Šaľa sú 3 gymnáziá, zostávajúce 4 gymnáziá sú v meste Nitra. V školskom roku 2021/2022 navštevovalo gymnáziá 3000 študentov (pokles o 973 študentov).

SOŠ je v regióne 22 a konzervatórium je 1, pričom 6 z nich je neštátnych, súkromných. Stredné odborné školy v školskom roku 2021/2022 navštevovalo 6387 žiakov (pokles o 735).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných žiakov na stredných školách v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet žiakov v gymnáziách	Počet žiakov v SOŠ
2021/2022	3000	6387
2020/2021	3973	7122
2019/2020	3004	7925
2018/2019	3025	7004
2017/2018	3079	8414
2016/2017	3271	7361
2015/2016	3043	7661
2014/2015	3089	7555

Medzi spojené školy patrí SŠ na Slančíkovej ulici v Nitre, v rámci ktorej sú zlúčené 4 školy: Hotelová akadémia, SPŠ potravinárska, Stredná športová škola a Gymnázium. V Šali - Veči je Spojená škola, rámci ktorej sú zlúčené: Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Stredná odborná škola technická a Obchodná akadémia.

Do prevádzky boli v roku 2014 uvedené Elokované pracovisko ako súčasť Súkromnej spojenej školy, Sv. Štefana 36, 943 01 Štúrovo, ktorej zriaďovateľom je VSOM, s.r.o. a tiež Elokované pracovisko, Cabajská 6, 949 01 Nitra ako súčasť Súkromného konzervatória, Krčméryho ul., Nitra, ktorého zriaďovateľom je Helena Madariová. Do priestorov Kňazského seminára v Nitre sa presťahovala Súkromná škola umeleckého priemyslu, Nitra. Súkromná stredná odborná škola ANIMUS sa presťahovala do nových priestorov z Levickej 40 do účelových priestorov v budove Agroinštitútu v Nitre z dôvodu klesajúceho počtu študentov.

Na viacerých stredných školách sa vydávali záväzné stanoviská k územnému konaniu stavieb multifunkčných ihrísk, niektoré ihriská boli skolaudované a uvedené do prevádzky. Ihriská boli realizované vo vonkajšom športovom areáli škôl. Multifunkčného ihriska boli navrhované a realizované s EPDM športovým povrchom, s oplatením a s malou tribúnkou. Na ihriskách bude možné hrať minifutbal, volejbal, nohejbal, hádzanú, tenis, basketbal. Súčasťou projektov sú aj atletické dráhy s koncovým povrchom zo striekaného tartanu a doskočisko.

1.6 Jazykové školy

V 30 jazykových školách v regióne RÚVZ Nitra je zriaďovateľom u 29 súkromník, občianske združenie a 1 JŠ je štátna.

Ide o zariadenia poskytujúce mimoškolské vzdelávanie detí a žiakov v oblasti cudzích jazykov. Stavebno-technické podmienky priestorov jazykových škôl, ako aj úroveň prevádzky a režim vzdelávania týchto zariadení sú vyhovujúce.

1.7 Miesta výkonu praktického vyučovania

Starostlivosť o prácu mladistvých zahŕňa starostlivosť o pracovné podmienky žiakov SŠ v rámci praktického vyučovania. V okrese Nitra sme evidovali v roku 2022 už len jedno stredisko odbornej praxe pri Strednej odbornej škole veterinárnej, Nitra, Drážovská 8/14, ďalej 65 pracovísk praktického vyučovania – dielní, ktoré sú vytvorené v rámci priestorov stredných odborných škôl. V dvoch strediskách odborného vyučovania – cukrárska a pekárska výrobnia pri SOŠ potravinárskej na Cabajskej v Nitre je vykonávaný štátny zdravotný dozor pravidelne, spojený aj s odberom vzoriek vyrábaných cukrárskych a pekárskych výrobkov, ako aj sterov z prostredia na overenie čistoty. V strediskách pre praktické vyučovanie sa spravidla koná skupinový výcvik učňov pod vedením majstrov odborného výcviku, inštruktorov odbornej výchovy alebo individuálna odborná výučba.

Deutsch - Slowakische Akademien, a.s., Školská 136/5, 977 01 Brezno, IČO: 47 342 242, bolo uvedené do prevádzky „Centrum odborného vzdelávania a prípravy v oblasti CNC technológií v Nitre“ ako účelová budova pre školstvo a vzdelávanie (SO 01 – dielne praktického vyučovania). Prístavba dielní praktického vyučovania má obdĺžnikový pôdorysný tvar, prízemnou spojovacou chodbou je spojená so stavebným objektom školy, telocvične a šatní, prístavba je dvojpodlažná, strecha je plochá. Na 1 NP. sa nachádzajú prevažne učebne, dve menšie učebne, zariadenia na osobnú hygienu (ďalej len ZOH) pre žiakov, ZOH pre zamestnancov, v blízkosti únikového schodiska sú umiestnené priestory pre technológiu (vykurovanie, VZT, príprava TÚV), hlavný vchod do dielní je vedľa únikového schodiska. Na 2. NP sa nachádzajú odborné učebne a dielne, ZOH pre žiakov. V strednom trakte je

osvetlenie zabezpečené svetlákmi. Čiastočne hlavná hala a dielňa silnoprúdu sú vysunuté mimo pôdorys prízemnia, čím vznikne krytý podchod. Na plochej streche je umiestnené vzduchotechnické zariadenie (technológia je predmetom samostatných prevádzkových súborov).

V roku 2022 bola skolaudovaná rekonštrukcia budovy školy, telocvične a dielní Strednej odbornej školy, Nábrežie mládeže 1, Nitra – budovy na ulici Levická cesta v Nitre s účelom stavby budova pre školstvo, na vzdelávanie a výskum. Predmetom stavby boli fasádne steny a strecha, v súvislosti so zateplovaním došlo k výmene všetkých okenných otvorov a dverných výplní. Zrealizované boli búracie práce, rekonštrukcia strechy, tepelná izolácia, zámočnicke práce, klampiarske práce, bleskozvod, elektroinštalácia, rozvod pre kotolňu, MaR, kúrenie, plynoinštalácia, ZTI. Objekt je využívaný ako budova dielní SOŠ stavebnej pre praktické vyučovanie.

V roku 2021 boli komplexne zrekonštruované priestory dielní odborného výcviku pre profesie kaderník, kozmetik, nechťový dizajn Strednej odbornej školy techniky a služieb, Cintorínska 4, Nitra.

Podmienky pre odbornú prax boli vyhovujúce v štátnych zariadeniach i u súkromných podnikateľov.

1.8 Špeciálne školy

Do tejto kategórie zariadení patria školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami: MŠ, ZŠ a SŠ pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením, praktické školy, odborné učilištia, školy a triedy pre deti a žiakov s nadaním.

V školskom roku 2021/2022 navštevovalo 1398 žiakov (nárast o 3 žiakov).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v špeciálnych školách v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v ZŠ
2021/2022	1398
2020/2021	1395
2019/2020	1168
2018/2019	1383
2017/2018	1372
2016/2017	1428
2015/2016	1465
2014/2015	1459

V pôsobnosti RÚVZ Nitra bolo 36 škôl pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Z toho je 4 MŠ pre deti so zdravotným znevýhodnením, 3 špeciálne integrované triedy pri bežných MŠ pre deti so zrakovým postihnutím a so syndrómom autizmu a 1 MŠ pri zdravotníckom zariadení. V roku 2014 bola uvedená do prevádzky 1 špeciálna MŠ pri Spojenej škole, Ul. Janka Kráľa v Zlatých Moravciach pre deti s mentálnym postihnutím a syndrómom autizmu alebo s inou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím (variant C). V Zlatých Moravciach na Slnecnej ul. boli uvedené do prevádzky 2 triedy elokovaného pracoviska Spojenej školy, Ul. Janka Kráľa. Elokované pracovisko je umiestnené v účelových priestoroch budovy pre školstvo. V roku 2017 bola uvedená do prevádzky špeciálna materská

škola pri Spojenej škole na Červeňovej ul. v Nitre ako jej ďalšia organizačná zložka. V roku 2019 bola schválená zmena v prevádzkovaní uvedenej materskej školy z dôvodu vytvorenia ďalšej triedy. Zariadenie je určené pre deti s poruchami autistického spektra. V roku 2022 sa opakovane navyšovala kapacita uvedenej MŠ z dôvodu vytvorenia tretej triedy. V roku 2019 bola tiež schválená a uvedená do prevádzky Špeciálna MŠ, Kollárova 4 v Nitre pre deti so zdravotným znevýhodnením ako Elokované pracovisko Spojenej školy na Mudroňovej ul. v Nitre. Uvedené zariadenia navštevuje 115 detí predškolského veku. Spojená škola na Mudroňovej pripravuje zriadenie novej Výdajnej školskej jedálne v priestoroch na Kollárovej ul. z dôvodu problematického presunu detí s ťažkým zdravotným znevýhodnením do výdajne stravy na Mudroňovej ul.

ZŠ pre žiakov so zdravotným znevýhodnením je v regióne 9 a 15 tried pre žiakov so zdravotným znevýhodnením integrovaných v rámci ZŠ. Špeciálne ZŠ navštevujú žiaci s mentálnym, telesným postihnutím, syndrómom autizmu, s narušenou komunikáciou, s vývinovými poruchami správania a 1 ŠZŠ je pri zdravotníckom zariadení. 3 ZŠ pre žiakov so ZN sú internátne. Uvedené zariadenia navštevujú deti mladšieho a staršieho školského veku.

Pre stredoškolských študentov so zdravotným znevýhodnením funguje SOŠ pri RC v Zlatých Moravciach. Vykonávame ŠZD aj v 2 praktických školách (Červeňova, Nitra; Janka Kráľa, Zlaté Moravce) a v 2 OU internátnych (Mojmírovce a Nová Ves nad Žitavou). Praktická škola pri ZŠ Krátka, Šaľa bola zrušená.

Uvedené do prevádzky boli priestory elokovaného pracoviska Spojenej školy internátnej, Červeňova, Nitra v obci Vinodol a schválená bola zmena v prevádzkovaní Špeciálnej základnej školy na Mudroňovej ul. v Nitre z dôvodu uvedenia Výdajnej školskej jedálne pri škole do prevádzky.

1.9 Fakulty VŠ

V roku 2022 poskytovali vysokoškolské vzdelávanie v našom regióne 3 verejné vysoké školy (SPU, UKF a Bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského). Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave prevádzkuje Informačno-Konzultačné stredisko v priestoroch Základnej školy na Robotníckej ul. v Zlatých Moravciach.

Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre bolo v akademickom roku 2021/2022 celkovo 5295 študentov. Na UKF môžu študenti absolvovať štúdium na 5 fakultách: na Fakulte prírodných vied, na Fakulte stredo európskych štúdií, na Filozofickej fakulte, na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva a na Pedagogickej fakulte. V predchádzajúcich rokoch bola ukončená rekonštrukcia priestorov Poradenského centra UKF v Nitre na Dražovskej ceste v Nitre. Priestory sa nachádzajú na 1. NP budovy internátu Zobor, tvorí ich veľká konferenčná sála, administratívne priestory, zasadačky. Tiež bola ukončená stavba novej budovy laboratórií UKF na Tr. A. Hlinku v Nitre. Budova je trojpodlažná, zahŕňa priestory skladov chemických látok a prípravkov, vrátane priestorov na ich bezpečnú likvidáciu, priestory laboratórií, kryokomoru, mikroCT, ďalšie najmodernejšie technológie. V budove sú aj učebne pre študentov.

V rámci denného štúdia na SPU v Nitre študuje 4005. Na SPU môžu študenti absolvovať VŠ štúdium na týchto 6 fakultách: Fakulta biotechnológie a potravinárstva, Fakulta ekonomiky a manažmentu, Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov, Technická fakulta, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva a Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja. Z významných stavieb je dôležité uviesť uvedenie priestorov Výskumného centra Agrobiotech – komplexného inovačného a kompetenčného centra SPU v Nitre do prevádzky. Agrobiotech je umiestnený v priestoroch komplexne

zrekonštruovaných pavilónov M a Q. Centrum pozostáva z viac ako 30 laboratórií, vybavených najmodernejšími technológiami.

SPU riešila stavbu „Potravínový inkubátor – Katedra hygieny a bezpečnosti potravín SPU v Nitre“, ktorá bude slúžiť na výskumné účely SPU a nachádza sa v areáli SPU v Nitre. Projekt rieši stavebné úpravy vo vnútri jestvujúceho objektu.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných študentov UKF

Akademický rok	Počet študentov UKF
2021/2022	5295
2020/2021	5298
2019/2020	5317
2018/2019	5367
2017/2018	5459
2016/2017	5595
2015/2016	6363
2014/2015	6767

Tab.: Vývoj počtu zapísaných študentov SPU

Akademický rok	Počet študentov SPU
2021/2022	4005
2020/2021	4006
2019/2020	4458
2018/2019	4772
2017/2018	5114
2016/2017	5395
2015/2016	6176
2014/2015	6372

Bohosloveckú fakultu UK v Nitre na Samovej ulici v roku 2021/2022 navštevovalo 48 študentov. V roku 2019/2020 navštevovalo v dennej forme 110 študentov, pričom nárast študentov bol spôsobený presťahovaním študentov zo seminára v Badíne.

Všetky vysoké školy navštevovalo spolu v dennom štúdiu 9348 študentov. V období posledných rokov dochádza k výraznejšiemu poklesu vysokoškolských študentov.

Prevádzkovanie vysunutých fakúlt súkromných vysokých škôl na území okresu Šaľa nebolo oznámené orgánu na ochranu verejného zdravotníctva.

1.10 Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania, základné umelecké školy

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme spolu 145 zariadení a prevádzok mimoškolskej výchovy a vzdelávania, ktorými sú základné umelecké školy, centrá voľného času, školské kluby detí.

V regióne dozorujeme 17 ZUŠ, z ktorých 6 je štátnych, 11 je neštátnych. Takmer všetky tieto ZUŠ sú umiestnené v účelových adaptovaných priestoroch v rámci samostatných

budov alebo v jestvujúcich priestoroch základných škôl. ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre je presťahovaná do kompletne zrekonštruovaných priestorov bývalej ZŠ na Vajanského ulici v Nitre.

Školské kluby patria medzi školské výchovno-vzdelávacie zariadenia v zmysle § 113 zák. č. 245/2008 Z. z. V školskom roku 2021/2022 bolo v regióne RÚVZ Nitra 112 školských klubov pri ZŠ. Nenastala zmena vo vybavení školských klubov. Vo väčšine škôl svoju činnosť vykonávajú školské kluby v klasických učebniach, ktoré sú v rámci priestorových možností prispôsobené potrebám a náplni činností, ktoré sa v nich vykonávajú. Vylepšenia týchto priestorov (maľovky, údržba) sa vykonáva súčasne s vylepšovaním vnútorných priestorov škôl.

Zariadenia pre voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže sú školskými výchovno-vzdelávacími zariadeniami podľa § 113 zák. č.245/2008 Z. z., sú to centrá voľného času a školské strediská záujmovej činnosti. Dozor vykonávame v 10 CVČ. CVČ Domino je v kompletne zrekonštruovanej historickej budove v centre mesta Nitra.

1.11 Ubytovacie zariadenia

Celkový počet školských internátov pri SŠ využívaných na ubytovanie stredoškolských študentov je 9, pri gymnáziách 2 (Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre a EP v Kňazskom seminári na Samovej v Nitre), pri SOŠ 7 (Súkromná SOŠ Dolné Obdokovce; SOŠ potravinárska, Cabajská 6 a Cabajská 10, Nitra; SOŠ veterinárna, Drážovská, Nitra; SOŠ, Kráľovská, Šaľa; Spojená škola, Slančíkovej, Nitra; Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA, Novozámocká 220). Študentských domovov pre VŠ študentov v roku 2022 bolo 8. Ubytovacích zariadení pri školách pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bolo 8, z toho 5 pri špeciálnych ZŠ internátnych (Spojená škola internátna Červeňova v Nitre; LVS Poľný Kesov; LVS Nitra – Kynek; RC Vráble; RC Zlaté Moravce), 3 pri špeciálnych stredných školách (OUI Nová Ves nad Žitavou, OUI Mojmírovce, RC Zlaté Moravce) a 1 ubytovacie zariadenie pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež (RC v Zlatých Moravciach – zariadenie pre matky s deťmi).

V študentských domovoch pri SŠ bolo ubytovaných 1196 (oproti predchádzajúcemu roku menej o 176 študentov), percento vyťaženia je 95,60 %. Aj na základe výkonu ŠZD v ubytovacích zariadeniach vykonaných v predchádzajúcich rokoch bola znížená kapacita v niektorých stredoškolských internátoch, čím došlo k výraznému zlepšeniu podmienok ubytovaných študentov a k zníženiu percenta vyťaženia ŠD.

V študentských domovoch pri VŠ bolo ubytovaných 2343 študentov (oproti predchádzajúcemu roku menej o 29 študentov), percento vyťaženia je 57,45 %. Študentské domovy Akademická, Nitra, Antona Bernoláka, Poľnohospodár a kňazský seminár sú vo vyhovujúcom technickom stave a spĺňajú hygienické požiadavky. ŠD Pribina, ktorý patrí SPU v Nitre nebol zatiaľ vyradený zo siete školských zariadení, ale dlhodobo sa pre nevyhovujúci stavebno-technický stav nevyužíva na ubytovanie študentov. ŠD Mladosť zabezpečil zateplenie budovy, novú vonkajšiu omietku na budove, ďalej rekonštrukciu kúrenia v časti „ležiak“ a v roku 2014 bola ukončená rekonštrukcia v časti „vežiak“. V roku 2018 a 2019 pokračovala rekonštrukcia izieb na 3. NP a 2. NP v časti ležiak, ktorá zahŕňala rekonštrukciu elektroinštalácií, kompletnú výmenu nábytkov v izbách, výmenu podláh v spoločných priestoroch chodieb, obnovu spoločných priestorov. V roku 2021 bola ukončená rekonštrukcia poslednej časti internátu – 1. NP.

V roku 2022 bola ukončená rekonštrukcia stavby „Študentský domov Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre Brezový Háj“. V roku 2019 – 2021 sa uskutočnila rekonštrukcia budovy, uskutočnili sa stavebné a udržiavacie práce vnútorných priestorov, zateplenie

obvodového plášťa a strešných konštrukcií. ŠD Brezový háj bol modernizovaný a prestavaný. Komplex internátnych objektov je členený na hospodársky a ubytovací blok, ktoré sú vzájomne prepojené v interiérovej časti cez vstupnú halu. Objekty sa nachádzajú v obytnej zóne mesta Nitra. Dispozičné riešenie objektu SO-01 zachováva priestor jedálne s kapacitou 224 miest pri stoloch, výdajný priestor jedál a priestory kuchyne. Na 1.PP sa nachádza miestnosť vzduchotechnickej technológie, kotolňa, tri klubovne so zázemím, sklad, zariadenia osobnej hygieny pre mužov a pre ženy, miestnosť pre upratovačku, dielne údržby, šatne údržby so ZOH, garáže, sklad na čistú bielizeň, výdaj čistej bielizne, sklad špinavej bielizne, sklad inventára, zázemie bufetu – 2 sklady, šatňa a ZOH pre pracovníkov bufetu. Dispozičné riešenie objektu SO-02 – ubytovacia časť je riešené ako internátne ubytovanie doktorandov na 1.PP a ubytovanie študentov na 1.NP až 8.NP.

V ubytovacích zariadeniach pri školách pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bolo ubytovaných 227 ubytovaných, percento vyťažnosti je 79,93 %.

Problém s prekračovaním kapacity nie je v žiadnych z ubytovacích zariadení pre deti a mládež.

Súkromnej strednej odbornej školy polytechnickej DSA, Novozámocká 220, 949 05 Nitra, IČO: 42114985 bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov Súkromného školského internátu DSA, Novozámocká 220, 949 05 Nitra, ako súčasť Strednej odbornej školy polytechnickej DSA, Novozámocká 220, Nitra do prevádzky rozšírením jeho priestorov o ďalšie NP.

1.12 Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zariadenia sociálnych služieb sú zariadenia podľa zák. č. 448/1991 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 355/2007 Z.z. ŠZD vykonávame v týchto zariadeniach: DSS Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku, DSS Kreativ Klasov, DSS Šaľa.

V DSS Močenok je poskytovaná celoročná starostlivosť pre mladých mužov bez rodinného zázemia, ktorí ukončili ústavnú výchovu v detských domovoch v 18. roku veku, ako aj deťom do 18. rokov. V DSS Klasov je poskytovaná celoročná starostlivosť pre deti a dospelých s rôzne ťažkými formami telesného a mentálneho postihnutia. Súčasťou DSS je aj chránené bývanie pre klientov. V týchto zariadeniach sa priebežne vylepšujú prevádzkové podmienky postupnou rekonštrukciou priestorov, výmenou okien, dverí, vybudovaním vonkajšieho areálu. Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých s denným pobytom je v prevádzke na Okružnej v Šali.

Medzi zariadenia s dlhodobou starostlivosťou patria aj zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately v zmysle § 45 zák. č. 305/2005 Z.z.- detské domovy a krízové strediská. V pôsobnosti RÚVZ Nitra sú to centrá pre deti a rodiny - detské domovy rodinného typu v Žitavciach, Kolíňanoch, DD Dlhá ul., Nitra a DD sv. Lujzy, Samova ul., Nitra, DD Komunita Kráľovnej pokoja Močenok. Pri CDR Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku boli vytvorené samostatné priestory pre DD rodinného typu v byte v Šali. Pre CDR Močenok sa vydávalo rozhodnutie na uvedenie priestorov samostatnej skupiny CDR Močenok rodinného typu na adrese Dekana Dúbravického 1821/28, Močenok do prevádzky. Medzi krízové strediská patria Detské krízové centrá n.o. Slniečko v Nitrianskych Hrnčiarovciach a Štitároch, KS Effeta pre ľudí s postihnutím sluchu v Nitre na Samovej, KS v Šali, Komunitné centrum o.z. Maják v Zlatých Moravciach. Zariadenie núdzového bývania na Krčméryho ul. v Nitre (prevádzkovateľom je mesto Nitra), Útulok pre matky s deťmi

v Nitre – Krškanoch; Bezpečný ženský domov ako zariadenie sociálnych služieb prevádzkované Centrom Slniečko, n.o.; Úsmev ako dar ako prevádzkovateľ priestorov na poskytovanie sociálnych služieb v budove na Dvorčianskej v Nitre; Centrum Slniečko, n.o. chránená dielňa v priestoroch Kalvárie v Nitre a Poradenské centrum Slniečko v Nitre na Coboriho ul. v Nitre; Nízko prahové denné centrum o.z. YMCA v Nitre v priestoroch budovy bývalej MŠ Na Hôrke v Nitre; Zariadenie sociálnych služieb Lienka pri Klube rodičov autistických detí v Nitre, Vodná 1119/7, Nitra so sídlom na adrese Dvorčianská 63, Nitra – Dolné Krškany a zariadenia spoločného stravovania - výdajne jedál pri uvedenom zariadení do prevádzky; Služba včasnej intervencie ambulatnou formou v zariadení „Viničky“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra. V roku 2019 bol uvedený do prevádzky bol Domov pre mladých dospelých v Horných Krškanoch, ktorý patrí pod Komunitu kráľovnej pokoja v Nitre – priestory pre jednu samostatne usporiadanú skupinu. V roku 2019 boli ďalej uvedené do prevádzky Komunitné centrum na Partizánskej ul. v Šali a Komunitné centrum v budove centra občianskej vybavenosti v Šali, ktorých prevádzkovateľom je o.z. Optima Status. Vo Vlčanoch boli uvedené do prevádzky priestory zariadenia sociálnych služieb – Domov na pol ceste na ubytovanie pre mladých dospelých. Pre Centrum pre deti a rodiny Koliňany boli uvedené do prevádzky priestory na Sládkovičovej 3, Zlaté Moravce a na Coboriho ul. v Nitre na realizáciu aktivít sociálnych pracovníkov a psychológov (vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ambulatnou a/alebo terénnou formou) do prevádzky. Rovnaká služba bola uvedená do prevádzky aj pre CDR Žitavce vo Vrábľoch. V roku 2020 bolo uvedené do prevádzky Komunitné centrum Žikava. V roku 2021 bolo pre mladých dospelých skolaudované ubytovacie zariadenie pri CDR Žitavce.

V roku 2017 bolo vydané rozhodnutie na zmenu v prevádzkovaní Detského domova na Dlhej ul. v Nitre, ktorý sa transformoval na detský domov rodinného typu, bola zrušená centrálna kuchyňa i práčovňa, vytvorené boli priestory pre 4 samostatné skupiny. V roku 2019 boli kompletne zrekonštruované priestory dvoch nadzemných podlaží jedného pavilónu a prispôsobené na ubytovanie detí v samostatných skupinách.

Celkový počet týchto zariadení je 37. Pri výkone ŠZD neboli v týchto zariadeniach zisťované nedostatky v hygienickej úrovni. Všetky zariadenia vykazujú primeraný hygienický štandard z hľadiska stavebno-technických podmienok i úrovne prevádzky v sledovaných ukazovateľoch. Podľa potreby sa vykonávajú maľovky, údržby, opravy, výmeny poškodených zariadení a obnova vnútorného vybavenia.

1.13 Špeciálne výchovné zariadenia

Špeciálne výchovné zariadenia v zmysle § 113 zák. č. 245/2008 Z. z. ako zariadenia s dlhodobou starostlivosťou sú v našom regióne: Reedukačné centrum v Zlatých Moravciach, RC Vrábľa, LVS Poľný Kesov a LVS Nitra – Kynek. RC v ZM má nasledovné organizačné zložky: Reedukačný detský domov, Reedukačný domov mládeže a Zariadenie pre matky s deťmi. Pri zariadení pre matky s deťmi funguje aj 1 oddelenie jasli. Zriaďovateľom týchto zariadení je Regionálny úrad školskej správy.

1.14 Školy v prírode a zotavovacie podujatia

Zotavovacie podujatia a školy v prírode sú popísané podrobnejšie v kapitole 6.

1.15 Zariadenia školského stravovania

Školské účelové zariadenia sú aj zariadenia školského stravovania. Je to 206 školských jedální, 70 výdajných školských jedální, spolu 276 zariadení. V roku 2022 boli schvaľované najmä zmeny v prevádzkovaní jestvujúcich zariadení spoločného stravovania z dôvodu zmien v ich dispozičnom členení, priestorovom usporiadaní a vo vybavení a schvaľovanie zmien prevádzkových poriadkov.

1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia

V školách a v školských zariadeniach v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 95 zariadení rýchleho občerstvenia. V niektorých zariadeniach bola posudzovaná zmena v sortimente.

1.17 Telocvične pri školách

Pri ZŠ dozorujeme 377 vnútorných a vonkajších priestorov určených na výučbu telesnej výchovy. Pri stredných školách je 56 vnútorných a 24 vonkajších telovýchovných priestorov. Pri špeciálnych školách je 30 vnútorných a 30 vonkajších TV priestorov. Univerzity majú 15 vnútorných a vonkajších priestorov na telovýchovu.

Malotriedne ZŠ využívajú na výučbu telesnej výchovy provizórne priestory, najčastejšie kmeňové učebne alebo chodbové priestory škôl, príp. iné budovy, napr. kultúrneho domu. Typizovanú telocvičňu nemajú ZŠ Čakajovce, Čechynce, Čifáre, Dolné Obdokovce, Klasov, Koliňany, Lukáčovce, Pohranice, Rumanová, Šurianky, v Nitre ZŠ Dlhá a Petzwalova, v Šali Ul. Pázmaňa, Beladice, Čaradice, Čierne Kľačany, Hostie, Jedľové Kostolany, Kostolany pod Tríbečom, Ladice, Lovce, Machulince, Mankovce, Martin nad Žitavou, Slepčany, Velčice, Ul. 1. mája v Zlatých Moravciach.

V roku 2017 boli uvedené do prevádzky priestory dvoch nových telocviční pri ZŠ s MŠ v obci Rumanová, pri Základnej škole na Tulipánovej ul. v Nitre. Zrekonštruované boli priestory telocvične pri ZŠ Krčméryho ul. v Nitre. V predchádzajúcom roku boli komplexne zrekonštruované aj priestory telocvične pri Základnej škole s materskou školou v Rišňovciach.

V roku 2019 boli uvedené do prevádzky: Multifunkčné ihrisko pri Gymnáziu Juraja Fándlyho v Šali a Multifunkčné ihrisko v obci Mojmírovce, telocvičňa na Hlbokej ul. v Nitre (určená pre Základnú školu Cabajská v Nitre).

V roku 2020 boli uvedené do prevádzky telocvičňa pri Základnej škole Veľký Lapáš, Detské ihrisko pri Materskej škole, Nitra, Na Hôrke, Detské ihrisko pri Materskej škole Čechynce.

V roku 2021 boli uvedené do prevádzky multifunkčné ihriská pri stredných školách – pri SOŠ stavebnej, Nábrežie mládeže, Nitra a Strednej odbornej škole obchodu a služieb, Ul. SNP, Zlaté Moravce.

Zamestnankyne oddelenia HDM zabezpečili vykonanie pravidelných kontrol zameraných na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek na vonkajšie a vnútorné priestory určené na výučbu telesnej výchovy. Nedostatky boli zisťované pri zaraďovaní TV do rozvrhu vyučovacích hodín. Nedostatky sa vyskytovali najmä v súvislosti s opotrebovanými podlahami športovísk a v stavebno-technickom stave šatní a zariadení osobnej hygieny – poškodené keramické obklady stien a podláh, nedostatky v poškodenej sanite.

V jednotlivých školách boli ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v zápisnici z výkonu štátneho zdravotného dozoru. V prípade finančne náročných nedostatkov, školy oznámili termíny ich odstránenia postupne, po prerokovaní so zriaďovateľom zariadeniam. Sankcie neboli uložené.

1.18 Ostatné

Do tejto kategórie sme zaradili celkovo 75 zariadení: 6 centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, 6 centier špeciálno-pedagogického poradenstva a 3 DIC (Detské integračné centrum na Cabajskej, NR, Súkromné DIC Effeta na Samovej, NR a Súkromné DIC Socia na Topoľovej ul., NR). Medzi ostatné zariadenia sú zaradené: Súkromné DYS centrum pedagogicko-psychologického poradenstva, Dieťaťatkovu poradenské centrum Cintorínska, Nitra, rodinné centrum Alba – centrum na Štefánikovej triede v Nitre, ktoré zabezpečuje mimoškolské aktivity pre deti do 6 rokov veku. Ďalej Výtvarnú umeleckú školu v Nitre na Samovej ulici, 7 detských kútikov v obchodných centrách (TimeOut Plus, s.r.o. v OZC Max Nitra, Mlyny Nitra; detský kútik v NC Tesco Nitra), 5 umelých krytých bazénov pri SŠ a VŠ, 2 nekryté bazény pri zotavovacích zariadeniach, 2 umelé bazény pre dojčatá, chránené dielne (Inka, Slniečko), 1 Jazdecký klub Ranč Dlhá ul., Nitra, 2 mliečne kuchynky na neonatologickom a detskom oddelení Pediatickej kliniky FN Nitra, 1 Baby centrum v Mestskej športovej hale v Nitre, 2 materské centrá (Mami Oáza, Zlaté Moravce, MC Šaľa), 1 CHICHI WORLD (vzdelávanie a zábava pre deti), 3 dopravné ihriská (MIDAS, Škorík, Ul. 1. mája, Zlaté Moravce), 3 autoškoly, 1 tvorivá dielňa vo Vlčanoch, 2 súkromné mimoškolské zariadenia, Klubovňa pre mládež a šport v obci Nevidzany, opatrovateľská služba v Malom Cetíne s poldennou starostlivosťou o deti, 1 detské zábavné centrum s čokoládovňou HoplaLand, s.r.o. v OC Mlyny Nitra, zariadenie opatrovateľskej starostlivosti pre deti v obci Tajná, detský zábavný svet Hoplaland v Galérii Tesco, detský zábavný svet Hoplaland v OSC Mlyny a v OSC Max v Nitre. Uvedené boli do prevádzky aj predajne s detským sortimentom, celkovo 15, ktoré ale medzi ostatnými zariadeniami pre deti nevykazujeme. Patria sem: Materské centrum v obci Mojmírovce, Služba na opatrovanie detí v obci Kostol'any pod Tribečom, Detské zábavné centrum Magic Land na Sládkovičovej ul. v Nitre, chránená dielňa v nebytových priestoroch v obci Klasov pre klientov zariadenia Kreativ Klasov, Poradenské centrum pri UKF v Nitre, Drážovská, Nitra; 1 umelý vnútorný krytý bazén pre najmenšie deti Aquabella Stars na Gorazdovej ul. v Nitre; 1 priestor na doučovanie matematiky a fyziky; 1 detské centrum Detský svet Happy Bubi na adrese Lehotská 209/2, 949 01 Nitra; 1 zariadenie na poskytovanie mimoškolskej činnosti, Bernolákova ul. Zlaté Moravce; Služba na opatrovanie detí v obci Vieska nad Žitavou, Služba na opatrovanie detí v obci Červený Hrádok, Tématické ihrisko Majk v Šali, trampolínový park v MagicLande na Sládkovičovej ul. v Nitre, Lezecká stena v priestoroch Strednej odbornej školy technickej v Zlatých Moravciach. V roku 2020 bola v Topoľčiankach v budove Lesy, š.p. bola skolaudovaná stavba „Spoločná obnova včelárskej tradície v Topoľčiankach“. Zrealizovaný bol stavebný objekt SO 02 – Skanzen včelárstva a SO 03 – Zriadenie výučbovej miestnosti. Ďalej boli uvedené do prevádzky predajňa – sklad hračiek Močenok, Špeciálno-pedagogické centrum Nitra, Kmeťova ul., Akadémia tanca.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab. č. 5)

V regióne RÚVZ Nitra nebola v školskom roku 2020/2021 zmennosť na ZŠ. V školskom roku 2021/2022 bol celkový počet žiakov na základných školách 25924, v roku 2020/2021 bol počet žiakov ZŠ 20655, v šk. roku 2019/2020 to bolo 20177.

Celkový počet žiakov v prvých ročníkoch ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce bol 2182 (menej o 295 prvákov).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v ZŠ	Počet prvákov
2021/2022	25924	2182
2020/2021	20655	2477
2019/2020	20177	2438
2018/2019	19609	2471
2017/2018	19612	2245
2016/2017	19357	2462
2015/2016	17910	-
2014/2015	18795	-

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 6)

V zariadeniach v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre je z celkového počtu 1514 zariadení 1486 napojených na verejný vodovod (98,15 %) a 28 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj (1,85 %). Vlastný vodný zdroj má 6 MŠ (Červený Hrádok, Host'ovce, Kostol'any pod Tribečom, Ladice, Neverice, Žitavany), 2 ZŠ (Červený Hrádok, Žitavany), 2 zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania (školské kluby pri týchto ZŠ Červený Hrádok, Žitavany), 11 zariadení spoločného stravovania, 1 zariadenie sociálnych služieb, ktoré je aj zariadením sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately (DSS a DD Komunita Kráľovnej pokoja Močenok), 2 zariadenia na zotavovacie podujatia (Chatová osada pod Gýmešom, Jelenec; Rekreačné stredisko Jedliny, Kostol'any pod Tribečom) a 2 telocvične pri školách (Červený Hrádok, Žitavany). Zásobovanie zariadení pre deti a mládež pitnou vodou v okrese Šaľa je na veľmi dobrej hygienickej úrovni. Všetky zariadenia sú napojené na verejný vodovod, okrem detského domova, domova pre mladých dospelých a domova sociálnych služieb Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku. Medzi ostatnými zariadeniami zásobovanými z vlastného vodného zdroja sú vysokoškolské poľnohospodárske podniky SPU v Nitre, farmy Kolíňany a Žirany.

Kvalita vody vo všetkých zariadeniach napojených na verejný vodovod vyhovovala požiadavkám platnej legislatívy.

Dňa 15.10.2017 nadobudol účinnosť zák. č. 150/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zákone sú ustanovené niektoré nové povinnosti dodávateľov pitnej vody. V § 17a citovaného zákona je dodávateľ pitnej vody definovaný ako prevádzkovateľ verejného vodovodu, alebo fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá dodáva pitnú vodu v rámci podnikateľskej činnosti alebo ktorá dodáva alebo používa pitnú vodu vo verejnom záujme a nie je odberateľom pitnej vody z verejného vodovodu. Podľa § 17a ods. 2 písm. c) a d) zák. č. 355/2007 Z.z. je dodávateľ pitnej vody povinný vypracovať, priebežne prehodnocovať, najmenej raz za päť rokov aktualizovať a predkladať program monitorovania kvality pitnej vody príslušnému RÚVZ, najneskôr do 31.12.2018. Ďalej podľa § 17a ods. 2 písm. e) a l) je dodávateľ pitnej vody povinný elektronicky predkladať výsledky monitorovania kvality pitnej vody RÚVZ do 3 mesiacov po ukončení laboratórnych analýz a tiež zabezpečiť evidenciu monitorovania kvality pitnej vody a jej uchovanie po dobu desať rokov. Všetci prevádzkovatelia boli na novú povinnosť písomne upozornení.

Ku dňu 15.10.2017 nadobudla účinnosť aj vyhl. MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých 19 vzoriek pitnej vody (19 odberov),

Celkový počet zariadení pre deti a mládež s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody z vlastného vodného zdroja v roku 2022 bol v 1 zariadení (0,067 %). V roku 2022 bola zistená nevyhovujúca kvalita v odobratých vzorkách pitnej vody z vlastnej studne v Materskej škole v Kostolánoch pod Tribečom.

Nevyhovujúca kvalita pitnej vody bola v predchádzajúcich rokoch zistená v MŠ Jelšovce, Kostolány pod Tribečom, Hostovce a v zariadeniach školského stravovania pri týchto zariadeniach. Nevyhovujúca kvalita vody po mikrobiálnej stránke v týchto zariadeniach bola riešená zabezpečením pravidelnej dezinfekcie vodného zdroja zo strany prevádzkovateľa alebo náhradným zásobovaním pitnou vodou. Všetci prevádzkovatelia, ktorí využívajú nasledovné vodárenské zdroje boli upozornení na povinnosť zabezpečiť, aby dodávaná pitná voda spĺňala limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab. č. 7)

V roku 2022 nebol hlásený žiadny prípad výskytu dusičnanovej methemoglobinémie v regióne RÚVZ Nitra. Žiadny prípad sa nevyskytol ani v predchádzajúcich kalendárnych rokoch 2019-2021.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c, 8/d)

V roku 2022 bolo v regióne RÚVZ so sídlom v Nitre pri MŠ 93 školských jedální (56,02 %) a 28 výdajných školských jedální (16,87 %). 44 MŠ má zabezpečené stravovanie v inom účelovom stravovacom zariadení a MŠ v Meleku nemá zabezpečené stravovanie. Pri ZŠ bolo 71 vlastných stravovacích zariadení (63,39 %) a 15 zariadení s dovozom stravy (13,39 %). Žiaci z 26 základných škôl (23,21 %) sa stravujú v inom účelovom zariadení, prevažne v jedálňach pri MŠ. Z celkového počtu 30 stredných škôl (gymnázia, SOŠ, konzervatórium) je vlastné zariadenie školského stravovania zriadené pri 19 školách, jedna stredná škola má výdajňu stravy, 8 škôl má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení a 1 škola nemá zabezpečené stravovanie. Školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú 7 vlastných stravovacích zariadení, 4 výdajne stravy a žiaci z 26 špeciálnych škôl sa stravujú v inom účelovom zariadení.

V materských školách v regióne RÚVZ Nitra sa stravuje 8035 (98,73 % detí), v základných školách 16899 (65,18 %) žiakov, v gymnáziách 2371 (79,03 %) a na SOŠ 2928 (45,84 %) študentov. Oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku došlo k miernemu poklesu stravníkov v základných a v stredných odborných školách. Počet detí a mladistvých v zariadeniach pre deti a mládež v pôsobnosti RÚVZ v Nitre je 59 862, z toho stravujúcich sa je 41 305 (69,00 %). V predchádzajúcich rokoch bol celkový počet detí 58108, počet stravujúcich sa predstavoval 41441 (71,32 %), rok 2020 - 74,83 %, rok 2019 – 74,90 %.

V zmysle Národného plánu úradnej kontroly potravín boli zariadenia spoločného stravovania rozdelené do kategórií podľa stupňa ich epidemiologickej rizikovosti. V kategórii I. je zaradených 67 ŠJ (32,52 %), 35 výdajných ŠJ (50,00 %). V II. kategórii je zaradených 129 ŠJ (62,62 %), 31 výdajných ŠJ (44,29 %). V kategórii III. je zaradených 10 ŠJ (4,86 %). Do kategórie III. sú zaradené 4 výdajne stravy (5,71 %, zariadenia školského stravovania pri

MŠ Jelšovce, MŠ Dolné Obdokovce, MŠ Neverice, ZŠ Pázmana v Šali). V kategórii IV. a V. nie sú zaradené žiadne zariadenia spoločného stravovania. Najčastejšie boli zisťované nezhody v dodržiavaní zásad správnej výrobnéj praxe HACCP (vedenie neúplnej dokumentácie, vykonávanie sporadického, nepravidelného a neefektívneho monitoringu, nezabezpečenie nápravných opatrení pri prekročení limitov na kritických kontrolných bodoch, vypracované dokumenty správnej výrobnéj alebo hygienickej praxe neboli dostatočne zavedené do praxe), v skladovaní potravín (chýbajúce meracie zariadenia v jednotlivých typoch skladov, neúplná evidencia meraných parametrov, nezabezpečenie nápravných opatrení pri nevyhovujúcich parametroch teploty a relatívnej vlhkosti), v osobnej hygiene personálu (nepoužívanie kompletného pracovného oblečenia, najmä pokrývky hlavy a nedodržiavanie niektorých ďalších zásad osobnej hygieny na ochranu potravín a pokrmov pred sekundárnou kontamináciou) a v úrovni prevádzkovej hygieny (opotrebované povrchy pracovných stolov, nedodržanie požadovanej frekvencie maľovania prevádzok, nedostatočné umelé vetranie prevádzok, nedostatky vo vykonávanej sanitácii z hľadiska frekvencie, koncentrácie používaných dezinfekčných prípravkov, príp. expozície, nedôsledné dodržiavanie prevádzkovo a stavebne oddelených pracovných úsekov a prípravovní). V nižšej frekvencii boli zisťované nezhody v overovaní pôvodu potravín, v manipulácii s potravinami, neoznačené pracovné úseky, ich zámena a nepoužívanie podľa vyčleneného účelu používania, používanie opotrebovaného strojno-technologického vybavenia, ako aj v manipulácii s odpadom, zmluvne zabezpečení oprávnení odberatelia, ale chýbajúce doklady o likvidácii BRKO.

V regióne Nitra oddelenie HDM v rámci školských zariadení eviduje 95 zariadení rýchleho občerstvenia, najmä školských bufetov, potravinových a nápojových automatov.

Modernizácia školských jedální bola zrealizovaná vo viacerých ŠJ, najmä z hľadiska nového strojno-technologického vybavenia, príp. nového vzduchotechnického zariadenia. Priestory boli čiastočne aj stavebno-technicky zrekonštruované (omietky, maľovky, úprava podláh). Vo viacerých školských jedálňach bol zmenený spôsob podávania šalátov. Školské jedálne zakúpili chladiace šalátové pulty, ktoré sú umiestnené v priestoroch jedální. Žiaci si sami porciujú šaláty pod dozorom pedagógov. Ďalšia zmena spočívala v tom, že školské jedálne kvôli zatraktívneniu školského stravovania a na podporu zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny zaviedli aj prípravu a podávanie dvoch druhov šalátov. Skúsenosti z výkonu štátneho zdravotného dozoru poukazujú na to, že tento spôsob podávania ovocných a zeleninových šalátov v školských jedálňach je pre žiakov veľmi zaujímavý a prispieva k ich zvýšenej konzumácii.

V roku 2017 bol zavedený systém prípravy a podávania bezlepkových pokrmov v kompletne zrekonštruovaných priestoroch Školskej jedálne pri Základnej škole Krčméryho ul. v Nitre. Priestory kuchyne i zázemia sú stavebne, prevádzkovo a personálne oddelené takým spôsobom, aby bolo vylúčené riziko sekundárnej a krížovej kontaminácie gluténom pri príprave bezlepkových pokrmov. Z tejto centrálnej prípravovne bezgluténovej diéty je zabezpečená distribúcia pokrmov do jednotlivých školských jedální pri materských a základných školách v meste Nitra.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých celkom 107 vzoriek a vykonaných bolo 58 odberov, z toho 19 vzoriek pitnej vody (19 odberov), 7 odberov a 25 vzoriek potravín a pokrmov - vzorky stravy, 3 odbery a 26 sterov z prostredia. Odobraté vzorky neprekračovali povolené limity Potravinového kódexu.

Odborné zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonávajú štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v školských jedálňach (ďalej len ŠJ) a výdajných ŠJ pri zariadeniach pre deti a mládež, ktorými sú všetky typy škôl a školských zariadení, štátne i súkromné. Výkon ŠZD sa zameriava na kontrolu celého procesu výroby, prípravy a podávania pokrmov a nápojov v zariadeniach školského stravovania z hľadiska

hygienickej bezchybnosti, zdravotnej neškodnosti, zachovania výživovej a zmyslovej hodnoty, vylúčenia všetkých nežiaducich vplyvov. V školských jedálňach sa pravidelne sleduje aj zabezpečovanie výživovej hodnoty hotových pokrmov a nápojov podľa odporúčaných výživových dávok. V zariadeniach školského stravovania sa musí pri voľbe stravy vychádzať z vekových potrieb stravovanej skupiny, prihliadať na vhodný výber surovín, ročné obdobie, čas, kedy sa poskytuje stravovanie a ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť zdravotný stav stravovaných detí a mládeže. RÚVZ v Nitre zabezpečuje oddelenie HDM štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) v zariadeniach pre deti a mládež, ktorými sú detské jasle a iné prevádzkarne pre deti do 6 rokov veku, materské školy, základné školy, všetky typy stredných škôl (gymnaziá, konzervatóriá, stredné odborné školy), špeciálne školy, špeciálne výchovné zariadenia (liečebno-výchovné sanatórium, reedukačné centrum), zariadenia sociálnych služieb pre deti, fakulty vysokých škôl, rekreačné zariadenia.

Školské stravovanie predstavuje optimálny systém zabezpečenia zdravej výživy detí, v ktorom sú deťom dlhodobo poskytované zdravotne bezpečné, hygienicky bezchybné, energeticky a výživovo hodnotné pokrmy a nápoje. Systém štátneho zdravotného dozoru v školských jedálňach je dobre zabezpečený a funkčný. Tieto zariadenia majú nízku mieru epidemiologického rizika, čo potvrdzuje dlhodobu priaznivú situáciu vo výskyte alimentárnych ochorení.

Čistota a hygienická úroveň zariadení školského stravovania je adekvátne, avšak pretrvávajú nedostatky spojené s nedostatočnou údržbou budov a s tým súvisiacimi stavebno-technickými problémami, s opotrebovaním kuchynského a jedálenského riadu, so zastaraným technickým vybavením a pod.

6. Zotavovacie akcie pre deti a mládež

(tab. č. 9/a, 9/b)

Odd. HDM zabezpečilo výkon ŠZD počas letnej turistickej sezóny 2022 nad priebehom zotavovacích podujatí, ktorými sú letné tábory organizované na realizáciu odpočinku a rekreácie detí.

Všetky ZP boli schválené rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva podľa § 13 ods. 4 písm. d) zák. č. 355/2007 Z. z. Organizátormi ZP boli CK pre deti, právnické osoby – s.r.o., občianske združenia alebo neziskové organizácie. V roku 2021 zamestnankyne odd. HDM nespracovali rozhodnutia o posúdení škôl v prírode. Ďalej bolo vydaných 9 rozhodnutí na detské letné tábory, ktoré sa uskutočnili v turnusoch pre 750 detí.

Pri posudzovaní, či sa jedná o ZP alebo nie je sa zameriavame na charakter podujatia, t.j. či aktivity na ňom uskutočňované spĺňajú atribúty a účel ZP v zmysle § 25 zák. č. 355/2007 Z.z., bez ohľadu na to, či je organizované CK alebo iným subjektom. Ak sú aktivity jednostranné, ide viac menej o istý typ „sústredenia“ (jazykové alebo vzdelávacie pobyty, športové, matematicko-fyzikálne, sústredenia športových klubov), vyvrcholenie celoročnej systematickej práce s určitým konkrétnym zameraním, nemusí ísť o ZP. Ak má byť podujatie kvalifikované ako zotavovacie podujatie v intenciách predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia, musí byť prioritne zamerané na celkovú rekreáciu, posilnenie zdravia a zvýšenie telesnej zdatnosti detí, ale je to vždy na odbornom posúdení orgánu verejného zdravotníctva. Je potrebné pri každom návrhu na posúdenie ZP individuálne zvážiť jeho charakter a či je jeho účelom rekreácia detí.

RÚVZ so sídlom v Nitre boli doručené oznámenia o konaní denných letných táborov, celkovo 31 oznámení o konaní turnusov pre 2296 detí. Konali sa v rámci centier voľného času, škôl, denných a komunitných centier, a pod. Odborné zamestnankyne sa pri výkone ŠZD zameriavajú najmä na skontrolovanie podmienok pri zabezpečovaní stravovania a

pitného režimu deťom počas týchto hromadných podujatí, ako aj z hľadiska organizácie denného režimu.

V rámci LTS 2022 boli preverené stále RZ, v ktorých sa organizujú ZP: RZ Areál zdravia Jedľové Kostol'any, RS Jedliny Kostol'any pod Tríbečom. Novým zariadením, v ktorom sa konali letné tábory a školy v prírode je Partizán Rezort v Obyciach. Celkovo bolo vykonaných 10 kontrol v rámci ŠZD, boli odobraté vzorky pitných a bazénových vôd.

Výkon ŠZD v týchto RZ sme uskutočnili postupne v mesiacoch máj až august a komplexne sme preverili úroveň zabezpečenia stravovania, ubytovania, zásobovania rekreačných zariadení pitnou vodou spojené s odbermi vzoriek pitných vôd a kontrolu vonkajších umelých bazénov spojenú s odberom vzoriek bazénových vôd. ZP sa môže uskutočniť len v zariadení, ktoré spĺňa požiadavky na umiestnenie, funkčné členenie, priestorové usporiadanie, ubytovanie, stravovanie a na prevádzku. Stravovanie počas podujatí musí zohľadňovať vek, zdravotný stav a fyzickú záťaž zúčastnených detí, zostava jedálnych lístkov sa kontroluje pred, aj počas konania ZP, strava je pripravovaná v účelových zariadeniach spoločného stravovania, ktoré sú súčasťou RS. Likvidáciu tuhého komunálneho odpadu, BRKO majú prevádzkovatelia zmluvne zabezpečenú v týždenných intervaloch. Na zotavovacích podujatiach pracovali iba osoby zdravotne spôsobilé a odborne spôsobilé na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní potravín a pokrmov do obehu.

Na ZP bola zabezpečená zdravotná starostlivosť odborné spôsobilými osobami. Organizátori ZP mali k dispozícii dokumentáciu o zdravotnej spôsobilosti detí na účasť na ZP od ošetrojúcich lekárov, ako aj od zákonných zástupcov detí. Preskúmaním zdravotníckych denníkov bolo zistené, že na začiatku ZP bol vykonávaný vstupný zdravotný filter u všetkých zúčastnených. K dispozícii boli primerane vybavené lekárnice I. pomoci a v každom RZ samostatne vyčlenené priestory izolačných miestností s príslušenstvom. Počas ZP deti nastavené na pravidelnú farmakologickú liečbu túto pravidelne užívali. Počas leta sa u detí vyskytovali prevažne drobné úrazy a poranenia, krátkodobé bolesti hlavy, únavové syndrómy, prechodné dyspeptické ťažkosti, uštipnutia hmyzom.

Z hľadiska epidemického výskytu akútnych prenosných ochorení možno hodnotiť LTS 2022 ako priaznivú.

RS Čaradice, Chata Breziny Skýcov boli v LTS 2022 mimo prevádzky.

V Chatovej osade Pod Gýmešom v Jelenci sa konali v roku 2022 viaceré hromadné zotavovacie podujatie pre deti.

RZ Jedliny Kostol'any pod Tríbečom: ubytovanie s celkovou kapacitou 101 lôžok v 5 chatkách a v turistickej ubytovni s kapacitou 41 lôžok. Súčasťou vonkajšieho areálu je bazén. Areál je napojený na vlastnú vŕtanú studňu s vyhovujúcou kvalitou vody. Tekutý odpad je odvádzaný do vlastnej ČOV. RZ z hľadiska materiálno-technického vybavenia môžeme označiť za vylepšujúce sa (postupne obmieňaný nábytok, nová posteľná bielizeň i lôžkoviny). V mesiaci jún bolo preverené zabezpečenie požiadaviek na nekrytý umelý bazén z hľadiska vybavenia, priestorov, prevádzky spojené s odbermi vzoriek bazénových vôd.

RS Areál zdravia Jedľové Kostol'any: RS s najvyšším štandardom pri zabezpečovaní ubytovania, rozsiahle stavebné rekonštrukcie a nové vybavenie v celej budove. Ubytovanie v pevnej murovanej budove počas celého roka s kapacitou 43 lôžok a v 11 chatkách po 7 lôžok sezónne počas leta, stála kapacita 120 lôžok. Súčasťou vonkajšieho areálu je bazén. Areál je napojený na verejný vodovod, voda sa zachytáva v krytej betónovej nádrži, odkiaľ je tlačaná do vodovodnej siete areálu, dochlórovanie PV v nádrži zabezpečuje ZsVS. Tekutý odpad je odvádzaný do septiku, ktorý je v pravidelných intervaloch vyprázdňovaný. Prevádzkovateľ bazéna pri RZ Areál zdravia v Jedľových Kostol'anoch predložil doklady o vyhovujúcej kvalite bazénovej vody z iného akreditovaného laboratória.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež zostáva na podobnej úrovni v porovnaní s minulým rokom. Situácia v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce je porovnateľná. Hygienický status v predškolských kolektívnych zariadeniach charakterizuje vyhovujúca úroveň prevádzkovej hygieny, optimálny režim prevádzky a stravovania, ale aj postupné vylepšovanie technického stavu budov jednak vďaka pomoci obcí, ktoré sú zriaďovateľom týchto zariadení a jednak svojpomocne v spolupráci s rodičmi.

V roku 2021 sa čiastočne vylepšila aj situácia z hľadiska stavebno-technického stavu škôl na základe viacerých rozsiahlejších rekonštrukcií základných škôl, v rámci ktorých boli realizované zateplenia budov, nové fasádne omietky, maľovky priestorov, výmeny okien, opravy striech, rekonštrukcie hygienických zariadení atď. Napriek tomu mnohé nedostatky v údržbe budov pretrvávajú. Najzávažnejšie z nich sa týkajú najmä nedostatočnej pravidelnej údržby budov, ktorá je podmienená nedostatkom finančných prostriedkov. Vďaka podpore z fondov boli vybudované dve úplne nové moderné telocvične pri základných školách.

Celkovo však možno konštatovať zlepšujúci trend i napriek všeobecne nepriaznivej finančnej situácii. Úroveň prevádzkovej hygieny a čistota zariadení je adekvátna. Postupne sa zlepšuje situácia v zásobovaní pitnou vodou. Viaceré školy a školské zariadenia využili na vylepšenie štandardu svojich zariadení finančné prostriedky z EÚ.

Podmienky na vzdelávanie a prípravu vysokoškolských študentov na oboch nitrianskych univerzitách sa v posledných rokoch zlepšujú. Pribúdajú najmä nové priestory na výučbu študentov a postupne sa zvyšuje kapacita ubytovacích priestorov.

8. Mimoriadne proti-epidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2022 bola činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže ovplyvnená doznievaním celosvetovej pandémie spôsobenej koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19, ktorá prepukla začiatkom roka 2020. Pandémia výrazne zasiahla do života a prevádzky všetkých typov škôl a školských zariadení. Prevádzka zariadení pre deti a mládež bola v školskom roku 2021/2022 zachovávaná prezenčne v maximálnej možnej miere. Proti-epidemické opatrenia zabezpečoval RÚVZ v Nitre individuálne, vždy na základe konkrétne vzniknutej situácie v zariadení, po laboratórne potvrdení pozitívite či už u žiaka alebo zamestnanca školy. Opatrenia spočívali v nariadovaní zákazu prevádzky a nariadovaní karanténnych opatrení pre osoby, ktoré boli v úzkom kontakte s pozitívne testovanou osobou. Opatrenia boli v prvých mesiacoch roku 2022 na vrchole poslednej vlny pandémie ochorenia COVID-19 v SR zabezpečované odbornými zamestnancami RÚVZ v Nitre nepretržite 7 dní v týždni, vrátane víkendov, aby mohli prevádzkovatelia jednotlivých zariadení včas informovať všetky dotknuté osoby o prijatých opatreniach, t. j. zákonných zástupcov detí, ako aj zamestnancov zariadenia.

Ďalšia vlna akútnych respiračných ochorení, vrátane chrípky a chrípke podobných ochorení nastúpila v novembri a naplno prepukla v decembri 2022 počas chrípkovej sezóny. RÚVZ so sídlom v Nitre nariadil v decembri 2022 zákaz prevádzky postupne vo viac ako 50% materských a základných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Vo všetkých týchto školách bola nepriaznivá epidemiologická situácia a bol potvrdený epidemický výskyt akútnych respiračných ochorení, vrátane chrípky a chrípke podobných ochorení. V niektorých školách boli potvrdené aj prípady ochorenia COVID-19, príp. iné akútne prenosné ochorenia. Chorobnosť bola extrémne vysoká a vo všetkých školách bola vyššia ako 30 %. Riaditelia škôl situáciu v školách sledovali niekoľko dní a situáciu konzultovali s RÚVZ. Vo väčšine škôl sa však situácia vždy v priebehu pár dní postupne iba zhoršovala, stúpal počet chorých

detí a postupne aj počet chorých pedagogických zamestnancov. Podľa Metodického usmernenia, ktorým sa vydáva Plán opatrení pre základné a stredné školy a školské zariadenia pre prípad pandémie chrípky v Slovenskej republike, ktoré vydalo MŠ SR sa pristupuje k prerušovaniu výchovno-vzdelávacieho procesu v školách počas chrípkovej sezóny v tom prípade, ak počet neprítomných detí prekročí 20 %. Riaditeľ školy je povinný vždy bezodkladne v prípade akejkoľvek chorobnosti na prenosné ochorenia informovať príslušný RÚVZ, ktorý rozhodne o nariadení opatrení na predchádzanie ochoreniam. Zároveň RÚVZ v Nitre vyhodnocuje aktuálnu epidemiologickú situáciu vo výskyte respiračných ochorení na týždennej báze počas celého kalendárneho roka za územie Nitrianskeho kraja. Z uvedených analýz bolo zrejmé, že počas posledných kalendárnych týždňov roku 2022 (48. - 51. kalendárny týždeň) došlo k prudkému zhoršeniu epidemiologickej situácie na celom území kraja, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola v skupine najmenších detí (0 – 5 ročných). Bol zachytený vírus chrípky vo vzorkách biologického materiálu u detí i dospelých a tiež bola potvrdená cirkulácia vírusu chrípky v populácii na základe jeho záchytu v odpadových vodách. V Nitrianskom kraji prudko stúpala chorobnosť na akútne respiračné ochorenia až do začatia zimných prázdnin. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť na ARO bola v skupine 0-5 ročných detí - 17 810/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Priebeh ochorení bol komplikovaný u 225 osôb, čo predstavuje 1,8 % z celkového počtu hlásených ochorení, z toho bolo 54,2 % sinusitíd, 14,7 % pneumónií a 31,1 % otitíd. V rámci Nitrianskeho kraja boli laboratórne potvrdené desiatky prípadov chrípky typu A (zo sentinelových odberov vyšetrených PCR metódou, antigénovými testami, rýchlotestami).

V prípade epidemického výskytu chrípky v čase kulminujúcej chrípkovej sezóny sa pristupuje vždy ku krátkodobému prerušeniu prevádzky v celej škole, ktorá je zasiahnutá chrípkovou epidémiou, nakoľko toto opatrenie je účinné v procese prerušenia šírenia chrípky, ktorá v priebehu niekoľkých dní v prípade, že sa vyučovanie nepreruší, postihne celú školu. Toto opatrenie je z epidemiologického hľadiska kľúčové a efektívne na prerušení epidemického procesu šírenia nákazy. Ostatné opatrenia sú len podporné a proces šírenia nákazy môžu mierne spomaliť, nie však zastaviť. Zastavenie šírenia chrípky je v rámci detských kolektívov vzhľadom na intenzívny kontakt medzi deťmi problematické a nedá sa mu iným spôsobom zabrániť. Jediným riešením je prerušenie reťazca šírenia nákazy a krátkodobé prerušenie prevádzky v školách, čím sa zabránilo, aby sa ochorenia preniesli do rodín, v ktorých ochorejú ďalší rodinní príslušníci. Rozhodnutie o prerušení prevádzky školy vydávali RÚVZ v záujme potreby prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy v uvedenom zariadení pre deti a mládež, ďalej na predchádzanie ďalším ochoreniam a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých.

V súvislosti s výskytom chrípky a chrípke podobných ochorení boli vydané rozhodnutia podľa § 12 ods. 2 písm. m) zák. č. 355/2007 Z. z. o opatreniach na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, a to nariadením zákazu činnosti - prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu prevádzky predškolských zariadení a škôl na základe hlásení o výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy, ako i predchádzania možných komplikácií u chorých.

Dňa 05.05.2022 vykonali odborné zamestnankyne RÚVZ v Nitre epidemiologické šetrenie (ďalej len EŠ) a štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) ako dozor nad dodržiavaním zák. č. 355/2007 Z.z., všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia. V čase od 26.04.2022 do 02.05.2022 prebehla epidémia adenovírusových nákaz v jednej triede v Materskej škole, Družstevná 22, Šaľa. V epidémii ochorelo 6 detí z celkového počtu 18 exponovaných detí. V zariadení boli nariadené príslušné opatrenia formou zapisnice, nedostatky v prevádzke zariadenia neboli zistené. Boli odobraté stery z prostredia, ktoré nepreukázali nevyhovujúcu úroveň prevádzkovej hygieny.

V čase od 12.04.2022 bolo nahlásené podozrenie na epidémiu črevných nákaz u detí z triedy Sovičky v Materskej škole Ľudovíta Okánika v Nitre, vrátane podozrenia na alimentárnu intoxikáciu spôsobenú konzumáciou pokrmu z mäsa. Výkonom ŠZD a EŠ bolo zistené, že podnet bol neopodstatnený a vyšetrenie vzoriek stravy a sterov z prostredia nepreukázalo možnú súvislosť s ochoreniami. V danom čase nebola vyššia absencia detí v kolektíve spôsobená zvýšenou chorobnosťou, ale z dôvodu veľkonočných prázdnin. Odo dňa 20.04.2022 prebehla v triede Sovičky epidémia respiračných nákaz, v ktorej ochorelo 13 detí z celkového počtu 22 exponovaných detí z danej triedy.

Dňa 17.05.2022 bolo nahlásené podozrenie na epidemický výskyt alimentárnych ochorení u detí z Materskej školy Párovská 36 v Nitre. Dňa 17.05.2022 bol bezodkladne vykonaný ŠZD a EŠ v uvedenej MŠ. Dňa 16.05.2022 bol deťom v rámci olovrantu podávaný múčnik makovec. Makovec bol pripravený podľa originálnej receptúry v Materiálno-spotrebných noriemiach pre školské stravovanie. Koláč nebol pripravený z hotového polotovaru, ale z čerstvých vstupných surovín a potravín. Ako vstupné suroviny na jeho prípravu boli použité napr. polohrubá múka, fazuľová múka, mletý pasterizovaný mak, olej, vajcia, cukor, mlieko, ovocný džem. Popoludní sa postupne u detí začali objavovať zažívacie ťažkosti sprevádzané u detí najmä zvracaním. Vo zvratkoch detí sa objavoval nestrávený mak. Z ďalších príznakov sa u detí objavovali bolesti brucha, napínanie na zvracanie, nechutenstvo, hnačka. Ochorenia rýchlo odznievali a mali ľahší priebeh. Spolu ochorelo 26 detí a 1 dospelý z celkového počtu exponovaných 100 detí a 22 zamestnancov. V školskej jedálni pri materskej škole boli odobraté vzorky všetkých hotových pokrmov, ktoré boli deťom podávané v rámci desiaty, obeda i olovrantu v predchádzajúce dni. Ďalej boli odobraté aj vzorky dostupných vstupných surovín a pokrmov, ktoré boli použité na prípravu makovca. Personálu školskej jedálne boli odobraté stery z rúk. Všetky vzorky boli doručené do akreditovaného skúšobného laboratória – na Odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre na kvalitatívne kultivačné mikrobiologické vyšetrenie. Kultivačné vyšetrenie sterov a pokrmov bolo zamerané na zachytenie všetkých možných choroboplodných zárodkov, vrátane patogénov produkujúcich toxíny, indikátorov fekálneho znečistenia, podmienené patogénnych aj patogénnych zárodkov. Zistené neboli nedostatky v úrovni zabezpečovania a kontroly čistoty zariadenia, prevádzkových priestorov kuchyne prevádzkovateľom (§ 26 ods.4 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z., Príloha II, Kapitola II bod 1 písm. a) - f), bod 2. Nar.(ES) 852/2004) – nečistota alebo krížová kontaminácia. Vyšetrenie vzoriek hotových pokrmov, ani vstupných surovín nepotvrdilo prítomnosť patogénnych zárodkov. Epidémia zostala neobjasnená.

V Centre pre deti a rodinu v Nitre v uzavretej skupine detí bol v čase od 19.07.2022 potvrdený jeden prípad salmonelózy u dieťaťa v samostatnej uzatvorenej skupine, v ktorej je spolu 8 detí. V zariadení bol vykonaný ŠZD a EŠ a boli nariadené preventívne a represívne proti-epidemické opatrenia. Súvis s konzumáciou stravy sa nepotvrdil. Ďalšie ochorenia v skupine nevznikli.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
19	1686	0	3/381	4200	10	4	44	10	0	25	4482	0

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť
- RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	12	3	0	0	0	62
2.	Materské školy	166	12	81	0	0	59	565
3.	Základné školy	112	11	39	0	0	2	5032
4.	Gymnázia	7	2	2	0	0	0	203
5.	SOŠ ^{b)}	23	6	9	0	0	7	307
6.	Jazykové školy	30	28	1	0	0	0	45
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	66	45	25	0	0	0	293
8.	Špeciálne školy ^{c)}	37	1	7	0	0	0	155
9.	Fakulty vysokých škôl	12	0	10	0	0	0	306
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	145	25	59	0	0	0	121
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	26	4	14	0	0	0	115
12.	ZSS + zar. soc. kurately	37	25	11	0	0	3	124
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	0	2	0	0	0	60
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	4	35	0	0	5	195
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	280	59	303	0	0	0	732
16.	Zar. rýchleho občerstv.	95	87	9	0	0	0	117
17.	Telocvične pri školách	377	15	51	0	0	0	43
18.	Ostatné	75	50	23	0	0	31	207
SPOLU:		1514	386	684	0	0	107	8682

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	12	14	93,33	1	6,67	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	166	12	77	46,39	80	48,19	9	5,42	0	0,00
3.	Základné školy	112	11	57	50,89	50	44,64	5	4,46	0	0,00
4.	Gymnázia	7	2	5	71,43	2	28,57	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	6	7	30,43	16	69,57	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	30	28	27	90,00	3	10,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	66	45	23	34,85	43	65,15	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	37	1	23	62,16	13	35,14	1	2,70	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	12	0	12	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	145	25	85	58,62	55	37,93	5	3,45	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	26	4	10	38,46	14	53,85	2	7,69	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	37	25	25	67,57	12	32,43	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	0	3	42,86	3	42,86	1	14,29	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	4	2	50,00	2	50,00	0	0,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	280	59	122	43,57	147	52,50	11	3,93	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	95	87	80	84,21	15	15,79	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	377	15	264	70,03	113	29,97	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	75	50	72	96,00	1	1,33	2	2,67	0	0,00
S P O L U:		1514	386	908	59,97	570	37,65	36	2,38	0	0,00

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výtvarne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
							5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	2	122	122	100,00	0	0
2.		SOŠ	7	1129	1074	95,13	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0,00	0	0
4.		VŠ	8	4078	2343	57,45	1	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,00	0	0
6.		ZŠ	5	152	130	85,53	0	0
7.		SŠ	3	132	97	73,48	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		1	20	12	60,00	0	0
Spolu			26	5633	3778	67,07	1	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách – RÚVZ Nitra 2022

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
Nitra	64	0	18832	1322	0	0	0	0,00
Šaľa	25	0	4150	487	0	0	0	0,00
Zlaté Moravce	23	0	2942	373	0	0	0	0,00
spolu v šk. roku 2021/2022	112	0	25924	2182	0	0	0	0,00
Spolu v šk.roku 2020/2021	110	0	20655	2477	0	0	0	0,00

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

- RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	15	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	166	160	96,39	6	0	0	1	16,67	0	0
3.	Základné školy	112	110	98,21	2	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	7	7	100	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	23	23	100	0	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	30	30	100	0	0	0	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. Vyučovania	66	66	100	0	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	37	37	100	0	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	12	12	100	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	145	143	98,62	2	0	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	26	26	100	0	0	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	37	36	100	1	0	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	7	100	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	2	50	2	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	280	269	96,07	11	0	0	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	95	98	100	0	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	377	375	99,47	2	0	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	75	73	97,33	2	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		1514	1486	98,15	28	0	0	1	3,57	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj
(rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

- RÚVZ Nitra 2022

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Nitriansky	Nitra	-	0	0	0	0	0
Nitriansky	Šaľa	-	0	0	0	0	0
Nitriansky	Zlaté Moravce	-	0	0	0	0	0
Nitriansky	Komárno	-	0	0	0	0	0
Nitriansky	Nové Zámky	-	0	0	0	0	0
Nitriansky	Levice	-	0	0	0	0	0
Nitriansky	Topoľčany	-	0	0	0	0	0
S p o l u k r a j:			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

- RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	4	26,67	9	60,00	2	13,33	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	166	93	56,02	28	16,87	44	26,51	0	0,00	1	0,60
3.	Základné školy	112	71	63,39	15	13,39	26	23,21	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	7	6	85,71	0	0,00	1	14,29	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	53	13	24,53	1	1,89	7	13,21	1	1,89	31	58,49
6.	Špeciálne školy ^{c)}	37	7	18,92	4	10,81	26	70,27	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	12	3	25,00	2	16,67	7	58,33	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	26	0	0,00	0	0,00	26	100,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	4	57,14	1	14,29	2	28,57	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	3	75,00	0	0,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	75	2	2,67	10	13,33	0	0,00	0	0,00	63	84,00
S P O L U:		514	106	40,08	70	13,62	142	27,63	1	0,19	95	18,48

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení	a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %	c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4. počet zariadení s dovozom stravy	d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
5. počet zariadení s dovozom stravy v %	a ostatných specializ. zariadeniach pre deti a mládež
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.	
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %	
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.	
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %	
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie	
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %	

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

- RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	4	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	166	93	32	34,41	61	65,59	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	112	71	19	26,76	46	64,79	6	8,45	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	7	6	3	50,00	3	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	53	13	4	30,77	9	69,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	37	7	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	12	3	1	33,33	0	0,00	2	66,67	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	26	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	4	0	0,00	3	75,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	3	2	66,67	0	0,00	1	33,33	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	75	2	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		514	206	67	32,52	129	62,62	10	4,85	0	0,00	0	0,00

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

- RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	9	6	66,67	3	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	166	28	16	57,14	10	35,71	2	7,14	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	112	15	5	33,33	8	53,33	2	13,33	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	7	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	53	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	37	4	1	25,00	3	75,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	12	2	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	26	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	75	10	7	70,00	3	30,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		514	70	35	50,00	31	44,29	4	5,71	0	0,00	0	0,00

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. 8/d. Vyt'azenosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže
- RÚVZ Nitra 2022**

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	209	209	100,00
2.	Materské školy	8138	8035	98,73
3.	Základné školy	25924	16899	65,19
4.	Gymnázia	3000	2371	79,03
5.	SOS ^{b)}	6387	2928	45,84
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1398	421	30,11
7.	Fakulty vysokých škôl	8980	4723	52,59
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	3778	3671	97,17
9.	Špeciálne vých. zariadenia	152	152	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	1196	1196	100,00
11.	Ostatné	700	700	100,00
S P O L U:		59862	41305	69,00

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOS, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež
- RÚVZ Nitra 2022

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	9	9	3	750
2	školy v prírode	16	16	0	446
3	Iné	31	0	0	2296
SPOLU:		56	25	3	3492

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		0	0	0	0

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

Výročná správa za rok 2022

V Nitre, 18.04.2023

Spracovala: Ing.Darina Pintová
 vedúca odboru hygieny výživy,
 bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

HYGIENA VÝŽIVY

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RUVZ

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

3. Rozbor činnosti:

3.1 Štátny zdravotný dozor

3.1.1 Posudková činnosť

3.1.2 Kontrolná činnosť

3.2 Úradná kontrola

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

3.4.2 Zimná turistická sezóna

3.5. Hromadné akcie

4. Sankčné opatrenia

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

6. Poradne správnej výživy

7. Projekty, mimoriadne úlohy

I HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

V roku 2022 pracovalo na oddelení hygieny výživy celkom 10 pracovníkov, z toho 9 pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa a 1 zamestnankyňa s úplným stredoškolským vzdelaním.

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov – rok 2022

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili v roku 2022 nasledovných vzdelávacích akcií:

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených
Migrace v obalech určených pro styk s potravinami	Odborný seminár	25.01.2022	online	Obalový inštitút SYBA s.r.o.	10
Celoslovenská porada k ÚKP	Porada	01.02.2022	online	ÚVZ SR	2
Podpora organizmu pri liečbe s onkologickým ochorením	seminár	27.01.2022	online	Argama s r.o.	6
5. časť očkovanie proti Covid - 19, mýty, fakty, realita	seminár	08.02.2022	online	A - MEDI MANAGMENT	5
Kybernetická bezpečnosť	školenie	10.02.2022	RÚVZ Nitra	Lubomír Kopáček	10
Informácie ohľadom plánu a uskutočnených zmien na rok 2022 pre oblasť KV	porada	23.02.2022	online	ÚVZ SR Bratislava	2
Výkon ÚK nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami (FCM)	seminár	28.02.2022	online	RÚVZ so sídlom v Poprade	3
Stres, nespavosť, únava - pomoc z prírody	seminár	17.03.2022	online	Argama s r.o.	3
Podpora protiinfekčnej imunity u detí	seminár	31.03.2022	online	Argama s r.o.	4
Jarná škola interaktívnej medicíny	seminár	02.04.2022	online	Argama s r.o.	3
Anémia z nedostatku železa (aj v tehotenstve) pomoc z prírody	seminár	19.05.2022	online	Argama s r.o.	2
Virtuálna prehliadka EÚ z OP EVS	prednáška	22.09.2022	online	ÚVZ SR	1

Príroda má riešenie na zdravé kosti, kĺby, šľachy	seminár	15.11.2022 07.12.2022	online	Argama	1+1
OP EVS zahraničná distančná stáž Brusel	seminár	08.12.2022	online	ÚVZ SR- Státní zdravotný ústav (SZU) Praha)	2
Kontrola a ochrana zdravej výživy (optimalizácia procesov verejného zdravotníctva – čerpaný z OP EVS)	seminár	09.12.2022	online	ÚVZ SR -EÚ	10
Odborný workshop OHVBP KV Kozmetické výrobky-OP EVS	wokshop	14.12.2022	online	ÚVZ SR - EÚ	4

Vzdelávacie interné akcie 2022					
Vyhodnotenie ÚK FCM za rok 2021, zákaz jedn. plastových výrobkov	Prednáška	17.03.2022	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra Ing. Chlebová	7
Stretnutie pracovníkov odberovej skupiny	Seminár	22.04.2022	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra Ing. Zuzana Šmotláková	2
Školenie o riadenej dokumentácii OLC	Webinár + test	21.11.2022	online	RÚVZ Nitra Ing. Zuzana Šmotláková	2
Školenie prvej pomoci	Prednáška	08.12.2022	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra	10
BOZP	Prednáška + test	01.12.2022	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra	1
GDPR	Prednáška	01.12.2022	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra	1

Okrem uvedených vzdelávacích akcií sa zamestnanci oddelenia hygieny výživy v priebehu roka 2022 vzdelávali hlavne samoštúdiom ako i účasťou na pravidelných pracovných poradách oddelenia, v rámci ktorých sa zabezpečuje informovanosť všetkých zamestnancov o metodických usmerneniach v súvislosti s výkonom ŠZD ako i úradnej kontroly zaslaných z ÚVZ SR, o aktuálnych zmenách súvisiacich právnych predpisov ako i informovanosť o postupoch pri riešení aktuálnej odbornej problematiky pri výkone ŠZD a ÚK .

Aktivity v médiách:

Pre **Nitrianske noviny** sme v januári poskytli informácie ohľadom výsledkov kontrol v prevádzkach zariadení spoločného stravovania v súvislosti s dodržiavaním platných opatrení na ochranu verejného zdravia v súvislosti s COVID-19.

Pre **televíziu Nitrička** bola

- v mesiaci júl poskytnutá informácia ohľadom priebehu a výsledkov kontrol v súvislosti s kontrolou výroby a predaja nebalenej zmrzliny

Iné odborné činnosti :

- **konzultačná a poradenská činnosť** – v súvislosti s posudkovou činnosťou poskytujeme pravidelné konzultácie. V roku 2022 bolo poskytnutých 2624 konzultácií, prevažne telefonicky, osobne, ako aj mailom
- **členstvo v skúšobnej komisii** pre získanie osvedčenia na výkon epidemiologickej závažnej činnosti **pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov a pri výrobe kozmetických výrobkov** - jedna zamestnankyňa oddelenia je predsedníčkou komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a pre vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti, 1 zamestnankyňa je členkou tejto komisie. Bolo preskúšaných 366 a následne vydaných 365 osvedčení na výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov , 1 osvedčenie na výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe kozmetických výrobkov
- **metodické vedenie študentov:** v marci 2022 jedna študentka 5. ročníka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre absolvovala odbornú prax na oddelení hygieny výživy
- spolupráca s **Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou** na základe "Dohody o spolupráci". V priebehu roka 2022 boli vymieňané informácie hlavne v prípade podnetov na prešetrenie potravinárskych prevádzok zároveň informácie o novovzniknutých resp. zrušených prevádzkach ktoré patria do kompetencií príslušných orgánov úradnej kontroly.
- **informácie pre verejnosť**- na web stránke RÚVZ zverejňujeme aktuálne informácie v súvislosti s nebezpečnými kozmetickými výrobkami (hlásenia RAPEX),v súvislosti s nebezpečnými potravinami spadajúcimi pod úradnú kontrolu orgánu verejného zdravotníctva hlásenými rýchlym výstražným systémom RASFF, opatrenia ÚVZ SR ako i platnú legislatívu a usmernenia a upozornenia pre verejnosť ako i podnikateľov v súvislosti s potravinami v záujme ochrany zdravia obyvateľstva.

3. Rozbor činnosti

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce. Zamestnanci RÚVZ so sídlom v Nitre na úseku hygieny výživy zabezpečovali:

- výkon štátneho zdravotného dozoru v súlade so zákonom č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č.355/2007 Z.z a vyhlášky MZ SR č. 533/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhl. 533/2007 Z.z.)

- výkon úradnej kontroly potravín v súlade so
zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov,
Potravinovým kódexom SR,
nariadením EP a Rady (ES) č. 853/2004 o hygiene potravín
nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o
úradných kontrolách,
- plnenie úloh v súvislosti s plnením Viacročného plánu úradnej kontroly potravín SR
aktualizovaného na rok 2022
- plnenie úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády, Programov a projektov
na úseku hygieny výživy
- plnenie mimoriadnych cielených úloh
- kontrolu plnenia uložených opatrení a pokynov vydaných orgánom verejného
zdravotníctva,
- ukladanie sankcií,
- kontroly zamerané na ochranu nefajčiarov v súlade so zákonom so zákonom 377/2004
Z.z. v znení neskorších predpisov
- kontroly zamerané na zabezpečenie zdravotného dohľadu nad zamestnancami v
potravinárskych prevádzkach v nadväznosti na § 30 písm.a) zákona 355/2007 Z.z.,
- činnosť v súvislosti s informačným systémom oddelenia HV (KOZV),
- činnosť v súvislosti s hlásením nebezpečných potravín v systéme RASFF,
- odbery vzoriek vôd a potravín na základe objednávok prevádzkovateľov
potravinárskych zariadení (mimo ŠZD boli odobraté 3 vzorky pitných vôd),
- štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami vrátane šetrenie výskytu
nebezpečných kozmetických výrobkov hlásených v systéme RAPEX a zadávania
údajov o kozmetických výrobkov do ICSMS portálu) - výsledky sú spracované v
osobitnej správe
- plnenie ostatných úloh na úseku hygieny výživy

3.1. Štátny zdravotný dozor

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) pracovníci oddelení HV RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečovali :

- v oblasti posudkovej podľa § 13 zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji
verejného zdravia
- v oblasti kontrolnej v súvislosti s plnením povinnosti právnických osôb a fyzických
osôb oprávnených na podnikanie vyplývajúcich z ustanovení zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane,
podpore a rozvoji verejného zdravia a ďalších súvisiacich predpisov, predovšetkým
vyhl.533/2007 Z.z.
- v súvislosti s plnením povinnosti právnických osôb a fyzických osôb oprávnených
na podnikanie ako i fyzických osôb vyplývajúcich z ustanovení zák. č. 355/2007 Z.z.
o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a ďalších súvisiacich predpisov so
zameraním na dodržiavanie ustanovení vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej
republiky, ktorými sa nariaďovali opatrenia pri ohrození verejného zdravia v súvislosti s Covid-19.

3.1.1 Posudková činnosť

V oblasti posudkovej činnosti v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v zmysle zákona č.355/2007 o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia boli vydávané rozhodnutia na uvedenie potravinárskych zariadení do prevádzky, záväzné stanoviská k umiestneniu stavieb v rámci územného konania, k zmene účelu užívania stavieb a ku kolaudácii stavieb.

V roku 2022 bolo na základe kladného posúdenia vydaných 133 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky

Z celkového počtu vydaných rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky bolo kladne posúdených:

- 55 zariadení spoločného stravovania,
- 44 predajní potravín,
- 20 prevádzok výroby potravín (predovšetkým výroba zmrzliny, pekárske výrobné),
- 6 skladov
- 5 predajní drogerií
- 3 výrobné kozmetických výrobkov

Z významnejších zariadení bola v roku 2022 skolaudovaná stavba polyfunkčného objektu „Promenáda“ v Nitre, kde bolo daných do prevádzky viacero zariadení spoločného stravovania ako i predajní potravín, skolaudované a dané do prevádzky boli čerpace stanice s prípravou pokrmov rýchleho občerstvenia Slovnaft, na ľavej aj pravej strane rýchlostnej cesty R1 v Pohraničiach.

V roku 2022 bolo vydaných 31 záväzných stanovísk z čoho 12 bolo vydaných k umiestneniu stavby v rámci územného konania, 19 záväzných stanovísk ku kolaudácii resp. k zmene účelu užívania stavby. Z celkového počtu záväzných stanovísk k umiestneniu stavby sa 6 týkalo umiestnenia predajní potravín, 4 týkali stavieb s využitím ako zariadenia spoločného stravovania, 1 sa týkalo výroby potravín a 1 stanovisko sa vydávalo k umiestneniu skladu. Ku kolaudácii, resp. k zmene účelu užívania boli vydané záväzné stanoviská taktiež predovšetkým k zariadeniam spoločného stravovania ku ktorým bolo vydaných 14 záväzných stanovísk, k predaju potravín 4 stanoviská a k výrobe potravín 3 záväzné stanoviská.

V spolupráci s oddelením hygieny životného prostredia sme posudzovali priestory a projektovú dokumentáciu k stravovacej časti domovov sociálnych služieb a denných stacionárov, v spolupráci s oddelením preventívneho pracovného lekárstva stravovacie časti priemyselných objektov, resp. zdravotníckych zariadení. K projektovým dokumentáciám spoločne riešených stavieb sme sa vyjadrovali v 13 prípadoch a 7 krát sme vydávali podklady k záväzným stanoviskám.

U 22 podaní, bolo z potrebné lehotu na vydanie rozhodnutia predĺžiť. V 6 prípadoch bolo konanie v súvislosti so žiadosťou o posúdenie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky zastavené rozhodnutím, 16 podaní bolo zastavených prípisom na základe storna žiadosti.

V rámci posudkovej činnosti sme v hodnotenom období nezaznamenali žiadne odvolanie. V súvislosti s vydávaním záväzných stanovísk a rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky bolo v roku 2022 vykonaných celkom 267 kontrol, čo je o 70 viac ako v roku 2021. Boli poskytnuté odborné konzultácie osobne či telefonicky pre 2624 záujemcov. Konzultácie sa týkali dispozičného riešenia ako aj ostatných požiadaviek predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia v súvislosti so stavbou potravinárskych zariadení, ale aj drobných dispozičných úprav či už jestvujúcich zariadení, alebo novozriadených prevádzok, ktoré boli zriadené rekonštrukciou starších prevádzok. Každoročne pretrvávajúcim nedostatkom pri posudzovaní prevádzok je neúplnosť jednotlivých podaní, neodborne vypracovaný prevádzkový poriadok, neukončenie stavebných prác v prevádzke, nevybavenie

prevádzok potrebným a hygienicky vyhovujúcim technickým a technologickým zariadením, nesúlad medzi sortimentnými požiadavkami a prevádzkovými možnosťami prevádzky, v neposlednom rade dispozičné členenie priestorov nezodpovedajúce požiadavkám legislatívy. S týmito nedostatkami súvisia administratívne prieťahy (prerušené konania, predĺženie termínov, opakované obhliadky).

Okrem výkonov v rámci správneho konania boli zrealizované oddelením hygieny výživy iné výkony v počte 244 (stanoviská, odborné vyjadrenia, rôzne pripisy, správy). Vyjadrovali sme sa k projektovým dokumentáciam potravinárskych prevádzok v rámci stavebného konania, návrhom na rozšírenie predmetu činnosti či sortimentu, k zisteniam v rámci predbežných obhliadok priestorov v ktorých sa uvažovalo so zriadením potravinárskej prevádzky. V rámci konaní príslušných stavebných úradov sme sa zúčastnili 8 komisií.

Z celkového počtu **1637 zariadení spoločného stravovania** v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra je

1015 zariadení spoločného stravovania vyvarujúceho typu:

- ZSS zdravotníckych zariadení..... 4
- ZSS závodného stravovania 32
- ZSS v DSS a DD..... 16
- reštaurácie..... 281
- prevádzky rýchleho občerstvenia..... 277
- ambulatné zariadenia..... 405

622 zariadení spoločného stravovania nevyvarujúceho typu:

- výdajne stravy..... 156
- bufety.....20
- pohostinstvá, kaviarne, cukrárne.....446

3.1.2 Kontrolná činnosť

Kontrolná činnosť bola vykonávaná podľa zákona 355/2007 Z.z. ako i zákona 152/1995 Z.z.. Z celkového počtu 2945 registrovaných potravinárskych zariadení bola v roku 2022 vykonaná kontrola v 977 zariadeniach, čo je o 80 zariadení viac ako v roku 2021. Bolo vykonaných celkom 2152 kontrol z ktorých 1338 bolo vykonaných podľa zákona 355/2007 Z.z a 814 podľa zákona 152/1995 Z.z. o potravinách. V roku 2022 sa vykonalo o 58 kontrol menej ako v roku 2021, keď došlo k navýšeniu počtu kontrol ako aj počtu skontrolovaných prevádzok z dôvodu epidemiologickej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19. Z 2945 registrovaných potravinárskych prevádzok v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre je v 1958 prevádzkach miestne príslušným orgánom úradnej kontroly RÚVZ Nitra. V roku 2022 bolo z tohto počtu skontrolovaných 875 prevádzok a bola vykonaná kontrola v počte 1994 kontrol.

V I.štvrtroku 2022 zamestnankyne oddelenia hygieny výživy vykonali 282 kontrol zameraných na dodržiavanie platných opatrení pri ohrození verejného zdravia **v súvislosti s Covid-19.**

V rámci kontrolnej činnosti bola vykonávaná **aj kontrola dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov** v znení neskorších predpisov. Za rok 2022 bolo v tejto súvislosti vykonaných 601 kontrol. Porušovanie ustanovení uvedeného zákona v priebehu roka 2022 nebolo zistené.

Mimo plánovaných kontrol boli v rámci kontrolnej činnosti vykonávané aj šetrenia na základe podaní spotrebiteľov či iných subjektov.

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
Zariadenia spoločného stravovania	62	22	35	5
Výrobcovia	2	1		1
Dopravcovia a distribútori	3	2	1	
Hypermarkety, supermarkety	1			1
Malé a stredné predajne	12	2	3	7
Baliarne				
Iné - sklady	1	1		
SPOLU	81	28	39	14

V priebehu roku 2022 oddelenie hygieny výživy obdržalo 81 podnetov na prešetrenie, z ktorých 28 bolo opodstatnených, 39 neopodstatnených a 14 bolo postúpených na riešenie miestne a vecne príslušným orgánom dozoru. V prípade opodstatnenosti podnetu boli prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a uložené sankcie v celkovej výške 5290 eur.

Zo 64 podnetov riešených na základe zákona 355/2007 Z.z. bolo 18 opodstatnených, 37 neopodstatnených a v 9 prípadoch ich nebolo možné dokázať. Z opodstatnených podnetov v piatich prípadoch bola uložená pokuta v správnom konaní vo výške 2800 eur a v 9 prípadoch bola uložený bloková pokuta vo výške 390 eur.

Podľa zákona 152/1995 Z.z. bolo riešených 17 podnetov z ktorých 10 bolo opodstatnených, 2 neopodstatnené a u 5 nebolo možné dokázať opodstatnenosť. V týchto prevádzkach boli uložené blokové pokuty v počte 8 vo výške 2100 eur.

Opodstatnené podnety sa týkali predovšetkým nevyhovujúcej prevádzkovej hygieny (6), nedodržavania opatrení na ochranu zdravia v súvislosti s ochorením COVID-19 (5), nevyhovujúcej kvality stravy (5), nevyhovujúcej manipulácie s potravinami a surovinami (2), označovania kozmetických výrobkov (2), nefunkčnosti toaliet (2). Okrem týchto podnetov sa po jednom prípade potvrdila opodstatnenosť podnetu v prípade prešetrenia prevádzkovania bez rozhodnutia, šírenie zápachu z prevádzky, nedodržavania prípustných hodnôt hluku, ohľadom výkonu práce bez dokladov zdravotnej spôsobilosti.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly potravín zamerané na dodržiavanie potravinového práva prevádzkovateľmi potravinárskych prevádzok boli vykonávané v prevádzkach, kde podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov je vecne a miestne príslušným orgánom úradnej kontroly orgán verejného zdravotníctva. Výkon úradnej kontroly prebiehal v súlade s Viacročným národným plánom pre úradnú kontrolu v Slovenskej republike na obdobie 2020 a ďalšie roky vykonávanú orgánmi verejného zdravotníctva - aktualizovaného na rok 2022 a rozpracovaného na podmienky RÚVZ so sídlom v Nitre. Kontroly sa týkali zabezpečenia hygienických podmienok a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov v súlade s požiadavkami ustanovenými v:

- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách
- zákone č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení,
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín
- Potravinovom kódexe SR,
- zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení a niektorých zákonov
- vyhláske MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov
- v ďalších súvisiacich predpisoch pre výrobu potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovanie na trh z hľadiska požiadaviek zachovania ich zdravotnej bezpečnosti.

Z celkového počtu 1958 zariadení v ktorých miestne príslušným orgánom štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre a ktoré dozoruje oddelenie hygieny výživy bolo vykonaných celkom 806 kontrol podľa zákona 152/1995 Z.z

6. Zhodnotenie vykonaných kontrol v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RASFF

V roku 2022 sme šetrili výskyt nasledovných zdravotne škodlivých potravín a materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré boli hlásené prostredníctvom systému RAPID ALERT:

Potraviny:

Nevyhovujúci výrobok Sunar srdiečka s príchuťou jahoda – zvýšený obsah ochratoxínu A, šarža: L204700731, DMT: 16.02.2023, distribútor: HERO SLOVAKIA s.r.o., Podzámska 2988/68 Nitra. Výrobky boli cez distribútora stiahnuté z trhu, spotrebitelia boli informovaní o možnosti vrátenia tovaru.

1. RASFF č.2022.3395 - varovné oznámenie – vysoký obsah THC vo výživovom doplnku CURE POINT SLEEP 10% CBD, kvapky: balenie fľaštička z tmavého skla s kvapadlom, 10ml, DMT: 23.09.2023, šarža: AR-0000014, dodávateľ: CURE POINT s.r.o., Trieda Andreja Hlinku 51, Nitra.

Šetrením uvedeného hlásenia RASFF u dodávateľa CURE POINT s. r. o., Trieda Andreja Hlinku 51, 949 01 Nitra, Slovensko, IČO: 53 057 732 bolo zistené, že na adrese Trieda A.Hlinku nebola zistená kamenná prevádzka, preto bol prevádzkovateľ – konateľ spoločnosti CURE POINT s.r.o., predvolaný na RÚVZ so sídlom v Nitre na prejednanie hlásenia RASFF, kedy bolo zistené, že výrobcom výrobku je BLACKSTORM GmbH, Parkstrasse 4, 8304 Wallisellen, Švajčiarsko, dodaných bolo 75 ks výrobkov uvedenej šarže, vrátených bolo 63 ks výrobkov dodávateľovi do Švajčiarska, ostatné boli predané, odberatelia boli oboznámení emailom o nebezpečnosti výrobku a o možnosti jeho vrátenia predajcovi. Výrobky boli likvidované u výrobcu.

Kontrolou web stránky spoločnosti www.curepoint.eu a etikety výrobku predloženej počas prejednávania bolo zistené, že sa nejedná o výživové doplnky ale o esenciálne oleje. Prevádzkovateľ následne po obdržaní predvolania doplnil na stránku informáciu, že sa jedná o esenciálne oleje, ktoré neodporúčajú užívať vnútorne.

2. RASFF č. 2022.6284 – varovné oznámenie – odstúpené RVPS Nitra- mlieko neoznačené v rastlinnej nátierke Gourmanette natural, 130g, výrobca: Vega provita s.r.o., trieda T.G.Masaryka 1131, Frýdek-Místek, DS: 28.11.2022.

Šetrením uvedeného hlásenia RASFF v zmysle zaslaného distribučného zoznamu u odberateľa PEKISY GROUP s.r.o., Radlinského 1, Nitra, IČO:47976217, v predajni zdravej výživy „Probio“, Radlinského 1, Nitra bolo zistené, že uvedený výrobok bol do predajne dodaný dňa 27.09.2022 v počte 6 ks, bola dokladovaná faktúra. Počas kontroly sa už výrobky v predajni nenachádzali, boli predané. Zákazníkom bol ešte počas kontroly pri vstupe vyvesený oznam o možnosti vrátenia nevyhovujúceho výrobku do predajne.

3. RASFF č. 2022.5702 - varovné oznámenie – vysoký obsah perchlorátu v bio mäťovom čaji z Rakúska, názov výrobku: ORGANIC REFRESHING MINT, obchodná značka Julius Meinl 40g, čiarový kód: EAN:9000403832636, šarže: L22036, L220618, L2200136, L220619, L220376, L220377, L220631, L220701, L220631, L220763.

Podľa zaslaného distribučného zoznamu bol uvedený čaj distribuovaný aj prevádzkovateľovi ARTISTICA ITALIANA s.r.o., Braneckého 6, Nitra, IČO: 36521396.

Šetrením hlásenia RASFF u uvedeného odberateľa bolo zistené, že do prevádzky bolo dňa 19.09.2022 dodané 6 ks, bola dokladovaná faktúra. Dňa 20.09.2022 bolo zo strany dodávateľa zaslané oznámenie o nevyhovujúcom výrobku. Na základe neho boli výrobky hneď vrátené v počte 5 ks spoločnosti Julius Meinl Coffee Int.,a.s., Pribinova 26, Bratislava, vratka bola dokladovaná. 1 ks výrobku bol predaný zákazníkom.

Predmety prichádzajúce do styku s potravinami:

RASFF č .2022.2438 – varovné oznámenie z rakúska – migrácia primárnych aromatických amínov z lyžice na varenie, označenie výrobku: Plastová lyžica s rukoväťou z ocele, dĺžka: 34 cm, výrobok značky „LUCA“, EAN kód: 9008808108783, iné označenie: Art.Nr.4757013001, vyr. č.: 2010024/300386, výrobca: BDSK Handels GmbH&CoKG, Nemecko, predajca: Mömax GmbH Rakúsko.

Predmetný výrobok z dôvodu prítomnosti migrácie primárnych aromatických amínov nebol v súlade s požiadavkami nariadenia EP a Rady č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami. Nakoľko výrobok bol distribuovaný v rámci SR do predajní Möbelix, hlásenie bolo šetrené na RÚVZ so sídlom v Bratislave v centrále Möbelix SK, s.r.o., Rožňavská 32, Bratislava.

RASFF č. 2022.1706 – informatívne oznámenie – nepovolené použitie bambusu v pohároch na kávu určených so sebou, označenie výrobku: Coffee to go Becher Geo Cup 400 ml aus Bambus, krajina pôvodu: Švajčiarsko, Číslo tovaru: 6158413, šarža: 012305. Výrobok bol distribuovaný cez internetový obchod.

Predmetný výrobok bol v zmysle distribučného zoznamu dodaný cez internet aj do spoločnosti OPTIMA s.r.o., dňa 01.09.2020. Počas kontroly vykonanej v uvedenej prevádzke bolo zistené, že výrobok sa v prevádzke nenachádzal a v zmysle dokumentácie nebol ani dodaný.

Hlásenie o nevyhovujúcom výrobku sklenený pohár – zistená nepovolená migrácia kadmia a olova, názov výrobku: „Jungle Summer“, 250 ml, EAN kód: 41247001011000000200, krajina pôvodu: Čína, dodaný nemeckou spoločnosťou TEDi GmbH & Co,KG, Dortmund do predajní TEDi v SR.

Hlásenie o nevyhovujúcom bolo zverejnené na web stránke RÚVZ so sídlom v Nitre s odporúčaním pre spotrebiteľov, aby výrobok nekupovali, už zakúpené výrobky nepoužívali a vrátili na miesto predaja.

Hlásenie o nevyhovujúcom výrobku silikónové formičky – zistený zvýšený obsah prchavých látok, názov výrobku: PEPCO HOME Sada silikónových formičiek na muffiny 12 ks, označenie: Art.Number: SKU31053101, EAN kód: 2200131053168, iné označenie: ORD00600442 01, STYLE310531, A/Y22, výrobca:neuvedený, krajina pôvodu Čína, dovozca: Pepco Poland Sp.z.o.o., Ul. Strzestynska 73A, 60-479 Poznań, Poľsko
Kontroly boli vykonané vo všetkých 5 predajniach siete Pepco v pôsobnosti RÚVZ Nitra, výrobok bol stiahnutý z predaja, vrátený na centrálny sklad a zákazníci boli informovaní oznamom o nevyhovujúcom výrobku a o možnosti jeho vrátenia do predajne.

Hlásenie o nevyhovujúcom výrobku pohár na pitie – nepovolený obsah bambusových vlákien, označenie: DRINKING CUP, Natural collection, značka EXCELLENT EH HOUSEWARE, EAN kód 8719202624823, iné označenie 170, výrobná dávka 348643, krajina pôvodu Čína, vyrobené pre AM/63, P.O.BOX 37211, Amsterdam,Holandsko, distribútor: Z-TRADE SK s.r.o., Bazová 1108/9, Bratislava

Stiahnutie výrobku zabezpečil RÚVZ so sídlom v Bratislave. V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre bolo náhodne skontrolované používanie výrobku, pričom sa nenašiel v žiadnej prevádzke.

3.2.1. ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre , evidujeme mimo zariadení spoločného stravovania 321 zariadení, kde miestne a vecne príslušným orgánom úradnej kontroly podľa zákona 152/1995 Z.z. je orgán verejného zdravotníctva. Jedná sa o nasledovné prevádzky:

- 6 výrobní výživových doplnkov,
- 1 výrobná bylenných čajov,
- 1 baliareň bylenných čajov
- 1 výrobná chladených a mrazených pokrmov
- 9 výrobní obalov prichádzajúcich do styku s potravinami u toho: 4 výrobné plastových obalov, 1 výrobca PET fliaš z granulátu , 2 výrobcovia iných obalov- (výroba kovových zariadení pre potravinársku výrobu a výroba prírodných obalov) a 2 výrobné papierových obalov)
- 12 skladov materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami,
- 12 predajní obalov a predmetov
- 20 špecializovaných skladov (potravín na osobitné výživové účely , sklad aditívnych látok),
- 81 špecializovaných predajní potravín (predajní potravín na osobitné výživové účely, predaj čajov a internetov predaj)
- 89 výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, kde sú zaradení výrobcovia zmrzliny, resp. predajcovia
- 89 lekární a drogérie

V prevádzkach výroby a manipulácie s potravinami spadajúcimi pod úradnú kontrolu vykonávanú orgánmi verejného zdravotníctva (mimo ZSS) bolo vykonaných 198 kontrol u 99 kontrolovaných subjektov. Z celkového počtu kontrolovaných subjektov boli u 22 subjektov (výroba a predaj zmrzliny) zistené nezhody v celkovom počte 45. Nezhody boli zistené v nasledovných počtoch:

- 22 SVP/HACCP nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie, neodložené vzorky pri výrobe zmrzlín, nevyhovujúce vzorky
- 5 potraviny po dobe spotreby (zmrzliny)
- 4 hygiena prevádzky
- 3 manipulácia s potravinami porciovacie náradie v stojatej vode
- 3 výsledovateľnosť
- 3 označovanie
- 2 skladovanie
- 2 vzdelávanie zamestnancov
- 1 iné

3.2.2. Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov na predajných miestach (kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)

V zariadeniach spoločného stravovania boli kontroly vykonané podľa zákona 355/2007 Z.z. ako aj podľa zákona 152/1995 Z.z. Celkovo evidujeme na oddelení hygieny výživy 1637 zariadení spoločného stravovania, v ktorých bolo vykonaných celkom 1796 kontrol (ŠZD a ÚK). Celkom bolo v zariadeniach spoločného stravovania zistených 735 nezhôd čo je 119 viac ako v roku 2021.

Z celkového počtu kontrolovaných subjektov (776) sa u 428 subjektov zistili nedostatky. Percentuálne zastúpenie nevyhovujúcich subjektov z počtu kontrolovaných je oproti roku 2021 vyššie o 5,5 %. Nezhody boli zistené v týchto počtoch:

- 359 v hygiene prevádzky - porušenie a znečistenie povrchov podláh, znečistenie stien, stropov, nedostatky vo vykonávanej sanitácii, opotrebovanie povrchov pracovných stolov, technologického zariadenia, prepravných nádob, kuchynského riadu,
- 109 v dodržiavaní zásad SPV, HACCP - neúplne vypracovaná dokumentácia HACCP, nedodržiavanie technologických postupov pri príprave pokrmov, nezabezpečenie doby uchovávanía polotovarov, rozpracovaných pokrmov a hotových pokrmov, nevedenie predpísanej evidencie v súlade s dokumentom HACCP resp.vedenie evidencie formálne, bez vykonávania nápravných opatrení, nevedenie evidencie o nápravných opatreniach v prípade odchýlok od kritických limitov, zanedbanie aktualizácie dokumentov SVP
- 68 v skladovaní potravín – spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, zmrazovanie surovín (najmä mäsa) dodávaných v chladenom stave, zmrazovanie hotových pokrmov bez vhodných technologických zariadení, chladiace zariadenia nevybavené teplomerami, chýbajúce zariadenia na udržanie požadovanej teploty hotových pokrmov,
- 47 v priebežnom vzdelávaní zamestnancov - nezabezpečenie priebežného školenia osôb prichádzajúcich do styku s potravinami, nevedenie evidencie o vykonanom školení,
- 45 v overovaní pôvodu tovaru (výsledovateľnosť) – nepredloženie nadobúdacích dokladov, nedostatočne vedená evidencia o príjme ako i chýbajúce označenie

nebalených surovín pre skladovaní z dôvodu identifikácie pôvodu nedostatočne vedená evidencia pri prijíme,

- 35 v manipulácii s potravinami – zámena pracovných plôch, neoznačenie pracovných plôch, neoznačenie otvorených obalov surovín s dátumom a hodinou otvorenia, nevedenie evidencie rozpracovaných pokrmov, kríženie čistých a nečistých činností, zmrazovanie hotových pokrmov, rozmrazovanie pri izbovej teplote,
- 22 v označovaní – neoznačenie cukrárskych výrobkov dátumom spotreby, označenie surovín v inom ako slovenskom jazyku, neoznačenie pôvodu mäsa v jedálnom lístku
- 18 iné - prevádzkovanie bez vydaného rozhodnutia, bez vypracovaného prevádzkového poriadku, nedodržanie prevádzkového poriadku a pod.,
- 14 nedodržanie DS/DMT- predovšetkým surovín použitých na prípravu pokrmov,
- 11 v manipulácii s odpadom – zhromažďovanie odpadov v nevyhovujúcich, neuzatvárateľných nádobách, neuzavretie zmluvy s oprávneným odberateľom odpadov, chýbajúce doklady o odvoze odpadu, resp. nedostatočne vyplnené doklady
- 4 v odbornej spôsobilosti - chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností u zamestnancov, resp. uplynutie platnosti osvedčení odbornej spôsobilosti,
- 2 v zdravotnej spôsobilosti – nezdokladovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov,
- 1 v osobnej hygiene - nepoužívanie jednorazových rukavíc pri výdaji pokrmov,

3.2.3. Audity podľa čl. 9 ods.4 písm.1) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách

Z plánovaného počtu 4 audity na rok 2022 boli uskutočnené 4.

Audity v zariadení spoločného stravovania otvoreného typu, 1 audit v zariadení spoločného stravovania uzavretého typu a 1 vo výrobní obalov .

Prehľad auditov v prevádzkach v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra v roku 2022

Číslo auditu	Kde bol audit vykonaný Názov zariadenia	Dátum vykonania auditu	Počet nezhôd
2022/1/P/RÚVZ NR - HV	Reštaurácia-Penzión Rybárska bašta, Cintorínska 10, Nitra	18.05.2022-19.05.2022	4
2022/2/P/RÚVZ NR - HV	Závodná kuchyňa JLR, Jaguár Land Rover, Dolné Hony, Nitra	24.05.2022-25.05.2022	5
2022/3/P/RÚVZ NR - HV	Reštaurácia-Pizza Time, Župná 11, Zlaté Moravce	02.08.2022-03.08.2022	2
2022/4/P/RÚVZ NR - HV	Výroba plastových obalov LB Slovakia plastics, Dolné Hony 21/435, Nitra	27.09.2022-28.09.2022	0

3.3.Zdravotná neškodnosť potravín

Za rok 2022 bolo odobratých celkom 539 vzoriek potravín, pokrmov a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, čo je o 11 vzoriek menej ako v roku 2021. Z uvedeného počtu bolo

- 172 vzoriek hotových pokrmov,
- 129 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia,
- 104 vzoriek zmrzlín
 - 36 vzoriek detskej dojčenskej výživy ,
 - 29 vzoriek cukrárskych výrobkov ,
 - 22 vzoriek lahôdkárskych výrobkov,
 - 11 vzoriek výživových doplnkov
- 10 vzoriek kuchynskej soli
 - 5 vzoriek na osobitné výživové účely
 - 3 vzorky obalov a predmetov určených pre styk s potravinami
- 18 iných potravín

V odobratých vzorkách sa vyšetrovala predovšetkým mikrobiologická kontaminácia, iná kontaminácia a bola vykonaná kontrola označenia výrobkov v súlade s legislatívou.

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo 26 vzoriek nevyhovujúcich mikrobiologicky. Z dôvodu inej kontaminácii neboli zistené nevyhovujúce vzorky. Kontrolou označenia boli vyhodnotené ako nevyhovujúce 3 vzorky.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

- Z 26 nevyhovujúcich vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch boli izolované :
- 14 vzorkách koliformné baktérie (v 4 vzorkách pokrmov rýchleho občerstvenia ,v 7 vzorkách hotových pokrmov ,2 vzorkách zmrzlín, v 1 vzorke lahôdkárskych výrobkov)
 - 9 vzorkách Enterobacteriaceae (zmrzliny)
 - 3 vzorkách kvasinky (zmrzliny)
 - 2 vzorkách stafylokoky (v 1 vzorke zmrzliny a v 1 vzorke lahôdkárskych výrobkov)
 - 1 vzorke Salmonella (vo vzorke chladeného kuracieho mäsa)

Z celkového počtu odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), bolo mikrobiologicky vyšetrených 460 vzoriek, z ktorých nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 26 vzoriek t.j. 5,7 % čo je zhoršenie oproti roku 2021 o 0,2 % .

Z celkového počtu odobratých a vyšetrených vzoriek nevyhovovali vzorky v nasledovných komoditách:

Nevyhovujúce vzorky boli zistené v nasledovných komoditách:

Názov komodity	Dôvod nezhody	Počet odobratých vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek	% nevyh. vzoriek
Zmrzlina a dezerty	mikrobiolog. kontaminácia <i>Entbac(9),kvas.(3),kolif.(2), Staphyloc.(1)</i>	104	12	11,54

Hotové pokrmy	mikrobiolog. Kontaminácia <i>Kolif.</i> (7) označovanie	163	7	4,3
			1	0,61
Pokrmy rýchleho občerstvenia	mikrobiolog. kontaminácia <i>kolif.</i> (4)	129	4	3,10
Lahôdkárske výrobky	mikrobiolog. kontaminácia <i>kolif.</i> (1), <i>Staphyloc.</i> (1)	22	2	9,09
Kuracie mäso	mikrobiologická kontaminácia <i>Salmonella sp.</i> (1)	4	1	25,00
Výživový doplnok	označovanie	11	2	18,18
SPOLU	Mikrobiologická kontaminácia	576	26	4,51
	Iná kontaminácia		0	0
	Označenie výrobku		3	0,52

V prípade zistenia mikrobiologickej kontaminácie bola nariadená dôsledná sanitácia priestorov, kontrola správnych výrobných postupov v prevádzke. Za porušenie povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a ich umiestňovania na trh bola zodpovednému pracovníkovi uložená bloková pokuta,

V rámci odberov vzoriek úradnej kontroly potravín bola zároveň u všetkých vykonaná kontrola označenia údajov v súlade s platnými právnymi predpismi. Nevyhovujúce označenie sa týkalo 2 vzoriek výživových doplnkov a jednej vzorky hotového pokrmu.

Kontrola **zoonóz** bola vykonaná v 1 vzorke slepačích vajec, v 2 vzorkách lahôdkárskych výrobkov a v 1 vzorke chladeného kuracieho mäsa. Vo vzorkách slepačích vajec a v kuracom mäse sa zisťovala prítomnosť *Salmonella sp.* a v lahôdkárskych výrobkov prítomnosť *Listerie monocytogenes*. Vo vyšetrených vzorkách slepačích vajec a lahôdkárskych výrobkov nebola zistená prítomnosť uvedených mikroorganizmov.

Vo vzorke chladeného kuracieho mäsa bola laboratórnym vyšetrením na Odbore laboratórných činností RÚVZ so sídlom v Nitre zistená prítomnosť *Salmonella species*. Laboratórny výsledok bol zaslaný na serotypizáciu do Národného referenčného centra pre Salmonelózy ÚVZ SR, kde bolo zistené, že sa jedná o *Salmonella infantis*, ktorá podľa nariadenia komisie (ES) č.2073/2005 nie je zaradená v čerstvom kuracom mäse medzi ukazovatele s limitom.

V rámci **monitoringu prítomnosti *Vibrio spp.*** boli odobraté 2 hotových pokrmov s obsahom surových rýb a darov mora (sushi). Výsledky potvrdili neprítomnosť *Vibrio spp.*

Chemická kontaminácia :

Celkovo bolo na kontaminanty vyšetrených 42 **vzoriek**, pričom všetky boli v sledovaných ukazovateľoch vyhovujúce.

Obsah ťažkých kovov (Pb,Cd,Hg) sa sledoval v 5 vzorkách potravín pre dojčatá a malé deti, v 4 vzorkách výživových doplnkov a v 2 vzorkách bio potravín.

Obsah Pb a As sa sledoval v 2 vzorkách potravín na osobitné výživové účely

Obsah Pb a Cd bol stanovený v 1 vzorke predmetu prichádzajúceho do styku s potravinami

Obsah (Pb, Cd, Hg, As, Cr, Cu, Ni, NO₃, Sb, NO₂, F, CN, Mn) sa sledoval v 2 vzorkách minerálnych vôd dojčenských

Reziduá pesticídov sa zisťovali v 2 vzorkách následnej mliečnej dojčenskej výživy v prášku

Reziduá antibiotík boli stanovené v 1 vzorke ryby

Radiačné ošetrenie bolo stanovené v 1 vzorke potraviny rastlinného pôvodu obsahujúcu zmes orechov a mandlí).

PCB (polychlórované bifenyly) boli stanovené v 4 vzorkách počiatkovej a následnej mliečnej výživy

Dioxíny vo vzorke počiatkovej mliečnej výživy v tomto roku neboli stanovené po dohode s ÚVZ SR kvôli vysokej cene analýzy na SZU Bratislava.

Transmastné kyseliny (TKM) sa zisťovali v 2 vzorkách (1 vz. rastlinného oleja, 1 vz. rastlinného tuku)

Mykotoxíny sa sledovali u potravín na osobitné výživové účely- potravín na výživu dojčiat a malých detí, boli odobraté 4 vzorky potravín na báze ovocia – ostatných potravín na výživu dojčiat a malých detí na stanovenie **patulínu** a v 1 vzorka výživového doplnku na stanovenie **citrinínu**

PAU- benzo(a)pyrénu, suma benzo(a)pyrénu, benzo(a)antracénu, benzo(a)fluoranténu, chryzénu sa zisťovali v 1 vzorke výživového doplnku

Na dusičnany a dusitany v detskej dojčenskej výžive bolo odobratých a analyzovaných 10 vzoriek : hodnota NO₂ bola menej ako 7,2 (LOQ), NO₃ bolo najmenšia hodnota menej ako 9,6 mg/kg a najväčšia 70,7 , priemerná hodnota NO₃ je 28,85 mg/kg

Na obsah prídavných látok bolo sledovaných **34 vzoriek**, všetky boli vyhovujúce.

V rámci sledovania maximálne povoleného množstva **prídavných látok** bol sledovaný:

Obsah jodidu draselného, jodičnanu draselného a feroxyanidu draselného bol sledovaný v 10 vzorkách jedlej soli. Laboratórnym vyšetrením bolo zistené, že suma hodnôt jodidu a jodičnanu draselného v prepočte na jodid sa v 60 % pohybovala v rozmedzi 15-25 mg/kg, a u 40 % vzoriek medzi 25 až 35 mg/kg. Najvyššia hodnota bola 24,34 mg/kg a najnižšia 18,4 mg/kg, pričom priemer hodnôt bol 24,34 mg/kg. Obsah feroxyanidu draselného bol v každom prípade menej ako 20 mg/kg.

Obsah pridanej soli sa sledoval v rámci projektu monitoring príjmu kuchynskej soli v 2 vzorkách hotových pokrmov , pričom jedna vzorka (polievka) bola odobratá v zariadení spoločného stravovania uzavretého typu a jedna vzorka (vyprázaný karfiol) v reštaurácii.V polievke bol zistený obsah pridanej soli 9 300 mg/kg a vo vyprázanom karfirole 11 000 mg/kg. Povolený limit pridanej kuchynskej soli v hotových pokrmoch je 13 000 mg/kg

Obsah farbív bol sledovaný v 11 vzorkách zmrzlín, v 2 vzorkách ostatných potravín na osobitné výživové účely, spolu 13 vzoriek.

Obsah sladidiel bol sledovaný v 2 vzorkách ostatných potravín na osobitné výživové účely a v 1 vzorke výživového doplnku.

Konzervačné látky boli sledované aj v jednej vzorke BIO potraviny.

V rámci **kontroly označovania** boli odobraté :

- **3** vzorky potravín **pre celiatikov** kde bol porovnaný laboratórne zistený obsah **gluténu** s deklarovaným názvom bezgluténový. Vo všetkých troch vzorkách bol zistený obsah gluténu menej ako 5 mg/kg
- **1** vzorka **výživového doplnku** a **2** vzorky **pokrmov**, na zistenie prítomnosti alergénov, ktoré v označení neboli deklarované .Vo výživovom doplnku bola zistená prítomnosť gluténu a v jednej vzorke hotového pokrmu bola zistená prítomnosť mliečnych proteínov
- **2** vzorky **potravín nového typu** (Salvia hispanica semená, argánový olej)

V rámci odberov vzoriek úradnej kontroly potravín bola zároveň u všetkých vzoriek vykonaná kontrola **označenia** údajov v súlade s platnými právnymi predpismi. **Nevyhovujúce označenie sa týkalo 2 vzoriek výživových doplnkov a 1 vzorky hotového pokrmu.**

1.U výživového doplnku Toto Laktobacily Premium ,výrobca v označení deklaroval množstvo probiotických kultúr v čase plnenia, čo je v rozpore s požiadavkami na označovanie, nakoľko deklarovaný obsah probiotických kultúr musí byť zachovaný až do konca doby minimálnej trvanlivosti. Nevyhovujúce označenie bolo prerokované s výrobcom, ktorý výrobky následne označil v zmysle platných predpisov.

2.Nesprávne označenie výživového doplnku Vegan excellence Protein bolo zistené na základe laboratórnych výsledkov, zameraných na kontrolu prítomnosti alergénov. Vo vzorke výživového doplnku bola zistená prítomnosť gluténu , pričom výrobca výživového doplnku ich neoznačil názvom alergénu. Na základe laboratórneho výsledku zistené nesprávne označenie výživového doplnku bolo z dôvodu miestnej príslušnosti odstúpené na priame vybavenie na RÚVZ Bratislava.

3.Nesprávne označenie hotového pokrmu bolo zistené tiež na základe laboratórnych výsledkov, zameraných na kontrolu prítomnosti alergénov. Vo vzorke hotového pokrmu (varená ryža) bola zistená prítomnosť mliečneho proteínu, pričom výrobca hotového pokrmu neuviedol alergén v jedálnom lístku. Prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania bol upozornený na správne výrobné postupy a možnosti vylúčenia kontaminácie pokrmov alergénmi.

V rámci **úradných kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami** , v súlade s plánom ÚK boli odobraté **3** vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami s cieľom sledovania nasledovných rizikových ukazovateľov:

- 1. Lopatka na tortu melamínová – 1 vzorka**, výrobca: neuvedený, dovozca: Tchibo GmbH, Uberssering 18, 22297 Hamburg, Nemecko, distribútor: Tchibo Praha, spol. s.r.o. Zeletavska 1449/9, Praha 4, Česká republika, odobratý v predajni TCHIBO, Štefánikova 61, Nitra, **stanovenie obsahu formaldehydu.**
- 2. Sklenená fľaša s viečkom a dekorom – 1 vzorka** výrobca: WUYI PHOENIX HOUSEHOLD UTENSILS., LTD WANGSHANTOU INDUSTRYZONE WUYI TOWN ZHEJIANG PROVINCE, Distribútor pre SK: Veľkoobchod Orion s. r. o. , Nedošín 132, 570 01 Litomyšl – Nedošín 132, Česká republika, odobratá v predajni ORION, OC Centro, Akademická 1, Nitra, **stanovenie obsahu Cd,Pb.**

3. **Mliečna čokoláda so šálkou** Výrobca: Windel GmbH & Co KG, Hafenrigstrasse 6, 49090 Osnabrück, Nemecko, Distribútor: DC-Ilava, Trenčianska 400, 019 01 Ilava, miesto odberu: Kaufland, Hviezdoslavova tr. 779/37, Nitra, Testovaná vzorka v parametri **obsah Cd, Pb**. Táto vzorka bola odobratá v rámci požiadavky odberu **vzorky reklamného predmetu**, ktorý bol použitý ako reklamný predmet na podporu predaja potravinárskych výrobkov:

Všetky vzorky v sledovaných ukazovateľoch vyhoveli požiadavkám platných právnych predpisov.

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre nevidujeme rekreačné strediská cestovného ruchu, ale so zahájením letnej turistickej sezóny úzko súvisí zahájenie činnosti stánkov s výrobou a predajom zmrzliny, stánkov s rýchlym občerstvením na letných kúpaliskách (Nitra, Diakovce, Poľný Kesov) a zvýšený počet návštevníkov reštaurácií v centre mesta Nitra a v obciach s turistickými zaujímavosťami (Mojmírovce a Topoľčianky). Pred zahájením prevádzkovania stánkov s rýchlym občerstvením ako aj stánkov vyrábajúcich alebo predávajúcich zmrzlinu boli vykonané kontroly zamerané na zabezpečenie sanitácie priestorov vrátane jej evidencie, vybavenie prevádzky vyhovujúcim technologickým zariadením, zabezpečenie teplej a studenej pitnej vody, ako i ostatných požiadaviek nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín. Počas letnej turistickej sezóny bolo v týchto prevádzkach vykonaných 44 kontrol a zistených 19 nedostatkov. Väčšinou sa jednalo o menej závažne nedostatky ktoré prevádzkovateľ odstránil buď v čase kontroly alebo v krátkom čase. Pri závažnejších porušeníach boli uložené blokové pokuty a to v dvoch prípadoch vo výške 270 eur. Jednalo sa predovšetkým o nesprávne skladovanie a nedostatočnú prevádzkovú hygienu.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre nevidujeme žiadne strediská zimnej turistickej sezóny.

3.5. Hromadné akcie

V roku 2022 bolo ohlásených 41 hromadných akcií s poskytovaním rýchleho občerstvenia. V boli v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru ako aj v rámci úradnej kontroly vykonané kontroly na 9 hromadných podujatiach, vrátane mimoriadnych kontrol na Vianočných trhoch uskutočnených v rámci nitrianskeho regiónu – (Výstava gardénia-nábytok a bývanie, Slovak food truck fest (2 podujatia), Strojárske veľtrh v Nitre, Šaliensky jarmok, Street food fest v Nitre, Chrenovské trhy, Agrokomplex, Autosalón Nitra, Vianočné trhy Nitra, Šaľa). V rámci ŠZD a ÚK sa kontrolovalo dodržiavanie zabezpečenie podmienok prípravy a podávania pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením, resp. s ambulatným predajom, zároveň

kontrolovalo zabezpečenie požiadaviek predpisov zo strany organizátorov podujatí. Celkovo bolo počas konania hromadných podujatí vykonaných 92 kontrol, nedostatky boli zistené v 16 prevádzkach a zistilo sa 27 nezhôd. Jednalo sa hlavne o nezhody v skladovaní, pri manipulácii s potravinami. Za zistené nedostatky počas konania hromadných podujatí boli uložené 3 blokové pokuty v sume 270 eur.

4.Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

podľa § 12 ods. 2 písm. i), m), n) bol vydaný zákaz činnosti 0

podľa § 55 ods. 2 boli vydané 3 opatrenia na mieste
podľa § 58 nebola uplatnená náhrada nákladov

podľa § 57 bolo uložených:

10 pokút v sume 8 700,- €; z toho

- 1/200,- za nesplnenie oznamovacej povinnosti § 57 ods 33 písm l),
 - 9/8500 za nedodržiavanie platných vyhlášok v súvislosti s COVID-19
- podľa § 56 v priestupkovom konaní neboli uložené sankcie

podľa § 56 ods. 1 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo uložených
15 BP pokút v celkovej sume 1320,- €

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia podľa § 19 ods. 1 a ods. 2, § 20 ods. 9 a ods. 12 zákona č. 152/1995 Z. z. a čl.138 ods. 1 a ods. 2 písm. c) až j) nariadenia (ES) č. 2017/625 bolo vydaných 24 opatrení na mieste - zákazov umiestnenia na trh

podľa § 28 bola uložená 1 pokuta v sume 500- €; - nesprávne označenie Natur Slovakia

podľa § 29 neboli v priestupkovom konaní uložené sankcie

v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo uložených 62 BP v celkovej sume 10 320,- €;
náhrada nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách 2 x v sume 140,80,- €;

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák. č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov **nebola bola uložená pokuta**

§ 11 zák. č. 377/2004 Z.z v blokovom konaní **nebola uložená pokuta**

podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb. **nebola uložená poriadková pokuta**

Celkom boli oddelením HV za rok 2022 uložené:

- blokové pokuty v počte 77 vo výške 11 640,- eur,
- pokuty správnym konaním boli uložené v počte 11 v celkovej výške 9 200,- €

Pokuty za oddelenie HV celkom 20 840,-eur

V zákonom stanovenej lehote nebolo podané odvolanie voči rozhodnutiu o pokute. Rozhodnutie o pokute nebolo zrušené v rámci autoremedúry

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

Zamestnankyne oddelenia hygieny výživy sa počas roka 2023 spolupodieľali na šetrení dvoch ochorení.

V mesiaci marec bol zaznamenaný epidemický výskyt gastritíd na oddelení veľkých detí Fakultnej nemocnice v Nitre. Z 20 hospitalizovaných detí ochorelo 7 a zo 7-ich sprevádzajúcich osôb ochorela 1 matka. Ochorenia sa klinicky manifestovali profúznym zvracaním bez teploty a po nasadení rehydratačnej liečby sa do 12-tich hodín stav upravil u všetkých. Viac ochorení sa nevyskytlo a z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Materiál na mikrobiologické vyšetrenie od chorých nebol odobratý. Pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonali štátny zdravotný dozor a v priestoroch kuchyne spojený s odberom vzoriek stravy, prostredia, rúk a predmetov. Výsledky laboratórnych vyšetrení boli vyhovujúce.

V mesiaci august oddelenie epidemiológie podalo oddeleniu hygieny výživy informáciu o prijatí 19 ročnej pacientky na detskú kliniku pre akútny atak pankreatitídy. V rámci diff. Dg bola odobratá serológia na hepatitídu E. Pozitívita hlásená v triede IgM z laboratória klinickej mikrobiológie v Nitre. Bolo zahájené epidemiologické vyšetrenie pre identifikáciu ohnisk a nariadenie opatrení (nemocnica, domáce prostredie, zamestnanie). Pri epidemiologickom šetrení sa zistilo, že menovaná pracuje v reštaurácii v Kolibke OC Hypermarket Tesco, Bratislavská 5 Nitra, kde bol vykonaný oddelením hygieny výživy štátny zdravotný dozor, odobraté stery z prostredia nariadené opatrenia. V rámci pracoviska bolo identifikovaných 7 kontaktov, ktoré boli podrobené lekárskeho dohľadu s negatívnymi výsledkami. Z domáceho prostredia neboli zistené žiadne kontakty. Po confirmácii PCR testom v NRC v Bratislave bol výsledok na Hepatitídu E negatívny.

6. Poradňa správnej výživy

Činnosť poradne zdravej výživy na oddelení hygieny výživy bola vykonávaná súbežne s projektom „Monitoring príjmu kuchynskej soli“ ako i u klientov formou individuálneho poradenstva. Prostredníctvom monitoringu sa pokračovalo sa v aktivitách na dosiahnutie postupného zníženia príjmu soli na 5 g na deň u dospeléj populácie so zameraním sa na hotové pokrmy v spoločnom stravovaní uzavretého systému ako i v zariadeniach verejného stravovania. Pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonávali intervencie pravidelne pri každej kontrole v zariadeniach spoločného stravovania, kde boli kontrolované jedálne lístky či svojím zložením vyhovujú zásadám správnej výživy.

Individuálne poradenstvo klientom bolo zamerané na formovanie správnych postojov k zdravému životnému štýlu vrátane správnych výživových návykov a k zodpovednosti za vlastné zdravie, nakoľko výživa v patogeneze chronických ochorení sa stáva zároveň dôležitým faktorom prevencie. Aby sa preferovala zdravá a pestrá strava v správnom pomere jednotlivých živín - bielkoviny, tuky, sacharidy ako s ohľadom na primeraný energetický príjem, vzhľadom na potreby a zdravotný stav jednotlivých klientov. V roku 2022 bolo poskytnuté poradenstvo 26 klientom .

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Oddelenie hygieny výživy sa v priebehu roka 2022 v rámci Programov a Projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2022 podieľalo na plnení nasledovných úloh: .

- **Monitoring príjmu kuchynskej soli**

V rámci monitoringu príjmu kuchynskej soli s cieľom dosiahnutia postupného znižovania príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive boli zo zariadenia spoločného stravovania odobraté 2 vzorky pokrmov . Výsledky obsahu pridanej soli boli porovnávané s hodnotami výnosu MZ SR č. S08975-OL-2014, ktorým sa ustanovujú požiadavky na jedlú soľ v potravinách , ktorý vstúpil do platnosti od 1.decembra 2015 a ktorý znižuje obsah pridanej kuchynskej soli do potravín. Z dvoch vzoriek hotových pokrmov , jedna vzorka (polievka) bola odobratá v zariadení spoločného stravovania uzavretého typu a jedna vzorka (vyprážený karfiol) v reštaurácii. V polievke bol zistený obsah pridanej soli 9 300 mg/kg a vo vyprášanom karfiole 11 000 mg/kg. Povolený limit pridanej kuchynskej soli v hotových pokrmoch je 13 000 mg/kg. Hodnoty pridanej kuchynskej soli v pokrmoch neboli prekročené.

- **Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti**

V rámci monitoringu prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti , ktorej cieľom bola kontrola správnosti označenia potravín s ohľadom na výskyt alergénov pochádzajúcich zo zložiek potravín alebo v rámci procesu výroby a krížovej kontaminácie, boli odobraté dve vzorky hotových pokrmov a jedna vzorka výživového doplnku. V obidvoch vzorkách pokrmov sa kontrolovala prítomnosť 2 alergénov (glutén a mlieko) a vo výživovom doplnku prítomnosť 3 alergénov (glutén, sója, orechy). Nesprávne označenie bolo zistené v jednej vzorke pokrmu (ryža) , v ktorej bola zistená prítomnosť mliečného proteínu (3,95 mg/kg) a vo vzorke výživového doplnku, v ktorej bol zistený glutén (9,52 mg/kg). Vo vyšetrovanej vzorke výživového doplnku bola zistená aj prítomnosť sóje, avšak z dôvodu krížovej reakcie voči strukovine hrach, ktorá tvorila zložku v danej vzorke, nebolo možné posúdiť jej obsah. Povinnosťou prevádzkovateľov potravinárskych podnikov je zabezpečiť, aby informácie o alergénoch boli uvedené na balených aj nebalených potravinách a manipulácia s potravinovými alergénmi bola počas výrobného procesu riadená, čo v týchto prípadoch nebolo zabezpečené. Tieto alergény neboli výrobcom v označení deklarované. Vzorky boli analyzované na Veterinárnom a potravinovom ústave v Bratislave.

Okrem plánovaných kontrol boli v roku 2022 vykonané 4 mimoriadne kontroly v prevádzkach dozorovaných oddelením hygieny výživy.

1. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na bezpečnosť hydínového mäsa pochádzajúceho z Poľska

V období od 15.2.2022 do 28.3.2022 boli oddelením hygieny výživy vykonané cielené kontroly zamerané na bezpečnosť hydínového mäsa pochádzajúceho z Poľska. Z celkového počtu kontrol ktoré boli vykonané v 62 zariadeniach spoločného stravovania len v 7 zariadeniach zistené skladovanie hydínového mäsa z Poľska. V 3 zariadeniach bolo zistené chladené hydínové mäso a v 4 zariadeniach mrazené mäso z Poľska. V prípade mrazeného

mäsa v dvoch zariadeniach sa jednalo o hydinové mäso dodané zo SR, avšak hydina bola chovaná a zabitá v Poľsku.

V rámci kontrol boli odobraté 3 vzorky chladeného kuracie mäsa z Poľska, na vyšetrenie prítomnosti Salmonella, pričom laboratórnou analýzou bolo potvrdené, že hydinové mäso vyhovuje požiadavkám Kap.č.1 nar. ES č.2073/2005 o mikrobiologických kritériách na potraviny v platnom znení.

Priame dodávky hydinového mäsa do zariadení spoločného stravovania neboli zistené, pričom sa kontrolovali aj zariadenia do ktorých v predchádzajúcom období boli podľa údajov zaslaných z RVPS Nitra a Šaľa nahlasované priame dodávky. Vysledovateľnosť hydinového mäsa je v zariadeniach spoločného stravovania zabezpečovaná. Závažné nedostatky počas cielených kontrol neboli zistené. Pokuty neboli uložené.

2. Kontrola nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2022

Počas letnej sezóny 2022 bolo v 53 prevádzkach vykonaných 114 kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny. RÚVZ so sídlom v Nitre má vo svojom územnom obvode registrovaných 90 prevádzok v ktorých sa vykonáva výroba a predaj zmrzliny.

U 16 subjektov sa zistili nedostatky. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami boli: nevyhovujúca mikrobiologická kvalita odobratých vzoriek, neodobratie a neodloženie vzoriek z výroby zmrzlín na dobu 48 hodín, nedodržanie prevádzkovej hygieny, nebola dokladovaná evidencia o výrobe zmrzliny, evidencia o sledovaní teplôt v chladiacich a mraziacich zariadeniach, používanie surovín po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti. Bolo uložené 1 opatrenie na miestne – zákaz použitia mrazených ovocných pretlakov z používania pri výrobe zmrzlín, nakoľko boli po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti. Bolo uložených 20 blokových pokút v sume 2.027 eur. Bolo odobratých 5 vzoriek sterov z prostredia (4 pracovné prostredie, 1 ruky pracovníka) a 103 vzoriek zmrzliny, z ktorých 12 vzoriek nevyhovovalo v mikrobiologických ukazovateľoch požiadavkám predpisov. V prevádzkach kde boli zistené vzorky, ktoré v mikrobiologických ukazovateľoch nevyhovovali požiadavkám legislatívy boli uložené blokované pokuty podľa zákona č.152/1995 Z.z. za porušenie povinností a požiadaviek na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a ich umiestňovania na trh. Prevádzkovatelia zariadení sa zaviazali zistené nedostatky ihneď odstrániť. V prípade nevyhovujúcich vzoriek bola v prevádzkach vykonaná dôsledná sanitácia. Všetky blokované pokuty boli uložené podľa zákona 152/1995 Z.z.

3.Mimoriadna kontrola v zariadeniach stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike

V dňoch 1.12.2022 - 16.12.2022 boli vykonané mimoriadne kontroly zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí - vianočných trhov. Zamestnankyne RÚVZ Nitra vykonali kontroly na dvoch vianočných trhoch uskutočnených v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre : na vianočných trhoch na Svätoplukovom námestí v Nitre a na vianočných trhoch na Námestí Svätej Trojice v Šali. Kontroly boli vykonané v súlade s usmernením ÚVZ SR a zamerané na kontrolu vysledovateľnosti, dodržanie teplotného a chladiaceho reťazca, dátumu spotreby a minimálnej trvanlivosti surovín, označovania, prevádzkovej a osobnej hygieny, kontrole manipulácie s potravinami, skladovania potravín, kontrole manipulácie s odpadom, kontrolu dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti. Bolo skontrolovaných 13 zariadení a vykonaných 32 kontrol (ŠZD a ÚK). V 4 prevádzkach boli zistené nedostatky a to hlavne vystavovanie pokrmov bez ochrany pred kontamináciou. Prevádzkovateľ zariadenia v ktorom boli zistené

nedostatky, ich odstránil buď počas kontroly alebo následne na ďalší deň. V troch zariadeniach boli vykonané opakované kontroly za účelom kontroly odstránenia zistených nedostatkov. V rámci kontrol bolo na laboratórne vyšetrenie odobratých 12 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia. Všetky vzorky v mikrobiologických ukazovateľoch vyhovovali požiadavkám platných predpisov.

4.Cielené kontroly zamerané na zariadenia spoločného stravovania, ktoré vyrábajú pokrmy z rýb

V období od 15.12.2022 do 10.1.2023 bolo v súlade so zákonom 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov vykonaných 7 cielených kontrol zameraných na zariadenia spoločného stravovania, ktoré vyrábajú pokrmy z rýb. Kontroly v zariadeniach spoločného stravovania, ktoré vyrábajú pokrmy z rýb boli zamerané na kontrolu výskytu Úhora európskeho (*Anguilla anguilla*), vzhľadom na jeho zákaz dovozu a vývozu.

Pri kontrolách sa postupovalo v zmysle zaslaného usmernenia z ÚVZ SR. V piatich prevádzkach sa zistil len úhor americký (sušené plátky úhora amerického, marinované mrazené), pričom do jednej prevádzky bol dodaný z Rakúska ako priama dodávka, ktorá nebola nahlásená v zmysle §7b ods.2 zákona č.152/1995 Z.z. do elektronického systému ŠVPS. Voči prevádzkovateľovi bolo zahájené správne konanie vo veci uloženia pokuty. Úhor európsky sa v žiadnom z kontrolovaných zariadení nezistil.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2022

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	1	0	0	0	0	1	4	25,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	2	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekář. výrobky	0	0	0	0	0	0	1	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	12	0	0	0	0	12	104	11,54
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	1	0
19	Lahôdkárske výrobky	2	0	0	0	0	2	22	9,09
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	29	0
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	2	0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Praménité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	7	0	0	1	0	8	172	4,65
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	4	0	0	0	0	4	129	3,10
28	Det'ská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	36	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	2	0	2	11	18,18
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	5	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchyn'ská soľ	0	0	0	0	0	0	10	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	3	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	5	0
	Spolu	26	0	0	3	0	29	539	5,38

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste – RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2022

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovi a zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	18	32	182	1637	89	1958	987	2945
Počet kontrolovaných subjektov	6	5	27	776	61	875	102	977
Počet kontrol	8	7	43	1796	140	1994	158	2152
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	0	0	428	22	450	3	453
SVP/ HACCP	0	0	0	109	22	131	1	132
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	47	2	49	0	49
Hygiena prevádzky	0	0	0	359	4	363	2	365
Osobná hygiena	0	0	0	1	0	1	0	1
Odborná spôsobilosť	0	0	0	4	0	4	1	5
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	2	0	2	0	2
Označovanie	0	0	0	22	3	25	0	25
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	14	5	19	0	19
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	45	3	48	1	49
Skladovanie	0	0	0	68	2	70	0	70
Manipulácia s potravinami	0	0	0	35	3	38	1	39
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	11	0	11	0	11
Iné	0	0	0	18	1	19	0	19

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2022

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	4	1	0	6	0	1	0	12
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	14	3	0	4	0	0	0	21
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	55	20	3	44	5	6	0	133
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		1	1	0	1	0	0	0	3
7.	Zastavenia konania		16	2	0	3	0	0	1	22
8.	Odborné konzultácie		1960	240	39	270	35	60	20	2624

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	BacCer	Crono B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	163	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	7
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	129	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4
28	Detská a dojčenská výživa	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	460	1	0	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	0	14	0	0	9	0	0	0	26

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, Entbac – Enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	25	0	0	5	0	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	6	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	42	0	0	16	0	0	14	0	0	13	0	0	3	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody doččenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody doččenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a doččenská výživa	10	0	0	2	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	12	0	0	2	0	0	5	0	0	1	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticidov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenyly, _NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se			
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
24	Praménité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
28	Detická a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Spolu	2	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt					
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.			
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr					
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.			
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb					
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.			
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz					
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.			
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ - šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamín, PAA - primárne aromatické amíny, diizok – diizokyanáty, 1-okt - 1-oktén, rozp - zvyškové rozpúšťadlá, styr – styren, mono_EG – monoetylenglykol, di_EG – dietylenglykol, ac_ald – acetaldehyd, akr_nit – akrylonitril, vin_ac – vinylacetát, kapr – kaprolaktám, adip - bis-(2-etylhexyl)adipát, Bisf_A -Bisfenol A, Bisf_F - Bisfenol F, Bisf_S - Bisfenol S, odol_farb - odolnosť pigmentov a farbív, UV_stab - prítomnosť UV stabilizátora, fen – fenoly, red_I - redukujúce látky, iony - dôkaz iónov, odpar – odparok, prch_I - prchavé látky, senz - senzorké hodnotenie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	34	0	0	13	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyslíka manganistanom			Celkový organický uhlík		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	10	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	10	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	20	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	12	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	81	6	11	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	89	14	10	38	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	12	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	4	6	6	13	0	0	7	0	0	3	0	0	2	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	35	4	12	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	32	39	40	38	2	5	15	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	84	49	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	50
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	16	9	13	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	16	17	18	8	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	37	26	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzerie...)	281	258	394	152	6	4	5	0	0	5	0	0	5	3	60
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	446	65	185	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	277	176	276	110	6	5	8	0	0	2	0	0	2	1	50
5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	405	54	61	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	89	67	73	100	13	13	4	0	0	1	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1958	806	1188	526	29	5	69	0	0	11	0	0	12	5	41
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	161	1	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	50
2.26 baliareň ostatných výrobkov	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	70	1	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	610	5	100	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	63	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie)	77	1	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	987	8	150	13	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	50
Súčet	2945	814	1338	539	29	5	69	0	0	11	0	0	14	6	42

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2022

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	1	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	1	1	5
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	2	2	5
Spolu	4	3	10

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr. 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE NITRA
ZA ROK 2022**

I. Demografické trendy

Okres Nitra je okres, ktorý sa nachádza v Nitrianskom kraji na Slovensku. Má rozlohu 870,73 km². Do okresu Nitra spadá 62 obcí, z toho 2 majú štatút mesta (Nitra, Vráble).

V 31.12.2021, teda na začiatku roku 2022 mal okres Nitra 164 580 obyvateľov, oproti roku 2020 (161 499) je to vzostup o 3081 osôb, t.j. o 1,87 %. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 79 937 (48,57 %) mužov a 84 643 (51,43 %) žien.

V roku 2021 bol zaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva o -558 (-3,636/1000 obyvateľov), a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o 390 osôb, znamená to, že celkový prírastok obyvateľstva predstavoval -208 (-1,265/1000 obyvateľov). Prirodzený aj celkový prírastok klesol oproti roku 2020.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2022 nasledovná:

- Predproduktívny vek (0-14 roční): 24 823 obyvateľov t.j. 15,08 %
- Produktívny vek (15 – 64 rokov): 109 599 obyvateľov, t.j. 66,60 %
- Poproduktívny vek (65 + rokov): 30 158 obyvateľov, t.j. 18,32 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku 2020 mal vzostup o 0,5 %, rovnako aj počet obyvateľov v produktívnom veku o 0,18 %. Podiel počtu osôb v poproduktívnom veku mal tiež vzostupnú tendenciu o 0,22 %.

Index starnutia dosiahol v roku 2021 hodnotu 121,49, stúpol oproti predchádzajúcemu roku o 1,89. V predchádzajúcom roku mal hodnotu 119,6. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 150,13 a u mužov 94,23. Index starnutia v okrese Nitra systematicky stúpa o hodnotu 1,89.

Priemerný vek obyvateľov okresu Nitra dosiahol hodnotu 42,28, u mužov 40,61 a u žien 43,86.

Počet živonarodených detí v roku 2021 bol 1602, tzn. že v porovnaní s rokom 2020 klesol o 37.

Hrubá miera pôrodnosti predstavovala 9,73/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 10,14/1000 obyvateľov.

Miera mŕtvorodenosti v roku 2021 mala hodnotu 1,24/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie v roku 2020 bolo 3,04 mŕtvonarodených na 1000 narodených detí, to znamená, že roku 2021 klesla o 1,79.

Miera dojčeneckej úmrtnosti dosiahla v roku 2021 hodnotu 4,99 promile, čo je vzostup oproti predchádzajúcemu roku o 1,94 promile.

V roku 2021 zomrelo v okrese Nitra celkovo 2200 osôb, o 266 viac ako v roku 2020. Z toho bolo 1086 žien (49,36 %) a 1114 mužov (50,64 %).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 13,37/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 11,95/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2021 nasledovná:

- Predproduktívny vek (0 – 14 rokov): 9 (4 muži a 5 ženy) 0,40 %
- Produktívny vek (15 – 64 rokov): 443 (320 muži a 123 ženy) 20,10 %
- Poproduktívny vek 65 + : 1748 (790 muži a 958 ženy) 79,50 %

Úmrtnosť má vzostupnú tendenciu a presúva sa z produktívneho veku do poproduktívneho veku. **Najčastejšou príčinou** smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú nádory, úmrtia na COVID-19, respiračné ochorenia, úmrtia na ostatné príčiny, zomretí na gastrointestinálne ochorenia, úmrtia na externé príčiny. Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 37,45 %, nádory 20,68 %, COVID-19 20,09 %, respiračné ochorenia 8,41 %, úmrtia na ostatné príčiny tvorili 6,14 %, gastrointestinálne ochorenia sa podieľali na 4,41 % , a úmrtia na externé príčiny tvorili 2,82 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Nitra za rok 2022

V roku 2022 sme v okrese Nitra zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu. Epidemický výskyt sme však zaznamenali v skupine respiračných ochorení a to u infekcií vyvolaných vírusom Sars CoV-2.

V skupine alimentárnych ochorení klesla chorobnosť u všetkých bakteriálnych črevných nákaz, naopak v skupine vírusových črevných infekcií došlo k nárastu ochorení. Po deväťročnom nulovom výskyte bol hlásený epidemický výskyt ochorení na bakteriálne otravy z potravín.

Priaznivá situácia vo výskyte vírusových hepatítid v okrese Nitra sa zmenila. Po nulovom výskyte boli v tomto roku hlásené 4 ochorenia na vírusovú hepatitídu typu A a 5 ochorení na vírusovú hepatitídu typu E. Nebolo hlásené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B a C.

V skupine ochorení preventabilných očkovaním neboli hlásené ochorenia na pertussis, osýpky, rubeolu ani parotitídu. Vyskytli sa však hemofilové ochorenia.

V skupine respiračných ochorení zostala tak ako po minulé roky na nízkej úrovni chorobnosť na tuberkulózu a šarlach, ale významný nárast sme zaznamenali u ochorení na varicellu. V porovnaní s minulým rokom bolo hlásených o 126,9% viac ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Od marca 2020, kedy sme po prvý krát v okrese zaznamenali prvé laboratórne potvrdené ochorenia na Covid-19, sme aj celý rok 2022 evidovali epidémiu týchto respiračných infekcií s vysokým počtom prípadov.

V skupine neuroinfekcií nebolo hlásené ochorenie na meningokokovú meningitídu, na vírusové infekcie CNS a podstatne klesol počet hlásených ochorení na bakteriálne meningitídy. Hlásené boli neuroinfekcie vyvolané herpetickými vírusmi.

V skupine zoonóz sme zaznamenali mierny pokles chorobnosti u lymfkej boreliózy a kliešťovej encefalitídy. Bolo hlásené po 1 ochorenie na tularémiu a hemoragickú horúčku a 2 ochorenia na listériovú sepsu. Hlásených bolo 21 poranení zvieratami podozrivými z besnoty.

V roku 2022 sme v okrese Nitra zaznamenali pokles počtu hlásených ochorení na svrab.

V roku 2022 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení 61 úmrtí, z toho 38 prípadov bolo vykázaných ako úmrtie na ochorenie Covid-19 a 23 úmrtí na iné infekčné diagnózy.

Skupina alimentárnych ochorení

V skupine alimentárnych ochorení sme v okrese Nitra od roku 1996 nezaznamenali ochorenie na brušný týfus ani paratýfus.

V roku 2022 sme v okrese Nitra vykážali spolu 109 prípadov salmonelóz, čo predstavuje chorobnosť 66,2/100 000 obyvateľov. Je to o 13,5% menej než vlani, kedy bolo hlásených 126 prípadov s chorobnosťou 141,7/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (124,8 prípadov, chorobnosť 77,0/100 000 obyvateľov) je to menej o 12,7%.

Iba v 2 prípadoch išlo o inaparentnú infekciu – vylučovanie a v ostatných 107 prípadoch (98,2%) o salmonelovú enteritídu. Podľa pohlavia sme evidovali 51 prípadov u mužov (46,8%) a 58 u žien (53,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky vo vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku a to 405,7/100 000 obyvateľov (28 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí a 369,7/100 000 obyvateľov (6 ochorení) u 0-ročných detí. Výskyt sme evidovali po celý rok, s typicky vyšším výskytom v teplých mesiacoch v roku. Najviac 20 prípadov (18,3%) sa vyskytlo v júli.

Ochorenia sa vyskytli v 97 ohniskách, pričom najčastejšie 86 krát (78,9%) išlo o sporadické ochorenia. Kultivačne bolo potvrdených 103 prípadov (94,5%) a na základe

klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti bolo vykázaných 6 kultivačne nevyšetrených ochorení (5,5%). Ako etiologické agens sa tak ako po minulé roky najčastejšie uplatnila *Salm. enteritidis*, vyvolala 93 manifestných ochorení na salmonelovú enteritídu a 2 inaparentné infekcie, izolovaná bola 95 krát. Frekvencia výskytu ostatných salmonel je uvedená v tabuľke.

Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 43 krát (39,4%) vajcia. V ohniskách salmonelóz boli v roku 2022 na kultivačné vyšetrenie odobraté 3 krát vajcia a 1 krát umelá mliečna výživa s negatívnym výsledkom. V roku 2022 sme v okrese Nitra zaznamenali 6 manifestných ochorení na salmonelózu v skupine 0-ročných detí (chorobnosť 369,7/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu 109 prípadov si 42 ochorení (38,5%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2022 sme zaznamenali v okrese Nitra 1 importované ochorenie na salmonelózu zo Spojeného kráľovstva. Taktiež bolo hlásené 1 nozokomiálne ochorenie na salmonelózu.

Oproti minulému roku, kedy bola v okrese Nitra chorobnosť nulová, vykázali sme v roku 2022 dve manifestné ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,4/100 000 obyvateľov (2,2 prípadu). Laboratórne potvrdené ochorenie na šigelózu zapríčinenú *Shigella sonnei* sme zaznamenali u 48-ročnej ženy, ktoré zostalo epidemiologicky neobjasnené. Následne od nej ochorel aj 13-ročný syn, VR je negatívny, vykázaný ako pravdepodobný prípad na základe klinického obrazu a epidemiologickej súvislosti. Vyšetrenie u ďalších 2 členov domácnosti bolo negatívne.

V skupine bakteriálnych črevných ochorení sme v roku 2022 zaznamenali v okrese Nitra v porovnaní s minulým rokom pokles chorobnosti o 39,5%. Vykázali sme 345 prípadov, čo je chorobnosť 209,6/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (354,8 prípadov, chorobnosť 219,0/100 000 obyvateľov) je to menej o 2,8%. Podľa pohlavia ochorelo 183 mužov (53,0%) a 162 žien (47,0%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou u 65-ročných a staších osôb a u malých detí, a to 492,7/100 000 obyvateľov (34 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme zaznamenali vo všetkých mesiacoch roka. Najviac po 40 prípadov (po 11,6%) sme evidovali v júni a októbri. Podľa etiológie boli jednotlivé ochorenia vykázané 117 krát (33,9%) ako kamylobakteriáza, 4 krát (1,2%) ako yersinióza a 216 krát (62,6%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* a 8 krát (2,3%) ako nešpecifikované bakteriálne črevné infekcie.

V roku 2022 sme v okrese Nitra vykázali 117 ochorení na kamylobakterózu, čo je chorobnosť 71,1/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (215 ochorení, chorobnosť 133,1/100 000 obyvateľov) je to o 45,6% menej. Ochorelo 54 mužov a 63 žien vo všetkých vekových skupinách, ale najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u malých detí a to 449,2/100 000 obyvateľov (31 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí a 431,3/100 000 obyvateľov (7 ochorení) vo vekovej skupine 0-ročných detí. Výskyt ochorení sme zaznamenali po celý rok s maximom v letných mesiacoch, pričom najviac prípadov 20 (17,0%) sme zaznamenali v júni. Ochorenia sa vyskytli prevažne 108 krát (92,3%) sporadicky a 4 krát v rámci rodinného výskytu (3 krát 2 prípady a 1 krát 3 prípady v rodine).

Pôvodca ochorení *Campylobacter jejuni* bol laboratórne potvrdený u 85 chorých (72,6%), *Campylobacter coli* u 2 chorých (1,7%), *Campylobacter species* u 26 chorých (22,2%), 4 kultivačne nevyšetrené ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 29 ochorení (24,8%). Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 65 krát (55,6%) konzumáciu kuracieho mäsa a 16 krát (13,7%) mäsové výrobky.

V priebehu roku sme v okrese Nitra zaznamenali 1 importované ochorenie z Chorvátska.

V roku 2022 sme vykázali v okrese Nitra 4 ochorenia na yersiniózu (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov), čo je o 33,3% menej ako vlni (6 ochorení, chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa vo všetkých prípadoch uplatnila *Y. enterocolitica*, 1 krát sérovar 3, 1 krát sérovar 9 a 2 krát nešpecifikovaná. Ochoreli 2 malé deti mimo kolektívu, 1 školák a 1 dospelá osoba. Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát mäsové výrobky, 1 krát bravčové mäso, 1 krát kuracie mäso a 1 krát zostal faktor prenosu neobjasnený. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

V skupine enterokolitíd zapríčinených *Clostridium difficile* bolo v roku 2022 hlásených v okrese Nitra 216 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 131,2/100 000 obyvateľov). Oproti minulému roku (348 ochorení, chorobnosť 215,5 /100 000 obyvateľov) došlo k poklesu chorobnosti o 37,9%. Z celkového počtu vykázaných ochorení malo až 169 (78,2%) nozokomiálny pôvod. Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Diagnóza bola potvrdená dôkazom toxínu *Clostridium difficile* v stolici u 186 chorých (86,1%), pričom 64 krát išlo produkciu toxínu A, 5 krát B a 117 krát toxínu A aj B. Ostatné ochorenia boli vykázané ako možné prípady na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. V 19 prípadoch bolo ochorenie vykázané ako recidíva a 1 krát ako reinfekcia.

Ochorenia na nešpecifikované bakteriálne črevné infekcie sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Deväť rokov po sebe sme v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy potravinami. V tomto roku bol hlásený epidemický výskyt 37 ochorení (chorobnosť 22,5/100 000 obyvateľov).

V tomto roku bolo vykázaných 11 laboratórne potvrdených ochorení na giardiózu (chorobnosť 6,7/100 000 obyvateľov). Vyskytli sa výlučne u dospelých osôb nad 20 rokov veku. Ochorenia boli importované po 1 krát z Filipín, Indie a Macedónska.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese hlásených 404 ochorení na vírusové črevné infekcie (chorobnosť 250,2/100 000 obyvateľov) došlo v roku 2022 v tejto skupine alimentárnych ochorení k nárastu chorobnosti. Vykázaných bolo 473 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 287,4/100 000 obyvateľov. Oproti 5-ročnému priemeru (362,4 prípadov, chorobnosť 223,7/100 000 obyvateľov) chorobnosť vzrástla o 111,4%.

Podľa pohlavia ochorelo 199 mužov (42,1%) a 274 žien (57,9%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 2403,0/100 000 obyvateľov (39 prípadov) v skupine 0-ročných detí a 1968,4/100 000 obyvateľov (137 prípadov) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom 132 prípadov (27,9%) v mesiaci máj. Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 96 rotavírusových enteritíd (20,3%), 290 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (61,3%), 73 adenovírusových enteritíd (15,4%) a 14 enteritída vyvolaná astrovírusmi (3,0%).

Chorobnosť na rotavírusové enteritídy oproti minulému roku, kedy sme vykázali 221 ochorení s chorobnosťou 136,8/100 000 obyvateľov, výrazne klesla, a to o 56,6% a hlásených bolo 96 prípadov s chorobnosťou 58,3/100 000 obyvateľov. Laboratórne potvrdených bolo 80 ochorení (83,3%) a 16 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Z celkového počtu 96 ochorení si 65 (67,7%) prípadov vyžiadalo hospitalizáciu. Ochorenia sa vyskytli 3 krát u riadne očkovaných detí a 2 krát u čiastočne očkovaných. Nozokomiálny pôvod malo 6 ochorení. Importované bolo 1 ochorenie na rotavírusovú enteritídu, z Bulharska.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Nitra hlásených 160 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 99,1/100 000 obyvateľov), sme v roku 2022 vykázali 290 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 176,2/100 000 obyvateľov. Sporadický charakter malo

109 ochorení (37,6%), 3 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 5 krát 3 prípady, 3 krát 4 prípady a 1 krát 5 prípadov v rodine. Zaznamenali sme aj epidemický výskyt (143 prípadov) v 4 epidémiách, z toho 3 nozokomiálneho pôvodu. Laboratórne potvrdených bolo 129 ochorení (44,5%), ostatných 161 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizovaných bolo 90 chorých (31,0%). Importované infekcie sme zaznamenali 4 krát z Turecka a 1 krát z Madagaskaru. Nozokomiálny pôvod malo 129 ochorení (44,5%).

V roku 2022 bolo v tejto skupine vírusových črevných infekcií hlásených 73 ochorení, čo je chorobnosť 44,4/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 22 prípadov (chorobnosť 13,6/100 000 obyvateľov). Sporadický charakter malo 63 ochorení, 3 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine a 1 krát 2 prípady. Epidémie sme u tejto diagnózy nezaznamenali. Laboratórne potvrdených bolo 59 ochorení, ostatné 4 prípady boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 36 prípadov. Nozokomiálny pôvod mali 2 ochorenia. Importované boli 3 ochorenia, a to po 1 prípade z Bulharska, Cypru a Chorvátska.

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na iné vírusové enteritídy (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov), sme v roku 2022 vykážali 14 prípadov, čo je chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia mali sporadický charakter a boli laboratórne potvrdené (12 krát astrovírusy a 2 krát enterovírusy). Hospitalizáciu si vyžiadalo 13 ochorení. Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie.

V roku 2021 bolo hlásených 66 prípadov na hnačka a gastroenteritídu pravdepodobne infekčného pôvodu (chorobnosť 40,9/100 000 obyvateľov) a priemer za posledných 5 rokov bol 46,4 prípadov (chorobnosť 28,6/100 000 obyvateľov). V tomto roku sme zaznamenali 48 prípadov (chorobnosť 29,2/100 000 obyvateľov). Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu v zariadení sociálnych služieb „Nozokomiálne infekcie“.

Skupina vírusových hepatítid

Priaznivá situácia vo výskyte vírusových hepatítid v okrese Nitra sa zmenila. Po nulovom výskyte boli v tomto roku hlásené 4 ochorenia na vírusovú hepatitídu typu A a 5 ochorení na vírusovú hepatitídu typu E. Nebolo hlásené ochorenie na vírusovú hepatitídu typu B a C.

Chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu A bola v minulom roku nulová. V tomto roku sme vykážali 4 ochorenia s chorobnosťou 2,4/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,1/100 000 obyvateľov (0,82 prípadu). Podľa pohlavia ochoreli 4 muži vo vekových skupinách 15-19-ročných osôb a 35-54-ročných osôb. Importované boli 2 prípady, 1 krát z Dominikánskej republiky a 1 krát z Maďarska.

Ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu E vykazujeme v okrese Nitra od roku 2013 (3 ochorenia, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V roku 2021 zaznamenávame nulový výskyt. V roku 2022 sme vykážali 5 ochorení s chorobnosťou 3,0/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 3 muži a 2 ženy vo vekových skupinách 25-44-ročných osôb a 65-ročných a starších osôb. Importované bolo 1 ochorenie z Tanzánie.

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykážali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov. V tomto roku bolo hlásených 8 prípadov s chorobnosťou 4,9/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 5,2 prípadu (chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov). V 4 prípadoch išlo o chronickú vírusovú hepatitídu typu B a 4 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

Oproti minulému roku, kedy sme zaznamenali 6 ochorení (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) na chronickú VHB, boli v roku 2022 hlásené 4 ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži a 2 ženy. Po 1 ochorení sa vyskytlo vo

vekových skupinách 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,6/100 000 obyvateľov) a 45-54-ročných (4,1/100 000).

V roku 2021 boli v okrese Nitra hlásené 3 ochorenia na chronickú VHC, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov. V tomto roku evidujeme 4 ochorenia s chorobnosťou 2,4/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u osôb od 25 do 44 rokov veku. 1 ochorenie bolo importované z Ukrajiny.

V priebehu roku 2022 sme vykázali v okrese Nitra 5 nových nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 3,0/100 000 obyvateľov. Išlo o 4 mužov a 1 ženu vo vekových skupinách od 35 do 64 rokov veku..

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie sa pohybovala v rozmedzí 94,1% – 97,2%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v 8 pediatrických obvodoch v okrese Nitra. V roku 2022 bola v okrese Nitra nulová chorobnosť u nasledovných ochorení: diftéria (A36), tetanus (A35), pertussis (A37), septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3), rubeola (B06), parotitída (B26), osýpky (B05), bakteriálna meningitída vyvolaná Haemophilus influenzae (G00.0) a zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae (J13).

V roku 2022 evidujeme 2 ochorenia na zápal pľúc vyvolaný Haemophilus influenzae (J14) s chorobnosťou 1,2 / 100 000 obyvateľov.

Skupina respiračných ochorení

V priebehu roku 2022 boli v okrese hlásené 2 ochorenia na tuberkulózu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov). V okrese bolo v roku 2022 boli hlásené 2 ochorenia na šarlach, čo je chorobnosť 1,2 /100 000 obyvateľov a 5 ochorení na erysipelas, čo je chorobnosť 3,0/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na legionársku chorobu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov u 51-ročného onkologického pacienta. (sarkóm hypogastria s progresiou pľúcnych metastáz) po prekonaní covidu s potvrdeným zápalom pľúc. Na základe vyšetrení zistená pozitívita legionely v moči. V rámci epidemiologického šetrenia odobraté vzorky vody v domácnosti a zo sprchy so zásobníkom vody vo vinici s negatívnym výsledkom.

V priebehu roku lekári v okrese Nitra hlásili 278 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 168,9/100 000 obyvateľov v porovnaní s minulým rokom, kedy vykazujeme 64 ochorení (chorobnosť 39,6/100 000 obyvateľov).

Lekári v okrese Nitra v priebehu roku hlásili 6 ochorení na herpes simplex (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) a 20 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 12,2/100 000obyv.).

Na iné špecifikované vírusové infekcie charakterizované léziami kože a slizníc bolo v okrese hlásených 6 ochorení s chorobnosťou 14,7/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia boli diagnostikované ako enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom (B08.4).

V roku 2022 sme v okrese zaznamenali 1 ochorenie na infekčnú mononukleózu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov).

V roku 2022 lekári prvého kontaktu v okrese Nitra hlásili 58 257 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 128 156,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2021, kedy sme zaznamenali 25 671 ochorení s chorobnosťou 72 227,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, počet evidovaných ochorení vzrástol o 126,9%. Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 54 materských školách , v 52 základných školách a v 2 stredných školách.

V roku 2022 sme v okrese vykázali 47 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 28,6/100 000 obyvateľov. Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený

46 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie a 1x potvrdený vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie.

V okrese bolo hlásených 5 ťažkých akútnych respiračných ochorení (SARI) s nutnosťou hospitalizácie a podpory dýchania. V dvoch prípadoch bol potvrdený vírus chrípky typu A, v 3 prípadoch bol výsledok vyšetrenia negatívny. Očkovanie proti chrípke Influvacom mali v anamnéze 3 pacienti. V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na pandemickú chrípku.

V skupine respiračných ochorení vyvolaných respiračným syncytiálnym vírusom sme zaznamenali 1 pneumóniu (J12.1) u 3 ročného dieťaťa, 1 akútnu infekciu horných dýchacích ciest (J06) a 4 akútne bronchitídy (J20.5). Ochorenia boli potvrdené dôkazom respiračného syncytiálneho vírusu z nosohltanového výteru metódou PCR.

V roku 2022 naďalej pretrvávala pandémia ochorení COVID-19. Zaznamenali sme 42 607 prípadov (chorobnosť 25 888,3/100 000 obyvateľov). V roku 2021 sme evidovali spolu 21 780 prípadov, chorobnosť 13 486,1/100 000 obyvateľov. Ochorelo 19 941 mužov (46,8%) a 22 666 žien (53,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 40 000,0/100 000 obyvateľov (2 806 prípadov) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb, 38 363,5/100 000 obyvateľov (3 010 prípadov) bola vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb. Importovaných bolo 72 ochorení, najviac 10 prípadov z Ukrajiny, 9 z Rakúska, 6 z Talianska, po 5 prípadov z Nemecka a Spojené kráľovstvo, 4 prípady z Španielska a Mexika, po 3 prípady z Brazílie, Česka, Maďarska, Poľska, Srbska a Švajčiarska, 2 prípady z Estónska, po 1 prípade z Bosny a Hercegoviny, Gruzínska, Portugalska, Spojených arabských emirátov, Dominikánskej republiky, Holandska, Chorvátska, Macedónska a Maurícia. Reinfeckcie boli zaznamenané v 5 159 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 113 ochorení.

Skupina neuroinfekcií

U ochorení na meningokokovú infekciu pozorujeme v okrese Nitra dlhodobu priaznivú situáciu vo vývoji chorobnosti. Za posledných 5 rokov sa ochorenie vyskytlo iba 1 krát a to v roku 2018 (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). V tomto roku ochorenie hlásené nebolo.

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Nitra v priebehu roka evidovali 2 ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 66,6% oproti minulému roku, kedy bolo zaznamenaných 6 prípadov ochorenia s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 1 žena, v mesiacoch jún a august. Ochorenia boli zaznamenané v dvoch vekových kategóriách, v skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) a jeden prípad vo vekovej skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,3/100 000 obyvateľov). Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení likvoru po 1 krát ako bakteriálny zápal mozgových plien (G008) a nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G009).

V roku 2022 bola hlásená 1 bakteriálna meningoencefalitída a meningomyelitída nezatriedená inde (G04.2) Kultivačné vyšetrenie likvoru: pozitívne – Acinetobakter baumannii a ochorenie skončilo úmrtím na inú príčinu. Jednalo o ochorenie nozokomiálneho charakteru.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom v priebehu roka bolo v okrese Nitra hlásené 1 ochorenie na herpetickovírusovú meningitídu, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov.

V priebehu roka boli v okrese Nitra hlásené 1 ochorenie na zosterovú encefalitídu, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 evidujeme v okrese Nitra 3 ochorenia na herpetickovírusovú encefalítidu, čo predstavuje chorobnosť 1,8/100 000 obyvateľov. Z toho jeden prípad bol nozokomiálneho charakteru.

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2022 sme v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na antrax, brucelózu, Creutzfeldt-Jakobovu chorobu, leptospirózu, ornitózu, toxokarózu, teniózu, toxoplazmózu ani Q-horúčku.

V porovnaní s minulým rokom kedy bolo vykázaných 24 prípadov (chorobnosť 14,9/100 000) sme zaznamenali v roku 2022 mierny pokles výskytu ochorenia na lymfskú boreliózu s počtom 21 sérologicky potvrdených ochorení (chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 17,6 prípadov s chorobnosťou 10,9/100 000 obyvateľov (index 2,1). V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 11 prípadoch poštípajúce kliešťom, v 7 prípadoch poštípajúce iným hmyzom a 3 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Klinicky sa ochorenia manifestovali 14 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans, v 5 prípadoch ako kĺbna forma lymfkej boreliózy a po 1 prípade sa ochorenie prejavilo ako febrilná a meningeálna forma.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2022 zaznamenali 2 prípady ochorenia na listériovú septikémiu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 0,6 s chorobnosťou 0,4/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch jún a júl u 2 mužov vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 9,3/100 000 obyvateľov). Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu, v jednom prípade skončilo ochorenie úmrtím na inú príčinu.

Oproti minulému roku (6 ochorení, chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 vykážali 3 sérologicky potvrdené ochorenia na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 1,8/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 5,2 prípadov čo je chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov (index 0,5). Ochorenia sa klinicky manifestovali vo všetkých prípadoch ako meningeálna forma KENC. V epidemiologickej anamnéze chorí vo všetkých prípadoch udali poštípajúce kliešťom. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o neočkované osoby, u ktorých si zdravotný stav vyžiadala hospitalizáciu.

V porovnaní s minulým rokom, kedy boli vykázané 2 prípady (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali 1 ochorenie vyvolané hantavírusom s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo zaznamenané u ženy bez nutnosti hospitalizácie pričom prípad skončil uzdravením.

Oproti minuloročnému nulovému výskytu, sme v roku 2022 v okrese zaznamenali 1 prípad na tularémiu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo sérologicky potvrdené a klinicky sa manifestovalo ako ulceroglandulárna forma ochorenia. V epidemiologickej anamnéze udala pacientka kuchynské spracovanie divého zajaca v domácnosti. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu a liečba prebiehala ambulantne.

V priebehu roku 2022 bolo v okrese hlásených 21 poranení zvieratami podozrivými z besnoty (chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidovaných v okrese 7 poranení (4,3/100 000 obyvateľov). V 12 prípadoch sa jednalo o pohryznutie psom, v 7 prípadoch išlo o poranenie neznámou mačkou a po 1 prípade sa jednalo o poranenie myšou a srnkou. Vo všetkých prípadoch bola antirabická vakcinácia uskutočnená ambulantne.

Nákazy kože a slizníc

V okrese Nitra sme v roku 2022 zaznamenali 14 prípadov ochorenia na svrab s chorobnosťou 8,5/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (45 ochorení, chorobnosť 27,9/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 65,4 prípadov s chorobnosťou

40,4/100 000 obyvateľov (index 0,3). Z celkového počtu bolo 6 sporadických prípadov. Ostatné prebehli v dvoch rodinných epidémiách (1x po 2 prípady, 1x po 6 prípadov).

Iné infekcie nezaradené

V tejto skupine diagnóz sme v roku 2022 vykázali 13 ochorení na streptokokové septikémie s chorobnosťou 7,9/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy bolo vykázaných 35 ochorení, chorobnosť 21,7/100 000 obyvateľov sa jedná o 62,9 % pokles.

Podľa etiológie boli ochorenia diagnostikované ako: septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny B - 1 krát, septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D -10 krát, iná streptokoková septikémia -2 krát. Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií malo 12 prípadov (92,3%) nozokomiálny pôvod. Vo väčšine prípadov išlo o septikémiu vyvolanú streptokokom zo skupiny D. V ostatnom prípade, ktorý nemal nozokomiálny pôvod, sa ako etiologický agens uplatnil *Enterococcus faecium*. Ochorenie na streptokokovú septikémiu si vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo úmrtím.

V roku 2022 bolo vykázaných 236 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 143,4/100 000 obyvateľov. Je to nárast o 4,4% v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 226 prípadov s chorobnosťou 139,9/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu ochorení malo 146 (61,9%) nozokomiálny pôvod. Ostatné prípady s počtom 90, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, boli podľa etiológie diagnostikované ako: septikémia vyvolaná *Staphylococcus aureus* - 5 krát, septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi - 47 krát, septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami - 25 krát, nešpecifikovaná septikémia, septický šok - 13 krát.

V trinástich prípadoch pri dg. A41.9, nebola odobratá hemokultúra na vyšetrenie, boli vykázané na základe typických klinických príznakov a vysokých hodnôt zápalových parametrov. Z celkového počtu 236 vykázaných ochorení skončilo 22 (9,3%) úmrtím. V 19 prípadoch išlo o nenozokomiálne ochorenia, ktoré skončili úmrtím (8 krát úmrtie na sepsu a 11 krát úmrtie na inú príčinu).

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 7 ochorení na syfilis, čo je chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 8 ochorení (chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov). Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali 14 ochorení na gonokokové infekcie (chorobnosť 8,7/100 000 obyvateľov), sme v roku 2022 zaznamenali 7 ochorení, čo je chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži a 3 ženy vo vekových skupinách od 15 do 44 rokov veku a v skupine 55-64-ročných osôb. V 12 prípadoch bola diagnóza potvrdená pozitívnou izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku a v 2 prípadoch PCR vyšetrením. Išlo 53 krát o chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy, 1 krát o urogenitálnu trichomonózu, 1 krát o infekcie genitálií a močovopohl. systému herpetickým vírusom, 6 krát anogenitálne bradavice, 2 krát o iné špecifikované prevažne pohlavne prenášané choroby.

V roku 2022 vykazujeme 1 ochorenie na filariózu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) u 49-ročného muža. Na očnej ambulancii vybratý celý červ, makroskopicky v laboratóriu potvrdená *Dirofilaria repens*.

V priebehu roku 2022 bolo v okrese Nitra hlásených 15 ochorení na enterobiózu s chorobnosťou 9,1/100 000 obyvateľov. Vlni sme zaznamenali 17 prípadov s chorobnosťou 10,5/100 000 obyvateľov. Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu. Pôvodcom ochorenia bol *Enterobius vermicularis*.

Vykazujeme 1 sporadický prípad ochorenia na pneumóniu vyvolanú *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu u 31-ročnej pacientky.

Hlásený bol 1 sporadický prípad lokálnej infekcie vyvolanej *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu. u 57-ročného muža

V priebehu roku 2022 bolo v okrese Nitra hlásených 9 sporadických prípadov (chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov) nosičstva baktérií produkujúcich karbapenemázu. V 7-ich prípadoch sa jednalo o Klebsiellu pneumoniae a tieto prípady boli nozokomiálneho pôvodu. V 2 prípadoch sa jednalo o nosičstvo multirezistentných kmeňov E.coli a Citrobacter freundii.

V roku 2022 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení 61 úmrtí, z toho 38 prípadov bolo vykázaných ako úmrtie na ochorenie Covid-19. Úmrtí na iné infekčné diagnózy ako Covid-19 sme evidovali 23, z toho 14 prípadov bolo u ochorení nozokomiálneho pôvodu.

Nozokomiálne nákazy

Za rok 2022 evidujeme v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra: Fakultná nemocnica (FN) v Nitre, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada (ŠN) Nitra - Zobor, Psychiatrická nemocnica (PN) Veľké Zálužie, FMC dialyzačné služby Nitra, Kardiocentrum Nitra s.r.o. a v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS)) spolu 2 039 nozokomiálnych nákaz, z ktorých 708 (t.j. 34,7 %) bolo vyhľadaných.

Z celkového počtu 2 039 evidovaných nozokomiálnych nákaz bolo vo FN Nitra 822, v ŠN Nitra 272, v PN Veľké Zálužie 309, vo FMC Nitra 13, v Kardiocentre Nitra 6, v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra 151, v ZSS Borinka v Nitre 149, v ZSS Nitrava v Nitre 125, v ZSS Viničky v Nitre 105, v ZSS Cedron Senior Mojmirovce 31, ZSS Promeritae Nitra 14, v ZSS Božieho slova v Nitre 15, v ZSS AIRA v Nitrianskych Hrnčiarovciach 12, v Domove dôchodcov v Ivanke pri Nitre 10 a v Hospici u Bernadetky v Nitre 5 nozokomiálnych ochorení.

V prevažnej miere sa jedná o pasívny zber údajov (aktívne vyhľadávané sú pozitívne hemokultúry, multirezistentné kmene a koronavírusové infekcie). Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 6,0 (v roku 2021 bola prevalencia 4,1). Na náraste prevalencie sa podieľali predovšetkým epidémie koronavírusových infekcií v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb.

V tomto roku evidujeme 54 epidémií nozokomiálneho charakteru v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb v okrese Nitra.

Najčastejšie diagnostikovanými nozokomiálnymi ochoreniami boli koronavírusové infekcie 1 111x, 169 enterokolitíd spôsobených CD, 160x sepsy, 129 norovírusových enteritíd, 99-infekcií močových orgánov, 58-bronchopneumónií po umelej pľúcnej ventilácii, 53 bronchopneumónií, 53 kanylových flebitíd, 42 infekcií v mieste chirurgického výkonu a 23 inflamovaných dekubitov, 15 chrípok a 10 cystitíd. Ostatné ochorenia mali sporadickejší charakter. Najčastejšie izolovanými vyvolávateľmi nozokomiálnych nákaz boli: 1 098-krát potvrdená infekcia 2019-nCoV, 166x Clostridium difficile, 90x Klebsiella pneumoniae, 73x iné špecifikované stafylokoky, 67x Pseudomonas aeruginosa, 62x E. coli, 50x enterokoky, 36-krát Staphylococcus aureus a 30x Acinetobacter baumannii. Ostatné etiologické agens boli izolované sporadicky sporadicky, 90x bol výsledok vzšetrenia negatívny a 136x nebol materiál na vyšetrenie odobratý.

V tabuľke č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Nitra v roku 2022.

V tabuľke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 10 rokov v okrese Nitra.

**Tabuľka II.1. - Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese N i t r a - rok 2022**

Diag.	2022	2021	INDEX 2022/2021	PRIEMER 2017-2021	Index 2022/P	CHOROBNOSŤ 2022	PRIEMER ch.2017-2021
	Abs.Hod	Abs.Hod					
A02	107	125	0,86	122,6	0,87	65,01	75,68
A02N	2	1	2,00	2,2	0,91	1,22	1,36
A03	2	0	0,00	2,2	0,91	1,22	1,36
A04	345	570	0,61	354,8	0,97	209,62	219,02
A040	0	1	0,00	3,2	0,00	0,00	1,98
A045	117	215	0,54	198,8	0,59	71,09	122,72
A046	4	6	0,67	4,4	0,91	2,43	2,72
A047	216	348	0,62	148,4	1,46	131,24	91,61
A049	8	0	0,00	0	0,00	4,86	0,00
A05	37	0	0,00	0	0,00	22,48	0,00
A07	11	6	1,83	1,4	7,86	6,68	0,86
A08	473	404	1,17	362,4	1,31	287,40	223,71
A080	96	221	0,43	181,2	0,53	58,33	111,85
A081	290	160	1,81	146,8	1,98	176,21	90,62
A082	73	22	3,32	31	2,35	44,36	19,14
A083	14	1	14,00	3,4	4,12	8,51	2,10
A09	48	66	0,73	46,4	1,03	29,17	28,64
A21	1	0	0,00	2,4	0,42	0,61	1,48
A27	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
A32	2	0	0,00	0,6	3,33	1,22	0,37
A370	0	1	0,00	6,2	0,00	0,00	3,83
A38	2	0	0,00	8	0,25	1,22	4,94
A39	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
A40	13	35	0,37	20,4	0,64	7,90	12,59
A400	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
A401	1	1	1,00	0,4	2,50	0,61	0,25
A402	10	34	0,29	17,6	0,57	6,08	10,86
A403	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	0,49
A408	2	0	0,00	1,4	1,43	1,22	0,86
A41	236	226	1,04	179,4	1,32	143,40	110,74
A410	16	19	0,84	21,6	0,74	9,72	13,33
A411	105	105	1,00	79,8	1,32	63,80	49,26
A415	84	90	0,93	71,6	1,17	51,04	44,20
A418	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	0,25
A419	31	10	3,10	6	5,17	18,84	3,70
A51	3	4	0,75	4	0,75	1,82	2,47
A53	4	4	1,00	5,2	0,77	2,43	3,21
A69	16	20	0,80	15,6	1,03	9,72	9,63
A841	3	6	0,50	5,2	0,58	1,82	3,21
A87	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	0,49
B01	278	64	4,34	469,6	0,59	168,91	289,88
B02	20	46	0,43	66,8	0,30	12,15	41,24
B15	4	0	0,00	0,2	20,00	2,43	0,12

B16	0	0	0,00	1	0,00	0,00	0,62
B181	4	6	0,67	2,8	1,43	2,43	1,73
B182	4	3	1,33	2,4	1,67	2,43	1,48
B27	0	2	0,00	36,4	0,00	0,00	22,47
B377	2	5	0,40	2	1,00	1,22	1,23
B58	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,37
B86	14	45	0,31	65,4	0,21	8,51	40,37
G00	2	6	0,33	4,6	0,43	1,22	2,84
G000	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,25
G001	0	1	0,00	1	0,00	0,00	0,62
G61	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,25
M012	5	4	1,25	2	2,50	3,04	1,23
U071	42606	21781	1,96	6868,2	6,20	25887,71	4239,70
Z203	21	7	3,00	11	1,91	12,76	6,79
Z21	9	4	2,25	6,6	1,36	5,47	4,07

Tabuľka II.2.-Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese N i t r a za posledných 10 rokov

dg		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A02	a	58	134	138	121	129	149	125	85	125	107
	r	36,24	83,62	86,05	75,25	80,11	92,29	77,43	52,63	75,95	65,01
A02N	a	0	4	2	1	4	4	0	2	1	2
	r	0,00	2,50	1,25	0,62	2,48	2,48	0,00	1,24	0,61	1,22
A03	a	0	7	1	0	8	1	0	2	0	2
	r	0,00	4,37	0,62	0,00	4,97	0,62	0,00	1,24	0,00	1,22
A03N	a	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,87	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A04	a	284	282	284	253	220	302	350	332	570	345
	r	177,46	175,98	177,08	157,35	136,62	187,07	216,80	205,57	346,34	209,62
A040	a	3	4	8	10	7	4	3	1	1	0
	r	1,87	2,50	4,99	6,22	4,35	2,48	1,86	0,62	0,61	0,00
A045	a	166	181	190	195	163	204	232	180	215	117
	r	103,72	112,95	118,47	121,28	101,23	126,36	143,71	111,46	130,64	71,09
A046	a	1	6	5	2	1	6	6	3	6	4
	r	0,62	3,74	3,12	1,24	0,62	3,72	3,72	1,86	3,65	2,43
A047	a	114	91	81	46	49	88	109	148	348	216
	r	71,23	56,79	50,50	28,61	30,43	54,51	67,52	91,64	211,45	131,24
A049	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,86
A05	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,48
A07	a	0	1	0	0	0	0	1	0	6	11
	r	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	3,65	6,68
A08	a	193	203	191	324	445	320	545	98	404	473
	r	120,59	126,68	119,09	201,51	276,35	198,21	337,58	60,68	245,47	287,40
A080	a	178	146	128	102	332	107	198	48	221	96
	r	111,22	91,11	79,81	63,44	206,18	66,28	122,65	29,72	134,28	58,33

A081	a	3	24	33	207	74	170	305	25	160	290
	r	1,87	14,98	20,58	128,74	45,96	105,30	188,92	15,48	97,22	176,21
A082	a	12	33	30	15	39	43	36	15	22	73
	r	7,50	20,59	18,71	9,33	24,22	26,64	22,30	9,29	13,37	44,36
A083	a	0	0	0	0	0	0	6	10	1	14
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	6,19	0,61	8,51
A09	a	254	128	151	294	8	22	136	0	66	48
	r	158,71	79,88	94,15	182,85	4,97	13,63	84,24	0,00	40,10	29,17
A21	a	4	2	2	0	1	1	4	6	0	1
	r	2,50	1,25	1,25	0,00	0,62	0,62	2,48	3,72	0,00	0,61
A27	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61	0,00
A32	a	1	0	0	0	2	0	1	0	0	2
	r	0,62	0,00	0,00	0,00	1,24	0,00	0,62	0,00	0,00	1,22
A370	a	28	32	5	8	11	10	7	2	1	0
	r	17,50	19,97	3,12	4,98	6,83	6,19	4,34	1,24	0,61	0,00
A38	a	8	11	10	9	16	13	5	6	0	2
	r	5,00	6,86	6,24	5,60	9,94	8,05	3,10	3,72	0,00	1,22
A39	a	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00
A40	a	9	18	10	16	20	11	19	17	35	13
	r	5,62	11,23	6,24	9,95	12,42	6,81	11,77	10,53	21,27	7,90
A400	a	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00
A401	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,61	0,61
A402	a	7	12	8	11	16	8	15	15	34	10
	r	4,37	7,49	4,99	6,84	9,94	4,96	9,29	9,29	20,66	6,08
A403	a	0	2	0	0	1	1	1	1	0	0
	r	0,00	1,25	0,00	0,00	0,62	0,62	0,62	0,62	0,00	0,00
A408	a	2	3	2	5	3	0	3	1	0	2
	r	1,25	1,87	1,25	3,11	1,86	0,00	1,86	0,62	0,00	1,22
A41	a	187	212	183	199	210	134	145	182	226	236

	r	116,85	132,30	114,10	123,77	130,41	83,00	89,82	112,69	137,32	143,40
A410	a	13	19	16	15	17	19	27	26	19	16
	r	8,12	11,86	9,98	9,33	10,56	11,77	16,72	16,10	11,54	9,72
A411	a	70	100	83	102	126	47	51	70	105	105
	r	43,74	62,41	51,75	63,44	78,25	29,11	31,59	43,34	63,80	63,80
A413	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A414	a	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,25	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	a	97	82	75	80	63	65	62	78	90	84
	r	60,61	51,17	46,76	49,76	39,12	40,26	38,40	48,30	54,68	51,04
A418	a	4	3	3	0	0	0	0	0	2	0
	r	2,50	1,87	1,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,22	0,00
A419	a	3	6	4	2	4	3	5	8	10	31
	r	1,87	3,74	2,49	1,24	2,48	1,86	3,10	4,95	6,08	18,84
A51	a	2	0	1	5	3	7	2	4	4	3
	r	1,25	0,00	0,62	3,11	1,86	4,34	1,24	2,48	2,43	1,82
A52	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A53	a	5	2	0	5	1	2	11	8	4	4
	r	3,12	1,25	0,00	3,11	0,62	1,24	6,81	4,95	2,43	2,43
A69	a	2	3	4	5	4	12	12	30	20	16
	r	1,25	1,87	2,49	3,11	2,48	7,43	7,43	18,58	12,15	9,72
A81	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A841	a	5	9	6	5	1	8	9	2	6	3
	r	3,12	5,62	3,74	3,11	0,62	4,96	5,57	1,24	3,65	1,82
A87	a	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,86	0,62	0,00	0,00	0,00
B01	a	598	634	716	702	734	530	767	253	64	278
	r	373,66	395,65	446,44	436,60	455,83	328,29	475,10	156,66	38,89	168,91
B02	a	145	130	133	103	81	80	79	48	46	20
	r	90,60	81,13	82,93	64,06	50,30	49,55	48,93	29,72	27,95	12,15

B15	a	2	8	5	3	0	0	1	0	0	4
	r	1,25	4,99	3,12	1,87	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	2,43
B16	a	3	6	3	0	0	2	3	0	0	0
	r	1,87	3,74	1,87	0,00	0,00	1,24	1,86	0,00	0,00	0,00
B171	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B181	a	4	6	2	1	2	4	0	2	6	4
	r	2,50	3,74	1,25	0,62	1,24	2,48	0,00	1,24	3,65	2,43
B182	a	11	2	11	5	1	3	4	1	3	4
	r	6,87	1,25	6,86	3,11	0,62	1,86	2,48	0,62	1,82	2,43
B26	a	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,62	1,25	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	a	51	51	66	62	61	49	55	15	2	0
	r	31,87	31,83	41,15	38,56	37,88	30,35	34,07	9,29	1,22	0,00
B377	a	2	3	1	3	3	1	1	0	5	2
	r	1,25	1,87	0,62	1,87	1,86	0,62	0,62	0,00	3,04	1,22
B58	a	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	1,86	0,00	0,00	0,00
B86	a	52	27	83	87	43	66	113	60	45	14
	r	32,49	16,85	51,75	54,11	26,70	40,88	69,99	37,15	27,34	8,51
G00	a	7	10	3	6	3	1	7	6	6	2
	r	4,37	6,24	1,87	3,73	1,86	0,62	4,34	3,72	3,65	1,22
G000	a	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
	r	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,62	0,62	0,00	0,00
G001	a	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0
	r	0,00	0,62	1,25	0,00	0,62	0,62	0,62	0,62	0,61	0,00
G61	a	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,61	0,00
M012	a	1	0	0	1	0	3	3	0	4	5
	r	0,62	0,00	0,00	0,62	0,00	1,86	1,86	0,00	2,43	3,04
U071	a	0	0	0	0	0	0	0	12560	21781	42606
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7777,14	13234,29	25887,71
Z203	a	32	23	28	20	26	8	5	9	7	21

	r	20,00	14,35	17,46	12,44	16,15	4,96	3,10	5,57	4,25	12,76
Z21	a	5	5	6	6	4	9	8	8	4	9
	r	3,12	3,12	3,74	3,73	2,48	5,57	4,96	4,95	2,43	5,47

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Nitra za rok 2022

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

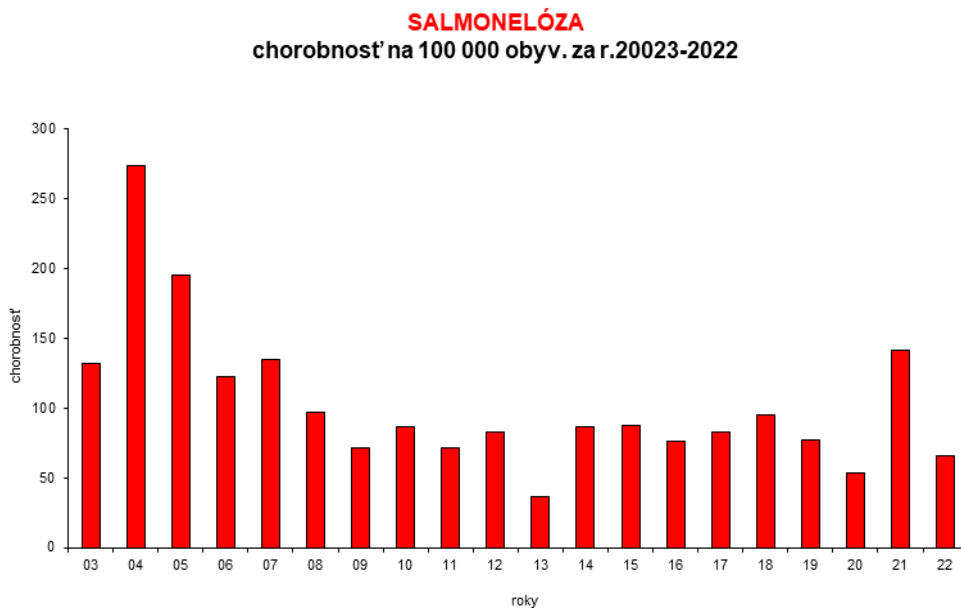
Ochorenie na brušný týfus sme v okrese Nitra zaznamenali naposledy v roku 1996 (1 ochorenie, chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Od tohto roku je chorobnosť na brušný týfus a paratýfus v okrese nulová. Posledná bacilonosička brušného týfusu existovala ešte v roku 2014.

K 31.12.2022 sme v okrese Nitra neevidovali žiadneho nosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2022 sme v okrese Nitra vykázali spolu 109 prípadov salmonelózy, čo predstavuje chorobnosť 66,2/100 000 obyvateľov. Je to o 13,5% menej než vlani, kedy bolo hlásených 126 prípadov s chorobnosťou 141,7/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (124,8 prípadov, chorobnosť 77,0/100 000 obyvateľov) je to menej o 12,7%.

Iba v 2 prípadoch išlo o inaparentnú infekciu – vylučovanie a v ostatných 107 prípadoch (98,2%) o salmonelovú enteritídu.

Podľa pohlavia sme evidovali 51 prípadov u mužov (46,8%) a 58 u žien (53,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky vo vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku a to 405,7/100 000 obyvateľov (28 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí a 369,7/100 000 obyvateľov (6 ochorení) u 0-ročných detí.

Výskyt sme evidovali po celý rok, s typicky vyšším výskytom v teplých mesiacoch v roku. Najviac 20 prípadov (18,3%) sa vyskytlo v júli.

Ochorenia sa vyskytli v 97 ohniskách, pričom najčastejšie 86 krát (78,9%) išlo o sporadické ochorenia.

Charakter výskytu:	Počet:	Počet prípadov:	%
sporadické prípady	86 krát	86 prípadov	78,9%
2 prípady v ohnisku	10 krát	20 prípadov	18,3%
3 prípady v ohnisku	1 krát	3 prípady	2,8%
S p o l u :	97 ohnisk	109 prípadov	100,0%

Kultivačne bolo potvrdených 103 prípadov (94,5%) a na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti bolo vykázaných 6 kultivačne nevyšetrených ochorení (5,5%).

Ako etiologické agens sa tak ako po minulé roky najčastejšie uplatnila *Salm. enteritidis*, vyvolala 93 manifestných ochorení na salmonelovú enteritídu a 2 inaparentné infekcie, izolovaná bola 95 krát. Frekvencia výskytu ostatných salmonel je uvedená v tabuľke.

Do NRC pre salmonely boli v roku 2022 zasielané kmene bližšie neurčených typov salmonel na bližšiu špecifikáciu, ale nebol hlásený žiadny fagotyp.

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S. Blížšie neurčená	2	1,87	0	100,00	2	1,83
S. Enteritidis	93	86,92	2	100,00	95	87,16
S. Kentucky	1	0,93	0	100,00	1	0,92
S. Typhimurium	5	4,67	0	100,00	5	4,59
ZES-kult. nevyšetrený	6	5,61	0	100,00	6	5,50

Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 43 krát (39,4%) vajcia. V ohniskách salmonelóz boli v roku 2022 na kultivačné vyšetrenie odobraté 3 krát vajcia a 1 krát umelá mliečna výživa s negatívnym výsledkom.

Faktor prenosu:	Počet:	%
vajíčka	43 krát	39,4%
mäsové výrobky	11 krát	10,1%
kuracie mäso	25 krát	23,0%
kontaminované ruky	1 krát	0,9%
bravčové mäso	3 krát	2,8%
morčacie mäso	1 krát	0,9%
výrobky z vajec	5 krát	4,6%
neobjasnený faktor	20 krát	18,3%
S p o l u :	109 prípadov	100,0%

V roku 2022 sme v okrese Nitra zaznamenali 6 manifestných ochorení na salmonelózu v skupine 0-ročných detí (chorobnosť 369,7/100 000 obyvateľov).

Prehľad faktorov prenosu nákazy u 0-ročných detí:

Vek	Forma ochorenia		Faktor prenosu					Typ salmonelly.	
	ochorenie	vylučovanie	kuracie mäso	Morčacie mäso	vajcia	Kontamin. ruky	neobjasnené	S.enteritidis	S.bližšie neurčená
2-mesačné	1	-	-	-	-	-	1	1	-
7-mesačné	1	-	-	-	-	1	-	-	1
7-mesačné	1	-	-	1	-	-	1	1	-
10-mesačné	1	-	1	-	-	-	-	1	-
11-mesačné	1	-	-	-	1	-	-	1	-
11-mesačné	1	-	-	-	1	-	-	1	-
S p o l u	6	-	1	1	2	1	1	5	1

Z celkového počtu 109 prípadov si 42 ochorení (38,5%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2022 sme zaznamenali v okrese Nitra 1 importované ochorenia na salmonelózu zo Spojeného kráľovstva. Taktiež bolo hlásené 1 nozokomiálne ochorenie na salmonelózu.

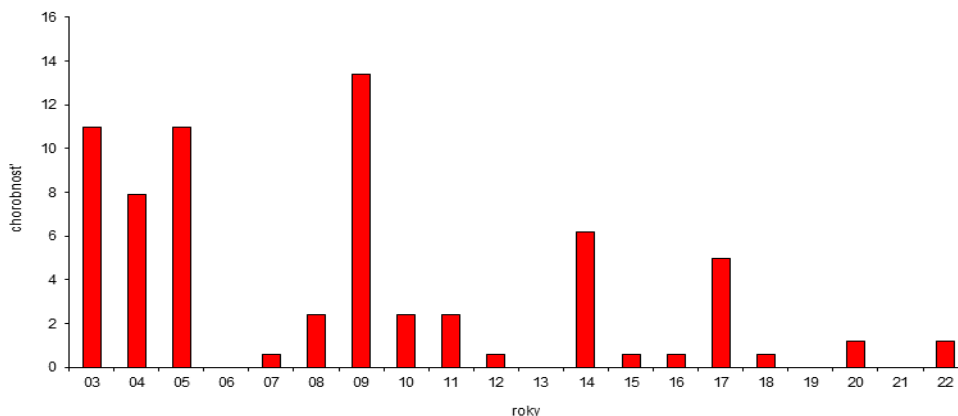
Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v roku 2022 v okrese Nitra žiadnu epizoóciu salmonelózy u zvierat.

Bacilová dyzentéria (A03)

Oproti minulému roku, kedy bola v okrese Nitra chorobnosť nulová, vykázali sme v roku 2022 dve manifestné ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,4/100 000 obyvateľov (2,2 prípadu).

Laboratórne potvrdené ochorenie na šigelózu zapríčinenú *Shigella sonnei* sme zaznamenali u 48-ročnej ženy, ktoré zostalo epidemiologicky neobjasnené. Následne od nej ochorel aj 13-ročný syn, VR je negatívny, vykázaný ako pravdepodobný prípad na základe klinického obrazu a epidemiologickej súvislosti. Vyšetrenie u ďalších 2 členov domácnosti bolo negatívne.

BACILOVÁ DYZENTÉRIA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

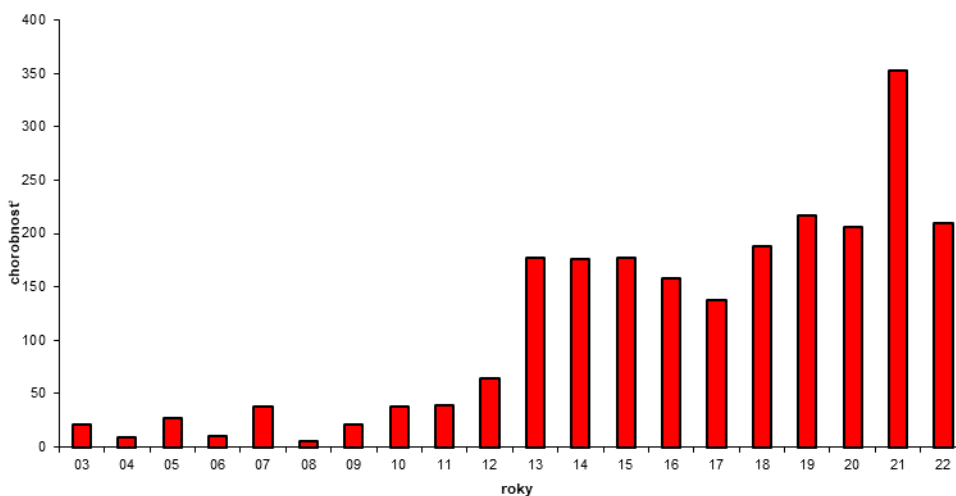
Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V tejto skupine alimentárnych ochorení sme v roku 2022 zaznamenali v okrese Nitra v porovnaní s minulým rokom pokles chorobnosti o 39,5%. Vykázali sme 345 prípadov, čo je chorobnosť 209,6/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (354,8 prípadov, chorobnosť 219,0/100 000 obyvateľov) je to menej o 2,8%.

Typ		Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	2	0,58
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	85	24,78
Campylobacter nešpecifikovaný	nešpecifikované	26	7,58
Clostridium difficile	nešpecifikované	27	7,87
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	64	18,66
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	5	1,46
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	117	34,11
Yersinia enterocolitica	nešpecifikované	2	0,58
Yersinia enterocolitica	serovar 3	1	0,29
Yersinia enterocolitica	serovar 9	1	0,29
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	4	1,17
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	1	0,29
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	8	2,33

Podľa pohlavia ochorelo 183 mužov (53,0%) a 162 žien (47,0%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou u 65-ročných a staších osôb a u malých detí, a to 492,7/100 000 obyvateľov (34 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí.

BAKTERIÁLNE ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 za r.2003-2022

Výskyt sme zaznamenali vo všetkých mesiacoch roka. Najviac po 40 prípadov (po 11,6%) sme evidovali v júni a októbri.

Podľa etiológie boli jednotlivé ochorenia vykázané 117 krát (33,9%) ako kampylobakteriáza, 4 krát (1,2%) ako yersinióza a 216 krát (62,6%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* a 8 krát (2,3%) ako nešpecifikované bakteriálne črevné infekcie.

Kampylobakteriáza (A04.5)

V roku 2022 sme v okrese Nitra vykážali 117 ochorení na kampylobakterózu, čo je chorobnosť 71,1/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (215 ochorení, chorobnosť 133,1/100 000 obyvateľov) je to o 45,6% menej.

Ochorelo 54 mužov a 63 žien vo všetkých vekových skupinách, ale najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u malých detí a to 449,2/100 000 obyvateľov (31 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí a 431,3/100 000 obyvateľov (7 ochorení) vo vekovej skupine 0-ročných detí.

Výskyt ochorení sme zaznamenali po celý rok s maximom v letných mesiacoch, pričom najviac prípadov 20 (17,0%) sme zaznamenali v júni.

Ochorenia sa vyskytli prevažne 108 krát (92,3%) sporadicky a 4 krát v rámci rodinného výskytu (3 krát 2 prípady a 1 krát 3 prípady v rodine).

Pôvodca ochorení *Campylobacter jejuni* bol laboratórne potvrdený u 85 chorých (72,6%), *Campylobacter coli* u 2 chorých (1,7%), *Campylobacter species* u 26 chorých (22,2%), 4 kultivačne nevyšetrené ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 29 ochorení (24,8%).

Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 65 krát (55,6%) konzumáciu kuracieho mäsa a 16 krát (13,7%) mäsové výrobky.

<u>Faktor prenosu:</u>	<u>počet:</u>	<u>%</u>
kuracie mäso	65 krát	55,6%
mäsové výrobky	16 krát	13,7%
kontaminované ruky	2 krát	1,7%
vajíčka	7 krát	6,0 %
bravčové mäso	8 krát	6,8%
morčacie mäso	3 krát	2,6%
syry	1 krát	0,9 %
mäso iné	1 krát	0,9%
mäso – zverina	1 krát	0,9%
výrobky z rýb	1 krát	0,9%
<u>neobjasnený faktor prenosu</u>	<u>12 krát</u>	<u>10,3%</u>
<u>Spolu:</u>	<u>117 prípadov</u>	<u>100,0%</u>

V priebehu roku sme v okrese Nitra zaznamenali 1 importované ochorenie z Chorvátska.

Yersinióza (A04.6)

V roku 2022 sme vykážali v okrese Nitra 4 ochorenia na yersiniózu (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov), čo je o 33,3% menej ako vlani (6 ochorení, chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov).

Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa vo všetkých prípadoch uplatnila *Y.enterocolitica*, 1 krát sérovar 3, 1 krát sérovar 9 a 2 krát nešpecifikovaná. Ochoreli 2 malé deti mimo kolektívu, 1 školák a 1 dospelá osoba. Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát mäsové výrobky, 1 krát bravčové mäso, 1 krát kuracie mäso a 1 krát zostal faktor prenosu neobjasnený. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (A04.7)

V tejto skupine ochorení bolo v roku 2022 hlásených v okrese Nitra 216 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 131,2/100 000 obyvateľov). Oproti minulému roku (348 ochorení, chorobnosť 215,5 /100 000 obyvateľov) došlo k poklesu chorobnosti o 37,9%. Z celkového počtu vykázaných ochorení malo až 169 (78,2%) nozokomiálny pôvod.

Iba 1 ochorenie bolo vo vekovej skupine 1-4-ročných školákov a ostatné prípady sa vyskytli od 15 rokov vyššie s typicky najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 484,1/100 000 obyvateľov (146 ochorení) v najstaršej vekovej skupine.

Všetky ochorenia mali sporadický charakter.

Diagnóza bola potvrdená dôkazom toxínu Clostridium difficile v stolici u 186 chorých (86,1%), pričom 64 krát išlo produkciu toxínu A, 5 krát B a 117 krát toxínu A aj B. Ostatné ochorenia boli vykázané ako možné prípady na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. V 19 prípadoch bolo ochorenie vykázané ako recidíva a 1 krát ako reinfekcia.

Nešpecifikované bakteriálne črevné infekcie (A04.9)

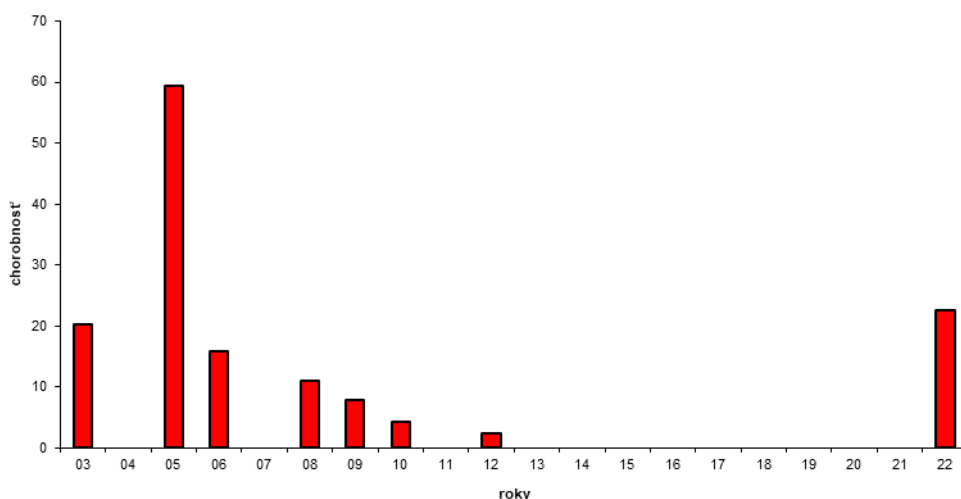
V tejto skupine ochorení bolo v roku 2022 hlásených v okrese Nitra 8 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Deväť rokov po sebe sme v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy potravinami. V tomto roku bol hlásený epidemický výskyt 37 ochorení (chorobnosť 22,5/100 000 obyvateľov).

INÉ BAKTERIÁLNE OTRAVY POTRAVINAMI
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Popis epidémie:

Dňa 17.5.2022 nahlásila pracovníčka odboru školstva MsÚ v Nitre podozrenie na epidemický výskyt alimentárnych ochorení u detí z MŠ Párovská v Nitre. Bezodkladne v ten istý deň bol vykonaný štátny zdravotný dozor, ktorým bolo zistené: Dňa 16.5.2022 po 1,5 – 2 hodiny po olovrate ochorelo 36 detí a 1 zamestnankyňa. Všetci konzumovali múčnik- makovec, ktorý bol pravdepodobným faktorom prenosu. V klinickom obraze dominovalo zvracanie a bolesti brucha. Ochorenia trvali niekoľko hodín, max 1 deň,

príznaky odoznievali rýchlo a mali ľahký priebeh. Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie. Na rukách 2 pracovníčok kuchyne bol izolovaný *Stafylococcus aureus*, kmene boli zaslané do NRC Košice, toxín sa nepotvrdil. Neskôr bol vykonaný skrining nosohltanového nosičstva na zlatého stafylokoka, ktorý sa potvrdil u jednej pracovníčky v kuchyni. Táto bola vyradená z pracovného procesu poslaná PZS na preliečenie. Ani v tomto prípade z kmeňa nebol potvrdený toxín.

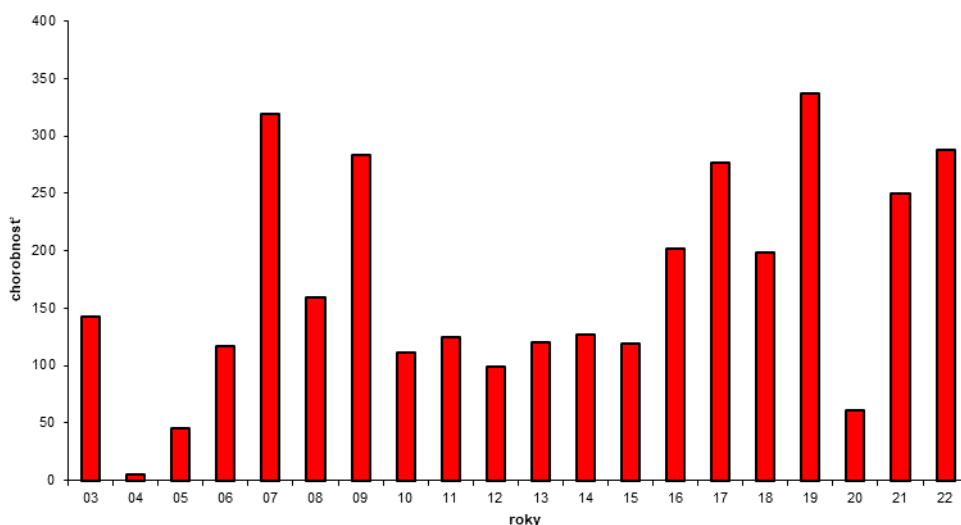
Giardióza (A07.1)

V tomto roku bolo vykázaných 11 laboratórne potvrdených ochorení na giardiózu (chorobnosť 6,7/100 000 obyvateľov). Vyskytli sa výlučne u dospelých osôb nad 20 rokov veku. Ochorenia boli importované po 1 krát z Filipín, Indie a Macedónska.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie (A08)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese hlásených 404 ochorení na vírusové črevné infekcie (chorobnosť 250,2/100 000 obyvateľov) došlo v roku 2022 v tejto skupine alimentárnych ochorení k nárastu chorobnosti. Vykázaných bolo 473 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 287,4/100 000 obyvateľov. Oproti 5-ročnému priemeru (362,4 prípadov, chorobnosť 223,7/100 000 obyvateľov) chorobnosť vzrástla o 111,4%.

VÍRUSMI A INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Podľa pohlavia ochorelo 199 mužov (42,1%) a 274 žien (57,9%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 2403,0/100 000 obyvateľov (39 prípadov) v skupine 0-ročných detí a 1968,4/100 000 obyvateľov (137 prípadov) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom 132 prípadov (27,9%) v mesiaci máj.

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 96 rotavírusových enteritíd (20,3%), 290 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (61,3%), 73 adenovírusových enteritíd (15,4%) a 14 enteritída vyvolaná astrovírusmi (3,0%).

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Chorobnosť na rotavírusové enteritídy oproti minulému roku, kedy sme vykážali 221 ochorení s chorobnosťou 136,8/100 000 obyvateľov, výrazne klesla, a to o 56,6% a hlásených bolo 96 prípadov s chorobnosťou 58,3/100 000 obyvateľov.

Laboratórne potvrdených bolo 80 ochorení (83,3%) a 16 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Z celkového počtu 96 ochorení si 65 (67,7%) prípadov vyžiadalo hospitalizáciu. Ochorenia sa vyskytli 3 krát u riadne očkovaných detí a 2 krát u čiastočne očkovaných. Nozokomiálny pôvod malo 6 ochorení. Importované bolo 1 ochorenie na rotavírusovú enteritídu, z Bulharska.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Nitra hlásených 160 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 99,1/100 000 obyvateľov), sme v roku 2022 vykážali 290 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 176,2/100 000 obyvateľov.

Sporadický charakter malo 109 ochorení (37,6%), 3 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 5 krát 3 prípady, 3 krát 4 prípady a 1 krát 5 prípadov v rodine. Zaznamenali sme aj epidemický výskyt (143 prípadov) v 4 epidémiách, z toho 3 nozokomiálneho pôvodu.

Laboratórne potvrdených bolo 129 ochorení (44,5%), ostatných 161 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizovaných bolo 90 chorých (31,0%). Importované infekcie sme zaznamenali 4 krát z Turecka a 1 krát z Madagaskaru. Nozokomiálny pôvod malo 129 ochorení (44,5%).

Popis epidémií:

V rodine v obci Dolné Obdokovce ochoreli od 15.5.2022 do 17.5.2022 na norovírusovú gastroenteropatiu všetci 5 členovia domácnosti (1 dieťa mimo kolektív, 1 predškolak a 3 dospelé osoby). Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie. Laboratórne potvrdené bolo 1 ochorenie, zo stolice bol potvrdený norovírus. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

V predškolskom zariadení v okrese Nitra sme v čase od 23.3.2022 do 31.3.2022 zaznamenali zvýšený výskyt alimentárnych ochorení v jednej triede. Ochorenia sa prejavili zvracaním, hnačkami a febrilitami. Z celkového počtu 23 detí a 4 zamestnancov ochorelo 8 detí a následne bolo ochorenie zavlečené do rodiny v 3 prípadoch. Jedno dieťa malo laboratórne potvrdené norovírusy, ostatné prípady boli vykázané na základe typických klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Žiadny prípad nevyžadoval hospitalizáciu. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V roku 2022 bolo v tejto skupine vírusových črevných infekcií hlásených 73 ochorení, čo je chorobnosť 44,4/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 22 prípadov (chorobnosť 13,6/100 000 obyvateľov). Sporadický charakter malo 63 ochorení, 3 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine a 1 krát 2 prípady. Epidémie sme u tejto diagnózy nezaznamenali.

Laboratórne potvrdených bolo 59 ochorení, ostatné 4 prípady boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 36 prípadov. Nozokomiálny pôvod mali 2 ochorenia.

Importované boli 3 ochorenia, a to po 1 prípade z Bulharska, Cypru a Chorvátska.

Iné vírusové enteritídy (A08.3)

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na iné vírusové enteritídy (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov), sme v roku 2022 vykážali 14 prípadov, čo je chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov.

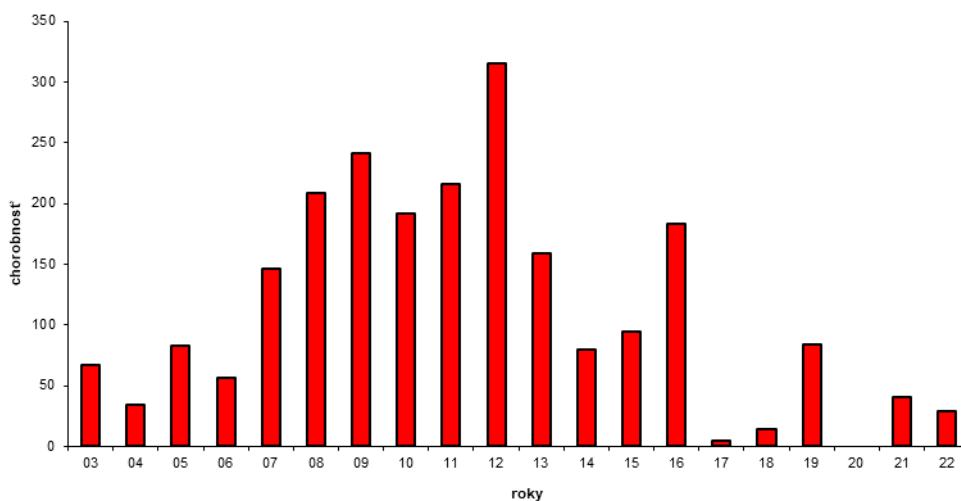
Všetky ochorenia mali sporadický charakter a boli laboratórne potvrdené (12 krát astrovírusy a 2 krát enterovírusy). Hospitalizáciu si vyžiadalo 13 ochorení. Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V roku 2021 bolo hlásených 66 prípadov (chorobnosť 40,9/100 000 obyvateľov) a priemer za posledných 5 rokov bol 46,4 prípadov (chorobnosť 28,6/100 000 obyvateľov). V tomto roku sme zaznamenali 48 prípadov (chorobnosť 29,2/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu v zariadení sociálnych služieb a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

HNAČKA A GASTROENTERITÍDA PRAVDEPODOBNE INFEKČNÉHO PÔVODU
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

III.2. Skupina vírusových hepatítid

Priaznivá situácia vo výskyte vírusových hepatítid v okrese Nitra sa zmenila. Po nulovom výskyte boli v tomto roku hlásené 4 ochorenia na vírusovú hepatitídu typu A a 5 ochorení na vírusovú hepatitídu typu E.

Akútna vírusová hepatitída A (B15)

Chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu A bola v minulom roku nulová. V tomto roku sme vykázali 4 ochorenia s chorobnosťou 2,4/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,1/100 000 obyvateľov (0,82 prípadu). Podľa pohlavia ochoreli 4 muži vo vekových skupinách 15-19-ročných osôb a 35-54-ročných osôb. Importované boli 2 prípady, 1 krát z Dominikánskej republiky a 1 krát z Maďarska.

Hlásené bolo ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu A u 48-ročného neočkovaného, HIV pozitívneho muža, importované z Maďarska. Opatrenia zabezpečené u 1 kontaktu, po zistení pozitivity anti HAV IgG bol lekársky dohľad zrušený.

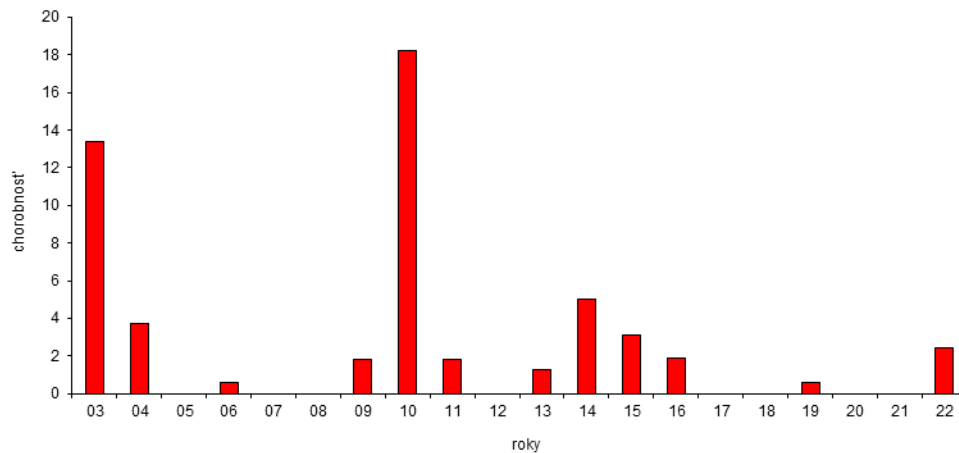
Sporadické ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu A u 38-ročného neočkovaného pacienta bez interného predchorobia, s pozitívnou epidemiologickou anamnézou (pobyt v Dominikánskej republike). Pri prijíme objektívne ikterický, v anamnéze febrility, dyspepsia (nechutenstvo, vracanie, bolesti epigastria), tmavý moč. Laboratórne vysoké hodnoty aminotransferáz, bilirubínov aj amoniaku. Pacient behom hospitalizácie bez významných ťažkostí, afebrilný, bez dyspepsie. Výsledky ostatných sérológií hepatotropných

vírusov svedčia o prekonaní infekcií (CMV, EBV, hepatitídy.B - pozit. anti HBc total, HBsAg negat.) V ohnisku nákazy v spoločnej domácnosti 1 kontakt, u ktorého bolo zistené riadne očkovanie proti VHA.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie na akútnu VHA u 39-ročného muža s neznámou anamnézou, ktorý bol privezený RLP po KPR pre asystóliu. Pacient pod vplyvom omamných látok (v moči pozitívne amfetamíny, metamfetamíny, marihuana) pobehoval v meste. Pri príchode posádky RLP na miesto už pacient pod kontrolou polície, ležiaci na zemi, v bezvedomí, asystólia, apnoe. Zahájená KPR. Príjem na KAİM, napojený na UPV. Vysoké hodnoty hepatálnych testov. V minulosti liečený na VHC. Lekársky dohľad bol zabezpečený u 3 rodinných kontaktov.

Zaznamenali sme ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu A u 18-ročného pacienta z prostredia s nízkym hygienickým štandardom. Pacient bol akútne prijatý na chirurgickú kliniku s bolesťami brucha. Anamnesticky febrility, zvracanie a hnačky. Na CT známky akútnej apendicitídy + v dif.dg. nevyhlúčená krytá perforácia v úrovni hrotu s drobnou nasadajúcou kolekciovou tekutinou, bez pneumoperitonea. Pri prijíme elevácia zápalových parametrov. U pacienta v moči pozitívna marihuana. Vykonaná appendectomy laparoscopica, lavage, drainage. U pacienta hlásená pozitivita anti HAV IgM. Pacient následne odizolovaný. Dňa 25.07.2022 pacient podpisuje negatívny reverz a na vlastnú žiadosť odchádza z nemocnice aj napriek poučeniu. Lekársky dohľad bol zabezpečený u 2 rodinných kontaktov a 7 spolupacientov.

AKÚTNA VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA A
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Akútna vírusová hepatitída B (B16.9)

Aj chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu B bola v tomto roku tak isto ako vlni nulová. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,6/100 000 obyvateľov (1,0 prípadu).

Akútna vírusová hepatitída C (B17.1)

Už 8 rokov po sebe sme ochorenie na akútnu VHC v okrese nezaznamenali. Naposledy bolo ochorenie hlásené v roku 2014 a to 1 prípad s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

Ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu E vykazujeme v okrese Nitra od roku 2013 (3 ochorenia, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov).

V roku 2021 zaznamenávame nulový výskyt. V roku 2022 sme vykázali 5 ochorení s chorobnosťou 3,0/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 3 muži a 2 ženy vo vekových skupinách 25-44-ročných osôb a 65-ročných a starších osôb. Importované bolo 1 ochorenie z Tanzánie.

Sporadické neobjasnené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu E bolo hlásené u 30-ročnej ženy, prejavujúce sa slabosťou, malátnosťou, závratmi a eleváciou hepatálnych testov. Ochorenie bolo potvrdené sérologicky dôkazom protilátok anti HEV IgM pozitívne, anti HEV IgG negatívne. Ochorenie bolo liečené ambulantne. V rodine bol zabezpečený lekársky dohľad u 2 kontaktov.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu E u 37-ročného muža po návrate z viac ako ročného pobytu v Tanzánii (Zanzibar). Ochorenie bolo liečené ambulantne. Kontakty neudával žiadne.

Sporadické sérologicky potvrdené ochorenie na akútnu VHE u 35-ročného muža, ktorý v anamnéze udával konzumáciu domácich zabíjačkových výrobkov. Liečený bol ambulantne. Kontakty neudával žiadne.

Sporadické neobjasnené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu E bolo hlásené u 42-ročnej ženy, prejavujúce sa slabosťou, malátnosťou, závratmi a eleváciou hepatálnych testov. Ochorenie bolo potvrdené sérologicky dôkazom protilátok anti HEV IgM pozitívne, anti HEV IgG negatívne. Ochorenie bolo zistené pri hospitalizácii, následne bolo liečené ambulantne. V rodine bol zabezpečený lekársky dohľad u 1 kontaktu.

Sérologicky potvrdené, sporadické, neobjasnené ochorenie na akútnu VHE sme vykázali u 75-ročného muža. Hospitalizovaný bol na IK FN Nitra, vyšetrenie anti-HEV IgM bolo pozitívne, anti-HEV IgG a anti-HAV IgM negatívne. Lekársky dohľad zabezpečený u 2 kontaktov.

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykázali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov. V tomto roku bolo hlásených 8 prípadov s chorobnosťou 4,9/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 5,2 prípadu (chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov). V 4 prípadoch išlo o chronickú vírusovú hepatitídu typu B a 4 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

Oproti minulému roku, kedy sme zaznamenali 6 ochorení (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) na chronickú VHB, boli v roku 2022 hlásené 4 ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 2 muži a 2 ženy. Po 1 ochorení sa vyskytlo vo vekových skupinách 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,6/100 000 obyvateľov) a 45-54-ročných (4,1/100 000).

Sérologicky potvrdené ochorenie u 76-ročnej neočkovanej ženy, ktorá v minulosti pracovala ako zdravotná sestra. Pacientka je sledovaná dlhšiu dobu, ochorenie však nebolo doteraz hlásené. Kontakty neudáva žiadne.

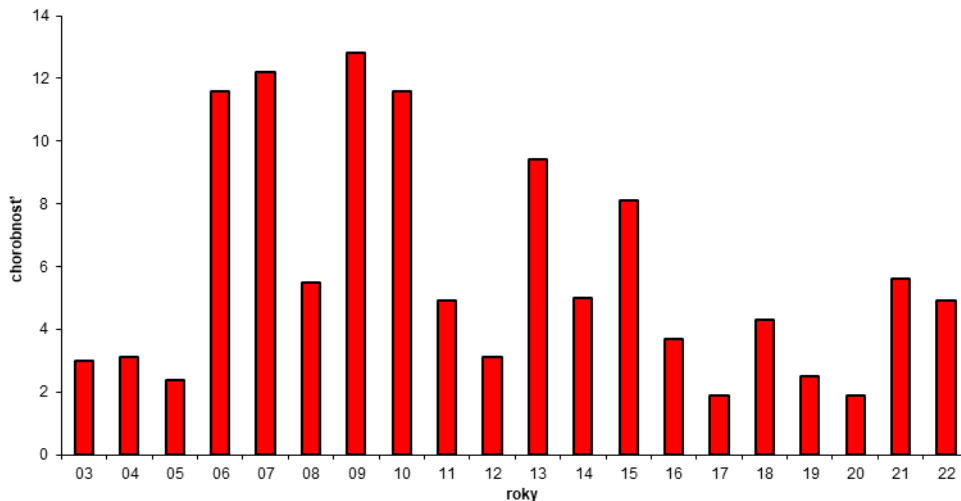
Sérologicky potvrdené ochorenie u 46-ročného neočkovaného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia. Udáva amatérsky vykonané tetovanie pred 20 rokmi. Vyšetrenie a očkovanie proti VHB bolo zabezpečené u 1 kontaktu.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 68-ročného muža zistené pri predoperačnom vyšetrení s negatívnou epidemiologickou anamnézou. Sérologické vyšetrenie a očkovanie zabezpečené u 1 kontaktu.

Ochorenie na chronickú VHB u 25-ročnej ženy. Počas gravidity nebola sledovaná, pozitivita zistená pri pôrode, súčasne zistená aj chronická VHC. Pacientka bola riadne očkovaná a preočkovaná ako dieťa HBsAg pozitívnej matky (4 dávky Engerix). Sexuálny

partner má potvrdenú chronickú VHB (vykázaný v roku 2014). U novorodenca zahájené očkovanie a podaný hyperimúnnny gamaglobulín, vyšetrenie z pupočníkovej krvi HBsAg a anti - HCV reaktívne.

CHRONICKÁ VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

V roku 2021 boli v okrese Nitra hlásené 3 ochorenia na chronickú VHC, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V tomto roku evidujeme 4 ochorenia s chorobnosťou 2,4/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u osôb od 25 do 44 rokov veku. 1 ochorenie bolo importované z Ukrajiny.

Evidujeme sérologicky potvrdené ochorenie (PCR HCV RNA pozit.) na chronickú vírusovú hepatitídu typu C u 27-ročného muža, udávajúceho i.v. užívanie pervitínu viac ako 5 rokov. Ochorenie bolo zistené v rámci liečby drogovej závislosti. V rodine zabezpečené opatrenia u 1 kontaktu (sérologické vyšetrenie anti HCV negatívne).

Ochorenie na chronickú VHC u 34-ročnej ženy z prostredia s nízkym hygienickým štandardom bolo zistené v 6. mesiaci gravidity. Pacientka užívala aj užíva drogy spoločne s partnerom (v minulosti i.v. pervitín). Majú 9 detí. Vyšetrenia budú zabezpečené cestou lekárov primárneho kontaktu.

Ochorenie na chronickú VHC u 25-ročnej ženy. Počas gravidity nebola sledovaná, pozitívita zistená pri pôrode, následne vyšetrená na Infekčnej klinike, kde bola potvrdená chronická VHC a súčasne chronická VHB. Pacientka má 3 tetovania realizované amatérsky a taktiež pred 2 rokmi užívala drogy intravenózne. Vyšetrenie partnera anti-HCV negatívne. Vyšetrenie dieťaťa z pupočníkovej krvi anti - HCV reaktívne.

Sporadické neobjasnené ochorenie na chronickú VHC u 36-ročného Ukrajinca. Ochorenie zistené v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Žije s manželkou, u nej boli vyšetrenia negatívne.

Nosič vírusovej hepatitídy B (Z22.5)

V priebehu roku 2022 sme vykážali v okrese Nitra 5 nových nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 3,0/100 000 obyvateľov.

Íšlo o 4 mužov a 1 ženu vo vekových skupinách od 35 do 64 rokov veku.

Sporadické neobjasnené nosičstvo HBsAg u 50-ročného neočkovaného muža, zistené v rámci predoperačných vyšetrení. Protiepidemické opatrenia zabezpečené u 2 kontaktov v rodine (sérologické vyšetrenie s negatívnym výsledkom, vakcinácia proti VHB). V 1 prípade sa jednalo o import z Ukrajiny.

Sporadické neobjasnené nosičstvo HBsAg u 36-ročného neočkovaného muža bolo zistené v rámci preventívnej prehliadky. Epidemiologická anamnéza negatívna. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené u 1 kontaktu (sérologické vyšetrenie, vakcinácia proti VHB).

Sporadické neobjasnené nosičstvo HBsAg u neočkovaného muža importovaného z Ukrajiny, zistené v rámci vstupnej preventívnej prehliadky pre potreby cudzineckej polície. Kontakty neudáva žiadne.

Nosičstvo HBsAg zistené v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu u 40-ročnej ženy z Ukrajiny. Epidemiologická anamnéza negatívna, kontakty neudáva žiadne.

Sporadické nosičstvo HBsAg u 60-ročného neočkovaného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia, V anamnéze udáva zubné ošetrovanie - trhanie zuba pred 6 rokmi. V rodine má 2 kontakty, ktoré boli v minulosti riadne očkované.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie sa pohybovala v rozmedzí 94,1% – 97,2%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v 8 pediatrických obvodoch v okrese Nitra. V roku 2022 bola v okrese Nitra nulová chorobnosť u nasledovných ochorení.

diftéria (A36), ochorenie nebolo v okrese diagnostikované od roku 1964;

tetanus (A35), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2018,

rubeola (B06), nulovú chorobnosť evidujeme od roku 2000;

parotitída (B26), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2016,

osýpky (B05), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2019;

pertussis (A37), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2021;

pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2021

Zápal pľúc vyvolaný *Haemophilus influenzae* (J14)

V roku 2022 evidujeme 2 ochorenia na zápal pľúc vyvolaný *Haemophilus influenzae* (J14) s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov, mali nozokomiálny charakter a sú popísané v časti nozokomiálne nákazy.

V prvom prípade išlo o 71-ročného, neočkovaného pacienta, ktorý bol prijatý na podanie radikálnej RT na oblasť TU, ochorenie skončilo úmrtím na inú príčinu.

V druhom prípade išlo o 47-ročného neočkovaného pacienta po dopravnej nehode. Ochorenie skončilo uzdravením.

III.4. Skupina respiračných ochorení

Tuberkulóza (A15 - A19)

V priebehu roku 2022 boli v okrese hlásené 2 ochorenia na tuberkulózu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli v okrese hlásené 4 ochorenia na tuberkulózu.

Ochorela 1 žena vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovo špecifická chorobnosť 3,3/100 000 obyvateľov) a 1 muž vo vekovej skupine 35-44 ročných osôb (vekovo špecifická chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov).

Počty hlásených ochorení na TBC v okrese Nitra za posledných 5 rokov:

Rok	Počet prípadov	Chorobnosť
2017	4	2,5/100 000 obyvateľov
2018	4	2,5/100 000 obyvateľov
2019	5	3,1/100 000 obyvateľov
2020	0	0,0/100 000 obyvateľov
2021	4	2,5/100 000 obyvateľov

Obidve ochorenia boli diagnostikované ako tuberkulóza pľúc. Diagnóza bola v oboch prípadoch potvrdená zo spúta: 1x mikroskopicky, 1x mikroskopicky a kultivačne. Očkovanie sa nepodarilo zistiť. Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Scarlatina – šarlach (A38)

V okrese bolo v roku 2022 boli hlásené 2 ochorenia, čo je chorobnosť 1,2 /100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 ženy, 1 ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie evidujeme vo vekovej skupine 10 – 14 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli v mesiaci október a december.

Erysipelas – ruža (A46)

V okrese bolo v priebehu roku hlásených 5 ochorení na erysipelas, čo je chorobnosť 3,0/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme vykázali 7 ochorení (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov), chorobnosť klesla o 28,6%.

Ochoreli 4 muži (80%) a 1 žena (20%). 1 ochorenie vykazujeme vo vekovej skupine 55- 64 ročných osôb ,vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov a 4 ochorenia vykazujeme vo vekovej skupine 65- ročných a starších osôb, vekovošpecifická chorobnosť 13,3/100 000 obyvateľov.

Najvyšší výskyt (2 prípady) evidujeme v mesiaci apríl. Po 1 ochorení vykazujeme v mesiacoch máj, jún a september.

Legionárska choroba (A48.1, A48.2)

V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na legionársku chorobu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Ochorenie na legionársku chorobu bolo hlásené u 51-ročného muža. Jedná sa o onkologického pacienta (sarkóm hypogastria s progresiou pľúcnych metastáz), ktorý prekonal v 2. polovici júla 2022 Covid-19 bez nutnosti hospitalizácie. Od 12.8.2022 zhoršenie stavu (kašeľ, vykašliavanie krvi), odporúčaná hospitalizácia. Pacient bol prijatý 24.8.2022 do Onkologického ústavu sv. Alžbety v Bratislave pre podanie chemoterapie. Na základe zhoršeného zdravotného stavu a zvýšených zápalových parametrov robené CT s potvrdením pneumónie. Infektológ predpokladal bakteriálnu superinfekciu v teréne MTS a covid pneumónie z dôvodu perzistujúcej covid infekcie (pretrváva pozitivita, Ct hodnota 35) a počínajúcej hypoxemickej respiračnej insuficiencie Na základe dodatočných vyšetrení zistená pozitivita legionely v moči. V rámci epidemiologického šetrenia bola kontaktovaná rodina, ktorá ako možný zdroj nákazy uviedla vodu vo viničnom domčeku. Voda je privázaná z domácnosti (verejný vodovod), avšak v zásobníkoch je skladovaná niekoľko mesiacov. V čase ochorenia na covid-19 sa pacient odizoloval do uvedeného domčka a vodu používal na

sprchovanie. V spolupráci s NRC boli odobraté vzorky vody zo zásobníka vo viničnom domčeku a z rodinného domu. V oboch prípadoch vyšli vzorky negatívne.

Herpes simplex (B00)

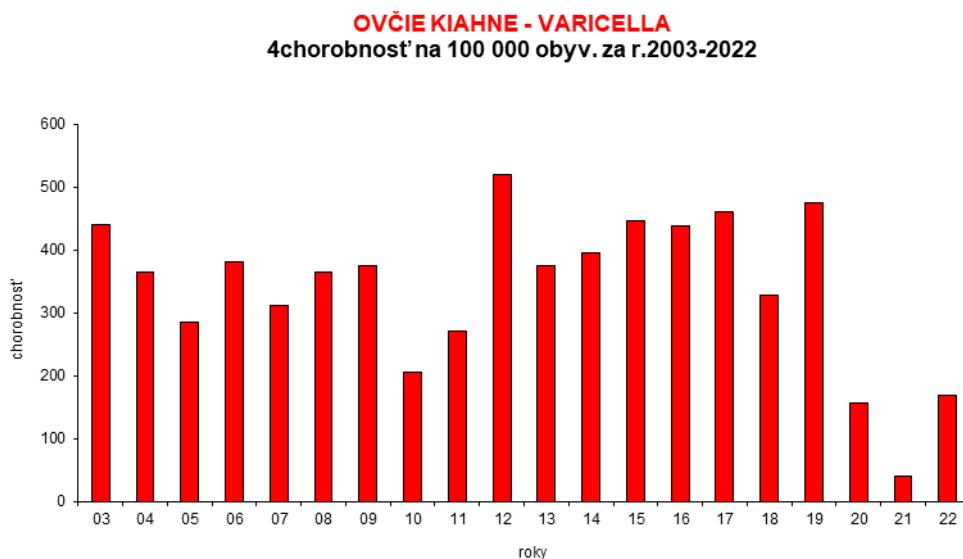
Lekári v okrese Nitra v priebehu roku hlásili 6 ochorení na herpes simplex (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli v okrese vykázané 5 ochorení (chorobnosť 3,1/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (20%) a 4 ženy (80%), pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 14,5/100 000 obyvateľov (1 ochorenie) bola vo vekovej skupine 1-4-ročných detí.

Ochorenia boli hlásené v mesiacoch január, jún, august, september, október a december. Jednotlivé prípady boli diagnostikované, 3 krát ako herpetickovírusová encefalitída (B00.4) popísaná v časti neuroinfekcie, 1 krát ako Herpetickovírusová vezikulárna dermatitída (B00.1), 1 krát ako Herpetickovírusová meningitída (B00.3), 1 krát ako nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia (B00.9). Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie.

Varicella – ovčie kiahne (B01)

V priebehu roku lekári v okrese Nitra hlásili 278 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 168,9/100 000 obyvateľov v porovnaní s minulým rokom, kedy vykazujeme 64 ochorení (chorobnosť 39,6/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 130 mužov (46,8%) a 148 žien (53,2%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky v detských vekových skupinách a to 1644,4/100 000 obyvateľov (139 prípadov) vo vekovej skupine 5-9-ročných detí, a vekovošpecifická chorobnosť 1623,0/100 000 obyvateľov (112 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí.

Výskyt sme evidovali po celý rok, najviac prípadov 74 (26,6%) bolo hlásených v mesiaci marec. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter alebo prebehli v menších epidémiách v detských kolektívoch. Ochorenia boli hlásené 8 krát, ako varicella s inými komplikáciami (B01.8) a 270 krát ako varicella bez komplikácie(B01.9).

Herpes zoster – plazivec pásový (B02)

V roku 2022 bolo v okrese hlásených 20 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 12,2/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 10 mužov (50%) a 10 žien (50%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách 10-14 ročných detí (1 ochorenie), 25-34 ročných osôb (1 ochorenie), 35 – 44 ročných osôb (3 ochorenia), 45-54 ročných osôb (3 ochorenia), 55- 64 ročných osôb (3 ochorenia) a 65 a starších osôb (9 ochorení), pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 29,9/100 000 obyvateľov (9 ochorení) bola v skupine 65+ a starších osôb.

Výskyt bol hlásený v mesiacoch január (1 prípad), marec (1 prípad), apríl (2 prípady), máj (7 prípadov), jún (3 prípady), júl (2 prípady), august (1 prípad), september(1 prípad), október (1 prípad), november (1 prípad).

Ochorenia boli diagnostikované 1 krát ako zosterová encefalitída (B02.0), 1 krát ako zosterová meningitída (B02.1), 5 krát ako zosterové choroby oka (B02.3), 5 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 8 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9). Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie.

Iné špecifikované vírusové infekcie charakterizované léziami kože a slizníc (B08.2,B08.3, B08.4, B08.8)

V roku 2022 bolo v okrese hlásených 6 ochorení s chorobnosťou 14,7/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 6 muži vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (5 prípadov) a 1 prípad vo vekovej skupine 5- 9 ročných detí. Ochorenia boli zaznamenané v mesiacoch júl, august a september. Všetky ochorenia boli diagnostikované ako Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom(B08.4).

Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2022 sme v okrese zaznamenali 1 ochorenie na infekčnú mononukleózu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov), oproti roku 2021, kedy sme evidovali 2 ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorela 1 žena vo vekovej skupine od 20 do 24 rokov vekudo 34 rokov veku s vekovošpecifickou chorobnosťou 50,7/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené v mesiaci máj. Na základe sérologických vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované ako Gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2022 lekári prvého kontaktu v okrese Nitra hlásili 58 257 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 128 156,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2021, kedy sme zaznamenali 25 671 ochorení s chorobnosťou 72 227,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, počet evidovaných ochorení vzrástol o 126,9%.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení tvorila chrípka a chrípke podobné ochorenia 8,2%, čo predstavuje 4779 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia (chorobnosť 10 513,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov).

Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter alebo charakter lokálnych epidémií. Najviac ochorení sme zaznamenali v mesiacoch december 9452 (16,2%), november 6902 (11,8%) a október 6632 (11,4%). Výchovno–vzdelávací proces bol prerušený v 54 materských školách , v 52 základných školách a v 2 stredných školách.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 398 329,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (15 306 prípadov), vo vekovej skupine 6-14-ročných školákov 286 157,3/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (15 494 prípadov) a v skupine 15-19-ročných stredoškôľákov 216 149,5/100 000 osôb v

starostlivosti hlásiacich lekárov (5621 prípadov), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2022 bol klinický priebeh komplikovaný u 1148 prípadov (2,0%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili otitídy (1,3% z počtu ochorení a 65,5% z počtu komplikácií) a sínusitídy (0,6% z počtu ochorení a 27,7% z počtu komplikácií). Pneumónie tvorili 0,1% z počtu ochorení a 6,8% z počtu komplikácií.

V roku 2022 bol v okrese potvrdený 21 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie metódou RT- PCR zo sentinelových odberov, 31 krát potvrdený vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie z nesentinelového odberu a 1x krát potvrdený vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie metódou RT – PCR z nesentinelového odberu.

Sezónna chrípka (J10, J10.1)

V roku 2022 sme v okrese vykázali 47 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 28,6/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 26 mužov (55,3%) a 21 žien (44,7%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 118,3/100 000 obyvateľov (10 prípadov) bola vo vekovej skupine 5-9-ročných detí.

Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch marec, november a december s vyšším výskytom 43 prípadov (91,5 %) v mesiaci december. Ochorenia mali sporadický charakter, ako aj charakter lokálnych epidémií.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 16 ochorení a všetky chorenia skončili uzdravením. Očkovanie proti chrípke bolo zistené u jedného prípadu.

Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 46 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie a 1x potvrdený vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie. Nozokomiálny charakter mali 2 ochorenia. Importované bolo 1 ochorenie z Portugalska.

SARI (J10.7)

V okrese bolo hlásených 5 ťažkých akútnych respiračných ochorení (SARI) s nutnosťou hospitalizácie a podpory dýchania. V dvoch prípadoch bol potvrdený vírus chrípky typu A, v 3 prípadoch bol výsledok vyšetrenia negatívny. Očkovanie proti chrípke Influvacom mali v anamnéze 3 pacienti. V 4 prípadoch sa jednalo o nozokomiálne ochorenie.

Pandemická chrípka (J10.9)

V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na pandemickú chrípku.

Chrípka vyvolaná neidentifikovaným vírusom (J11)

Zaznamenali sme 13 ochorení nozokomiálneho pôvodu, popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Akútne infekcie horných dýchacích ciest vyvolané respiračným syncyciálnym vírusom (J06)

Ochorenie u 3-ročného dieťaťa s dôkazom respiračného syncyciálneho vírusu potvrdeného z nosohltanového výteru metódou PCR. Hospitalizácia nebola potrebná.

Pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J12.1)

Ochorenie u 3 ročného dieťaťa s dôkazom respiračného syncyciálneho vírusu potvrdeného z nosohltanového výteru metódou PCR. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na detskom oddelení v nemocnici Agel Levice.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncytiálnym vírusom (J20.5)

V roku 2022 sme vykazovali 4 bronchitídy spôsobené respiračným syncytiálnym vírusom, čo je chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (50%) a 2 ženy (50%). Dve ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 123,2/100 000 obyvateľov), 2 ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 29,0/100 000 obyvateľov).

Všetky ochorenia boli vykázané v mesiaci december. Hospitalizáciu si vyžiadali všetky ochorenia.

Zápal pľúc vyvolaný Haemophilus influenzae (J14)

V roku 2022 sme v okrese vykázali 2 ochorenia nozokomiálneho pôvodu, popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“ aj v časti „Preventabilné ochorenia“.

Covid-19

V roku 2022 naďalej pretrvávala pandémia ochorení COVID-19. Zaznamenali sme 42 607 prípadov (chorobnosť 25 888,3/100 000 obyvateľov). V roku 2021 sme evidovali spolu 21 780 prípadov, chorobnosť 13 486,1/100 000 obyvateľov. Ochorelo 19 941 mužov (46,8%) a 22 666 žien (53,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 40 000,0/100 000 obyvateľov (2 806 prípadov) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb, 38 363,5/100 000 obyvateľov (3 010 prípadov) bola vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb.

Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 16 727 ochorení vykázaných v mesiaci február, ďalších 12 782 prípadov bolo hlásených v marci 2022.

Importovaných bolo 72 ochorení, najviac 10 prípadov z Ukrajiny, 9 z Rakúska, 6 z Talianska, po 5 prípadov z Nemecka a Spojené kráľovstvo, 4 prípady z Španielska a Mexika, po 3 prípady z Brazílie, Česka, Maďarska, Poľska, Srbska a Švajčiarska, 2 prípady z Estónska, po 1 prípade z Bosny a Hercegoviny, Gruzínska, Portugalska, Spojených arabských emirátov, Dominikánskej republiky, Holandska, Chorvátska, Macedónska a Maurícia.

Reinfekcie boli zaznamenané v 5159 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 113 ochorení. Popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma:

respiračná - 35 229x, febrilná – 5866x, bezpríznaková - 1052x, pľúcna – 197x, kĺbna 81x, črevná 45x, senzorická - 35x, neurologická 35x, kardiálna 27x, nezadaný údaj – 14x, nezistená – 12x, faryngeálna- 9x, kožná 4x, anikterická - 1x.

Z celkového počtu ochorení 42 607 bolo očkovaných 20 092 osôb, čo predstavuje 47,2%. Očkovaných čiastočne bolo 475 osôb, očkovaných riadne bolo 10 431 osôb, základné + preočkovanie malo 9189 osôb.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia (A39)

U ochorení na meningokokovú infekciu pozorujeme v okrese Nitra dlhodobu priaznivú situáciu vo vývoji chorobnosti. Za posledných 5 rokov sa ochorenie vyskytlo iba 1 krát a to v roku 2018 (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). V tomto roku ochorenie hlásené nebolo.

Herpetickovírusová meningitída (B00.3)

V priebehu roku boli v okrese Nitra oproti minuloročnému nulovému výskytu hlásené 1 ochorenie na herpetickovírusovú meningitídu, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov.

Ochorelo jedno dievča v mesiaci jún. Ochorenie bolo zaznamenané vo vekovej skupine 1-4 ročných detí. Ochorenie bolo hlásené u 4-ročného dievčaťa (vekovošpecifická chorobnosť 14,5/100 000 obyvateľov). Dieťa bolo odoslané na hospitalizáciu pre 2 dni trvajúce teploty, bolesti hlavy, zvracanie. Prvé 3 dni hospitalizácie malo ešte výstup teploty do 39,5 C, prítomná je tonzilofaryngitída. Z vyšetrenia likvoru PCR panelu Medirex potvrdený ľudský herpes vírus 6. Ochorenia sa skončilo uzdravením.

Herpetickovírusová encefalitída (B00.4)

V roku 2022 evidujeme v okrese Nitra 3 ochorenia na herpetickovírusovú encefalitídu, čo predstavuje chorobnosť 1,8/100 000 obyvateľov.

Ochoreli dve ženy (66,7%) a jeden muž (33,3%), po jednom prípade v mesiacoch august, september a október. Zaznamenali sme ich v 2 vekových skupinách s najvyšším počtom 2 prípady v skupine 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 6,6/100 000 obyvateľov) a 1 prípad v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Z toho jeden prípad bol nozokomiálneho charakteru a je popísaný v časti „Nozokomiálny nákazy“.

V prvom prípade išlo o ochorenie v mesiaci august u 68-ročnej ženy. Pacientka bola prijatá na JIS Neurologickej kliniky pre 4 dňovú anamnézu progredujúcej dezorientácie, nechutenstva, celkovej slabosti, insomnie, nauzea, bez zvracania a vertiga. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru. Z PCR panelu potvrdený agens HSV typ 1. Ochorenie skončilo uzdravením.

V druhom prípade v mesiaci september bolo zaznamenané ochorenie u 67-ročnej ženy. Pacientka bola prijatá na JIS Neurologickej kliniky pre 4 dňovú anamnézu dezorientácie, nechutenstva, s fatickou poruchou a pravostrannou hemiparézou ľahkého stupňa. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru. Z PCR panelu potvrdený agens HSV typ 1. Ochorenie skončilo uzdravením.

Zosterová encefalitída (B 02.0)

V roku 2022 sme v okrese Nitra evidovali jeden prípad ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 50 % oproti minulému roku, kedy boli zaznamenané 2 prípady ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo zaznamenané u 62-ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov), v mesiaci august, ktorá bola akútne prijatá na neurologickú kliniku pre 2-dňovú anamnézu bolesti v pravom uchu, bolesti hlavy, zvýšenú TT a poruchu hybnosti pravej polovice tváre. Objektívne neurologicky pri prijatí v klinickom obraze dominovala periférna lézia n. facialis vpravo, prítomný horizontálny rotačný nystagmus, lagophthalmus. Realizovaná LP, ktorá biochemicky potvrdila neuroinfekciu. PCR VZV z likvoru pozit. / Medirex/ - kvantitatívne 12 000 kópií/ml pozitívny. Konzultovaný infektológ indikoval virostatickú liečbu s následnou úpravou a skončilo uzdravením.

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00.8, G00.9)

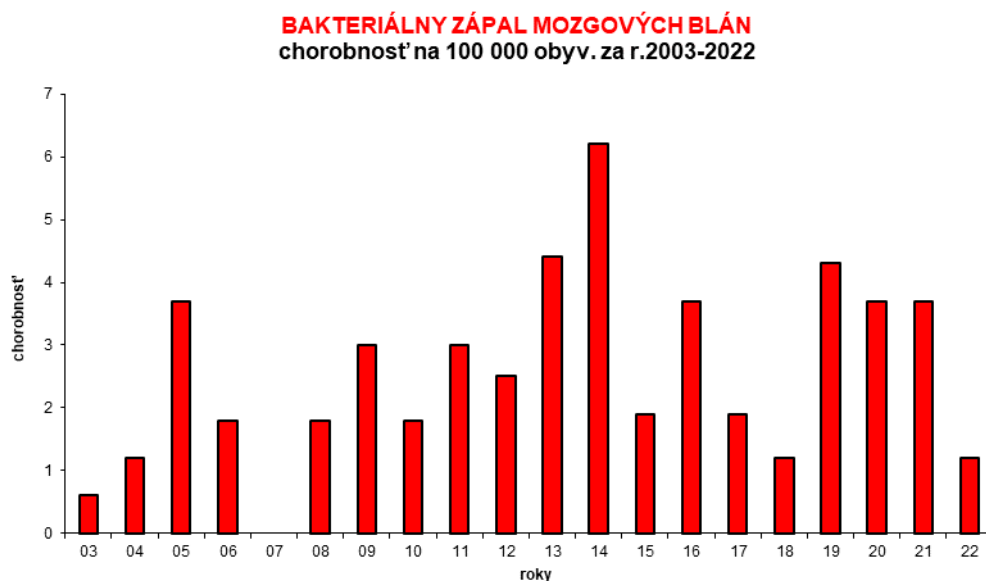
V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Nitra v priebehu roka evidovali 2 ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 66,6% oproti minulému roku kedy bolo zaznamenaných 6 prípadov ochorenia s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 1 žena, v mesiacoch jún a august. Ochorenia boli zaznamenané v dvoch vekových kategóriách, v skupine 45-54-ročných osôb

(vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) a jeden prípad vo vekovej skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,3/100 000 obyvateľov).

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00.8) 1 krát, kultivačné vyšetrenie likvoru: pozitívne – *Klebsiella pneumoniae*. Jednalo sa o ochorenie nozokomiálneho charakteru a je popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9) nozokomiálneho charakteru bol zaznamenaný u 78-ročného polymorbídneho muža (vekovošpecifická chorobnosť 3,3/100 000 obyvateľov) v mesiaci jún. Pacient prijatý na NCHK s anamnézou 3-dňového úrazu, následne vykonaná trepanoevakuácia SDH. Pre zhoršený stav vedomia vykonané neurologické vyšetrenie, vykonaná lumbálna punkcia, likvorologicky potvrdená neuroinfekcia bez záchytu etiologického agens. Po dohovore preložený na JIS infekčnej kliniky. Pacient bol po ukončení liečby v stabilizovanom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti. Ochorenie skončilo uzdravením.

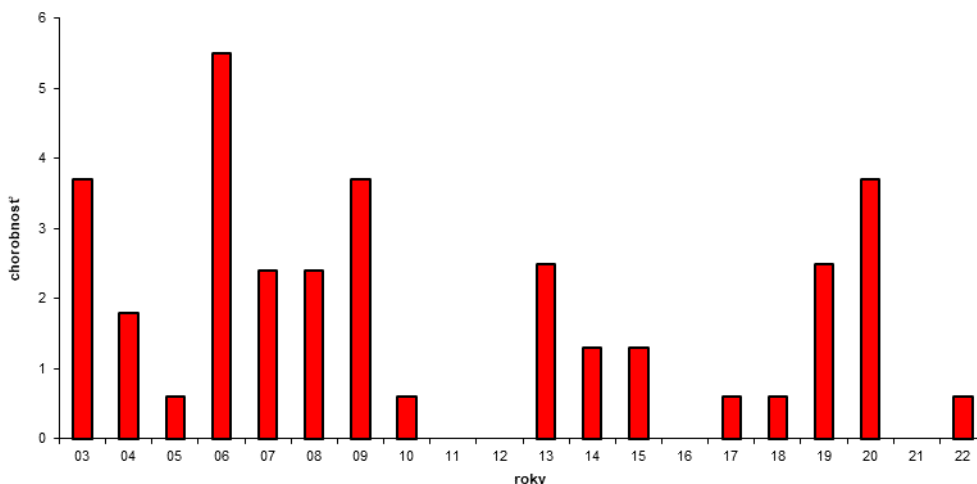
Bakteriálna meningoencefalitída a meningomyelitída nezatriedená inde (G04.2) Kultivačné vyšetrenie likvoru: pozitívne – *Acinetobacter baumannii* a ochorenie skončilo úmrtím na inú príčinu. Jednalo o ochorenie nozokomiálneho charakteru a je popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz sme v roku 2022 v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na antrax (A22), brucelózu (A23), leptospiróza (A27), ornitózu (A70), Q-horúčku (A78), Creutzfeldt-Jakobovu chorobu (A81), toxoplazmóza (B58), teniózu (B68), toxokarózu (B83).

TULARÉMIA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Tularémia (A21)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu, sme v roku 2022 v okrese zaznamenali 1 prípad na tularémiu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov

V mesiaci júl ochorela na ulceroglandulárnu formu tularémie 46-ročná žena (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov), ktorá odierala, pitvala a kuchynsky spracovala divého zajaca. Klinické príznaky: teplota do 39°C, pri teplote artralgie, myalgie, v pravej axille sa objavila bolestivá rezistencia (uzlina veľkosti 5x6 cm), na ukazováku pravej ruky má ranku. Prvé 2 vzorky na tularémiu sérologicky negatívne, tretia vzorka pozitívna 1:80. Podávaná antibiotická terapia ambulantne bez nutnosti hospitalizácie.

Listerióza (A32.7)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2022 zaznamenali 2 prípady ochorenia na listerióvu septikémiu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 0,6 s chorobnosťou 0,4/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch jún a júl u 2 mužov vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 9,3/100 000 obyvateľov).

V mesiaci jún sme zaznamenali u 57-ročného muža, zaradeného v dialyzačnom programe. Z dôvodu údajov o febrilitách mu bola na dialýze odobratá hemokultúra s výsledkom kultivácie *Listeria monocytogenes*. Ochorenie malo ľahký priebeh bez nutnosti hospitalizácie a zostalo epidemiologicky neobjasnené.

V druhom prípade ochorenie bolo ochorenie zaznamenané v mesiaci júl u 64-ročného pacienta s anamnézou B-CLL bez kompletnej remisie v dispenzári hematológom, po opakovaných infekciách pri sekundárnom imunodeficientnom stave. Dňa 18.07.2022 bol prijatý na Infekčnú kliniku pre teploty, gastroenteritídu, hnačku CMV etiológie. Dňa 21.7.2022 pacient za účelom ďalšej liečby preložený na JIS Internej kliniky. Nasledujúci deň po preklade u pacienta hlásená v hemokultúrach prítomnosť *Listeria monocytogenes*, klinicky dochádza ku zhoršovaniu stavu vedomia. Po konzultácii s infektológom sa ustupuje od realizácie lumbálnej punkcie vzhľadom na závažnú trombocytopeniu. Dochádza ku zhoršovaniu stavu vedomia, hyposaturácii, rozvoju auskultačného nálezu bilat., rozvoju hypostatickej bronchopneumónie v danom teréne, podávaná oxygenoterapia. Napriek komplexnej liečbe celkový stav progreduje do respiračnej insuficiencie a dňa 24.07.2022 exitus lethalis na inú príčinu (Dg.I509).

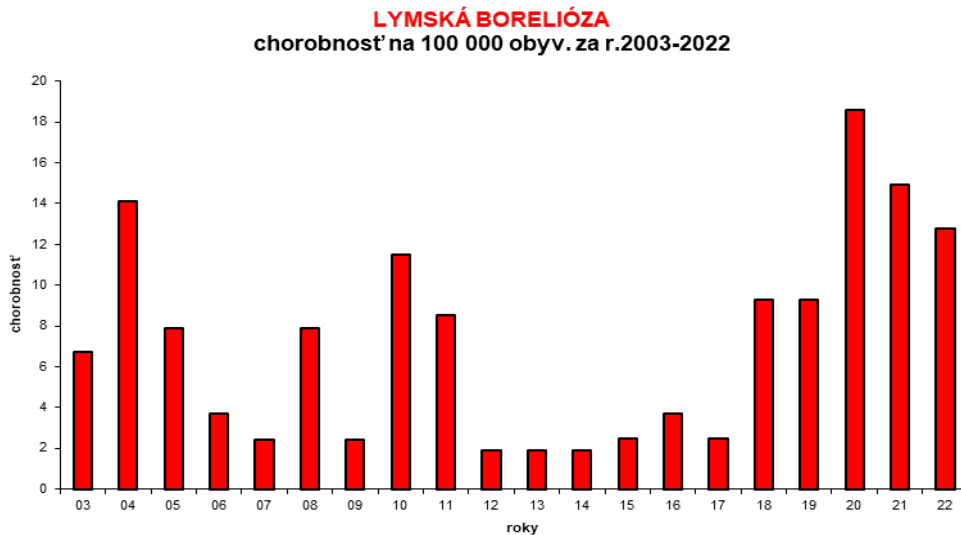
Lymská borelióza (A69.2, M01.2)

V porovnaní s minulým rokom kedy bolo vykázaných 24 prípadov (chorobnosť 14,9/100 000) sme zaznamenali v roku 2022 mierny pokles výskytu ochorenia na lymskú boreliózu s počtom 21 sérologicky potvrdených ochorení (chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 17,6 prípadov s chorobnosťou 10,9/100 000 obyvateľov (index 2,1).

Ochorenia sa vyskytli 11 krát u mužov a 10 krát u žien a to najviac po 6 prípadov vo vekovej skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 24,8/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 28,0/100 000 obyvateľov).

Klinicky sa ochorenia manifestovali 14 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans, v 5 prípadoch ako kĺbna forma lymskej boreliózy a po 1 prípade sa ochorenie prejavilo ako febrilná a meningeálna forma.

Najvyšší výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci jún s počtom prípadov 8 krát, ostatné ochorenia boli evidované od januára do októbra. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 11 prípadoch poštípacie kliešťom, v 7 prípadoch poštípacie iným hmyzom a 3 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený.

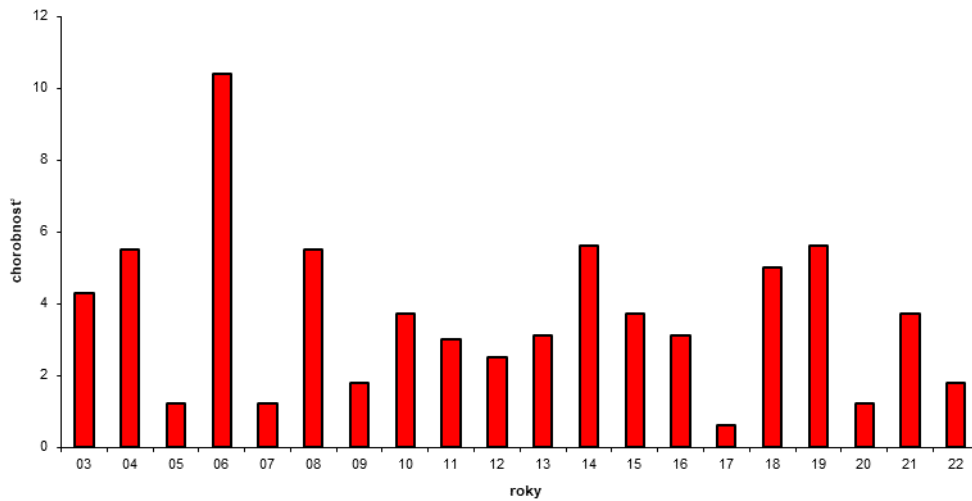
V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 11 prípadoch poštípacie kliešťom, v 7 prípadoch poštípacie iným hmyzom a 3 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB. V jednom prípade si ochorenie vyžiadali hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída (A84.1)

Oproti minulému roku (6 ochorení, chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 vykážali 3 sérologicky potvrdené ochorenia na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 1,8/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 5,2 prípadov čo je chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov (index 0,5).

KLIEŠŤOVÁ ENCEFALITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Ochorenia sa vyskytli v mesiaci júl u 1 muža a 2 žien v troch vekových skupinách po 1 prípade a to v skupine 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,6/100 000 obyvateľov), 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) a 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa klinicky manifestovali vo všetkých prípadoch ako meningeálna forma KENC.

V epidemiologickej anamnéze chorí vo všetkých prípadoch udali poštípacie kliešte. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o neočkované osoby s jednofázovým priebehom ochorenia, u ktorých si zdravotný stav vyžiadala hospitalizáciu.

Hantavírusový pulmonálny syndróm (B33.4)

V porovnaní s minulým rokom, kedy boli vykázané 2 prípady (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali 1 ochorenie vyvolané vírusom Hantaan s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Importované ochorenie na hantavírusový pulmonálny syndróm u 63-ročnej ženy, po návrate z dovolenky na Seycheloch a Dubaji (6.-19.2.2022). Navštívila trajektom viacero ostrovov, na jednom z nich (ostrov Nahe) boli premnožené hlodavce, hlavne potkany, s ktorými prišli aj do kontaktu, taktiež s ich trusom na pláži a na lehátkach. Ostatní 20 účastníci zájazdu sú zdraví. Ochorela pred koncom pobytu – úporné bolesti hlavy, následne bolesti celého tela, únava, nauzea, brušný diskomfort, ikterus, elevácia hepatálnych testov, ťažkosti s dýchaním. Laboratorne hantavírusy IgM pozit., IgG negat. Na CT parenchýmové pruhy v strednom pľúcnom laloku a v lingule vľavo s retrakciou. Liečená bola ambulantne na infektologickej ambulancii FN Nitra.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

V priebehu roku 2022 bolo v okrese hlásených 21 poranení zvieratami podozrivými z besnoty (chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidovaných v okrese 7 poranení (4,3/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia bolo poranených 11 žien (58,4%) a 10 mužov (47,6%). Z hľadiska veku boli prípady zaznamenané vo všetkých vekových skupinách okrem 0 ročných detí. Najvyšší počet prípadov s počtom 5 bolo vo vekovej skupine 15-19 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 71,3/100 000 obyvateľov).

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

Druh poranenia	Počet	%
Pohryznutie	19x	90,5
Poškriabanie	2x	9,5

Lokalizácia poranení podozrivými zvieratami:

Lokalizácia poranenia	Počet	%
Ruka	13x	61,9
Noha	8x	38,1

Počet poranených osôb podľa druhu zvierat'a:

Druh zvierat'a	Počet poranených osôb	%
Pes	12x	57,1
Mačka	7x	33,3
Myš	1x	4,8
Srnka	1x	4,8

Použitá vakcína:

Druh vakcíny:	Názov a výrobca	Počet vakcinovaných	%
Vakcína z mozgového tkaniva	VERORAB Pasteur-Mérieux, Francúzsko	21 krát	100,0

Revakcinácia bola vykonaná :

Druh vakcíny	Počet revakcinovaných
Verorab	0

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne poranenie a antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne. V jednom prípade sa očkovanie po 2. dávke vakcíny ukončilo, z dôvodu dodatočného predloženia potvrdenia o očkovaní zvierat'a.

U vakcinovaných osôb sa nevyskytli nežiadúce reakcie po očkovaní. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nehlásila v priebehu roku 2022 v okrese žiadne ohnisko besnoty.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Svrab (B86)

V okrese Nitra sme v roku 2022 zaznamenali 14 prípadov ochorenia na svrab s chorobnosťou 8,5/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (45 ochorení, chorobnosť 27,9/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 65,4 prípadov s chorobnosťou 40,4/100 000 obyvateľov (index 0,3).

Z celkového počtu bolo 6 sporadických prípadov. Ostatné prebehli v dvoch rodinných epidémiách (1x po 2 prípady, 1x po 6 prípadov).

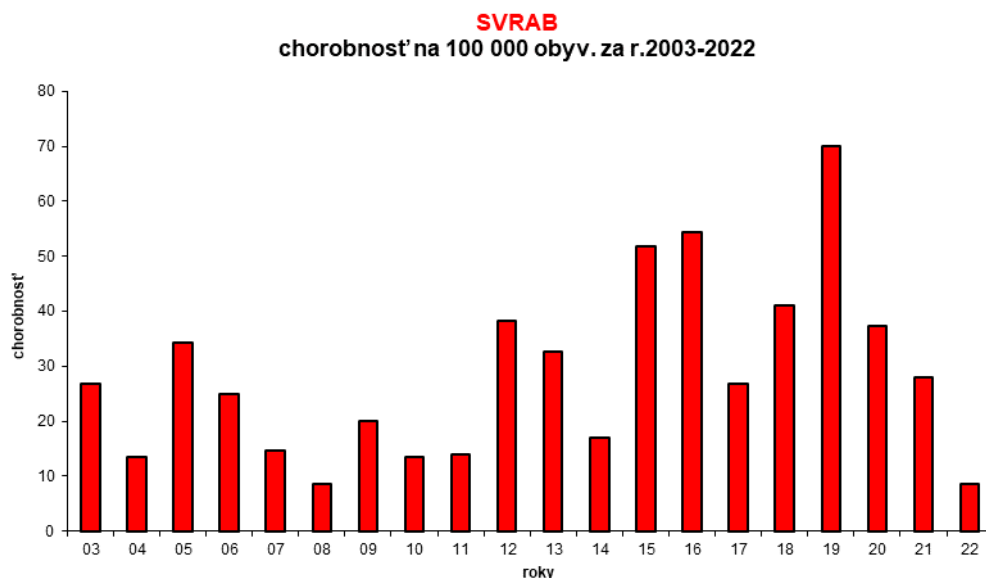
Výskyt svrabu bol zaznamenaný od marca do novembra s maximom 6 prípadov (42,9%) v mesiaci november.

Podľa pohlavia ochorelo 6 mužov (42,9%) a 8 žien (57,1%) v piatich vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť s počtom prípadov 5 (63,7/100 000 obyvateľov) bola vo vekovej skupine 10-14 ročných detí.

Podľa kolektívov ochorelo 8 detí navštevujúcich ZŠ (57,1%), 2 stredoškólači (14,3%) a 4 dospelé osoby (28,6%).

Charakter výskytu	Počet ohnisk	Počet prípadov	%
sporadické ochorenia	6 krát	6 prípadov	42,9%
2 prípady	1 krát	2 prípady	14,2%
6 prípady	1 krát	6 prípadov	42,9%
Spolu :	8 ohnisk	14 prípadov	100,0%

Prameň pôvodu nákazy sa podarilo objasniť v 6 prípadoch (42,9%). Ochorenia sme zaznamenali 7 krát (50%) u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. Žiadne z ochorení si nevyžiadalo hospitalizáciu.

Popis epidémií:

Na základe hlásenia ochorení na svrab obvodnou lekárkou, bolo dňa 23.11.2022 vykonané epidemiologické šetrenie v rodine s nízkym hygienickým štandardom. V čase od 1.11. 2022 do 22.11. 2022 z celkového počtu 8 osôb domácnosti (2 dospelé osoby a 6 detí) ochorelo 6 detí. Prameň nákazy u prvého ochorenia nebol objasnený, ďalšie ochorenia sa šírili kontaktom. V rodine boli zabezpečené protiepidemické opatrenia, preventívne boli preliečené aj obe dospelé osoby.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Streptokokové septikémie (A40.1, A40.2, A40.8)

V tejto skupine diagnóz sme v roku 2022 vykázali 13 ochorení na streptokokové septikémie s chorobnosťou 7,9/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy bolo vykázanych 35 ochorení, chorobnosť 21,7/100 000 obyvateľov sa jedná o 62,9 % pokles.

Podľa pohlavia ochorelo 9 mužov (69,2%) a 4 žien (30,8%), s maximom vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 8 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 26,5/100 000 obyvateľov).

Podľa etiológie boli ochorenia diagnostikované ako:

Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny B	(A40.1)	1 krát
Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	(A40.2)	10 krát
Iná streptokoková septikémia	(A40.8)	2 krát

Výskyt streptokokových septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov			Spolu	Vekovošpecifická chorobnosť
	A40.1	A40.2	A40.8		
35-44 roční	-	1	-	1	3,7/100 000
45-54 roční	-	2	-	2	8,3/100 000
55-64 roční	1	1	-	2	9,3/100 000
65+ roční	-	6	2	8	26,8/100 000
S p o l u :	1	10	2	13	

Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií malo 12 prípadov (92,3%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne ochorenia“. Vo väčšine prípadov išlo o septikémiu vyvolanú streptokokom zo skupiny D (A40.2)

V ostatnom prípade, ktorý nemal nozokomiálny pôvod, sa ako etiologický agens uplatnil *Enterococcus faecium*. Ochorenie na streptokokovú septikémiu si vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo úmrtím.

Iné septikémie (A41.0, A41.1, A41.5, A41.9)

V roku 2022 bolo vykázaných 236 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 143,4/100 000 obyvateľov. Je to nárast o 4,4% v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 226 prípadov s chorobnosťou 139,9/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 143 mužov (60,6%) a 93 žien (33,4%), prevažne vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 153 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 506,4/100 000 obyvateľov).

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov				Spolu	Vekovošpecifická chorobnosť
	A41.0	A41.1	A41.5	A41.9		
0 roční	-	1	1	-	2	123,2/100 000
1- 4 roční	1	-	-	-	1	14,5/100 000
20-24 roční	-	1	-	1	2	25,4/100 000
25-34 roční	1	3	1	-	5	23,0/100 000
35-44 roční	2	2	4	-	8	29,2/100 000

45-54 roční	1	12	9	-	22	91,0/100 000
55-64 roční	5	19	12	7	43	200,7/100 000
65 +	6	67	57	23	153	506,4/100 000
S p o l u :	16	105	84	31	236	

Z celkového počtu ochorení malo 146 (61,9%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Ostatné prípady s počtom 90, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, boli podľa etiologickej diagnostikované ako:

septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i>	(A41.0)	5 krát
septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	(A41.1)	47 krát
septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	(A41.5)	25 krát
Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	(A41.9)	13 krát

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

Etiologické agens	Počet
<i>Staphylococcus aureus</i>	5
<i>Staphylococcus hominis</i>	26
<i>Staphylococcus haemolyticus</i>	6
<i>Staphylococcus epidermidis</i>	14
<i>Escherichia coli</i>	15
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	3
<i>Klebsiella oxytoca</i>	1
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2
<i>Kocuria rhizophila</i>	1
<i>Proteus mirabilis</i>	1
<i>Aeromonas hydrophila</i>	1
<i>Serratia mercenscens</i>	1
Neodobratá hemokultúra	13
S p o l u :	90

V trinástich prípadoch pri dg. A41.9, nebola odobratá hemokultúra na vyšetrenie, boli vykázané na základe typických klinických príznakov a vysokých hodnôt zápalových parametrov.

Z celkového počtu 236 vykázaných ochorení skončilo 22 (9,3%) úmrtím. V 19 prípadoch išlo o nenozokomiálne ochorenia, ktoré skončili úmrtím (8 krát úmrtie na sepsu a 11 krát úmrtie na inú príčinu).

Syfilis (A50 - A53)

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 7 ochorení na syfilis, čo je chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykážali 8 ochorení (chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov).

Ochoreli 3 muži a 4 ženy (vo vekových skupinách od 20 rokov vyššie. Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

Jedno ochorenie bolo importované z Rakúska.

Výskyt ochorení na syfilis podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov	Vekovošpecifická chorobnosť
20-24-roční	1	12,7/100 000
25-34-roční	2	9,2/100 000
35-44-roční	3	10,9/100 000
45-54-roční	1	4,1/100 000
S p o l u	7	4,3/100 000

Ochorenia boli diagnostikované ako:

A51.3 - Sekundárny syfilis kože a slizníc

2 krát

A51.9 – Nešpecifikovaný včasný syfilis

1 krát

A53.0 – Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý

4 krát

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

Rok:	Počet prípadov:	Chorobnosť:
2016	11 prípadov	6,9/100 000 obyvateľov
2017	4 prípady	2,5/100 000 obyvateľov
2018	9 prípadov	5,6/100 000 obyvateľov
2019	13 prípadov	8,1/100 000 obyvateľov
2020	12 prípadov	7,4/100 000 obyvateľov
2021	8 prípadov	5,0/100 000 obyvateľov

Gonokoková infekcia (A54.0)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali 14 ochorení na gonokokové infekcie (chorobnosť 8,7/100 000 obyvateľov), sme v roku 2022 zaznamenali 7 ochorení, čo je chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 4 muži a 3 ženy vo vekových skupinách od 15 do 44 rokov veku a v skupine 55-64-ročných osôb. V 12 prípadoch bola diagnóza potvrdená pozitívnou izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku a v 2 prípadoch PCR vyšetrením.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

Rok:	Počet prípadov:	Chorobnosť:
2016	2 prípady	1,3/100 000 obyvateľov
2017	12 prípadov	7,5/100 000 obyvateľov
2018	13 prípadov	8,1/100 000 obyvateľov
2019	13 prípadov	8,1/100 000 obyvateľov
2020	10 prípadov	6,2/100 000 obyvateľov
2021	14 prípadov	8,7/100 000 obyvateľov

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A59.0, A60.0, A63.0, A63.8)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení bolo dermatovenerológmi v okrese Nitra v roku 2022 hlásených 63 ochorení, ktoré sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách od 15 do 44 rokov veku. Išlo o:

Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 32,2/100 000 obyvateľov)	A56.0	53 ochorení
Urogenitálna trichomonóza (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov)	A59.0	1 ochorenie
Infekcie genitálií a močovopohl. systému herpetickým vírusom (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov)	A60.0	1 ochorenie
Anogenitálne bradavice (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov)	A63.0	6 ochorení
Iné špecifikované prevažne pohlavne prenášané choroby (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov)	A63.8	2 ochorenia

Iné filariózy (B74.8)

V roku 2022 vykazujeme 1 importované ochorenie na filariózu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov).

Ochorenie u 49-ročného muža na filariózu. Vyhľadal lekárske ošetrenie pre svrbenie, trpnutie ľavého oka (viečka), svrbenie nad ušami a vo vlasoch. Na očnej ambulancii vybratý celý červ, makroskopicky v laboratóriu potvrdená *Dirofilaria repens*. Pacient udáva v júli dovolenku na Cypre, kde bolo veľké množstvo komárov.

Askarióza (B77)

V okrese Nitra sme v priebehu roka evidovali 3 ochorenia s chorobnosťou 1,8/100 000 obyvateľov vo vekových skupinách 15-24-ročných osôb. Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch január, júl a august. Vo všetkých prípadoch bol zo stolice mikroskopicky potvrdený *Ascaris lumbricoides*. V 2 prípadoch sa jednalo o ochorenie importované z Ukrajiny.

Enterobióza (B80)

V priebehu roku 2022 bolo v okrese Nitra hlásených 15 ochorení na enterobiózu s chorobnosťou 9,1/100 000 obyvateľov. Vlni sme zaznamenali 17 prípadov s chorobnosťou 10,5/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 7 mužov a 8 žien vo vekových skupinách od 1 do 14 rokov veku s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 118,3/100 000 obyvateľov (10 prípadov) v skupine 5-9-ročných detí.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu. Pôvodcom ochorení bol *Enterobius vermicularis*.

Pneumónia vyvolaná *Klebsiella pneumoniae* (J150)

Vykazujeme 1 sporadický prípad ochorenia na pneumóniu vyvolanú *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu.

31-ročná pacientka s hereditárnym neurodegeneratívnym bola prijatá na Internú kliniku pre dyspeptický syndróm s opakovaným vomitom, febrilitami, minerálovým rozvratom. Následne potvrdená bronchopneumónia, zo spúta kultivačne *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu (KP CPE). Nariadený odber rektálnych výterov s negatívnym výsledkom. Pacientka bola preložená na Infekčnú kliniku, protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva (L08)

Hlásený bol 1 sporadický prípad lokálnej infekcie vyvolanej *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu. u 57-ročného muža

Záchyt KP CPE bol zo steru glans penisu, realizovaným dermatovenerológom pre pocit dyskomfortu. Následne nariadený odber 3 rektálnych výterov, všetky s negatívnym výsledkom.

Nosič inej infekčnej choroby (Z22.8)

V priebehu roku 2022 bolo v okrese Nitra hlásených 9 sporadických prípadov (chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov) nosičstva baktérií produkujúcich karbapenemázu. V 7-ich prípadoch sa jednalo o *Klebsiella pneumoniae* a tieto prípady boli nozokomiálneho pôvodu, popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“. V 2 prípadoch sa jednalo o nosičstvo multirezistentných kmeňov *E.coli* a *Citrobacter freundii*.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

Oproti minulému roku (4 prípady, chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali v okrese Nitra 9 prípadov bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia išlo o 7 mužov a 2 ženy. V 4 prípadoch sa jednalo o importované ochorenia z Ukrajiny.

Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

Izolácia multirezistentného kmeňa *Staphylococcus aureus* (H10, H60, H65,H66, J00, J03, J04, J06, J20, J34, L02, L04, L08, L30)

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 82 izolácií multirezistentných kmeňov *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V roku 2022 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení **61 úmrtí**, z toho 38 prípadov bolo vykázaných ako úmrtie na ochorenie Covid-19. Úmrtí na iné infekčné diagnózy ako Covid-19 sme evidovali 23, z toho 14 prípadov bolo u ochorení nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne nákazy“.

Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D (A40.2)

67-ročná pacientka liečená na artériovú hypertenziu, diabetes mellitus 2. typu, bola pôvodne prijatá na JIS NK s podozrením na akútny mozgový infarkt. Na základe pozitívneho nálezu v hemokultúre bola upravená ATB liečba. MR mozgu vylúčilo akútne ischemické lézie. EEG vyšetrenie mozgu bolo bez nálezu špecifických epileptoformných výbojov, záznam svedčí skôr pre metabolicko podmienenú encefalopatiu. Na podávanej liečbe prechodne zlepšenie stavu vedomia. Pre zápalový syndróm, hypernatriémiu preložená na Int. kliniku, klinicky pacientka febrilná, hypoxemická, tachykardická. Podávame oxygenoterapiu, antipyretiká, rehydratačnú liečbu, pokračujeme v antibiotikách. Napriek liečbe dochádza k rozvoju septického šoku s nutnosťou podpory cirkulácie a navyšovania dávky periférnych analeptík. Klinicky obraz multiorgánového zlyhávania s následným rozvratom vnútorného prostredia a poruchou vedomia, po vyčerpaní orgánových rezerv konštatujem 9.2.2022 o 23:00 hod. exitus letalis.

Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus (A41.0)

79 - ročný pacient akútne prijatý na Internú kliniku s poruchou vedomia, tachykardiou so známkami sepsy s MOD. V anamnéze 2 dni febrility, neskôr dezorientácia až porucha vedomia. Od prijatia zavedený PMK a PVK. Z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus aureus- MSSA. Napriek komplexnej terapii progreduje klinický stav, rozvoj MODS (hepatorenálne zlyhanie, kardiálne zlyhanie, porucha vedomia) a ireverzibilného septického šoku. Pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1)

86-ročná pacientka s artériovou hypertenziou, ICHS, srdcovým zlyháváním, diabetes mellitus 2. typu bola 16.5.2022 akútne prijatá na Internú kliniku pre zápalový syndróm a zhoršený pemphigoides bullosus. Po celom tele koža s generalizovaným bulóznym výsevom, početné veľké erózie po popraskaných krytoch búl veľkých plochách aj miestami krvácajúce, prilepené na podložku. Pre rozvoj hnačiek odobraná stolica na mikrobiol. vyšetrenia so záchyтом Clostridium difficile pozit. toxín A, B, GDH. Následne pacientka po dohovore preložená na Infekčnú kliniku. Zápal. parametre na takto vedenej liečbe s poklesom, avšak prehlbenie retencie N- katabolitov, rozvrat vnútorného prostredia. Napriek komplexnej a plne vyťaženej liečbe stav na podávanú terapiu refraktérny, pac. oligoanurická, orgánové rezervy vyčerpané, dňa 30.5.2022 pacientka exitovala. Pitva nerobená

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1)

63-ročný polymorbídny pacient akútne prijatý na internú kliniku pre septický stav a uroinfekciu so známkami NCMP. Od prijatia zavedené PMK, PVK a v laboratórnom náleze elevácia zápalových parametrov. Z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus epidermidis. Empiricky podávaná antibiotická terapia. Na 5. deň pre progresiu respiračnej insuficiencie a nutnosť napojenia na UPV preložený na KAIM kde na 2. deň od prekladu pacient exituje na septický - šok. Nepitvaný.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1)

79 ročná polymorbídna diabetička bola prijatá dňa 19. 8. 2022 na JIS Neurologickej kliniky s poruchou vedomia na úrovni somnolencie, s celkovou slabosťou, so zvýšenou teplotou a s rozvratom vnútorného prostredia. Postupne zhoršovanie poruchy vedomia na úroveň soporu, trvajú febrility nad 40 °C nereagujúce na antipyretickú liečbu. Rozvoj septického stavu so známkami multiorgánového zlyhávania, následne príjem na KAIM dňa 22. 8. 202. Pacientka pri prijme sedovaná, zaintubovaná, následne UPV a podpora obehu. Z hemokultúry Staphylococcus epidermidis. Dňa 22. 8. 2022 pacientka náhle tachykardická, následne dochádza k asystólíi nereagujúcej na resuscitačnú liečbu, konštatovaný exitus letalis

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5)

50-ročná pacientka, akútne prijatá 4.1.2022 na JIS Internej kliniky FN Nitra pre septický šok pri ranovej infekcii na viacerých častiach tela. Pacientka mala v anamnéze dlhodobé kožné lézie a opakované hospitalizácie s dg. pyoderma gangranosum. Počas hospitalizácie na JIS IK hypotenzná, stav sa zhoršoval, pre poruchy vedomia preložená na KAIM FN Nitra, zaintubovaná, napojená na UPV. Nasadená kombinovaná ATB terapia. Z hemokultúry izolovaná E.coli. Podaná transfúzia, mrazená plazma, kortikoidy. Napriek intenzívnej terapii pacientka 6.1.2022 exitovala na septický šok. Pitva nerobená.

Nešpecifikovaná septikémia (A419)

82-ročná pacientka s chronickým koronárnym syndrómom, s artériovou hypertenziou, astmou bronchiale, parkinsonovským syndrómom, s chronickými edémami DK bilaterálne

(kombinovanej etiológie - lymfedém, CHVI) ihospitalizovaná na Chirurgickej klinike pre septický stav pri gangréne prstov DK bilaterálne a pre gangrénu predkolenia PDK. 10.02.2022 vykonaná vysoká amputácia PDK a transmetatarzálna amputácia 1. a 2. prsta ľavej DK. Stav komplikovaný rozvojom fibrilácie predsieni s rýchlym prevodom na komory, hypotenziou s nutnosťou podpory obehu katecholamínmi. Terapeuticky pokračujeme v ATB liečbe (gentamicín, metronidazol, amoxicilín. Napriek komplexnej ošetrovateľskej a terapeutickú starostlivosti nedochádza ku zlepšeniu klinického stavu, pretrváva elevácia zápalových markerov, postupne dochádza ku vyčerpaniu orgánových rezerv, dňa 28.02.2022 konštatujeme exitus letalis.

Nešpecifikovaná septikémia (A419)

63-ročná pacientka akútne prijatá na JIS Internej kliniky pre septický stav s MODS (kvalitat. porucha vedomia, AKI, rozvrat vnútorného prostredia) v.s. pri bronchopneumónii a uroinfekte. Vstupne realizované CT mozgu + CTAG - bez akútnej ložiskovej patológie. O 16:00 dochádza k prehlbovaniu poruchy vedomia, apnoe, bradykardia. Zahájená KPR (masáž srdca, OTI, predýchavanie ambuvakom, podaný 1 mg Adrenalinu. O 17:10 s prejavami ťažkého šoku prijatá na KAIM. Napriek terapie pretrváva refrakterný šok bez reakcie na katecholamíny a volemicú podporu, progresia MODS. O 18:54 dochádza k zastaveniu obehu. Konštatujeme exitus letalis.

Nešpecifikovaná septikémia (A419)

75-ročná polymorbídna obézna non-compliantná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku pre potvrdenú infekciu COVID-19, anemický syndróm ťažkého stupňa, minerálový rozvrat.

Napriek komplexnej terapii dochádza k zhoršovaniu klinického stavu, pre hyposaturáciu nutnosť podávania oxygenoterapie, u pacientky pretrváva obehová nestabilita, laboratórna progresia zápalových markerov v zmysle septickej elevácie. Napriek komplexnej a vyťaženej liečbe orgánové rezervy vyčerpané, dochádza k zlyhaniu vitálnych funkcií, asystólii a dňa 18.10.2022 exitus letalis.

III.9. Nozokomiálne nákazy

Za rok 2022 evidujeme v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra: Fakultná nemocnica (FN) v Nitre, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada (ŠN) Nitra - Zobor, Psychiatrická nemocnica (PN) Veľké Zálužie, FMC dialyzačné služby Nitra, Kardiocentrum Nitra s.r.o. a v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS)) spolu 2 039 nozokomiálnych nákaz, z ktorých 708 (t.j. 34,7 %) bolo vyhládaných.

Z celkového počtu 2 039 evidovaných nozokomiálnych nákaz bolo vo FN Nitra 822, v ŠN Nitra 272, v PN Veľké Zálužie 309, vo FMC Nitra 13, v Kardiocentre Nitra 6, v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra 151, v ZSS Borinka v Nitre 149, v ZSS Nitrava v Nitre 125, v ZSS Viničky v Nitre 105, v ZSS Cedron Senior Mojmírovce 31, ZSS Promeritae Nitra 14, v ZSS Božieho slova v Nitre 15, v ZSS AIRA v Nitrianskych Hrnčiarovciach 12, v Domove dôchodcov v Ivanke pri Nitre 10 a v Hospici u Bernadetky v Nitre 5 nozokomiálnych ochorení.

V prevažnej miere sa jedná o pasívny zber údajov (aktívne vyhladávané sú pozitívne hemokultúry, multirezistentné kmene a koronavírusové infekcie). Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 6,0 (v roku 2021 bola prevalencia 4,1). Na náraste prevalencie sa podieľali predovšetkým epidémie koronavírusových infekcií v zdravotníckych zariadeniach aj v zariadeniach sociálnych služieb.

V tomto roku evidujeme 54 epidémií nozokomiálneho charakteru v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb v okrese Nitra:

1. Chirurgická klinika FN v Nitre - U 071

Na chirurgickej klinike vo FN v Nitre evidujeme čase od 19. do 25.1.2022 epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Zo 78 exponovaných osôb (52 pacientov a 26 osôb personálu) ochorelo 23 pacientov a 1 osoba personálu. Ochorenia mali mierny priebeh, na klinike boli nariadené protiepidemické opatrenia, chorí pacienti boli izolovaní.

2. Špecializovaná nemocnica v Nitre- U 071

V Špecializovanej nemocnici v Nitre na II. PaF oddelení evidujeme od 2. do 15.1.2022 epidemický výskyt koronavírusových ochorení u pacientov aj personálu. Z 39-tich exponovaných osôb (21 pacientov a 18 osôb personálu) ochoreli 12 pacienti a 2 osoby personálu. Ochorenia mali ľahký priebeh. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

3. Zariadenie sociálnej starostlivosti AIRA Nitrianske Hrnčiarovce – U071

V zariadení sociálnych služieb AIRA v Nitrianskych Hrnčiarovciach evidujeme v čase od 2. do 5.1.2022 epidemický výskyt koronavírusových infekcií u klientov. Z celkového počtu 45 osôb (20 klientov a 25 osôb ošetrojúceho personálu) ochorelo 9 klientov, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Zariadenie je špecializované pre klientov s Alzheimerovou chorobou. Prvý pozitívny výsledok bol zistený u klienta pred hospitalizáciou v zdravotníckom zariadení pre základné kardiologické ochorenie. Následne boli pretestovaní ostatní klienti, z ktorých bolo ochorenie zistené u 2 ďalších. Dňa 5.1.2022 bol v zariadení intervenčný tím, ktorý vykonal odbery na RT PCR vyšetrenie od všetkých klientov aj personálu. Týmto sa potvrdilo ochorenie u ďalších 6-tich klientov. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

4. Zariadenie pre seniorov Nitra – U 0711

V Zariadení pre seniorov v Nitre evidujeme v čase 27.1. do 31.3.2022 proťahovaný epidemický výskyt kovidových infekcií. Spolu ochorelo 84 osôb 59 klientov a 25 osôb ošetrojúceho personálu z celkového počtu 236 (151 klientov a 85 osôb personálu). Pozitivita bola zistená pri pravidelnom antigénovom testovaní, klinický obraz bol bezpríznakový alebo s miernymi príznakmi (bolesť hrdla, nádcha). V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

5. Psychiatrická klinika FN v Nitre - U 071

Na psychiatrickej klinike vo FN v Nitre evidujeme čase od 3. do 10.2. 2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Zo 47 exponovaných osôb (18 pacientov a 29 osôb personálu) ochoreli 5 pacienti a 5 osôb ošetrojúceho personálu. Ochorenia mali mierny priebeh. Pozitívne testovaní pacienti boli izolovaní na kovidovej časti psychiatrickej kliniky a chorý personál bol vylúčený z práce. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

6. Neurochirurgická klinika FN v Nitre – U 071

Na neurochirurgickej klinike vo FN v Nitre evidujeme čase od 8. do 16.2.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z 38 exponovaných osôb (11 pacientov a 27 osôb personálu) ochoreli 6 pacienti a 4 osoby ošetrojúceho personálu. Ochorenia mali mierny priebeh - nádcha, kašeľ a subfebrílie. Pozitívne testovaní pacienti boli izolovaní na kovidovom oddelení a chorý personál bol vylúčený z práce. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

7. Klinika úrazovej chirurgie FN v Nitre- U 071

Na klinike úrazovej chirurgie vo FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Od 29.1. do 7.2.2022 ochorelo 14 pacientov z 37 exponovaných a 8 osôb personálu z 29 exponovaných. Klinicky sa ochorenia prejavili respiračnými príznakmi

a bolesťou svalov. Pozitívne testovaní pacienti boli izolovaní na infekčnej klinike a chorý personál bol vylúčený z práce. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

8. Oddelenie cievnej chirurgie FN v Nitre – U 071

Na oddelení cievnej chirurgie vo FN v Nitre evidujeme v čase od 13. do 14.2.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Dňa 13.2.2022 boli pozitívne testovaní 4 pacienti s klinickými príznakmi ochorenia z 10 exponovaných a 3 osoby ošetrojúceho personálu z 9 exponovaných. Pozitívne testovaní pacienti boli izolovaní na infekčnej klinike a chorý personál bol vylúčený z práce. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

9. Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – U 071

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na I. a II. oddelení evidujeme epidemický výskyt infekcií COVID 19 u pacientov aj personálu. V čase od 17.1. do 10.2.2022 ochorelo 40 pacientov zo 124 hospitalizovaných a 20 osôb ošetrojúceho personálu z 50-tich exponovaných. Ochorenia mali mierny priebeh – nádcha, kašeľ a bolesti hrdla. Chorý personál bol vylúčený z práce, pozitívni pacienti boli odizolovaní a na oddelení boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

10. Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – U 071

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na III. oddelení evidujeme epidemický výskyt infekcií COVID 19 u pacientov aj personálu. V čase od 14. do 31.3.2022 ochorelo 112 osôb z 384 exponovaných. Ako prví ochoreli traja neočkovaní zdravotnícki asistenti. Ochorenia mali mierny priebeh – nádcha, kašeľ a bolesti hrdla. Chorý personál bol vylúčený z práce, pozitívni pacienti boli odizolovaní a na oddelení sa dodržiavali protiepidemické opatrenia.

11. Špecializovaná nemocnica Nitra – U 071

V Špecializovanej nemocnici sv. Svorada v Nitre evidujeme na 3-och oddeleniach (I PaF, II. PaF a ODCH) epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 27.1. do 2.2.2022 ochorelo 16 pacientov zo 64 hospitalizovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh, chorí pacienti boli izolovaní na kovidovom oddelení ŠN, ich kontakty boli izolované na oddeleniach. Na oddeleniach boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

12. Zariadenie sociálnych služieb Promeritae Quieti sv. Svorada v Nitre

V zariadení sociálnych služieb Promeritae Quieti sv. Svorada v Nitre evidujeme od 2.2. do 17.3.2022 epidemický výskyt koronavírusových ochorení. Z 50 exponovaných osôb (29 PSS a 21 osôb personálu) bolo pozitívne testovaných 14 PSS a 6 osôb personálu.. Pozitívni PSS boli odizolovaní v zariadení, tiež ich kontakty, chorý personál bol vylúčený z práce. Ochorenia mali mierny priebeh, liečba bola naordinovaná zmluvným lekárom. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

13. CEDRON SENIOR Mojmirovce n.o.

V zariadení sociálnych služieb CEDRON SENIOR Mojmirovce n.o. evidujeme od 7. do 28.2.2022 epidemický výskyt koronavírusových ochorení. Z 32 exponovaných prijímateľov sociálnych služieb bolo antigénovým testom pozitívne testovaných 22, z 11 osôb personálu neochorel nikto. Chorí klienti boli odizolovaní v zariadení, taktiež boli izolované ich blízke kontakty. Ochorenia mali mierny priebeh, liečba bola naordinovaná zmluvným lekárom. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

14. ZSS BORINKA-ALZHEIMERCENTRUM Nitra – U 071

V Zariadenie sociálnych služieb BORINKA-ALZHEIMERCENTRUM v Nitre evidujeme od 9. do 28.2.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Spolu ochorelo 36 osôb – 29 prijímateľov sociálnych služieb (PSS) a 7 osôb ošetrojúceho personálu z celkového počtu 270 (145 PSS a 125 osôb personálu). Pozitivita bola zistená pri pravidelnom antigénovom testovaní, klinický obraz bol bezpríznakový alebo s miernymi príznakmi (bolesť hrdla, nádcha, kašeľ). V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

15. Interná klinika FN v Nitre

Vo FN Nitra na internej klinike evidujeme od 7. do 10.3.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Zo 41 exponovaných pacientov boli pozitívne testovaní 4 pacienti, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh - subfebrílie, nádcha a kašeľ. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

16. Špecializovaná nemocnica ODCH Nitra Zobor –U 071

V ŠN na oddelení dlhodobých chorých v Nitre evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Od 28.2. do 7.3.2022 bolo pozitívne testovaných 14 osôb -12 pacientov a 2 osoby ošetrojúceho personálu. Ochorenia mali mierny klinický priebeh, pacienti boli odizolovaní na kovidovom oddelení ŠN v Nitre. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

17. ŠN I. a II. PaF - epidemický výskyt U 071

V ŠN Zobor na I. a II. PaF evidujeme v čase od 14. do 15.3.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Z 89 exponovaných osôb (39 pacientov a 50 osôb personálu) boli pozitívne testovaní 14 pacienti a 1 osoba ošetrojúceho personálu. Ochorenia mali mierny priebeh, 5 pacientov bolo bezpríznakových. Pacienti boli odizolovaní na kovidovom oddelení, protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

18. ZSS Nitrava – epidemický výskyt kovidových infekcií – U 071

V ZSS v Nitre evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 8. do 30.3. 2022 bolo spolu pozitívne testovaných 59 osôb z 337-ich exponovaných. Z 201 prijímateľov sociálnych služieb bolo pozitívne testovaných 45 a zo 136 osôb personálu 14 osôb. Ochorenia mali bezpríznakový alebo mierny priebeh - subfebrílie, nádcha a kašeľ. Pozitívne testovaný personál bol vyradený z práce. V ZSS boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

19. ZSS Viničky – epidemický výskyt kovidových infekcií – U 071

V ZSS Viničky v Nitre evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 9. do 31.3.2022 bolo z 254 exponovaných osôb (153 PSS a 101 osôb personálu) pozitívne testovaných 36 klientov a 12 osôb personálu. Ochorenia mali mierny priebeh - subfebrílie, nádcha a kašeľ. Pozitívne testovaný personál bol vyradený z práce. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

20. ZSS Spoločnosť Božieho Slova, zariadenie pre seniorov a zariadenia opatrovateľskej služby v Nitre- epidemický výskyt U 071

V ZSS Spoločnosť Božieho Slova v Nitre evidujeme v čase od 14. do 27.3.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z celkového počtu 18-ich exponovaných prijímateľov sociálnych služieb malo pozitívny antigénový test 15 osôb, z 10 osôb personálu ochorelo 8 osôb. Ochorenia mali ľahký klinický priebeh, chorý personál bol vylúčený z práce a v zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

21. Interná klinika FN v Nitre – epidémia U 071

Na internej klinike FN v Nitre evidujeme v čase od 6. do 29.3.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Zo 175 exponovaných osôb - 94 pacientov a 81 osôb personálu bolo pozitívne testovaných 24 pacientov a 8 osôb personálu. Ochorenia mali mierny priebeh - subfebrílie, nádcha a kašeľ. Izolácia bola zabezpečená na infekčnej klinike a na izolačných izbách internej kliniky, chorý personál bol vylúčený z práce. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

22. Kardiologická klinika FN v Nitre – U 071

Na kardiologickej klinike vo FN v Nitre evidujeme v čase od 23. do 31.3.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z 59 exponovaných osôb (24 pacientov a 35 osôb personálu) ochorelo 8 pacientov a 9 osôb ošetrojúceho personálu. Ochorenia mali mierny priebeh – nádcha a bolesti hlavy. Pozitívne testovaní pacienti boli odizolovaní na

kardiologickej klinike a chorý personál bol vylúčený z práce. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

23. Epidemický výskyt A049 na Klinike detí a dorastu vo FN v Nitre

Dňa 13.3. 2022 vo večerných hodinách bol zaznamenaný epidemický výskyt gastritíd na oddelení veľkých detí FN v Nitre. Z 20 hospitalizovaných detí ochorelo 7 a zo 7 sprevádzajúcich osôb ochorela 1 matka. Ochorenia sa klinicky manifestovali profúznym zvracaním bez teploty a po nasadení rehydratačnej liečby sa do 12 hodín klinický stav upravil. Viac ochorení u pacientov, sprevádzajúceho personálu ani u ošetrojúceho personálu sa nevyskytlo. Materiál na mikrobiologické vyšetrenie od chorých nebol odobratý. Pracovníci RÚVZ vykonali štátny zdravotný dozor na oddelení a v priestoroch kuchyne spojený s odberom vzoriek stravy, sterov z prostredia, rúk a dezinfekčných prostriedkov na zistenie účinnosti. Výsledky laboratórnych vyšetrení boli vyhovujúce.

24. Hospic – dom pokoja a zmiernosti u Bernadety Nitra – U 071

V Hospici Dom pokoja a zmiernosti u Bernadety v Nitre evidujeme v čase od 14. do 19.3.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z celkového počtu 34-ich exponovaných (11 pacientov a 23 osôb personálu) malo pozitívny antigénový test 7 osôb - 4 pacienti a 3 opatrovatelky. Ochorenia mali ľahký klinický priebeh - nádcha, kašeľ a zvýšená teplota. Chorý personál bol vylúčený z práce, pacienti aj ich kontakty boli izolovaní v zariadení.

25. Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – U 071

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie evidujeme epidemický výskyt infekcií COVID 19 u pacientov aj personálu na všetkých 4-och oddeleniach nemocnice. V čase od 7. do 31.3.2022 bolo pozitívne testovaných 34 pacientov z 224 hospitalizovaných a 26 osôb ošetrojúceho personálu zo 134-tich exponovaných. Ochorenia mali mierny priebeh – nádcha, kašeľ a bolesti hrdla. Chorý personál bol vylúčený z práce, pozitívni pacienti boli odizolovaní na oddelení alebo boli poslaní do domácej karantény. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

26. Zariadenie pre seniorov v Nitre

V Zariadení pre seniorov v Nitre evidujeme od 4.4. do 25.4.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Spolu ochorelo spolu 37 osôb – 32 klientov a 5 osôb ošetrojúceho personálu z celkového počtu 241 (156 klientov a 85 osôb personálu). Pozitivita bola zistená pri pravidelnom antigénovom testovaní, klinický obraz bol bezpríznakový alebo s miernymi príznakmi (bolesť hrdla, zvýšená telesná teplota). V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia, v šetrení sa pokračuje.

27. Psychiatrická klinika FN Nitra

V čase od 1. do 4.4.2022 evidujeme epidemický výskyt ochorení Covid 19 u pacientov uzatvoreného úseku psychiatrickej kliniky kde z celkového počtu 27 exponovaných – 12 hospitalizovaných pacientov a 15 osôb ošetrojúceho personálu ochorelo 5 pacientov. Z personálu neochorel nikto. Ochorenia mali ľahký priebeh – nádcha, kašeľ a subfebrílie. Pozitívne testovaní pacienti boli izolovaní na klinike. Na klinike boli nariadené protiepidemické opatrenia.

28. ZSS Viničky Nitra – epidémia norovírusových gastroenteritíd – A081

V ZSS Viničky v Nitre evidujeme od 24. do 27.4. 2022 epidemický výskyt norovírusových gastroenteritíd u klientov aj personálu zariadenia. Z celkového počtu 165 klientov ochorelo 24 a zo 130-ich osôb ošetrojúceho personálu ochorela 1 opatrovatelka a 1 pracovníčka kuchyne. Klinicky sa ochorenia prejavili ako hnačky bez prímiesí, zvracanie, bolesti žalúdka a v 3-och prípadoch mali klienti aj subfebrílie. Príznaky ochorenia trvali 1 až 2 dni. Zmluvným lekárom zariadenia bola chorým klientom nariadená symptomatická terapia a chorý personál bol vylúčený z práce. Od 3 chorých bola odobratá stolica - jedenkrát

potvrdené norovírusy a od 7 aj výter z rekta s negatívnym výsledkom. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia. Viac prípadov sa nevyskytlo.

29. Zariadenie sociálnych služieb ALZHEIMER Borinka v Nitre –A 081

V ZSS Borinka v Nitre evidujeme od 4. do 13.5. 2022 epidemický výskyt norovírusových gastroenteritíd u klientov aj personálu zariadenia. Zo 158 klientov ochorelo 71 a zo 120-ich osôb personálu ochorelo 17 zamestnancov. Klinicky sa ochorenia prejavili ako hnačky bez prímiesí, zvracanie, bolesti žalúdka a zriedkavo aj subfebrílie. Príznaky ochorenia trvali až 2 dni. Zmluvným lekárom zariadenia bola chorým klientom nariadená symptomatická terapia a chorý personál bol vylúčený z práce. Materiál na mikrobiologické vyšetrenie bol odobratý od 18 klientov (13x výter z rekta a 9x stolice na dôkaz vírusovej etiológie) – zo stolice boli u 4 klientov potvrdené norovírusy. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

30. Chirurgická klinika FN Nitra epidémia koronavírusových ochorení – U 071

Na chirurgickej klinike FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Dňa 16.5.2022 ochoreli 3 pacienti z 18 hospitalizovaných, z 12-ich osôb ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ako prvý ochorel neočkovaný pacient preložený dňa 12.5.2022 z oddelenia RT a KO. Pacient bol izolovaný na infekčnej klinike. Následne boli pozitívne testovaní aj jeho dvaja bezpríznakoví spolupacienti, ktorí boli prepustení do domácej izolácie. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

31. Neurologická klinika FN Nitra epidémia koronavírusových ochorení – U 071

Na neurologickej klinike FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V dňoch 25. a 26. 5.2022 boli pozitívne testovaní 4 pacienti z 32 hospitalizovaných, z 38 osôb ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ako prvá bola pozitívne testovaná pacientka pred umiestnením do ZSS. Následne boli pozitívne testovaní 3 spolupacienti. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

32. Epidémia kovidových infekcií v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií u pacientov. V čase od 22. do 28.6.2022 ochorelo 18 pacientov zo 129 hospitalizovaných, zo 68 osôb ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh – kašeľ, bolesti kĺbov a bolesti hlavy. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

33. Epidémia kovidových infekcií v ŠN sv. Svorada v Nitre

V Špecializovanej nemocnici sv. Svorada v Nitre na oddelení klinickej onkológie evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 24. do 26.7.2022 ochorelo 17 pacientov z 26 hospitalizovaných, z 10 osôb ošetrojúceho personálu ochorel 1 lekár. Ochorenia mali mierny priebeh, pozitívne testovaní pacienti boli prepustení do domácej izolácie, 4 boli izolovaní na kovidovom oddelení ŠN. Na oddelení boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

34. Oddelenie rádioterapie a klinickej onkológie (RT a KO) FN v Nitre – epidemický výskyt kovidových infekcií – U 071

Na oddelení RT a KO v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Od 3. do 5.8.2022 boli pozitívne testovaní 9 pacienti z 29 hospitalizovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ako prvá bola pozitívne testovaná neočkovaná pacientka s príznakmi respiračného infektu. Následne boli pretestovaní všetci hospitalizovaní pacienti – zistená pozitivita u ďalších 8 pacientov. Klinicky: štyria asymptomatickí a piati s miernymi príznakmi. Piati pacienti izolovaní na infekčnej klinike a 4 prepustení do domácej izolácie. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

35. PN Veľké Zálužie - epidemický výskyt kovidových infekcií – U 071

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 7. do 2.9. 2022 bolo pozitívne testovaných 30

pacientov zo 142 hospitalizovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia u pacientov mali ľahký priebeh – kašeľ, subfebrílie, nádcha. Všetci pozitívne testovaní pacienti boli prepustení do domácej izolácie. V Psychiatrickej nemocnici boli nariadené protiepidemické opatrenia.

36. Zariadenie sociálnych služieb (ZSS) Nitrava Nitra – U 071

V ZSS Nitrava v Nitre evidujeme protrahovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 2. do 30.8. 2022 bolo pozitívne testovaných 20 prijímateľov sociálnych služieb z celkového počtu 104 klientov, z ošetrojúceho personálu v epidemiologickej súvislosti neochorel nikto. Klinicky: 11 bezpríznakoví a 9 s miernymi príznakmi - kašeľ, nádcha, bolesť hrdla. Zmluvným lekárom zariadenia bola chorým naordinovaná terapia. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

37. ZSS Domov sv. Jozefa v Ivanke pri Nitre – U 071

V ZSS Domov sv. Jozefa v Ivanke pri Nitre evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. V čase od 14. do 31.8.2022 z celkového počtu 18 exponovaných prijímateľov sociálnych služieb malo pozitívny antigénový test 10 osôb, z 9 osôb personálu ochoreli 2 opatrovatelky. Ochorenia u klientov aj personálu mali ľahký klinický priebeh (nádcha, bolesti hlavy, subfebrílie), zmluvným lekárom zariadenia im bola naordinovaná liečba. Chorý personál bol vylúčený z práce. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

38. Epidemický výskyt U 071 v ZSS AIRA Nitrianske Hrnčiarovce

V rámci pravidelného testovania v Zariadení sociálnych služieb AIRA v Nitrianskych Hrnčiarovciach dňa 6.9.2022 mali 3 z 20 prijímateľov sociálnych služieb pozitívny antigénový test. Z 25 osôb personálu nebol pozitívne testovaný nikto. Klinicky: 1 klientka TT do 37°C a dvaja bezpríznakoví. Pozitívne testovaní klienti boli izolovaní, vyšetrení zmluvným lekárom a starostlivosť o nich zabezpečoval vyčlenený personál. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

39. Epidemický výskyt U 071 na oddelení RT a KO vo FN v Nitre

Vo FN Nitra na oddelení RT a KO evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. V čase od 30.8. do 1.9.2022 z celkového počtu 30 exponovaných (10 pacientov a 20 zamestnancov) bolo pozitívnych 6 pacientov a 2 osoby personálu. Ochorenia mali ľahký priebeh (nádcha, subfebrílie, kašeľ). Chorý personál bol vylúčený z práce. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

40. Epidemický výskyt U 0711 v ZSS ALZHEIMERCENTRUM Borinka Nitra

V ZSS Borinka v Nitre evidujeme protrahovaný epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Od 18.9.do 30.10.2022 z celkového počtu 135-ich exponovaných prijímateľov sociálnych služieb malo pozitívny antigénový test 22 osôb, z 38-ich osôb personálu ochorel 8 osôb. Ochorenia u klientov aj personálu mali ľahký klinický priebeh (nádcha, bolesti hrdla, subfebrílie), zmluvným lekárom zariadenia im bola naordinovaná liečba. Chorý personál bol vylúčený z práce. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

41. Epidemický výskyt U 071 na neurologickej klinike vo FN v Nitre

Na neurologickej klinike vo FN Nitra evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. V čase od 19. 9.do 12.10.2022 z celkového počtu 69 exponovaných (40 pacientov a 19 osôb personálu) malo pozitívny test (bedside a antigénový) 16 pacientov a 6 osôb ošetrojúceho personálu. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, kašeľ), chorí pacienti boli odizolovaní. Chorý personál bol vylúčený z práce. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

42. Epidemický výskyt U 071 v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na I. II. a III. oddelení evidujeme protrahovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 16.9. do 1.11.2022

malo pozitívny antigénový alebo PCR test spolu 95 pacientov z 275 hospitalizovaných, z 82 osôb ošetrojúceho personálu ochoreli deväti. Ako prvý bol pozitívne testovaný neočkovaný pacient s klinickými príznakmi respiračného infektu. Ochorenia mali mierny priebeh (nádcha, teplota do 38°C a kašeľ), chorí bolo izolovaní v PN alebo boli prepustení do domácej izolácie. Chorý personál bol vylúčený z práce. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

43. Epidemický výskyt U 0711 v ZpS Jánskeho ul. č. 7 Nitra

V Zariadení pre seniorov v Nitre evidujeme v čase od 28.9 do 15.10.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. 36 prijímateľov sociálnych služieb a 3 osoby ošetrojúceho personálu z celkového počtu 246 exponovaných (159 PSS a 87 osôb personálu). Klinický obraz ochorenia bol bezpríznakový alebo mierny (bolesť hrdla, zvýšená telesná teplota, nádcha). Pozitívne testované osoby boli odizolované. Chorý personál bol vylúčený z práce. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

44. Epidemický výskyt U 071 v Zariadenie sociálnych služieb (ZSS) Nitrava Nitra

V ZSS Nitrava v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 17. do 24.10. 2022 bolo pozitívne otestovaných 5 prijímateľov sociálnych služieb z celkového počtu 114, z ošetrojúceho personálu v epidemiologickej súvislosti neochorel nikto. Chorí prijímatelia sociálnych služieb boli izolovaní. Klinický obraz: kašeľ, nádcha, bolesť hrdla. Zmluvným lekárom zariadenia bola chorým naordinovaná terapia. V zariadení sa dodržiavali protiepidemické opatrenia.

45. Epidemický výskyt U 071 v ZSS CEDRON SENIOR Mojmírovce

V ZSS v Mojmírovciach evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 14. do 19.10. 2022 bolo pozitívne testovaných 12 prijímateľov sociálnych služieb z celkového počtu 21, z 11 osôb personálu mala pozitívny test 1 opatrovatelka, ktorá ochorela ako prvá. Klinický obraz: 1 klient TT 38,2°C, bolesť hrdla - ostatní klienti bezpríznakoví. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

46. Epidemický výskyt U 071 na kardiologickej klinike vo FN v Nitre

Na kardiologickej klinike vo FN Nitra evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. V čase od 23. do 25. 10. 2022 z celkového počtu 29 exponovaných pacientov mali štyria pacienti pozitívny PCR test na SARS CoV 2. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, kašeľ, bolesť hrdla), chorí pacienti boli odizolovaní. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

47. Epidemický výskyt U 071 na geriatrickom oddelení ŠN v Nitre

Na geriatrickom oddelení ŠN Zobor Nitra evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Od 5. do 10.10.2022 z celkového počtu 40 exponovaných (15 pacientov a 25 osôb personálu) malo pozitívny antigénový test 6 pacientov a 2 osoby personálu. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, kašeľ), chorí boli odizolovaní. Chorý personál bol vylúčený z práce. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

48. Epidemický výskyt U 071 na internej klinike vo FN v Nitre

Na internej klinike vo FN Nitra evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. V čase od 26. do 31. 10. 2022 boli z celkového počtu 39 exponovaných pacientov pozitívne testovaní štyria. Klinicky mali ochorenia mierny priebeh (subfebrílie, kašeľ a nádcha). Z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

49. Epidemický výskyt U 071 v Zariadenie sociálnych služieb Viničky Nitra

V ZSS Viničky v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií, ktoré sa vyskytli v jednej časti zariadenia. V čase od 11.11. do 6.12. 2022 bolo pozitívne otestovaných 35 prijímateľov sociálnych služieb z celkového počtu 89 exponovaných, z ošetrojúceho personálu v epidemiologickej súvislosti neochorel nikto. Ako prvý bol pozitívne testovaný bezpríznakový PSS, ktorý bol testovaný pred vyšetrením v zdravotníckom zariadení. Ochorenia mali bezpríznakový alebo mierny priebeh. Zmluvným lekárom

zariadenia bola chorým naordinovaná terapia. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

50. Epidemický výskyt U 071 v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na II. oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Od 23. do 28.11. 2022 ochorelo 12 pacientov a 4 osoby ošetrovateľského personálu z celkového počtu 118 exponovaných (73 pacientov a 45 osôb personálu). Klinický priebeh ochorenia – kašeľ, bolesť hrdla, kĺbov, hlavy a subfebrílie. Protiepidemické opatrenia boli v zariadení zabezpečené, chorí pacienti boli izolovaní.

51. Epidemický výskyt U 071 na neurologickej klinike FN v Nitre

Na neurologickej klinike vo FN Nitra evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. V čase od 7. do 16.11.2022 z celkového počtu 94 exponovaných (54 pacientov a 40 osôb personálu) ochorelo 5 pacientov, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, kašeľ, nádcha) a chorí boli odizolovaní na klinike. Na klinike boli nariadené protiepidemické opatrenia.

48. Epidemický výskyt U 071 na internej klinike FN v Nitre

Na internej klinike vo FN Nitra evidujeme v čase od 1. do 7.12.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z celkového počtu 44 exponovaných (23 pacientov a 21 osôb personálu) ochorelo 6 pacientov, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, kašeľ, nádcha, bolesť hrdla) a chorí boli odizolovaní doma a jeden pacient na infekčnej klinike. Na klinike boli nariadené protiepidemické opatrenia.

49. Špecializovaná nemocnica (ŠN) I. PaF oddelenie - epidemický výskyt U 071

V ŠN Zobor na I. PaF oddelení evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 7. do 12.12.2022 bolo pozitívne otestovaných 13 pacientov z 35 exponovaných, z 29 osôb ošetrojúceho personálu ochoreli štyria. Ochorenia mali u 5 pacientov mierne príznaky – subfebrílie a bolesť hlavy, 8 pacientov bolo bezpríznakových. Všetci boli odizolovaní na oddelení. Na oddelení boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

50. Epidemický výskyt U 071 na kardiologickej klinike FN v Nitre

Na kardiologickej klinike vo FN Nitra evidujeme v čase od 6. do 12.12.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z celkového počtu 70 exponovaných (35 pacientov a 35 osôb personálu) ochoreli a boli pozitívne testovaní 5 pacienti, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili subfebrilitami, kašľom, nádchou a u troch aj bolesťami hrdla. Odizolovaní boli na kardiologickej klinike.

51. Epidemický výskyt U 071 na urologickom oddelení FN v Nitre

Na urologickom oddelení FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 7. do 27.12.2022 z celkového počtu z 80 exponovaných osôb (44 pacientov a 36 osôb ošetrojúceho personálu) ochorelo 9 pacientov a 2 osoby personálu. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrilita, kašeľ, nádcha). Traja pacienti boli izolovaní na infekčnej klinike, ostatní na urologickom oddelení. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

52. Epidemický výskyt U 071 na psychiatrickej klinike FN v Nitre

Na psychiatrickej klinike vo FN Nitra evidujeme v čase od 12. do 13.12.2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z celkového počtu 7 hospitalizovaných pacientov uzatvoreného ženského oddelenia boli pozitívne otestované 3 pacientky, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ako prvá bola pozitívna bezpríznaková pacientka testovaná pred prekladom do PN Veľké Zálužie. Následne boli pretestovaní všetci pacienti – pozitívna bola zistená u ďalších dvoch. Dve pacientky izolované na infekčnej klinike a jedna prepustená do domácej izolácie.

53. Epidemický výskyt chrípky v ZSS ALZHEIMERCENTRUM Borinka v Nitre

V čase od 22. do 25.12.2022 evidujeme epidemický výskyt akútnych respiračných ochorení u prijímateľov sociálnych služieb (PSS). Zo 160 exponovaných ochorelo 17 osôb, zo 75 osôb ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Klinický obraz: teploty do 39°C, nádcha, kašeľ, bolesti hrdla a celková slabosť. Zmluvnou lekárkou zariadenia bola chorým PSS naordinovaná liečba (symptomatická, antibiotická). Piati PSS boli hospitalizovaní v ŠN Zobor – štyria pre SARI (u jednej pacientky potvrdená chrípka typu A a u troch pacientov bol výsledok vyšetrenia negatívny) a jeden pacient hospitalizovaný s pridruženou bakteriálnou infekciou.

54. Epidemický výskyt U 071 v PN V. Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na II. oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 27. do 28.12.2022 ochoreli 4 pacienti, z personálu neochorel nikto. Počet exponovaných je 96 osôb (54 pacientov a 42 osôb personálu). Klinický priebeh ochorenia - kašeľ, bolesť hrdla, subfebrilita. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli nariadené, pozitívne testovaní pacienti boli izolovaní v zariadení.

Rozdelenie nozokomiálnych nákaz:

V skupine **črevných infekcií** evidujeme 364 prípadov, t.j. 17,9 % z celkového počtu: 169-krát enterokolitída spôsobená *Clostridium difficile* (CD), 129-krát norovírusová enteritída, 41-krát gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu, 7-krát nosičstvo *Klebsiely pneumoniae* CPE, 8-krát nešpecifikovaná bakteriálna črevná infekcia, 6-krát rotavírusová, enteritída, 2-krát adenovírusová enteritída, 1 iná vírusová enteritída a 1-krát salmonelová enteritída. Etiologické agens: 166x *Clostridium difficile*, 20x norovírusy, 7x *Klebsiella pneumoniae* CPE, 5x rotavírusy, 2x adenovírusy, 1x astrovírusy, 1-*Salmonella enteritidis*, 114 ZES kultivačne nevyšetrený, 5x ZES kultivačne negatívny, 32x kultivačne nevyšetrený, 7x kultivačne negatívny a 4x nebol materiál na vyšetrenie odobratý.

Ochorenia **dolných dýchacích ciest** vykazujeme 115-krát, t.j. 5,6 %. K najčastejšie hláseným diagnózam patrili: bronchopneumónia po umelej pľúcnej ventilácii (UPV) 58-krát, bronchopneumónia 54-krát a 3-krát pľúcna kandidóza. Kultivačne boli izolované: 35x *Klebsiella pneumoniae*, 25x *Pseudomonas aeruginosa*, 19x *Acinetobacter baumannii*, 6x *Staphylococcus aureus*, 6x *E.coli*, 5x *Enterobacter*, 3x *Candida albicans*, 3-*Proteus mirabilis*, 2x *Enterococcus faecalis*, 2x *Haemophilus influenzae*, 2x iná *Klebsiella*, sporadicky *Staphylococcus haemolyticus*, *Staphylococcus hominis*, *Stenotrophomonas maltophilia*, iný špecifikovaný streptokok, 2019-nCoV a 2x bol výsledok vyšetrenia nezistený.

Ochorenia **horných dýchacích ciest** vykazujeme v 137 prípadoch, t.j. 55,8% - 111-krát koronavírusová infekcia, 15-krát chrípka, 5-krát infekcia horných ciest dýchacích, 4-krát SARI a 2-krát angína. Laboratórne bola 1096x potvrdená infekcia spôsobená 2019-nCoV, 3x vírus chrípky A, sporadicky *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella pneumoniae*, *Haemophilus*, 32x bol výsledok neurčený a 3-krát výsledok vyšetrenia nezistený.

Ochorenia **urogenitálneho traktu** evidujeme 116-krát, t.j. 5,7 % - z toho 99 infekcií močových orgánov po zavedení permanentného močového katétra, 10 cystitíd a 7 kandidóz urogenitálnych mies. Ako etiologické agens boli izolované: 38x *E.coli*, 34x streptokoky zo skupiny D, 13x *Klebsiella pneumoniae*, 8x *Pseudomonas aeruginosa*, 7x kandidy, 4x *Proteus mirabilis*, 3x *Enterobacter*, 2x *Acinetobacter baumannii*, 2x *Staphylococcus epidermidis*, sporadicky *Staphylococcus aureus*, *Streptococcus* skupiny B, *Morganella morganii*, 1x iný špecifikovaný stafylokok a 1x výsledok vyšetrenia nezistený.

Infekcie **kože a slizníc** – v tejto skupine evidujeme 34 ochorení, t.j. 1,7% a to: 23 inflamovaných dekubitov, 3 flegmóny, 3 kandidové stomatitídy, 2 konjunktivitídy, sporadicky otitída, infekcia kože a zápal vonkajšieho ucha. Kultivačne boli izolované: 9x *Pseudomonas aeruginosa*, 8x *Staphylococcus aureus*, 4x *Proteus mirabilis*, 4x *Acinetobacter baumannii*, 3x *Candida albicans*, 2x *Klebsiella pneumoniae*, sporadicky, *Staphylococcus*

haemolyticus, Stenotrophomonas maltophilia, streptokok skupiny D a 1x výsledok vyšetrenia nezistený.

V skupine **infekcií v mieste chirurgického výkonu** je zaradených 50 ochorení, t.j. 2,5%, z toho 42 infekcií v mieste operačného výkonu, 4 infekcie po výkone, 3 infekcie spôsobené vnútornou kĺbovou pomôckou a 1 infekcia amputačného kýpťa. Izolovaným etiologickým agens boli: po 14x Klebsiella pneumoniae a Pseudomonas aeruginosa, 5x Staphylococcus aureus, po 3x enterokoky, E.coli a Proteus mirabilis, po 2x Staphylococcus epidermidis a Staphylococcus haemolyticus, sporadicky Morganella morganii, Staphylococcus saprophyticus, Staphylococcus hominis a iný špecifikovaný streptokok.

Ochorení na **sepsu** vykazujeme 160 t.j. 7,8%. V spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie bolo 158 prípadov t.j. 98,8% vyhľadanych. Podľa pohlavia ochorelo 108 mužov a 52 žien. Podľa výskytu bol najvyšší počet prípadov na KAİM - 32, 24 ochorení na internej klinike, 17 na infekčnej klinike, 13 na neurologickej klinike, 12 na chirurgickej klinike, po 8 na kardiologickej klinike a na oddelení rádioterapie a klinickej onkológie, 6 na urologickom oddelení, 3 klinike úrazovej chirurgie, 2 ochorenia na oddelení cievnej chirurgie sporadicky na neonatologickom oddelení, na neurochirurgickej klinike, na klinike DaD, ortopedickej klinike, 7 prípadov v ŠN Nitra, 13 prípadov vo FMC dialyzačné služby v Nitre, 2 prípady v Kardiocentre a 9 prípadov v ZSS okresu Nitra.. Ako pôvodcovia sa uplatnili: 24-krát Staphylococcus hominis, 15-krát Klebsiella pneumoniae, 15-krát Staphylococcus epidermidis, 14-krát E.coli, 13-krát Enterobacter, 10-krát Pseudomonas, 13-krát Staphylococcus haemolyticus, 11-krát Staphylococcus aureus, 9-krát enterokoky, 5-krát Acinetobacter baumannii, 3-krát iné špecifikované stafylokoky, po 2-krát Proteus mirabilis, Staphylococcus warneri a iný špecifikovaný streptokok, sporadicky Candida albicans, iná kandida, Staphylococcus lugdunensi a Streptococcus agalactiae, šesťkrát nebol výsledok zistený a 12-krát nebola hemokultúra na vyšetrenie odobraná. Z celkového počtu 160 evidovaných prípadov sepsy skončilo 124 vyzdravením, 14 pacientov exitovalo na sepsu a 22 pacientov exitovalo na základné ochorenie.

V skupine „**iné**“ evidujeme spolu 62 ochorení (t.j. 3,0%) a to 53 flebitíd, 4 peritonitídy, 2 meningitídy, sporadicky herpetická encefalitída, meningoencefalitída a herpes zoster. Ako pôvodcovia boli izolovaní: po 3x Staphylococcus aureus a Klebsiella pneumoniae, po 2-krát Staphylococcus epidermidis a Enterobacter, sporadicky mikroorganizmy g-, Staphylococcus hominis, 2019-nCoV, E.coli, HHV-6, Pseudomonas a enterokoky, 39x bol výsledok vyšetrenia nezistený, 1-krát neurčený a 5x neodobratý.

V skupine **gynekologických infekcií** evidujeme 1 mastitídu (t.j. 0,1) - kultivačne Staphylococcus aureus.

Úmrtie - v tomto roku vykazujeme v Nitre 14 úmrtí na nozokomiálnu sepsu a úmrtia na covid-19 sú zahrnuté v časti epidemiológie.

Infekčná klinika

-59-ročný pacient s potvrdenou kovidovou infekciou prijatý pre hyposaturácie, dyspnoe a celkovú slabosť. Od prijatia podávaná komplexná terapia kovidovej infekcie a oxygenoterapia. Po prechodnom zlepšení na 10. deň rozvoj dušnosti, HRCT pľúc popisuje 60% postihnutie a známky embolizácie do lobárnej vetvy AP. Na 36. deň rozvoj septického stavu s febrilitami, triaškou, tachykardiou a v laboratórnom obraze eleváciou zápalových parametrov. Pre prehĺbovanie respiračnej insuficiencie pacient preložený na KAİM, zaintubovaný a napojený na UPV. Odobraté hemokultúry s nálezom Staphylococcus aureus MRSA. Aj napriek komplexnej terapii klinický stav progreduje a na 38. deň od prijatia pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-80-ročný polymorbídny pacient s dg. myasthenia gravis (MGFA IIB) preložený z neurologickej kliniky pre kovidovú bronchopneumóniu. Podávaná komplexná terapia kovidovej infekcie - Veklury, Olumiat, kortikoidy, Sulcef a kyslíková terapia. Na 24. deň v

stabilizovanom stave prepustený domov. Na 2. deň od prepustenia privezený na OUM pre dušnosť, hyposaturáciu 74%, zahlienenie, somnolenciu, laboratórne CRP 330, AKI – prijatý opäť na infekčnú kliniku. Pri prijatí pacient septický, somnolentno - soporóznny, bez verbálneho kontaktu, zahlienený. Vstupné laboratórne parametre v hemograme leukopénia, anemický sy, retencia N-katabolitov v.s pri dehydratácii, septické zápalové parametre. Pacientovi od prijatia podávaná komplexná rehydratačná, symptomatická a empirická antibiotická terapia. V odobraných hemokultúrach kultivačný záchyt E. coli s dobrou citlivosťou na podávané antibiotiká. Aj napriek komplexnej a vyťaženej liečbe stav pacienta progreduje, prehĺbuje sa porucha vedomia, v kontrolných odberoch progresiu renálnych parametrov, ako aj zápalovej aktivity, pacient anurický. Na 4. deň od rehospitalizácie pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-78-ročná polymorbídna onkologická pacientka preložená z neurochirurgie pre dyspnoe a hyposaturáciu pri potvrdenej kovidovej infekcii. Od prijatia zavedená periférna venózna kanyla (PVK), permanentný močový katéter (PMK), podávaná low flow oxygenoterapie a kompletná liečba kovidu. Postupne pri liečbe prechodne dochádza k miernemu zlepšeniu stavu. Na 17. deň hospitalizácie rozvoj septického stavu – pacientka schvátená, febrilná so septickými zápalovými parametrami. Aj napriek komplexnej terapii sa klinický stav nelepší - vyčerpanie terapeutických možností - na 18. deň konštatovaný exitus na septický šok. Hemokultúry neboli odobraté, pacientka nepitvaná.

Interná klinika

-65-ročný pacient hospitalizovaný pre akútnu edematoznú pankreatitídu . Od prijatia zavedená PVK, PMK a podávaná komplexná symptomatická i.v. terapia. Na 3. deň zhoršenie klinického stavu (anúria, hypotenzia, hyposaturácia) s rozvojom septicko-toxického šoku s MODS – pacient preložený na KAIM. Odobraté hemokultúry s nálezom Staphylococcus hominis – podávaná antibiotická terapia zamenená podľa citlivosti. Chirurg na základe klinického stavu indikuje chirurgickú revíziu s nálezom nekrotickej pankreatitídy - realizovaná cholecystektómia a choledochotómia, zavedený T drén. Peroperačne potreba vysokých dávok katecholamínov a objemová náhrada. Pokračovanie v analgosedácii, napojený na UVP. Pretrváva cirkulačná instabilita, progresia orgánovej dysfunkcie a hyperpyrexia. Aj napriek terapii progresia MODS s rozvratom vnútorného prostredia. Na 5. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Chirurgická klinika

-78-ročný pacient s ca sigmy (6/20), po zanorení stomie (3/21) t.č. absolvoval kolonoskopické vyšetrenie – sňaté polypy. Na druhý deň prijatý na hospitalizáciu ako náhla brušná príhoda, CT vyšetrením potvrdená iatrogénna perforácia v oblasti céka. Po neodkladnej príprave operovaný. Následne pre rozvoj respiračnej insuficiencie a nutnosť napojenia na UPV preložený na KAIM. Od prekladu pacient s obrazom abdominálnej sepsy – febrility, tachykardia, porucha vedomia a elevácia markerov zápalu. Aj napriek komplexnej terapii progreduje klinický stav a na 17. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Urologické oddelenie

-87-ročný pacient s tumorom močového mechúra prijatý na operačné riešenie. Od prijatia zavedená PVK a PMK. Na 2. deň operovaný, realizovaná TUR močového mechúra, kde zistená perforácia – vyvedenie kutánnej stómie. Pooperačne pre respiračnú insuficienciu pacient preložený na KAIM. Tu na druhý deň od prekladu rozvoj septicko šokového stavu bez reakcie na podávanú terapiu. Na 3. deň od prekladu pacient exituje na septický šok. Hemokultúry neboli odobraté, diagnóza stanovená na základe klinického obrazu. Nepitvaný.

Neonatologické oddelenie

-hypotrofický prematúrny novorodenec (chlapec) narodený v 29.+2 g.t. per S.C. s pôrodnou hmotnosťou 710g a dĺžkou 33cm. Po vybavení novorodenec nedýcha, AS 80/min, hypotonus, subcyanóza. Pre zlyhanie neinvazívnej distenčnej terapie dieťa napojené na konvenčnú UPV.

Pre opakovane zachytenú trombocytopéniu s klinickými prejavmi krvácania (čerstvá krv odsávaná zo žalúdka, krvácanie zo starých vpichov) podaný okrem hemostyptík aj trombokoncentrát. Pri prehĺbení anémie podaná transfúzia erytrocytárnej masy. Na 6. deň života je priebeh komplikovaný klinickými (toxický kolorit, tachykardia, zelené rezidu) a laboratórnymi (IL-6, CRP, PCT, laktátová acidóza) známkami sepsy, empiricky podávaná antibiotická terapia Cefotaxim a Metronidazol. Z odobratých hemokultúr izolovaný *Pseudomonas aeruginosa*. Napriek cirkulačnej podpore biogénnymi amínmi v kombinácii s bolusmi tekutín (IVIG, bikarbonát, erymasa) pretrváva neovplyviteľná laktátová acidóza, paralelne napriek agresívnemu režimu respirátora s FiO₂ 1,0 pretrváva hypoxémia s cyanózou a tkanivovou hypoxiou. V podmienkach multiorgánového zlyhania dochádza na 7. deň k hemodynamicky závažnej bradyarytmii s následnou zástavou srdca, činnosť sa nepodarilo obnoviť, konštatovaný exitus letalis na septický šok. Nepitvaný.

KAIM

-53 ročná polymorbídna pacientka so sclerosis multiplex, ketoacidotickou kómou a kovidovou infekciou preložená z infekčnej kliniky pre respiračnú insuficienciu s nutnosťou napojenia na umelú pľúcnu ventiláciu (UPV). Od prekladu pacientka s poruchou vedomia a kvadruparézou, zavedený centrálny venózný katéter (CVK), permanentný močový katéter, nasogastrická sonda (NGS) a realizovaná orotracheálna intubácia (OTI). Na 6. deň realizovaná punkčná dilatačná tracheostómia. Aj napriek komplexnej terapii sa klinický stav pacientky zhoršuje, na 13. deň sa pridružujú febrility nereagujúce na antipyretiká a chladenie, laboratórne markantný vzostup zápalových parametrov. Z odobratých hemokultúr izolovaný *Pseudomonas aeruginosa*. Podávaná kombinovaná antibiotická terapia, algosedácia, nutné zvýšenie ventilačnej podpory, FiO₂, zvýšenie dávky katecholamínov. Aj napriek liečbe progresia sepsy s MODS, pacientka hypotenzná, hyposaturácie, anúria, febrility. Na 14. deň dochádza k asystólii, pacientka po vyčerpaní orgánových rezerv exituje na septický šok. Nepitvaná.

Špecializovaná nemocnica Nitra

-61-ročná pacientka prijatá prekladom z Nemocnice v Topoľčanoch pre nutnosť napojenia na UPV pri bilaterálnej bronchopneumónii a akútnej respiračnej insuficiencii. Od prijatia zavedený CVK, PMK, NGS a realizovaná OTI. Podávaná komplexná antibiotická, symptomatická, chronická a podporná terapia. Klinický stav pacientky sa nelepší, pokusy o odpojenie z UPV opakovane neúspešné. Na 29. deň pacientka septická, s rozvojom ARDS. Na 30. deň po vyčerpaní orgánových rezerv pacientka exituje na septický šok. Z odobratých hemokultúr dodatočne izolovaný *Acinetobacter baumannii*. Sepsu ako prvotnú príčinu smrti potvrdila aj pitva.

-66-ročný polymorbídny pacient s hepatálnym zlyhávaním alkoholovej etiológie, imobilný prijatý na podanie infúznej terapie pre celkové zhoršenie stavu a nestravovanie sa. Od prijatia zavedená PVK a PMK. Na 12. deň hospitalizácie pacient hypertenzný, desaturujúci, tachypnoický, prítomná palpačná bolestivosť brucha, koža mramorovaná, na urgentnom CT brucha nález pneumoperitonea, chirurg indikuje operačnú revíziu. Pooperačne pacient prijatý na KAIM, realizovaná OTI a napojený na UPV. Peroperačne nález akútnej peritonitídy, gangréna pravého kolonu vrátane hepatálnej flexúry a cca 5cm terminálneho ilea z dôvodu ischémie, realizovaná pravostranná hemikolektómia, ileostómia. Aj napriek komplexnej intenzívnej terapii pacient septický, progresia MODS s rozvratom vnútorného prostredia. Šesť hodín po operácii dochádza u pacienta k asystólii, pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Zariadenie pre seniorov Nitra - Zobor

-86-ročný polymorbídny pacient, prijímateľ sociálnych služieb prijatý na KAIM pre rozvoj šokového stavu v.s. septickej etiológie pri CT verifikovanom ileóznom stave. Pacient od prijatia febrilný, tachykardický, s kvantitatívnou poruchou vedomia. Kolonoskopické

vyšetrenie s nálezom ťažkej purulentnej kolitídy, ktorú vzhľadom na celkový stav chirurg doporučil riešiť konzervatívne. Z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus epidermidis. Aj napriek komplexnej terapii progresia sepsy s rozvojom MODS a na 3. deň od prijatia pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-89 ročná polymorbídna, dementná klientka zariadenia sociálnych služieb prijatá na chirurgickú kliniku v septickom stave s enterorágiou a renálnou insuficienciou. Pri zavedení PMK odteká hnisavý moč – odobraté hemokultúry a moč s nálezom Proteus mirabilis. Empiricky podávaná antibiotická terapia zamenená podľa citlivosti. Pacientka na doriešenie akútneho renálneho zlyhávania preložená na internú kliniku. Aj napriek komplexnej liečbe dochádza k deteriorácii klinického stavu, vyčerpaniu orgánových rezerv a na 9. deň od prijatia pacientka exituje na septický šok. Nepitvaná.

Zariadenie sociálnych služieb ALZHEIMERCENTRUM Borinka Nitra

-74-ročný polymorbídny pacient – klient ZSS s potvrdenou kovidovou infekciou prijatý na infekčnú kliniku pre septický stav s akútnym renálnym zlyhaním, pneumóniu s respiračnou insuficienciou a poruchou vedomia. Laboratórne pri prijíme septické hodnoty zápalových parametrov (CRP, PCTS), hyperglykémia, minerálový rozvrat v zmysle hyponatrémia, hyperchlorémie, vysoko pozitívny D-dimér, významná retencia N-katabolitov obrazu AKI v.s. pri dehydratácii a sepe. Podávaná infúzna rehydratačná liečba s ohľadom na mineralogram, širokospektrálna antibiotická liečba, špecifická proti-covidová liečba inhibítorom IL1, kortikoidy, kontinuálne inzulín a od úvodu aj kontinuálna podpora katecholamínmi. Napriek plne vyťaženej liečbe stav refraktérny na podávanú terapiu druhý deň od prijatia konštatovaný exitus letalis na septický šok. Nepitvaný. Hemokultúry neodobraté, diagnóza stanovená na základe klinického obrazu.

-78 ročný polymorbídny klient ZSS prijatý na infekčnú kliniku pre susp. norovírusovú infekciu, mineralovú dysbalanciu v zmysle hypernatriémie, hypotenzie a dehydratácie s retenciou N katabolitov. Od prijatia zavedená PVK a PMK. Od prijatia pacient septický, s triaškami a v laboratórnom obraze elevácia zápalových parametrov. Z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus hominis. Napriek podávanej cielenej antibiotickej terapii a po vyčerpaní orgánových rezerv pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Komisie pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych ochorení zasadala 2-krát: v Špecializovanej nemocnici sv. Svorada v Nitre a v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie:

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie sa uskutočnila dňa 28.4.2022. Na Komisii bol analyzovaný výskyt hlásených a vyhľadaných nozokomiálnych ochorení za rok 2021 a za 1. štvrt'rok roku 2022. Bola zdôraznená nutnosť mikrobiologickej diagnostiky ochorení, manažment pacienta s kovidovou infekciou a protiepidemické opatrenia pri epidemickom výskyte infekcií.

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz zasadala v Špecializovanej nemocnici v Nitre dňa 16.6.2022. Na zasadaní bol analyzovaný výskyt hlásených a vyhľadaných nozokomiálnych ochorení za rok 2021 a prvý polrok 2022. Bola zdôraznená nutnosť aktívneho hlásenia nozokomiálnych ochorení a okamžitého hlásenia zvýšeného výskytu nozokomiálnych ochorení z dôvodu zabezpečenia protiepidemických opatrení.

Poranenia zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacientov s neznámym stavom infekciozity boli v tomto roku hlásené 23-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v 16-ich prípadoch a 7 poranení bolo podľa miesta trvalého bydliska odstúpených na príslušné RÚVZ.

Päťkrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolíc pacientov, ktorí boli počas hospitalizácie v kontakte s Klebsiellou pneumoniae produkujúcou karbapenemázu.

**Rozdelenie NN podľa výskytu v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra:
FN Nitra:**

Interná klinika	156	66-kovidová infekcia, 24-sepsa, 16-infekcia moč. orgánov, 23-enterokolitída spôs. Clostridium difficile, 4-flebitída, 5-bronchopneumónia, 5-inflamovaný dekubit, 3-cystitída, 3-norovírusová enteritída, 2- kandidóza iných urogenitál.miest, 1-konjunktivitída, 1-nosič KP CPE, 1-peritonitída, 1-plúcna kandidóza, 1-rotavírusová enteritída
Chirurgická klinika	138	33-flebitída, 20-infekcia v mieste operačného výkonu, 41- koronavírusová infekcia, 12-sepsa, 1-inflamovaný dekubit, 11- infekcia moč.orgánov, 13-enterokolitída spôs. Cl. difficile 3-bronchopneumónia, 3-peritonitída, 1-norovírusová enteritída,
Neurologická klinika	94	33- koronavírusová infekcia, 20-infekcia močových orgánov, 13-bronchopneumónia, 13-sepsa, 6- flebitída, 1-otitída, 2-infekt hor.ciest dýchacích, 1-herpes zoster, 1-bronchitída, 1-kožná infekcia, 3-enterokolitída spôs. Cl. difficile
KAIM	94	34-bronchopneumónia po umelej pľúcnej ventilácii, 32-sepsa, 9-infekcia močových orgánov, 3-inflamovaný dekubit, 4-bronchopneumonia, 3-enterokolitída spôs. Cl. difficile, 5-flebitída, 1-meningitída, 1-meningoencefalitída, 2-infekcia po výkone
Klinika ÚCH	65	27-koronavírusová infekcia, 6- infekcia močových orgánov, 12-infekcia v mieste operačného výkonu, 3-sepsa, 8-enterokolitída spôsobená Cl. difficile, 2-bronchopneumónia, 1-infekcia spôs. vnútornou kĺbovou pomôckou, 1-meningitída, 1-infekcia amputačného kýpťa, 1-kandidová stomatitída, 2-inflamovaný dekubit, 1-kandidóza urogenitálnych miest
Kardiologická klinika	58	27- koronavírusová infekcia, 8-sepsa, 2-bronchopneumónia, 9-enterokolitída spôsob. Clostridium difficile, 5-infekcia močových orgánov, 1-kandidová stomatitída, 2-rotavírusová, 1-norovírusová, 1-adenovírusová enteritída, 1-iná vírus.enteritída, 1-kandidóza urogenitálnych miest
Infekčná klinika	54	18 -enterokolitída spôsobená Clostridium difficile, 17-sepsa, 1-bronchopneumónia, 1-inflamovaný dekubit, 1-cystitída, 8-infekcia moč.orgánov, 3- koronavírusová infekcia, 1-konjunktivitída, 1-kandidóza urogenitálnych miest, 1-nosič KP CPE ,1-infekt hor.ciest dých., 1-flebitída
Oddelenie RT a KO	37	18- koronavírusová infekcia, 8-sepsa, 2-bronchopneumónia, 3-flebitída, 2- enterokolitída spôsob. Clostr.difficile, 1-infekcia močových orgánov, 1-flegmóna, 1-infekcia v mieste výkonu, 1-zápal vonkajšieho ucha
Urologické oddelenie	22	10- koronavírusová infekcia, 3- enterokolitída spôsob. CD, 6-sepsa, 2-inf.v mieste operačného výkonu 1-infekcia močových orgánov
Neurochirurgická kl.	21	9- koronavírusová infekcia, 1-enterokolitída spôsobená CD, 3-infekcia v mieste operačného výkonu, 3-bronchopneumónia, 1-sepsa, 1-kandidová stomatitída, 1-herpetická encefalitída, 1-angína, 1-infekcia močových orgánov
Psychiatrická klinika	21	17- koronavírusová infekcia, 1-cystitis, 1-infekt hor.ciest dých.,

		1-bronchopneumónia, 1-adenovírusová enteritída
Klinika DaD	21	9-norovírusová enteritída, 8-nešp.bakteriálna črevná infekcia, 3-rotavírusová enteritída, 1-sepsa
Odd.cievnej chirurgie	17	8-koronavírusová infekcia, 2- sepsa, 2-bronchopneumónia, 1-enterokolitída spôsob. CD, 1-inf. v mieste operač. výkonu, 1-flegmóna, 1-inflamovaný dekubit, 1-norovírus.enteritída
Klinika FBLR	11	5-koronavírusová infekcia, 2- infekcia močových orgánov, 2-cystitída, 1-flebitída, 1-infekcia po výkone
Ortopedické	6	2-inf. v mieste operač. výkonu, 1-koronavírusová infekcia, 2-infekcia spôs. vnútornou kĺbovou pomôckou, 1-sepsa
Gynek.pôrod. klinika	5	1- infekcia v mieste operačného výkonu, 1-mastitída, 1-bronchopneumónia, 2-koronavírusová infekcia
Neonatologické odd.	1	1-sepsa
ORL klinika	1	1- infekcia v mieste operačného výkonu
ŠN sv. Svorada Zobor, n.o. Nitra		
	272	83-enterokolitída spôsobená Clostridium difficile, 7-sepsa, 104- koronavírusová infekcia, 19-infekcia močových orgánov, 23-bronchopneumónia po UPV,12-bronchopneumónia, 9-inflamovaný dekubit, 5- nosič KP CPE, 3-cystitída, 2- chrípka,
		2- kandidóza urogenitálnych miest, 2-plúcna kandidóza, 1-flegmóna
Psychiatrická nemocnica /PN/ Veľké Zálužie		
	309	306- koronavírusová infekcia, 1-infekt hor.ciest dýchacích, 1- enterokolitída spôsob. Clostr.difficile, 1-angína
FMC s.r.o., dialyzačné služby Nitra		
	13	13-sepsa
KARDIOCENTRUM s.r.o. Nitra		
	6	2-koronavírusová infekcia, 2-sepsa, 1- bronchopneumónia, 1- bronchopneumónia po umelej plúcnej ventilácii
Hospic u sv. Bernadetty Nitra		
	5	5-koronavírusová infekcia
Zariadenie pre seniorov Nitra		
	151	129- koronavírusová infekcia, 19-norovírusová enteritída, 2-sepsa, 1- enterokolitída spôsob. Clostr.difficile
ZSS Borinka Nitra		
	149	55- koronavírusová infekcia, 13-chrípka, 5-sepsa, 4-SARI, 71- norovírusová enteritída , 1-inflamovaný dekubit
ZSS Nitrava Nitra		
	125	81- koronavírusová infekcia, 43-gastroenter.prawd.inf.pôvodu, 1-selmonelová enteritidas
ZSS Viničky Nitra		
	105	80-koronavírusová infekcia, 24-norovírusová enteritída, 1-sepsa
ZSS Promeritae Nitra		
	14	14-koronavírusová infekcia
ZSS Cedron Mojmírovce		
	31	31- koronavírusová infekcia
ZSS AIRA N.Hrnčiarovce		

	12	12- koronavírusová infekcia
ZSS Ivanka pri Nitre	10	10- koronavírusová infekcia
ZSS Božueho slova Nitra	15	15- koronavírusová infekcia

Rozdelenie NN podľa diagnózy:

Koronavírus. infekcia	1 111	66-interná kl., 41-chir.kl., 33-neurol.kl.,27-kard.kl.,27-kl.ÚCH, 18-odd.RT a KO, 17-psych.kl., 10-urolog.odd, 9-neurochir.kl., 8-odd.CCH, 5-kl.FBLR 3.inf.kl., 2-gynekolog.kl., 1-ortoped.kl., 306-PN Veľké Zálužie, 104-ŠN Na, 5-Hospic Na, 2-Kardiocentrum Na, 427-ZSS
Enterokolitída spôs. Clostr.difficile	169	23-interná kl., 18-infekčná kl., 13-chirurgická kl., 9-kardiologická kl., 8-kl.ÚCH, 3-KAIM, 3-urolog.odd., 3-neurolog. kl., 1-odd.CCH, 1-nerochirurg.kl.,2-odd.RTaKO, 83-ŠN Na, 1-PN Veľké Zálužie, 1-ZSS
Sepsa	160	32-KAIM, 24-interná kl., 17-infekčná kl., 13-neurolog.kl., 12- chirurgická kl., 8-kardiologická kl., 8-odd. RTaKO, 3-kl.ÚCH, 6-urologické odd., 2-odd.cievnej chirurgie, 1KDaD, 1-neonatologické odd., 1-neurochir.kl., 1-ortopedická kl., 3-FMC Nitra, 7-ŠN Na, 2-Kardiocentrum Na, 9-ZSS Na
Norovírusová enteritída	129	1-KDaD, 1-ortop. kl., 1-infekčná.kl., 42- ZSS
Infekcia močových orgánov	99	20-neurolog. kl., 16-interná kl., 11-chirurgická kl., 9-KAIM, 8- infekčná kl., 6-kl.ÚCH,5-kardiologická kl., 1-RTaKO, 2-FBLR kl.,1-urologické odd., 1-neurochir.kl., 19-ŠN Na,
BPN po UPV	58	34-KAIM, 23-ŠN Na, 1-Kardiocentrum Na
Bronchopneumónia	53	13-neurologická kl., 5-interná kl., 4-KAIM, 3-neurochir.kl., 3-chirurg. kl., 2- RTaKO, 2-odd.CCH, 2-kardiolog.kl., 2-kl.úrazovej chir., 1-gynekolog.kl., 1-infekčná kl., 1-psych.kl., 13-ŠN Na, 1-Kardiocentrum
Kanylová flebitída	53	33-chirurgická kl.,6-neurologická kl., 5-KAIM, 4-interná kl., 3-odd.RTaKO, 1-infekčná kl., 1-FBLR kl.
Gastroenteritída A 09	41	41-ZSS
Infekcia v mieste operačného výkonu	42	20-chirurgická kl., 12-kl.ÚCH, 3-neurochirurgická kl., 2- urologické odd., 2-ortopedické kl., 1-gyn.pôr.kl., 1-ORL kl., 1-odd.cievnej chirurgie
Inflamovaný dekubit	23	5-interná kl., 3-KAIM, 1-infekčná kl., 2-kl.úrazovej chir., 1-chirurg.kl., 1-odd.cievnej chir., 9-ŠN Na, 1-ZSS
Chrípka	15	2-ŠN Nitra. 13-ZSS
Cystitída	10	3-interná kl., 2-kl.FBLR 1-psychiat. kl., 1-infekčná kl.,3-ŠN Na
A 049	8	8-KDaD
Nosič KP CPE	7	1-infekčná kl.,, 1-interná kl., 5-ŠN Na
Kandidóza iných urogenitál. miest	7	2-interná.kl., 1-kl.úrazovej chir., 1-kardiolog.kl., 1-infekčná kl., 2-ŠN Na
Rotavírus.enteritída	6	3-KDaD, 1-interná kl. 1-kardiolog. Kl.
Infekt hor.ciest dých.	5	1-psych.kl.,, 1-infekčná kl., 2-neurolog.kl., 1-PN Veľké Zálužie
SARI	4	4-ZSS
Peritonitída	4	3-chirurg.kl., 1-interná kl.
Infekcia po výkone	4	2-KAIM, 1-FBLR kl., 1-odd.RT a KO

Pľúcna kandidóza	3	1-interná kl., 2-ŠN Na
Inf.zav.vnútorou kĺbovou pomôckou	3	2-ortopedická kl., 1-kl.ÚCH
Flegmóna	3	1-odd.cievnej chir., 1-odd.RT a KO, 1-ŠN Na
Kandidová stomatitída	3	1-kardiolog.kl., 1-neurochirur.kl., 1-úrazová kl.
Adenovírus.enter.	2	1-kardiolog.kl., 1-psych.kl.
Meningitída	2	1-KAIM, 1-kl.úrazovej chir.
Konjunktivitída	2	1-interná kl., 1-infekčná kl.
Angína	2	1-neurochirurg.kl., 1-PV Veľké Zálužie
Bronchitída	1	1-neurolog.kl.
Kožná infekcia	1	1-neurolog.kl.
Salm.enteritída	1	1-ZSS
Inf.amputač.kýpťa	1	1- kl. úrazovej chir.
Herpet.encefalitída	1	1-neurochirur.kl.
Mastitída	1	1-gyn.pôrod. kl.
Iná vírus.enteritída	1	1-kardiolog.kl.
Herpes zoster	1	1-neurolog. k
Meningoencefalitída	1	1-KAIM
Zápal vonk.ucha	1	1-odd. RT a KO
Otitída	1	1-neurolog.kl.

Tabuľka III.9.1**Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných
v okrese Nitra v roku 2022**

Názov PZS	Počet nozokomiálnych nákaz	Počet hospit.	Proporcia
FN Nitra	822	23 696	3,5
PN Veľké Zálužie	309	2 415	12,8
ŠN Nitra	272	3 565	7,6
Kardiocentrum Na	6	3 554	0,2
ZSS Borinka Nitra	149	158	94,3
ZSS Viničky Nitra	105	153	68,6
ZSS Nitrava Nitra	125	201	62,2
ZpS Nitra	151	159	95,0
ZSS Promeritae	14	32	43,8
Hospic Nitra	5	15	33,3
ZSS Mojmirovce	31	21	147,6
ZSS AIRA Nitr, Hrnčiarovce	12	20	60,0
ZSS Božieho slova Nitra	15	18	83,3
DD Ivanka pri Nitre	10	18	55,6
Spolu lôžkové zariadenia	2 026	34 025	6,0
FMC dialyzačné služby Rázusova Na	13	70 *11 574 dialýz	18,6
FMC dialyzačné služby Kocel'ovaNa	-	41 *6 060 dialýz	0,0
Spolu dialyzačné pracoviská	13	111 17 634 dialýz	11,7
S p o l u	2 039	34 136	6,0

(*) počet dialýz

Tabuľka III.9.2

Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných
v okrese Nitra v roku 2022

Oddelenie, klinika	Počet nozokomiálnych nákaz	Počet hospit.		%
chirurgická	138	2 000		6,9
detí a dorastu	21	2 174		1,0
neonatologické	1	1 403		0,1
gynekolog.-pôrod.	5	2 221		0,2
infekčná	54	1 490		3,6
neurologická	94	1 915		4,9
KÚCH (**)	65	1 106		5,9
ortopedická	6	482		1,2
interná	156	2 902		5,4
kardiologická	58	2 232		2,6
ORL	1	490		0,2
očná	-	180		0,0
urologické	22	1 011		2,2
KAIM	94	331		28,4
psychiatrická	21	705		3,0
RT a KO	37	942		3,9
cievnej chirurgie	17	908		1,9
FBLR	11	453		2,4
neurochirurgické	21	741		2,8
plastická chirurgia	-	10		0,0
FN Nitra spolu	822	23 696		3,5
ŠN Nitra	272	3 565		7,6
PN Veľké Zálužie	309	2 415		12,8
Kardiocentrum Nitra	6	3 554		0,2
ZpS Nitra	151	159		95,0
ZSS Borinka Nitra	149	158		94,3
ZSS Nitrava Nitra	125	201		62,2
ZSS Viničky Nitra	105	153		68,6
ZSS Promeritrae Na	14	32		43,8
ZSS Mojmírovce	31	21		147,6
ZSS AIRA N:Hrnč.	12	20		60,0
ZSS Ivanka pri Na	10	18		55,6
ZSS Božieho slova Nr	15	18		83,3
Hospic Na	5	15		33,3
FMC Koceľova Nitra	13	70		18,6
FMC Rázusova Nitra	-	41		0,0
Spolu	2 039	34 136		6,0

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Nitra za rok 2022

Diagnóza – MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A020	Salmonelová enteritída	1	0,0
A 047	Enterokolitída zapr.Clostridium difficile	169	8,3
A 049	Nešpecif. bakteriálna črevná infekcia	8	0,4
A 080	Rotavírusová enteritída	6	0,3
A 081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	129	6,3
A 082	Adenovírusová enteritída	2	0,1
A 083	Iné vírusové enteritídy	1	0,0
A 09	Gastroenteritída pravdep.inf.pôvodu	41	2,0
A 401	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny B	1	0,0
A 402	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	9	0,4
A 408	Iná streptokoková septikémia	2	0,1
A 410	Septikémia vyvolaná Stp. aureus	11	0,5
A 411	Septikémia vyvolaná inými špec. Stafyl.	58	2,8
A 415	Septikémia vyvolaná inými g-org.	59	2,9
A 419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	18	0,9
B 004	Herpetickovírusová encefalitída	1	0,0
B 029	Zoster bez komplikácie	1	0,0
B 370	Kandidová stomatitída	3	0,1
B 371	Pľúcna kandidóza	3	0,1
B 374	Kandidóza iných urogenitálnych miest	7	0,3
B 377	Kandidová septikémia	2	0,1
G 008	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	1	0,0
G 009	Nešp. bakteriálny zápal mozgových plien	1	0,0
G 042	Bakteriálna meningoencefalitída	1	0,0
H 10	Zápal spojovky	2	0,1
H 60	Zápal vonkajšieho ucha	1	0,0
H 65	Nehnisavý zápal stredného ucha	1	0,0
J 03	Akútny zápal mandlí -tonsilitis acuta	2	0,1
J 06	Akútne infekcie HDC	5	0,2
J 100	Chríпка so zápalom pľúc	1	0,0
J 101	Chríпка – vírus chrípky identifikovaný	1	0,0
J 107	SARI	4	0,2
J 11	Chríпка vyv. neidentifikovaným vírusom	13	0,6
J 14	Zápal pľúc vyvolaný Haem. influenzae	2	0,1
J 150	Pneumónia vyvolaná Kleb.pneumoniae	17	0,8
J 151	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	4	0,2
J 152	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	7	0,3
J 154	Pneumónia vyvolaná inými streptokokmi	1	0,0
J 155	Pneumónia vyvolaná Escherichia coli	5	0,2
J 156	Pneumónia vyvolaná aeróbnymi g- mikr.	14	0,7
J 159	Nešpecifikovaná bakteriálna pneumónia	3	0,1
J 208	Akútna bronchitída – špecif.organ.	1	0,0
K 65	Zápal pobrušnice - peritonitis	4	0,2
L 03	Celulitída-flegmóna	3	0,1
L 08	Iná lokálna infekcia kože	1	0,0
L 89	Dekubitálny vred - preležanina	23	1,1
N 300	Akútna cystitída	10	0,5
O 91	Infekcia prsníka spojená s pôrodom	1	0,0

T 802	Kanylová flebitída	53	2,6
T 813	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	42	2,0
T 814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	4	0,2
T 835	Infekcia močových orgánov	99	4,9
T 845	Inf. zav vnútornou kĺbovou protézou	3	0,1
T 857	Pneumónia po umelej pľúcnej ventilácii	58	2,8
T87.4	Infekcia amputačného kýtľa	1	0,0
U 071	COVID – 19 potvrdený PCR	1 111	54,5
Z 228	Nosič inej infekčnej choroby	7	0,3
SPOLU		2 039	100,0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť:

V okrese Nitra v roku 2022 zabezpečovala zdravotnícku starostlivosť:

- Fakultná nemocnica (FN) Nitra
- Špecializovaná nemocnica (ŠN) sv. Svorada Zobor, n. o., Nitra
- Psychiatrická nemocnica (PN), Veľké Zálužie
- Kardiocentrum Nitra s.r.o.
- 6 polikliník (PK) v meste Nitra (PK Chrenová, Klokočina, Sv. Medarda, Rázusova, ProCare, Čajkovského) a ambulancie v spádovom území mesta
- Poliklinika Vráble a ambulancie v spádovom území mesta
- Klinika Orbis (od 05/2022)
- MEDICAL MKP s.r.o., Nitra a Vráble
- Medicentrum Dzurilla s.r.o., Nitra
- Prvá nitrianska jednodňová chirurgia (PNJCH), Nitra
- AVELANE Clinic s.r.o., Nitra
- FMC dialyzačné služby, s.r.o., Nitra, Rázusova
- FMC dialyzačné služby, s.r.o., Nitra, Kocel'ova
- Izotopcentrum s.r.o., Nitra
- JESSENIUS - diagnostické centrum a.s., Nitra
- Národná transfúzna služba s.r.o., Nitra
- Hospic - Dom pokoja a zmiernu u Bernadetky, Nitra
- Zariadenia sociálnej starostlivosti (ZSS)
- Domovy opatrovateľskej služby (DOS)
- Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)
- Denné stacionáre

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach (ZZ) okresu Nitra bol vykonaný 180 krát. Z toho komplexné previerky boli vykonané 167x, 11x mikrobiálny monitoring a 2x pri výskyte nozokomiálnych ochorení. – **Tab. IV.1.1**, v nasledujúcich zdravotníckych zariadeniach :

Fakultná nemocnica Nitra (FN) je štátne ZZ pavilónového typu, ktoré má celkový počet lôžok 722 na: 16-tich klinikách (549 lôžok), 4-och oddeleniach (118 lôžok), 8-mich JIS (55 lôžok).

FN má 92 špecializovaných ambulancií, 17 ÚPS, 12 SVaLZ, 1 ambulancia primárneho kontaktu, 1 neurologický stacionár, 1 nemocničnú a 1 verejnú lekárňu, 15 operačných sál (OS) - z toho 2 sály s funkčnou vzduchotechnikou a laminárnym prúdením vzduchu a 13 sál s funkčnou vzduchotechnikou s trojstupňovou filtráciou vzduchu a 4 pooperačné izby s 23 lôžkami.

ŠZD v rámci FN bol vykonaný 1x na klinike detí a dorastu kde sme zaznamenali epidemický výskyt hnačkovitých ochorení, na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Vo FN sa sterilizácia vykonáva na oddelení centrálnej sterilizácie v 3 autoklávoch (AUT), v 1 formaldehydovom sterilizátore (FS) a v 2 plazmových sterilizátoroch (PS). Na chirurgických operačných sálach používajú 3 AUT, na gynekologickej operačnej sále 1 AUT a na očnej operačnej sále používajú 4 AUT.

Všetku sterilizačnú techniku na operačných sálach kontrolujeme v mesačných intervaloch.

V lekární FN Nitra je 1 HS, vo verejnej lekární FN Nitra 1 HS a na oddelení klinickej mikrobiológie je 1 AUT a 2 HS, tieto prístroje kontrolujeme 2x ročne.

Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n.o. Nitra je neziskové ZZ, poskytujúce zdravotnú starostlivosť pre spádový región cca 1,5 mil. obyvateľov (Nitriansky kraj a susediace okresy priľahlých krajov).

Má k dispozícii 192 lôžok na 6 oddeleniach: I. oddelenie pneumológie a ftizeológie má 40 lôžok, II. oddelenie pneumológie a ftizeológie (PaF) má 50 lôžok, oddelenie akútnej a intenzívnej medicíny so 7 lôžkami, oddelenie klinickej onkológie s 35 lôžkami, geriatrické oddelenie s 30 lôžkami, oddelenie dlhodobo chorých s 30 lôžkami a 12 lôžok denných, resp. nočných (6 lôžok pre podávanú dennú chemoterapiu, 4 lôžka fyziatrisko-rehabilitačné a 2 lôžka v centre spánkovej medicíny).

V ŠN je 18 odborných ambulancií, 6 vyšetrovní SValZ, 2 zákrokovne, nemocničná lekáreň a lekáreň pre verejnosť.

Činnosť je zameraná na diferenciálnu diagnostiku a liečbu pľúcnych chorôb a kompletnej ošetrovateľskej starostlivosti o pacientov s pľúcnymi ochoreniami. Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky tvoria oddelenie rádiológie, endoskopické, fyziatrisko-rehabilitačné, funkčnej diagnostiky, klinickej biochémie, zákroková miestnosť II. PaF. V nemocnici sú zriadené dve pracoviská pre zriedkavé choroby- idiopatickú pľúcnu fibrózu a pre malígnu mezotelióm pleury a zriedkavé hrudné nádory.

Ďalej sú tu nadregionálne centrá pre dlhodobú domácu oxygenoterapiu, osteocentrum, pre indikáciu vybraných inovatívnych liekov pre liečbu hrudných nádorov, spánkovej medicíny, pre diferenciálnu diagnostiku a liečbu pohrudničných výpotkov, pre liečbu a manažment respiračnej insuficiencie a centrum intersticiálnych pľúcnych ochorení + pracovisko pre zriedkavé ochorenia - IPF.

Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu (HER) boli vykonané 1x z dôvodu výskytu nozokomiálnych hnačkovitých ochorení, boli odobraté stery z prostredia a bola vykonaná kontrola 3 horúcovzduchových sterilizátorov a 1 autoklávu.

Psychiatrická nemocnica vo Veľkom Záluží je štátne ZZ, ktoré má na 4 oddeleniach 400 lôžok a 3 ambulancie (psychiatrickú, internú a fyziatrisko - rehabilitačnú). Ide o I. psychiatrické oddelenie (zmiešané) – 100 lôžok, II. psychiatrické oddelenie (ženské) – 92 lôžok, III. psychiatrické oddelenie (mužské) – 99 lôžok, IV. psychiatrické oddelenie (zmiešané) – 109 lôžok. Lôžkové oddelenia sú rozdelené na 3 stanice: sanatórna časť- stanica 1, otvorená časť - stanica 2, akútne oddelenie – stanica 3. Nelôžkovú časť nemocnice tvorí fyziatrisko - rehabilitačná časť II. psychiatrického oddelenia a psychologická starostlivosť nemocnice.

Nemocnica poskytuje špeciálnu ústavnú zdravotnícku starostlivosť v odboroch psychiatria, gerontopsychiatria a medicína drogových závislostí.

Kontrola sterilizačnej techniky bola v tomto roku vykonaná podľa plánu.

Kardiocentrum Nitra s.r.o., je neštátna špecializovaná nemocnica zameraná na diagnostiku a liečbu srdcových ochorení s počtom lôžok 61. Lôžková časť pozostáva z kardiologického oddelenia s 21 lôžkami, oddelenia akútnej koronárnej starostlivosti s 18 lôžkami (z toho je 6 lôžok JIS), z kardiologického oddelenia II. so 6 lôžkami a arytmiologického oddelenia so 16 lôžkami. Ambulantná časť je tvorená recepciou s centrálnou čakárňou, piatimi kardiologickými a jednou arytmiologickou ambulanciou. Na 3 OS je funkčná 3- stupňova vzduchotechnika Okrem toho Kardiocentrum Nitra prevádzkuje kardiologickú ambulanciu vo Veľkých Úľanoch a ambulanciu vnútorného lekárstva vo Vrábľoch.

Kontrola HER bola vykonaná 1x aeroskopickým meraním bola skontrolovaná kvalita ovzdušia na všetkých OS a boli odobraté stery z prostredia a sterilného materiálu.

V poliklinikách mesta Nitra, Vráble a v spádovom území týchto miest, v zdravotníckych strediskách obcí, v súkromných ZZ evidujeme spolu 403 ambulancií. Z toho 222 odborných ambulancií, 81 stomatologických, 65 ambulancií všeobecných lekárov pre dospelých a 35 ambulancií pre deti a dorast.

ŠZD bol vykonaný: 81x v zubných ambulanciách, 39x v odborných ambulanciách, 35x v ambulanciách pre deti a dorast počas kontroly očkovania, 3x v ambulanciách všeobecných lekárov, 3x na dialýze a 1x v Kardiocentre Nitra s.r.o., Medicentre Dzurilla s.r.o., Nitra, Avelane Clinic s.r.o. Nitra a v Prvej nitrianskej jednodňovej chirurgii s.r.o..

Poliklinika ProCare Nitra – je člen siete polikliník ProCare, ide o neštátne ZZ. Poliklinika jednotlivcom aj firmám poskytuje všeobecnú a špecializovanú ambulanciu starostlivosť v mnohých odboroch vrátane komplexných prehliadok a pracovnej zdravotnej služby. Nachádza sa tu 11 odborných ambulancií, 1 ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, stacionár s odborným zameraním na neurológiu, pracovisko magnetickej rezonancie a rehabilitačná starostlivosť pre deti aj dospelých.

Kontrola HER bola vykonaná v troch ambulanciách (gynekologickej, ortopedickej a ORL), ktoré majú autoklávy.

MEDICAL MKP je neštátne ZZ s 3 odbornými ambulanciami, jednou ambulanciou všeobecného lekára pre dospelých a centrom preventívnej medicíny v Nitre a 3 odbornými ambulanciami vo Vrábľoch.

Medicentrum Dzurilla s.r.o, Nitra je neštátne ZZ, ktoré má jednu OS jednodňovej očnej chirurgie. Nachádzajú sa tu 4 ambulancie klinickej imunoalergológie, 1 očná, očná jednodňová zdravotná starostlivosť, detské sanatórium a laboratórium klinickej imunológie. V mesačných intervaloch bola kontrolovaná sterilizačná technika na OS (4AUT). Kontrola HER bola vykonaná 1x aeroskopickým meraním kvality ovzdušia na OS a boli odobraté stery z prostredia a sterilného materiálu.

Prvá nitrianska jednodňová chirurgia s.r.o. je neštátne ZZ, ktoré je zamerané na výkony jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odboroch: chirurgia, traumatológia, ortopédia a gynekológia. Zariadenie disponuje časťou zákrokovo - lôžkovou, ktorej súčasťou je OS aseptická - slúži na vykonávanie čistých zákrokov. Septická zákrová sála slúži na vykonávanie malých zákrokov. Súčasťou zariadenia sú 2 observačné izby s príslušenstvom a 1 ambulanciou. V mesačných intervaloch kontrolujeme sterilizačnú techniku v tomto zdravotníckom zariadení.

AVELANE Clinic s.r.o., je neštátne ZZ poskytujúce zdravotnícke služby formou jednodňovej chirurgie. Súčasťou zariadenia je 6 izieb so siedmymi lôžkami, 3 ambulanciami a jednou OS. Kontrola HER bola vykonaná na OS aeroskopickým meraním bola skontrolovaná kvalita ovzdušia a boli odobraté stery z prostredia a sterilného materiálu.

V mesačných intervaloch bola kontrolovaná sterilizačná technika na OS.

FMC dialyzačné služby s.r.o. Nitra, Rázusova - je neštátne hemodialyzačné stredisko, ktoré poskytuje dialyzačné služby pre pacientov mesta a okolia. Stredisko pozostáva z veľkej dialyzačnej sály s 8 lôžkami, izolačnej miestnosti s 2 lôžkami a stanoviskom sestier. Súčasťou zariadenia je nefrologická ambulancia a úpravňa vody. Stredisko funguje v trojzmennej prevádzke. Kontrola HER bola vykonaná 2x. Bola spojená s odberom sterov z prostredia, používaných dezinfekčných roztokov a skontrolovaním sterilizačného prístroja.

FMC dialyzačné služby s.r.o. Nitra, Kocel'ova - je neštátne hemodialyzačné stredisko s jednou nefrologickou ambulanciou vykonávajúce zdravotnú starostlivosť v špecializovanom odbore nefrológia - diagnostika a liečba obličkových a pridružených ochorení. Poskytuje edukáciu pacientom pri liečení obličkových ochorení, špecializovanú a konziliárnu činnosť a liečbu obličkového zlyhania. Pracovisko pracuje v dvojzmennej prevádzke. Zariadenie pozostáva z hlavnej dialyzačnej miestnosti s 8 lôžkami, dialyzačnej miestnosti č.2 s 3 lôžkami a izolačnej miestnosti s 1 lôžkom, stanoviska sestier a úpravne vody. Kontrola HER bola vykonaná 1x a spojená s odberom sterov z prostredia, používaných dezinfekčných roztokov a skontrolovaním sterilizačnej techniky.

HOSPIC – Dom pokoja a zmieru u Bernadetky, Nitra je účelové lôžkové ZZ patriace cirkvi, ktorého zriaďovateľom je Diecézna charita Nitra. Poskytuje paliatívnu liečebnú a ošetrovateľskú starostlivosť, psychosociálnu a terminálnu starostlivosť a starostlivosť o pozostalých. Disponuje 10-timi izbami s 15 lôžkami. Súčasťou Hospicu je i mobilný hospic poskytujúci službu pre členov rodiny starajúcich sa o chorého doma a ambulancia paliatívnej medicíny a liečby bolesti.

Izotopcentrum, s.r.o. – Oddelenie Nukleárnej Medicíny je neštátne zdravotnícke pracovisko nukleárnej medicíny, ktoré má 1 ambulanciu. Vykonáva štandardné vyšetrenia na vyšetrovacích kamerách pre pacientov z celého Slovenska a taktiež liečbu 177Lu- PSMA a 177Lu-DOTA. Paleta vyšetrení je široká, zahŕňa prakticky celú dostupnú škálu vyšetrení v odbore: onkodiagnostika, kardiológia, pneumológia, nefrológia, tráviaci trakt a niektoré liečebné metódy.

JESSENIUS - diagnostické centrum a.s. - je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje komplexnú zdravotnú starostlivosť v odbore rádiológia. Od 05/2022 bolo pracovisko čiastočne presťahované do nového zdravotníckeho zariadenia Klinika ORBIS, kde sa nachádzajú 4 ambulancie: neurologická, pľúcna, interná, všeobecná a pracoviská sonografie, počítačovej tomografie, magnetickej rezonancie, denzitometrie a mamografie. Vo FN Nitra zostalo jedno pracovisko počítačovej tomografie, magnetickej rezonancie a Rtg pracovisko.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu:

V okrese Nitra bol ŠZD v roku 2022 vykonaný 180x. Komplexnými previerkami 167x, 11x mikrobiálnym monitoringom a 2x v súvislosti s výskytom nozokomiálnych ochorení.

Tab.IV.1.1.

Na mikrobiologické vyšetrenie sme odobrali v roku 2022:

40 vzoriek zo sterilného materiálu, 135 vzoriek z prostredia z toho bolo 5 vzoriek z ovzdušia a 17 vzoriek dezinfekčných prostriedkov na zistenie účinnosti.

Otestovali sme 239 sterilizačných prístrojov z 239 existujúcich (t.j. 100,0%), 26 prístrojov bolo kontrolovaných opakovane v mesačných intervaloch. **Tab. IV.2 – IV.6.**

Tab. IV.1.2. uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia : zo sterilného materiálu bolo odobratých 40 vzoriek, všetky s negatívnym výsledkom. Z prostredia bolo odobratých 135 vzoriek, z ktorých malo 50 pozitívny výsledok (37,0 %).

Tab. IV.1.3. a Tab. IV.1.4. uvádza výsledky kontroly efektu sterilizácie podľa typu materiálu, obalu a druhu sterilizácie. Všetkých 40 vzoriek malo negatívny výsledok. Tieto vzorky boli sterilizované v jednorazových kombinovaných obaloch, v kontajneroch, v kazetách a v inom obale. Všetky odobraté vzorky boli sterilizované v autokláve.

Tab. IV.1.5. uvádza inventarizáciu sterilizačných prístrojov a kontrolu ich funkčnosti. V nemocniciach, poliklinikách a v ambulanciách v spádovom území okresu evidujeme 121 autoklávov (AUT), 115 horúcovzduchových sterilizátorov (HS), 1 formaldehydový (FS), 2 plazmové sterilizátory (PS). Všetky evidovaných sterilizačné prístroje boli skontrolované. Pravidelná ročná kontrola bola vykonaná 121x AUT, 115x HS, 1x FS a 2x PS. Z tohto počtu bolo skontrolovaných 21 AUT, 1 HS, 1 FS a 2 PS v mesačných intervaloch. V roku 2022 bolo celkom vykonaných 489 kontrol sterilizačných prístrojov. Na všetkých operačných sálach v spádovom území a na oddelení centrálnej sterilizácie vo FN boli sterilizačné prístroje testované každý mesiac. Spolu bolo takto vykonaných 250 kontrol sterilizačných prístrojov.

Nemocnica zabezpečuje vlastný monitoring sterilizačných procesov na OCS a OS chemickými, šaržovými indikátormi a Bowie dick testom.

Ostatné prístroje boli využívané v rámci polikliník, ambulancií v meste a obvodných stredísk a to hlavne stomatologickými a niektorými odbornými ambulanciami. Podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007 boli prístroje staršie ako 10 rokov kontrolované biologickými testami 2-krát za rok. Na všetkých ambulanciách je zavedená kontrola sterilizácie chemickými indikátormi pri každej sterilizácii AUT a HS. O sterilizačných cykloch a kontrole chemickými indikátormi sa vedú sterilizačné denníky. Resterilizácia jednorazových pomôcok sa nevykonáva.

Tab. IV.1.6 uvádza výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov. Z celkového počtu 135 vzoriek z prostredia bolo odobratých 5 vzoriek aeroskopickým meraním, 6x stery z rúk ošetrojúceho personálu a 17x boli odobraté dezinfekčné roztoky na zistenie účinnosti. Vo všetkých 50-tich pozitívnych vzorkách (t.j.37,0%) bola izolovaná grampozitívna mikroflóra (najčastejšie bol izolovaný *Staphylococcus koaguláza* negatívny).

Sterilizácia sa vykonávala podľa platnej vyhlášky MZ SR č. 553/2007. Vo FN Nitra sterilizáciu využívajú všetky oddelenia prostredníctvom OCS.

Pri dezinfekcii na operačných, zákrokových sálach, lôžkových oddeleniach a ambulanciách sa dodržiava zásada striedania dezinfekčných prostriedkov na zabránenie vzniku rezistencie mikroorganizmov. Problém býva v nedodržiavaní predpísaných koncentrácií dezinfekčných prostriedkov.

Upratovanie - na operačných a zákrokových sálach, oddeleniach a ambulanciách v nemocnici a v poliklinikách majú zabezpečenú diferenciaciu upratovacích pomôcok podľa pracovísk a využívajú systém dvoch vedier. Dezinfekčné prípravky sú v pravidelných intervaloch striedané.

Manipulácia s bielizňou vo FN sa bielizeň zberá do igelitových vriec a jej triedenie sa vykonáva vo zvlášť vyčlenených miestnostiach. Personál, ktorý manipuluje s použitou bielizňou používa pri triedení ochranný odev, masku, rukavice a dodržiava zásady osobnej hygieny. Zber sa robí centrálné. FN využíva pranie bielizne firmou: Práčovne a čistiarne s.r.o. Nitra. V poliklinických a obvodných ambulanciách si personál bielizeň triedi priamo v ambulancii a jej pranie si zabezpečuje individuálne doma, oddelene od ostatnej bielizne alebo zmluvne v práčovni. Čistá a použitá bielizeň sa skladuje vo zvlášť vyčlenených miestnostiach, resp. v ambulanciách v oddelených skrinkách na čistú a použitú bielizeň.

Manipulácia s odpadom: Vo FN sa využíva separovaný zber odpadu. Nebezpečný biologický odpad sa ukladá do plastových alebo hrubostenných papierových obalov na jedno použitie, centrálné sa skladuje v spaľovni. Odvoz tohto odpadu je zabezpečený firmami AGB eco servis s.r.o., Košice a PolyStar, s.r.o., Nové Zámky. Biologický materiál z ambulancií je denne zbieraný upratovačkami. Zvázaný a likvidovaný je v týždňových intervaloch danými firmami.

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, očkovania proti VHB a VHA, pri poranení ostrým predmetom zdravotníckych pracovníkov a študentov SZŠ, 106x boli poskytnuté konzultácie k prevádzkovým poriadkom nových ambulancií.

Rozhodnutia - v roku 2022 bolo vydané 1 rozhodnutie podľa §13 na schválenie priestorov a prevádzkových poriadkov FN Nitra, 5 rozhodnutí podľa §12, 14 zápisníc v súvislosti s epidemickým výskytom koronavírusových infekcií, 9x bol zabezpečený lekársky dohľad formou rozhodnutia pri poranení zdravotníckych pracovníkov.

Vysvetlivky skratiek izolovaných baktérií vid' príloha.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2022 v okrese Nitra

Oddelenie alebo ambulantné ZZ	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
lôžkové odd. - OAIM/JIS	10	-	-	-	-	-
lôžkové odd.- chirurg. smer	12	3	-	-	2	5
lôžkové odd. - nechirurg. smer	26	6	2	-	5	13
ambulancia všeobecní lekári	100	38	-	-	-	38
ambulancia odborní lekári	222	39	-	-	-	39
stomatológovia	81	81	-	-	4	85
SPOLU	451	167	2	-	11	180

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Nitra

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Avelane Clinic	22	0	0	14	2	14,3
Dialýzy	-	-	-	47	17	36,2
Imunoalerg. Dzurilla	14	0	0	13	6	46,2
Kardiocentrum	4	0	0	26	12	46,2
ŠN Zobor	-	-	-	15	6	40,0
Zubné ambulancie	-	-	-	20	7	35,0
SPOLU	40	0	0	135	50	37,0

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Nitra

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v												SPOLU		% pozit
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajne-roch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne				
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	
Kov	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	0
Sklo	-	-	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Guma	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	0
Textil	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Plasty	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endoskop. kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	10	0	-	-	-	-	2	0	2	0	-	-	14	0	0
SPOLU	34	0	0	0	2	0	2	0	2	0	-	-	40	0	0
% pozit	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-	-	0	-	0

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Nitra

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		autokláv		chemic-ky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	
Kov	-	-	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	0
Sklo	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Guma	-	-	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	0
Textil	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Plasty	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
endosk. I. kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	14	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	0	0
SPOLU	-	-	40	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	0	0

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Nitra

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístroj.	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	121	121	100,0	1	0,8	21	-	-
HVZ	115	115	100,0	7	6,0	1	-	-
FS	1	1	100,0	-	-	1	-	-
Plazma	2	2	100,0	-	-	2	-	-
EO	-	-	-	-	-	-	-	-
Iný	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	239	239	100,0	8	3,3	26	-	-

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	6	1	16,7	STA.I-1		
Pokožka a ruky pac.						
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	3	1	33,3	STA.I-1		
Inkubátory						
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie						
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	7	2	28,6	STA.I-1 STR.I-1		
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	10	2	20,0	STA.I-2		
Dezinfekčné roztoky	17	0	0			
Lekárske roztoky a H ₂ O						
Masti a gély						
Pomôcky na stravovanie pacientov						
Lôžkoviny a bielizeň	1	0	0			
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	2	1	50,0	ENT-1		
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	57	35	61,4	STA.I-34 STR.I-1		
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	21	6	28,6	STA.I-5 MIK-1		
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	2	1	50,0	STA.I-1		
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	4	1	25,0	STA.I-1		
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	5	0	0			
SPOLU	135	50	37,0			

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikróba:

Skratka: G+ G-

Acinetobacter	ACI	-
Aeromonas /A. hydrophila .../	AER	-
Alcaligenes faecalis	AF	-
Bordetelly	BOR	-
Burkholderie	BUR	-
Campylobacter	CAM	-
Candida albicans	CAN.A	P
Citrobacter	CIT	-
Clostridium	CLO	+
Corynebacterium	COR	+
Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris	EC,EH,EV	-
Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corodens	ENTB	-
Enterobacteriace /Pantola dispersia/	ENTBC	-
Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/	ENT	+
Flavobacter species	FLA	-
Haemophilus influenzae	HE.I	-
Hafnia	HAF	-
Klebsiella /K. pneumoniae.../	KLE	-
Kvasinky - iné	KV.I	K
Legionella	LEG	-
Mikrokoky	MIK	+
Morganella morgani (predtým Proteus m.)	MM	-
Moraxelly /M. lacunata/	MOR	-
Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../	MYKP	P
Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/	MYK	P
Neisserie	NEI	-
Pasteurella species	PAS	-
Proteus mirabilis	PR.M	-
Proteus vulgaris	PR.V	-
Proteus - iný /P. morgani,/	PR.I	-
Plesne /Cladosporium sp., .../	PL	P
Providencia (P.rettgeri)	PRO	-
Pseudomonas aeruginosa	PS.A	-
Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky, Spingomona paucimobilis/	PS.I	-
Salmonella	SAL	-
Sarcina	SAR	+
Serratia /S. marcescens/	SER	-
Shigella	SHI	-
Staphylococcus aureus	STA.A	+
Staphylococcus epidermidis	STA.E	+
Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/	STA.I	+
Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B /	STR.A	+
Streptococcus pneumoniae	STR.P	+
Streptococcus pyogenes	STR.S	+
Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../	STR.I	+
Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megatérium/	VS	+
Yersinia	YER	-

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz

Činnosť odboru epidemiológie za rok 2022

Epidemiologické vyšetrenie v ohnisku nákazy bolo vykonané 58832-krát, bolo uskutočnených 98 odberov vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie, 67 krát bola vykonaná analýza epidemiologickej situácie.

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Nitre		Počet	
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnisk	58832
		zvýšený zdravotný dozor	0
		lekársky dohľad	22
		spolu:	58854
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	4
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	
		voda	93
		potraviny	0
		iné	1
	spolu:	98	
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	55
		kontrola očkovania (počet očkovaných) ¹⁾	14667
		kontrola skladovania očkovacích látok	53
		prejednanie neúčasti na očkovaní	0
		priestupkové konanie ⁰	0
		spolu:	14775
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov	64257
		kontrola a uzatváranie prípadov	64257
		spracovanie dotazníkov k epidémii	182
		SRV	154
		spolu:	128850
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná	52
		mesačná	12
		ročná	2
		na požiadanie	1
		spolu:	67
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	0
		prednášky pre ZP	2
		spolu:	2
7.	Publikačná činnosť	Spolu ²⁾ :	0
8.	Účasť na konferenciách ³⁾	aktívna	0
		pasívna	7
		spolu:	7
9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁴⁾	príprava zadania	1
		zber podkladov	1

		sumarizácia	2
		analýza	
		iné (príprava)	8
		spolu:	12
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie	106
		konzultácie	106
		kolaudácia	0
		vydanie posudkov (čiastkové stanoviská)	0
		záväzné stanoviská	0
		spolu:	212
12.	Podnety	počet	0
13.	Sankcie	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	0
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	22
		v zmysle § 13 ods. 4	106
15.	Odvolania	počet	0

Účasť na konferenciách - pasívna 7 x

Názov	Miesto konania	Dátum	Počet osôb
1. Covid-19 u očkovaných	Online forma - IDL	13.1.2022	1
2. Čo všetko už vieme o covid, dôležité informácie pre prax	Online forma - IDL	22.2.2022	2
3. Tuberkulóza v čase krízovej situácie na Ukrajine	Online forma - IDL	21.4.2022	3
4. Akadémia zdravia	Online forma - IDL	12.5.2022	12
5. Bezpečnosť pacienta, bezpečnosť zdravotníckeho pracovníka	Dom kultúry, Topoľčany	22.9.-23.9.2022	3
6. Krčméryho deň boja proti antibiotickej rezistencii	Trnavská univerzita Trnava	10.11.2022	4
7. Aktuálne výzvy v podpore a ochrane zdravia	Trnavská univerzita Trnava	23.11.2022	3

Prednášková činnosť

1. MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA	„Očkovanie proti kliešťovej encefalitíde“	EIW 2022, prednáška pre študentov	TU Trnava, Katedra VZ	24.4.2022
2. Mgr. Andrea Vojteková Bc. Zuzana Bartová	„Indikácie pre dezinfekciu rúk a používanie tukavíc“, „ Hygiena rúk v prevencii nozokomiálnych nákaz“	Diskusné sústreďenie – odborný seminár pre zdravotné sestry	ŠN sv. Svorada Zobor Nitra	2Diskusné sústreďenie

4) Práca na osobitných štúdiách a programoch: Európsky imunizačný týždeň.

Priebeh Európskeho imunizačného týždňa na RÚVZ so sídlom v Nitre

V súvislosti s kampaňou EIW, ktorá sa uskutočnila v dňoch 24.4.2022 – 30.4.2022 pod heslom: "Dlhý život pre všetkých" boli realizované nasledovné nasledovné aktivity:

1. Na internetovej stránke RÚVZ bola zverejnená informácia o prebiehajúcom EIW pre laickú verejnosť.
2. Všetkým poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (všeobecným lekárom pre deti, dorast a dospelých) bol elektronickou poštou zaslaný edukačný materiál o prebiehajúcom EIW 2022 za účelom vyvesenia na nástenky pred ambulanciami PZS.
3. Poskytovateľom zdravotnej starostlivosti - vedeniu lôžkových zdravotníckych zariadení v regióne ako aj vedeniu Centra detí a rodiny v Nitre, bol elektronickou poštou edukačný materiál zameraný na očkovanie proti COVID-19 a kliešťovej encefalitíde.
4. V spolupráci s oddelením zdravotnej výchovy RÚVZ v Nitre bola na RÚVZ vytvorená nástenná tabuľa o prebiehajúcom EIW 2022 .
5. Printovému médiu - Nitrianske Noviny bol zaslaný na zverejnenie článok „Kliešťová encefalitída a jej prevencia“.
6. Počas EIW v rámci vakcinačnej poradne prostredníctvom odborných pracovníkov odboru epidemiológie boli pre laickú verejnosť telefonicky poskytované konzultácie o povinnom očkovaní, o dôležitosti doočkovania vynechaných dávok u detí kvôli pandémie Covid-19 (druhy, odstupy, kontraindikácie) a o očkovaní do zahraničia.
7. V spolupráci s oddelením Hygieny detí a mládeže RÚVZ v Nitre bola zabezpečená distribúcia informačného letáku „Dlhý život pre všetkých a zdravý život pre každého bez ohľadu na pôvod " pre predškolské zariadenia.
8. Informačný leták o EIW bol osobne doručený do Reedukačného zariadenia v Zlatých Moravciach, zdravotníckych zariadení – Dzurilla centrum Nitra, Avelane Nitra za účelom vyvesenia na nástenky v daných zariadeniach.
9. Pre cieľovú skupinu 35 študentov Katedry verejného zdravotníctva Trnavskej

univerzity v Trnave bola realizovaná prednáška „Očkovanie proti kliešťovej encefalitíde“.

V. Ostatné činnosti

Práca na osobitných programoch

Zabezpečovanie realizácie imunizačného programu patrí medzi prioritné úlohy v oblasti surveillancie a kontroly prenosných ochorení, čo je jeden zo základných cieľov Programového vyhlásenia vlády na úseku verejného zdravotníctva.

6.1 Národný imunizačný program

V rámci plnenia programového vyhlásenia vlády v oblasti surveillancie a kontroly prenosných ochorení sme počas roka 2022 zabezpečovali:

- sledovanie a dispenzarizáciu nosičov HBsAg a anti HCV pozitívnych osôb,
- epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákaz, vrátane zabezpečovania protiepidemických opatrení,
- spracovanie výskytu prenosných ochorení do informačného systému EPIS na regionálnej úrovni,
- výmenu informácií medzi odborníkmi v oblasti verejného zdravotníctva prostredníctvom systému rýchleho varovania,
- surveillancie nemocničných nákaz, vrátane kontrol HER,
- výchovu obyvateľstva v prevencii prenosných ochorení.

Monitoring nákaz preventabilných očkovaním

Priebežne sa monitoroval výskyt nákaz preventabilných očkovaním, t.j. detská obrna, záškrt, tetanus, divý kašeľ, žltáčka typu A a typu B, hemofilové invazívne nákazy, pneumokokové invazívne ochorenia, mumps, ružienka, osýpky a tuberkulóza. V hodnotenom období v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce sme zaznamenali 2 ochorenia na tuberkulózu u dospelých osôb, 4 prípady akútnej hepatitídy typu A z okresu Nitra, 1 ochorenie na akútnu VHB z okresu Šaľa a 8 prípadov chronickej vírusovej hepatitídy typu B (4 krát Nitra, 3 krát Šaľa, 1 krát Zlaté Moravce).

Kontrola plnenia imunizačného programu

Plnenie IP a priebeh imunizácie detí sa kontroloval viacerými spôsobmi: V roku 2022 boli hlásené odmietnutia povinného očkovania praktickým lekárom pre deti a dorast v počte 362. Individuálne pohovory uskutočňujeme v poradni pre očkovanie na základe žiadosti rodičov o konzultáciu vo veci povinného očkovania.

V priebehu sledovaného obdobia boli priebežne poskytované telefonické konzultácie ako aj písomné vyjadrenia pre pediatrov týkajúcich sa očkovania.

PZS boli pravidelne mesačne informovaní o výskyte prenosných ochorení ako aj o aktuálnej problematike na úseku verejného zdravia.

Pre širokú verejnosť sme priebežne poskytovali telefonicky informácie a rady ohľadom možnosti očkovania, ktoré nie je hrazené zo základného zdravotného poistenia.

6.2 Surveillancie infekčných chorôb

V rámci prevencie ostatných prenosných ochorení pracovníci odboru epidemiológie nariaďovali opatrenia na zabránenie vzniku ďalších ochorení v 58832 ohniskách nákaz.

Súčasne v rodinách chorých ako aj v ostatných kolektívnych zariadeniach bolo vykonané poradenstvo a podávanie informácií o predchádzaní šírenia infekčných ochorení.

Spolupracujeme s klinikou lekárskej mikrobiológie vo FN v Nitre a s ďalšími subjektmi na regionálnej, národnej úrovni (NRC v BA , NRC BB, LF UK v BA, SAV, CL Bratislava, MEDIRERX, AGEL, UNILABS, SYNLAB Slovakia s.r.o), ktoré zabezpečujú a zaručujú vyššiu kvalitu diagnostických možností.

Spolupracujeme s lekármi primárneho kontaktu pre dospelých, deti a dorast, ako aj s infektológmi, odborníkmi pre tuberkulózu a pohlavne prenosné ochorenia.

U kontaktov novodiagnostikovaných nosičov HbsAg (9 krát) a v ohniskách nákazy pri vírusových hepatitách (4 krát akútna VHA, 1 krát akútna VHB, 8 krát chronická VHB, 11 krát chronická VHC, 8 krát akútna VHE) boli vykonané protiepidemické opatrenia s odberom materiálu na sérologické vyšetrenia. V ohniskách hepatitíd boli vydávané rozhodnutia regionálneho hygienika o lekárskom dohľade a zvýšenom zdravotnom dozore. Pri negatívnych výsledkoch bolo u 7 kontaktov v ohniskách VHB zahájené očkovanie.

Pozornosť sa venuje aj predchádzaniu profesionálnym nákazám v zdravotníctve sústavným sledovaním poranení ihlou a ostrými krvou kontaminovanými predmetmi (zaznamenali sme 23 poranení).

Kontinuálne sme sledovali a v týždenných intervaloch analyzovali výskyt chrípky a ARO v pôsobnosti RÚVZ Nitra ako aj v Nitrianskom kraji.

V súvislosti s pokračujúcou pandémiou Covid-19 a environmentálnou surveillance odpadových vôd na COVID-19 v SR , ktorá sa vykonávala od 4.5.2021 na ČOV v Nitre, bola od 14.6.2022 zapojená do monitoringu aj ČOV v Zlatých Moravciach (spolu 77 odberov) .

Po eradikácii poliomyelitídy v Slovenskej republike sa aj naďalej pokračuje v plnení úloh vo všetkých doteraz vykonávaných surveillance. Pozornosť sa venovala výskytu akútnych chabých paréz, serózných meningitíd a encefalitíd s dôrazom na odber materiálu na laboratórnu diagnostiku. V rámci plnenia úloh environmentálnej surveillance polio-like sme vykonali spolu 16 odberov odpadových vôd na zistenie prítomnosti poliovírusov a enterovírusov vo vonkajšom prostredí a to z ČOV v Nitre a v Zlatých Moravciach. Virologické vyšetrenie odobratých vzoriek odpadových vôd bolo na prítomnosť poliovírusov vo vonkajšom prostredí bolo negatívne.

6.3 Epidemiologický informačný systém

Využívame všetky možnosti, ktoré poskytuje - centrálnu databázu prípadov infekčných ochorení hlásených individuálne, centrálnu databázu prípadov Covid-19, chrípky, CHPO, ARO hlásených hromadne, systém rýchleho varovania:.,

- vložených 64257 hlásení o prenosných ochoreniach
- týždenné spracovanie o výskyte chrípky a ARO
- týždenné spracovanie hlásení o MES na regionálnej a krajskej úrovni.

6.4 Nozokomiálne nákazy (NN)

Za rok 2022 evidujeme zo zdravotníckych zariadení okresov Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa spolu 2 531 nozokomiálnych ochorení - 822 FN Nitra, 272 Špecializovaná nemocnica Nitra, 309 Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, 6 Kardiocentrum Nitra, 13 FMC dialyzačné služby Nitra, 5 Hospic Nitra, 105 ZSS Viničky Nitra, 125 ZSS Nitrava Nitra, 149 ZSS Borinka Nitra, 14 ZSS Promeritae Nitra, 151 Zariadenie pre seniorov (ZpS) Nitra , 31 ZSS Mojmírovce, 12 ZSS AIRA Nitrianske Hrnčiarovce, 10 DD Ivanka pri Nitre, 15 ZSS Božieho slova v Nitre, 45 Nemocnica Zlaté Moravce, 174 ZSS Svetlo Olichov, 38 DOS Zlatý

vek Slepčany, 24 Nádej DD a DSS n.o., 21 DSS Machulince, 16 ZSS Domov v prírode Obyce, 16 ZOS pri MsÚ Zlaté Moravce, 47 DD Nešporova Šaľa, 10 ZpS Solidaritas Šaľa, 3 ZSS Orlík Močenok, 25 ZOS a ZpS Vlčany, 12 ZSS Trnovec nad Váhom, 20 DSS Tešedíkovo, 14 DSS Adventus Močenok, 15 DD Milosrdného samaritána Močenok, 11 DSS Komunity Kráľovnej pokoja Močenok a B Braun dialyzačné služby Šaľa 1 nozokomiálne ochorenie. Z 2 531 nozokomiálnych ochorení bolo 703 ochorení (t.j. 27,8 %) aktívne vyhládaných v spolupráci s ústavom klinickej mikrobiológie.

V rámci vykonávania surveillance nozokomiálnych nákaz v zdravotníckych zariadeniach v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce pokračovali previerky hygienicko-epidemiologického režimu v zdravotníckych zariadeniach. Za rok 2022 sme vykonali 236 previerok (z toho 2-krát v súvislosti s epidemickým výskytom NN) spojených s odberom materiálu na mikrobiologické vyšetrenie. Taktiež boli poskytované konzultácie k projektovej dokumentácii, k hygienicko-epidemiologickému režimu, poradenstvo pri výskyte multirezistentných bakteriálnych kmeňov.

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz v zdravotníckych zariadeniach zasadala: 16.6.2022 v Špecializovanej nemocnici Nitra – Zobor, 11.7.2022 v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie a 14.2.2022 v Nemocnici Zlaté Moravce.

V rámci prevencie NN sme vykonávali kontrolu sterilizačnej techniky v nemocniciach v Nitre a v Zlatých Moravciach na oddelení centrálnej sterilizácie, operačných sálach, ako aj v ostatných ambulanciách a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. V rámci prevencie NN sme vykonávali kontrolu sterilizačnej techniky v nemocniciach v Nitre a v Zlatých Moravciach na oddelení centrálnej sterilizácie, operačných sálach, ako aj v ostatných ambulanciách a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. Sterilizačné prístroje boli skontrolované 574 krát, bolo odobratých 202 sterov z prostredia a sterilného materiálu, 5-krát bolo aeroskopom skontrolované ovzdušie operačných sál, 9-krát boli odobraté stery z rúk zdravotníckeho personálu a 19-krát dezinfekčný prostriedok na zistenie účinnosti. 318-krát bolo skontrolované dodržiavanie zákona č. 377/2004 o ochrane nefajčiarov. Porušenie zákona nebolo zistené ani v jednom prípade.

Poranenie zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacienta s neznámym stavom infekciozity v tomto polroku bolo hlásené 23-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v 16 prípadoch a 7 prípadov bolo podľa miesta trvalého bydliska nahlásených na príslušné RÚVZ.

V súvislosti s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae* produkujúcou karbapenemázu (KP CPE) u hospitalizovaných pacientov FN Nitra, ŠN v Nitre a PN vo Veľkom Záluží aj v Nemocnici AGEL Zlaté Moravce boli na oddeleniach a klinikách nariadené a kontrolované protiepidemické opatrenia. Taktiež boli rozhodnutím nariadené skríningové vyšetrenia u prepustených pacientov, ktorí boli v kontakte s pozitívnymi pacientami s KP CPE.

Rozhodnutím regionálneho hygienika boli schválené prevádzkové poriadky kliník, oddelení a ambulancií vo Fakultnej nemocnici v Nitre a 106-krát bola poskytnutá konzultácia k prevádzkovým poriadkom.

6.5. Prevencia HIV/AIDS - testovanie, poradenstvo, sledovanie

Laboratórna diagnostika HIV

V spolupráci s Ústavom klinickej mikrobiológie FN v Nitre v rámci nariadenia zvýšeného zdravotného dozoru zameraného na zamedzenie prenosu HIV/AIDS v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce bolo vykonané vyšetrenie anti-HIV1, anti-HIV2 a vyšetrenie antigénu 23 krát pri zistení poranenia zdravotníckych

pracovníkov a študentov SZŠ a UKF v Nitre. V 16 -tich h prípadoch bolo vydané rozhodnutie na vykonávanie opatrení na predchádzanie prenosným ochoreniam a 7 prípadov bolo preposlaných na sledovanie vecne a miestne príslušnému RÚVZ podľa miesta trvalého bydliska mimo pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre

Špecializovaná poradňa HIV / AIDS

Za účelom prevencie výskytu HIV/AIDS poskytovala svoje služby poradňa pre prevenciu HIV/AIDS zriadená pri RÚVZ so sídlom v Nitre. Jej činnosť bola vykonávaná počas 2022 na základe požiadaviek klientov. Požiadaviek bolo o niečo viac ako v predchádzajúcom roku 2021. Odber krvi na vyšetrenie bol v ambulancii vykonaný 9tim klientom, ktorým bolo poskytnuté aj predodberové aj poodberové poradenstvo, niektorým aj viackrát po odbere. Odbery boli vykonávané na vlastnú žiadosť klienta. poskytovala odborné poradenstvo a konzultácie naďalej telefonická a to 25 krát. Odborné poradenstvo sa týkalo konkrétnych opatrení na ochranu zdravia.

6.6. Poradne očkovania

Na RÚVZ so sídlom v Nitre je zriadená poradňa očkovania, ktorej základným cieľom je konzultačná činnosť v oblasti ochorení preventabilných očkovaním - poskytovanie informácií o povinnom a odporúčanom očkovaní, o indikáciách a kontraindikáciách očkovania, o zložení vakcín a nežiaducich účinkoch po očkovaní. Na web stránke je zverejnená jej obsahová náplň ako aj termín jej činnosti. Konzultácie sa uskutočňovali telefonicky a elektronickou komunikáciou. Podľa obsahovej stránky to boli konzultácie k problematike povinného pravidelného očkovania, odporúčaného očkovania a očkovania pred cestou do zahraničia.

6.7 Organizácia zdravotno-výchovných akcií pre obyvateľov s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané SZO

Aj v tomto roku sme sa zapojili do regionálnej kampane zameranej na hygienu a dezinfekciu rúk v rámci projektu „CLEAN CARE IS SAFER CARE“. Do aktivít boli zapojené všetky lôžkové zariadenia v okresoch Nitra a Zlaté Moravce, dialyzačné pracoviská, študenti SZŠ UKF v Nitre, vybrané ambulancie a zariadenia sociálnych služieb.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2022 v okrese Nitra.

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2022 v okrese Nitra.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2022 v okrese Nitra.

V tabuľke VI.4. sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2022 v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese N i t r a - rok 2022

Diagnoza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	1	1	2
	r	1,25	1,18	1,22
A020	a	50	57	107
	r	62,55	67,34	65,01
A033	a	1	1	2
	r	1,25	1,18	1,22
A045	a	54	63	117
	r	67,55	74,43	71,09
A046	a	2	2	4
	r	2,50	2,36	2,43
A047	a	121	95	216
	r	151,37	112,24	131,24
A049	a	6	2	8
	r	7,51	2,36	4,86
A059	a	20	17	37
	r	25,02	20,08	22,48
A071	a	11	0	11
	r	13,76	0,00	6,68
A080	a	53	43	96
	r	66,30	50,80	58,33
A081	a	100	190	290
	r	125,10	224,47	176,21
A082	a	41	32	73
	r	51,29	37,81	44,36
A083	a	5	9	14
	r	6,25	10,63	8,51
A09	a	11	37	48
	r	13,76	43,71	29,17
A150	a	1	1	2
	r	1,25	1,18	1,22
A210	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
A327	a	2	0	2
	r	2,50	0,00	1,22
A38	a	0	2	2
	r	0,00	2,36	1,22
A401	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
A402	a	7	3	10
	r	8,76	3,54	6,08
A408	a	1	1	2

	r	1,25	1,18	1,22
A410	a	10	6	16
	r	12,51	7,09	9,72
A411	a	62	43	105
	r	77,56	50,80	63,80
A415	a	53	31	84
	r	66,30	36,62	51,04
A419	a	18	13	31
	r	22,52	15,36	18,84
A46	a	4	1	5
	r	5,00	1,18	3,04
A481	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
A513	a	1	1	2
	r	1,25	1,18	1,22
A519	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
A530	a	2	2	4
	r	2,50	2,36	2,43
A540	a	4	3	7
	r	5,00	3,54	4,25
A560	a	3	48	51
	r	3,75	56,71	30,99
A590	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
A600	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
A630	a	5	1	6
	r	6,25	1,18	3,65
A638	a	1	1	2
	r	1,25	1,18	1,22
A692	a	7	9	16
	r	8,76	10,63	9,72
A841	a	1	2	3
	r	1,25	2,36	1,82
B001	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
B003	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
B004	a	1	2	3
	r	1,25	2,36	1,82
B009	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
B018	a	3	5	8
	r	3,75	5,91	4,86

B019	a	127	143	270
	r	158,88	168,94	164,05
B020	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
B021	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
B023	a	3	2	5
	r	3,75	2,36	3,04
B028	a	2	3	5
	r	2,50	3,54	3,04
B029	a	4	4	8
	r	5,00	4,73	4,86
B084	a	0	3	3
	r	0,00	3,54	1,82
B15	a	4	0	4
	r	5,00	0,00	2,43
B172	a	3	2	5
	r	3,75	2,36	3,04
B181	a	2	2	4
	r	2,50	2,36	2,43
B182	a	2	2	4
	r	2,50	2,36	2,43
B334	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
B370	a	2	1	3
	r	2,50	1,18	1,82
B371	a	3	0	3
	r	3,75	0,00	1,82
B374	a	5	2	7
	r	6,25	2,36	4,25
B377	a	2	0	2
	r	2,50	0,00	1,22
B748	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
B770	a	2	0	2
	r	2,50	0,00	1,22
B779	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
B80	a	7	8	15
	r	8,76	9,45	9,11
B86	a	6	8	14
	r	7,51	9,45	8,51
G008	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
G009	a	1	0	1

	r	1,25	0,00	0,61
G042	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
H10	a	1	1	2
	r	1,25	1,18	1,22
H100	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
H60	a	2	1	3
	r	2,50	1,18	1,82
H65	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
J00	a	15	14	29
	r	18,76	16,54	17,62
J01	a	0	2	2
	r	0,00	2,36	1,22
J02	a	1	5	6
	r	1,25	5,91	3,65
J03	a	1	1	2
	r	1,25	1,18	1,22
J039	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
J04	a	0	3	3
	r	0,00	3,54	1,82
J042	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
J06	a	15	21	36
	r	18,76	24,81	21,87
J060	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
J10	a	0	2	2
	r	0,00	2,36	1,22
J100	a	1	3	4
	r	1,25	3,54	2,43
J101	a	25	16	41
	r	31,27	18,90	24,91
J107	a	1	4	5
	r	1,25	4,73	3,04
J11	a	8	5	13
	r	10,01	5,91	7,90
J121	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
J14	a	2	0	2
	r	2,50	0,00	1,22
J150	a	12	6	18
	r	15,01	7,09	10,94

J151	a	4	0	4
	r	5,00	0,00	2,43
J152	a	5	2	7
	r	6,25	2,36	4,25
J154	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
J155	a	4	1	5
	r	5,00	1,18	3,04
J156	a	9	5	14
	r	11,26	5,91	8,51
J159	a	2	1	3
	r	2,50	1,18	1,82
J20	a	1	2	3
	r	1,25	2,36	1,82
J205	a	2	2	4
	r	2,50	2,36	2,43
J208	a	0	2	2
	r	0,00	2,36	1,22
K12	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
K65	a	3	1	4
	r	3,75	1,18	2,43
L02	a	2	0	2
	r	2,50	0,00	1,22
L03	a	1	3	4
	r	1,25	3,54	2,43
L08	a	2	1	3
	r	2,50	1,18	1,82
L89	a	12	11	23
	r	15,01	13,00	13,97
M012	a	4	1	5
	r	5,00	1,18	3,04
N300	a	3	7	10
	r	3,75	8,27	6,08
N76	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
O91	a	0	1	1
	r	0,00	1,18	0,61
T802	a	37	16	53
	r	46,29	18,90	32,20
T813	a	23	19	42
	r	28,77	22,45	25,52
T814	a	4	0	4
	r	5,00	0,00	2,43
T835	a	56	43	99

	r	70,06	50,80	60,15
T845	a	3	0	3
	r	3,75	0,00	1,82
T857	a	37	21	58
	r	46,29	24,81	35,24
T874	a	1	0	1
	r	1,25	0,00	0,61
U071	a	19940	22666	42606
	r	24944,64	26778,35	25887,71
Z203	a	10	11	21
	r	12,51	13,00	12,76
Z21	a	7	2	9
	r	8,76	2,36	5,47
Z225	a	4	1	5
	r	5,00	1,18	3,04
Z228	a	8	1	9
	r	10,01	1,18	5,47

Tabuľka VI.2. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese N i t r a - rok 2022

Diagnóza/Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	NR
A02	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
	r	0,00	14,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,32	1,22
A020	a	6	27	20	10	6	6	11	4	5	5	7	107
	r	369,69	391,25	236,60	127,45	85,53	76,31	50,68	14,59	20,68	23,34	23,21	65,01
A033	a	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	12,75	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	0,00	1,22
A045	a	7	31	19	5	4	8	6	10	7	10	10	117
	r	431,30	449,21	224,77	63,73	57,02	101,74	27,64	36,47	28,95	46,69	33,16	71,09
A046	a	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	4
	r	0,00	28,98	0,00	12,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,32	2,43
A047	a	0	1	0	0	1	3	7	10	12	36	146	216
	r	0,00	14,49	0,00	0,00	14,26	38,15	32,25	36,47	49,63	168,07	484,12	131,24
A049	a	0	0	0	3	4	0	0	1	0	0	0	8
	r	0,00	0,00	0,00	38,24	57,02	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	4,86
A059	a	0	15	21	0	0	0	0	0	0	1	0	37
	r	0,00	217,36	248,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	0,00	22,48
A071	a	0	0	0	0	0	1	4	4	2	0	0	11
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	18,43	14,59	8,27	0,00	0,00	6,68
A080	a	13	33	17	6	1	0	9	5	3	3	6	96
	r	800,99	478,19	201,11	76,47	14,26	0,00	41,46	18,24	12,41	14,01	19,90	58,33
A081	a	13	62	14	8	6	6	14	14	14	14	125	290
	r	800,99	898,42	165,62	101,96	85,53	76,31	64,50	51,06	57,90	65,36	414,48	176,21
A082	a	11	34	16	0	1	0	5	4	0	0	2	73
	r	677,76	492,68	189,28	0,00	14,26	0,00	23,04	14,59	0,00	0,00	6,63	44,36
A083	a	2	5	3	0	0	1	0	1	0	0	2	14
	r	123,23	72,45	35,49	0,00	0,00	12,72	0,00	3,65	0,00	0,00	6,63	8,51

A09	a	0	0	0	0	0	0	0	1	4	6	37	48
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	16,54	28,01	122,69	29,17
A150	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	3,32	1,22
A210	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	0,00	0,61
A327	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,34	0,00	1,22
A38	a	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	11,83	12,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,22
A401	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	0,00	0,61
A402	a	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	6	10
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	8,27	4,67	19,90	6,08
A408	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,63	1,22
A410	a	0	1	0	0	0	0	1	2	1	5	6	16
	r	0,00	14,49	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	7,29	4,14	23,34	19,90	9,72
A411	a	1	0	0	0	0	1	3	2	12	19	67	105
	r	61,61	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	13,82	7,29	49,63	88,70	222,16	63,80
A415	a	1	0	0	0	0	0	1	4	9	12	57	84
	r	61,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	14,59	37,22	56,02	189,00	51,04
A419	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	7	23	31
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	0,00	0,00	0,00	32,68	76,27	18,84
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	13,26	3,04
A481	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	0,00	0,61
A513	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	4,14	0,00	0,00	1,22

A519	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
A530	a	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,21	7,29	0,00	0,00	0,00	2,43
A540	a	0	0	0	0	1	2	1	2	0	1	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	14,26	25,44	4,61	7,29	0,00	4,67	0,00	4,25
A560	a	0	0	0	0	1	7	19	16	7	1	0	51
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	14,26	89,02	87,53	58,36	28,95	4,67	0,00	30,99
A590	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,61
A600	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	14,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
A630	a	0	0	0	0	0	1	2	2	1	0	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	9,21	7,29	4,14	0,00	0,00	3,65
A638	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	4,61	0,00	0,00	0,00	0,00	1,22
A692	a	0	0	0	2	0	0	2	2	3	5	2	16
	r	0,00	0,00	0,00	25,49	0,00	0,00	9,21	7,29	12,41	23,34	6,63	9,72
A841	a	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	3,65	4,14	0,00	0,00	1,82
B001	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,32	0,61
B003	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	14,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
B004	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	6,63	1,82
B009	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	0,00	0,61
B018	a	2	1	2	0	0	0	3	0	0	0	0	8
	r	123,23	14,49	23,66	0,00	0,00	0,00	13,82	0,00	0,00	0,00	0,00	4,86

B019	a	3	111	137	14	3	0	2	0	0	0	0	270
	r	184,84	1608,46	1620,73	178,43	42,77	0,00	9,21	0,00	0,00	0,00	0,00	164,05
B020	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	0,00	0,61
B021	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,61
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	4,67	9,95	3,04
B028	a	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	5
	r	0,00	0,00	0,00	12,75	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	9,95	3,04
B029	a	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1	3	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	7,29	4,14	4,67	9,95	4,86
B084	a	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	11,83	12,75	0,00	12,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,82
B15	a	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	14,26	0,00	0,00	7,29	4,14	0,00	0,00	2,43
B172	a	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	1	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	10,94	0,00	0,00	3,32	3,04
B181	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	0,00	4,14	0,00	6,63	2,43
B182	a	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,82	3,65	0,00	0,00	0,00	2,43
B334	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	0,00	0,61
B370	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,95	1,82
B371	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,95	1,82
B374	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	19,90	4,25

J02	a	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	6
	r	61,61	28,98	35,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65
J03	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	0,00	0,00	0,00	3,32	1,22
J039	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
J04	a	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	7,29	0,00	0,00	0,00	1,82
J042	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,61
J06	a	5	9	11	1	1	0	4	2	0	2	1	36
	r	308,07	130,42	130,13	12,75	14,26	0,00	18,43	7,29	0,00	9,34	3,32	21,87
J060	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	11,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
J10	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	4,14	0,00	0,00	1,22
J100	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	9,95	2,43
J101	a	1	8	10	7	2	1	2	3	4	2	1	41
	r	61,61	115,93	118,30	89,22	28,51	12,72	9,21	10,94	16,54	9,34	3,32	24,91
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	13,26	3,04
J11	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	13
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,11	7,90
J121	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	14,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
J14	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	3,32	1,22
J150	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	14	18
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	0,00	0,00	14,01	46,42	10,94

J151	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	9,95	2,43
J152	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	19,90	4,25
J154	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,32	0,61
J155	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	3	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	4,14	0,00	9,95	3,04
J156	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	11	14
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,01	36,47	8,51
J159	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	6,63	1,82
J20	a	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3
	r	0,00	14,49	0,00	12,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,32	1,82
J205	a	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	r	123,23	28,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,43
J208	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	11,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,32	1,22
K12	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	61,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
K65	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	9,34	3,32	2,43
L02	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,27	0,00	0,00	1,22
L03	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	9,95	2,43
L08	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	6,63	1,82
L89	a	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	18	23
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	8,27	9,34	59,69	13,97

M012	a	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1	0	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	12,41	4,67	0,00	3,04
N300	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	6	10
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	3,65	0,00	9,34	19,90	6,08
N76	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
O91	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61
T802	a	0	0	0	0	2	0	6	7	8	6	24	53
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	28,51	0,00	27,64	25,53	33,09	28,01	79,58	32,20
T813	a	0	0	0	0	0	0	1	7	2	8	24	42
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	25,53	8,27	37,35	79,58	25,52
T814	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	4,67	6,63	2,43
T835	a	0	0	0	0	0	0	1	5	8	9	76	99
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,61	18,24	33,09	42,02	252,01	60,15
T845	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	6,63	1,82
T857	a	0	0	0	0	0	1	0	3	11	13	30	58
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,72	0,00	10,94	45,50	60,69	99,48	35,24
T874	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,67	0,00	0,61
U071	a	122	728	2276	3010	2806	2422	6656	8860	6873	4474	4379	42606
	r	7516,94	10549,20	26925,35	38363,50	40000,00	30802,49	30664,33	32315,72	28426,67	20887,02	14520,19	25887,71
Z203	a	0	1	1	2	5	1	3	2	2	1	3	21
	r	0,00	14,49	11,83	25,49	71,28	12,72	13,82	7,29	8,27	4,67	9,95	12,76
Z21	a	0	0	0	0	0	0	4	3	0	2	0	9
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,43	10,94	0,00	9,34	0,00	5,47
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1	0	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,94	4,14	4,67	0,00	3,04

Z228	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	5	9
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	14,01	16,58	5,47

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese N i t r a - rok 2022

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
A020	7	6	7	10	5	14	19	13	12	6	5	3	107
A033	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
A045	7	2	7	7	12	20	13	11	15	13	8	2	117
A046	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	4
A047	15	23	16	17	19	20	26	23	10	16	15	16	216
A049	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
A059	0	0	0	0	37	0	0	0	0	0	0	0	37
A071	0	1	0	1	0	0	0	1	3	2	0	3	11
A080	9	3	16	9	10	10	7	6	9	3	11	3	96
A081	29	7	26	42	113	11	22	2	9	10	11	8	290
A082	0	4	3	8	8	6	11	11	5	7	6	4	73
A083	1	0	3	1	1	2	1	0	1	1	0	3	14
A09	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48
A150	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
A151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A210	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A327	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
A38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
A401	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A402	2	1	1	0	1	0	2	1	0	1	1	0	10
A403	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A408	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
A410	4	0	0	2	4	0	2	0	1	1	1	1	16
A411	9	9	8	2	11	8	12	11	7	16	6	6	105
A415	4	4	7	6	3	11	9	10	6	9	8	7	84
A419	4	1	2	5	4	1	0	3	0	7	3	1	31
A428	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A46	0	0	0	2	1	1	0	0	1	0	0	0	5
A481	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A513	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	3

J208	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
K12	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
K65	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	4
L02	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
L03	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	4
L08	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	3
L89	5	2	1	2	8	2	0	0	2	1	0	0	23
M012	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	5
N300	2	0	0	0	2	3	1	1	0	0	1	0	10
N76	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
O91	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
T802	3	0	2	1	5	5	7	5	6	6	12	1	53
T813	0	2	1	6	6	0	8	8	2	5	3	1	42
T814	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	4
T835	11	4	7	7	10	11	15	13	6	3	9	3	99
T845	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	3
T857	10	4	6	4	4	3	8	2	5	6	3	2	57
T874	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
U071	6410	16727	12781	2473	412	289	927	748	618	598	203	239	42425
Z203	1	4	1	0	4	5	0	1	4	0	1	0	21
Z21	1	0	1	2	1	0	0	1	0	1	2	0	9
Z225	2	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	5
Z228	1	0	0	2	2	2	0	1	0	1	0	0	9

Tabuľka VI.4. Menšie epidémie alimentárnych nákaz (2-5 prípadov) spolu za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce 2022

Dg.	Agens	Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí	
Salmonella	A02.0	S.enteritidis	16	35	8	-
		S.typhimurium	1	2	1	-
		Bližšie neurčená	1	2	0	-
Kampylobakter	A04.5	Campylobacter jejuni	5	11	1	-
		Campylobacter nešpecifikovaný	1	2	1	-
Yersinia	A04.6	Yersinia enterocolitica	-	-	-	-
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	-	-	-	-
	A05.2	Cl. perfringens	-	-	-	-
	A04.7	Iné clostridium - Cl.difficile	-	-	-	-
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	-	-	-	-
	A03	Shigella	-	-	-	-
	A04.8	Iné bakteriálne agens (A04.0)	-	-	-	-
Parazity	B75	Trichinella	-	-	-	-
	A07.1	Giardia	-	-	-	-
	A07.2	Cryptosporidium	-	-	-	-
Vírusy	A08.1	Norovírus	34	135	35	-
	A08.2	Adenovírus	12	31	3	-
	A08.0	Rotavírusy	15	39	13	-
	A08.3	Astrovírusy	-	-	-	-
Iné agens		Histamín	-	-	-	-
		Morské biotoxíny	-	-	-	-
	B17.2	Vírus hepatitídy E	-	-	-	-
Neznámy agens	A09	Negat.	1	88	0	-

Tab. III.9.4 a) Výskyt NN podľa oddelení v okrese Nitra za rok 2022

Oddelenie, klinika	FN Nitra		ŠN Zobor Nitra		PN -Veľké Zálužie		Kardiocentrum Nitra		ZSS (*) Nitra		Hospic Nitra		FMC Nitra		Spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
chirurgická	138	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	138	6,8
plastická chir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
detí a dorastu	21	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1,0
neonatologické	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0
gyn.-pôrod.	5	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0,2
Infekčná	54	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54	2,6
neurologická	94	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	4,6
úrazovej chir.	65	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	3,2
ortopedická	6	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	0,3
interná	156	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	156	7,7
kardiologická	58	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58	2,8
ORL	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0
očná	-	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
urologické	22	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	1,1
KAIM	94	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	4,6
psychiatrické	21	6,4	-	-	309	93,6	-	-	-	-	-	-	-	-	330	16,2
RT a KO	37	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	1,8
cievnej chir.	17	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	0,8
FBLR	11	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	0,5
Neurochirurg.	21	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1,0
TaPCH	-	-	272	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	272	13,3
ZSS	-	-	-	-	-	-	-	-	612	100,0	-	-	-	-	612	30,0
Hospic	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	100,0	-	-	5	0,2
dialyzačné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	100,0	13	0,6
kardiochirurgické	-	-	-	-	-	-	6	100,0	-	-	-	-	-	-	6	0,3
Spolu	822	40,3	272	13,3	309	15,2	6	0,3	612	30,0	5	0,2	13	0,6	2 039	100,0

(*) – ZSS Viničky (105 NN), ZSS Borinka (149 NN), ZSS Nitrava (125 NN), ZpS Nitra (151 NN), ZSS Promeritae Nitra (14 NN), ZSS Mojmirovce (31 NN)
ZSS AIRA Nitrianske Hrnčiarovce (12 NN), DD Ivanka pri Nitre (10 NN), ZSS Božieho slova Nitra (15 NN)

Tab.III.9.5 a) Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Nitra za rok 2022

Druh oddelenia, kliniky	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu (IMCHV)		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
chirurgická	14	10,1	3	2,2	-	-	41	29,7	36	26,1	20	14,5	1	0,7	-	-	12	8,7	11	8,0	138	6,8
KDaD	20	95,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4,8	-	-	21	1,0
Neonatologické	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	1	0,0
gyn.- pôrodn.	-	-	1	20,0	1	20,0	2	40,0	-	-	1	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0,2
infekčná	19	35,2	1	1,86	-	-	4	7,4	1	1,86	-	-	2	3,7	-	-	17	31,5	10	18,5	54	2,6
neurologická	3	3,2	14	14,9	-	-	35	37,2	7	7,4	-	-	2	2,1	-	-	13	13,8	20	21,3	94	4,6
úrazová chirurgia	8	12,3	2	3,0	-	-	27	41,5	1	1,5	14	21,5	3	4,6	-	-	3	4,6	7	10,8	65	3,2
ortopedická	-	-	-	-	-	-	1	16,7	-	-	4	66,7	-	-	-	-	1	16,7	-	-	6	0,3
interná	28	17,9	6	3,8	-	-	66	42,3	5	3,2	-	-	6	3,8	-	-	24	15,4	21	13,5	156	7,7
kardiologická	14	24,1	2	3,4	-	-	27	46,6	-	-	-	-	1	1,7	-	-	8	13,8	6	10,3	58	2,8
ORL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0
očná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0
urologické	3	13,6	-	-	-	-	10	45,5	-	-	2	9,1	-	-	-	-	6	27,3	1	4,5	22	1,1
KAIM	3	3,2	38	40,4	-	-	-	-	7	7,4	2	2,1	3	3,2	-	-	32	34,0	9	9,6	94	4,6
psychiatrická	1	4,8	1	4,8	-	-	18	85,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4,8	21	1,0

Tab.III.9.5.b) Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Nitra za rok 2022

Druh Oddelenia, kliniky	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
RT aKO	2	5,4	2	5,4	-	-	18	48,6	3	8,1	1	2,7	2	5,4	-	-	8	21,6	1	2,7	37	1,8
cievnej chirurgie	2	11,8	2	11,8	-	-	8	47,1	-	-	1	5,9	2	11,8	-	-	2	11,8	-	-	17	0,8
KFBLR	-	-	-	-	-	-	5	45,5	1	9,1	1	9,1	-	-	-	-	-	-	4	36,4	11	0,5
Neurochirurg.	1	4,8	3	14,3	-	-	10	47,6	1	4,8	3	14,3	1	4,8	-	-	1	4,8	1	4,8	21	1,0
ŠN Nitra	88	32,4	37	13,6	-	-	106	39,0	-	-	-	-	10	3,7	-	-	7	2,6	24	8,8	272	13,3
PN V.Záľužie	1	0,3	-	-	-	-	308	99,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	309	15,2
Kardiocentrum	-	-	2	33,3	-	-	2	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	33,3	-	-	6	0,3
ZSS	157	25,7	1	0,2	-	-	444	72,5	-	-	-	-	1	0,2	-	-	9	1,5	-	-	612	30,0
Hospic Nitra	-	-	-	-	-	-	5	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0,2
FMC Nitra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	100,0	-	-	13	0,6
SPOLU	364	17,9	115	5,6	1	0,0	1137	55,8	62	3,0	50	2,5	34	1,7	0	0,0	160	7,8	116	5,7	2039	100,0

Tab.III.9.6 a) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2022

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		Iné(*)		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2019-nCoV	-	-	1	0,1	-	-	1096	99,8	1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1098	53,8
Acinetobacter	-	-	19	63,3	-	-	-	-	-	-	-	-	4	13,3	-	-	5	16,7	2	6,7	30	1,5
adenovírus	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,1
astrovírus	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0
Candida alb.	-	-	3	23,1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	23,1	-	-	1	7,7	6	46,2	13	0,6
Candida iná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0	1	50,0	2	0,1
Cl.difficile	166	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	166	8,1
E.coli	-	-	6	9,7	-	-	-	-	1	1,6	3	4,8	-	-	-	-	14	22,6	38	61,3	62	3,0
Enterobacter	-	-	5	21,7	-	-	-	-	2	8,7	-	-	-	-	-	-	13	56,5	3	13,0	23	1,1
Haemophilus	-	-	2	66,7	-	-	1	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0,1
HHV-6	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0
Kleb.iná	-	-	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,1
Kleb.pneum.	7	7,8	35	38,9	-	-	1	1,1	3	3,3	14	15,6	2	2,2	-	-	15	16,7	13	14,4	90	4,4
Kul.negat.	7	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	0,3
Kult.nevyšet.	32	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	1,6
Mikr.g- iné	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0
Mor.morganii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0	-	-	-	-	-	-	1	50,0	2	0,1
neurčené	-	-	-	-	-	-	32	97,0	1	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	1,6
nezistené	-	-	2	3,8	-	-	3	5,8	39	75,0	-	-	1	1,9	-	-	6	11,5	1	1,9	52	2,6

Tab.III.9.6 c) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2022

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																						
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekolo- gické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu		
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
ZES kult.negat	5	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0,2
ZES nevyšetr.	114	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114	5,6
Bez odberu	4	19,0	-	-	-	-	-	-	5	23,8	-	-	-	-	-	-	12	57,1	-	-	21	1,0	
Spolu	364	17,9	115	5,6	1	0,0	1137	55,8	62	3,0	50	2,5	34	1,7	-	-	160	7,8	116	5,7	2039	100,0	

(*)- 53x flebitída, 2x meningitída, 4x peritonitída, 1-herpetická meningoencefalitída, 1-meningoencefalitída, 1-herpes zoster

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE ŠAĽA
ZA ROK 2022**

I. Demografické trendy

K 31.12.2021 – teda na začiatku roku 2022 mal okres Šaľa 50 972 obyvateľov. Oproti roku 2020 (51 309) je to zostup o 337 osôb, t.j. o 0,66 %. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 25 043(49,13 %) mužov a 25 929 (50,87 %) žien.

V roku 2021 bol zaznamenaný **prirodený prírastok** obyvateľstva o - 357 (-6,97/1000 obyvateľov) a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o -148 osôb. Znamená to, že **celkový prírastok** obyvateľstva predstavoval -505 osôb (tzn. o -9,860/1000 obyvateľov). Prirodený aj celkový prírastok klesol oproti roku 2020.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2022 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 7214 obyvateľov, t.j. 14,15 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 34638 obyvateľov, t.j. 67,95 %
- poproduktívny vek (65 +): 9120 obyvateľov, t.j. 17,90 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku (r. 2020) bol na rovnakej percentuálnej hodnote, počet obyvateľov v produktívnom veku klesol o 0,18 % a podiel počtu osôb v poproduktívnom veku oproti roku 2020 stúpol o 0,18 %.

Index starnutia dosiahol v roku 2021 hodnotu 126,42. Oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 1,18, v predchádzajúcom roku mal hodnotu 125,24. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 160,12 a u mužov 96,16. Index starnutia v okrese Šaľa systematicky stúpa v priemere o hodnotu 1,8.

Priemerný vek obyvateľov okresu Šaľa dosiahol hodnotu 42,67 roka, u mužov 40,91 a u žien 44,37.

Počet živonarodených detí v roku 2021 mal hodnotu 436, tzn. že v porovnaní s rokom 2020 stúpol o 6. **Hrubá miera pôrodnosti** predstavovala 8,51/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 8,36/1000 obyvateľov.

Mŕtvonarodenosť v roku 2021 mala hodnotu 2,28/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie, v roku 2020 bolo 4,63 mŕtvonarodených/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo), to znamená, že v roku 2021 klesla o hodnotu 2,35.

V roku 2021 dojčenecká úmrtnosť dosiahla hodnotu 6,88, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku mala hodnotu 0.

V roku 2021 **zomrelo** v okrese Šaľa 793 osôb, o 190 viac ako v roku 2020. Z toho bolo 435 mužov (54,85 %) a 358 žien (45,15 %).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 15,503/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 11,71/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2021 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 3 (2 muži a 1 žena) 0,37 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 198 (150 mužov a 48 žien) 24,96 %
- poproduktívny vek (65 +): 592 (283.mužov a 309 žien) 74,67 %

Úmrtnosť v porovnaní s rokom 2020 má vzostupnú tendenciu a presúva sa z produktívneho veku do poproduktívneho veku.

Najčastejšou príčinou smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú úmrtia na COVID-19, nádory, respiračné ochorenia, ostatné ochorenia, externé príčiny (úrazy, otravy) a napokon gastrointestinálne ochorenia. Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 38,84 %, COVID-19 22,19 %, nádory 18,28%, respiračné ochorenia 7,31 %, ostatné ochorenia tvorili 7,06 %, externé príčiny (dopravné nehody, pády, utopenie, otravy a iné) spôsobili 3,78 % úmrtí. Zomretí na gastrointestinálne ochorenia tvorili 2,52 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Šaľa za rok 2022

V roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu. Epidemický výskyt sme však zaznamenali v skupine respiračných ochorení a to u infekcií vyvolaných vírusom Sars CoV-2.

V skupine alimentárnych ochorení mierne vzrástla chorobnosť u salmonelózy a vírusových črevných infekcií a poklesla chorobnosť u bakteriálnych črevných infekcií. V posledných rokoch sme nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy z potravín.

Rovnaká situácia bola aj u ochorení na vírusové hepatitídy, zaznamenali sme iba 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu E a 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy.

V skupine ochorení preventabilných očkovaním nebolo hlásené ochorenie na pertussis a neboli hlásené ochorenia na osýpky, rubeolu ani parotitídu. Boli hlásené 2 ochorenia na invazívne pneumokokové a hemofilové ochorenia.

V skupine respiračných ochorení sme zaznamenali pokles hlásených prípadov varicelly a nebolo hlásené žiadne ochorenie na tuberkulózu, šarlach.

V porovnaní s minulým rokom bolo hlásených viac ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Po celý rok sme evidovali epidémiu ochorení na Covid-19 s vysokým počtom prípadov.

V skupine neuroinfekcií sme vykázali 2 vírusové infekcie CNS a 1 hemofilovú a 1 pneumokokovú meningitídu.

V roku 2022 sme v skupine zoonóz vykázali len ochorenia na lymfskú boreliózu a poranenia zvieratám.

V roku 2022 sme zaznamenali nárast počtu hlásených ochorení na svrab.

V priebehu roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 7 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 6 krát na ochorenia Covid-19 a 1 krát na nenozokomiálnu sepsu.

Skupina alimentárnych ochorení

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus a v roku 2022 sme v okrese nezaznamenali ani ochorenia na bacilovú dyzentériu a bakteriálne otravy z potravín.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 40 prípadov salmonelóz, čo je chorobnosť 78,5/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (29 prípadov, chorobnosť 36,5/100 000 obyvateľov) je to nárast 37,9%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (44,6 prípadov, chorobnosť 86,4/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu o 10,3%. V 38 prípadoch išlo o manifestné ochorenia, v 2 prípadoch o inaparentnú infekciu. Podľa pohlavia ochorelo 21 mužov (52,5%) a 19 žien (47,5%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 35-45-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky u 0-ročných detí - 678,7/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí - 633,3/100 000 obyvateľov (12 ochorení). Sezonálna bola typická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom 8 prípadov (20,0%) v máji. Ochorenia sa vyskytli v 36 ohniskách, sporadicky v 32 prípadoch a 4 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Kultivačne potvrdených bolo 39 ochorení. Najčastejšie sa v 32 prípadoch ako etiologické agens uplatnila *Salm. enteritidis*.

Ako faktor prenosu udávali chorí najčastejšie 17 krát (42,5%) kuracie mäso, 10 krát vajíčka (25,0%), 6 krát mäsové výrobky (15,0%), 2 krát výrobky z vajec (5,0%), 1 krát kontaminované ruky (2,5%) a 4 ochorenia (10,0%) zostali epidemiologicky neobjasnené.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 3 ochorenia na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí. Z celkového počtu 40 prípadov salmonelóz vykázaných

v okrese Šaľa v roku 2022 si 9 ochorení (22,5%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali importované ochorenia.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 69 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 134,5/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k poklesu chorobnosti o 31,9% a spolu bolo hlásených 47 ochorení, čo je chorobnosť 92,2/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (76,8 prípadu, chorobnosť 148,8/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 38,8%. Podľa pohlavia ochorelo rovnako 24 mužov (51,1%) a 23 žien (48,9%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 527,7/100 000 obyvateľov (10 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 452,5/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 0-ročných detí. Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 8 prípadov (17,0%) bolo hlásených v júni. Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 1 krát (2,0%) ako infekcie enteropatogénnymi E.coli, 42 krát ako kamylobakteriáza (89,4%), a 4 krát ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (8,6%).

V priebehu roku bolo hlásených 42 ochorení na kamylobakteriázu, čo je chorobnosť 82,4/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 65 prípadov s chorobnosťou 126,7/100 000 obyvateľov. Charakter výskytu bol 40 krát sporadický a 1 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdené boli všetky ochorenia. Ako etiologické agens sa uplatnil 41 krát (97,6%) Campylobacter jejuni a 1 krát (2,4%) Campylobacter nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu Campylobacter species v stolici). Podľa kolektívu ochorelo 8 malých detí mimo kolektívu, 5 detí navštevujúcich MŠ, 9 školákov, 5 vysokoškolákov a 15 dospelých osôb. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 25 krát (59,5%) konzumáciu kuracieho mäsa. Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení (11,9%). V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 importované ochorenie na kamylobakteriázu z Česka. Neboli hlásené žiadne epidémie.

V priebehu roku boli v okrese Šaľa hlásené 4 ochorenia na enterokolitídu zapríčinenú Clostridium difficile (chorobnosť 7,9/100 000 obyvateľov), čo je o 33,3% viac ako vlani. Ochorenia sa vyskytli iba u dospelých osôb nad 35 rokov veku a diagnóza bola u chorých potvrdená dôkazom toxínu Clostridium difficile v stolici, a to 1 krát toxínu A, 1 krát toxínu B, 1 krát toxínu A aj B a 1 prípad bol vykázaný ako možný na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia.

V skupine vírusových črevných infekcií sa chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 22 ochorení s chorobnosťou 42,9/100 000 obyvateľov 5-násobne zvýšila a bolo vykázaných 113 prípadov, čo je chorobnosť 221,7/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (37,4 prípadu, chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov) je to taktiež nárast o 202,1%. Podľa pohlavia ochorelo 60 mužov (53,1%) a 53 žien (46,9%). Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 45-54-ročných osôb. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 3 393,7/100 000 obyvateľov (15 ochorení) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí. Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 26 rotavírusových enteritíd (23,0%), 45 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (39,9%), 35 krát adenovírusové enteritídy (30,9%) a 7 krát iné vírusové enteritídy (6,2%).

Oproti minulému roku (9 ochorení, chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2022 v skupine rotavírusových enteritíd k nárastu chorobnosti o 188,9% a vykázali sme 26 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 51,0/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli 20 krát sporadicky, 1 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine. Ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 6 predškolákov, 7 školákov a 3 dospelé osoby. Laboratórne potvrdených bolo 25 ochorení, 1 nevyšetrené ochorenie bolo vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 15 ochorení (57,7%). Tri choré deti boli riadne očkované proti rotavírusom vakcínou Rotarix.

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bolo 11 ochorení (chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov), vykázali sme v tomto roku 45 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 88,3/100 000 obyvateľov). Charakter výskytu bol 20 krát sporadický, 6 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine, 3 krát 3 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine. Ochorelo 14 malých detí mimo kolektívu, 7 predškôľakov, 11 školákov, 3 stredoškôľáci a 10 dospelých osôb. Laboratórne potvrdených bolo 43 ochorení, 1 nevyšetrené a 1 negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadali 22 ochorení (48,9%).

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 35 ochorení (chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku boli hlásené 2 ochorenia. Ochorenia boli sporadické, všetky laboratórne potvrdené u 9 detí mimo kolektív, 16 predškôľakov, 8 školákov a 2 dospelých osôb. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Oproti minulému roku, kedy nebolo v okrese hlásené ochorenie na enteritídy vyvolané astrovírusmi sme v roku 2022 vykázali 7 prípadov, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia boli sporadické, laboratórne potvrdené (5 krát vyvolané astrovírusmi a 2 krát enterovírusmi) u 6 detí mimo kolektívu a 1 predškôľáka. Tri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Skupina vírusových hepatítid

V roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali už piaty rok po sebe ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu A, ale vykázali sme 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu E, 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 6 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 3 krát nosičstvo HBsAg. Úmrtie na vírusovú hepatitídu sme v okrese v roku 2022 nezaznamenali.

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásené 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov, čo je rovnako ako v minulom roku. Minulý rok boli vykázané 2 prípady (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) a priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,9/100 000 obyvateľov (1 prípad). Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B u 57-ročného neočkovaného muža v pravidelnom sledovaní hematológa, na substitučnej liečbe imunoglobulínmi v mesačných intervaloch. V rámci hematologickej kontroly bolo zistená elevácia hepatálnych testov, následne odber sérológií potvrdil akútnu VHB.

Ochorenie na vírusovú hepatitídu typu E sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 1 ochorenie. V roku 2022 vykazujeme 2 sporadické neobjasnené ochorenia u 16-ročnej stredoškôľáčky a 59-ročného muža (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli potvrdené sérologicky dôkazom protilátok anti HEV IgM pozitívne.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 3,2 prípadu s chorobnosťou 6,2/100 000 obyvateľov. Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 6 krát chronická vírusová hepatitída C.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlani 3 neobjasnené ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu. Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 4 ochorenia na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 6 prípadov a chorobnosť mala hodnotu 11,8/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 mužov a 1 žena a to 1 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 15,2/100 000 obyvateľov) a 5 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 61,6/100 000 obyvateľov).

V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 1 nosiča HBsAg, v roku 2022 evidujeme 3 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 2 ženy. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 95,4% - 98,8 %. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Šaľa v 2 pediatrických obvodoch. Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u tetanu (A35), diftérie (A36), osýpok (B05), rubeoly (B06), parotitídy (B26), pertussisu (A37). V tomto roku bolo hlásené jedno ochorenie na hemofilovú meningitídu (G00.0) s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2022 zaznamenali po 1 ochorení na hemofilovú meningitídu (G00.0) a pneumokokovú meningitídu (G00.1) (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie na pneumokokovú meningitídu bolo u 66-ročného polymorbídneho neočkovaného muža, hospitalizovaného na KAIM FN Nové Zámky. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu. Vyšetrenie likvoru PCR: Streptococcus pneumoniae, mikroskopicky g+ koky, kultivačne negatívny. Pacient exitoval na multiorgánové zlyhanie.

Ochorenie na hemofilovú meningitídu bolo hlásené u 64-ročného neočkovaného muža, ktorý bol hospitalizovaný pre bolesti ľavého ucha, ľavej polovice hlavy a krku, teploty a nauzeu. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu, sérologicky PCR Haemophilus influenzae /multiplex panel Medirex/, čo následne potvrdilo aj RT-PCR vykonané v OLM RÚVZ Banská Bystrica. RT-PCR Haemophilus influenzae B bol negatívny. Ochorenie skončilo uzdravením.

Skupina respiračných ochorení

V roku 2022 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu, legionársku chorobu, erysipel.

Lekári v okrese Šaľa v roku 2022 hlásili 7 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 9 prípadov s chorobnosťou 17,5/100 000 obyvateľov, je to menej o 22,2%. Najviac 6 prípadov bolo v skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 248,5/100 000 obyvateľov) a 1 prípad vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli hlásené v mesiacoch jún, júl a august s maximom 4 prípadov (57,1%) v mesiaci jún. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

V roku 2022 vykazujeme 1 ochorenie na šarlach (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2021, kedy sme nezaznamenali žiadne ochorenie.

V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na herpes simplex (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorela 1 žena (100%), čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. Ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 5-9 ročných detí, pričom vekovošpecifická chorobnosť bola 41,4/100 000 obyvateľov. Výskyt ochorenia bol zaznamenaný v mesiaci september. Ochorenie bolo diagnostikované ako herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída (B00.2).

V roku 2022 bolo v okrese hlásených 18 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 35,4/100 000 obyvateľov, oproti roku 2021, kedy bolo v okrese hlásených 24 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 46,8/100 000 obyvateľov). V 1 prípade bolo ochorenie vykázané ako zosterová choroba oka (B02.3) a 17 ochorení bolo vykázaných ako zoster bez komplikácie (B02.9).

V roku 2022 v okrese vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov na infekčnú mononukleózu oproti roku 2021, kedy sme v okrese vykazovali nulový výskyt. Obidve ochorenia boli diagnostikované ako Gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0).

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásených 17 573 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 76 824,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 12 025 ochorení s chorobnosťou 60 061,4 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 31,6%. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení bolo 3333 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 14 571,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 19% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter aj charakter lokálnych epidémií. V okrese Šaľa bol v roku 2022 laboratórne potvrdený vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie metódou RT-PCR 4x a 1x antigénovým testom vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

V roku 2022 sme vykazovali 3 ochorenia na akútnu bronchitídu vyvolanú rinosyncyciálnym vírusom, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (66,7%) a 1 žena (33,3%). Dve ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0 ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 452,5/100 000 obyvateľov a jedno ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4 ročných detí/vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov, všetky ochorenia boli vykázané v mesiaci december. Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na pediatrickom oddelení FNsP NZ a jedno ochorenie na detskej klinike FN NR. Všetky ochorenia boli vykázané

V roku 2022 sme v okrese vykážali 6 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 11,9/100 000 obyvateľov. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti chrípke. Jedno ochorenie malo komplikáciu – zápal pľúc. Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 6 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI ani na pandemickú chrípku.

Aj v roku 2022 pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. V okrese sme zaznamenali v roku 10 971 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 21 523,5/100 000 obyvateľov. V roku 2021 sme evidovali spolu 7799 prípadov. Ochorelo 5151 mužov (47%) a 5820 žien (53%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 34 931,0/100 000 obyvateľov (860 prípadov) bola vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb, 27 175,3/100 000 obyvateľov (2205 prípadov) bola vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb. Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 4612 ochorení vykázaných v mesiaci február, ďalších 2755 prípadov bolo hlásených v marci 2022.

Importovaných bolo 21 ochorení, najviac 5 prípadov z Rakúska, po 4 prípady z Talianska, Tanzánie, po 2 prípady z Poľska, po 1 prípade z Francúzska, Írska, Slovinska, Ukrajiny, Rumunska a Česka. Reinfekcie boli zaznamenané v 1062 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 158 ochorení. Z celkového počtu ochorení 10 971 bolo očkovaných 5306 osôb, čo predstavuje 48,4%. Očkovaných čiastočne bolo 162 osôb, očkovaných riadne bolo 2719 osôb, základné + preočkovanie malo 2425 osôb.

Skupina neuroinfekcií

V roku 2022 sme v okrese Šaľa oproti minuloročnému nulovému výskytu zaznamenali 2 ochorenia na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). Jedno ochorenie bolo evidované v mesiaci jún a druhé v mesiaci október. Obidva prípady si vyžiadali hospitalizáciu a skončili sa uzdravením. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení likvoru po 1 krát ako nešpecifikovaná vírusová encefalitída (A86) a po 1 krát ako enterovírusová meningitída (A87.0).

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Šaľa v priebehu roka 2022 evidovali 2 ochorenia s chorobnosťou 3,9/100 000 obyvateľov. Jedno ochorenie bolo evidované v mesiaci október a druhé v mesiaci november, obidva prípady si vyžiadali hospitalizáciu a v jednom prípade skončilo ochorenie úmrtím. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení likvoru po 1 krát ako pneumokoková meningitída (G00.1) a po 1 krát hemofilová meningitída (G00.0).

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2022 sme v skupine zoonóz vykázali len ochorenia na lymfskú boreliózu a poranenia zvieratám.

V porovnaní s minulým rokom kedy boli vykázané 3 ochorenia (chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali 7 prípadov na lymfskú boreliózu (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov), pričom všetky prípady boli sérologicky potvrdené. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 4 prípadoch poštípacie kliešťom, 1 krát poštípacie iným hmyzom a 2 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Klinicky sa ochorenia manifestovali 3 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 4 prípadoch ako kĺbna forma lymfskej boreliózy.

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v priebehu roka 2022 v okrese vykázali 3 poranenia zvieratám podozrivým z besnoty (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov). Jednalo sa o pohryznutie neznámymi zvieratami. Antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne.

Nákazy kože a slizníc

V porovnaní s minulým rokom (24 prípadov, chorobnosť 46,3/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 sme v okrese Šaľa v porovnaní s minuloročným nulovým výskytom zaznamenali 1 ochorenie na pedikulózu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov

V porovnaní s minulým rokom (11 prípadov, chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali nárast prípadov s počtom 18 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov. Sporadický charakter malo 12 ochorení a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 prípady v rodine.

Iné infekcie – nezaradené

V roku 2022 bolo vykázaných 6 ochorení na iné septikémie, čo je chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 5 prípadov s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži (66,7%) a 2 ženy (33,3%) a to v troch vekových skupinách. Podľa etiológie boli prípady diagnostikované ako: septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi 1 krát, septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami 3 krát, nešpecifikovaná septikémia, septický šok 2 krát. Z celkového počtu ochorení nemalo žiadne nozokomiálne pôvod a 1 ochorenie skončilo úmrtím na sepsu.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 5 ochorení na syfilis (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov), v roku 2022 neevidujeme žiadny prípad.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 10 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 19,5/100 000 obyvateľov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásených bolo 5 ochorení, čo je chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 3 muži a 2 ženy vo všetkých vekových skupinách od 15 do 54-rokov veku. Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoky. Ochorenia boli diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovo-pohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsiňových žliaz (A54.0).

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa v roku 2022 hlásené 18 krát chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov) a 3 krát anogenitálne bradavice (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov).

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v roku 2022 v okrese Šaľa vykázali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 2 žien a 1 muža v troch vekových skupinách. Ochorenia sa manifestovali 2 krát ako brušná forma aktinomykózy a 1 krát ako kožná forma aktinomykózy. V 2 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu.

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 7 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali 11 prípadov. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži a 3 ženy prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 124,2/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (3 ochorenia). Pôvodca ochorenia *Enterobius vermicularis* bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

V roku 2022 sme zaznamenali v okrese Šaľa 7 prípadov bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli hlásené 2 prípady. Jednalo sa o 5 mužov a 2 ženy vo vekových skupinách 25-54-ročných osôb.

Úmrtia na infekčné ochorenia

V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 7 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 6 krát na ochorenia Covid-19 a 1 krát na nenozokomiálnu sepsu.

Nozokomiálne infekcie

Za rok 2022 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 159 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 158 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 1 ochorenie bolo vyhládané v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb je 42,6, v jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa evidujeme v tomto roku jedno nozokomiálne ochorenie na sepsu – prevalencia 2,5.

Všetky nozokomiálne ochorenia v zariadeniach sociálnych služieb boli koronavírusové infekcie, ktoré sa vyskytli v 9 epidémiách.

Jedenkrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolice u pacienta s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae* CPE.

V tabulce č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese Šaľa v roku 2022

V tabulke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 10 rokov
v okrese Šaľa.

Tabuľka II.1.Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy, okres Šaľa rok 2022

Dg.	2022	2021	2022/2021	P 2017-2021	2022/P	Chor. 2022	Pr. ch.2017-2021
A02	38	29	1,31	43,6	0,87	74,55	84,48
A02N	2	0	0,00	1	2,00	3,92	1,94
A03	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A04	47	69	0,68	76,8	0,61	92,21	148,81
A040	1	0	0,00	1	1,00	1,96	1,94
A043	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A045	42	65	0,65	71,4	0,59	82,40	138,35
A046	0	1	0,00	1,2	0,00	0,00	2,33
A047	4	3	1,33	3	1,33	7,85	5,81
A07	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A08	113	22	5,14	37,4	3,02	221,69	72,47
A080	26	9	2,89	24	1,08	51,01	46,50
A081	45	11	4,09	6,8	6,62	88,28	13,18
A082	35	2	17,50	6	5,83	68,67	11,63
A083	7	0	0,00	0,6	11,67	13,73	1,16
A09	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A21	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A32	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A370	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,78
A38	1	0	0,00	0,2	5,00	1,96	0,39
A40	1	0	0,00	0,6	1,67	1,96	1,16
A402	1	0	0,00	0,6	1,67	1,96	1,16
A41	6	5	1,20	4,6	1,30	11,77	8,91
A410	0	2	0,00	1,4	0,00	0,00	2,71
A411	1	1	1,00	1,6	0,63	1,96	3,10
A415	3	2	1,50	1,6	1,88	5,89	3,10
A419	2	0	0,00	0	0,00	3,92	0,00
A51	0	3	0,00	1,4	0,00	0,00	2,71
A53	0	2	0,00	1,8	0,00	0,00	3,49
A69	3	2	1,50	1,6	1,88	5,89	3,10
A841	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,78
A87	1	0	0,00	0,2	5,00	1,96	0,39
B01	7	9	0,78	142,6	0,05	13,73	276,31
B02	18	24	0,75	39	0,46	35,31	75,57
B15	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	2,33
B16	1	1	1,00	1,2	0,83	1,96	2,33
B171	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
B181	3	3	1,00	1,4	2,14	5,89	2,71
B182	6	4	1,50	1,8	3,33	11,77	3,49
B27	2	0	0,00	3,6	0,56	3,92	6,98
B58	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,55
B86	18	11	1,64	24,2	0,74	35,31	46,89
G00	2	0	0,00	0,2	10,00	3,92	0,39
G000	1	0	0,00	0	0,00	1,96	0,00
G001	1	0	0,00	0,2	5,00	1,96	0,39
G61	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,78
M012	4	1	4,00	0,2	20,00	7,85	0,39
U071	10971	7799	1,41	1924,4	5,70	21523,58	3728,84
Z203	3	0	0,00	3	1,00	5,89	5,81
Z21	7	2	3,50	0,6	11,67	13,73	1,16

Tabuľka II.2. - Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Š a Ľ a za posledných 10 rokov

dg		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A02	a	32	22	41	54	63	45	56	25	29	38
	r	60,45	41,68	78,08	103,14	120,79	86,87	108,10	48,72	56,89	74,55
A02N	a	0	0	2	4	2	2	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	3,81	7,64	3,83	3,86	1,93	0,00	0,00	3,92
A03	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	0,00
A04	a	76	66	89	114	68	107	84	56	69	47
	r	143,56	125,05	169,48	217,74	130,37	206,56	162,16	109,14	135,37	92,21
A040	a	0	0	2	5	0	2	3	0	0	1
	r	0,00	0,00	3,81	9,55	0,00	3,86	5,79	0,00	0,00	1,96
A043	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	0,00
A045	a	69	65	82	100	65	99	76	52	65	42
	r	130,34	123,15	156,15	191,00	124,62	191,11	146,71	101,35	127,52	82,40
A046	a	0	0	0	2	2	1	1	1	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,82	3,83	1,93	1,93	1,95	1,96	0,00
A047	a	7	1	5	7	1	4	4	3	3	4
	r	13,22	1,89	9,52	13,37	1,92	7,72	7,72	5,85	5,89	7,85
A07	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00
A08	a	26	42	48	37	47	47	54	17	22	113
	r	49,11	79,58	91,41	70,67	90,11	90,73	104,24	33,13	43,16	221,69
A080	a	24	35	18	11	40	31	26	14	9	26
	r	45,34	66,31	34,28	21,01	76,69	59,84	50,19	27,29	17,66	51,01
A081	a	1	2	24	25	5	4	14	0	11	45
	r	1,89	3,79	45,70	47,75	9,59	7,72	27,03	0,00	21,58	88,28
A082	a	1	5	6	1	2	12	14	0	2	35
	r	1,89	9,47	11,43	1,91	3,83	23,17	27,03	0,00	3,92	68,67
A083	a	0	0	0	0	0	0	0	3	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,85	0,00	13,73
A09	a	20	7	0	12	0	1	0	2	0	0
	r	37,78	13,26	0,00	22,92	0,00	1,93	0,00	3,90	0,00	0,00
A21	a	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	3,90	0,00	0,00

A27	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	a	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	3,79	0,00	0,00	1,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	16	11	6	7	0	1	0	1	0	0
	r	30,22	20,84	11,43	13,37	0,00	1,93	0,00	1,95	0,00	0,00
A38	a	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,91	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	1,96
A40	a	0	2	3	0	0	2	1	0	0	1
	r	0,00	3,79	5,71	0,00	0,00	3,86	1,93	0,00	0,00	1,96
A402	a	0	1	2	0	0	2	1	0	0	1
	r	0,00	1,89	3,81	0,00	0,00	3,86	1,93	0,00	0,00	1,96
A403	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A408	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A41	a	2	10	5	10	8	5	3	2	5	6
	r	3,78	18,95	9,52	19,10	15,34	9,65	5,79	3,90	9,81	11,77
A410	a	0	4	2	1	2	2	1	0	2	0
	r	0,00	7,58	3,81	1,91	3,83	3,86	1,93	0,00	3,92	0,00
A411	a	1	3	1	3	3	1	1	2	1	1
	r	1,89	5,68	1,90	5,73	5,75	1,93	1,93	3,90	1,96	1,96
A415	a	0	3	1	5	3	2	1	0	2	3
	r	0,00	5,68	1,90	9,55	5,75	3,86	1,93	0,00	3,92	5,89
A419	a	1	0	1	1	0	0	0	0	0	2
	r	1,89	0,00	1,90	1,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,92
A51	a	0	2	0	2	2	1	1	0	3	0
	r	0,00	3,79	0,00	3,82	3,83	1,93	1,93	0,00	5,89	0,00
A53	a	0	1	2	4	0	2	3	2	2	0
	r	0,00	1,89	3,81	7,64	0,00	3,86	5,79	3,90	3,92	0,00
A69	a	0	0	1	1	0	1	0	5	2	3
	r	0,00	0,00	1,90	1,91	0,00	1,93	0,00	9,74	3,92	5,89
A841	a	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	3,86	0,00	0,00	0,00
A87	a	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,91	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	1,96

B01	a	224	140	187	71	321	121	155	107	9	7
	r	423,14	265,25	356,10	135,61	615,44	233,58	299,22	208,54	17,66	13,73
B02	a	4	9	10	4	52	39	48	32	24	18
	r	7,56	17,05	19,04	7,64	99,70	75,29	92,66	62,37	47,08	35,31
B15	a	0	2	6	0	6	0	0	0	0	0
	r	0,00	3,79	11,43	0,00	11,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B16	a	0	1	2	0	0	0	3	2	1	1
	r	0,00	1,89	3,81	0,00	0,00	0,00	5,79	3,90	1,96	1,96
B171	a	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,90	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00
B181	a	3	4	2	2	1	2	0	1	3	3
	r	5,67	7,58	3,81	3,82	1,92	3,86	0,00	1,95	5,89	5,89
B182	a	1	4	2	3	0	0	2	3	4	6
	r	1,89	7,58	3,81	5,73	0,00	0,00	3,86	5,85	7,85	11,77
B27	a	13	9	14	19	9	3	4	2	0	2
	r	24,56	17,05	26,66	36,29	17,26	5,79	7,72	3,90	0,00	3,92
B58	a	0	0	8	1	1	2	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	15,23	1,91	1,92	3,86	0,00	1,95	0,00	0,00
B86	a	1	10	12	36	25	23	38	24	11	18
	r	1,89	18,95	22,85	68,76	47,93	44,40	73,36	46,78	21,58	35,31
G00	a	1	0	1	1	0	1	0	0	0	2
	r	1,89	0,00	1,90	1,91	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	3,92
G000	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
G001	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	1,96
G61	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	1,96	0,00
M012	a	0	0	0	2	0	0	0	0	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96	7,85
U071	a	0	0	0	0	0	0	0	1823	7799	10971
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3552,98	15300,56	21523,58
Z203	a	7	12	4	5	5	3	4	3	0	3
	r	13,22	22,74	7,62	9,55	9,59	5,79	7,72	5,85	0,00	5,89
Z21	a	2	0	0	1	1	0	0	0	2	7
	r	3,78	0,00	0,00	1,91	1,92	0,00	0,00	0,00	3,92	13,73

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Šaľa za rok 2022

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

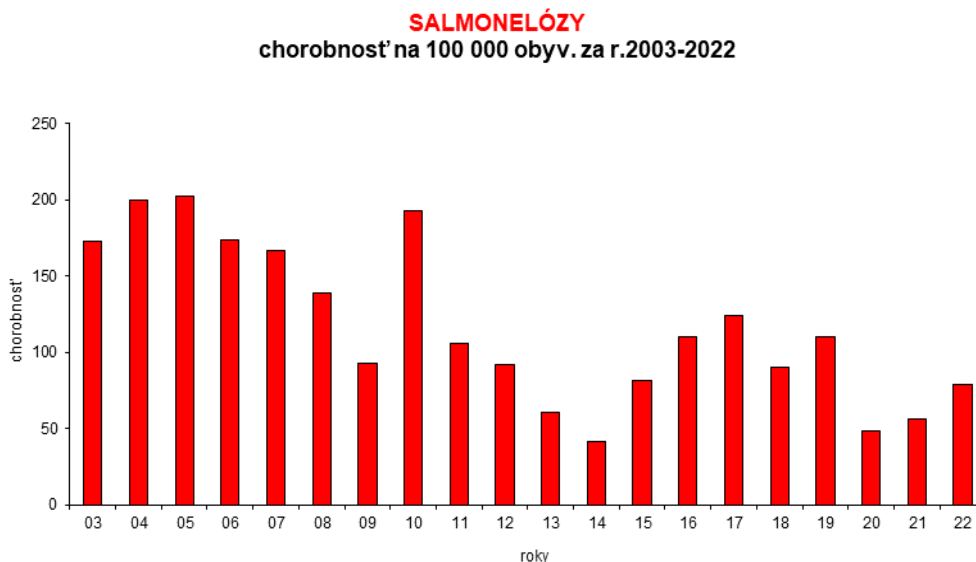
Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus.

K 31.12.2022 neevidujeme v okrese žiadneho bacilonosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 40 prípadov salmonelóz, čo je chorobnosť 78,5/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (29 prípadov chorobnosť 36,5/100 000 obyvateľov) je to nárast 37,9%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (44,6 prípadov, chorobnosť 86,4/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu o 10,3%.

V 38 prípadoch išlo o manifestné ochorenia, v 2 prípadoch o inaparentnú infekciu.

Podľa pohlavia ochorelo 21 mužov (52,5%) a 19 žien (47,5%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 35-45-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky u 0-ročných detí 678,7/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí 633,3/100 000 obyvateľov (12 ochorení).

Sezonalita bola typická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom 8 prípadov (20,0%) v máji.

Ochorenia sa vyskytli v 36 ohniskách, sporadicky v 32 prípadoch a 4 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Kultivačne potvrdených bolo 39 ochorení. Najčastejšie sa v 32 prípadoch ako etiologické agens uplatnila *Salm. enteritidis*. Fagotypizácia salmonel nebola v priebehu roku z NRC pre salmonely hlásená.

Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v roku 2022 v okrese Šaľa

Izolovaný typ salmonely	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.Bližšie neurčená	2	5,26	0	100,00	2	5,00
S.Cotham	1	2,63	0	100,00	1	2,50
S.Enteritidis	32	84,21	2	100,00	34	85,00
S.Stanley	1	2,63	0	100,00	1	2,50
S.Typhimurium	1	2,63	0	100,00	1	2,50
ZES-kult.nevyšetrený	1	2,63	0	100,00	1	2,50

Ako faktor prenosu udávali chorí najčastejšie 17 krát (42,5%) kuracie mäso, 10 krát vajčička (25,0%), 6 krát mäsové výrobky (15,0%), 2 krát výrobky z vajec (5,0%), 1 krát kontaminované ruky (2,5%) a 4 ochorenia (10,0%) zostali epidemiologicky neobjasnené.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 3 ochorenia na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí.

Prehľad faktorov prenosu nákazy u 0-ročných detí:

Vek v mesiacoch	Forma ochorenia		Faktor prenosu			Typ salmonely		
	ochorenie	vylučovanie	Kontaminované ruky	hydínové mäso	neobjasnené	S.enteritidis	S.cot ham	S. bližšie neurčená
3-mesačné	1	-	1	-	-	-	1	-
4-mesačné	1	-	-	-	1	-	-	1
9-mesačné	1	-	-	-	-	1	-	-
S p o l u	3	-	1	1	1	1	1	1

Z celkového počtu 40 prípadov salmonelóz vykázaných v okrese Šaľa v roku 2022 si 9 ochorení (22,5%) vyžiadalo hospitalizáciu.

V ohniskách salmonelóz boli v roku 2022 na kultivačné vyšetrenie odobraté po 1 krát detský feniklový čaj, umelá mliečna výživa, trus a podstielka agamy bradatej s negatívnym výsledkom.

V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali importované ochorenia.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v okrese Šaľa v roku 2021 žiadnu epizootiu salmonelózy u zvierat.

V priebehu roku sme v okrese nezaznamenali žiadnu epidémiu salmonelózy.

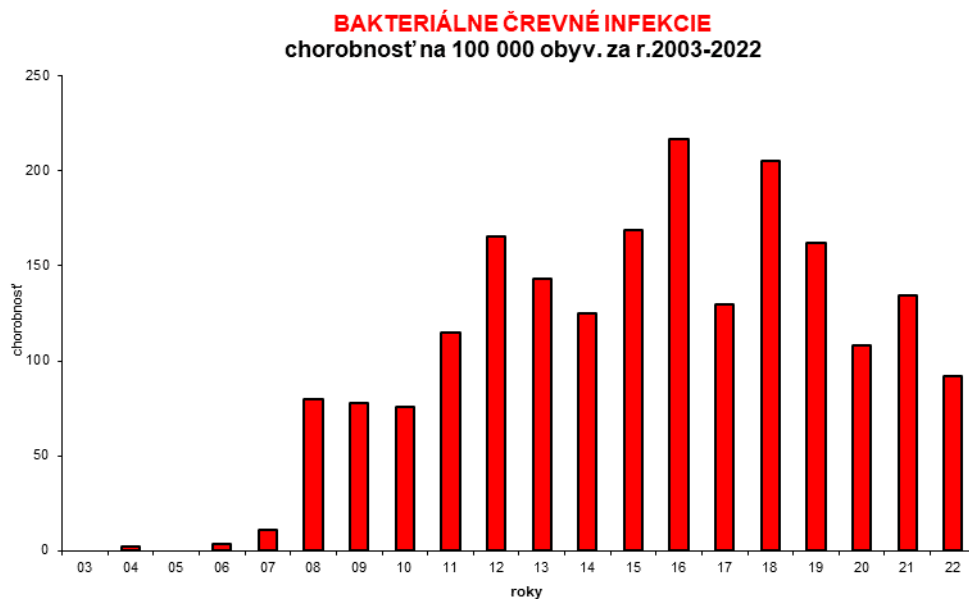
Bacilová dyzentéria (A03)

Za posledných 10 rokov sme v okrese Šaľa vykážali ochorenie na bacilovú dyzentériu iba raz a to v roku 2018 (1 prípad, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykážali 69 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 134,5/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k poklesu

chorobnosti o 31,9% a spolu bolo hlásených 47 ochorení, čo je chorobnosť 92,2/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (76,8 prípadu, chorobnosť 148,8/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 38,8%.

Podľa pohlavia ochorelo 24 mužov (51,1%) a 23 žien (48,9%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 527,7/100 000 obyvateľov (10 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 452,5/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 0-ročných detí.

Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 8 prípadov (17,0%) bolo hlásených v júni.

Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 1 krát (2,0%) ako infekcie enteropatogénnymi E.coli, 42 krát ako kampylobakteriáza (89,4%) a 4 krát ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (8,6%).

Etiológia bakteriálnych črevných infekcií:

TYP		Freq.	Perc.
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	41	87,23
Campylobacter nešpecifikovaný	nešpecifikované	1	2,13
Clostridium difficile	nešpecifikované	1	2,13
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	1	2,13
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	1	2,13
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	1	2,13
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O55	1	2,13

Infekcia enteropatogénnymi E.coli (A04.0)

Zaznamenali sme 1 ochorenie, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

Sporadické ochorenie na enteritídu vyvolanú enteropatogénnymi E.coli O55 bolo hlásené u 4-mesačného dieťaťa mimo kolektívu. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

Kampylobakteriôza (A04.5)

V priebehu roku bolo hlásených 42 ochorení na kampylobakteriôzu, čo je chorobnosť 82,4/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 65 prípadov s chorobnosťou 126,7/100 000 obyvateľov.

Charakter výskytu bol 40 krát sporadický a 1 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdené boli všetky ochorenia. Ako etiologické agens sa uplatnil 41 krát (97,6%) *Campylobacter jejuni* a 1 krát (2,4%) *Campylobacter* nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu *Campylobacter species* v stolici).

Podľa kolektívu ochorelo 8 malých detí mimo kolektívu, 5 detí navštevujúcich MŠ, 9 školákov, 5 vysokoškolákov a 15 dospelých osôb.

V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 25 krát (59,5%) konzumáciu kuracieho mäsa.

<u>Faktor prenosu:</u>	<u>počet:</u>	<u>%</u>
kuracie mäso	25 krát	59,5%
mäsové výrobky	8 krát	19,0%
bravčové mäso	4 krát	9,5%
<u>neobjasnený faktor prenosu</u>	<u>5 krát</u>	<u>12,0%</u>
Spolu:	42 prípadov	100,0%

Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení (11,9%). V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 importované ochorenie na kampylobakteriôzu z Česka. Neboli hlásené žiadne epidémie.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (A04.7)

V priebehu roku boli v tejto skupine diagnóz v okrese Šaľa hlásené 4 ochorenia (chorobnosť 7,9/100 000 obyvateľov), čo je o 33,3% viac ako vlani.

Ochorenia sa vyskytli iba u dospelých osôb nad 35 rokov veku a diagnóza bola u chorých potvrdená dôkazom toxínu *Clostridium difficile* v stolici, a to 1 krát toxínu A, 1 krát toxínu B, 1 krát toxínu A aj B a 1 prípad bol vykázaný ako možný na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia.

Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

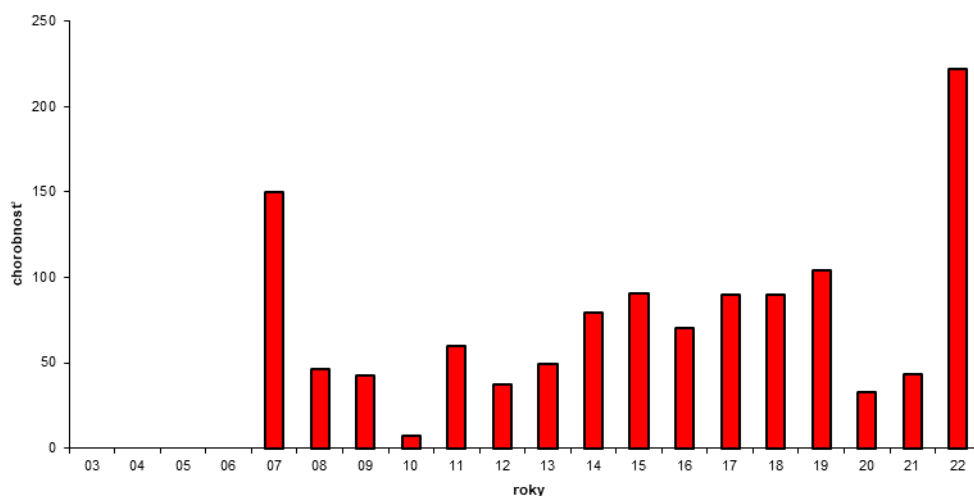
Za celé sledované 20-ročné obdobie sme ochorenie v tejto skupine alimentárnych infekcií zaznamenali iba raz a to 10 ochorení v roku 2006 (chorobnosť 18,5/100 000 obyvateľov). Aj tento rok bola chorobnosť nulová.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie (A08)

V skupine vírusových črevných infekcií sa chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 22 ochorení s chorobnosťou 42,9/100 000 obyvateľov 5-násobne zvýšila a bolo vykázaných 113 prípadov, čo je chorobnosť 221,7/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (37,4 prípadu, chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov) je to taktiež nárast o 202,1%.

Podľa pohlavia ochorelo 60 mužov (53,1%) a 53 žien (46,9%). Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 45-54-ročných osôb. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 3 393,7/100 000 obyvateľov (15 ochorení) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí.

VÍRUSMIA INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKČIE
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac po 16 krát (po 14,2%) v apríli a novembri.

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 26 rotavírusových enteritíd (23,0%), 45 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (39,9%), 35 krát adenovírusové enteritídy (30,9%) a 7 krát iné vírusové enteritídy (6,2%).

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Oproti minulému roku (9 ochorení, chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2022 v tejto skupine ochorení k nárastu chorobnosti o 188,9% a vykázali sme 26 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 51,0/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 20 krát sporadicky, 1 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine. Ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 6 predškolákov, 7 školákov a 3 dospelé osoby.

Laboratórne potvrdených bolo 25 ochorení, 1 nevyšetrené ochorenie bolo vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 15 ochorení (57,7%). Tri choré deti boli riadne očkované proti rotavírusom vakcínou Rotarix. Zaznamenali sme 1 importované ochorenie z Bulharska.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bolo 11 ochorení (chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov), vykázali sme v tomto roku 45 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 88,3/100 000 obyvateľov).

Charakter výskytu bol 20 krát sporadický, 6 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine, 3 krát 3 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine.

Ochorelo 14 malých detí mimo kolektívu, 7 predškolákov, 11 školákov, 3 stredoškólači a 10 dospelých osôb. Laboratórne potvrdených bolo 43 ochorení, 1 nevyšetrené a 1 negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadali 22 ochorení (48,9%).

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 35 ochorení (chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku boli hlásené 2 ochorenia.

Ochorenia boli sporadické, všetky laboratórne potvrdené u 9 detí mimo kolektív, 16 predškolákov, 8 školákov a 2 dospelých osôb. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Iné vírusové enteritídy (A08.3)

Oproti minulému roku, kedy nebolo v okrese hlásené ochorenie na enteritídy vyvolané astrovírusmi sme v roku 2022 vykázali 7 prípadov, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov.

Všetky ochorenia boli sporadické, laboratórne potvrdené (5 krát vyvolané astrovírusmi a 2 krát enterovírusmi) u 6 detí mimo kolektívu a 1 predškoláka. Tri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

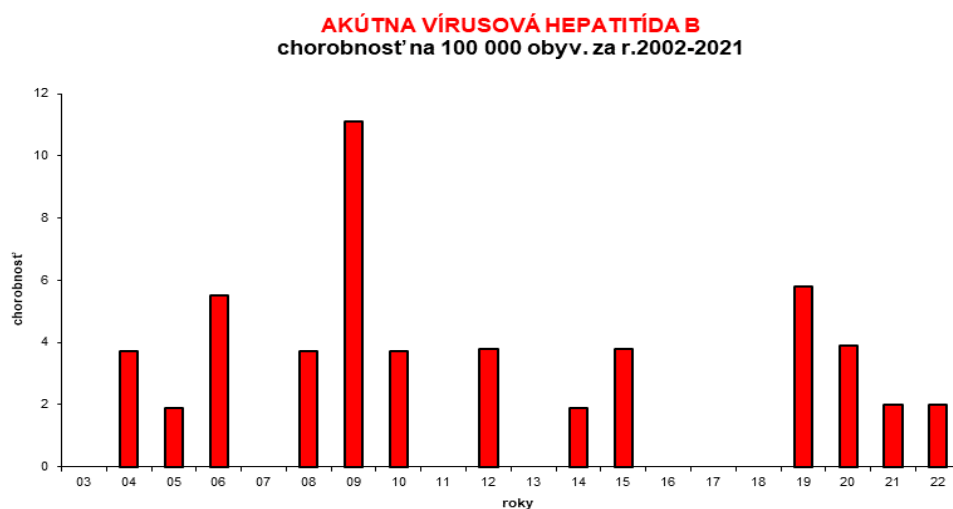
III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali už piaty rok po sebe ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu A, ale vykázali sme 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu E, 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 6 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 3 krát nosičstvo HBsAg. Úmrtie na vírusovú hepatitídu sme v okrese v roku 2022 nezaznamenali.

Diagnóza/parenterálny výkon		Spolu
B169	nezistený	1
B181	nezistený	3
B182	aplikácia injekcie - drogy	2
	tetovanie	1
	zubné ošetrovanie	1
	nezistený	2

Akútna vírusová hepatitída B (B16)

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásené 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov, čo je rovnako ako v minulom roku. Minulý rok boli vykázané 2 prípady (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) a priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,9/100 000 obyvateľov (1 prípad).

Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B u 57-ročného neočkovaného muža s chronickou lymfatickou leukémiou v remisii v pravidelnom sledovaní hematológa, na

substitučnej liečbe imunoglobulínmi v mesačných intervaloch. V rámci hematologickej kontroly bolo zistená elevácia hepatálnych testov, následne odber sérologií potvrdil akútnu VHB. Pacient bol hospitalizovaný na IK FN Nitra. V rodine zabezpečený lekársky dohľad (sérologické vyšetrenie a vakcinácia) u 2 kontaktov. Ochorenie zostalo epidemiologicky nobjasnené.

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

Ochorenie v tejto skupine vírusových hepatitíd sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 1 ochorenie. V roku 2022 vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov).

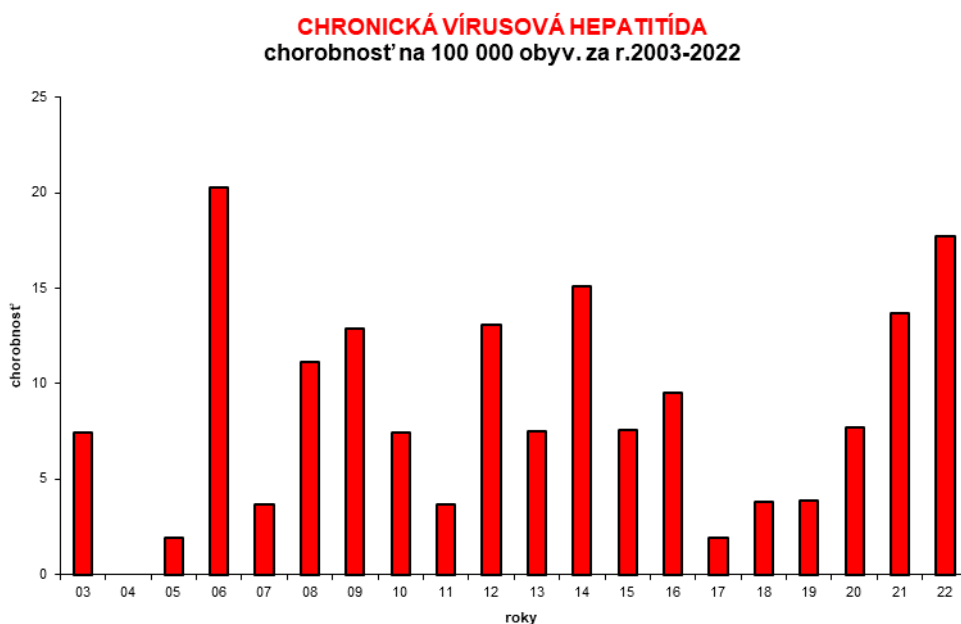
Sporadické neobjasnené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu E bolo hlásené u 16-ročnej stredoškolačky, prejavujúce sa intermitentnými subfebrilitami, nechutenstvom a nauzeou, laboratórne eleváciou hepatálnych testov a priameho bilirubínu. Ochorenie bolo potvrdené sérologicky dôkazom protilátok anti HEV IgM pozitívne, anti HEV IgG negatívne. Ochorenie bolo zistené pri hospitalizácii. Lekársky dohľad bol zabezpečený u 1 kontaktu.

Sporadické sérologicky potvrdené ochorenie u 59-ročného muža, ktorý bol akútne prijatý na Infekčnú kliniku pre ikterus v dif.dg. a eleváciu hepatálnych testov. Zo sérologií anti HEV IgM pozitívne. Epidemiologická anamnéza negatívna, v rodine zabezpečený lekársky dohľad u 1 kontaktu.

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 3,2 prípadu s chorobnosťou 6,2/100 000 obyvateľov.

Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 6 krát chronická vírusová hepatitída C.

Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlni 3 ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Sporadické neobjasnené ochorenie na chronickú VHB u 54-ročného neočkovaného muža s negatívnou epidemiologickou anamnézou zistené v rámci hospitalizácie pri onkologickom ochorení. Kontakty nemá žiadne.

Importované ochorenie na chronickú VHB zistené v rámci vyšetrení pre potreby cudzineckej polície u 29-ročného neočkovaného muža z Vietnamu. Epidemiologická anamnéza negatívna. Úzke kontakty na Slovensku nemá.

Importované ochorenie na chronickú VHB zistené v rámci vyšetrení pre potreby cudzineckej polície u 30-ročného neočkovaného muža z Vietnamu. Epidemiologická anamnéza negatívna. Úzke kontakty na Slovensku nemá.

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 4 ochorenia na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 6 prípadov a chorobnosť mala hodnotu 11,8/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 mužov a 1 žena a to 1 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 15,2/100 000 obyvateľov) a 5 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 61,6/100 000 obyvateľov).

Sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú VHC u 35-ročného muža, ktorý udáva v anamnéze amatérske tetovanie. Ochorenie bolo zistené v rámci preventívnej prehliadky. V rodine zabezpečené 2 kontakty.

Ochorenie na chronickú VHC u 36-ročného muža, ktorý od 18 rokov užíva i.v. pervitín a iné omamné látky. T.č. nastúpil na liečbu do Psychiatrickej nemocnice. Kontakty neudáva žiadne.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 36-ročného muža zistené v rámci vyšetrení pred reprodukčnou graviditou. Pacient bol v minulosti vo väzení, kde podstúpil extrakciu zuba. Sérologické vyšetrenie manželky bolo negatívne.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 37-ročného muža, zistené v rámci preventívnej prehliadky. Anamnéza získaná od otca pre nespoluprácu pacienta. V roku 2020 bol hospitalizovaný na psychiatrii pre psychotické poruchy, vtedy v moči prítomné amfetamíny, ale požívanie drog i.v. popieral, priznával užívanie návykových látok formou čajov.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 31-ročného muža, zistené v rámci preventívnej prehliadky. V anamnéze udával i.v. užívanie pervitínu pred 13 rokmi. V rodine zabezpečené vyšetrenie u 3 kontaktov.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 42-ročnej ženy, ktorá udáva sexuálny kontakt s HCV pozitívnymi osobami. Terajší aj predchádzajúci partner evidovaný ako PCR HCV RNA pozitívny. Pozitivita bola u nej zistená v rámci predoperačného vyšetrenia. Ďalšie kontakty neudáva.

Nosič vírusovej hepatitídy B Z22.5

V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 1 nosiča HBsAg, v roku 2022 evidujeme 3 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 2 ženy. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Nosičstvo HBsAg zistené u 50-ročnej neočkovanej ženy z Vietnamu v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Nosičstvo HBsAg zistené u 58-ročnej ženy z Vietnamu v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Nosičstvo HBsAg zistené u 52-ročného muža v rámci predoperačného vyšetrenia. V anamnéze udával brušnú operáciu (apendektómiu) pred 30 rokmi. Zabezpečené sérologické vyšetrenie u 2 kontaktov, očkovanie nebolo potrebné pre zistenie prítomnosti protilátok proti VHB.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 95,4% - 98,8 %. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Šaľa v 2 pediatrických obvodoch.

Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u:

tetanu (A35), ochorenie za celé sledované 20-ročné obdobie v okrese nevyskytlo;

diftérie (A36), ochorenie nebolo v okrese za posledných 20 rokov diagnostikované;

osýpok (B05), od roku 1984 do roku 2018, kedy sme zaznamenali 5 ochorení, bola chorobnosť nulová;

rubeoly (B06), nebola evidovaná od roku 1997;

parotitídy (B26), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2003;

pertussisu (A37), naposledy evidovaný 1 prípad v roku 2020.

Hemofilová meningitída (G00.1)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2022 zaznamenali 1 ochorenie na hemofilovú meningitídu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie na hemofilovú meningitídu bolo hlásené u 64-ročného neočkovaného muža, ktorý bol hospitalizovaný pre bolesti ľavého ucha, ľavej polovice hlavy a krku, teploty a nauzeu. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu, sérologicky PCR Haemophilus influenzae bližšie neurčený /multiplex panel Medirex/, čo následne potvrdilo aj RT-PCR vykonané v OLM RÚVZ Banská Bystrica. Ochorenie skončilo uzdravením.

Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2022 zaznamenali 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie na pneumokokovú meningitídu u 66-ročného polymorbídneho neočkovaného muža, hospitalizovaného na KAIM FN Nové Zámky. Udával 5.10.22 bolesti ľ. ucha, od 17.10.22 užíval ATB pre zápal vonkajšieho zvukovodu. Od 1.11. zhoršenie zdravotného stavu - Teplota 39°C, bolesti hlavy, dezorientácia, privolaná RLP s následnou hospitalizáciou. Pre poruchu vedomia napojený na UPV. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu. Vyšetrenie likvoru PCR: Streptococcus pneumoniae, mikroskopicky g+koky, kultivačne negatívny. Pacient exitoval na multiorgánové zlyhanie.

III.4. Skupina respiračných ochorení

V roku 2022 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu, legionársku chorobu, erysipel.

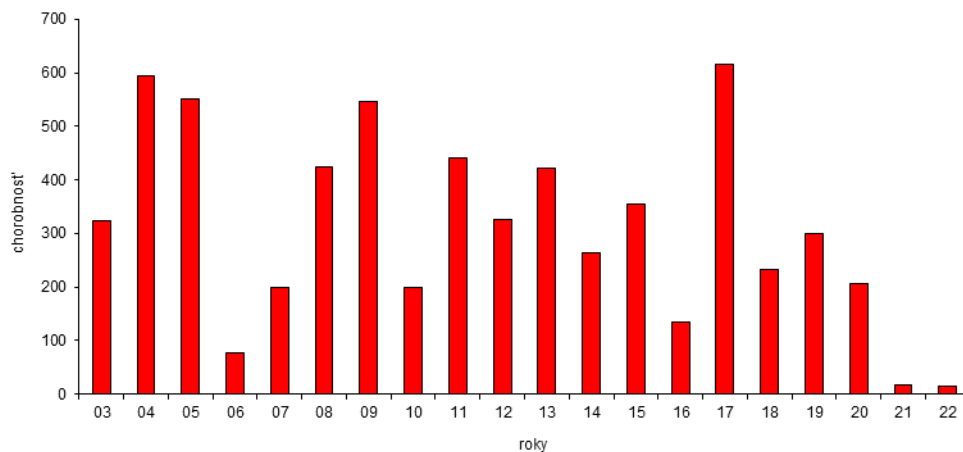
Varicella – ovčie kiahne (B01)

Lekári v okrese Šaľa v roku 2022 hlásili 7 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 9 prípadov s chorobnosťou 17,5/100 000 obyvateľov, je to menej o 22,2%. Najviac 6 prípadov bolo v skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 248,5/100 000 obyvateľov) a 1

prípád vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov).

Ochorenia boli hlásené v mesiacoch jún, júl a august s maximom 4 prípadov (57,1%) v mesiaci jún. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

OVČIE KIAHNE - VARICELLA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Scarlatina - šarlach (A38)

V roku 2022 vykazujeme 1 ochorenie na šarlach (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2021, kedy sme nezaznamenali žiadne ochorenie.

Herpes simplex (B00)

V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na herpes simplex (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorela 1 žena (100%), čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. Ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 5-9 ročných detí, pričom vekovošpecifická chorobnosť bola 41,4/100 000 obyvateľov.

Výskyt ochorenia bol zaznamenaný v mesiaci september. Ochorenie bolo diagnostikované ako herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída (B00.2).

Herpes zoster -plazivec pásový (B02)

V roku 2022 bolo v okrese hlásených 18 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 35,4/100 000 obyvateľov, oproti roku 2021, kedy bolo v okrese hlásených 24 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 46,8/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (44,4%) a 10 žien (55,6%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách od 15 rokov veku vyššie, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 82,5/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb a 54,8/100 000 obyvateľov (5 ochorení) v skupine 65 a starších osôb.

Výskyt bol s výnimkou mesiacov jún, august, september a december hlásený po celý rok s maximom po 4 ochorenia v mesiacoch február a október.

V 1 prípade bolo ochorenie vykázané ako zosterová choroba oka (B02.3) a 17 ochorení bolo vykázaných ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2022 v okrese vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov, oproti roku 2021, kedy sme v okrese vykazovali nulový výskyt.

Podľa pohlavia ochoreli 1 muž (50%) a 1 žena (50%) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí s vekovošpecifickou chorobnosťou 52,8/100 000 obyvateľov(1 ochorenie) a vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb s vekovošpecifickou chorobnosťou 42,4/100 000 obyvateľov (1 ochorenie).

Ochorenia boli hlásené v mesiaci február a november. Obidve ochorenia boli diagnostikované ako Gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásených 17 573 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 76 824,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 12 025 ochorení s chorobnosťou 60 061,4 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 31,6%.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení bolo 3333 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 14 571,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 19% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter aj charakter lokálnych epidémií.

Najviac ochorení 3220 (18,3%) sme zaznamenali v mesiaci december, 1962 (11,2%) v mesiaci november a 1919 (10,9%) v mesiaci október. Výchovno - vzdelávací proces bol prerušený v 15 ZŠ, 21 MŠ a 1 SŠ. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 438 205,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (4816 ochorení), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2022 bol klinický priebeh komplikovaný u 1058 prípadov (6,0%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy 3,1% z počtu ochorení a 51,7% z počtu komplikácií a otitídy 2,6% z počtu ochorení a 42,6% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 0,3% z počtu ochorení a 5,7% z počtu komplikácií.

V okrese Šaľa bol v roku 2022 laboratórne potvrdený vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie metódou RT-PCR 4x a 1x antigénovým testom vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J20.5)

V roku 2022 sme vykazovali 3 ochorenia na RSV, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (66,7%) a 1 žena (33,3%). Dve ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0 ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 452,5/100 000 obyvateľov a jedno ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4 ročných detí/vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov, všetky ochorenia boli vykázané v mesiaci december. Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na pediatrickom oddelení FN sP NZ a jedno ochorenie na detskej klinike FN NR.

Sezónna chrípka (J10)

V roku 2022 sme v okrese vykazovali 6 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 11,9/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 5 mužov (83,3%) a 1 žena (16,7%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 126,6/100 000 obyvateľov (3 prípady) bola vo vekovej skupine 15- 19 ročných osôb.

Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch apríl (1 prípad), november(1 prípad) a december (4 prípady). Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Hospitalizáciu si

vyžiadali 3 ochorenia a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti chrípke. Jedno ochorenie malo komplikáciu – zápal pľúc.

Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 6 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

SARI (J10.7)

V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Pandemická chrípka (J10.9)

V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na pandemickú chrípku.

COVID-19

Aj v roku 2022 pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. V okrese sme zaznamenali v roku 10 971 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 21 523,5/100 000 obyvateľov. V roku 2021 sme evidovali spolu 7 799 prípadov .

Ochorelo 5 151 mužov (47%) a 5 820 žien (53%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 34 931,0/100 000 obyvateľov (860 prípadov) bola vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb, 27 175,3/100 000 obyvateľov (2 205 prípadov) bola vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb. Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 4 612 ochorení vykázaných v mesiaci február, ďalších 2 755 prípadov bolo hlásených v marci 2022.

Importovaných bolo 21 ochorení, najviac 5 prípadov z Rakúska, po 4 prípady z Talianska, Tanzánie, po 2 prípady z Poľska, po 1 prípade z Francúzska, Írska, Slovinska, Ukrajiny, Rumunska a Česka.

Reinfekcie boli zaznamenané v 1062 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 158 ochorení, opísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma:

Respiračná – 9 043x, febrilná – 1 573x, bezpríznaková – 258x, neznámy údaj – 35x, kĺbna – 22x, pľúcna – 15x, , senzorická – 11x, črevná – 6x, kardiálna – 5x, faryngálna – 2x, kožná – 1x.

Z celkového počtu ochorení 10 971 bolo očkovaných 5 306 osôb, čo predstavuje 48,4%.

Očkovaných čiastočne bolo 162 osôb, očkovaných riadne bolo 2 719 osôb, základné + preočkovanie malo 2 425 osôb.

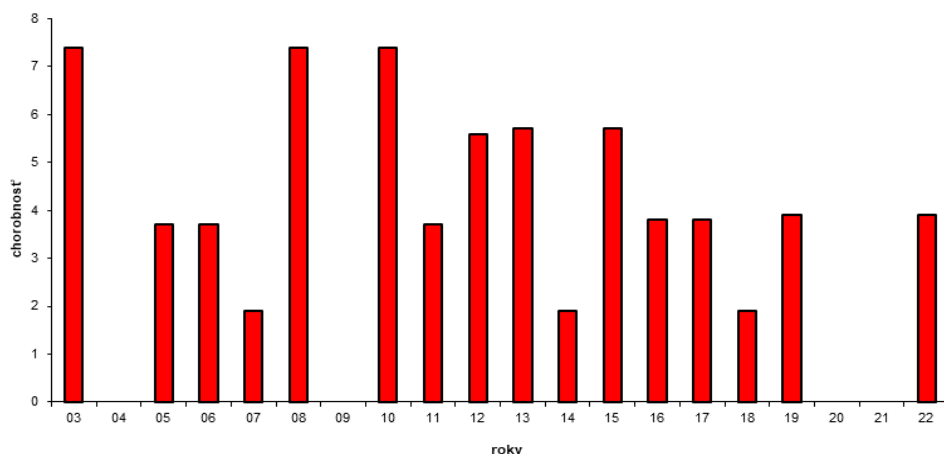
III.5. Neuroinfekcie

Vírusové infekcie CNS (A86 , A87.0)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa oproti minuloročnému nulovému výskytu zaznamenali 2 ochorenia na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). Ochoreli dve ženy v mesiaci jún a október. Ochorenia boli zaznamenané v dvoch vekových skupinách a to 10-14 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 obyvateľov) a 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov).

V prvom prípade išlo o 54-ročnú ženu, ktorá bola prijatá v mesiaci jún na Infekčnú kliniku pre suspektnú meningitídu. V anamnéze respiračný infekť v regresii. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a pozitívneho biochemického vyšetrenia likvoru. Likvor bol mikroskopicky, kultivačne a sérologicky negatívny. Ochorenie skončilo uzdravením.

VÍRUSOVÉ INFEKČIE CNS
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

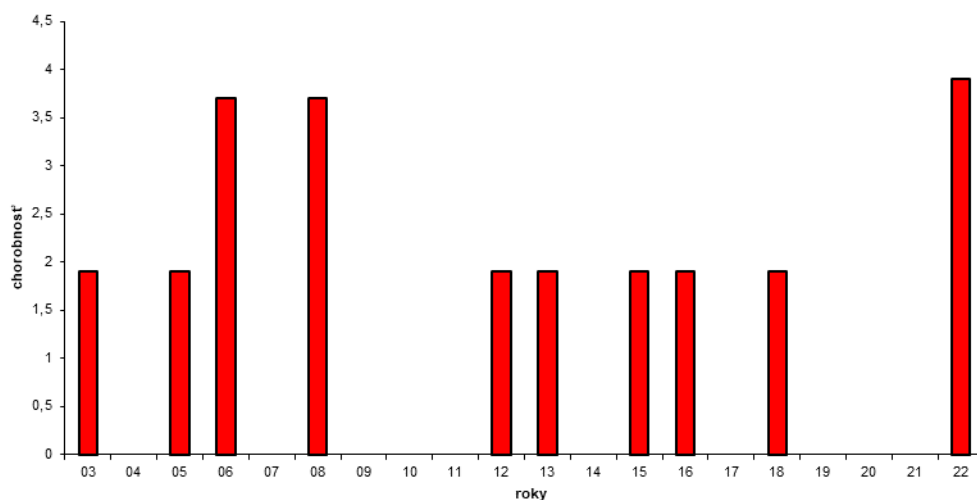

V druhom prípade v mesiaci október bolo ochorenie zaznamenané u 14 - ročnej školáčky, ktorá bola prijatá na detskú kliniku pre horúčky, opakované zvracanie, bolesti hlavy a chrbta. Pri prijíme mala pozitívne meningeálne príznaky a bola dehydratovaná. V likvore prítomné lymfocyty a mierne zvýšená proteínorachia. Z likvoru hlásené pozitívne enterovírusy /multiplex panel Medirex/. Klinický stav sa postupne zlepšuje, prepustená do ambulantnej starostlivosti. Ochorenie skončilo uzdravením.

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00, G001)

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Šaľa oproti minuloročnému nulovému výskytu zaznamenali v roku 2022 dve ochorenia s chorobnosťou (3,9/100 000 obyvateľov).

BAKTERIÁLNY ZÁPAL MOZGOVÝCH PLIEN
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako:

Hemofilová meningitída (G00.0)

V mesiaci október bolo evidované ochorenie u 64-ročného neočkovaného muža (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov). Pacient hospitalizovaný pre bolesti ľavého ucha, ľavej polovice hlavy a krku, teploty a nauzeu. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu, sérologicky PCR Haemophilus influenzae /multiplex panel Medirex/, čo následne potvrdilo aj RT-PCR vykonané v OLM RÚVZ Banská Bystrica. RT-PCR Haemophilus influenzae B bol negatívny. Ochorenie skončilo uzdravením.

Pneumokoková meningitída (G00.1)

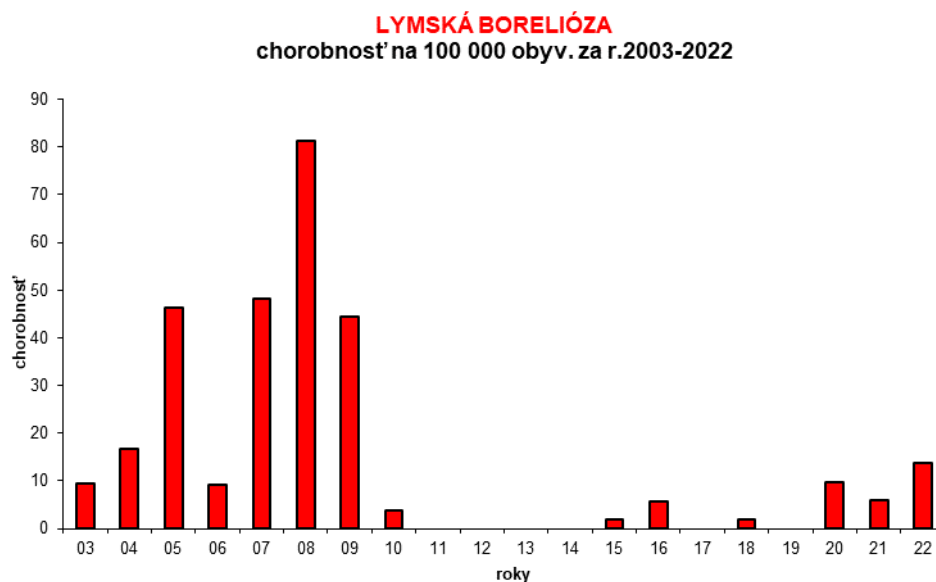
Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci november u 66-ročného polymorbídneho neočkovaného muža (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov), hospitalizovaného na KAIM FN Nové Zámky. Udal bol bolesti ľavého ucha, s následnou ATB terapiou pre zápal vonkajšieho zvukovodu. Neskôr zhoršenie zdravotného stavu - teplota 39°C, bolesti hlavy, dezorientácia, privolaná RLP s následnou hospitalizáciou. Pre poruchu vedomia napojený na UPV. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu. Vyšetrenie likvoru PCR: Streptococcus pneumoniae, mikroskopicky g+koky, kultivačne negatívny. Pacient exitoval na multiorgánové zlyhanie.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Lymská borelióza (A69.2, M01.2)

V porovnaní s minulým rokom kedy boli vykázané 3 ochorenia (chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali 7 prípadov na lymskú boreliózu (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli 3 krát u mužov a 4 krát u žien a to po 2 prípady vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 27,5/100 000 obyvateľov) a v 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 21,9/100 000 obyvateľov). Ostatné prípady sa vyskytli po 1 prípade od vekovej skupiny 25 až 54 ročných osôb.

Ochorenia boli zaznamenané od marca do septembra, s maximom v mesiaci júl a to v 2 prípadoch. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 4 prípadoch poštípacie kliešťom, 1 krát poštípacie iným hmyzom a 2 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB. Klinicky sa ochorenia manifestovali 3 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 4 prípadoch ako kĺbna forma lymfatickej boreliózy.

V jednom prípade si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v priebehu roku 2022 v okrese vykázali 3 poranenia zvieratám podozrivým z besnoty (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia boli poranené 2 muži (66,7%) a 1 žena (33,3%). Z hľadiska veku sa ochorenia prejavili po 1 prípade vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 41,4/100 000 obyvateľov), 15-19 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 42,4/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov).

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

Druh poranenia	Počet	%
Pohryznutie	3x	100,0

Lokalizácia poranení podozrivými zvieratami:

Lokalizácia poranenia	Počet	%
Ruka	2x	66,7
Noha	1x	33,3

Počet poranených osôb podľa druhu zvierat'a:

Druh zvierat'a	Počet poranených osôb	%
Pes	1x	33,3
Mačka	1x	33,3
Potkan	1x	33,3

Použitá vakcína:

Druh vakcíny:	Názov a výrobca	Počet vakcinovaných	%
Vakcína z mozgového tkaniva	VERORAB Pasteur-Mérieux, Francúzsko	3 krát	100,0

Revakcinácia bola vykonaná :

Druh vakcíny	Počet revakcinovaných
Verorab	0

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne poranenie a antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne. V 1 prípade nebola antirabická vakcinácia dokončená (podané 2 dávky, jednalo sa o dieťa vyrastajúce v oblasti s nízkym hygienickým štandardom. Napriek poučeniu, sa zákonný zástupca s dieťaťom na ďalšie podanie vakcíny nedostavili).

U vakcinovaných osôb sa nevyskytli nežiadúce reakcie po očkovaní. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nehlásila v priebehu roku 2022 v okrese žiadne ohnisko besnoty.

III.7. Nákazy kože a slizníc

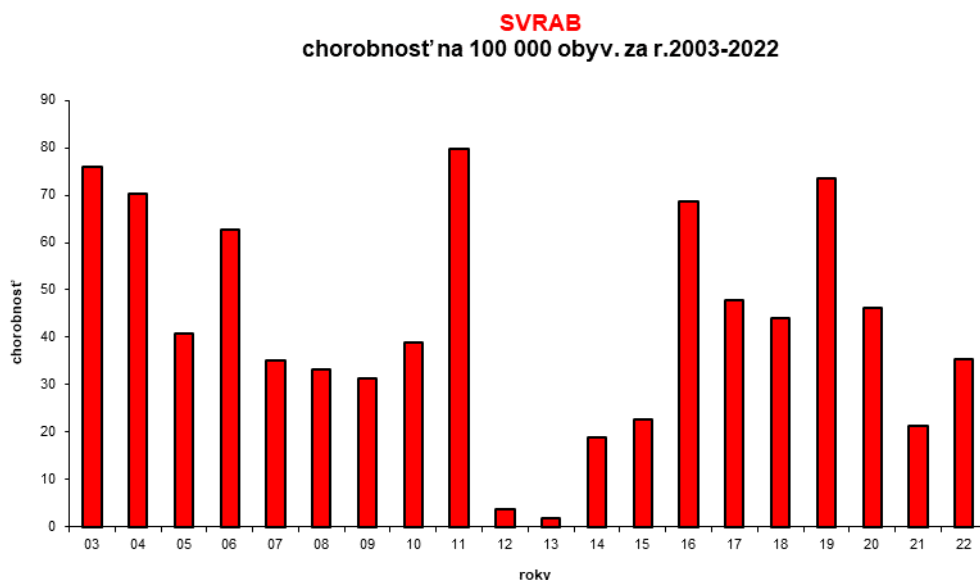
Pedikulóza (B85.0)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa v porovnaní s minuloročným nulovým výskytom zaznamenali 1 ochorenie na pedikulózu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo zaznamenané v mesiaci február u 3 ročného dievčaťa (vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov).

Svrab (B86)

V porovnaní s minulým rokom (11 prípadov, chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali nárast prípadov s počtom 18 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov.

Sporadický charakter malo 12 ochorení a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 prípady v rodine.

Podľa pohlavia ochorelo 9 žien (50%) a 9 mužov (50%) vo vekových skupinách od 5 až 9 ročných detí, pričom najvyšší počet prípadov s celkovým počtom 5 bol vo vekovej skupine 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 76,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli celoročne s maximom 5 prípadov v mesiaci marec.

Podľa kolektívov ochoreli 5 žiaci ZŠ (27,8%), 2 študenti SŠ (11,1%) a 11 osôb (61,1%) mimo kolektív.

Charakter výskytu:	Počet ohnísk:	Počet prípadov:	%
sporadické ochorenia	12 krát	12 prípadov	66,7%
<u>2 prípady v rodine</u>	<u>3 krát</u>	<u>6 prípady</u>	<u>33,3%</u>
Spolu:	15 ohnísk	18 prípadov	100%

Prameň pôvodcu nákazy sa podarilo objasniť v 2 prípadoch (11,1%). Ochorenia sme zaznamenali 3 krát u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Iné septikémie (A41.1, A41.5, A41.9)

V roku 2022 bolo vykázaných 6 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 5 prípadov s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 4 muži (66,7%) a 2 ženy (33,3%) a to v troch vekových skupinách.

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov			Spolu	Vekovo-špecifická chorobnosť
	A41.1	A41.5	A41.9		
45-54 roční	1	-	-	1	12,8/100 000
55-64 roční	-	2	-	2	27,5/100 000
65+ roční	-	1	2	3	32,9/100 000
S p o l u :	1	3	2	6	

Podľa etiológie boli prípady diagnostikované ako:

septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	(A41.1)	1 krát
septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	(A41.5)	3 krát
Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	(A41.9)	2 krát

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

Etiologické agens	Počet
Enterobacter cloacae	1
Klebsiella pneumoniae	1
Escherichia coli	1
Staphylococcus haemolyticus	1
Neodobratá hemokultúra	2
S p o l u :	6

Z celkového počtu ochorení nemalo žiadne nozokomiálny pôvod a 1 ochorenie skončilo úmrtím.

Syfilis (A50 - A53)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykážali 5 ochorení na syfilis (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov), v roku 2022 neevidujeme žiadny prípad.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

Rok:	počet ochorení:	chorobnosť:
2016	6	11,4/100 000 obyvateľov
2017	2	3,8/100 000 obyvateľov
2018	3	5,8/100 000 obyvateľov
2019	4	7,7/100 000 obyvateľov
2020	2	3,9/100 000 obyvateľov
2021	5	9,8/100 000 obyvateľov

Výskyt ochorení na syfilis v roku 2022 podľa vekových skupín

Veková skupina	A51.0	A51.3	A51.5	A53.0	A53.9	Vekovošpecifická chorobnosť
15-19-roční						
35-44-roční						
45-54-roční						
S p o l u	-	-	-	-	-	-

Gonokoková infekcia (A54.0)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 10 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 19,5/100 000 obyvateľov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásených bolo 5 ochorení, čo je chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 3 muži a 2 ženy vo všetkých vekových skupinách od 15 do 54-rokov veku.

Výskyt ochorení na gonokokovú infekciu v roku 2022 podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov	Vekovošpecifická chorobnosť
15-19-roční	1	42,4/100 000
20-24-roční	2	80,3/100 000
35-44-roční	1	12,3/100 000
35-44-roční	1	12,8/100 000
S p o l u	5	9,8/100 000

Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku. Ochorenia boli diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.0).

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A63.0)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa kožnými lekármi v roku 2022 hlásené:

Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov)	A56.0	18 ochorení
Anogenitálne bradavice (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov)	A63.0	3 ochorenia

Aktinomykóza (A42.1, A42.8)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu, sme v roku 2022 v okrese Šaľa vykázali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli u 2 žien a 1 muža v troch vekových skupinách a to po 1 prípade v skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov), 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov).

Diagnóza bola potvrdená histologickým nálezom *Actinomyces odontolyticus*, *Actinomyces neuii* a *Actinomyces sp.* V 1 prípade pacient udal poranenie pri strihaní ruží, následne začala rana bolieť a vytvoril sa absces. V ostatných 2 prípadoch boli ochorenia epidemiologicky neobjasnené.

Ochorenia sa manifestovali 2 krát ako brušná forma aktinomykózy a 1 krát ako kožná forma aktinomykózy. Z hľadiska sezonality boli ochorenia zaznamenané v mesiacoch február, august a október.

V 2 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu.

Enterobióza (B80)

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 7 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali 11 prípadov. Podľa pohlavia ochorelo 4 muži a 3 ženy prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 124,2/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (3 ochorenia). Pôvodca ochorenia *Enterobius vermicularis* bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

V roku 2022 sme zaznamenali v okrese Šaľa 7 prípadov bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli hlásené 2 prípady. Jednalo sa o 5 mužov a 2 ženy vo vekových skupinách 25-54-ročných osôb.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 7 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 6 krát na ochorenia Covid-19 a 1 krát na nenozokomiálnu sepsu.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5)

58-ročný pacient v sledovaní hematológa pre CLL, aktuálne v remisii, s akútnou hepatitídou B (od 04/2022) bol akútne prijatý na Infekčnú kliniku pre akútne zhoršenie zdravotného stavu z dif dg. Pri prijíme pacient udáva, že pred 5 dňami začal pozorovať nárast obvodu brucha a opuchy DK, cíti tlak v bruchu, v noci pred prijatím mu na ňom začervenala koža, bez zvýšenej TT. Laboratórne pri prijíme hepatopathia, hyperbilirubinémia, hypoalbuminémia, retencia N katabolitov, septická elevácia zápal. parametrov (PCT 7,220, CRP 96,74), Doplnené USG vyšetrenie abdomenu s nálezom hepatosplenomegálie, ascitu, na prednej brušnej stene erytém. V ďalšom priebehu napriek komplexnej a plne vyťaženej liečbe klinický stav bez priaznivej odozvy, prehľbuje sa porucha vedomia, centralizácia obehu, rozvrat vnútorného prostredia na podklade HTR a DIC. Dňa 24.6.2022 o 12:17 konštatovaný exitus letalis. Pitva nerobená

III.9. Nozokomiálne infekcie

Za rok 2022 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 159 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 158 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 1 ochorenie bolo vyhládané v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) je 42,6, v jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa evidujeme v tomto roku jedno nozokomiálne ochorenie na sepsu – prevalencia 2,5.

Rozdelenie NN podľa výskytu v ZSS okresu Šaľa:

DD Nešporova Šaľa	48	48-koronavírusová infekcia
ZSS a ZpS Vlčany	25	25- koronavírusová infekcia
ZpS Solidaritas Šaľa	10	10- koronavírusová infekcia
ZSS Orlik Močenok	3	3- koronavírusová infekcia
DSS KKP Močenok	11	11-koronavírusová infekcia
DOS Tešedíkovo	20	20-koronavírusová infekcia
DD Mil.samaritána Močenok	15	15-koronavírusová infekcia
DSS Adventus Močenok	14	14-koronavírusová infekcia
DSS Trnovec n. Váhom	12	12-koronavírusová infekcia
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa-dialýza	1	1-sepsa

V zariadeniach sociálnych služieb v okrese Šaľa evidujeme v roku 2022 spolu 9 epidémii koronavírusových ochorení:

1. ZSS Solidaritas n.o. Šaľa

V zariadení sociálnych služieb Solidaritas n.o. v Šali evidujeme od 10. do 21.2. 2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Spolu ochorelo 10 prijímateľov sociálnych služieb z 36-tich a 6 zamestnancov z 24 exponovaných. Všetci pozitívne testovaní PSS boli izolovaní v zariadení. Taktiež boli odizolované ich blízke kontakty. Chorý personál bol vylúčený z práce. Ochorenia mali mierny priebeh, liečba symptomatická. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

2. Domov dôchodcov (DD) Nešporova Šaľa

V DD v Šali evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 3. do 14.3. 2022 ochorelo 48 klientov zo 76-ich, z 25 osôb personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili ako celková slabosť, subfebrílie, kašeľ, nádcha. Ako prvý ochorel klient po ambulantnej návšteve zdravotníckeho zariadenia. Štyria klienti boli nezaočkovaní, piati mali 2 dávky a 13 boli očkovaní 3-mi dávkami. Protiepidemické opatrenia boli zápisnične nariadené, v zariadení pristúpili ku krízovému plánu.

3. Zariadenie sociálnych služieb ADVENTUS Vlčany

V ZSS v obci Vlčany evidujeme od 18. do 31.3.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Z 30 klientov bolo antigénovo pozitívne testovaných 25 klientov a z 15-ich osôb personálu 5 osôb. Ochorenia mali mierny priebeh – slabosť, nádcha a kašeľ. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

4. Domov sociálnych služieb (DSS) Trnovec nad Váhom

V DSS v Trnovci nad Váhom evidujeme v čase od 7. do 18.3.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Zo 16 klientov bolo antigénovo pozitívne testovaných 12, z 9-ich osôb personálu bolo pozitívnych 6 zamestnancov. Ochorenia mali mierny priebeh, subfebrílie, kašeľ a nádcha. Chorý personál bol vylúčený z práce a pozitívni klienti boli izolovaní v zariadení. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli nariadené zápisnične.

5. Dom opatrovateľskej služby (DOS) Tešedíkovo – epidemický výskyt U0711

V DOS v Tešedíkove evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 22. do 4.4.2022 malo pozitívny antigénový test 17 prijímateľov sociálnych služieb zo 17, z 12 osôb personálu ochorela jedna osoba. Klinicky sa ochorenia prejavili ako slabosť a nádcha. Pozitívni PSS boli odizolovaní v zariadení, protiepidemické opatrenia boli nariadené zápisnične.

6. Epidemický výskyt kovidových infekcií DSS Adventus v Močenku

V Domove sociálnych služieb Adventus v Močenku evidujeme epidemický výskyt koronavírusových ochorení u klientov aj personálu zariadenia. V čase od 26.6. do 6.7.2022 ochorelo 6 osôb personálu a 14 klientov z celkového počtu 23 exponovaných (9 zamestnancov a 14 klientov zariadenia). Klinický priebeh ochorení bol mierny, kašeľ, nádcha a bolesť hrdla. Hospitalizácia na infekčnom oddelení bola potrebná u 2 klientov. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zápisnične nariadené.

7. Epidemický výskyt kovidových infekcií DD Milosrdného samaritána v Močenku

V Domove dôchodcov Milosrdného samaritána v Močenku evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 25. do 30.7.2022 ochorelo 15 klientov z celkového počtu 38 klientov a z 13 osôb personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia manifestovali ako svalová slabosť, bolesti hrdla, nechutenstvo a v 3-ch prípadoch aj s teplotami do 38°C. Jeden klient bol hospitalizovaný na infekčnej klinike, traja pozitívne testovaní klienti exitovali na základné ochorenie. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

8. Dom opatrovateľskej služby (DSS) Tešedíkovo

V DSS v Tešedíkove evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 27.8. do 6.9.2022 mali z celkového počtu 16 exponovaných klientov pozitívny antigénový test 3 klienti. Všetky ochorenia mali ľahký klinický priebeh - nádcha, bolesti tela a kašeľ. Z 12 osôb personálu neochorel nikto. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

9. Epidemický výskyt kovidových infekcií v DOS KKP v Močenku

V Domove sociálnych služieb Komunita Kráľovnej pokoja (DOS KKP) v Močenku evidujeme epidemický výskyt 18-tich kovidových infekcií. V čase od 11. do 22.12.2022 mali z celkového počtu 40 prijímateľov sociálnych služieb (PSS) pozitívny antigénový test jedenásti, z 32 osôb personálu ochoreli siedmi. Klinický obraz: febrility, nádcha a kašeľ. Jeden PSS bol pre zhoršený klinický stav a potrebu oxygenoterapie hospitalizovaný na infekčnej klinike, kde na druhý deň hospitalizácie exitoval na kardiorespiračné zlyhanie. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zápisnične nariadené.

Sepsa B-BRAUN Avitum – dialyzačné služby Šaľa

-81-ročný polymorbídny pacient zaradený do chronického dialyzačného programu pre CHRI a dialyzovaný 3-krát týždenne. Pri prijatí na dialýzu pacient septický – febrility do 39,5°C, triašky, tachykardia a elevácia zápalových parametrov. Doporučená hospitalizácia. Odber hemokultúr s nálezom Enterococcus faecium. Podávaná antibiotická terapia podľa citlivosti mala na sepsu dobrý klinický dopad.

Jedenkrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolice u pacienta s pozitívnym nálezom Klebsiella pneumoniae CPE.

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2022

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
DD Nešporova Šaľa	48	76	63,2
ZSS a ZpS Vlčany	25	30	83,3
ZpS Solidaritas Šaľa	10	36	27,8
ZSS Orlík Močenok	3	105	2,9
DSS KKP Močenok	11	40	27,5
DOS Tešedíkovo	20	16	125,0
DD Milosrd.samaritána Močenok	15	38	39,5
DSS Adventus Močenok	14	14	100,0
DSS Trnovec nad Váhom	12	16	75,0
Spolu ZSS	158	371	42,6
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa - dialýza	1	40 (6 276 dialýz)	2,5
S p o l u	159	411	38,7

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2022

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
DD Nešporova Šaľa	48	76	63,2
ZSS a ZpS Vlčany	25	30	83,3
ZpS Solidaritas Šaľa	10	36	27,8
ZSS Orlik Močenok	3	105	2,9
DSS KKP Močenok	11	40	27,5
DOS Tešedíkovo	20	16	125,0
DD Milosrd.samaritána Močenok	15	38	39,5
DSS Adventus Močenok	14	14	100,0
DSS Trnovec nad Váhom	12	16	75,0
Spolu ZSS	158	371	42,6
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa - dialýza	1	40 (6 276 dialýz)	2,5
S p o l u	159	411	38,7

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Šaľa za rok 2021

Diagnóza - MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcía %
A 402	Sepsa vyvol.streptokokom zo skupiny D	1	0,6
U071	COVID-19 potvrdený PCR	158	99,4
S p o l u		159	100,0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Šaľa zabezpečovali v roku 2022 zdravotnícku starostlivosť:

- Poliklinika Šaľa
- Ambulancie na území mesta Šaľa a v spádových obciach okresu (Tešedíkovo, Neded, Vlčany, Močenok)
- Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO a.s., Šaľa
- B. Braun AVITUM, s.r.o., dialyzačné služby, Šaľa
- Zariadenia sociálnej starostlivosti (ZSS)
- Denný stacionár

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach (ZZ) okresu Šaľa bol vykonaný 43x komplexnými previerkami a 1x mikrobiálnym monitoringom. **Tab. IV.1.1.**

Poliklinika, Nemocničná 1, Šaľa - je ZZ, ktoré združuje 42 ambulancií (29 odborných ambulancií, 7 zubných, 4 ambulancie všeobecných lekárov pre dospelých a 2 ambulancie pre deti a dorast). Sterilizačnú techniku využívajú odborné a zubné ambulancie. Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu (HER) boli vykonané v 15-tich ambulanciách (7x v zubných, 6x v odborných a 2x v ambulanciách pre deti a dorast).

Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO, a.s., Šaľa - je neštátne ZZ poskytujúce zdravotnícku starostlivosť zamestnancom DUSLO, a.s. Združuje 11 ambulancií (8 odborných ambulancií, 2 ambulancie praktických lekárov pre dospelých a 1 zubnú), RTG pracovisko a lekárňu. Kontroly HER boli vykonané v 4 ambulanciách (chirurgickej, ORL, očnej a zubnej ambulancii).

Neštátne ambulancie - v meste Šaľa sa nachádza 35 ambulancií (21 odborných ambulancií, 8 zubných, 3 ambulancie všeobecných lekárov a 3 pre deti a dorast).

Kontrola HER bola vykonaná 12-krát (6x v zubnej, 3x v odbornej ambulancii a 3x v ambulancii pre deti a dorast).

V obciach okresu sa nachádza 23 ambulancií, z toho je 9 ambulancií všeobecných lekárov (po 2 v Močenku a v Nedede, po jednej v Tešedíkove, Trnovci n/Váhom, Žihárči, Seliciach a v Diakovciach), 7 ambulancií pre deti a dorast (2 v Močenku, 1 v Seliciach, Trnovci n/Váhom, Tešedíkove, Nedede a Vlčanoch), 4 zubných (2 v Močenku, 1 v Nedede a 1 v Tešedíkove) a 3 odborné ambulancie (2x v Močenku a 1x v Nedede). Kontrola HER bola vykonaná 11-krát (7x v ambulancii pre deti a dorast a 4x v zubných ambulanciách).

B.Braun AVITUM s.r.o., - dialyzačné stredisko, Nemocničná 3, Šaľa - jedná sa o súkromné ZZ. V priestoroch dialyzačného strediska sa nachádza aj odborná nefrologická ambulancia pre dospelých. Stredisko sa nachádza v samostatných priestoroch. Pracovisko poskytuje hemodialýzy pre chronických a akútnych pacientov, ambulantné CAPD a starostlivosť o pacientov v nefrologickej ambulancii. Stredisko má dve monitorovacie sály, vo veľkej sa nachádza 9 dialyzačných lôžok a stanovisko pre sestry, v malej sále vyhradenej pre infekčných pacientov sa nachádzajú 3 lôžka. Upratovanie je zabezpečené svojpomocne vlastnými upratovačkami, ktoré využívajú farebné rozlíšenie upratovacích pomôcok. Pranie bielizne zabezpečuje firma RIO IPO s.r.o. Sereď. Nebezpečný odpad sa zberá a triedi denne. Likvidáciu zabezpečuje firma PolyStar, s.r.o. Šurany. Stredisko má vypracovaný prevádzkový poriadok, ktorý zahŕňa aj sanitačný poriadok s dezinfekciou dialyzačných strojov a úpravne vody. Sterilizáciu nevyužívajú, nakoľko sa používa jednorazový sterilný materiál. Kontrola HER bola vykonaná jedenkrát. Bola spojená s odberom sterov z prostredia a s odberom dezinfekčného prostriedku na účinnosť.

V okrese Šaľa evidujeme **9 ZSS** a **1 denný stacionár**.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu (HER)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach okresu Šaľa bol vykonaný 43x komplexnými previerkami: 18x v zubných ambulanciách, 12x v ambulanciách pre deti a dorast, 12x v odborných ambulanciách, 1x v dialyzačnom stredisku B. Braun Avitum s.r.o. a 1x mikrobiálny monitoring. **Tab. IV.1.**

Tab. IV.1.2 uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia. Z celkového počtu 11 sterov z prostredia bolo 7 vzoriek pozitívnych (63,6%).

Tab. IV.1.5 uvádza kontrolu sterilizačnej techniky. V okrese Šaľa sme evidovali 25 autoklávov (AUT) a 32 horúcovzduchových sterilizátorov (HS). V roku 2022 sme skontrolovali 23 AUT a 26 HS. Celkom sme v roku 2022 vykonali 49 kontrol sterilizačnej techniky. Pozitívny výsledok testovania sme nezaznamenali. Vyraďený bol 1 AUT a 5 HS, 1 AUT a 1 HS kontroluje súkromná firma MEDIREX GROUP.

Tab. IV.1.6 uvádza výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov. Celkom sme vyšetrili 11 vzoriek, z nich bolo 7 (63,6%) pozitívnych. Z 11 vzoriek z prostredia bola 1 vzorka dezinfekčného prostriedku na zistenie účinnosti a 1 ster z rúk zdravotníckeho pracovníka. Grampozitívna mikroflóra bola izolovaná 7x. Vo všetkých prípadoch bol zistený Staphylococcus koaguláza negatívny.

Sterilizácia na ambulanciách sa vykonávala podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007. O sterilizačných cykloch sa vedú sterilizačné denníky. V rámci vnútornej kontroly sterilizačnej techniky sa používajú chemické indikátory.

Dezinfekcia na ambulanciách je zabezpečovaná podľa platnej legislatívy a doporučení výrobcov. Spôsob, intervaly, expozičný čas a druh použitého dezinfekčného prípravku sú uvedené v sanitačných poriadkoch, ktoré sú vypracované pre jednotlivé ambulancie v rámci prevádzkových poriadkov.

Umývanie a dezinfekcia rúk zdravotníckeho personálu bola zabezpečená na ambulanciách systémom nástenných dávkovačov tekutých mydiel a dezinfekčných prostriedkov. Na utieranie rúk používali jednorazové utierky.

Upratovanie v rámci ambulancií bolo zabezpečené svojpomocne vlastnými zamestnancami alebo zmluvnými firmami podľa vypracovaného sanitačno-dezinfekčného programu. Pri upratovaní sa využíva dvoj etapový dekontaminačný postup.

Pranie bielizne - v ambulancijných zariadeniach je zabezpečené individuálne.

Likvidácia odpadov – v neštátnych ambulanciách polikliniky, v obciach a v meste Šaľa má každá ambulancia zmluvu o odvoze biologického odpadu s firmami, ktoré majú na to oprávnenie.

Pri kontrolách HER sme zdravotníckych pracovníkov upozorňovali, aby:

- dodržiavali spôsob používania a striedania dezinfekčných prostriedkov podľa účinnej látky
- presne dodržiavali koncentráciu dezinfekčných prostriedkov podľa návodu na použitie a správnosť ich skladovania
- dodržiavali expozičný čas a kontrolovali dátum expirácie dezinfekčných prostriedkov ako aj ich striedanie v pravidelných intervaloch

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, dekontaminácie, očkovania proti VHB, pri poranení zdravotníckeho pracovníka a 12x pri vypracovávaní prevádzkového poriadku.

Rozhodnutia - v roku 2022 podľa § 12 boli vydané jedno rozhodnutie a 9 zápisníc pri epidémii COVID 19 v zariadeniach v okrese Šaľa.

Poznámka: Vysvetlivky skratiek izolovaných mikróbov vid' príloha.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2022 v okrese Šaľa

Oddelenie alebo ambulancné ZZ	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
lôžkové odd. - OAIM/JIS	-	-	-	-	-	-
lôžkové odd.- chirurg. smer	-	-	-	-	-	-
lôžkové odd. - nechirurg. smer	1	1	0	0	1	2
ambulancia všeobecní lekári	29	12	0	0	0	12
ambulancia odborní lekári	61	12	0	0	0	12
stomatológovia	20	18	0	0	0	18
SPOLU	111	43	0	0	1	44

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Šaľa

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
B.Baun AVITUM s.r.o.	-	-	-	11	7	63,6
SPOLU				11	7	63,6

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Šaľa

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístroj.	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	25	23	100,0	-	-	-	-	2
HVZ	32	26	100,0	-	-	-	-	6
FS	-	-	-	-	-	-	-	-
Plazma	-	-	-	-	-	-	-	-
EO	-	-	-	-	-	-	-	-
Iný	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	57	49	100,0	-	-	-	-	8

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
abs.		%				
Ruky personálu	1	1	100,0	STA.I-1	-	-
Pokožka a ruky pac.					-	-
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	-	-	-	-	-	-
Inkubátory	-	-	-	-	-	-
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	-	-	-	-	-	-
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	1	0	0	-	-	-
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	1	1	100,0	STA.I-1	-	-
Dezinfekčné roztoky	1	0	0	-	-	-
Lekárske roztoky a H ₂ O	-	-	-	-	-	-
Masti a gély	-	-	-	-	-	-
Pomôcky na stravovanie pacientov	-	-	-	-	-	-
Lôžkoviny a bielizeň	-	-	-	-	-	-
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	-	-	-	-	-	-
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	6	4	66,7	STA.I-4	-	-
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-	-	-	-
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	1	1	100,0	STA.I-1	-	-
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-	-	-	-
Výšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	-	-	-	-	-	-
SPOLU	11	7	63,6	-	-	-

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikroba:	Skratka: G+	G-
Acinetobacter	ACI	-
Aeromonas /A. hydrophila .../	AER	-
Alcaligenes faecalis	AF	-
Bordetella	BOR	-
Burkholderia	BUR	-
Campylobacter	CAM	-
Candida albicans	CAN.A	P
Citrobacter	CIT	-
Clostridium	CLO	+
Corynebacterium	COR	+
Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris	EC,EH,EV	-
Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corodens	ENTB	-
Enterobacteriace /Pantola dispersia/	ENTBC	-
Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/	ENT	+
Flavobacter species	FLA	-
Haemophilus influenzae	HE.I	-
Hafnia	HAF	-
Klebsiella /K. pneumoniae.../	KLE	-
Kvasinky - iné	KV.I	K
Legionella	LEG	-
Mikrokoky	MIK	+
Morganella morgani (predtým Proteus m.)	MM	-
Moraxella /M. lacunata/	MOR	-
Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../	MYKP	P
Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/	MYK	P
Neisseria	NEI	-
Pasteurella species	PAS	-
Proteus mirabilis	PR.M	-
Proteus vulgaris	PR.V	-
Proteus - iný /P. morgani,/	PR.I	-
Plesne /Cladosporium sp., .../	PL	P
Providencia (P.rettgeri)	PRO	-
Pseudomonas aeruginosa	PS.A	-
Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky – Shewanella putrefaciens, Spingomona paucimobilis/	PS.I	-
Salmonella	SAL	-
Sarcina	SAR	+
Serratia /S. marcescens/	SER	-
Shigella	SHI	-
Staphylococcus aureus	STA.A	+
Staphylococcus epidermidis	STA.E	+
Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/	STA.I	+
Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B /	STR.A	+
Streptococcus pneumoniae	STR.P	+
Streptococcus pyogenes	STR.S	+
Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../	STR.I	+
Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megatérium/	VSB	+
Yersinia	YER	-

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení okres Šaľa v roku 2022

Oddelenie	DD Šaľa Nešporova		ZpS a ZSS Vlčany		ZpS Solidaritas Šaľa		ZSS Orlík Močenok		DSS KKP Močenok		DOS Tešedíkovo		DD Milosrd. Samaritána Močenok		DSS Adventus Močenok		DSS Trnovec nad Váhom		B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa-dialýza		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
dialýza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,6	1	0,6
ZSS	48	30,2	25	15,7	10	6,3	3	1,9	11	6,9	20	12,6	15	9,4	14	8,8	12	7,5	-	-	158	99,4
Spolu	48	30,2	25	15,7	10	6,3	3	1,9	11	6,9	20	12,6	15	9,4	14	8,8	12	7,5	1	0,6	159	100,0

Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Šaľa za rok 2022

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
dialýza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,6
ZSS	-	-	-	-	-	-	158	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	158	99,4
SPOLU	-	-	-	-	-	-	158	99,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,6	-	-	159	100,0

Tab.III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Šaľa za rok 2022

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekolo- gické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2019-nCoV	-	-	-	-	-	-	158	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	158	99,4
Streptoc.sk.D	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,6
S P O L U	-	-	-	-	-	-	158	99,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,6	-	-	159	100,0

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz je uvedený vo výročnej správe za okres Nitra, ako sumár za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

V. Ostatné činnosti

Časť „V. Ostatné činnosti“ je uvedená vo výročnej správe za okres Nitra.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2022 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2022 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2022 v okrese Šaľa.

Tabuľka č. VI.4., v ktorej sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2022, je uvedená v sumári za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce vo výročnej správe za okres Nitra.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Š a P a - rok 2022

Diagnoza /Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	0	2	2
	r	0,00	7,71	3,92
A020	a	21	17	38
	r	83,86	65,56	74,55
A040	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
A045	a	24	18	42
	r	95,84	69,42	82,40
A047	a	0	4	4
	r	0,00	15,43	7,85
A080	a	17	9	26
	r	67,88	34,71	51,01
A081	a	21	24	45
	r	83,86	92,56	88,28
A082	a	16	19	35
	r	63,89	73,28	68,67
A083	a	6	1	7
	r	23,96	3,86	13,73
A38	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A402	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A411	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A415	a	2	1	3
	r	7,99	3,86	5,89
A419	a	1	1	2
	r	3,99	3,86	3,92
A421	a	0	2	2
	r	0,00	7,71	3,92
A428	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A540	a	3	2	5
	r	11,98	7,71	9,81
A560	a	5	13	18
	r	19,97	50,14	35,31
A630	a	3	0	3
	r	11,98	0,00	5,89
A692	a	1	2	3
	r	3,99	7,71	5,89
A86	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
A870	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96

B002	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
B019	a	6	1	7
	r	23,96	3,86	13,73
B023	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
B029	a	8	9	17
	r	31,95	34,71	33,35
B169	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
B172	a	1	1	2
	r	3,99	3,86	3,92
B181	a	3	0	3
	r	11,98	0,00	5,89
B182	a	5	1	6
	r	19,97	3,86	11,77
B270	a	1	1	2
	r	3,99	3,86	3,92
B80	a	4	3	7
	r	15,97	11,57	13,73
B850	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
B86	a	9	9	18
	r	35,94	34,71	35,31
G000	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
G001	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
J10	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
J100	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
J101	a	4	0	4
	r	15,97	0,00	7,85
J205	a	2	1	3
	r	7,99	3,86	5,89
M012	a	2	2	4
	r	7,99	7,71	7,85
U071	a	5151	5820	10971
	r	20568,62	22445,91	21523,58
Z203	a	2	1	3
	r	7,99	3,86	5,89
Z21	a	5	2	7
	r	19,97	7,71	13,73
Z225	a	1	2	3
	r	3,99	7,71	5,89

Tabuľka VI.2. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Š a Ľ a - rok 2022

Diagnóza/Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	SA
A02	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,20	0,00	0,00	0,00	10,96	3,92
A020	a	3	12	8	2	3	0	3	0	3	3	1	38
	r	678,73	633,25	331,26	81,23	127,23	0,00	45,61	0,00	38,33	41,26	10,96	74,55
A040	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	226,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
A045	a	1	10	6	5	1	7	2	3	2	5	0	42
	r	226,24	527,70	248,45	203,09	42,41	281,12	30,40	36,97	25,55	68,77	0,00	82,40
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,32	0,00	0,00	32,89	7,85
A080	a	3	10	9	1	0	0	0	1	0	0	2	26
	r	678,73	527,70	372,67	40,62	0,00	0,00	0,00	12,32	0,00	0,00	21,93	51,01
A081	a	5	14	8	5	3	0	3	6	0	1	0	45
	r	1131,22	738,79	331,26	203,09	127,23	0,00	45,61	73,95	0,00	13,75	0,00	88,28
A082	a	4	18	8	3	0	0	1	1	0	0	0	35
	r	904,98	949,87	331,26	121,85	0,00	0,00	15,20	12,32	0,00	0,00	0,00	68,67
A083	a	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
	r	678,73	211,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,73
A38	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	52,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
A402	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	1,96
A411	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,78	0,00	0,00	1,96
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,51	10,96	5,89
A419	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,93	3,92
A421	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,78	13,75	0,00	3,92
A428	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	1,96
A540	a	0	0	0	0	1	2	0	1	1	0	0	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	80,32	0,00	12,32	12,78	0,00	0,00	9,81
A560	a	0	0	0	0	3	5	7	1	2	0	0	18
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	127,23	200,80	106,42	12,32	25,55	0,00	0,00	35,31
A630	a	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,40	12,32	0,00	0,00	0,00	5,89
A692	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,20	0,00	0,00	13,75	10,96	5,89
A86	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,78	0,00	0,00	1,96
A870	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	40,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
B002	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	41,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
B019	a	0	0	6	0	0	0	0	0	0	1	0	7
	r	0,00	0,00	248,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	13,73
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
B029	a	0	0	0	0	1	1	0	3	2	5	5	17
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	40,16	0,00	36,97	25,55	68,77	54,82	33,35
B169	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
B172	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	3,92
B181	a	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,40	0,00	12,78	0,00	0,00	5,89
B182	a	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,20	61,62	0,00	0,00	0,00	11,77
B270	a	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	52,77	0,00	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,92
B80	a	0	0	3	3	0	1	0	0	0	0	0	7

	r	0,00	0,00	124,22	121,85	0,00	40,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,73
B850	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	52,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
B86	a	0	0	3	2	2	0	5	2	1	2	1	18
	r	0,00	0,00	124,22	81,23	84,82	0,00	76,01	24,65	12,78	27,51	10,96	35,31
G000	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
G001	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	1,96
J10	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
J100	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
J101	a	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	40,62	84,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	7,85
J205	a	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	452,49	52,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,89
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,32	12,78	13,75	10,96	7,85
U071	a	14	187	604	860	760	614	1663	2205	1854	1221	989	10971
	r	3167,42	9868,07	25010,35	34930,95	32230,70	24658,63	25281,24	27175,25	23687,24	16792,74	10844,30	21523,58
Z203	a	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	3
	r	0,00	0,00	41,41	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	5,89
Z21	a	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,61	36,97	12,78	0,00	0,00	13,73
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	3
	r	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,55	13,75	0,00	5,89

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Š a P a - rok 2022

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
A020	4	3	1	0	7	5	6	3	5	2	2	0	38
A040	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A045	3	1	5	1	2	8	2	3	3	6	5	3	42
A047	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	4
A080	1	0	1	2	5	5	2	2	4	0	3	1	26
A081	1	1	5	7	1	4	8	5	5	0	2	6	45
A082	1	0	0	7	0	1	2	2	1	4	11	6	35
A083	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	2	7
A38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A402	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A411	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A415	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	3
A419	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A421	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
A428	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A540	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	5
A560	3	2	3	1	3	1	2	0	0	2	1	0	18
A630	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
A692	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	3
A86	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A870	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B019	0	0	0	0	0	4	2	1	0	0	0	0	7

B023	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
B029	1	4	2	3	1	0	0	0	0	4	2	0	17
B169	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B172	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
B181	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	3
B182	1	0	0	0	2	1	0	0	1	1	1	0	7
B270	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
B80	1	3	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	7
B850	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B86	2	0	6	3	0	0	0	0	1	5	0	1	18
G000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
G001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
J10	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
J101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
J205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
M012	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	4
U071	2173	4612	2755	689	78	52	170	151	80	86	34	49	10929
Z203	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	3
Z21	0	0	0	1	4	0	0	0	2	0	0	0	7
Z225	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	3

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE ŠAĽA
ZA ROK 2022**

I. Demografické trendy

K 31.12.2021 – teda na začiatku roku 2022 mal okres Šaľa 50 972 obyvateľov. Oproti roku 2020 (51 309) je to zostup o 337 osôb, t.j. o 0,66 %. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 25 043(49,13 %) mužov a 25 929 (50,87 %) žien.

V roku 2021 bol zaznamenaný **prirodený prírastok** obyvateľstva o - 357 (-6,97/1000 obyvateľov) a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o -148 osôb. Znamená to, že **celkový prírastok** obyvateľstva predstavoval -505 osôb (tzn. o -9,860/1000 obyvateľov). Prirodzený aj celkový prírastok klesol oproti roku 2020.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2022 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 7214 obyvateľov, t.j. 14,15 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 34638 obyvateľov, t.j. 67,95 %
- poproduktívny vek (65 +): 9120 obyvateľov, t.j. 17,90 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku (r. 2020) bol na rovnakej percentuálnej hodnote, počet obyvateľov v produktívnom veku klesol o 0,18 % a podiel počtu osôb v poproduktívnom veku oproti roku 2020 stúpol o 0,18 %.

Index starnutia dosiahol v roku 2021 hodnotu 126,42. Oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 1,18, v predchádzajúcom roku mal hodnotu 125,24. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 160,12 a u mužov 96,16. Index starnutia v okrese Šaľa systematicky stúpa v priemere o hodnotu 1,8.

Priemerný vek obyvateľov okresu Šaľa dosiahol hodnotu 42,67 roka, u mužov 40,91 a u žien 44,37.

Počet živonarodených detí v roku 2021 mal hodnotu 436, tzn. že v porovnaní s rokom 2020 stúpol o 6. **Hrubá miera pôrodnosti** predstavovala 8,51/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 8,36/1000 obyvateľov.

Mŕtvonarodenosť v roku 2021 mala hodnotu 2,28/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie, v roku 2020 bolo 4,63 mŕtvonarodených/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo), to znamená, že v roku 2021 klesla o hodnotu 2,35.

V roku 2021 dojčenecká úmrtnosť dosiahla hodnotu 6,88, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku mala hodnotu 0.

V roku 2021 **zomrelo** v okrese Šaľa 793 osôb, o 190 viac ako v roku 2020. Z toho bolo 435 mužov (54,85 %) a 358 žien (45,15 %).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 15,503/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 11,71/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2021 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 3 (2 muži a 1 žena) 0,37 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 198 (150 mužov a 48 žien) 24,96 %
- poproduktívny vek (65 +): 592 (283.mužov a 309 žien) 74,67 %

Úmrtnosť v porovnaní s rokom 2020 má vzostupnú tendenciu a presúva sa z produktívneho veku do poproduktívneho veku.

Najčastejšou príčinou smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú úmrtia na COVID-19, nádory, respiračné ochorenia, ostatné ochorenia, externé príčiny (úrazy, otravy) a napokon gastrointestinálne ochorenia. Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 38,84 %, COVID-19 22,19 %, nádory 18,28%, respiračné ochorenia 7,31 %, ostatné ochorenia tvorili 7,06 %, externé príčiny (dopravné nehody, pády, utopenie, otravy a iné) spôsobili 3,78 % úmrtí. Zomretí na gastrointestinálne ochorenia tvorili 2,52 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Šaľa za rok 2022

V roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu. Epidemický výskyt sme však zaznamenali v skupine respiračných ochorení a to u infekcií vyvolaných vírusom Sars CoV-2.

V skupine alimentárnych ochorení mierne vzrástla chorobnosť u salmonelózy a vírusových črevných infekcií a poklesla chorobnosť u bakteriálnych črevných infekcií. V posledných rokoch sme nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy z potravín.

Rovnaká situácia bola aj u ochorení na vírusové hepatitídy, zaznamenali sme iba 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu E a 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy.

V skupine ochorení preventabilných očkovaním nebolo hlásené ochorenie na pertussis a neboli hlásené ochorenia na osýpky, rubeolu ani parotitídu. Boli hlásené 2 ochorenia na invazívne pneumokokové a hemofilové ochorenia.

V skupine respiračných ochorení sme zaznamenali pokles hlásených prípadov varicelly a nebolo hlásené žiadne ochorenie na tuberkulózu, šarlach.

V porovnaní s minulým rokom bolo hlásených viac ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Po celý rok sme evidovali epidémiu ochorení na Covid-19 s vysokým počtom prípadov.

V skupine neuroinfekcií sme vykázali 2 vírusové infekcie CNS a 1 hemofilovú a 1 pneumokokovú meningitídu.

V roku 2022 sme v skupine zoonóz vykázali len ochorenia na lymfskú boreliózu a poranenia zvierat'om.

V roku 2022 sme zaznamenali nárast počtu hlásených ochorení na svrab.

V priebehu roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 7 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 6 krát na ochorenia Covid-19 a 1 krát na nenoziakomálnu sepsu.

Skupina alimentárnych ochorení

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus a v roku 2022 sme v okrese nezaznamenali ani ochorenia na bacilovú dyzentériu a bakteriálne otravy z potravín.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 40 prípadov salmonelóz, čo je chorobnosť 78,5/100 000 obyvateľ'ov. Oproti predchádzajúcemu roku (29 prípadov, chorobnosť 36,5/100 000 obyvateľ'ov) je to nárast 37,9%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (44,6 prípadov, chorobnosť 86,4/100 000 obyvateľ'ov) došlo k poklesu o 10,3%. V 38 prípadoch išlo o manifestné ochorenia, v 2 prípadoch o inaparentnú infekciu. Podľa pohlavia ochorelo 21 mužov (52,5%) a 19 žien (47,5%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 35-45-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky u 0-ročných detí- 678,7/100 000 obyvateľ'ov (3 ochorenia) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí - 633,3/100 000 obyvateľ'ov (12 ochorení). Sezonálna bola typická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom 8 prípadov (20,0%) v máji. Ochorenia sa vyskytli v 36 ohniskách, sporadicky v 32 prípadoch a 4 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Kultivačne potvrdených bolo 39 ochorení. Najčastejšie sa v 32 prípadoch ako etiologické agens uplatnila Salm. enteritidis.

Ako faktor prenosu udávali chorí najčastejšie 17 krát (42,5%) kuracie mäso, 10 krát vajíčka (25,0%), 6 krát mäsové výrobky (15,0%), 2 krát výrobky z vajec (5,0%), 1 krát kontaminované ruky (2,5%) a 4 ochorenia (10,0%) zostali epidemiologicky neobjasnené.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 3 ochorenia na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí. Z celkového počtu 40 prípadov salmonelóz vykázaných

v okrese Šaľa v roku 2022 si 9 ochorení (22,5%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali importované ochorenia.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 69 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 134,5/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k poklesu chorobnosti o 31,9% a spolu bolo hlásených 47 ochorení, čo je chorobnosť 92,2/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (76,8 prípadu, chorobnosť 148,8/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 38,8%. Podľa pohlavia ochorelo rovnako 24 mužov (51,1%) a 23 žien (48,9%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 527,7/100 000 obyvateľov (10 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 452,5/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 0-ročných detí. Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 8 prípadov (17,0%) bolo hlásených v júni. Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 1 krát (2,0%) ako infekcie enteropatogénnymi E.coli, 42 krát ako kamylobakteriáza (89,4%), a 4 krát ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (8,6%).

V priebehu roku bolo hlásených 42 ochorení na kamylobakteriázu, čo je chorobnosť 82,4/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 65 prípadov s chorobnosťou 126,7/100 000 obyvateľov. Charakter výskytu bol 40 krát sporadický a 1 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdené boli všetky ochorenia. Ako etiologické agens sa uplatnil 41 krát (97,6%) Campylobacter jejuni a 1 krát (2,4%) Campylobacter nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu Campylobacter species v stolici). Podľa kolektívu ochorelo 8 malých detí mimo kolektívu, 5 detí navštevujúcich MŠ, 9 školákov, 5 vysokoškolákov a 15 dospelých osôb. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 25 krát (59,5%) konzumáciu kuracieho mäsa. Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení (11,9%). V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 importované ochorenie na kamylobakteriázu z Česka. Neboli hlásené žiadne epidémie.

V priebehu roku boli v okrese Šaľa hlásené 4 ochorenia na enterokolitídu zapríčinenú Clostridium difficile (chorobnosť 7,9/100 000 obyvateľov), čo je o 33,3% viac ako vlani. Ochorenia sa vyskytli iba u dospelých osôb nad 35 rokov veku a diagnóza bola u chorých potvrdená dôkazom toxínu Clostridium difficile v stolici, a to 1 krát toxínu A, 1 krát toxínu B, 1 krát toxínu A aj B a 1 prípad bol vykázaný ako možný na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia.

V skupine vírusových črevných infekcií sa chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 22 ochorení s chorobnosťou 42,9/100 000 obyvateľov 5-násobne zvýšila a bolo vykázaných 113 prípadov, čo je chorobnosť 221,7/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (37,4 prípadu, chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov) je to taktiež nárast o 202,1%. Podľa pohlavia ochorelo 60 mužov (53,1%) a 53 žien (46,9%). Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 45-54-ročných osôb. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 3 393,7/100 000 obyvateľov (15 ochorení) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí. Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 26 rotavírusových enteritíd (23,0%), 45 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (39,9%), 35 krát adenovírusové enteritídy (30,9%) a 7 krát iné vírusové enteritídy (6,2%).

Oproti minulému roku (9 ochorení, chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2022 v skupine rotavírusových enteritíd k nárastu chorobnosti o 188,9% a vykázali sme 26 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 51,0/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli 20 krát sporadicky, 1 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine. Ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 6 predškolákov, 7 školákov a 3 dospelé osoby. Laboratórne potvrdených bolo 25 ochorení, 1 nevyšetrené ochorenie bolo vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 15 ochorení (57,7%). Tri choré deti boli riadne očkované proti rotavírusom vakcínou Rotarix.

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bolo 11 ochorení (chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov), vykázali sme v tomto roku 45 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 88,3/100 000 obyvateľov). Charakter výskytu bol 20 krát sporadický, 6 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine, 3 krát 3 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine. Ochorelo 14 malých detí mimo kolektívu, 7 predškôľakov, 11 školákov, 3 stredoškôľáci a 10 dospelých osôb. Laboratórne potvrdených bolo 43 ochorení, 1 nevyšetrené a 1 negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadali 22 ochorení (48,9%).

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 35 ochorení (chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku boli hlásené 2 ochorenia. Ochorenia boli sporadické, všetky laboratórne potvrdené u 9 detí mimo kolektív, 16 predškôľakov, 8 školákov a 2 dospelých osôb. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Oproti minulému roku, kedy nebolo v okrese hlásené ochorenie na enteritídy vyvolané astrovírusmi sme v roku 2022 vykázali 7 prípadov, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia boli sporadické, laboratórne potvrdené (5 krát vyvolané astrovírusmi a 2 krát enterovírusmi) u 6 detí mimo kolektívu a 1 predškôľáka. Tri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Skupina vírusových hepatítid

V roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali už piaty rok po sebe ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu A, ale vykázali sme 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu E, 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 6 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 3 krát nosičstvo HBsAg. Úmrtie na vírusovú hepatitídu sme v okrese v roku 2022 nezaznamenali.

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásené 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov, čo je rovnako ako v minulom roku. Minulý rok boli vykázané 2 prípady (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) a priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,9/100 000 obyvateľov (1 prípad). Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B u 57-ročného neočkovaného muža v pravidelnom sledovaní hematológa, na substitučnej liečbe imunoglobulínmi v mesačných intervaloch. V rámci hematologickej kontroly bolo zistená elevácia hepatálnych testov, následne odber sérológií potvrdil akútnu VHB.

Ochorenie na vírusovú hepatitídu typu E sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 1 ochorenie. V roku 2022 vykazujeme 2 sporadické neobjasnené ochorenia u 16-ročnej stredoškôľáčky a 59-ročného muža (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli potvrdené sérologicky dôkazom protilátok anti HEV IgM pozitívne.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 3,2 prípadu s chorobnosťou 6,2/100 000 obyvateľov. Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 6 krát chronická vírusová hepatitída C.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlani 3 neobjasnené ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu. Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 4 ochorenia na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 6 prípadov a chorobnosť mala hodnotu 11,8/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 mužov a 1 žena a to 1 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 15,2/100 000 obyvateľov) a 5 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 61,6/100 000 obyvateľov).

V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 1 nosiča HBsAg, v roku 2022 evidujeme 3 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 2 ženy. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 95,4% - 98,8 %. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Šaľa v 2 pediatrických obvodoch. Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u tetanu (A35), diftérie (A36), osýpok (B05), rubeoly (B06), parotitídy (B26), pertussisu (A37). V tomto roku bolo hlásené jedno ochorenie na hemofilovú meningitídu (G00.0) s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2022 zaznamenali po 1 ochorení na hemofilovú meningitídu (G00.0) a pneumokokovú meningitídu (G00.1) (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie na pneumokokovú meningitídu bolo u 66-ročného polymorbídneho neočkovaného muža, hospitalizovaného na KAIM FN Nové Zámky. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu. Vyšetrenie likvoru PCR: Streptococcus pneumoniae, mikroskopicky g+ koky, kultivačne negatívny. Pacient exitoval na multiorgánové zlyhanie.

Ochorenie na hemofilovú meningitídu bolo hlásené u 64-ročného neočkovaného muža, ktorý bol hospitalizovaný pre bolesti ľavého ucha, ľavej polovice hlavy a krku, teploty a nauzeu. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu, sérologicky PCR Haemophilus influenzae /multiplex panel Medirex/, čo následne potvrdilo aj RT-PCR vykonané v OLM RÚVZ Banská Bystrica. RT-PCR Haemophilus influenzae B bol negatívny. Ochorenie skončilo uzdravením.

Skupina respiračných ochorení

V roku 2022 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu, legionársku chorobu, erysipel.

Lekári v okrese Šaľa v roku 2022 hlásili 7 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 9 prípadov s chorobnosťou 17,5/100 000 obyvateľov, je to menej o 22,2%. Najviac 6 prípadov bolo v skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 248,5/100 000 obyvateľov) a 1 prípad vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli hlásené v mesiacoch jún, júl a august s maximom 4 prípadov (57,1%) v mesiaci jún. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

V roku 2022 vykazujeme 1 ochorenie na šarlach (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2021, kedy sme nezaznamenali žiadne ochorenie.

V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na herpes simplex (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorela 1 žena (100%), čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. Ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 5-9 ročných detí, pričom vekovošpecifická chorobnosť bola 41,4/100 000 obyvateľov. Výskyt ochorenia bol zaznamenaný v mesiaci september. Ochorenie bolo diagnostikované ako herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída (B00.2).

V roku 2022 bolo v okrese hlásených 18 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 35,4/100 000 obyvateľov, oproti roku 2021, kedy bolo v okrese hlásených 24 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 46,8/100 000 obyvateľov). V 1 prípade bolo ochorenie vykázané ako zosterová choroba oka (B02.3) a 17 ochorení bolo vykázaných ako zoster bez komplikácie (B02.9).

V roku 2022 v okrese vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov na infekčnú mononukleózu oproti roku 2021, kedy sme v okrese vykazovali nulový výskyt. Obidve ochorenia boli diagnostikované ako Gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0).

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásených 17 573 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 76 824,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 12 025 ochorení s chorobnosťou 60 061,4 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 31,6%. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení bolo 3333 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 14 571,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 19% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter aj charakter lokálnych epidémií. V okrese Šaľa bol v roku 2022 laboratórne potvrdený vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie metódou RT-PCR 4x a 1x antigénovým testom vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

V roku 2022 sme vykazovali 3 ochorenia na akútnu bronchitídu vyvolanú rinosyncyciálnym vírusom, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (66,7%) a 1 žena (33,3%). Dve ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0 ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 452,5/100 000 obyvateľov a jedno ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4 ročných detí/vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov, všetky ochorenia boli vykázané v mesiaci december. Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na pediatrickom oddelení FNsP NZ a jedno ochorenie na detskej klinike FN NR. Všetky ochorenia boli vykázané

V roku 2022 sme v okrese vykážali 6 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 11,9/100 000 obyvateľov. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti chrípke. Jedno ochorenie malo komplikáciu – zápal pľúc. Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 6 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI ani na pandemickú chrípku.

Aj v roku 2022 pretrvávala pandémie ochorenia COVID-19. V okrese sme zaznamenali v roku 10 971 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 21 523,5/100 000 obyvateľov. V roku 2021 sme evidovali spolu 7799 prípadov. Ochorelo 5151 mužov (47%) a 5820 žien (53%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 34 931,0/100 000 obyvateľov (860 prípadov) bola vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb, 27 175,3/100 000 obyvateľov (2205 prípadov) bola vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb. Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 4612 ochorení vykázaných v mesiaci február, ďalších 2755 prípadov bolo hlásených v marci 2022.

Importovaných bolo 21 ochorení, najviac 5 prípadov z Rakúska, po 4 prípady z Talianska, Tanzánie, po 2 prípady z Poľska, po 1 prípade z Francúzska, Írska, Slovinska, Ukrajiny, Rumunska a Česka. Reinfekcie boli zaznamenané v 1062 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 158 ochorení. Z celkového počtu ochorení 10 971 bolo očkovaných 5306 osôb, čo predstavuje 48,4%. Očkovaných čiastočne bolo 162 osôb, očkovaných riadne bolo 2719 osôb, základné + preočkovanie malo 2425 osôb.

Skupina neuroinfekcií

V roku 2022 sme v okrese Šaľa oproti minuloročnému nulovému výskytu zaznamenali 2 ochorenia na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). Jedno ochorenie bolo evidované v mesiaci jún a druhé v mesiaci október. Obidva prípady si vyžiadali hospitalizáciu a skončili sa uzdravením. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení likvoru po 1 krát ako nešpecifikovaná vírusová encefalitída (A86) a po 1 krát ako enterovírusová meningitída (A87.0).

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Šaľa v priebehu roka 2022 evidovali 2 ochorenia s chorobnosťou 3,9/100 000 obyvateľov. Jedno ochorenie bolo evidované v mesiaci október a druhé v mesiaci november, obidva prípady si vyžiadali hospitalizáciu a v jednom prípade skončilo ochorenie úmrtím. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení likvoru po 1 krát ako pneumokoková meningitída (G00.1) a po 1 krát hemofilová meningitída (G00.0).

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2022 sme v skupine zoonóz vykázali len ochorenia na lymfskú boreliózu a poranenia zvieratám.

V porovnaní s minulým rokom kedy boli vykázané 3 ochorenia (chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali 7 prípadov na lymfskú boreliózu (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov), pričom všetky prípady boli sérologicky potvrdené. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 4 prípadoch poštípacie kliešťom, 1 krát poštípacie iným hmyzom a 2 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Klinicky sa ochorenia manifestovali 3 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 4 prípadoch ako kĺbna forma lymfskej boreliózy.

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v priebehu roka 2022 v okrese vykázali 3 poranenia zvieratám podozrivým z besnoty (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov). Jednalo sa o pohryznutie neznámymi zvieratami. Antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne.

Nákazy kože a slizníc

V porovnaní s minulým rokom (24 prípadov, chorobnosť 46,3/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 sme v okrese Šaľa v porovnaní s minuloročným nulovým výskytom zaznamenali 1 ochorenie na pedikulózu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov

V porovnaní s minulým rokom (11 prípadov, chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali nárast prípadov s počtom 18 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov. Sporadický charakter malo 12 ochorení a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 prípady v rodine.

Iné infekcie – nezaradené

V roku 2022 bolo vykázaných 6 ochorení na iné septikémie, čo je chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 5 prípadov s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži (66,7%) a 2 ženy (33,3%) a to v troch vekových skupinách. Podľa etiológie boli prípady diagnostikované ako: septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi 1 krát, septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami 3 krát, nešpecifikovaná septikémia, septický šok 2 krát. Z celkového počtu ochorení nemalo žiadne nozokomiálny pôvod a 1 ochorenie skončilo úmrtím na sepsu.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 5 ochorení na syfilis (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov), v roku 2022 neevidujeme žiadny prípad.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 10 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 19,5/100 000 obyvateľov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásených bolo 5 ochorení, čo je chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 3 muži a 2 ženy vo všetkých vekových skupinách od 15 do 54-rokov veku. Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku. Ochorenia boli diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovo-pohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsiňových žliaz (A54.0).

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa v roku 2022 hlásené 18 krát chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov) a 3 krát anogenitálne bradavice (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov).

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v roku 2022 v okrese Šaľa vykázali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 2 žien a 1 muža v troch vekových skupinách. Ochorenia sa manifestovali 2 krát ako brušná forma aktinomykózy a 1 krát ako kožná forma aktinomykózy. V 2 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu.

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 7 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali 11 prípadov. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži a 3 ženy prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 124,2/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (3 ochorenia). Pôvodca ochorenia *Enterobius vermicularis* bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

V roku 2022 sme zaznamenali v okrese Šaľa 7 prípadov bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli hlásené 2 prípady. Jednalo sa o 5 mužov a 2 ženy vo vekových skupinách 25-54-ročných osôb.

Úmrtia na infekčné ochorenia

V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 7 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 6 krát na ochorenia Covid-19 a 1 krát na nenozokomiálnu sepsu.

Nozokomiálne infekcie

Za rok 2022 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 159 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 158 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 1 ochorenie bolo vyhládané v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb je 42,6, v jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa evidujeme v tomto roku jedno nozokomiálne ochorenie na sepsu – prevalencia 2,5.

Všetky nozokomiálne ochorenia v zariadeniach sociálnych služieb boli koronavírusové infekcie, ktoré sa vyskytli v 9 epidémiách.

Jedenkrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolice u pacienta s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae* CPE.

V tabulce č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese Šaľa v roku 2022

V tabulke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 10 rokov
v okrese Šaľa.

Tabuľka II.1.Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy, okres Šaľa rok 2022

Dg.	2022	2021	2022/2021	P 2017-2021	2022/P	Chor. 2022	Pr. ch.2017-2021
A02	38	29	1,31	43,6	0,87	74,55	84,48
A02N	2	0	0,00	1	2,00	3,92	1,94
A03	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A04	47	69	0,68	76,8	0,61	92,21	148,81
A040	1	0	0,00	1	1,00	1,96	1,94
A043	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A045	42	65	0,65	71,4	0,59	82,40	138,35
A046	0	1	0,00	1,2	0,00	0,00	2,33
A047	4	3	1,33	3	1,33	7,85	5,81
A07	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A08	113	22	5,14	37,4	3,02	221,69	72,47
A080	26	9	2,89	24	1,08	51,01	46,50
A081	45	11	4,09	6,8	6,62	88,28	13,18
A082	35	2	17,50	6	5,83	68,67	11,63
A083	7	0	0,00	0,6	11,67	13,73	1,16
A09	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A21	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A32	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A370	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,78
A38	1	0	0,00	0,2	5,00	1,96	0,39
A40	1	0	0,00	0,6	1,67	1,96	1,16
A402	1	0	0,00	0,6	1,67	1,96	1,16
A41	6	5	1,20	4,6	1,30	11,77	8,91
A410	0	2	0,00	1,4	0,00	0,00	2,71
A411	1	1	1,00	1,6	0,63	1,96	3,10
A415	3	2	1,50	1,6	1,88	5,89	3,10
A419	2	0	0,00	0	0,00	3,92	0,00
A51	0	3	0,00	1,4	0,00	0,00	2,71
A53	0	2	0,00	1,8	0,00	0,00	3,49
A69	3	2	1,50	1,6	1,88	5,89	3,10
A841	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,78
A87	1	0	0,00	0,2	5,00	1,96	0,39
B01	7	9	0,78	142,6	0,05	13,73	276,31
B02	18	24	0,75	39	0,46	35,31	75,57
B15	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	2,33
B16	1	1	1,00	1,2	0,83	1,96	2,33
B171	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
B181	3	3	1,00	1,4	2,14	5,89	2,71
B182	6	4	1,50	1,8	3,33	11,77	3,49
B27	2	0	0,00	3,6	0,56	3,92	6,98
B58	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,55
B86	18	11	1,64	24,2	0,74	35,31	46,89
G00	2	0	0,00	0,2	10,00	3,92	0,39
G000	1	0	0,00	0	0,00	1,96	0,00
G001	1	0	0,00	0,2	5,00	1,96	0,39
G61	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,78
M012	4	1	4,00	0,2	20,00	7,85	0,39
U071	10971	7799	1,41	1924,4	5,70	21523,58	3728,84
Z203	3	0	0,00	3	1,00	5,89	5,81
Z21	7	2	3,50	0,6	11,67	13,73	1,16

Tabuľka II.2. - Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Š a Ľ a za posledných 10 rokov

dg		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A02	a	32	22	41	54	63	45	56	25	29	38
	r	60,45	41,68	78,08	103,14	120,79	86,87	108,10	48,72	56,89	74,55
A02N	a	0	0	2	4	2	2	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	3,81	7,64	3,83	3,86	1,93	0,00	0,00	3,92
A03	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	0,00
A04	a	76	66	89	114	68	107	84	56	69	47
	r	143,56	125,05	169,48	217,74	130,37	206,56	162,16	109,14	135,37	92,21
A040	a	0	0	2	5	0	2	3	0	0	1
	r	0,00	0,00	3,81	9,55	0,00	3,86	5,79	0,00	0,00	1,96
A043	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	0,00
A045	a	69	65	82	100	65	99	76	52	65	42
	r	130,34	123,15	156,15	191,00	124,62	191,11	146,71	101,35	127,52	82,40
A046	a	0	0	0	2	2	1	1	1	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,82	3,83	1,93	1,93	1,95	1,96	0,00
A047	a	7	1	5	7	1	4	4	3	3	4
	r	13,22	1,89	9,52	13,37	1,92	7,72	7,72	5,85	5,89	7,85
A07	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00
A08	a	26	42	48	37	47	47	54	17	22	113
	r	49,11	79,58	91,41	70,67	90,11	90,73	104,24	33,13	43,16	221,69
A080	a	24	35	18	11	40	31	26	14	9	26
	r	45,34	66,31	34,28	21,01	76,69	59,84	50,19	27,29	17,66	51,01
A081	a	1	2	24	25	5	4	14	0	11	45
	r	1,89	3,79	45,70	47,75	9,59	7,72	27,03	0,00	21,58	88,28
A082	a	1	5	6	1	2	12	14	0	2	35
	r	1,89	9,47	11,43	1,91	3,83	23,17	27,03	0,00	3,92	68,67
A083	a	0	0	0	0	0	0	0	3	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,85	0,00	13,73
A09	a	20	7	0	12	0	1	0	2	0	0
	r	37,78	13,26	0,00	22,92	0,00	1,93	0,00	3,90	0,00	0,00
A21	a	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	3,90	0,00	0,00

A27	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	a	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	3,79	0,00	0,00	1,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	16	11	6	7	0	1	0	1	0	0
	r	30,22	20,84	11,43	13,37	0,00	1,93	0,00	1,95	0,00	0,00
A38	a	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,91	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	1,96
A40	a	0	2	3	0	0	2	1	0	0	1
	r	0,00	3,79	5,71	0,00	0,00	3,86	1,93	0,00	0,00	1,96
A402	a	0	1	2	0	0	2	1	0	0	1
	r	0,00	1,89	3,81	0,00	0,00	3,86	1,93	0,00	0,00	1,96
A403	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A408	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A41	a	2	10	5	10	8	5	3	2	5	6
	r	3,78	18,95	9,52	19,10	15,34	9,65	5,79	3,90	9,81	11,77
A410	a	0	4	2	1	2	2	1	0	2	0
	r	0,00	7,58	3,81	1,91	3,83	3,86	1,93	0,00	3,92	0,00
A411	a	1	3	1	3	3	1	1	2	1	1
	r	1,89	5,68	1,90	5,73	5,75	1,93	1,93	3,90	1,96	1,96
A415	a	0	3	1	5	3	2	1	0	2	3
	r	0,00	5,68	1,90	9,55	5,75	3,86	1,93	0,00	3,92	5,89
A419	a	1	0	1	1	0	0	0	0	0	2
	r	1,89	0,00	1,90	1,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,92
A51	a	0	2	0	2	2	1	1	0	3	0
	r	0,00	3,79	0,00	3,82	3,83	1,93	1,93	0,00	5,89	0,00
A53	a	0	1	2	4	0	2	3	2	2	0
	r	0,00	1,89	3,81	7,64	0,00	3,86	5,79	3,90	3,92	0,00
A69	a	0	0	1	1	0	1	0	5	2	3
	r	0,00	0,00	1,90	1,91	0,00	1,93	0,00	9,74	3,92	5,89
A841	a	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	3,86	0,00	0,00	0,00
A87	a	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,91	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	1,96

B01	a	224	140	187	71	321	121	155	107	9	7
	r	423,14	265,25	356,10	135,61	615,44	233,58	299,22	208,54	17,66	13,73
B02	a	4	9	10	4	52	39	48	32	24	18
	r	7,56	17,05	19,04	7,64	99,70	75,29	92,66	62,37	47,08	35,31
B15	a	0	2	6	0	6	0	0	0	0	0
	r	0,00	3,79	11,43	0,00	11,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B16	a	0	1	2	0	0	0	3	2	1	1
	r	0,00	1,89	3,81	0,00	0,00	0,00	5,79	3,90	1,96	1,96
B171	a	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,90	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00
B181	a	3	4	2	2	1	2	0	1	3	3
	r	5,67	7,58	3,81	3,82	1,92	3,86	0,00	1,95	5,89	5,89
B182	a	1	4	2	3	0	0	2	3	4	6
	r	1,89	7,58	3,81	5,73	0,00	0,00	3,86	5,85	7,85	11,77
B27	a	13	9	14	19	9	3	4	2	0	2
	r	24,56	17,05	26,66	36,29	17,26	5,79	7,72	3,90	0,00	3,92
B58	a	0	0	8	1	1	2	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	15,23	1,91	1,92	3,86	0,00	1,95	0,00	0,00
B86	a	1	10	12	36	25	23	38	24	11	18
	r	1,89	18,95	22,85	68,76	47,93	44,40	73,36	46,78	21,58	35,31
G00	a	1	0	1	1	0	1	0	0	0	2
	r	1,89	0,00	1,90	1,91	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	3,92
G000	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
G001	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	0,00	1,96
G61	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00	0,00	1,96	0,00
M012	a	0	0	0	2	0	0	0	0	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96	7,85
U071	a	0	0	0	0	0	0	0	1823	7799	10971
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3552,98	15300,56	21523,58
Z203	a	7	12	4	5	5	3	4	3	0	3
	r	13,22	22,74	7,62	9,55	9,59	5,79	7,72	5,85	0,00	5,89
Z21	a	2	0	0	1	1	0	0	0	2	7
	r	3,78	0,00	0,00	1,91	1,92	0,00	0,00	0,00	3,92	13,73

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Šaľa za rok 2022

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

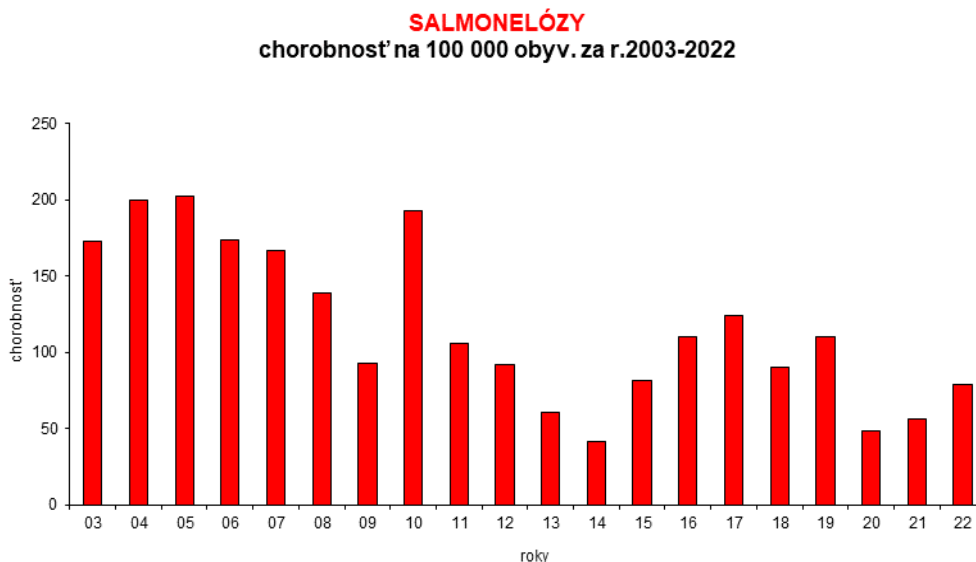
Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus.

K 31.12.2022 neevidujeme v okrese žiadneho bacilonosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 40 prípadov salmonelóz, čo je chorobnosť 78,5/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (29 prípadov chorobnosť 36,5/100 000 obyvateľov) je to nárast 37,9%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (44,6 prípadov, chorobnosť 86,4/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu o 10,3%.

V 38 prípadoch išlo o manifestné ochorenia, v 2 prípadoch o inaparentnú infekciu.

Podľa pohlavia ochorelo 21 mužov (52,5%) a 19 žien (47,5%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 35-45-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky u 0-ročných detí 678,7/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí 633,3/100 000 obyvateľov (12 ochorení).

Sezonalita bola typická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom 8 prípadov (20,0%) v máji.

Ochorenia sa vyskytli v 36 ohniskách, sporadicky v 32 prípadoch a 4 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Kultivačne potvrdených bolo 39 ochorení. Najčastejšie sa v 32 prípadoch ako etiologické agens uplatnila *Salm. enteritidis*. Fagotypizácia salmonel nebola v priebehu roku z NRC pre salmonely hlásená.

Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v roku 2022 v okrese Šaľa

Izolovaný typ salmonely	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.Bližšie neurčená	2	5,26	0	100,00	2	5,00
S.Cotham	1	2,63	0	100,00	1	2,50
S.Enteritidis	32	84,21	2	100,00	34	85,00
S.Stanley	1	2,63	0	100,00	1	2,50
S.Typhimurium	1	2,63	0	100,00	1	2,50
ZES-kult.nevyšetrený	1	2,63	0	100,00	1	2,50

Ako faktor prenosu udávali chorí najčastejšie 17 krát (42,5%) kuracie mäso, 10 krát vajička (25,0%), 6 krát mäsové výrobky (15,0%), 2 krát výrobky z vajec (5,0%), 1 krát kontaminované ruky (2,5%) a 4 ochorenia (10,0%) zostali epidemiologicky neobjasnené.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 3 ochorenia na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí.

Prehľad faktorov prenosu nákazy u 0-ročných detí:

Vek v mesiacoch	Forma ochorenia		Faktor prenosu			Typ salmonely		
	ochorenie	vylučovanie	Kontaminované ruky	hydínové mäso	neobjasnené	S.enteritidis	S.cot ham	S. bližšie neurčená
3-mesačné	1	-	1	-	-	-	1	-
4-mesačné	1	-	-	-	1	-	-	1
9-mesačné	1	-	-	-	-	1	-	-
S p o l u	3	-	1	1	1	1	1	1

Z celkového počtu 40 prípadov salmonelóz vykázaných v okrese Šaľa v roku 2022 si 9 ochorení (22,5%) vyžiadalo hospitalizáciu.

V ohniskách salmonelóz boli v roku 2022 na kultivačné vyšetrenie odobraté po 1 krát detský feniklový čaj, umelá mliečna výživa, trus a podstielka agamy bradatej s negatívnym výsledkom.

V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali importované ochorenia.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v okrese Šaľa v roku 2021 žiadnu epizóciu salmonelózy u zvierat.

V priebehu roku sme v okrese nezaznamenali žiadnu epidémiu salmonelózy.

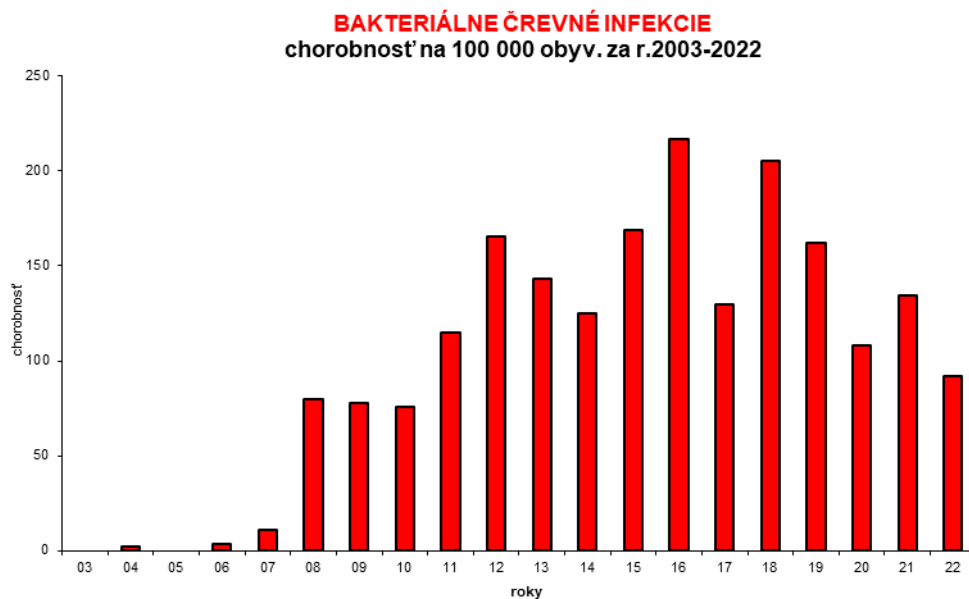
Bacilová dyzentéria (A03)

Za posledných 10 rokov sme v okrese Šaľa vykázali ochorenie na bacilovú dyzentériu iba raz a to v roku 2018 (1 prípad, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 69 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 134,5/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k poklesu

chorobnosti o 31,9% a spolu bolo hlásených 47 ochorení, čo je chorobnosť 92,2/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (76,8 prípadu, chorobnosť 148,8/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 38,8%.

Podľa pohlavia ochorelo 24 mužov (51,1%) a 23 žien (48,9%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 527,7/100 000 obyvateľov (10 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 452,5/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 0-ročných detí.

Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 8 prípadov (17,0%) bolo hlásených v júni.

Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 1 krát (2,0%) ako infekcie enteropatogénnymi E.coli, 42 krát ako kampilobakteriáza (89,4%) a 4 krát ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (8,6%).

Etiológia bakteriálnych črevných infekcií:

TYP		Freq.	Perc.
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	41	87,23
Campylobacter nešpecifikovaný	nešpecifikované	1	2,13
Clostridium difficile	nešpecifikované	1	2,13
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	1	2,13
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	1	2,13
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	1	2,13
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O55	1	2,13

Infekcia enteropatogénnymi E.coli (A04.0)

Zaznamenali sme 1 ochorenie, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

Sporadické ochorenie na enteritídu vyvolanú enteropatogénnymi E.coli O55 bolo hlásené u 4-mesačného dieťaťa mimo kolektívu. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

Kampylobakteriôza (A04.5)

V priebehu roku bolo hlásených 42 ochorení na kampylobakteriôzu, čo je chorobnosť 82,4/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 65 prípadov s chorobnosťou 126,7/100 000 obyvateľov.

Charakter výskytu bol 40 krát sporadický a 1 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdené boli všetky ochorenia. Ako etiologické agens sa uplatnil 41 krát (97,6%) Campylobacter jejuni a 1 krát (2,4%) Campylobacter nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu Campylobacter species v stolici).

Podľa kolektívu ochorelo 8 malých detí mimo kolektívu, 5 detí navštevujúcich MŠ, 9 školákov, 5 vysokoškolákov a 15 dospelých osôb.

V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 25 krát (59,5%) konzumáciu kuracieho mäsa.

<u>Faktor prenosu:</u>	<u>počet:</u>	<u>%</u>
kuracie mäso	25 krát	59,5%
mäsové výrobky	8 krát	19,0%
bravčové mäso	4 krát	9,5%
<u>neobjasnený faktor prenosu</u>	<u>5 krát</u>	<u>12,0%</u>
Spolu:	42 prípadov	100,0%

Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení (11,9%). V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 importované ochorenie na kampylobakteriôzu z Česka. Neboli hlásené žiadne epidémie.

Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (A04.7)

V priebehu roku boli v tejto skupine diagnóz v okrese Šaľa hlásené 4 ochorenia (chorobnosť 7,9/100 000 obyvateľov), čo je o 33,3% viac ako vlani.

Ochorenia sa vyskytli iba u dospelých osôb nad 35 rokov veku a diagnóza bola u chorých potvrdená dôkazom toxínu Clostridium difficile v stolici, a to 1 krát toxínu A, 1 krát toxínu B, 1 krát toxínu A aj B a 1 prípad bol vykázaný ako možný na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia.

Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

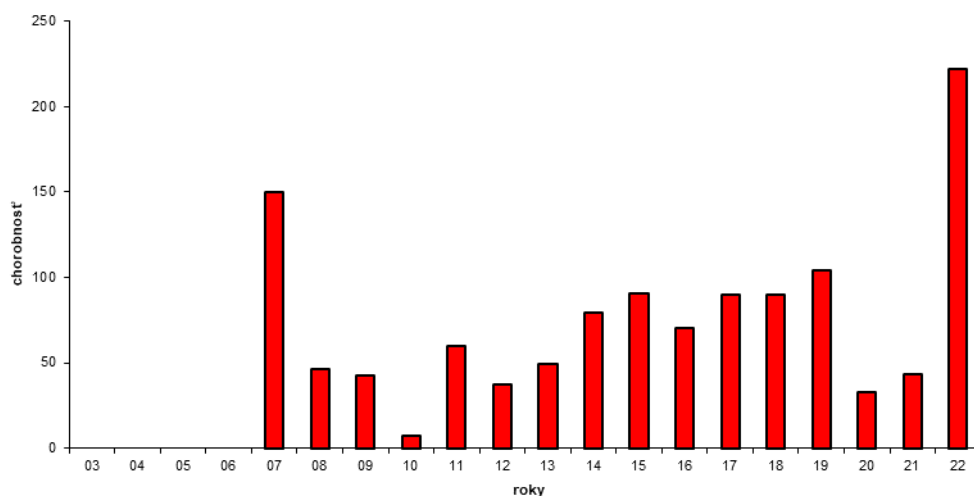
Za celé sledované 20-ročné obdobie sme ochorenie v tejto skupine alimentárnych infekcií zaznamenali iba raz a to 10 ochorení v roku 2006 (chorobnosť 18,5/100 000 obyvateľov). Aj tento rok bola chorobnosť nulová.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie (A08)

V skupine vírusových črevných infekcií sa chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 22 ochorení s chorobnosťou 42,9/100 000 obyvateľov 5-násobne zvýšila a bolo vykázaných 113 prípadov, čo je chorobnosť 221,7/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (37,4 prípadu, chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov) je to taktiež nárast o 202,1%.

Podľa pohlavia ochorelo 60 mužov (53,1%) a 53 žien (46,9%). Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných a 45-54-ročných osôb. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 3 393,7/100 000 obyvateľov (15 ochorení) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí.

VÍRUSMIA INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKČIE
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac po 16 krát (po 14,2%) v apríli a novembri.

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 26 rotavírusových enteritíd (23,0%), 45 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (39,9%), 35 krát adenovírusové enteritídy (30,9%) a 7 krát iné vírusové enteritídy (6,2%).

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Oproti minulému roku (9 ochorení, chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2022 v tejto skupine ochorení k nárastu chorobnosti o 188,9% a vykázali sme 26 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 51,0/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 20 krát sporadicky, 1 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine. Ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 6 predškolákov, 7 školákov a 3 dospelé osoby.

Laboratórne potvrdených bolo 25 ochorení, 1 nevyšetrené ochorenie bolo vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 15 ochorení (57,7%). Tri choré deti boli riadne očkované proti rotavírusom vakcínou Rotarix. Zaznamenali sme 1 importované ochorenie z Bulharska.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bolo 11 ochorení (chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov), vykázali sme v tomto roku 45 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 88,3/100 000 obyvateľov).

Charakter výskytu bol 20 krát sporadický, 6 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine, 3 krát 3 prípady v rodine a 1 krát 4 prípady v rodine.

Ochorelo 14 malých detí mimo kolektívu, 7 predškolákov, 11 školákov, 3 stredoškólači a 10 dospelých osôb. Laboratórne potvrdených bolo 43 ochorení, 1 nevyšetrené a 1 negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadali 22 ochorení (48,9%).

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 35 ochorení (chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku boli hlásené 2 ochorenia.

Ochorenia boli sporadické, všetky laboratórne potvrdené u 9 detí mimo kolektív, 16 predškolákov, 8 školákov a 2 dospelých osôb. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Iné vírusové enteritídy (A08.3)

Oproti minulému roku, kedy nebolo v okrese hlásené ochorenie na enteritídy vyvolané astrovírusmi sme v roku 2022 vykázali 7 prípadov, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov.

Všetky ochorenia boli sporadické, laboratórne potvrdené (5 krát vyvolané astrovírusmi a 2 krát enterovírusmi) u 6 detí mimo kolektívu a 1 predškoláka. Tri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

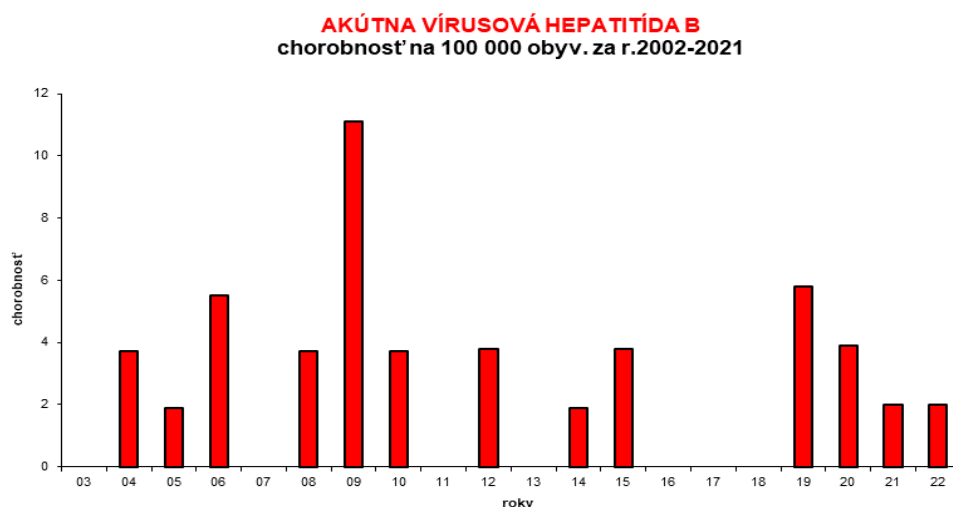
III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2022 sme v okrese Šaľa nezaznamenali už piaty rok po sebe ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu A, ale vykázali sme 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu E, 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 6 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 3 krát nosičstvo HBsAg. Úmrtie na vírusovú hepatitídu sme v okrese v roku 2022 nezaznamenali.

Diagnóza/parenterálny výkon		Spolu
B169	nezistený	1
B181	nezistený	3
B182	aplikácia injekcie - drogy	2
	tetovanie	1
	zubné ošetrovanie	1
	nezistený	2

Akútna vírusová hepatitída B (B16)

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásené 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov, čo je rovnako ako v minulom roku. Minulý rok boli vykázané 2 prípady (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) a priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,9/100 000 obyvateľov (1 prípad).

Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B u 57-ročného neočkovaného muža s chronickou lymfatickou leukémiou v remisii v pravidelnom sledovaní hematológa, na

substitučnej liečbe imunoglobulínmi v mesačných intervaloch. V rámci hematologickej kontroly bolo zistená elevácia hepatálnych testov, následne odber sérologií potvrdil akútnu VHB. Pacient bol hospitalizovaný na IK FN Nitra. V rodine zabezpečený lekársky dohľad (sérologické vyšetrenie a vakcinácia) u 2 kontaktov. Ochorenie zostalo epidemiologicky nobjasnené.

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

Ochorenie v tejto skupine vírusových hepatitíd sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 1 ochorenie. V roku 2022 vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov).

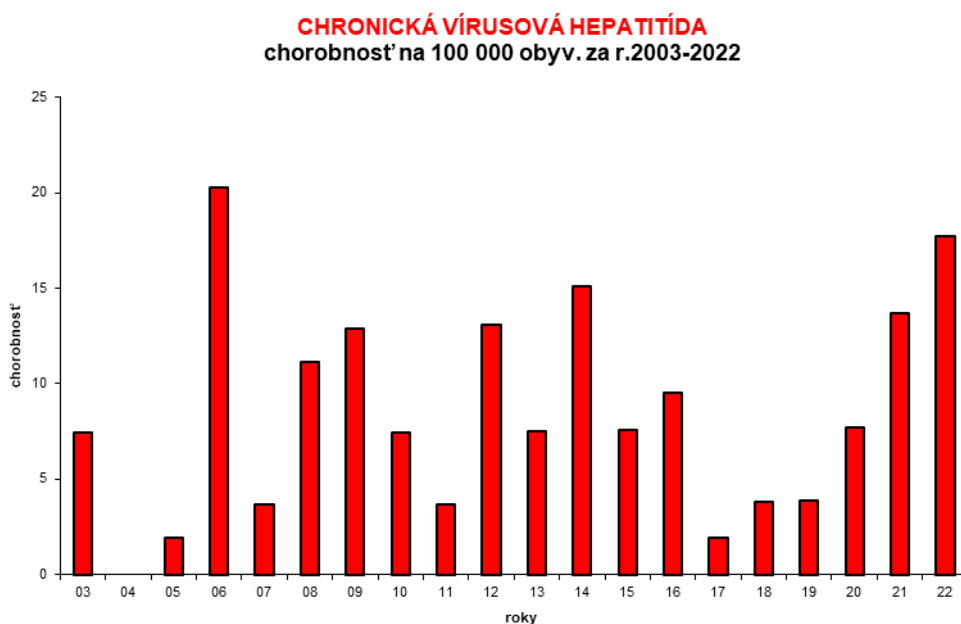
Sporadické neobjasnené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu E bolo hlásené u 16-ročnej stredoškolačky, prejavujúce sa intermitentnými subfebrilitami, nechutenstvom a nauzeou, laboratórne eleváciou hepatálnych testov a priameho bilirubínu. Ochorenie bolo potvrdené sérologicky dôkazom protilátok anti HEV IgM pozitívne, anti HEV IgG negatívne. Ochorenie bolo zistené pri hospitalizácii. Lekársky dohľad bol zabezpečený u 1 kontaktu.

Sporadické sérologicky potvrdené ochorenie u 59-ročného muža, ktorý bol akútne prijatý na Infekčnú kliniku pre ikterus v dif.dg. a eleváciu hepatálnych testov. Zo sérologií anti HEV IgM pozitívne. Epidemiologická anamnéza negatívna, v rodine zabezpečený lekársky dohľad u 1 kontaktu.

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 3,2 prípadu s chorobnosťou 6,2/100 000 obyvateľov.

Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 6 krát chronická vírusová hepatitída C.

Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlni 3 ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Sporadické neobjasnené ochorenie na chronickú VHB u 54-ročného neočkovaného muža s negatívnou epidemiologickou anamnézou zistené v rámci hospitalizácie pri onkologickom ochorení. Kontakty nemá žiadne.

Importované ochorenie na chronickú VHB zistené v rámci vyšetrení pre potreby cudzineckej polície u 29-ročného neočkovaného muža z Vietnamu. Epidemiologická anamnéza negatívna. Úzke kontakty na Slovensku nemá.

Importované ochorenie na chronickú VHB zistené v rámci vyšetrení pre potreby cudzineckej polície u 30-ročného neočkovaného muža z Vietnamu. Epidemiologická anamnéza negatívna. Úzke kontakty na Slovensku nemá.

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 4 ochorenia na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 6 prípadov a chorobnosť mala hodnotu 11,8/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 mužov a 1 žena a to 1 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 15,2/100 000 obyvateľov) a 5 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 61,6/100 000 obyvateľov).

Sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú VHC u 35-ročného muža, ktorý udáva v anamnéze amatérske tetovanie. Ochorenie bolo zistené v rámci preventívnej prehliadky. V rodine zabezpečené 2 kontakty.

Ochorenie na chronickú VHC u 36-ročného muža, ktorý od 18 rokov užíva i.v. pervitín a iné omamné látky. T.č. nastúpil na liečbu do Psychiatrickej nemocnice. Kontakty neudáva žiadne.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 36-ročného muža zistené v rámci vyšetrení pred reprodukčnou graviditou. Pacient bol v minulosti vo väzení, kde podstúpil extrakciu zuba. Sérologické vyšetrenie manželky bolo negatívne.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 37-ročného muža, zistené v rámci preventívnej prehliadky. Anamnéza získaná od otca pre nespoluprácu pacienta. V roku 2020 bol hospitalizovaný na psychiatrii pre psychotické poruchy, vtedy v moči prítomné amfetamíny, ale požívanie drog i.v. popieral, priznával užívanie návykových látok formou čajov.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 31-ročného muža, zistené v rámci preventívnej prehliadky. V anamnéze udával i.v. užívanie pervitínu pred 13 rokmi. V rodine zabezpečené vyšetrenie u 3 kontaktov.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 42-ročnej ženy, ktorá udáva sexuálny kontakt s HCV pozitívnymi osobami. Terajší aj predchádzajúci partner evidovaný ako PCR HCV RNA pozitívny. Pozitivita bola u nej zistená v rámci predoperačného vyšetrenia. Ďalšie kontakty neudáva.

Nosič vírusovej hepatitídy B Z22.5

V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 1 nosiča HBsAg, v roku 2022 evidujeme 3 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 2 ženy. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Nosičstvo HBsAg zistené u 50-ročnej neočkovanej ženy z Vietnamu v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Nosičstvo HBsAg zistené u 58-ročnej ženy z Vietnamu v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Nosičstvo HBsAg zistené u 52-ročného muža v rámci predoperačného vyšetrenia. V anamnéze udával brušnú operáciu (apendektómiu) pred 30 rokmi. Zabezpečené sérologické vyšetrenie u 2 kontaktov, očkovanie nebolo potrebné pre zistenie prítomnosti protilátok proti VHB.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 95,4% - 98,8 %. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Šaľa v 2 pediatrických obvodoch.

Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u:

tetanu (A35), ochorenie za celé sledované 20-ročné obdobie v okrese nevyskytlo;

diftérie (A36), ochorenie nebolo v okrese za posledných 20 rokov diagnostikované;

osýpok (B05), od roku 1984 do roku 2018, kedy sme zaznamenali 5 ochorení, bola chorobnosť nulová;

rubeoly (B06), nebola evidovaná od roku 1997;

parotitídy (B26), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2003;

pertussisu (A37), naposledy evidovaný 1 prípad v roku 2020.

Hemofilová meningitída (G00.1)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2022 zaznamenali 1 ochorenie na hemofilovú meningitídu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie na hemofilovú meningitídu bolo hlásené u 64-ročného neočkovaného muža, ktorý bol hospitalizovaný pre bolesti ľavého ucha, ľavej polovice hlavy a krku, teploty a nauzeu. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu, sérologicky PCR Haemophilus influenzae bližšie neurčený /multiplex panel Medirex/, čo následne potvrdilo aj RT-PCR vykonané v OLM RÚVZ Banská Bystrica. Ochorenie skončilo uzdravením.

Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2022 zaznamenali 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie na pneumokokovú meningitídu u 66-ročného polymorbídneho neočkovaného muža, hospitalizovaného na KAIM FN Nové Zámky. Udával 5.10.22 bolesti ľ. ucha, od 17.10.22 užíval ATB pre zápal vonkajšieho zvukovodu. Od 1.11. zhoršenie zdravotného stavu-Teplota 39°C, bolesti hlavy, dezorientácia, privolaná RLP s následnou hospitalizáciou. Pre poruchu vedomia napojený na UPV. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu. Vyšetrenie likvoru PCR: Streptococcus pneumoniae, mikroskopicky g+koky, kultivačne negatívny. Pacient exitoval na multiorgánové zlyhanie.

III.4. Skupina respiračných ochorení

V roku 2022 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu, legionársku chorobu, erysipel.

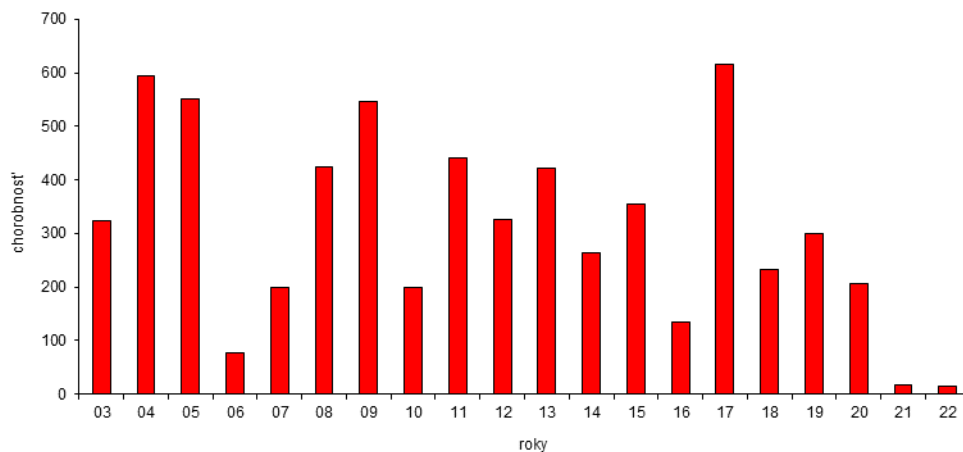
Varicella – ovčie kiahne (B01)

Lekári v okrese Šaľa v roku 2022 hlásili 7 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 9 prípadov s chorobnosťou 17,5/100 000 obyvateľov, je to menej o 22,2.% Najviac 6 prípadov bolo v skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 248,5/100 000 obyvateľov) a 1

prípád vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov).

Ochorenia boli hlásené v mesiacoch jún, júl a august s maximom 4 prípadov (57,1%) v mesiaci jún. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

OVČIE KIAHNE - VARICELLA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Scarlatina - šarlach (A38)

V roku 2022 vykazujeme 1 ochorenie na šarlach (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2021, kedy sme nezaznamenali žiadne ochorenie.

Herpes simplex (B00)

V roku 2022 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na herpes simplex (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorela 1 žena (100%), čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. Ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 5-9 ročných detí, pričom vekovošpecifická chorobnosť bola 41,4/100 000 obyvateľov.

Výskyt ochorenia bol zaznamenaný v mesiaci september. Ochorenie bolo diagnostikované ako herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída (B00.2).

Herpes zoster -plazivec pásový (B02)

V roku 2022 bolo v okrese hlásených 18 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 35,4/100 000 obyvateľov, oproti roku 2021, kedy bolo v okrese hlásených 24 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 46,8/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (44,4%) a 10 žien (55,6%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách od 15 rokov veku vyššie, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 82,5/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb a 54,8/100 000 obyvateľov (5 ochorení) v skupine 65 a starších osôb.

Výskyt bol s výnimkou mesiacov jún, august, september a december hlásený po celý rok s maximom po 4 ochorenia v mesiacoch február a október.

V 1 prípade bolo ochorenie vykázané ako zosterová choroba oka (B02.3) a 17 ochorení bolo vykázaných ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2022 v okrese vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov, oproti roku 2021, kedy sme v okrese vykazovali nulový výskyt.

Podľa pohlavia ochoreli 1 muž (50%) a 1 žena (50%) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí s vekovošpecifickou chorobnosťou 52,8/100 000 obyvateľov(1 ochorenie) a vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb s vekovošpecifickou chorobnosťou 42,4/100 000 obyvateľov (1 ochorenie).

Ochorenia boli hlásené v mesiaci február a november. Obidve ochorenia boli diagnostikované ako Gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2022 bolo v okrese Šaľa hlásených 17 573 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 76 824,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 12 025 ochorení s chorobnosťou 60 061,4 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 31,6%.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení bolo 3333 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 14 571,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 19% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter aj charakter lokálnych epidémií.

Najviac ochorení 3220 (18,3%) sme zaznamenali v mesiaci december, 1962 (11,2%) v mesiaci november a 1919 (10,9%) v mesiaci október. Výchovno - vzdelávací proces bol prerušený v 15 ZŠ, 21 MŠ a 1 SŠ. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 438 205,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (4816 ochorení), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2022 bol klinický priebeh komplikovaný u 1058 prípadov (6,0%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy 3,1% z počtu ochorení a 51,7% z počtu komplikácií a otitídy 2,6% z počtu ochorení a 42,6% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 0,3% z počtu ochorení a 5,7% z počtu komplikácií.

V okrese Šaľa bol v roku 2022 laboratórne potvrdený vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie metódou RT-PCR 4x a 1x antigénovým testom vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J20.5)

V roku 2022 sme vykazovali 3 ochorenia na RSV, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (66,7%) a 1 žena (33,3%). Dve ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0 ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 452,5/100 000 obyvateľov a jedno ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4 ročných detí/vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov, všetky ochorenia boli vykázané v mesiaci december. Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na pediatrickom oddelení FN sP NZ a jedno ochorenie na detskej klinike FN NR.

Sezónna chrípka (J10)

V roku 2022 sme v okrese vykazovali 6 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 11,9/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 5 mužov (83,3%) a 1 žena (16,7%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 126,6/100 000 obyvateľov (3 prípady) bola vo vekovej skupine 15- 19 ročných osôb.

Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch apríl (1 prípad), november(1 prípad) a december (4 prípady). Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Hospitalizáciu si

vyžiadali 3 ochorenia a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti chrípke. Jedno ochorenie malo komplikáciu – zápal pľúc.

Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 6 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie.

SARI (J10.7)

V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Pandemická chrípka (J10.9)

V roku 2022 v okrese nebolo hlásené ochorenie na pandemickú chrípku.

COVID-19

Aj v roku 2022 pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. V okrese sme zaznamenali v roku 10 971 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 21 523,5/100 000 obyvateľov. V roku 2021 sme evidovali spolu 7 799 prípadov .

Ochorelo 5 151 mužov (47%) a 5 820 žien (53%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 34 931,0/100 000 obyvateľov (860 prípadov) bola vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb, 27 175,3/100 000 obyvateľov (2 205 prípadov) bola vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb. Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 4 612 ochorení vykázaných v mesiaci február, ďalších 2 755 prípadov bolo hlásených v marci 2022.

Importovaných bolo 21 ochorení, najviac 5 prípadov z Rakúska, po 4 prípady z Talianska, Tanzánie, po 2 prípady z Poľska, po 1 prípade z Francúzska, Írska, Slovinska, Ukrajiny, Rumunska a Česka.

Reinfekcie boli zaznamenané v 1062 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 158 ochorení, opísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma:

Respiračná – 9 043x, febrilná – 1 573x, bezpríznaková – 258x, neznámy údaj – 35x, kĺbna – 22x, pľúcna – 15x, , senzorická – 11x, črevná – 6x, kardiálna – 5x, faryngálna – 2x, kožná – 1x.

Z celkového počtu ochorení 10 971 bolo očkovaných 5 306 osôb, čo predstavuje 48,4%.

Očkovaných čiastočne bolo 162 osôb, očkovaných riadne bolo 2 719 osôb, základné + preočkovanie malo 2 425 osôb.

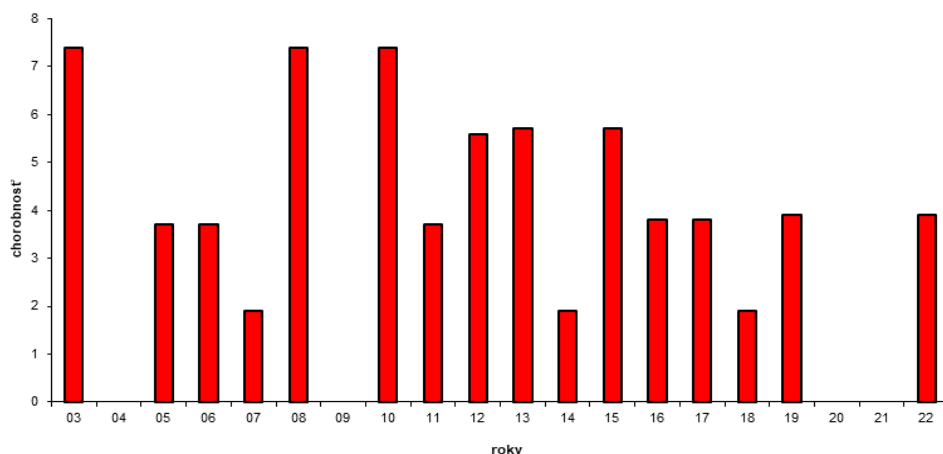
III.5. Neuroinfekcie

Vírusové infekcie CNS (A86 , A87.0)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa oproti minuloročnému nulovému výskytu zaznamenali 2 ochorenia na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). Ochoreli dve ženy v mesiaci jún a október. Ochorenia boli zaznamenané v dvoch vekových skupinách a to 10-14 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 obyvateľov) a 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov).

V prvom prípade išlo o 54-ročnú ženu, ktorá bola prijatá v mesiaci jún na Infekčnú kliniku pre suspektnú meningitídu. V anamnéze respiračný infekť v regresii. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a pozitívneho biochemického vyšetrenia likvoru. Likvor bol mikroskopicky, kultivačne a sérologicky negatívny. Ochorenie skončilo uzdravením.

VÍRUSOVÉ INFEKČIE CNS
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

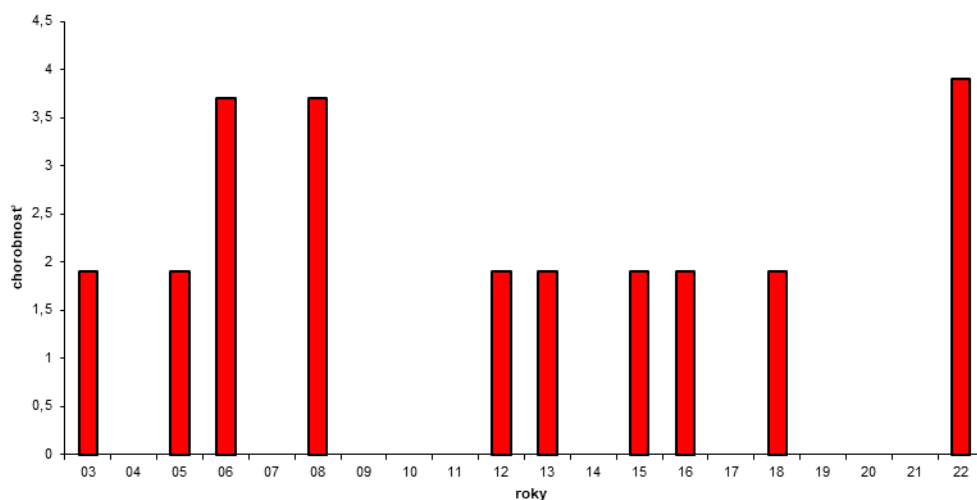

V druhom prípade v mesiaci október bolo ochorenie zaznamenané u 14 - ročnej školáčky, ktorá bola prijatá na detskú kliniku pre horúčky, opakované zvracanie, bolesti hlavy a chrbta. Pri prijíme mala pozitívne meningeálne príznaky a bola dehydratovaná. V likvore prítomné lymfocyty a mierne zvýšená proteínorachia. Z likvoru hlásené pozitívne enterovírusy /multiplex panel Medirex/. Klinický stav sa postupne zlepšuje, prepustená do ambulantnej starostlivosti. Ochorenie skončilo uzdravením.

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00, G001)

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Šaľa oproti minuloročnému nulovému výskytu zaznamenali v roku 2022 dve ochorenia s chorobnosťou (3,9/100 000 obyvateľov).

BAKTERIÁLNY ZÁPÁL MOZGOVÝCH PLIEN
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2003-2022

Na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako:

Hemofilová meningitída (G00.0)

V mesiaci október bolo evidované ochorenie u 64-ročného neočkovaného muža (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov). Pacient hospitalizovaný pre bolesti ľavého ucha, ľavej polovice hlavy a krku, teploty a nauzeu. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu, sérologicky PCR Haemophilus influenzae /multiplex panel Medirex/, čo následne potvrdilo aj RT-PCR vykonané v OLM RÚVZ Banská Bystrica. RT-PCR Haemophilus influenzae B bol negatívny. Ochorenie skončilo uzdravením.

Pneumokoková meningitída (G00.1)

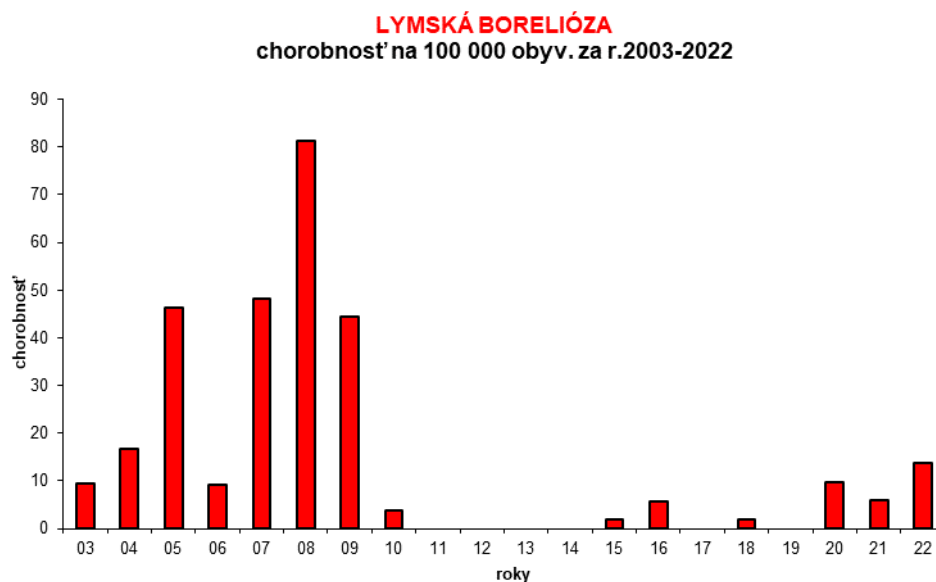
Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci november u 66-ročného polymorbídneho neočkovaného muža (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov), hospitalizovaného na KAIM FN Nové Zámky. Udal bol bolesti ľavého ucha, s následnou ATB terapiou pre zápal vonkajšieho zvukovodu. Neskôr zhoršenie zdravotného stavu - teplota 39°C, bolesti hlavy, dezorientácia, privolaná RLP s následnou hospitalizáciou. Pre poruchu vedomia napojený na UPV. Biochemické vyšetrenie likvoru potvrdilo purulentnú meningitídu. Vyšetrenie likvoru PCR: Streptococcus pneumoniae, mikroskopicky g+koky, kultivačne negatívny. Pacient exitoval na multiorgánové zlyhanie.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Lymská borelióza (A69.2, M01.2)

V porovnaní s minulým rokom kedy boli vykázané 3 ochorenia (chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali 7 prípadov na lymskú boreliózu (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli 3 krát u mužov a 4 krát u žien a to po 2 prípady vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 27,5/100 000 obyvateľov) a v 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 21,9/100 000 obyvateľov). Ostatné prípady sa vyskytli po 1 prípade od vekovej skupiny 25 až 54 ročných osôb.

Ochorenia boli zaznamenané od marca do septembra, s maximom v mesiaci júl a to v 2 prípadoch. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 4 prípadoch poštípajúce kliešťom, 1 krát poštípajúce iným hmyzom a 2 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB. Klinicky sa ochorenia manifestovali 3 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 4 prípadoch ako kĺbna forma lymfatickej boreliózy.

V jednom prípade si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v priebehu roku 2022 v okrese vykázali 3 poranenia zvieratám podozrivým z besnoty (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia boli poranené 2 muži (66,7%) a 1 žena (33,3%). Z hľadiska veku sa ochorenia prejavili po 1 prípade vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 41,4/100 000 obyvateľov), 15-19 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 42,4/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov).

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

Druh poranenia	Počet	%
Pohryznutie	3x	100,0

Lokalizácia poranení podozrivými zvieratami:

Lokalizácia poranenia	Počet	%
Ruka	2x	66,7
Noha	1x	33,3

Počet poranených osôb podľa druhu zvierat'a:

Druh zvierat'a	Počet poranených osôb	%
Pes	1x	33,3
Mačka	1x	33,3
Potkan	1x	33,3

Použitá vakcína:

Druh vakcíny:	Názov a výrobca	Počet vakcinovaných	%
Vakcína z mozgového tkaniva	VERORAB Pasteur-Mérieux, Francúzsko	3 krát	100,0

Revakcinácia bola vykonaná :

Druh vakcíny	Počet revakcinovaných
Verorab	0

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne poranenie a antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne. V 1 prípade nebola antirabická vakcinácia dokončená (podané 2 dávky, jednalo sa o dieťa vyrastajúce v oblasti s nízkym hygienickým štandardom. Napriek poučeniu, sa zákonný zástupca s dieťaťom na ďalšie podanie vakcíny nedostavili).

U vakcinovaných osôb sa nevyskytli nežiadúce reakcie po očkovaní. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nehlásila v priebehu roku 2022 v okrese žiadne ohnisko besnoty.

III.7. Nákazy kože a slizníc

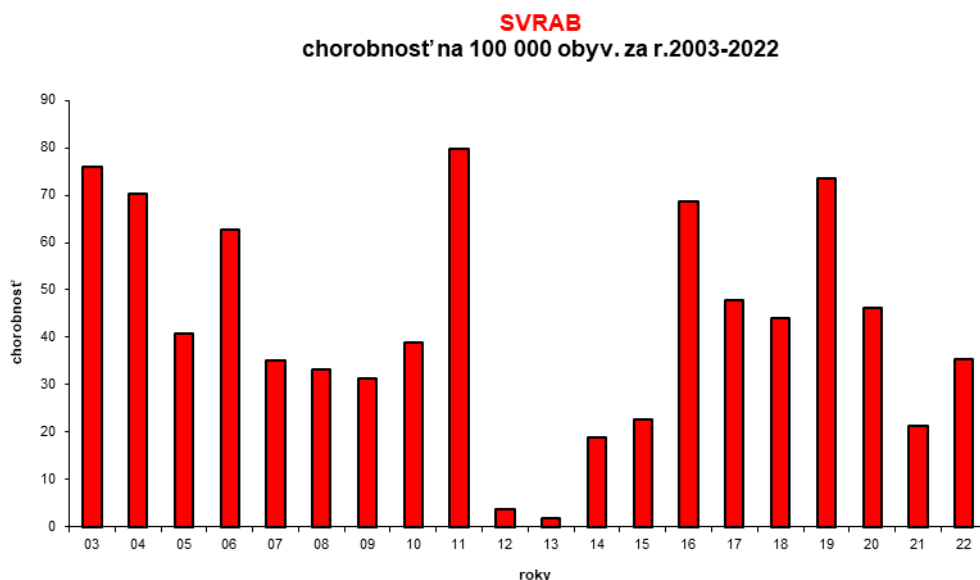
Pedikulóza (B85.0)

V roku 2022 sme v okrese Šaľa v porovnaní s minuloročným nulovým výskytom zaznamenali 1 ochorenie na pedikulózu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo zaznamenané v mesiaci február u 3 ročného dievčaťa (vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov).

Svrab (B86)

V porovnaní s minulým rokom (11 prípadov, chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov) sme v roku 2022 zaznamenali nárast prípadov s počtom 18 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov.

Sporadický charakter malo 12 ochorení a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 prípady v rodine.

Podľa pohlavia ochorelo 9 žien (50%) a 9 mužov (50%) vo vekových skupinách od 5 až 9 ročných detí, pričom najvyšší počet prípadov s celkovým počtom 5 bol vo vekovej skupine 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 76,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli celoročne s maximom 5 prípadov v mesiaci marec.

Podľa kolektívov ochoreli 5 žiaci ZŠ (27,8%), 2 študenti SŠ (11,1%) a 11 osôb (61,1%) mimo kolektív.

Charakter výskytu:	Počet ohnísk:	Počet prípadov:	%
sporadické ochorenia	12 krát	12 prípadov	66,7%
<u>2 prípady v rodine</u>	<u>3 krát</u>	<u>6 prípady</u>	<u>33,3%</u>
Spolu:	15 ohnísk	18 prípadov	100%

Prameň pôvodcu nákazy sa podarilo objasniť v 2 prípadoch (11,1%). Ochorenia sme zaznamenali 3 krát u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Iné septikémie (A41.1, A41.5, A41.9)

V roku 2022 bolo vykázaných 6 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 5 prípadov s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 4 muži (66,7%) a 2 ženy (33,3%) a to v troch vekových skupinách.

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov			Spolu	Vekovo-špecifická chorobnosť
	A41.1	A41.5	A41.9		
45-54 roční	1	-	-	1	12,8/100 000
55-64 roční	-	2	-	2	27,5/100 000
65+ roční	-	1	2	3	32,9/100 000
S p o l u :	1	3	2	6	

Podľa etiológie boli prípady diagnostikované ako:

septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	(A41.1)	1 krát
septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	(A41.5)	3 krát
Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	(A41.9)	2 krát

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

Etiologické agens	Počet
Enterobacter cloacae	1
Klebsiella pneumoniae	1
Escherichia coli	1
Staphylococcus haemolyticus	1
Neodobratá hemokultúra	2
S p o l u :	6

Z celkového počtu ochorení nemalo žiadne nozokomiálny pôvod a 1 ochorenie skončilo úmrtím.

Syfilis (A50 - A53)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykážali 5 ochorení na syfilis (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov), v roku 2022 neevidujeme žiadny prípad.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

Rok:	počet ochorení:	chorobnosť:
2016	6	11,4/100 000 obyvateľov
2017	2	3,8/100 000 obyvateľov
2018	3	5,8/100 000 obyvateľov
2019	4	7,7/100 000 obyvateľov
2020	2	3,9/100 000 obyvateľov
2021	5	9,8/100 000 obyvateľov

Výskyt ochorení na syfilis v roku 2022 podľa vekových skupín

Veková skupina	A51.0	A51.3	A51.5	A53.0	A53.9	Vekovošpecifická chorobnosť
15-19-roční						
35-44-roční						
45-54-roční						
S p o l u	-	-	-	-	-	-

Gonokoková infekcia (A54.0)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 10 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 19,5/100 000 obyvateľov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásených bolo 5 ochorení, čo je chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 3 muži a 2 ženy vo všetkých vekových skupinách od 15 do 54-rokov veku.

Výskyt ochorení na gonokokovú infekciu v roku 2022 podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov	Vekovošpecifická chorobnosť
15-19-roční	1	42,4/100 000
20-24-roční	2	80,3/100 000
35-44-roční	1	12,3/100 000
35-44-roční	1	12,8/100 000
S p o l u	5	9,8/100 000

Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku. Ochorenia boli diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovo-pohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.0).

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A63.0)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa kožnými lekármi v roku 2022 hlásené:

Chlamýdiové infekcie močovo-pohlavnej sústavy (chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov)	A56.0	18 ochorení
Anogenitálne bradavice (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov)	A63.0	3 ochorenia

Aktinomykóza (A42.1, A42.8)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu, sme v roku 2022 v okrese Šaľa vykázali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli u 2 žien a 1 muža v troch vekových skupinách a to po 1 prípade v skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov), 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov).

Diagnóza bola potvrdená histologickým nálezom *Actinomyces odontolyticus*, *Actinomyces neuii* a *Actinomyces sp.* V 1 prípade pacient udal poranenie pri strihaní ruží, následne začala rana bolieť a vytvoril sa absces. V ostatných 2 prípadoch boli ochorenia epidemiologicky neobjasnené.

Ochorenia sa manifestovali 2 krát ako brušná forma aktinomykózy a 1 krát ako kožná forma aktinomykózy. Z hľadiska sezonality boli ochorenia zaznamenané v mesiacoch február, august a október.

V 2 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu.

Enterobióza (B80)

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 7 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali 11 prípadov. Podľa pohlavia ochorelo 4 muži a 3 ženy prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 124,2/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (3 ochorenia). Pôvodca ochorenia *Enterobius vermicularis* bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

V roku 2022 sme zaznamenali v okrese Šaľa 7 prípadov bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli hlásené 2 prípady. Jednalo sa o 5 mužov a 2 ženy vo vekových skupinách 25-54-ročných osôb.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V priebehu roku 2022 sme v okrese Šaľa zaznamenali 7 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 6 krát na ochorenia Covid-19 a 1 krát na nenozokomiálnu sepsu.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5)

58-ročný pacient v sledovaní hematológa pre CLL, aktuálne v remisii, s akútnou hepatítidou B (od 04/2022) bol akútne prijatý na Infekčnú kliniku pre akútne zhoršenie zdravotného stavu z dif dg. Pri prijíme pacient udáva, že pred 5 dňami začal pozorovať nárast obvodu brucha a opuchy DK, cíti tlak v bruchu, v noci pred prijatím mu na ňom začervenala koža, bez zvýšenej TT. Laboratórne pri prijíme hepatopathia, hyperbilirubinémia, hypoalbuminémia, retencia N katabolitov, septická elevácia zápal. parametrov (PCT 7,220, CRP 96,74), Doplnené USG vyšetrenie abdomenu s nálezom hepatosplenomegálie, ascitu, na prednej brušnej stene erytém. V ďalšom priebehu napriek komplexnej a plne vyťaženej liečbe klinický stav bez priaznivej odozvy, prehľbuje sa porucha vedomia, centralizácia obehu, rozvrat vnútorného prostredia na podklade HTR a DIC. Dňa 24.6.2022 o 12:17 konštatovaný exitus letalis. Pitva nerobená

III.9. Nozokomiálne infekcie

Za rok 2022 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 159 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 158 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 1 ochorenie bolo vyhládané v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) je 42,6, v jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa evidujeme v tomto roku jedno nozokomiálne ochorenie na sepsu – prevalencia 2,5.

Rozdelenie NN podľa výskytu v ZSS okresu Šaľa:

DD Nešporova Šaľa	48	48-koronavírusová infekcia
ZSS a ZpS Vlčany	25	25- koronavírusová infekcia
ZpS Solidaritas Šaľa	10	10- koronavírusová infekcia
ZSS Orlik Močenok	3	3- koronavírusová infekcia
DSS KKP Močenok	11	11-koronavírusová infekcia
DOS Tešedíkovo	20	20-koronavírusová infekcia
DD Mil.samaritána Močenok	15	15-koronavírusová infekcia
DSS Adventus Močenok	14	14-koronavírusová infekcia
DSS Trnovec n. Váhom	12	12-koronavírusová infekcia
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa-dialýza	1	1-sepsa

V zariadeniach sociálnych služieb v okrese Šaľa evidujeme v roku 2022 spolu 9 epidémii koronavírusových ochorení:

1. ZSS Solidaritas n.o. Šaľa

V zariadení sociálnych služieb Solidaritas n.o. v Šali evidujeme od 10. do 21.2. 2022 epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Spolu ochorelo 10 prijímateľov sociálnych služieb z 36-tich a 6 zamestnancov z 24 exponovaných. Všetci pozitívne testovaní PSS boli izolovaní v zariadení. Taktiež boli odizolované ich blízke kontakty. Chorý personál bol vylúčený z práce. Ochorenia mali mierny priebeh, liečba symptomatická. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

2. Domov dôchodcov (DD) Nešporova Šaľa

V DD v Šali evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 3. do 14.3. 2022 ochorelo 48 klientov zo 76-ich, z 25 osôb personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili ako celková slabosť, subfebrílie, kašeľ, nádcha. Ako prvý ochorel klient po ambulantnej návšteve zdravotníckeho zariadenia. Štyria klienti boli nezaočkovaní, piati mali 2 dávky a 13 boli očkovaní 3-mi dávkami. Protiepidemické opatrenia boli zápisnične nariadené, v zariadení pristúpili ku krízovému plánu.

3. Zariadenie sociálnych služieb ADVENTUS Vlčany

V ZSS v obci Vlčany evidujeme od 18. do 31.3.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Z 30 klientov bolo antigénovo pozitívne testovaných 25 klientov a z 15-ich osôb personálu 5 osôb. Ochorenia mali mierny priebeh – slabosť, nádcha a kašeľ. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

4. Domov sociálnych služieb (DSS) Trnovec nad Váhom

V DSS v Trnoveci nad Váhom evidujeme v čase od 7. do 18.3.2022 epidemický výskyt kovidových infekcií. Zo 16 klientov bolo antigénovo pozitívne testovaných 12, z 9-ich osôb personálu bolo pozitívnych 6 zamestnancov. Ochorenia mali mierny priebeh, subfebrílie, kašeľ a nádcha. Chorý personál bol vylúčený z práce a pozitívni klienti boli izolovaní v zariadení. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli nariadené zápisnične.

5. Dom opatrovateľskej služby (DOS) Tešedíkovo – epidemický výskyt U0711

V DOS v Tešedíkove evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 22. do 4.4.2022 malo pozitívny antigénový test 17 prijímateľov sociálnych služieb zo 17, z 12 osôb personálu ochorela jedna osoba. Klinicky sa ochorenia prejavili ako slabosť a nádcha. Pozitívni PSS boli odizolovaní v zariadení, protiepidemické opatrenia boli nariadené zápisnične.

6. Epidemický výskyt kovidových infekcií DSS Adventus v Močenku

V Domove sociálnych služieb Adventus v Močenku evidujeme epidemický výskyt koronavírusových ochorení u klientov aj personálu zariadenia. V čase od 26.6. do 6.7.2022 ochorelo 6 osôb personálu a 14 klientov z celkového počtu 23 exponovaných (9 zamestnancov a 14 klientov zariadenia). Klinický priebeh ochorení bol mierny, kašeľ, nádcha a bolesť hrdla. Hospitalizácia na infekčnom oddelení bola potrebná u 2 klientov. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zápisnične nariadené.

7. Epidemický výskyt kovidových infekcií DD Milosrdného samaritána v Močenku

V Domove dôchodcov Milosrdného samaritána v Močenku evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 25. do 30.7.2022 ochorelo 15 klientov z celkového počtu 38 klientov a z 13 osôb personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia manifestovali ako svalová slabosť, bolesti hrdla, nechutenstvo a v 3-ch prípadoch aj s teplotami do 38°C. Jeden klient bol hospitalizovaný na infekčnej klinike, traja pozitívne testovaní klienti exitovali na základné ochorenie. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

8. Dom opatrovateľskej služby (DSS) Tešedíkovo

V DSS v Tešedíkove evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 27.8. do 6.9.2022 mali z celkového počtu 16 exponovaných klientov pozitívny antigénový test 3 klienti. Všetky ochorenia mali ľahký klinický priebeh - nádcha, bolesti tela a kašeľ. Z 12 osôb personálu neochorel nikto. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

9. Epidemický výskyt kovidových infekcií v DOS KKP v Močenku

V Domove sociálnych služieb Komunita Kráľovnej pokoja (DOS KKP) v Močenku evidujeme epidemický výskyt 18-tich kovidových infekcií. V čase od 11. do 22.12.2022 mali z celkového počtu 40 prijímateľov sociálnych služieb (PSS) pozitívny antigénový test jedenásti, z 32 osôb personálu ochoreli siedmi. Klinický obraz: febrility, nádcha a kašeľ. Jeden PSS bol pre zhoršený klinický stav a potrebu oxygenoterapie hospitalizovaný na infekčnej klinike, kde na druhý deň hospitalizácie exitoval na kardiorespiračné zlyhanie. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zápisnične nariadené.

Sepsa B-BRAUN Avitum – dialyzačné služby Šaľa

-81-ročný polymorbídny pacient zaradený do chronického dialyzačného programu pre CHRI a dialyzovaný 3-krát týždenne. Pri prijatí na dialýzu pacient septický – febrility do 39,5°C, triašky, tachykardia a elevácia zápalových parametrov. Doporučená hospitalizácia. Odber hemokultúr s nálezom Enterococcus faecium. Podávaná antibiotická terapia podľa citlivosti mala na sepsu dobrý klinický dopad.

Jedenkrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolice u pacienta s pozitívnym nálezom Klebsiella pneumoniae CPE.

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2022

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
DD Nešporova Šaľa	48	76	63,2
ZSS a ZpS Vlčany	25	30	83,3
ZpS Solidaritas Šaľa	10	36	27,8
ZSS Orlík Močenok	3	105	2,9
DSS KKP Močenok	11	40	27,5
DOS Tešedíkovo	20	16	125,0
DD Milosrd.samaritána Močenok	15	38	39,5
DSS Adventus Močenok	14	14	100,0
DSS Trnovec nad Váhom	12	16	75,0
Spolu ZSS	158	371	42,6
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa - dialýza	1	40 (6 276 dialýz)	2,5
S p o l u	159	411	38,7

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2022

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
DD Nešporova Šaľa	48	76	63,2
ZSS a ZpS Vlčany	25	30	83,3
ZpS Solidaritas Šaľa	10	36	27,8
ZSS Orlik Močenok	3	105	2,9
DSS KKP Močenok	11	40	27,5
DOS Tešedíkovo	20	16	125,0
DD Milosrd.samaritána Močenok	15	38	39,5
DSS Adventus Močenok	14	14	100,0
DSS Trnovec nad Váhom	12	16	75,0
Spolu ZSS	158	371	42,6
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa - dialýza	1	40 (6 276 dialýz)	2,5
S p o l u	159	411	38,7

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Šaľa za rok 2021

Diagnóza - MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcía %
A 402	Sepsa vyvol.streptokokom zo skupiny D	1	0,6
U071	COVID-19 potvrdený PCR	158	99,4
S p o l u		159	100,0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Šaľa zabezpečovali v roku 2022 zdravotnícku starostlivosť:

- Poliklinika Šaľa
- Ambulancie na území mesta Šaľa a v spádových obciach okresu (Tešedíkovo, Neded, Vlčany, Močenok)
- Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO a.s., Šaľa
- B. Braun AVITUM, s.r.o., dialyzačné služby, Šaľa
- Zariadenia sociálnej starostlivosti (ZSS)
- Denný stacionár

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach (ZZ) okresu Šaľa bol vykonaný 43x komplexnými preverkami a 1x mikrobiálnym monitoringom. **Tab. IV.1.1.**

Poliklinika, Nemocničná 1, Šaľa - je ZZ, ktoré združuje 42 ambulancií (29 odborných ambulancií, 7 zubných, 4 ambulancie všeobecných lekárov pre dospelých a 2 ambulancie pre deti a dorast). Sterilizačnú techniku využívajú odborné a zubné ambulancie. Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu (HER) boli vykonané v 15-tich ambulanciách (7x v zubných, 6x v odborných a 2x v ambulanciách pre deti a dorast).

Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO, a.s., Šaľa - je neštátne ZZ poskytujúce zdravotnícku starostlivosť zamestnancom DUSLO, a.s. Združuje 11 ambulancií (8 odborných ambulancií, 2 ambulancie praktických lekárov pre dospelých a 1 zubnú), RTG pracovisko a lekárňu. Kontroly HER boli vykonané v 4 ambulanciách (chirurgickej, ORL, očnej a zubnej ambulancii).

Neštátne ambulancie - v meste Šaľa sa nachádza 35 ambulancií (21 odborných ambulancií, 8 zubných, 3 ambulancie všeobecných lekárov a 3 pre deti a dorast).

Kontrola HER bola vykonaná 12-krát (6x v zubnej, 3x v odbornej ambulancii a 3x v ambulancii pre deti a dorast).

V obciach okresu sa nachádza 23 ambulancií, z toho je 9 ambulancií všeobecných lekárov (po 2 v Močenku a v Nedede, po jednej v Tešedíkove, Trnovci n/Váhom, Žihárči, Seliciach a v Diakovciach), 7 ambulancií pre deti a dorast (2 v Močenku, 1 v Seliciach, Trnovci n/Váhom, Tešedíkove, Nedede a Vlčanoch), 4 zubných (2 v Močenku, 1 v Nedede a 1 v Tešedíkove) a 3 odborné ambulancie (2x v Močenku a 1x v Nedede). Kontrola HER bola vykonaná 11-krát (7x v ambulancii pre deti a dorast a 4x v zubných ambulanciách).

B.Braun AVITUM s.r.o., - dialyzačné stredisko, Nemocničná 3, Šaľa - jedná sa o súkromné ZZ. V priestoroch dialyzačného strediska sa nachádza aj odborná nefrologická ambulancia pre dospelých. Stredisko sa nachádza v samostatných priestoroch. Pracovisko poskytuje hemodialýzy pre chronických a akútnych pacientov, ambulantné CAPD a starostlivosť o pacientov v nefrologickej ambulancii. Stredisko má dve monitorovacie sály, vo veľkej sa nachádza 9 dialyzačných lôžok a stanovisko pre sestry, v malej sále vyhradenej pre infekčných pacientov sa nachádzajú 3 lôžka. Upratovanie je zabezpečené svojpomocne vlastnými upratovačkami, ktoré využívajú farebné rozlíšenie upratovacích pomôcok. Pranie bielizne zabezpečuje firma RIO IPO s.r.o. Sereď. Nebezpečný odpad sa zberá a triedi denne. Likvidáciu zabezpečuje firma PolyStar, s.r.o. Šurany. Stredisko má vypracovaný prevádzkový poriadok, ktorý zahŕňa aj sanitačný poriadok s dezinfekciou dialyzačných strojov a úpravne vody. Sterilizáciu nevyužívajú, nakoľko sa používa jednorazový sterilný materiál. Kontrola HER bola vykonaná jedenkrát. Bola spojená s odberom sterov z prostredia a s odberom dezinfekčného prostriedku na účinnosť.

V okrese Šaľa evidujeme **9 ZSS** a **1 denný stacionár**.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu (HER)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach okresu Šaľa bol vykonaný 43x komplexnými previerkami: 18x v zubných ambulanciách, 12x v ambulanciách pre deti a dorast, 12x v odborných ambulanciách, 1x v dialyzačnom stredisku B. Braun Avitum s.r.o. a 1x mikrobiálny monitoring. **Tab. IV.1.**

Tab. IV.1.2 uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia. Z celkového počtu 11 sterov z prostredia bolo 7 vzoriek pozitívnych (63,6%).

Tab. IV.1.5 uvádza kontrolu sterilizačnej techniky. V okrese Šaľa sme evidovali 25 autoklávov (AUT) a 32 horúcovzduchových sterilizátorov (HS). V roku 2022 sme skontrolovali 23 AUT a 26 HS. Celkom sme v roku 2022 vykonali 49 kontrol sterilizačnej techniky. Pozitívny výsledok testovania sme nezaznamenali. Vyraďený bol 1 AUT a 5 HS, 1 AUT a 1 HS kontroluje súkromná firma MEDIREX GROUP.

Tab. IV.1.6 uvádza výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov. Celkom sme vyšetrili 11 vzoriek, z nich bolo 7 (63,6%) pozitívnych. Z 11 vzoriek z prostredia bola 1 vzorka dezinfekčného prostriedku na zistenie účinnosti a 1 ster z rúk zdravotníckeho pracovníka. Grampozitívna mikroflóra bola izolovaná 7x. Vo všetkých prípadoch bol zistený Staphylococcus koaguláza negatívny.

Sterilizácia na ambulanciách sa vykonávala podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007. O sterilizačných cykloch sa vedú sterilizačné denníky. V rámci vnútornej kontroly sterilizačnej techniky sa používajú chemické indikátory.

Dezinfekcia na ambulanciách je zabezpečovaná podľa platnej legislatívy a doporučení výrobcov. Spôsob, intervaly, expozičný čas a druh použitého dezinfekčného prípravku sú uvedené v sanitačných poriadkoch, ktoré sú vypracované pre jednotlivé ambulancie v rámci prevádzkových poriadkov.

Umývanie a dezinfekcia rúk zdravotníckeho personálu bola zabezpečená na ambulanciách systémom nástenných dávkovačov tekutých mydiel a dezinfekčných prostriedkov. Na utieranie rúk používali jednorazové utierky.

Upratovanie v rámci ambulancií bolo zabezpečené svojpomocne vlastnými zamestnancami alebo zmluvnými firmami podľa vypracovaného sanitačno-dezinfekčného programu. Pri upratovaní sa využíva dvoj etapový dekontaminačný postup.

Pranie bielizne - v ambulancijných zariadeniach je zabezpečené individuálne.

Likvidácia odpadov – v neštatných ambulanciách polikliniky, v obciach a v meste Šaľa má každá ambulancia zmluvu o odvoze biologického odpadu s firmami, ktoré majú na to oprávnenie.

Pri kontrolách HER sme zdravotníckych pracovníkov upozorňovali, aby:

- dodržiavali spôsob používania a striedania dezinfekčných prostriedkov podľa účinnej látky
- presne dodržiavali koncentráciu dezinfekčných prostriedkov podľa návodu na použitie a správnosť ich skladovania
- dodržiavali expozičný čas a kontrolovali dátum expirácie dezinfekčných prostriedkov ako aj ich striedanie v pravidelných intervaloch

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, dekontaminácie, očkovania proti VHB, pri poranení zdravotníckeho pracovníka a 12x pri vypracovávaní prevádzkového poriadku.

Rozhodnutia - v roku 2022 podľa § 12 boli vydané jedno rozhodnutie a 9 zápisníc pri epidémii COVID 19 v zariadeniach v okrese Šaľa.

Poznámka: Vysvetlivky skratiek izolovaných mikróbov vid' príloha.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2022 v okrese Šaľa

Oddelenie alebo ambulancné ZZ	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
lôžkové odd. - OAIM/JIS	-	-	-	-	-	-
lôžkové odd.- chirurg. smer	-	-	-	-	-	-
lôžkové odd. - nechirurg. smer	1	1	0	0	1	2
ambulancia všeobecní lekári	29	12	0	0	0	12
ambulancia odborní lekári	61	12	0	0	0	12
stomatológovia	20	18	0	0	0	18
SPOLU	111	43	0	0	1	44

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Šaľa

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
B.Baun AVITUM s.r.o.	-	-	-	11	7	63,6
SPOLU				11	7	63,6

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Šaľa

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístroj.	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	25	23	100,0	-	-	-	-	2
HVZ	32	26	100,0	-	-	-	-	6
FS	-	-	-	-	-	-	-	-
Plazma	-	-	-	-	-	-	-	-
EO	-	-	-	-	-	-	-	-
Iný	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	57	49	100,0	-	-	-	-	8

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
abs.		%				
Ruky personálu	1	1	100,0	STA.I-1	-	-
Pokožka a ruky pac.					-	-
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	-	-	-	-	-	-
Inkubátory	-	-	-	-	-	-
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	-	-	-	-	-	-
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	1	0	0	-	-	-
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	1	1	100,0	STA.I-1	-	-
Dezinfekčné roztoky	1	0	0	-	-	-
Lekárske roztoky a H ₂ O	-	-	-	-	-	-
Masti a gély	-	-	-	-	-	-
Pomôcky na stravovanie pacientov	-	-	-	-	-	-
Lôžkoviny a bielizeň	-	-	-	-	-	-
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	-	-	-	-	-	-
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	6	4	66,7	STA.I-4	-	-
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-	-	-	-
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	1	1	100,0	STA.I-1	-	-
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-	-	-	-
Výšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	-	-	-	-	-	-
SPOLU	11	7	63,6	-	-	-

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikroba:	Skratka: G+	G-
Acinetobacter	ACI	-
Aeromonas /A. hydrophila .../	AER	-
Alcaligenes faecalis	AF	-
Bordetella	BOR	-
Burkholderia	BUR	-
Campylobacter	CAM	-
Candida albicans	CAN.A	P
Citrobacter	CIT	-
Clostridium	CLO	+
Corynebacterium	COR	+
Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris	EC,EH,EV	-
Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corrodens	ENTB	-
Enterobacteriace /Pantola dispersia/	ENTBC	-
Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/	ENT	+
Flavobacter species	FLA	-
Haemophilus influenzae	HE.I	-
Hafnia	HAF	-
Klebsiella /K. pneumoniae.../	KLE	-
Kvasinky - iné	KV.I	K
Legionella	LEG	-
Mikrokoky	MIK	+
Morganella morganii (predtým Proteus m.)	MM	-
Moraxella /M. lacunata/	MOR	-
Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../	MYKP	P
Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/	MYK	P
Neisseria	NEI	-
Pasteurella species	PAS	-
Proteus mirabilis	PR.M	-
Proteus vulgaris	PR.V	-
Proteus - iný /P. morganii,/	PR.I	-
Plesne /Cladosporium sp., .../	PL	P
Providencia (P. rettgeri)	PRO	-
Pseudomonas aeruginosa	PS.A	-
Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky – Shewanella putrefaciens, Spingomonas paucimobilis/	PS.I	-
Salmonella	SAL	-
Sarcina	SAR	+
Serratia /S. marcescens/	SER	-
Shigella	SHI	-
Staphylococcus aureus	STA.A	+
Staphylococcus epidermidis	STA.E	+
Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/	STA.I	+
Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B /	STR.A	+
Streptococcus pneumoniae	STR.P	+
Streptococcus pyogenes	STR.S	+
Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../	STR.I	+
Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megaterium/	VSB	+
Yersinia	YER	-

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení okres Šaľa v roku 2022

Oddelenie	DD Šaľa Nešporova		ZpS a ZSS Vlčany		ZpS Solidaritas Šaľa		ZSS Orlík Močenok		DSS KKP Močenok		DOS Tešedíkovo		DD Milosrd. Samaritána Močenok		DSS Adventus Močenok		DSS Trnovec nad Váhom		B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa-dialýza		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
dialýza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,6	1	0,6
ZSS	48	30,2	25	15,7	10	6,3	3	1,9	11	6,9	20	12,6	15	9,4	14	8,8	12	7,5	-	-	158	99,4
Spolu	48	30,2	25	15,7	10	6,3	3	1,9	11	6,9	20	12,6	15	9,4	14	8,8	12	7,5	1	0,6	159	100,0

Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Šaľa za rok 2022

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
dialýza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,6
ZSS	-	-	-	-	-	-	158	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	158	99,4
SPOLU	-	-	-	-	-	-	158	99,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,6	-	-	159	100,0

Tab.III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Šaľa za rok 2022

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekolo- gické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2019-nCoV	-	-	-	-	-	-	158	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	158	99,4
Streptoc.sk.D	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,6
S P O L U	-	-	-	-	-	-	158	99,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,6	-	-	159	100,0

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz je uvedený vo výročnej správe za okres Nitra, ako sumár za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

V. Ostatné činnosti

Časť „V. Ostatné činnosti“ je uvedená vo výročnej správe za okres Nitra.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2022 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2022 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2022 v okrese Šaľa.

Tabuľka č. VI.4., v ktorej sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2022, je uvedená v sumári za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce vo výročnej správe za okres Nitra.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Š a P a - rok 2022

Diagnoza /Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	0	2	2
	r	0,00	7,71	3,92
A020	a	21	17	38
	r	83,86	65,56	74,55
A040	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
A045	a	24	18	42
	r	95,84	69,42	82,40
A047	a	0	4	4
	r	0,00	15,43	7,85
A080	a	17	9	26
	r	67,88	34,71	51,01
A081	a	21	24	45
	r	83,86	92,56	88,28
A082	a	16	19	35
	r	63,89	73,28	68,67
A083	a	6	1	7
	r	23,96	3,86	13,73
A38	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A402	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A411	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A415	a	2	1	3
	r	7,99	3,86	5,89
A419	a	1	1	2
	r	3,99	3,86	3,92
A421	a	0	2	2
	r	0,00	7,71	3,92
A428	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
A540	a	3	2	5
	r	11,98	7,71	9,81
A560	a	5	13	18
	r	19,97	50,14	35,31
A630	a	3	0	3
	r	11,98	0,00	5,89
A692	a	1	2	3
	r	3,99	7,71	5,89
A86	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
A870	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96

B002	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
B019	a	6	1	7
	r	23,96	3,86	13,73
B023	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
B029	a	8	9	17
	r	31,95	34,71	33,35
B169	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
B172	a	1	1	2
	r	3,99	3,86	3,92
B181	a	3	0	3
	r	11,98	0,00	5,89
B182	a	5	1	6
	r	19,97	3,86	11,77
B270	a	1	1	2
	r	3,99	3,86	3,92
B80	a	4	3	7
	r	15,97	11,57	13,73
B850	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
B86	a	9	9	18
	r	35,94	34,71	35,31
G000	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
G001	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
J10	a	1	0	1
	r	3,99	0,00	1,96
J100	a	0	1	1
	r	0,00	3,86	1,96
J101	a	4	0	4
	r	15,97	0,00	7,85
J205	a	2	1	3
	r	7,99	3,86	5,89
M012	a	2	2	4
	r	7,99	7,71	7,85
U071	a	5151	5820	10971
	r	20568,62	22445,91	21523,58
Z203	a	2	1	3
	r	7,99	3,86	5,89
Z21	a	5	2	7
	r	19,97	7,71	13,73
Z225	a	1	2	3
	r	3,99	7,71	5,89

Tabuľka VI.2. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Š a Ľ a - rok 2022

Diagnóza/Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	SA
A02	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,20	0,00	0,00	0,00	10,96	3,92
A020	a	3	12	8	2	3	0	3	0	3	3	1	38
	r	678,73	633,25	331,26	81,23	127,23	0,00	45,61	0,00	38,33	41,26	10,96	74,55
A040	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	226,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
A045	a	1	10	6	5	1	7	2	3	2	5	0	42
	r	226,24	527,70	248,45	203,09	42,41	281,12	30,40	36,97	25,55	68,77	0,00	82,40
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,32	0,00	0,00	32,89	7,85
A080	a	3	10	9	1	0	0	0	1	0	0	2	26
	r	678,73	527,70	372,67	40,62	0,00	0,00	0,00	12,32	0,00	0,00	21,93	51,01
A081	a	5	14	8	5	3	0	3	6	0	1	0	45
	r	1131,22	738,79	331,26	203,09	127,23	0,00	45,61	73,95	0,00	13,75	0,00	88,28
A082	a	4	18	8	3	0	0	1	1	0	0	0	35
	r	904,98	949,87	331,26	121,85	0,00	0,00	15,20	12,32	0,00	0,00	0,00	68,67
A083	a	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
	r	678,73	211,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,73
A38	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	52,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
A402	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	1,96
A411	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,78	0,00	0,00	1,96
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,51	10,96	5,89
A419	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,93	3,92
A421	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,78	13,75	0,00	3,92
A428	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	1,96
A540	a	0	0	0	0	1	2	0	1	1	0	0	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	80,32	0,00	12,32	12,78	0,00	0,00	9,81
A560	a	0	0	0	0	3	5	7	1	2	0	0	18
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	127,23	200,80	106,42	12,32	25,55	0,00	0,00	35,31
A630	a	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,40	12,32	0,00	0,00	0,00	5,89
A692	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,20	0,00	0,00	13,75	10,96	5,89
A86	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,78	0,00	0,00	1,96
A870	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	40,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
B002	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	41,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
B019	a	0	0	6	0	0	0	0	0	0	1	0	7
	r	0,00	0,00	248,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	13,73
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
B029	a	0	0	0	0	1	1	0	3	2	5	5	17
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	40,16	0,00	36,97	25,55	68,77	54,82	33,35
B169	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
B172	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	3,92
B181	a	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,40	0,00	12,78	0,00	0,00	5,89
B182	a	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,20	61,62	0,00	0,00	0,00	11,77
B270	a	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	52,77	0,00	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,92
B80	a	0	0	3	3	0	1	0	0	0	0	0	7

	r	0,00	0,00	124,22	121,85	0,00	40,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,73
B850	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	52,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
B86	a	0	0	3	2	2	0	5	2	1	2	1	18
	r	0,00	0,00	124,22	81,23	84,82	0,00	76,01	24,65	12,78	27,51	10,96	35,31
G000	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
G001	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	1,96
J10	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96
J100	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,75	0,00	1,96
J101	a	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	40,62	84,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	7,85
J205	a	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	452,49	52,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,89
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,32	12,78	13,75	10,96	7,85
U071	a	14	187	604	860	760	614	1663	2205	1854	1221	989	10971
	r	3167,42	9868,07	25010,35	34930,95	32230,70	24658,63	25281,24	27175,25	23687,24	16792,74	10844,30	21523,58
Z203	a	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	3
	r	0,00	0,00	41,41	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	5,89
Z21	a	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,61	36,97	12,78	0,00	0,00	13,73
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	3
	r	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,55	13,75	0,00	5,89

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Š a P a - rok 2022

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
A020	4	3	1	0	7	5	6	3	5	2	2	0	38
A040	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A045	3	1	5	1	2	8	2	3	3	6	5	3	42
A047	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	4
A080	1	0	1	2	5	5	2	2	4	0	3	1	26
A081	1	1	5	7	1	4	8	5	5	0	2	6	45
A082	1	0	0	7	0	1	2	2	1	4	11	6	35
A083	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	2	7
A38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A402	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A411	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A415	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	3
A419	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A421	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
A428	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A540	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	5
A560	3	2	3	1	3	1	2	0	0	2	1	0	18
A630	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
A692	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	3
A86	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A870	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B019	0	0	0	0	0	4	2	1	0	0	0	0	7

B023	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
B029	1	4	2	3	1	0	0	0	0	4	2	0	17
B169	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B172	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
B181	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	3
B182	1	0	0	0	2	1	0	0	1	1	1	0	7
B270	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
B80	1	3	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	7
B850	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B86	2	0	6	3	0	0	0	0	1	5	0	1	18
G000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
G001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
J10	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
J101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
J205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
M012	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	4
U071	2173	4612	2755	689	78	52	170	151	80	86	34	49	10929
Z203	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	3
Z21	0	0	0	1	4	0	0	0	2	0	0	0	7
Z225	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	3

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom v Nitre

VÝROČNÁ SPRÁVA
PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA
2022

Mgr. Andrea Zubčáková – vedúca Odboru PPL
pracovníci PPL
Február 2023

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okresoch Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce

V priebehu roka 2022 boli uvedené do prevádzky priestory : povrchová úprava materiálov v Nitre spoločnosti CARAMETAL, spol. s r.o. Nitra; priestory príručného skladu veterinárneho lekára v Nitre MVDr. Peter Bakita, Spišská Nová Ves; priestory očnej optiky vo Vrábľoch spoločnosti FOKUS očná optika a.s. Bratislava; priestory spracovania peňažnej hotovosti a cenín v Jelenci spoločnosti LAMA SK s.r.o. Bratislava; priestory predaja a servisu motorových vozidiel v Nitre spoločnosti AUTO ZOBOR, s.r.o. Nitra; priestory šitia odevov spoločnosti Katarína Gašpariková, Šitie u Katky, Šaľa; priestory optiky v Nitre spoločnosti Meranie zraku s.r.o., Nitra; priestory výroby, resp. montáže automatizovaných liniek a dopravníkov pre potravinársky priemysel ŠVEC a SPOL. s.r.o. Klasov; priestory umývanie prepravných plastových debničiek umývanie prepravných plastových debničiek v Nitre spoločnosti A.R.A.Company, s.r.o. Nitra; priestory autodetailingového pracoviska v Trnenci nad Váhom spoločnosti Peter Bócsa, Trnovec nad Váhom; priestory predajne a servisu vozidiel v Nitre spoločnosti JP-AUTO,s.r.o. Matúškovo; priestory Umývacieho centra Car Bax v Tešedíkove spoločnosti NOURUS – MÄSO s.r.o. Tešedíkovo; priestory predajne materiálu Dolné Hony v Nitre spoločnosti Démos trade, s.r.o. Žilina; priestory dielne na montáž nabíjajúcich staníc pre elektromobily a ich komponentov a skladu vo Vrábľoch spoločnosti AgeVolt j.s.a. Poprad; priestory autoservisu – diagnostika a opravy cestných motorových vozidiel v Nitre spoločnosti AUTOBENEX NITRA s.r.o. Veľký Lapáš; priestory hlavnej vrátnice po rekonštrukcii a modernizácii spoločnosti Duslo, a.s., Šaľa; priestory administratívno-skladovej haly v Drážovciach spoločnosti FANUC Slovakia s.r.o. Nitra; priestory dvoch stanových skladových hál spoločnosti G-TEKT Slovakia, s.r.o. Nitra; priestory servisnej dielne so skladovou a administratívnou časťou v Lužiankach – West Park Lužianky spoločnosti Milan Hladký s.r.o. Malý Báb; priestory Servis a Showroom MERCEDES – BENZ a KIA v Nitre spoločnosti Motor-Car Nitra, s.r.o. Nitra; priestory veterinárnej ambulancie MVDr. Jozef Vlkovič, Tajná; administratívnych priestorov a výrobné haly na výrobu komponentov pre automobilový priemysel v prevádzke Nitra - Pro-logis park v Nitre spoločnosti Ricor s.r.o. Bratislava; priestory Expedičný sklad vo Vrábľoch spoločnosti Semecs, s.r.o. Vrábľa; priestory autoservisu a pneuservisu v Nitre spoločnosti AUTOSLUŽBY FI, s.r.o. Nitra; priestory autoservisu a pneuservisu v Beladiciach, k. ú. Veľké Chrásťany spoločnosti Dušan Belašič, Kostolany pod Tríbečom; priestory autoservisu a pneuservisu v Nitre spoločnosti FIN – T s.r.o. Nitra; priestory predaja doplnkov, príslušenstva a servisu bicyklov v Zlatých Moravciach spoločnosti Adam Hrebenár, Žitavany; prevádzka ručnej autoumyvárne v OC Promenáda v Nitre spoločnosti LUX WASH, s.r.o. Trnava; priestory očnej optiky GrandOptikal – maloobchodný predaj a meranie zrakovéj ostrosti na Napervilskej v Nitre spoločnosti GRANDOPTICAL SLOVAKIA, s.r.o. SKY PARK OFFICES, Bratislava; priestory keramikárskej dielne v Meleku spoločnosti Renáta Sádovská Ateliér Renčiak, Maňa, okres Nové Zámky; priestory zubnej techniky v Zlatých Moravciach spoločnosti Mgr. Ivan Starovič - Zubná technika, Zlaté Moravce; predajné, skladové a administratívne priestory v Čabe spoločnosti STAVIVO, s.r.o., Nové Sady; priestory kľúčovej služby LU&D&KU-Z v Nitre spoločnosti Dušan Záhorský - LU&D&KU-Z, Košice-Pereš.

Ďalej boli v priebehu roka 2022 uvedené do skúšobnej prevádzky priestory výroby, balenia a expedície biouhlíkového substrátu v Hornom Jatove, Trnovec nad Váhom spoločnosti Zdroje Zeme a.s. Bratislava; priestory Nárezové centrum Nitra spoločnosti Démos trade, s.r.o.Žilina.

Tiež boli v priebehu roka 2022 uvedené do prevádzky priestory súvisiace s ich rozšírením v spoločnostiach Messer Tatragas, spol. s r.o. Šaľa, Foxconn Slovakia, spol. s r.o., IN VEST s. r. o. Šaľa, Kongsberg Automotive, s.r.o. Vrábľa, Zdroje Zeme a.s. Bratislava, AG H-N

Nevidzany, s.r.o. Červený Hrádok, Air International Thermal (Slovakia) s.r.o. Nitra, Duslo, a.s. Šaľa, HUHNS PressTech, spol. s r.o. Vráble, PPC Čab, a.s., Čab, Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Bratislava.

V priebehu roka 2022 boli uvedené do prevádzky zdravotnícke zariadenia : priestory dermatovenerologickej ambulancie na Hviezdoslavovej ul. 1 v Nitre spoločnosti JKderm s.r.o. Nitra; priestory zubnej ambulancie PK Klokočina Hviezdoslavova 1, Nitra spoločnosti MUDr. Mária Perďochová Nitra; priestory ambulancie fyzioterapie, Hviezdoslavova 2211/86, Zlaté Moravce spoločnosti J.J.FYZIOCLINIC Zlaté Moravce; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých na Nemocničnej 1 v Šali spoločnosti MediElic s.r.o. Šaľa; priestory oftalmologickej ambulancie v priestoroch zdravotníckeho zariadenia Medicentrum Dzurilla na Fatranskej ul. č. 5/A v Nitre spoločnosti OPTIKLINIK, s.r.o. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých na Nemocničnej 1 v Šali spoločnosti Salbrod s.r.o. Šaľa; priestory chirurgickej ambulancie na Nemocničnej 1 v Šali spoločnosti VAGMAR s.r.o. Šaľa; priestory ambulancie zubného lekárstva a čelustnej ortopédie na Hollého 2515/11B, Šaľa – Veča spoločnosti AW-Dent, s.r.o., Neded; priestory infektologickej ambulancie na Hornočermánskej 4 v Nitre spoločnosti Expat Clinic s.r.o. Bratislava; priestory zariadenia spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek v odbore rádiológie a neurologickej ambulancie v budove Kliniky Orbis na Štefánikovej Triede 46/72 v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, Špitálska 6, Nitra; priestory zariadenia spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek v odbore rádiológie a neurologickej ambulancie v budove Kliniky Orbis na Štefánikovej Triede 46/72 v Nitre spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus,a.s., Samova 9, Nitra; priestory ambulancie klinickej psychológie na Fatranskej 12 v Nitre spoločnosti Psycho Klinik, s.r.o. Nitra; priestory ambulancie zubného lekárstva na Hollého 1854/9 a ambulancie zubného lekárstva v Nedede 309 spoločnosti TeRI-dent, s.r.o. Šaľa; priestory zdravotníckeho zariadenia typu Poliklinika so zdravotníckymi pracoviskami - zariadenia spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek v odbore rádiológie a neurologickej ambulancie v polyfunkčnom objekte Orbis na Štefánikovej Triede 46/72 v Nitre spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus, a.s. Nitra; priestory zdravotníckeho zariadenia typu Poliklinika so zdravotníckymi pracoviskami - zariadenia spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek v odbore rádiológie a neurologickej ambulancie v polyfunkčnom objekte Orbis na Štefánikovej Triede 46/72 v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, Špitálska 6, Nitra; priestory ambulancie dentálnej hygieny na Ďurkovej 19 v Nitre spoločnosti Shine Dent s.r.o. Vráble; priestory gynekologickej ambulancie, urologickej ambulancie a tkanivového zariadenia na Rázusovej 16 v Nitre spoločnosti GYN-FYV a.s. Bratislava – mestská časť Ružinov; priestory ambulancie fyziatrie a liečebnej rehabilitácie a zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore fyziatria a liečebná rehabilitácia v budove Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti. Luk 2, Ivanka pri Nitre MUDr. Jaroslava Držíková, Nové Sady; priestory dermatovenerologickej ambulancie na Doležalovej 4 v Nitre spoločnosti NESS Clinic, s.r.o., Mankovce; priestory ambulancie zubného lekárstva vo Vlčanoch 814 spoločnosti TM-REHAB s.r.o.Vlčany; priestory ambulancie č. II – Kliniky úrazovej chirurgie a ortopédie na Špitálskej č. 588/6 v Nitre spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra; priestory ambulancie zubného lekárstva na Nemocničnej 1 v Šali spoločnosti Zubinka s.r.o. Šaľa; priestory zdravotníckeho zariadenia typu Poliklinika so zdravotníckymi pracoviskami - zariadenia spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek v odbore rádiológie všeobecná ambulancia pre dospelých a neurologická ambulancia v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 46/72 v Nitre spoločnosti Rádiológia Zobor a.s. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 46/72 v Nitre zdravotníckom zariadení typu Poliklinika spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus, a.s. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 46/72 v Nitre zdravotníckom zariadení typu Poliklinika spoločnosti JESSENIUS-diagnostické centrum, Špitálska 6, Nitra; priestory gynekologickej ambulancie v budove Zdravotného strediska Močenok, Mlynská ul. 462/80 v Močenku spoločnosti FemiGyn s.r.o. Vinohrady nad Váhom; priestory urologickej ambulancie v budove

polikliniky na Bernolákovej 24 v Zlatých Moravciach spoločnosti Urologická ambulancia, s.r.o. Zlaté Moravce; priestory pevnej pohotovostnej služby pre deti a dorast vo Fakultnej nemocnici Nitra spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra, Nitra; priestory ambulancií zubného lekárstva a dentálnej hygieny v budove Polikliniky, Hviezdoslavova 1, Nitra spoločnosti NONADENT, s.r.o. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých na Nemocničnej 1 v Šali spoločnosti MUDr. Elena Majorová, Nemocničná 933/13, Šaľa; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých na Špitálskej 17 v Nitre spoločnosti Univerzitná ambulancia, s.r.o. Nitra; priestory dvoch ambulancií klinickej imunológie a alergológie a dvoch dermatovenerologických ambulancií vo Fakultnej nemocnici Nitra, Špitálska 6, Nitra spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra, Špitálska 6, Nitra; priestory ambulancie zubného lekárstva v budove Medicentrum Dzurila s.r.o. Fatranská 1627/5A, Nitra spoločnosti HRICmedical s.r.o. Bratislava – mestská časť Petržalka; priestory internej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti JESSENIUS-diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory internej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus, a.s. Nitra; priestory internej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti Rádiológia Zobor a.s., Nitra; priestory dermatovenerologickej ambulancie na Nám. Andreja Hlinku č. 28 v Zlatých Moravciach spoločnosti Skin & General spol. s r.o. Vráble; priestory ambulancie zubného lekárstva v budove Polikliniky Fatranská 12, 949 01 Nitra spoločnosti DENTAS, s.r.o. Nitra; priestory urologickej ambulancie a dermatovenerologickej ambulancie na Dolnej 4 v Šali spoločnosti EMIKA HEALTH & BEAUTY s.r.o. Šaľa; priestory ambulancie zubného lekárstva v zdravotnom stredisku na adrese Rišňovce spoločnosti IZ – Dent s.r.o. Trnava; priestory kardiologickej ambulancie na Fatranskej 12 v Nitre spoločnosti Kardiotech, s.r.o. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých a pneumologicko-ftizeologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti Rádiológia Zobor a.s. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých a pneumologicko-ftizeologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus, a.s. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých a pneumologicko-ftizeologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre deti a dorast na Čajkovského 44 v Nitre spoločnosti Visped s.r.o. Nitra; priestory gastroenterologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti Rádiológia Zobor a.s. Nitra; priestory ambulancie klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie na Hlavnej ul.48 vo Vrábľoch spoločnosti AGEL Clinic s.r.o. Bratislava; priestory urologickej ambulancie, administratívnych priestorov a štvrtej patientskej izby pre pacientky jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odbore gynekológia v zdravotníckom zariadení GYN CARE, s.r.o. na Novozámockej 67 v Nitre spoločnosti GYN CARE, s.r.o. Košice – mestská časť Dargovských hrdinov.

Tiež boli uvedené do prevádzky priestory Lekárne Dr. Max na Napervillskej 5 v Nitre spoločnosti SSL 02 s.r.o. Košice; priestory Lekárne Dr. Max na Zlatomoraveckej 4974/4 v Nitre spoločnosti Dr. Max 182 s.r.o. Košice; priestory veľkodistribučného skladu humánných a veterinárnych liekov a zdravotníckych pomôcok na Hornočermánskej 4 v Nitre spoločnosti MED-ART zdravotnícke zásobovanie a.s. Bratislava – mestská časť Podunajské Biskupice; priestory veľkoskladu liekov a zdravotníckych pomôcok v Nitre spoločnosti Roche Slovensko s.r.o. Bratislava.

Zamestnanci oddelenia PPL sa pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách v priebehu roku 2022 zameriavali na kontrolu opatrení na zníženie zdravotných rizík v súvislosti s prácou a pracovným prostredím ďalej na kontrolu zabezpečenia a dodržiavania

protiepidemiologických opatrení v jednotlivých podnikoch, riešili podnety zamestnancov, poskytovali konzultácie a odborné poradenstvo. Okrem problematiky PPL sa začiatkom roka 2022 podieľali na trasovaní osôb pozitívnych na COVID-19 – vykonávali epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID-19, ich úzkych a širších kontaktov, nariaďovanie karantény, objednávanie na laboratórne vyšetrenie na COVID-19 PCR testami.

RÚVZ Nitra evidoval ku koncu roka 2022 spolu 55 subjektov, ktoré vo svojej činnosti používali 129 laserových zariadení, nezapočítavajúc do tohto počtu čítačky čiarových kódov (laserové zariadenia triedy 2). Zariadenia pracujúce na princípe intenzívneho pulzného svetla (IPL) sú používané v 5 prevádzkach, z toho jedno je zdravotnícke zariadenie a 4 zariadenia starostlivosti o ľudské telo.

V roku 2022 bolo vydané jedno rozhodnutie na uvedenie laserových pracovísk do prevádzky (zdravotnícke zariadenie v Šali) a v prípade viacerých subjektov boli konzultované zámery začatia používania laserových prístrojov (v priemyselnej výrobe, ambulancii FBLR, neurologickej ambulancii, v kozmetických salónoch na odstraňovanie tetovania, vpravovanie výživných látok do tela).

Situáciu na úseku neionizujúceho žiarenia možno v dozorovaných okresoch hodnotiť ako vyhovujúcu. V roku 2022 sa nevyskytol žiadny podnet na výkon štátneho zdravotného dozoru z titulu používania takýchto zdrojov žiarenia, nebol predložený žiadny návrh na prešetrenie podozrenia na chorobu z povolania a nebola zaznamenaná ani žiadna mimoriadna udalosť.

Najmä z dôvodu pandemických opatrení ukončilo za posledné roky používanie laserových prístrojov viacero subjektov, najmä menšie prevádzky zariadení starostlivosti o ľudské telo. V priemysle a zdravotníctve naďalej pokračuje trend mierneho nárastu používania laserových zariadení.

K závažným a mimoriadnym situáciám a haváriám v pracovnom prostredí v hodnotených okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v priebehu roka 2022 nedošlo.

Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci pretrvávajú a to :

1. Práca živnostníkov v odvetviach s rizikovými prácami (najmä v odvetví stavebníctva, kovoobrábacie práce, zámočnícke práce,...) a nedostatočne riešená ochrana zdravia týchto osôb zo strany objednávateľov ich služieb.
2. Mnohé práce, ktoré sú zabezpečované dodávateľsky cez pracovné agentúry, nie sú zamestnávateľmi z pohľadu zdravotných rizík hodnotené.
3. Nedostatočný výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci v prípadoch, kde naďalej tieto prehliadky vykonávajú všeobecní lekári pre dospelých bez dohľadu PZS a bez súvislosti s pracovnými expozíciami zamestnancov.
4. Pribúdajú pracoviská s pracovnými činnosťami vykonávanými dlhodobo v nepriaznivých pracovných polohách, práce vykonávané v stoji, s vynúteným pracovným tempom, pri vysokých pracovných normách, často v 12 hod. pracovných zmenách. Práce vykonávajú najmä ženy zamestnané v automobilovom a elektrotechnickom priemysle.
5. Nedostatočné a často formálne hodnotenie zdravotných rizík pri práci.

2. Rizikové práce

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme sa zamerali najmä na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pri práci harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev, najmä z ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a podľa Vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov.

V územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra je 149 organizácií s vyhlásenými rizikovými prácami s celkovým počtom zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce 5488, z toho 1400 žien. Na rizikových pracoviskách je v 3. kategórii rizika 5168 zamestnancov, z toho 1365 žien v 4. kategórii je 320 zamestnancov, z toho 35 žien.

V priebehu roka 2022 bolo vykonaných celkom 141 kontrol rizikových pracovísk, bolo vydaných 42 rozhodnutí na zaradenie prác do kategórií rizikových prác 3 rozhodnutia na zrušenie rizikových prác.

V dozorovanom území v roku 2022 klesol počet organizácií s vyhlásenými rizikovými prácami, nakoľko mnoho subjektov ukončilo prevádzkovanie svojej činnosti a klesol aj počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce celkom o 81 zamestnancov a mierne stúpol počet žien vykonávajúcich rizikové práce (o 6 žien). Významnejší je nárast počtu zamestnancov v 4. kategórii rizika o 74.

U subjektov s väčším počtom zamestnancov naďalej prevláda trend znižovania počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, ktorý je výsledkom opatrení vykonaných zamestnávateľom za účelom znižovania miery rizík na pracoviskách. Tento trend súvisí so snahou zamestnávateľov odbúravať plnenie povinností vyplývajúcich z platnej legislatívy v oblasti ochrany zdravia pri práci na rizikových pracoviskách a so snahou zamestnávateľov znižovať náklady spojené so zabezpečením zdravotného dohľadu pre zamestnancov.

V počítačovom programe ASTR 2011, ktorý slúži na vedenie databázy rizikových prác, sa v priebehu roka aktualizovali pôvodné a dopĺňali nové údaje súvisiace s vyhlásenými resp. zrušenými rizikovými prácami.

Podľa druhu rizikových faktorov bolo v roku 2022 najviac osôb v riziku hluku – 4119 osôb, v riziku chemických látok a zmesí – 862 osôb, v riziku chemických karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok – 329 osôb, v riziku biologických faktorov – 380 osôb, v riziku vibrácií – 397 osôb (o 104 osôb viac ako minulý rok), fyzickej záťaže – 299 osôb (o 117 osôb viac ako minulý rok).

Chemickým faktorom sú najviac vystavení zamestnanci pevnému aerosólu, chemickým karcinogénom/mutagénom/reprodukčne toxickým látkam, dermatotropným látkam, alergénom, toxickým látkam a dráždivým látkam. Práce z titulu pôsobenia rizikových faktorov dermatotropné látky a alergény sú vyhlásené ako rizikové iba v podniku Duslo, a.s. Šaľa.

Podľa druhu prevažujúcej činnosti priemyselná výroba vysoko prevyšuje ostatné odvetvia v počte osôb v riziku práce (4149 osôb z toho 865 žien), nasleduje zdravotníctvo (529 osôb z toho 408 žien), dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd (287 osôb/3 ženy), poľnohospodárstvo, lesníctvo (101 osôb z toho 46 žien), dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (91 osôb z toho 0 žien), stavebníctvo (89 osôb z toho 0 žien), oprava motorových vozidiel (68 osôb/0 žien). Tento trend je porovnateľný s predchádzajúcim rokom a takéto rozdelenie je pravdepodobne možné očakávať aj v budúcich rokoch.

Na území dozorovanom RÚVZ Nitra neboli v roku 2022 vyhlásené rizikové práce u súkromne hospodáriacich roľníkov a ani u samostatne zárobkovo činných osôb.

Zamestnávatelia majú povinnosť podľa § 30 ods. 1 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov v spolupráci s PZS vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na rizikových pracoviskách a predložiť ju príslušnému orgánu verejného zdravotníctva do 15.1. nasledujúceho roku. V danej súvislosti boli prijaté a spracované hlásenia od 103 evidovaných subjektov s vyhlásenou rizikovou prácou. Na základe informácií získaných z predložených písomných hlásení je možné konštatovať, že zamestnávatelia kladú väčší dôraz na opatrenia, ktoré vedú k zníženiu zdravotných rizík - zavádzaním nových technologických zariadení, používaním vhodných a účinných osobných ochranných pracovných pomôcok, ako aj inými organizačnými opatreniami, ktorými sú striedanie pracovníkov počas pracovnej zmeny na rizikových pracoviskách, obmedzenie počtu osôb vyskytujúcich sa na rizikových pracoviskách, a iné.

V problematike rizikových prác v ionizujúcom žiarení bolo vydané nové rozhodnutie o zaradení prác do rizika kategórie 3 pre Fakultnú nemocnicu Nitra. Ku koncu roka 2022 boli v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidované 4 subjekty s vyhlásenou rizikovou prácou s

rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie, a to okrem FN Nitra aj na pracovisku nukleárnej medicíny v Nitre, ďalej na pracovisku v Nitre, na ktorom sa vykonávajú intervenčné kardiologické zákroky a na defektoskopickom pracovisku v Šali. Rizikovú prácu kategórie 3 s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie vykonáva 65 pracovníkov, z toho 27 žien, pričom mimo rezortu zdravotníctva iba 4 muži. V porovnaní so stavom ku koncu roka 2021 sa stav počtu pracovníkov vykonávajúcich rizikovú prácu so zdrojmi ionizujúceho žiarenia zvýšil o 22, pričom ide najmä o pracovníkov vo FN Nitra.

V uvedených okresoch je 23 subjektov s vyhlásenou rizikovou prácou kategórie 3 v riziku laserového žiarenia, pričom v riziku laserov 3B. triedy je 15 pracovníkov, z toho 14 žien a v riziku laserov 4. triedy 33 pracovníkov, z toho 17 žien. V riziku IPL kategórie 3 je 5 pracovníčok v 4 kozmetických salónoch v Nitre, Vrábľoch, Zlatých Moravciach a Šali. V databázovom programe ASTR, v ktorom sú evidované údaje ohľadom vyhlásených rizikových prác, však stále nie je v číselníku rizikových faktorov faktor intenzívne pulzné svetlo, preto sa tento faktor provizórne zapisuje ako laser 4. triedy.

V hodnotenom roku bolo vydané jedno rozhodnutie o zrušení rizikovej práce v riziku laserov a vydané jedno rozhodnutie o vyhlásení rizikovej práce v riziku IPL. V porovnaní so stavom ku koncu roka 2021 sa počet pracovníkov vykonávajúcich rizikovú prácu so zdrojmi laserového žiarenia znížil o 3 pracovníkov a prácu s IPL prístrojmi zvýšil o 2 pracovníkov.

V rámci štátneho zdravotného dozoru ako aj štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany sa u jednotlivých prevádzkovateľov kontroluje plnenie povinností zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby a posudzovania rizík pracovného prostredia podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Informácie získané z hlásení o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku slúžia na aktualizáciu údajov v databáze rizikových prác vedenej v počítačovom programe ASTR 2011

Prehľad údajov o rizikových prácach je uvedený v tabuľkách č. 1a – 1e.

3. Zabezpečenie pracovnej zdravotnej služby

Zdravotný dohľad v spádovej oblasti RÚVZ Nitra vykonávajú najmä nasledovné tímy PZS, ktoré sú držiteľmi oprávnenia ÚVZ SR na výkon predmetnej činnosti:

TeamPrevent Santé s.r.o., ProCare, a.s. Bratislava, Duslo a.s., Šaľa, MD clinic, s.r.o., Sanos Vrábľa, s.r.o., Vrábľa, Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra, OHS, s.r.o., Opatovce nad Nitrou, BOZPO, s.r.o., Prievidza, Fakultná nemocnica L. Pasteura Košice, MEDFIN, pracovná zdravotná služba, a.s., Bratislava, Medison, s.r.o., Košice, MED POINT, s.r.o., Senec, Bratislava, BOZPO, s.r.o., Prievidza.

Vlastnými zamestnancami – tímom PZS majú zdravotný dohľad zabezpečený 2 organizácie: Duslo, a.s. Šaľa a Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra.

Verejným zdravotníkom je zabezpečený zdravotný dohľad v 4 organizáciách: Tesgal s.r.o., Vrábľa, RÚVZ so sídlom v Nitre, FN Nitra (len pre zamestnancov vykonávajúcich práce v 1. a 2. kategórii), Mesto Nitra.

Úroveň dokumentácie vypracovávanej PZS a verejnými zdravotníkmi je aj napriek výraznému posunu ku kvalite rôzna, v mnohých prípadoch býva dopredu prekonzultovaná na RÚVZ. Spoločnosti s veľkým počtom zamestnancov a určenými rizikovými prácami často s kombináciou viacerých rizikových faktorov sú väčšinou dobre informované o svojich povinnostiach v oblasti ochrany zdravia zamestnancov. Preventívne lekárske prehliadky vo vzťahu k práci zabezpečujú zamestnávateľia v súlade so zák. č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V roku 2022 bol zamestnancami oddelenia PPL vykonaný štátny zdravotný dozor v 331 subjektoch zameraných aj na problematiku posudzovania rizík pracovného prostredia a

zabezpečovania zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov. V rámci dozoru bola kontrolovaná dokumentácia posudzovania rizík.

V roku 2022 bolo vykonaných 56 previerok používania zdrojov ionizujúceho žiarenia, laserového žiarenia a zdrojov IPL zameraných aj na problematiku posudzovania rizík pracovného prostredia a zabezpečovania zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov. V rámci dozoru bola kontrolovaná dokumentácia posudzovania rizík z titulu používania zdrojov žiarenia, pri previerkach je však spravidla časový priestor iba na skontrolovanie toho, či prevádzkovateľ má vypracovanú, resp. aktualizovanú príslušnú dokumentáciu a či má práce zaradené do príslušnej kategórie, nie je časový priestor na podrobnejšie posúdenie obsahu textov vypracovaných posudkov o riziku.

V tabuľkovej prílohe - tabuľke č. 2c - „Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov v spolupráci s PZS“ sú uvedené začínajúce subjekty, ktoré v čase previerky ešte nemali vypracovaný posudok o riziku (sú povinné zabezpečiť hodnotenie zdravotného rizika do dvoch mesiacov od začatia prevádzky, resp. od začatia používania zdroja žiarenia.), ďalej fyzické osoby-podnikatelia, ktoré nikoho nezamestnávajú, takže nemusia mať zabezpečený zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami, ako aj subjekty, ktorých posudky o riziku boli v čase previerky už neaktuálne - podľa zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov v čase krízovej situácie (v súvislosti s pandemiou Covid-19) zamestnávateľ nie je povinný zabezpečiť hodnotenie rizík pracovného prostredia.

Údaje o počte vykonaných kontrol pracovníkmi oddelenia PPL, zameraných na zabezpečenie vypracovania dokumentov týkajúcich sa posúdenia rizík v pracovnom prostredí a kategorizácie prác vzhľadom na zdravotné riziká pri práci a údaje o uložených sankciách pre zamestnávateľov týkajúcich sa spolupráce s PZS a pre poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom sú uvedené v tabuľkách č. 2a – 2f.

Za neplnenie povinností zamestnávateľov, týkajúcich sa spolupráce s PZS v sledovanom roku neboli uložené pokuty.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V priebehu roku 2022 bolo na RÚVZ Nitra prešetrovaných 6 prípadov podozrenia na chorobu z povolania (5 prípadov v položke 29 choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín, 1 prípad v položke 34 choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom –azbestóza, v spojení s pľúcnou rakovinou).

V porovnaní s rokom 2021 je počet hlásených podozrení na chorobu z povolania rovnaký, zmena je len v zastúpení jednotlivých položiek (5 prípadov v položke 29 – identický počet s r.2021, 1 prípad v položke 34 b) a možno konštatovať, že aj v roku 2022 dominuje výskyt ochorení v položke 29.

Vo všetkých hlásených prípadoch bola prekročená stanovená lehota 30 dní. Lehoty vybavenia sa pohybovali v rozpätí 31– 138 dní a to z nasledovných dôvodov : objektivizácia + hodnotenie fyzickej záťaže, diagnostikované ochorenie COVID u hlásenej osoby, operácia krčnej chrbtice u hlásenej osoby, viac zamestnávateľov prešetrovanej osoby.

Najčastejšie sa vyskytujúcou položkou bola v roku 2022 položka 29 choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín a bola evidovaná v 5 prípadoch. Najväčší výskyt (4 prípady) je opakované v profesiách operátor výroby v automobilovom priemysle, pri výrobe komponentov a v 1 prípade v zdravotníctve v profesii zdravotnej sestry-asistentky fyzioterapeuta na oddelení FRO.

Prehľad o prešetrovaných chorobách z povolania v roku 2022 je uvedený v tab. č. 3a.

5. Choroby z povolania

V priebehu roku 2022 bolo na RÚVZ Nitra prešetrovaných 6 prípadov podozrenia na chorobu z povolania - 5 prípadov v položke 29 choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín, 1 prípad v položke 34 choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom (azbestóza) v spojení s pľúcnou rakovinou.

V porovnaní s rokom 2021 je počet hlásených podozrení na chorobu z povolania rovnaký, zmena je len v zastúpení jednotlivých položiek (5 prípadov v položke 29 – identický počet s rokom 2021, 1 prípad v položke 34 b). Je možné konštatovať, že aj v roku 2022 dominuje výskyt ochorení v položke 29. Najväčší výskyt (4 prípady) je opakovane v profesiách operátor výroby v automobilovom priemysle, pri výrobe komponentov a v 1 prípade v zdravotníctve v profesii zdravotnej sestry-asistentky fyzioterapeuta na oddelení FRO.

Profesionálny pôvod ochorenia ako i súvis vzniku choroby z povolania s vykonávanou prácou bol v 2 prípadoch potvrdený (SECOP, s.r.o., Zlaté Moravce- v položke 29 potvrdená KPLaT Bratislava 27.05.202, ACZ, š.p. Nitra, neskôr Ferrenit a.s. Nitra, azbestóza – 23.11.2022).

V profesii operátor výroby pri výrobe kompresorov v spoločnosti SECOP, s.r.o., Zlaté Moravce počas výkonu práce (14 ročná expozícia) boli zaťažované najmä malé svalové skupiny rúk ako i svaly predlaktia oboch horných končatín, čo bolo verifikované aj v závere hodnotenia fyzickej záťaže a pracovných polôh z hľadiska fyziológie práce.

Z hodnotenia merania lokálnej svalovej záťaže malých svalov predlaktia a ruky a hodnotenia pracovných polôh z hľadiska fyziológie práce v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci vyplynulo, že v profesiách : operátor dochádzalo k prekročovaniu prípustného celozmenového počtu pracovných pohybov ruky a zápästia PHK ako i k prekročovaniu minútového počtu pohybov ruky a zápästia u oboch HK. Práce operátora sú od r. 2019 v zmysle Vyhlášky 98/2016 o podrobnostiach a faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík zaradené do 3. kategórie fyzickej záťaže.

V profesii výrobný robotník pri výrobe azbestových materiálov sa vyskytlo (po 4 ročnej pauze) opakovane ochorenie v položke 34 b–choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom (azbestóza) v spojení s pľúcnou rakovinou i napriek tomu, že výroba azbestových materiálov v Slovenskej republike skončila v roku 1998. Dôchodkyňa ochorenie nadobudla počas 16 ročnej expozícii pevnému aerosólu s obsahom azbestu nad 10 % na pracovisku šablónovej linky v ACZ Nitra, resp. Ferrenit Nitra. Pracovisko šablónová linka bolo v r. 1978 zaradené do 4. kategórie rizika- pevný aerosól s obsahom azbestu.

Zdravotná sestra - asistent fyzioterapeuta na odd. FRO pracovala nepretržite 30 rokov v Špecializovanej nemocnici Sv. Svorada Zobor, n.o. Nitra a pri výkone pracovnej činnosti dochádzalo k zaťažovaniu malých svalových skupín rúk a svalov predlaktia oboch horných končatín.

V 2 prípadoch (položka 29) v profesii operátor výroby vychádzajúc z analýz pracovných činností, spôsobu vykonávanej práce, hodnotenia polohovej záťaže, záverov výsledkov lekárskeho prehliadok, absencie zdravotných problémov s hlásenou dg. ako i z dôvodu zrušenia (neexistencie) určitých výrobných operácií ku ktorým sa nevieme vyjadriť na pracovisku v spol. Kongsberg Automotive, s.r.o. Váble v profesii operátor výroby neboli vytvorené podmienky t. j. splnené kritéria jednostrannosti, nadmernosti a dlhodobosti pre vznik hláseného profesionálneho ochorenia.

Počas mesačného výkonu práce v profesii operátor na pracovisku linka 8 v spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o. Bratislava, prevádzka Nitra pri uťahovaní šraubov

momentovým došlo k jedno-rázovej náhlej udalosti – ruptúre v ramene. Vychádzajúc z analýzy pracovných činností vypracovanej spol. Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o. Bratislava – prevádzka Nitra, fondu pracovnej doby menovaného (počet odpracovaných dní, prekážok na strane zamestnávateľa) ako i jedno-rázovú náhlu udalosť- ruptúru v ramene počas mesačného výkonu práce (35 dní) na linke 8 možno konštatovať, že neboli splnené kritériá dlhodobosti, jednostrannosti a nadmernosti pre vznik profesionálneho ochorenia z DNJZ t.j . u oboch hlásených diagnóz- syndrom canalis carpi bilat a sy zamrznutého ramena vpravo. Zamestnanec pred nástupom do spol. Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o. Bratislava – prevádzka Nitra nepretržite cca 30 rokov vykonával prácu v profesii murár a možno teda predpokladať, že profesionálne ochorenie nadobudol v uvedenej profesii

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Dozorná činnosť bola zameraná na plnenie povinností ktoré pre zamestnávateľov vyplývajú z nariadenia vlády č. 355/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. Previerky boli zamerané na dodržiavanie povinností zamestnávateľov pri ochrane zdravia zamestnancov pri výrobe, predaji, skladovaní a inom zaobchádzaní s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami. Prevádzkovatelia predkladali prevádzkové poriadky a posudky o riziku pri práci s nebezpečnými chemickými faktormi.

Na území ktoré dozoruje RÚVZ so sídlom v Nitre sa používajú veľmi toxické látky a zmesi a toxické látky a zmesi v priemyselnej výrobe (najviac v Duslo, a.s. Šaľa, Sika Automotive Slovakia s.r.o., Zlaté Moravce), v chemických laboratóriách pri výučbe (SPÚ Nitra, UKF Nitra), v diagnosticko-analytických biochemických zdravotníckych zariadeniach (Medirex a.s., Pezinok, biochemické laboratóriá v Nitre) a veterinárnych pracoviskách (Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv Nitra, Plemenárske služby SR, š.p. Bratislava, pracovisko Nitra - Lužianky) a v laboratórnych zariadeniach výskumných pracovísk (Ústav ekológie lesa SR, Zvolen, pobočka biológie drevín Nitra, AgroBiotech-Výskumné pracovisko SPÚ Nitra).

V roku 2022 nebol vydaný súhlas so skladovaním a manipuláciou s veľmi toxickými látkami a zmesami ani v jednom prípade.

Najvýznamnejším podnikom zameraným na chemickú výrobu na území dozorovanom RÚVZ so sídlom v Nitre je spoločnosť Duslo, a. s. Šaľa. Je významný z hľadiska počtu zamestnancov aj z hľadiska výskytu rizikových faktorov a ich kombinácií. Podnik je zameraný na výrobu priemyselných hnojív, gumárenských chemikálií, prípravkov na ochranu rastlín, disperzných lepidiel typu Duvilax, výrobkov horčíkovej chémie a pod.

V podniku Duslo a.s., pracovisko Šaľa v roku 2022 z celkového počtu zamestnancov 1658/318 žien evidujeme v 3. kategórii rizika 590 zamestnancov (z toho 21 žien), z toho exponovaných chemickým faktorom (spôsobujúcim vznik kožných ochorení – 214/9, pevným aerosólom – 95/3, chemický faktor 182/6). Na všetkých pracoviskách s rizikom chemických faktorov boli zamestnávateľom vypracované prevádzkové poriadky a posudky o riziku so zaradením do príslušnej kategórie.

V roku 2022 bolo komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami vydaných 27 osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (z toho v 4 prípadoch na základe skúšky pred komisiou, v 23 prípadoch na základe predložených dokladov a dĺžke odbornej praxe), údaje sú uvedené v tabuľke č. 4.

Evidovali sa hlásenia o použití chemických prípravkov na ochranu rastlín a pri DDD činnosti. V roku 2022 bolo evidovaných 88 hlásení o použití chemických prípravkov pri výkone DDD činnosti. Vo všetkých prípadoch sa používali povolené prípravky a práce zabezpečovali osoby s odbornou spôsobilosťou na výkon uvedených činností.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že práce s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami riadia odborne spôsobilé osoby.

Pri kontrolách zameraných na používanie chemických látok, ktoré sú zakázané alebo obmedzené neboli zistené u zamestnávateľov nedostatky.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Štátny zdravotný dozor bol v r. 2022 zameraný na kontrolu plnenia opatrení v súlade s legislatívnou úpravou – nariadenia vlády č. 356/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. V roku 2022 bolo vykonaných 14 kontrol zameraných na používanie chemických karcinogénov a to v spoločnostiach : Tesgal s.ro., Vráble, Auria Solutions s.r.o., Vráble, BIA Plastic and Plating Technology Slovakia s.r.o., Čab, Sika Automotive Slovakia s.r.o. Zlaté Moravce, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Miba Steeltec, s.r.o. Vráble, Duslo a.s. Šaľa, Kongsberg Automotive, s.r.o., FN Nitra, Matador a.s. Vráble, KTL ZM, a.s., PPC Čab, SIKA Automotive Slovakia s.r.o., Treban AT, s.r.o. Dozorná činnosť bola zameraná na kontrolu plnenia opatrení pri pracovných procesoch spojených s používaním karcinogénov s dosahom na elimináciu expozície zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom, kontrolu používania osobných ochranných prostriedkov – vhodných respirátorov s filtrom, ochranných rukavíc, kontrolu skladovania uvedených látok a evidenciu.

V roku 2022 nebolo vydané rozhodnutie na činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou a so skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov ani v jednom prípade. Na území dozorovanom RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 3 subjekty s vyhlásenými rizikovými prácami z dôvodu expozície zamestnancov karcinogénnym látkam. V dvoch prípadoch ide o expozíciu cytostatikám v zdravotníckych zariadeniach (Fakultná nemocnica Nitra – Onkologická klinika a Špecializovaná nemocnica Sv. Svorada Zobor n.o., Nitra). Počet exponovaných zamestnancov cytostatikám v 3. kategórii - 87 osôb (z toho 75 žien). Tretím subjektom s vyhlásenou rizikovou prácou z dôvodu expozície zamestnancov karcinogénom – tvrdé drevo (dub, buk) je spoločnosť TREBAN AT, s.r.o., Machulince, výroba kvetináčov s počtom exponovaných 3 zamestnancov (muži). V spoločnosti Miba Steeltec, s.r.o. bolo zrušené staré laboratórium a laboratórne práce, pri ktorých sa využíva karcinogénna látka sú vykonávané v nových laboratórnych priestoroch, ktoré sú stavebne oddelené od iných pracovísk. Činnosť vykonávajú 2 zamestnanci v jednozmennej pracovnej zmene, pri práci používajú respirátor s filtrom, ochranné rukavice a ochranné okuliare.

Prehľad subjektov ktoré používajú pri svojej činnosti chemické látky s karcinogénnymi a mutagénnymi účinkami.

Názov spoločnosti	Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity	Klasifikácia/kateg. podľa NV SR č. 56/2006 Z. z. zákona č. 67/2010 Z. z.	Množstvo spotrebovaných látok/rok	Počet exponovaných celkom / ženy
Miba Steeltec,s.r.o.	Síran nikelnatý hexahydrát	Carc.1A, Muta2	0,5 kg	2/2
UDZS Nitra	Formaldehyd 40%	Carc. 1B, Muta2	31 lit.	21/10
	Fenol p.a.	Mut.3	2,25 kg	4/4
	Kyselina chromsírová	Carc. 1A	47 lit.	2/2

SECOP s.r.o. Zlaté Moravce	Gardobond G 4404 A	Carc. 1B	775 kg	6/0
	Gardobond G 4004 E	Carc. 1B	550 kg	6/0
	Fenolftaleín	Carc. 1B Muta. 2 Repr. 2	24 g	2/2
	Hydranal – Coulomat Oil (chloroform 20-30% imidazol 1-5%)	Carc. 2 Repr. 1B	2,55 lit.	2/2
	Chloroform	Carc. 2 Repr. 2	5,13 lit.	2/2
Auria Solutions Slovakia s.r.o.	SPECFLEX NE 138, 528	Carc.2	558,39 t	7/3
Kongsberg,s.r.o	Technomelt	Carc.1	8,9 l	28/28
KTL ZM a.s., Zlaté Moravce Chemické laboratórium	Fenolftaleín indikátor CS	Carc. 1B	20 g	2/2
	Tetrahydrofurán	Carc. 2	41,1 lit.	2/2
	1-naftylamín	Carc.1A	2 g	2/2
KTL ZM a.s., Zlaté Moravce výroba	Bonderite M – AD 99	Carc.2	2028 kg	5/2
	Bonderite M 1993 R6	Carc.2	9289 kg	5/2
	Hydrazín hydrát 64%	Carc. 1B	7 t	2/0
	Vinylacetát	Carc. 2	2039 t	9/0
DUSLO, a.s. Šaľa Úsek výroby	Anilín	Carc. 2, Muta 2	9394,4 t	30/0
	Hydrazín hydrát 24%	Carc. 1B	0,9 t	10/0
	Hydrazín hydrát 64%	Carc. 1B	4,8 t	4/0
	Vinylacetát	Carc. 2	1722,8 t	9/0
	Formaldehyd 37%	Carc. 1B, Muta 2	11 t	4/0
DUSLO, a.s.	Arzén	Carc. 1A	80 ml	8/8

Šaľa odd.centrálnych laboratórií	Fenolftaleín	Carc. 1B Muta 2	26 g	38/37
	Formaldehyd 37 %	Carc. 1B, Muta 2	64 lit.	34/32
	Chróman draselný	Carc. 1B, Muta 1B	12 g	12/11
	Síran Hydrazínu	Carc. 1B	2,5 g	17/17
	Chlorid kobaltnatý	Carc.1B Muta2	3 g	17/17
	Nikel	Carc.1A	100 ml	8/8
	Dichróman draselný	Carc.1A Muta 1B	508 g	53/52
RENTALS s.r.o.	Bonderite M-AD 99	Carc.2	1058 kg	7/2
	Bonderite M-Zn R4	Carc.2	8210 kg	7/2
FN Nitra	..cytostatiká	proces s r. ch. k.	19347 amp.	72/62
	Formald. pufr. 4%	Carc. 1B, Muta 2	1272 kg	19/17
	Formaldehyd 10 %	Carc. 1B, Muta 2	422 kg	19/17
	Formaldehyd 37 %	Carc. 1B, Muta 2	48 kg	19/17
	Formaldehyd 35 %	Carc. 1B, Muta 2	8 kg	19/17
ŠNsv.Svorada Zobor	cytostatiká	proces s r. ch. k.	7093 amp	15/13
Matador Automotive Vráble,a.s.	Bonderite M-AD 337	Carc.1A	552 kg	7/4
	Bonderite M – PT 54 NC	Carc. 1A	253 kg	7/4
	Bonderite M – AD Ni 3	Carc. 1A	184 kg	7/4
TESGAL, s.r.o., Staničná 52 Vráble Linka povrchovej úpravy kovov chemické laboratórium	Finidip 124	Carc.1B, Muta.2	125 kg	3/0
	UltraPas ZnNi 117B	Carc.1B, Muta.2	250 kg	3/0
	UltraPas Cs1	Carc.1B, Muta.2	850 kg	3/0
	UltraPas Cs2	Carc.1B, Muta.2	1925 kg	3/0
	Lanthane TR175 part C	Carc.1B, Muta.2	1200 kg	3/0
	Pragofos 1932	Carc.2	480 kg	3/0
	Pragofos 2203	Carc.2	1820 kg	3/0
	Pragofos 2401	Carc.2	5580 kg	3/0
	Ultrapas ZnNi 117A	Carc.1B Muta 2	275 kg	3/0
	Performa 285 Ni- CPL 175	Carc.1B Muta 2	10650 kg	3/0
	Primion 240 Purifier	Carc.2	150 kg	3/0
	Pragolod AC 202	Carc.2	50 kg	3/0
	TrexAlloy NiMTR	Carc1A, Mut.2	50400 kg	3/0

	Utrapas CX 2	Carc1B, Mut.2	5000 kg	3/0
	Dichroman sodný dihydrát	Carc.1B, Muta.1B	15 g	2/2
	Fenolftalein indikátor CS	Carc1B, Muta.2	2,5 g	2/2
	Kyvetový test na CHSKcr	Carc1A, Muta.1B	55 ks amp (49 g)	2/2
Bia Plastic and Plating	Ni Antipit KP	Carc.1B , Muta. 2	0,725 t	31/0
BIA Plastic and Plating Technology Slovakia, s.r.o.	ADHEMAX PA NI 1	Carc.1A , Muta. 2	1,675 t	31/0
	Adhemax Neutralizer CR	Carc.2	1,675 t	
	Chlorid nikelnatý	Carc.1A , Muta. 2	5,835 t	
	HSO Reducer FL	Carc.2	3,275 t	
	Oxid chromový	Carc.1A , Muta. 1B	0,2 t	
	Síran nikelnatý	Carc.1A , Muta. 2	40,26 t	
	HSO EN Ecoplast part A	Carc.1A , Muta. 2	15,9 t	
	HSO Nickel 130 Brightness Carrier	Carc.1B , Muta. 2	0,075 t	
	HSO Nickel 130 Leveller	Carc.1B , Muta. 2	0,1 ton	
	HSO Nickel 110 Carrier	Carc.1B	0,175 t	
	HSO EN Ecoplast MU A	Carc.1A , Muta. 2	0,025 t	
	VOPCROM Lösung oxid chrómový	Carc.1A , Muta. 1B	38,4 t	
	HSO EN ECOPLAST 601 part	Carc.1A , Muta. 2	5 t	
HSO Ni Carrier	Carc.1B	0,2 t		
Tesgal,s.r.o. Hlavná 60, Vrábľa laboratórium	Fenolftalein indikátor CS	Carc1B, Muta.2	1.2 g	1/1
	Kyvetový test na CHSKcr	Carc1A, Muta.1B	20 ks / 25 g	1/1
Treban AT s.r.o.	tvrdé drevo	Carc.1A	399,95 m ³	3/0
PLASTCOM,s.r.o	Masterbatch 9010	Carc.2	7377 kg	15/0

Zmeny v používaní karcinogénnych faktorov, zníženie expozície karcinogénnemu faktoru, apod.. :

- DUSLO, a.s. – vzhľadom k poklesu objemu výroby produktov sa znížilo množstvo používaných karcinogénov

- ÚDZS Súdno-lekárske a patologicko-anatomické pracovisko – počas r. 2022 sa nepoužíval dvojchróman draselný a znížilo sa množstvo použitého formaldehydu, čím sa znížila expozícia zamestnancov karcinogénnym látkam
- RENTALS s.r.o. – v s uvedenej spoločnosti sa v r. 2022 znížil počet druhov karcinogénnych prípravkov, nepoužíval sa Bonderite M-ZN MU 1, tým bola eliminovaná expozícia zamestnancov
-
- KTL ZM a.s., Zlaté Moravce – v r. 2022 sa nepoužíval kvetový test a Bonderite M-ZN,
- TESHGAL, s.r.o. – znížil sa počet používaných karcinogénnych látok z 20 druhov na 14

V tabuľke č. 5a (v prílohe) sú uvedené 4 najčastejšie sa vyskytujúce karcinogénne a mutagénne faktory, ktorým je v Nitrianskom regióne exponovaných najviac osôb:

1. Stavebný materiál s obsahom azbestu	Carc. 1A
2. Formaldehyd (roztoky s obsahom formaldehydu od 3 – 37 %)	Carc. 1B, Mut.2
3. Cytostatiká	Proces s rizikom chem.karcinogenity
4. Prípravky používané pri povrchovej úprave kovových a plastových výrobkov (obsahujú izokyanáty, nikel,...)	Carc. 1A, Carc.1B, Carc.2, Mut. 1B, Mut.2, Repr.toxické

V rámci dozornej činnosti zameranej na uplatňovanie nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci sa v spolupráci s NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov RÚVZ v Nitre vykonali 2 kontroly zabezpečenia búracích prác na stavbách s použitými materiálmi z azbestu. Pri posudzovaní projektových dokumentácií boli stavebníci upozorňovaní na plnenie povinností pri likvidácii stavebných materiálov s obsahom azbestu.

Bolo vydaných 167 posudkov na odstraňovanie stavebného materiálu obsahujúceho azbest zo stavieb, z toho odstraňovanie v exteriéroch bolo odsúhlasené v 162-tich prípadoch, v interiéri - predovšetkým bytové jadrá sa posudzovali v 5-tich prípadoch.

Vo všetkých prípadoch boli žiadatelia držiteľmi oprávnenia na výkon uvedených činností vydaného ÚVZ SR.

Spolu so žiadosťou o vydanie súhlasu na uvedené činnosti boli prevádzkovateľmi predkladané prevádzkové poriadky, ktoré obsahovali posudky o riziku, opis činností a pracovných postupov pri práci s materiálmi obsahujúcim azbest, plánované aj vykonané opatrenia na zníženie expozície zamestnancov prachu z azbestu pri búracích prácach a plán práce.

Oznámenie o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest (oznámenie o začatí a ukončení prác s azbestom) v roku 2022 zaslalo celkom 91 subjektov, výkon ŠZD po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu bol vykonaný v 2 prípadoch, vid' tabuľka č. 5b.

Prehľad subjektov, ktoré v roku 2022 v Nitrianskom regióne realizovali na základe súhlasu RÚVZ so sídlom v Nitre búracie a rekonštrukčné práce spojené s odstraňovaním stavebných materiálov s obsahom azbestu a počet exponovaných zamestnancov pri týchto činnostiach

Podnik Organizácia Spoločnosť	Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity	Klasifikácia / kateg. * Podľa NV SR č. 356/2006 Z.z. zákona č. 67/2010 Z. z.	Počet exponovaných osôb celkom	Výsl. Merania / množstvo spotrebovaných látok / rok **
Almi-eko s.r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	1 t 100 m ²
Astana, s.r.o., Poprad	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	9 t 360 m ²
Azbestgroup s.r.o., Bratislava	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	9	44,36 t 4399 m ²
Concret, s.r.o., Boleráz	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	6,8 t 680 m ²
DILMUN SYSTEM, s. r. o., Bratislava	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	26 t 1302 m ²
DREVOKOV Krupina s.r.o.	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	27,5 t 1805 m ²
EISEN s.r.o., Šaľa	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	5	15 t 1300m ²
ELLIO, spol. s r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	9 t 507 m ²
ENVIRING s.r.o., Čavojs	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	9	7 t 700 m ²
GAMA MONT s.r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	5	12 t 1095 m ²
GREENLIKVID s. r. o., Folkušová	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	6 t 1285 m ²
JesicaPačajová- MARTBEST, Poprad	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	56,9 t 1829 m ²
Marián Nemec – COVERING, Radimov	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	1 t 50 m ²
Martin Ladányi – MARCI, Modrany	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	1 t 40 m ²
Kovomat Slovakia s.r.o., Žilina	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	1 t 60 m ²
Milan Marčan COBRA, Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	95,3 t 6431 m ²
MONTES COMPANY s.r.o., Lisková	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	26 t 1000 m ²
MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o. , Detva	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	12 t 660 m ²

MR Invest s.r.o., Liptovský Mikuláš	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	5	5 t 300 m ²
natura enviros.r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	5	97,35 t 3920 m ²
NIKIN s.r.o., Bajč	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	9	108 t 4958 m ²
ORAVEC s.r.o., 10 Krtovce	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	5 t 430 m ²
ReTrash s.r.o., Kremnica	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	3,3 t 272 m ²
SH Klampiarstvo s.r.o., Liptovský Mikuláš	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	18,25 t 1260 m ²
Stavba a inžiniering s.r.o., Vráble	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	1,5 t 75 m ²
STREŠNÉ CENTRUM TOMÁŠ MOLNÁR s.r.o., Sereď	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	30,4 t 2067 m ²
TM-Montinštala, s.r.o., Jelšovce	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	8	0,9 t 80 m ²
TORRE s.r.o., Tešedíkovo	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	1,7 t 170 m ²
3Ma services s.r.o., Rosina	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	1,5 t 182 m ²
UNISTAV NB s.r.o., Nová Baňa	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	3 t 300 m ²

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Komentár k tab. č.7 :

V roku 2022 pracovníci oddelenia PPL vydali celkom 359 rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z.z. Z toho bolo vydaných 142 rozhodnutí o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky, návrhoch na zmenu v ich prevádzkovaní a návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky.

V sledovanom roku bolo vydaných 167 rozhodnutí na odstraňovanie stavebného materiálu obsahujúceho azbest zo stavieb.

V roku 2022 bolo vydaných celkom 50 rozhodnutí na zaradenie resp. vyradenie prác do kategórií rizikových prác.

Ďalej bolo vydaných 15 záväzných stanovísk podľa § 13 ods.2 zák. č. 355/2007 Z.z. v súvislosti so zák. č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zák. č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia.

Podľa § 13 ods.3 zák. č. 355/2007 Z.z. bolo vydaných celkom 56 záväzných stanovísk, z toho k územnému konaniu – umiestneniu stavby v 23 prípadoch, ku kolaudácii stavieb alebo k zmene v užívaní stavieb v 33 prípadoch.

Oznámení pred začatím prevádzky priestorov podľa § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo 6.

Komentár k tab. č.8 :

Oddelenie PPL RÚVZ Nitra v roku 2022 uskutočnilo výkon štátneho zdravotného dozoru ukončený záznamom v 748 prípadoch. Predmetom štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách bola kontrola opatrení na zníženie zdravotných rizík v súvislosti s prácou a pracovným prostredím. Cielene bol vykonaný v 69 prípadoch štátny zdravotný dozor na pracoviskách počas mimoriadne teplých dní so zameraním na zabezpečenie vhodných opatrení na zníženie nepriaznivého vplyvu záťaže teplom na zdravie zamestnancov zo strany zamestnávateľov.

V roku 2022 oddelenie PPL riešilo 20 podnetov. Podnety boli zamerané na neoprávnené prevádzkovanie ambulancií, nevyhovujúce pracovné podmienky na pracoviskách, neoprávnené prevádzkovanie priestorov bez kladného posúdenia orgánu verejného zdravotníctva, nedodržiavanie opatrení na ochranu zdravia zamestnancov zo strany zamestnávateľa, vysokých teplôt v mimoriadne teplých dňoch podľa Vyhlášky MZSR č. 99/2016 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci v znení neskorších predpisov, nadmernú hlučnosť v životnom prostredí z prevádzkovania vzduchotechniky, preverenie nelegálnosti postupov pri manipulácii s azbestom, nakladanie s nebezpečným odpadom.

V podnetoch v ktorých sa preukázala opodstatnenosť, alebo čiastočná opodstatnenosť boli prevádzkovateľom nariadené opatrenia, dohodnuté termíny na odstránenie v 1 prípade bolo začaté správne konanie.

V jednom prípade bol podnet odstúpený na riešenie príslušnému RÚVZ. Väčšina podnetov bola štátnym zdravotným dozorom preukázaná ako neopodstatnená.

V jednom prípade bol podnet ukončený, nakoľko sťažovateľ neuviedol svoju adresu, z uvedeného dôvodu nebolo možné vykonať meranie hlučnosti v životnom prostredí.

V priebehu roku 2022 pracovníci oddelenia PPL vypracovali 111 písomných stanovísk.

V úvode roku 2022 sa pracovníci oddelenia vzhľadom na závažnú epidemiologickú situáciu okrem problematiky PPL podieľali aj na trasovaní osôb pozitívnych na COVID-19 – vykonávali epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID-19, ich úzkych a širších kontaktov, nariaďovanie karantény, objednávanie na laboratórne vyšetrenie na COVID-19 PCR testami. Epidemiologické šetrenie bolo zamestnancami oddelenia PPL vykonané u 1295 osôb pozitívnych na COVID-19.

Komentár k tab. č.10:

V rámci sankčných opatrení boli na Oddelení PPLaT RÚVZ Nitra v roku 2022 v správnom konaní právny subjektom uložené 3 pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 29 písm. h),i),j) a ods. 33 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. a 57 ods. 33 písm. c) zák. č. 355/2007).

Pokuty za iné správne delikty (v celkovej sume 4 300 Eur) sa týkali porušenia povinností zamestnávateľa vyplývajúcich z ustanovení § 52 ods. 1 zákona 355/2007 Z.z. a to povinnosti: predložiť na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva návrh na uvedenie priestorov do prevádzky a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných opatrení alebo činností a porušenie povinnosti podľa § 57 ods. 29 písm. h),i),j) a ods. 33 písm. f) zák. č. 355/2007 Z.z. a to povinnosti organizácií vykonávajúcich odstraňovanie azbestu zo stavieb.

Komentár k tab. č.11:

Overovanie dodržiavania legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa poskytovania informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci bolo realizované aj prostredníctvom dotazníkov informovanosti zamestnancov (bolo použitých 267 dotazníkov). Anonymné kontrolné listy - tzv. dotazníky informovanosti zamestnancov boli zamerané na rizikové faktory: biologické faktory (3), chemické faktory (51), hluk (184), karcinogény (15), bremená (8) a vibrácie (6).

Komentár k tab. č. 12a: chránené pracoviská:

V sledovanom období roku 2022 bolo na základe žiadostí jednotlivých subjektov posúdených celkom 13 pracovísk na ktorých zabezpečovali práce osoby so zdravotným postihnutím, z toho v 6 prípadoch bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky a v 7 prípadoch bolo vydané stanovisko k zmenám na existujúcich pracoviskách s prideleným štatútom chránenej dielne/pracoviska.

V roku 2022 sa vykonali 2 previerky na už existujúcich chránených pracoviskách a chránených dielnach.

9. Podpora zdravia pri práci

V roku 2022 bolo v rámci Poradne ochrany a podpory zdravia pri práci pracovníkmi oddelenia PPL poskytnutých v rámci individuálneho poradenstva a telefonické konzultácie 274 konzultácií pre občanov, zamestnancov ako aj pre zamestnávateľov, pracovníci vykonávali epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID – 19 (125).

Skupinové poradenstvo sa v roku 2022 neposkytovalo.

Overovanie dodržiavania legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa poskytovania informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci bolo realizované aj prostredníctvom dotazníkov informovanosti (267 anonymných dotazníkov informovanosti). Anonymné kontrolné listy - tzv. dotazníky informovanosti zamestnancov boli zamerané na rizikové faktory: hluk, biologický faktor, chemické faktory, karcinogény, bremená a vibrácie.

Odborné poradenstvo bolo vo viacerých prípadoch poskytnuté pracovným zdravotným službám (napr. Falck Healthcare, a.s. Bratislava, ProCare, a.s. Bratislava, Duslo a.s., Šaľa, Sanos Vrábľa, s.r.o., TeamPrevent s.r.o., Bratislava, Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra, OHS, s.r.o., Opatovce nad Nitrou, MIOMED, s.r.o., Bratislava, Fakultná nemocnica L. Pasteura Košice, MEDFIN, pracovná zdravotná služba, a.s., Bratislava, PZS Sante Slovakia, s.r.o., Bratislava, Medison, s.r.o., Košice, MED POINT, s.r.o., Senec, Falck Healthcare, a.s., Bratislava, BOZPO, s.r.o., Prievidza a ďalšie).

Pracovníci Oddelenia PPL poskytujú poradenstvo a konzultácie aj v oblasti problematiky týkajúcej sa práce s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami resp. problematiky týkajúcej sa práce s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Komentár k tabuľke č. 13a :

Členstvo v komisiách:

Mgr. Andrea Zubčáková – vedúca oddelenia PPL je predseda nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

Mgr. Ivana Halášová je podpredseda nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra

2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

Mgr. Sidónia Cverčková, Ing. Gabriela Duchoňová a Mgr. Erika Solčanská sú členkami nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci

zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Článok 7 Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce

Spoločné dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vyplývajú z Dohody o spolupráci a koordinácii činností uzatvorenej medzi ÚVZ SR Bratislava a NIP Košice dňa 15.3.2011.

Komentár k tabuľke č. 14a :

V roku 2022 bola spoločná kontrola s IP Nitra uskutočnená v spoločnosti Kongsberg Automotive, s.r.o. Vráble, Hlavná 48 zameraná na prevenciu poškodení podporno-pohybovej sústavy súvisiacich s prácou - na dodržiavanie plnenia povinnosti zamestnávateľa na pracovisku s vyhlásenou rizikovou prácou – faktor práce fyzická záťaž v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou záťažou a senzorickou záťažou pri práci ako i zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

Predmetom činnosti spoločnosti je výroba káblových riadení pre osobné automobily Peugeot a Renault, palivových systémov pre Volvo, elektrických plynových pedálov pre Renault a Iveco; spracovanie súčiastok pre automobilový priemysel; výroba radiacích systémov, ozubených kolies a prenosových systémov kvapalín (brzdové a motorové prírody). Na pracovisku - oddelenie gombíky a koženky v profesii operátor sekania a brúsenia, operátor - pokožovanie sú zaradené práce do 3. kategórie rizika – fyzická záťaž. Pri ŠZD neboli zistené nedostatky.

Koordinácia spoločných dozorných aktivít, vzájomné poskytovanie informácií a výmena skúseností pri riešení problémov je predmetom pracovných stretnutí zástupcov orgánov verejného zdravotníctva a inšpektorov práce uskutočňovaných v rámci Nitrianskeho kraja v štvrtročných intervaloch. V roku 2022 sa vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu súvisiacu s pandemiou koronavírusu uskutočnilo 1 pracovné stretnutie za účasti pracovníkov oddelenia PPL RÚVZ v NR kraja a Inšpektorov práce Nitra, na ktorom boli dohodnuté spoločné postupy pri výkone kontrolnej činnosti, riešené aktuálne problémy a konštatovaná dobrá spolupráca oboch inštitúcií.

V roku 2022 sa oddelenie PPL RÚVZ Nitra vyjadrovalo k udeleniu certifikátu „Bezpečný podnik“ v dvoch prípadoch.

Komentár k tabuľke č. 14b :

RÚVZ Nitra vykonal v roku 2022 v súčinnosti so SIŽP Nitra 2 spoločné previerky - koordinovanú kontrolu podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o zabezpečení prevencie voči závažným priemyselným haváriám v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z.

Kontrola bola zameraná na plnenie povinností zamestnávateľa na ochranu zdravia pri pracovných činnostiach spojených s vystavením zamestnancov chemickým faktorom pri práci a na dodržiavanie povinností v oblasti nakladania s priemyselnými odpadovými vodami a nebezpečnými odpadmi a ochrany ovzdušia.

Štátny zdravotný dozor bol vykonaný v spoločnosti Messer Tatragas, spol. s r.o vo výrobnobchodnom stredisku v Šali, ktoré je situovaná v areáli DUSLO a.s. v Šali. V prevádzkach - pracoviská - údržba tlakových nádob, triedenie tlakových nádob, skúšanie tlakových nádob, expedícia tlakových nádob pracuje 57 zamestnancov v 2- zmennom pracovnom režime. Hlavnou pracovnou náplňou spoločnosti je obchodná a sprostredkovateľská činnosť s tovarmi, skladovanie a doprava technických plynov, plnenie tlakových nádob technickými, potravinárskymi a medicínalnými plynmi. Spoločnosť vlastní súhlasné rozhodnutie na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, ktoré vydal RÚVZ so sídlom v Nitre - súhlasné rozhodnutie k uvedenej prevádzke bolo vydané regionálnym hygienikom pod č. OPZ/A/2005/02960 zo dňa 16.11.2005 a k prevádzke plniarne technických, potravinárskych a medicínálnych plynov f. CRYOSTAR pod č. RÚVZNR/PPL/1416/2022 zo dňa 24.05.2022. Údaje o spotrebe chemických látok, resp. vyrobených produktov (expedovaných) s obsahom chemických látok sa vedú priebežne on line v systéme SAP. Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu je komplexne a systematicky riešené v súlade so zák. č. 543/2002 Z.z. Zneškodňovanie odpadov, vrátane nebezpečných je riešená zmluvne so spoločnosťou SPEKO, Komplex. Spoločnosť Messer Tatragas, s. r.o. predložila k nahliadnutiu oznámenie o zaradení podniku zo dňa 15.07.2016, Smernicu pre riešenie krízových situácií, mimoriadnych udalostí, Požiarnu identifikačnú kartu nahrádzajúcu evakuačné plány a požiarny štatút. Uvedené dokumenty boli vypracované v súlade so zák. č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Havarijná pripravenosť je v prípade nepredvídateľnej udalosti riešená zmluvne dohodou s oprávneným subjektom DUSLO, a.s. – prípadný zásah vykonáva Závodný hasičský útvar, Jednotka I. pomoci podľa pôvodne spracovaných havarijných plánov a scenárov. Všetci zamestnanci sú oboznamovaní s obsahom predložených dokumentov v pravidelných intervaloch 1x ročne - výrobné profesie a 1x za roky - THP zamestnanci. Zo štátneho zdravotného dozoru, vykonaného v spoločnosti MESSER Tatragas, s. r. o. nevyplnuli nápravné opatrenia súvisiace s prevenciou závažných priemyselných havárií.

V roku 2022 bola zamestnancami RÚVZ Nitra odd. PPL v súčinnosti so SIŽP Nitra vykonaná koordinovaná kontrola (podľa zák. č. 128/2015 Z. z. o zabezpečení prevencie voči závažným priemyselným haváriám v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z.) na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa na ochranu zdravia pri pracovných činnostiach spojených s vystavením zamestnancov chemickým faktorom pri práci a na dodržiavanie povinností v oblasti nakladania s priemyselnými odpadovými vodami, nebezpečnými odpadmi a ochrany ovzdušia v spoločnosti Duslo, a.s., Administratívna budova ev.č.1236, 927 03 Šaľa, IČO: 35 826 487.

Predmetom kontroly bola organizačná jednotka: ÚV Anorganika, prevádzka Horčíková chémia. Horčíková chémia sa zaoberá výrobou kvapalného hnojiva Dumag, polotovarov pre výrobu hnojív a výrobou hydroxidu horečnatého-Duhoru.

Kontrolou spoločnosti Duslo, a.s., Šaľa a vybraných chemických faktorov podľa § 9 nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z.z, ktoré sú zakázané a ďalších chemických látok a prípravkov podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 67/2002 Z.z., ktorou sa vydáva

zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané v znení neskorších predpisov nebolo zistené porušenie.

12. Výkony štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

V roku 2022 bolo vydaných 42 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky pre pracoviská, na ktorých sa pracuje s chemických faktormi.

Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a ani rozhodnutie na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku sme v sledovanom roku nevydávali pre žiadny subjekt.

Okrem uvedeného RÚVZ Nitra vydal 167 kladných rozhodnutí na odstraňovania azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb.

RÚVZ Nitra bolo doručených 88 oznámení o začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnej činnosti.

Uvedené údaje sú prezentované v tabuľkách č. 15a až 15d.

13. Personalistika

Výkon štátneho zdravotného dozoru v rámci zákona č. 355/2007 Z.z. pre problematiku PPLaT na RÚVZ Nitra (okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce) na oddelení PPLaT v súčasnosti zabezpečuje 6 pracovníkov – štátnych zamestnancov (vedúca oddelenia s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo, 3 zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo a 1 VŠ -iný odborný pracovník v zdravotníctve, 1 DAHE).

14. Príloha - tabuľky 1 - 16

Tabuľka č. 1a

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		Spolu	
		celkom	Žien	celkom	žien	celkom	Žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	94	46	7	0	101	46
B	Ťažba a dobývanie	17	0	0	0	17	0
C	Priemyselná výroba	3941	830	208	35	4149	865
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	72	0	19	0	91	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	207	3	80	0	287	3
F	Stavebníctvo	86	0	3	0	89	0
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	65	0	3	0	68	0
H	Doprava a skladovanie	12	0	0	0	12	0
J	Informácie a komunikácia	27	3	0	0	27	3
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	8	0	0	0	8	0
N	Administratívne a podporné služby	40	27	0	0	40	27
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	30	27	0	0	30	27
P	Vzdelávanie	28	17	0	0	28	17
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	529	408	0	0	529	408
R	Umenie, zábava a rekreácia	7	0	0	0	7	0
S	Ostatné činnosti	5	4	0	0	5	4
	SPOLU	5168	1365	320	35	5488	1400

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	94	46	0	0	94	46
02	Lesníctvo a ťažba dreva	0	0	7	0	7	0
08	Iná ťažba a dobývanie	17	0	0	0	17	0
10	Výroba potravín	46	9	0	0	46	9
11	Výroba nápojov	3	0	0	0	3	0
13	Výroba textilu	76	30	0	0	76	30
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	85	0	0	0	85	0
18	Tlač a reprodukcia záznamových médií	14	6	0	0	14	6
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	586	27	0	0	586	27
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	96	22	5	0	101	22
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	205	0	8	0	213	0
24	Výroba a spracovanie kovov	121	20	71	1	192	21
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	827	184	11	0	838	184
27	Výroba elektrických zariadení	81	4	2	0	83	4
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	236	33	1	0	237	33
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1544	495	110	34	1654	529
31	Výroba nábytku	6	0	0	0	6	0
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	15	0	0	0	15	0
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	72	0	19	0	91	0
36	Zber, úprava a dodávka vody	164	0	79	0	243	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	5	0	0	0	5	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	38	3	1	0	39	3
41	Výstavba budov	40	0	3	0	43	0
42	Inžinierske stavby	46	0	0	0	46	0
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	7	0	3	0	10	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	58	0	0	0	58	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	12	0	0	0	12	0
58	Nakladateľské činnosti	27	3	0	0	27	3
72	Vedecký výskum a vývoj	8	0	0	0	8	0
82	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	40	27	0	0	40	27

84	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	30	27	0	0	30	27
85	Vzdelávanie	28	17	0	0	28	17
86	Zdravotníctvo	529	408	0	0	529	408
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	7	0	0	0	7	0
96	Ostatné osobné služby	5	4	0	0	5	4
	SPOLU	5168	1365	320	35	5488	1400

Tabuľka č. 1c

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	380	315	0	0	380	315
Fyzická záťaž	299	133	0	0	299	133
Hluk	3896	636	223	11	4119	647
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	325	109	4	0	329	109
Chemické látky a zmesi	795	128	67	24	862	152
Ionizujúce žiarenie	65	27	0	0	65	27
Optické žiarenie	51	36	0	0	51	36
Psychická pracovná záťaž	50	27	0	0	50	27
Vibrácie	316	51	81	0	397	51
Záťaž teplom a chladom	15	0	0	0	15	0

Tabuľka č. 1d

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Inde nezaradené	190	154	0	0	190	154
Biologický faktor	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	96	83	0	0	96	83
Biologický faktor	Tuberkulóza	253	207	0	0	253	207
Fyzická záťaž	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	121	120	0	0	121	120
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	73	3	0	0	73	3
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	138	10	0	0	138	10
Hluk	Impulzový	5	0	0	0	5	0
Hluk	Premenný	3888	636	223	11	4111	647
Hluk	Ustálený	3	0	0	0	3	0
Ionizujúce žiarenie	V priemysle	4	0	0	0	4	0
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve	61	27	0	0	61	27
Optické žiarenie	Laser	51	36	0	0	51	36

Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	50	27	0	0	50	27
Vibrácie	Prenášané na celé telo	62	0	27	0	89	0
Vibrácie	Prenášané na ruky	254	51	54	0	308	51
Záťaž teplom a chladom	Záťaž teplom	15	0	0	0	15	0

Tabuľka č. 1e

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	378	39	0	0	378	39
dermatotropné	390	46	0	0	390	46
dráždivé	290	104	0	0	290	104
chemické karcinogény	444	116	4	0	448	116
jedovaté - toxické	315	34	0	0	315	34
mutagény	242	93	0	0	242	93
pevné aerosoly	626	91	10	0	636	91
reprodukčne toxické látky	219	82	0	0	219	82
veľmi jedovaté - veľmi toxické	9	0	48	24	57	24
žieravé	82	31	48	24	130	55
alergény	378	39	0	0	378	39

Tabuľka č. 2a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Nitra	2	1968	586	42	123	4	58

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Nitra	770	16863	1634	5	19	38	157

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
Nitra	292	738	0	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Nitriansky	Nitra	-	-	-

Tabuľka č. 2e

Kraj	Kontroloval RÚVZ	Počet kontrolovaných poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom			Spolu
		Lekárov	Verejných zdravotníkov	Tímov PZS	
Nitriansky	Nitra	-	-	-	-

Tabuľka č. 2f

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Nitriansky	Nitra	-	-	-

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania							
Počet prešetr.	Číslo položky zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)	
1	29	Impingement syndrom ramena bilat., radiálna epikondylitída humeru bilat	SECOP s.r.o. Továrenská 49 953 01 Zlaté Moravce	operátor výroby – Montáž – predmontáž	S Potvrdená KPLa T Bratislava 27.05.2022	48 dní	
2	29	Risatrosis/primárna artróza prvého karpometakarp. kĺbu bilat, Stp TEP TMC vpravo	Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n. o. Nitra Kláštorská 134 949 88 Nitra	zdravotná sestra – asistent fyzioterapeuta na odd. FRO	S	138 objektívizácia + hodnotenie fyzickej záťaže	
3	29	syndrom canalis carpi bilat a sy zamrznutého ramena vpravo	Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Vysoká 2/B 811 06 Bratislava, prevádzka: Priemyselný park Nitra- Sever	operátor výroby	N	55 dní (viac zamestnávateľov)	
4	29	Syndrom manžety rotátorov	Kongsberg Automotive , s.r.o. Vráble Hlavná 48 952 01 Vráble	Operátor výroby II	N	70 dní (viac zamestnávateľov)	
5	29	syndrom canalis carpi stredne ťažkého stupňa vľavo, Epikondylitis rad. humeru bilat ., mediálna vľavo)	Kongsberg Automotive , s.r.o. Vráble Hlavná 48 952 01 Vráble	Operátor výroby	N	126 dní (operácia krčnej chrbtice, viac zamestnávateľov)	
6	34	Mesothelioma pleurae I sin. epiteloidný typ	ACZ , š.p. Nitra – závod Mlynárce neskôr Ferrenit a.s. Nitra	výrobný robotník obsluha strojov	S Potvrdená 23.11.2022	31 dní (diagnostikované ochorenie COVID u hlásenej osoby)	
SPOLU	6	-	-	-	-	-	

Poznámka: V tabuľke je uvedený počet prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania a pri každom je uvedená položka/položky zoznamu chorôb z povolania (u jednej fyzickej osoby mohlo prešetrovanie podozrenia na chorobu z povolania zahŕňať viac položiek zoznamu chorôb z povolania – najčastejšia kombinácia položiek 28/29).

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bolo posúdené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Nitra	4	23	27	-

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Stavebný materiál s obsahom azbestu	Carc. 1A	123	0	30
2.	Formaldehyd (roztoky s obsahom formaldehydu od 3 – 40 %)	Carc. 1B, Mut.2	78	59	3
3.	Prípravky používané pri povrchovej úprave kovových a plastových výrobkov (obsahujú izokyanáty, nikel, ...)	Carc. 1A, Carc.1B, Mut 1A, Mut. 1B, Mut.2	69	8	6
4.	Cytostatiká	proces s rizikom chem. karcinogenity	76	66	2

* Carc. 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, Carc. 1B - pravdepodobný karcinogén, Mut. 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek, proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	91
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	2

Tabuľka č. 6

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR						
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		74	12			86
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu		74	12			86
Verejná obchodná spoločnosť				1		1
Spoločnosť s ručením obmedzeným		220	194	59	9	482
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia				1		1
Akiová spoločnosť				11	1	12
Družstvo				4		4
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik				3		3
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia					2	2
Príspevková organizácia						
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesijných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)			6	1		7
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu		262	263	78	11	512
Spolu:		338	251	78	11	598

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	142/0		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu*	-		
o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	-		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	-		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	-		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	167/0		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	50		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	-		
- ostatné	-		
S p o l u:	359/0		
B. Rozhodnutia - pokyny			
- opatrenia	1		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby			
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	15/0		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné			
1. k územným plánom a k návrhom na územné konanie	23/0		
2. k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	33/0		
3. k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	-		

Oznámenie pred začatím prevádzky priestorov a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 52 ods. 1 písm. b) a ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z.	Počet
A. Oznámenie pred začatím prevádzky priestorov podľa § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.	6
4. administratívne priestory (podľa § 52 ods. 1 písm. b) šiesty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
5. priestory, v ktorých sa vykonáva živnosť kúpy tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) (podľa § 52 ods. 1 písm. b) siedmy bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	2
6. iné (podľa § 52 ods. 1 písm. b) prvý až piaty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	4
B. Výkon štátneho zdravotného po oznámení prevádzky	1

Tabuľka č. 8

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	748
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	-
Šetrenie petícií	-
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	20
Odborné stanoviská (expertízy)	-
Konzultácie a poradenstvo*	9984
Iné činnosti**	-

* Konzultácie, poradenstvo, vysvetlenie, vyjadrenie, informácie (ústne, písomne, e-mailom).

** Napr. posúdenie fyzickej záťaž, psychickej pracovnej záťaž, odbery vzoriek vôd a pod.
Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“.

Tabuľka č. 9

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	100	100	131
Biologický materiál			
Genetická toxikológia			
Hluk	476	1984	1984
Vibrácie			
Optické žiarenie ²⁾			
Elektromagnetické pole			
Mikroklimatické podmienky	39	156	312
Ionizujúce žiarenie	1217	1298	1698
Spolu:	1832	3538	4125

Vysvetlivky:

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Počet vzoriek sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom prijme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

Počet ukazovateľov sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

Počet analýz je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

Pri fyzikálnych faktoroch sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysielateľ, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom prijme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie sa **počet uskutočnených odčitání**.

Tabuľka č. 10

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 29 písm. h), i), j) a ods. 33 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z.)	2	4000
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 33 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	300
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Nitra	-	3	51	184	15	-	-	8	6	-

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 12a

RÚVZ	Úroveň ochrany zdravia pri práci na chránených pracoviskách							
	Počet							
	rozhodnutí	stanovísk	kontrolovaných CHP	kontrol na CHP *	zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP	kontrolných listov	zistených nedostatkov	uložených opatrení
Nitra	6	7	13	15	14/5	-	-	-

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotne postihnutie

* Ak bolo na jednom kontrolovanom CHP v danom roku viac kontrol, uvádza sa celkový počet kontrol spolu.

Napr. ak bolo kontrolované iba jedno CHP, ale kontrola bola v priebehu roka 2 krát, do počtu kontrolovaných CHP za daný rok sa doplní 1, ale do počtu kontrol v danom roku sa uvedie 2.

RÚVZ	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraniczne pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
Nitra	-	-	-	-	-	-

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraniczne pracovné a študijné cesty

➤ názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti, napr.

➤ členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách

➤ besedy a relácie v rozhlase, v televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU

➤ články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách		
Kraj	Vykonal RÚVZ	Kontrolované subjekty (zoznam)
Nitriansky	Nitra	Kongsberg Automotive, s.r.o. Vráble, Hlavná 48, Vráble

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Vykonal RÚVZ	Kontrolované subjekty (zoznam)	Kategória subjektu (A, B)	Počet uložených opatrení
Nitriansky	Nitra	1. DUSLO, a.s. Šaľa - ÚV – Anorganika - prevádzka Horčíkova chémia – 2. Messer Tatragas, spol. s r. o., Šaľa - skladovanie a doprava technických plynov, plnenie technických, potravinárskych a medicínálnych plynov (tlakové nádoby).	B	-

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	Počet rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	42	
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	167	

* Týka sa prevádzok, u ktorých:

- zamestnávateľ vypracoval prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (od 01.10.2021).

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	88
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	(§ 57 ods. 29 písm. h), i), j) a ods. 33 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z.)	2	4000
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)*	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	-

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.2022							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	4	1	1	0	0	0	6

RADIAČNÁ OCHRANA

Výročná správa za rok 2022
Oddelenia radiačnej ochrany Regionálneho úradu verejného zdravotníctva
so sídlom v Nitre

ČASŤ: RADIAČNÁ OCHRANA

TEXTOVÁ ČASŤ:

1. Personálne obsadenie odboru

- počet pracovníkov,
- rozdelenie pracovníkov podľa vzdelania,
- vzdelávanie pracovníkov (zoznam absolvovaných vzdelávacích aktivít podľa individuálneho plánu vzdelávania štátnych a verejných zamestnancov)

Personálne obsadenie oddelenia radiačnej ochrany (od 01.01.2023 odbor radiačnej ochrany) bolo aj v roku 2022 zabezpečené tromi pracovníkmi s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa – dvomi fyzikmi (s praxou v odbore cca 24 rokov, resp. 4 roky) a jadrovou chemičkou (prax v odbore cca 6 rokov). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa počet pracovníkov nezmenil. Všetci sú v štátnozamestnaneckom pomere na plný pracovný úväzok.

Pracovníci sa v hodnotenom roku zúčastnili viacerých školiacich akcií. Išlo napríklad o workshop k problematike zaistenia bezpečnosti rádioaktívnych žiaričov organizovaný Úradom verejného zdravotníctva SR v spolupráci s Office of Radiological Safety z USA v termíne 08.-11.08.2022 (účasť 2 pracovníkov), výcvik CBRN špecialistov Radiation Detection and Investigative Techniques Training, ktorý tiež v spolupráci s americkou stranou (FBI a NSDD) organizovali ÚVZ SR a Ministerstvo vnútra SR (účasť 1 pracovníka). Jedna pracovníčka sa aktívne zúčastnila medzinárodnej konferencie organizovanej Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (IAEA) ohľadom spotrebných výrobkov s pridanými rádionuklidmi, ktorá sa uskutočnila v termíne 14.-16.11.2022 v Ľubľane v Slovinsku a tiež sa v dňoch 17.-18.05.2022 zúčastnila valného zhromaždenia Slovenskej nukleárnej spoločnosti. Dvaja pracovníci sa zúčastnili konferencie s medzinárodnou účasťou Nitrianske dni nukleárnej medicíny organizovanej spoločnosťou IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra v dňoch 23.-25.11.2022 s aktívnou prezentáciou na tému „Prehľad veľkostí efektívnych dávok pacientov z CT vyšetrení vykonaných v Nitrianskom kraji v roku 2019“ a jeden pracovník dňa 17.11.2022 webináru organizovanom UNSCEAR (United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation) na tému „Evaluation of Occupational Exposure to Ionizing Radiation“. Vedúci oddelenia absolvoval dňa 21.06.2022 seminár „Manažérske vzdelávanie vedúcich zamestnancov štátnej a verejnej správy“ a dňa 22.09.2022 dištančne absolvoval zahraničnú stáž k činnosti európskych inštitúcií v Bruseli, ktorá nadväzovala na projekt z operačného systému Efektívna verejná správa. Všetci pracovníci oddelenia absolvovali dňa 10.02.2022 školenie o kyberbezpečnosti a v súvislosti so zavádzaním nových informačných systémov úradov verejného zdravotníctva sa zúčastňovali školiacich webinárov k modulom ESTE, RAD, LAB a ŠZD a dňa 16.12.2022 absolvovali workshop Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva.

2. Organizačné členenie odboru

Oddelenie radiačnej ochrany nemalo v roku 2022 žiadne vnútorné organizačné členenie.

3. Hlavná náplň činnosti odboru, ťažiskové úlohy v predchádzajúcom roku v jednotlivých oblastiach radiačnej ochrany, celkové zhodnotenie činnosti odboru v predchádzajúcom kalendárnom roku

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 87/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 87/2018 Z. z.) príslušným orgánom štátnej správy v oblasti radiačnej ochrany v územnom obvode Nitrianskeho kraja (okresy Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa, Topoľčany, Levice, Nové Zámky a Komárno).

V tejto oblasti sa zaoberá sledovaním a hodnotením vplyvu ionizujúceho žiarenia na zdravie pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pacientov pri lekárskom ožiarení ako aj obyvateľov vo všeobecnosti a tiež vplyvu na životné prostredie.

Oddelenie radiačnej ochrany zabezpečovalo do 31.10.2022 aj výkon štátneho zdravotného dozoru v oblasti používania vybraných zdrojov neionizujúceho žiarenia (lasery, intenzívne pulzné svetlo, magnetická rezonancia a pod.) v okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa podľa zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 355/2007 Z. z.) a súvisiacich predpisov.

Výkon dozornej činnosti v oblasti radiačnej ochrany je zameraný na:

- vykonávanie kontroly pracovných podmienok, spôsobu zaobchádzania so zdrojmi ionizujúceho žiarenia z hľadiska ich možného vplyvu na zdravie pracovníkov a obyvateľstva a odbornej spôsobilosti pracovníkov pri zabezpečení radiačnej ochrany v zmysle legislatívnych požiadaviek,
- vykonávanie dozimetrických meraní príkonu priestorového dávkového ekvivalentu žiarenia rtg zariadení, uzavretých a otvorených žiaričov, vykonávanie špecializovaných meraní kvality rtg prístrojov v zdravotníckych a veterinárnych prevádzkach, gamaspektrometrických analýz v teréne a meraní úrovne povrchovej alfa, beta a gama kontaminácie na pracoviskách s otvorenými žiaričmi a pri radiačných mimoriadnych udalostiach,
- vedenie evidencie používaných aj vyradených zdrojov ionizujúceho žiarenia, pracovísk so zdrojmi žiarenia a poskytovanie informácií do centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- vydávanie potvrdení o zaevidovaní oznamovaných činností (§ 23 zákona č. 87/2018 Z. z.),
- vydávanie rozhodnutí o registrácii a povolení, resp. zmien registrácií a zmien povolení činností vedúcich k ožiareniu (najmä používanie zdravotníckych, veterinárnych a technických rtg prístrojov, lineárnych urýchľovačov, odber, skladovanie a používanie otvorených a uzavretých žiaričov) a činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany (napr. rozhodnutí na hodnotenie radónu a hodnotenie rádiologických ukazovateľov vo vode),
- vydávanie záväzných stanovísk a rozhodnutí v rámci posudkovej činnosti (§ 32 zákona č. 87/2018 Z. z.),
- vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení v oblasti radiačnej ochrany,
- problematika zaradovania pracovníkov a vykonávaných prác so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do príslušných kategórií podľa veľkosti zdravotného rizika (rizikové práce, kategórie A a B pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia), kontrola plnenia súvisiacich povinností a vedenie evidencie rizikových prác,
- usmerňovanie fyzických a právnických osôb pri nakladaní so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, konzultačná a osvetová činnosť v problematike ionizujúceho žiarenia,

- plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR,
- participáciu pri tvorbe legislatívy v oblasti radiačnej ochrany, pripomienkovanie legislatívnych návrhov,
- prešetrovanie podnetov a podozrení na chorobu z povolania v súvislosti s prácou so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- prešetrovanie zvýšených dávok ožiarenia pracovníkov so zdrojmi žiarenia, prípadov lekárskeho ožiarenia tehotných žien, mimoriadnych udalostí (strát kontroly nad zdrojmi žiarenia, záchytov rádioaktívneho materiálu, radiačných nehôd a havárií a pod.),
- problematiku hodnotenia rádiologických ukazovateľov vo vode, v stavebných materiáloch a hodnotenia veľkosti expozície radónom na pracoviskách a v bytových priestoroch,
- plnenie úloh ako stála zložka radiačnej monitorovacej siete,
- vyhľadávanie opustených rádioaktívnych žiaričov, rádioaktívnych materiálov a rádioaktívne kontaminovaných predmetov, dozimetrické previerky v zberniach kovového šrotu,
- účasť na cvičeniach simulujúcich ohrozenie verejného zdravia ionizujúcim žiarením (radiačné havárie v jadrovoenergetických zariadeniach, straty kontroly nad zdrojmi žiarenia, zneužitie zdrojov žiarenia a pod.),
- členstvo v poradnom zbore hlavného hygienika SR pre odbor radiačnej ochrany a v skúšobnej komisii ÚVZ SR na skúšanie odbornej spôsobilosti v radiačnej ochrane a uznávanie odbornej spôsobilosti pre registrovanú činnosť.

Náplň a hodnotenie činnosti oddelenia radiačnej ochrany v oblasti používania vybraných zdrojov neionizujúceho žiarenia je súčasťou výročnej správy oddelenia preventívneho pracovného lekárstva.

Prístrojové vybavenie pracoviska je nasledovné:

- od 21.04.1997 prenosný dozimetrický prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu RAM ION, model 4-0040, výrobcu ROTEM Industries, Izrael,
- od 08.12.2004 prenosný monitor povrchovej rádioaktívnej kontaminácie alfa, beta a gama žiarenia Contamat FHT 111M s butánovou a xenónovou sondou, výrobcu ESM Eberline, Nemecko,
- od 28.05.2010 prenosný prístroj pre meranie parametrov kvality primárneho zväzku rtg prístrojov (dopadová dávka, dávkový príkon, vrcholové napätie, expozičný čas, prvá polohrúbka, počet pulzov) Unfors ThinX RAD výrobcu Unfors Instruments AB, Švédsko,
- od 16.10.2014 prenosný dozimetrický prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia RadEye PRD fi. Thermo Fisher Scientific Messtechnik GmbH, Nemecko,
- od 16.10.2014 prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu a povrchovej rádioaktívnej kontaminácie alfa, beta a gama žiaričmi RadiaGem 2000 fi. CANBERRA, Francúzsko,
- od 29.01.2020 prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu FH 40 G-L 10 výrobcu Thermo Electron Corporation GmbH, Nemecko,
- od 29.01.2020 tri elektronické dozimetre typu DMC 3000 výrobcu MIRION Technologies (Canberra) S.A.S., Francúzsko,
- od 29.07.2020 prenosný spektrometer SPIR-Ace s neutrónovou sondou výrobcu MIRION Technologies (Canberra) S.A.S., Francúzsko.

Zámerom je pracovisko vybaviť prístrojom na hodnotenie kvality primárneho zväzku rtg prístrojov umožňujúcim merať aj kvalitu CT prístrojov, mamografov a zubných panoramatických a CBCT prístrojov.

Celkové zhodnotenie činnosti:

Celkovú situáciu v oblasti ochrany zdravia pred nepriaznivými účinkami ionizujúceho žiarenia v spádovej oblasti Nitrianskeho kraja je možné hodnotiť ako uspokojivú. V priebehu roka sa pracovníci podieľali na riešení troch nálezov rádioaktívneho materiálu, a to v zberní kovového šrotu v Nových Zámkoch a v dvoch poľnohospodárskych družstvách v okrese Komárno - vid' nižšie v kapitole 9 „Núdzové situácie, havarijná pripravenosť a odozva“.

Okrem uvedeného nebola zaznamenaná žiadna radiačná mimoriadna udalosť ani žiadny podnet na prešetrenie podozrenia na chorobu z povolania. V kraji nepribudli oproti predchádzajúcemu roku žiadne také zdroje žiarenia, ktoré by sa mohli výraznejšou mierou podieľať na ožiarení obyvateľstva. V Atómovej elektrárni Mochovce sa v roku 2022 začal uvádzať do prevádzky 3. blok a pokračovala dostavba 4. bloku, štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany v jadroveenergetickom zariadení vykonáva ÚVZ SR.

Oddelenie radiačnej ochrany RÚVZ Nitra, ako aj všetky ostatné pracoviská radiačnej ochrany na úradoch verejného zdravotníctva, sa v roku 2022 zúčastnilo dvoch medzinárodných misií Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu - ORPAS (Occupational Radiation Protection Appraisal Service) a IRRS (Integrated Regulatory Review Service) – vid' kapitolu 5 „Medzinárodná spolupráca“.

V radónovej problematike boli v roku 2022 získané a odkomunikované výsledky pilotného radónového prieskumu zastrešeného Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni (projekt RER 9153), v rámci ktorého bolo ešte v roku 2021 v troch okresoch Nitrianskeho kraja do 24 rodinných domov spĺňajúcich špecifické požiadavky rozmiestnených spolu 48 detektorov na meranie objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch po dobu 2 x 6 mesiacov a 24 termoluminiscenčných dozimetrov po dobu 6 mesiacov – vid' nižšie v kapitole 18 „Mimoriadne úlohy, činnosti presahujúce rámec štátneho dozoru v radiačnej ochrane a ďalšie činnosti odboru“.

Každoročne dochádza k zvyšovaniu počtu subjektov používajúcich röntgenové zariadenia a k zvyšovaniu počtu zdravotníckych rádiologických vyšetrení. Predovšetkým v rezorte zdravotníctva dochádza k postupnému vyradovaniu starších röntgenových prístrojov a ich nahrádzaniu novými, priamo digitalizovanými prístrojmi, ktoré umožňujú získavať diagnostické informácie pri menšej radiačnej záťaži pacientov.

V oblasti používania uzavretých žiaričov a technických rtg prístrojov na nedeštruktívnu defektoskopiu dochádza v kraji k významnému znižovaniu počtu výkonov, a to najmä z dôvodu ukončovania dostavby v Atómovej elektrárni Mochovce a výrazného útlmu výroby v SES, a.s. Tlmače.

Počty používaných uzavretých žiaričov v oblasti defektoskopie, ale aj ako súčasť priemyselných indikačných zariadení sa postupne znižujú.

Závažným pretrvávajúcim problémom sú nevyjasnené vlastnícke vzťahy vo veci rádioaktívneho žiariča Cs-137, ktorý je súčasťou nepoužívaného ožarovacieho zariadenia pre externú terapiu gama žiarením Cesioterax 3N umiestneného v priestoroch, ktoré má od Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja v prenájme spoločnosť Nemocnica AGEL Komárno s.r.o. (pozri kapitolu 6, časť A) „Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie“). Nedoriešený je tiež problém skladovaného biologického rádioaktívneho odpadu určeného na likvidáciu v Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, nakoľko na Slovensku nie je žiadny subjekt, ktorý by bol držiteľom povolenia ÚVZ SR na likvidáciu takéhoto druhu

odpadu. Uvedené by sa malo vyriešiť v rámci mimoriadneho celoštátneho zberu historických rádioaktívnych záťaží, zastrešovaného Ministerstvom hospodárstva SR a realizovaného oprávnenou spoločnosťou Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s. (JAVYS, a.s.).

Činnosť oddelenia bola aj v roku 2022 čiastočne ovplyvnená mimoriadnou pandemickou situáciou a potrebou v priebehu mesiaca január prioritne riešiť trasovanie osôb pozitívnych na COVID-19 a poskytovať verejnosti telefonické a e-mailové konzultácie v danej problematike.

4. Legislatíva v oblasti radiačnej ochrany a jej implementácia

RÚVZ Nitra sa podieľal na tvorbe novely zákona č. 87/2018 Z. z. formou diskusií na webexoch a zaslanými návrhmi zmien, ako aj účasťou na pracovnej porade k pripomienkam z medzirezortného pripomienkového konania na ÚVZ SR dňa 02.06.2022. Boli tiež zaslané požadované návrhy zmien do pripravovanej novely vyhlášky MZ SR č. 100/2018 Z. z. o obmedzovaní ožiarenia obyvateľov z pitnej vody, z prírodnej minerálnej vody a z pramenitej vody.

Implementáciu legislatívy v oblasti radiačnej ochrany v praxi nehodnotíme ako problematickú, menšie nezrovnalosti v zákone a súvisiacich vyhláškach MZ SR by mali byť odstránené novelizáciami v roku 2023.

5. Medzinárodná spolupráca

Jedna pracovníčka sa aktívne zúčastnila medzinárodnej konferencie IAEA ohľadom spotrebných výrobkov s pridanými rádionuklidmi, ktorá sa uskutočnila v termíne 14.-16.11.2022 v Lubľane v Slovinsku. Projekt riešenia tejto problematiky by mal pokračovať aj v roku 2023.

Oddelenie radiačnej ochrany RÚVZ Nitra, ako aj všetky ostatné pracoviská radiačnej ochrany na úradoch verejného zdravotníctva, sa v roku 2022 zúčastnilo dvoch medzinárodných misií IAEA - ORPAS (Occupational Radiation Protection Appraisal Service) a IRRS (Integrated Regulatory Review Service):

Misia ORPAS vecne pokrýva problematiku posilňovania a zlepšovania legislatívnej a regulačnej infraštruktúry a implementáciu medzinárodných štandardov v oblasti radiačnej ochrany. Jej hlavným cieľom bolo zhodnotiť úroveň radiačnej ochrany na Slovensku, a to najmä vo vzťahu k dávkam pracovníkov a navrhnúť prípadné opatrenia na jej zlepšenie. Národným koordinátorom misie je ÚVZ SR. Prípravná misia ORPAS sa na Slovensku uskutočnila ešte v roku 2021. V termíne 27.06. - 06.07.2022 sa uskutočnila samotná hodnotiacia misia (Full Mission), v rámci ktorej bola prezentovaná činnosť štátneho dozoru v radiačnej ochrane a činnosť najvýznamnejších prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia z rôznych oblastí a poskytovateľov služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany, boli realizované fyzické návštevy vybraných pracovísk a diskutovaná problematika napĺňania požiadaviek a odporúčaní európskych predpisov. Medzinárodný pracovný tím misie vypracoval hodnotiacu správu obsahujúcu odporúčania a návrhy zmien, ktoré budú riešené v rámci akčného plánu v stanovených termínoch.

Misia IRRS je zameraná na nezávislé hodnotenie legislatívneho a regulačného rámca v oblasti radiačnej ochrany, jadrovej bezpečnosti, bezpečnosti práce, ochrany životného prostredia a pod. Hlavná časť hodnotiacej periodickej misie IRRS sa uskutočnila v septembri 2022 na Úrade jadrového dozoru SR a na ÚVZ SR, pričom RÚVZ Nitra participoval najmä formou účasti na pracovných stretnutiach v module „Occupational Exposure“ a

pripomienkami k návrhu hodnotiacej správy a akčného plánu na riešenie opatrení z misie IRRS.

6. Zabezpečenie radiačnej ochrany a výkon štátneho dozoru na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

A) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie

V rezorte zdravotníctva bolo v Nitrianskom kraji k 31.12.2022 používaných 352 röntgenových prístrojov, 3 lineárne urýchľovače, 13 uzavretých žiaričov (z toho 1 na externú rádioterapiu) a evidovaný jeden subjekt nakladajúci aj s otvorenými žiaričmi. Podrobnejší prehľad o počtoch používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve je uvedený v tabuľkovej časti výročnej správy.

Podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z. z. boli vydané 4 povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu, podľa § 31 tohto zákona 12 zmien povolení, podľa § 25 zákona 12 rozhodnutí o registrácii používania zubných rtg prístrojov a 2 rozhodnutia o registrácii používania celotelových kostných denzitometrov a podľa § 27 zákona 9 zmien rozhodnutí o registrácii. Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vydané jedno rozhodnutie o vyhlásení rizikovej práce. Prerušené konanie bolo v prípadoch 3 žiadostí.

Z významnejších zmien v oblasti používania zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie v Nitrianskom kraji je potrebné uviesť nasledovné:

Fakultnej nemocnici Nitra bolo vydané povolenie na používanie uzavretého žiariča Ir-192 na novozriadenom pracovisku brachyterapie, ako aj dvoch kontrolných žiaričov Sr-90 na oddelení radiačnej onkológie. Na tomto oddelení bola zvýšená fyzická ochrana uzavretého žiariča Cs-137, jej financovanie zabezpečila americká strana z medzinárodného projektu Ministerstva energetiky USA. Na oddelení radiačnej onkológie bola tiež vykonaná ohliadka a predbežné dozimetrické merania na novozriadenom pracovisku lineárneho urýchľovača č.3. Nemocnica v hodnotenom roku zakúpila dva nové skiagrafické pojazdné rtg prístroje na Kardiologickú kliniku a celotelový kostný denzitometer na Internú kliniku, posúdenie ich používania je v štádiu riešenia.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra sa za účasti RÚVZ Nitra uskutočnilo dňa 14.06.2022 cvičenie príjmu rádioaktívne kontaminovaného pacienta z Atómovej elektrárne Mochovce. Cvičenie bolo súčasťou Súčinnostného cvičenia EMO 2021 realizovaného ešte na jeseň 2021, avšak kvôli pandémie Covid-19 bolo presunuté na neskôr. Cvičeniu predchádzalo školenie pracovníkov FN Nitra vykonané pracovníkmi RÚVZ Banská Bystrica. Po skončení cvičenia bolo Okresnému úradu v Nitre zaslané vyjadrenie RÚVZ Nitra k nedostatkom a cvičenie bolo hodnotené na spoločnom pracovnom stretnutí dňa 28.06.2022.

Fakultnej nemocnici Nitra bolo vydané rozhodnutie o zaradení pracovníkov na 5 pracoviskách do rizika ionizujúceho žiarenia kategórie 3. Vydaniu rozhodnutia predchádzali viaceré odborné vyjadrenia k posudkom o riziku a prekonzultovanie problematiky s vedením nemocnice. V problematike rizikových prác v ionizujúcom žiarení bolo na základe konzultácií a odborných vyjadrení RÚVZ Nové Zámky zmenené rozhodnutie o vyhlásení rizikových prác vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou Nové Zámky a RÚVZ Topoľčany zrušené rozhodnutie vo Svete zdravia Nemocnici Topoľčany, a.s. Topoľčany.

Svetu zdravia Nemocnici Topoľčany, a.s. bolo vydané rozhodnutie o zmene povolenia z dôvodu nadobudnutia dvoch nových C-ramien a vyradenia pojazdného skiagrafického rtg prístroja. Po ukončení prevádzky oddelenia centrálnych operačných sál v pôvodných

priestoroch boli vyradené z používania ďalšie tri C-ramená, ktoré boli vrátené Nitrianskemu samosprávnemu kraju ako ich vlastníkovi.

Nemocnici AGEL Komárno s.r.o. bolo vydané rozhodnutie o zmene povolenia z dôvodu výmeny pojazdného rtg prístroja na skiagrafiu v lôžkovej časti oddelenia anesteziológie a intenzívnej medicíny, ako aj rozhodnutie o zmene povolenia z dôvodu začatia používania nového snímkovacieho kompletu a presťahovaného CT zariadenia v novozriadených priestoroch oddelenia rádiodiagnostiky v budove Urgentného príjmu, ako aj ukončenia používania snímkovacieho kompletu na rádiodiagnostickom pracovisku v Chirurgickom pavilóne.

Pre Fakultnú nemocnicu s poliklinikou Nové Zámky bolo vydaných viacero odborných stanovísk ohľadom monitorovania dávok pracovníkov na očné šošovky, používania osobných ochranných prostriedkov a potreby odtieňovania imobilných pacientov na lôžkach v blízkosti snímkovaných pacientov. Vo FNsP Nové Zámky bol zaznamenaný a prekonzultovaný prípad neplánovaného lekárskeho ožiarenia, zaradeného do kategórie „vážne“, keď chybou rádiologického technika bol pacientke na CT pracovisku aplikovaný iný vyšetrovací protokol a boli ožiarené aj oblasti, ktoré nemali byť predmetom vyšetrenia, v dôsledku čoho sa zvýšila efektívna dávka pacientky odhadom z 15 mSv na 40 mSv.

Pracovisko nukleárnej medicíny IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra nadobudlo v roku 2022 nový otvorený žiarič Cs-137 na kontrolu meračov aplikovanej aktivity a boli tiež vymenené 3 kalibračné uzavreté žiariče Ge-68 pre kamery. K upravenej prevádzkovej dokumentácii a optimalizácii radiačnej ochrany pracoviska bolo vydané odborné stanovisko a bola vydaná zmena povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu.

Spoločnosť COR, s.r.o., Šahy ukončila používanie pojazdného rtg prístroja na operačnej sále Hospitale, s.r.o.. Šahy, prístroj bol odovzdaný na ekologickú likvidáciu a bola ukončená osobná telová dozimetria pracovníkov. Aj spoločnosť ENDOSERVICE - MAC, s.r.o. ukončila používanie snímkovacieho kompletu na pracovisku v Šahách.

V SANAT, spol. s r.o. boli na poliklinike v Leviciach vymenené dve rtg zariadenia - mamograf a snímkovací komplet, zmena povolenia je v štádiu riešenia. V KARDIOCENTRUM NITRA s.r.o., Nitra bolo uvedené do prevádzky nové pojazdné rtg zariadenie na digitálnu subtrakčnú angiografiu na novozriadenej zákrokovej sále. Spoločnosť ORTOLUX, spol. s r.o. začala na prevádzke v Nových Zámkoch používať celotelový kostný denzitometer. V Klinike Orbis v Nitre boli uvedené do prevádzky tri nové pracoviská - počítačovej tomografie, mamografie a skiografie, pričom mamograf a skiagraf boli presťahované zo zrušených pracovísk v areáli Fakultnej nemocnice Nitra. Všetky tri pracoviská začali prevádzkovať až traja prevádzkovatelia. Z nich dvaja prevádzkovatelia tiež začali prevádzkovať nové osteodenzitometrické pracovisko v Klinike Orbis v Nitre, na ktoré bol presunutý celotelový kostný denzitometer zo zrušeného pracoviska v areáli FN Nitra. Prevádzkovateľom boli vydané príslušné povolenia, resp. zmeny povolení na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu.

Zmeny povolení boli vo viacerých prípadoch vydané aj pre subjekty, u ktorých nastala zmena osoby vykonávajúcej funkciu odborného zástupcu pre radiačnú ochranu, resp. zmena fyzickej osoby na právnickú osobu.

V priebehu roka 2022 začalo používať zubné rtg prístroje (intraorálne, panoramatické, resp. CBCT prístroje) 10 nových subjektov, z toho po 3 subjekty v okresoch Nitra, Nové Zámky a Komárno a 1 subjekt v okrese Topoľčany.

Nové zubné rtg prístroje nadobudlo aj 8 ďalších subjektov - 3 subjekty v okrese Nitra, pod 2 subjekty v okresoch Nové Zámky a Komárno a 1 subjekt v okrese Levice. Viacerí prevádzkovatelia oznámili odovzdanie nepoužívaných rtg prístrojov na ekologickú likvidáciu.

Výmenny zubných rtg prístrojov, resp. nadobudnutia nových prístrojov, boli vždy spojené so zmenami rozhodnutí o registrácii činností vedúcich k ožiareniu.

V hodnotenom období boli vydané tri odborné stanoviská k lekárskeму ožiareniu tehotných žien, podnety boli zaznamenané z pracoviska lekárskej genetiky a z gynekologických ambulancií. Všetky tri sa týkali ožiarenia na rádiodiagnostických pracoviskách v Nitre, z toho v dvoch prípadoch bol plod priamo v primárnom zväzku. Najvyššia dávka na plod bola stanovená na úrovni 7,4 mSv, pričom išlo o pacientku, ktorá absolvovala na snímkovacích kompletoch vyšetrenie LS chrbtice v predozadnej a bočnej projekcii a následne aj vyšetrenie panvy v predozadnej a bočnej projekcii. V čase rádiologických vyšetrení boli všetky tri pacientky tehotné, o čom nevedeli a pred snímkovaním svojím podpisom potvrdili, že si nie sú vedomé gravidity. Všetky obdržané dávky boli vyhodnotené ako veľmi nízke a poškodenie plodu ako nepravdepodobné, príslušné odborné stanoviská boli zaslané ošetrojúcim gynekológom.

V prípade intervenčných kardiochirurgov spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra sú každý mesiac zaznamenané oznámenia poskytovateľa služby osobnej dozimetrie o prekročení hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu Hp(10) na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster. Nakoľko v prípade tejto profesie dávky vyhodnocované nad ochrannou zásterou prekračujú hodnotu 15 mSv za rok, používajú pracovníci v súlade s legislatívnymi požiadavkami súčasne dva osobné telové dozimetre, jeden umiestnený pod ochrannou zásterou a jeden nad ochrannou zásterou. Celková efektívna dávka sa stanovuje z údajov obidvoch dozimetrov. Najviac exponovaný kardiochirurg spoločnosti obdržal v roku 2022 ročnú efektívnu dávku 12,13 mSv.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra boli v roku 2022 najviac exponovaní pracovníci gastroenterologickej ambulancie vykonávajúci vyšetrenia ERCP a tiež vybavení dvomi osobnými telovými dozimetrami, najväčšiu ročnú efektívnu dávku obdržal lekár v hodnote 12,07 mSv.

Na pracovisku nukleárnej medicíny IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra boli za rok 2022 zaznamenané najvyššie dávky ožiarenia na osobných dozimetroch rádiofarmaceutiek. Najvyššia ročná efektívna dávka bola na úrovni 10,14 mSv a najvyššia ročná ekvivalentná dávka na ruky na úrovni 74,74 mSv.

Prípady vyhodnotených zvýšených dávok ožiarenia boli prešetrované odbornými zástupcami pre radiačnú ochranu jednotlivých pracovísk, limitné hodnoty efektívnej dávky ani ekvivalentných dávok neboli v hodnotenom roku prekročené u žiadneho pracovníka.

V problematike rizikových prác je v rezorte zdravotníctva v Nitrianskom kraji vyhlásená riziková práca v riziku ionizujúceho žiarenia kategórie 3 pre štyri subjekty, a to KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra, IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra, Fakultnú nemocnicu Nitra a Fakultnú nemocnicu s poliklinikou Nové Zámky.

V roku 2022 bolo vykonaných 49 previerok na 65 zdravotníckych pracoviskách, na ktorých sú používané zdroje ionizujúceho žiarenia, bolo vykonaných 833 meraní röntgenového žiarenia (neužitočné žiarenie, kvalita rtg prístrojov) a 60 meraní gama žiarenia.

V rámci vykonaných previerok boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, pričom išlo napr. o nezabezpečovanie vykonávania skúšok dlhodobej stability zdrojov žiarenia v požadovaných intervaloch, nezabezpečenie alebo nefunkčnosť akustického dorozumievacieho zariadenia umožňujúceho komunikáciu medzi obsluhou a pacientom, nezabezpečenie dostatočnej vizuálnej kontroly snímkovaného pacienta či nefunkčnosť svetelnej signalizácie prevádzky rtg pracoviska. V prípade používania zubných rtg prístrojov bolo zistené prežarovanie do okolia stomatologickej ambulancie s rtg

prístrojom, používanie nevhodnej stoličky bez opierky hlavy pre snímkaných pacientov s intraorálnym zubným rtg prístrojom či potrebu zabezpečiť dostatočnú fixáciu ramena intraorálneho rtg prístroja alebo potrebu zabezpečiť neprekročovanie zásahovej úrovne dopadovej kerry pri snímkaní. Pri previerkach boli tiež konštatované chýbajúce osobné ochranné pracovné prostriedky s požadovaným ekvivalentom olova pre pacientov a sprevádzajúce osoby, nevyznačenie druhu a hrúbky použitých prídavných tieniacich vrstiev na pracovisku alebo ich nesprávne vyznačenie, nezabezpečenie vstupu na pracovisko so zdrojom žiarenia proti vstupu neoprávnených osôb, neoznačenie vstupu značkou radiačného nebezpečenstva, nevyznačenie rozsahu kontrolovaného pásma alebo jeho nesprávne vyznačenie, neevidovanie charakteristík zdroja žiarenia v dostatočnom rozsahu (výrobné číslo rtg lampy), neoznamovanie nadobudnutia alebo odovzdania zdroja žiarenia, resp. zmenu evidovaných údajov do Centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia, nepreškofovanie pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia odborným zástupcom pre radiačnú ochranu a pod. Bolo tiež požadované, aby v prípade využívania jedného zdroja ionizujúceho žiarenia viacerými prevádzkovateľmi mali prevádzkovatelia medzi sebou zmluvne stanovené podmienky ohľadom zodpovednosti za servis, skúšky dlhodobej stability, osobnú dozimetriu a pod. Z chýbajúcej prevádzkovej dokumentácie boli najčastejšie konštatované chýbajúce návody na používanie rtg zariadení v slovenskom alebo českom jazyku či nevedenie knihy údržby a opráv vykonaných na rtg prístrojoch. Zistené nedostatky boli jednotlivými prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované.

V súvislosti s používaním zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve neboli prešetrované žiadne podnety.

Pretrvávajúcim závažným problémom je zabezpečenie ekologickej likvidácie rádioaktívneho odpadu – žiariča Cs-137, ktorý je súčasťou nepoužívaného ožarovacieho zariadenia pre externú terapiu gama žiarením Cesioterax 3N skladovaného v priestoroch, ktoré má od Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja v súčasnosti v prenájme spoločnosť Nemocnica AGEL Komárno s.r.o. Nakoľko ide podľa RÚVZ Nitra o žiarič neznámeho vlastníka, bol zaradený do programu zberu rádioaktívnych zátŕaží zo zdravotníckych zariadení na Slovensku. Na pracovisku bola v roku 2022 vykonaná spoločná ohliadka s pracovníkmi JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice a prekonzultovaná problematika jeho prevzatia na úložisko rádioaktívneho odpadu, ktoré by sa malo zrealizovať v roku 2023.

B) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie pri biomedicínskych, diagnostických alebo terapeutických výskumných programoch

Posudzovanie využívania zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie pri biomedicínskych, diagnostických alebo terapeutických výskumných programoch je výlučne v kompetencii Úradu verejného zdravotníctva SR. RÚVZ Nitra nemal informácie o realizácii takýchto výskumných programov v Nitrianskom kraji.

C) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na technických rtg a defektoskopických pracoviskách

Röntgenové prístroje v oblasti priemyslu v Nitrianskom kraji používa 14 subjektov. Technické rtg prístroje okrem toho používa aj 5 zberných kovového šrotu, ďalší 2 prevádzkovatelia defektoskopických pracovísk, 2 ústavy na výkon trestu odňatia slobody, Puncový úrad Slovenskej republiky na prevádzke v Leviciach, Centrum pre vedu a výskum, s.r.o. na prevádzke v Mochovciach, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre a Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky - Colný úrad Nitra. Prehľad o subjektoch a počtoch používaných zdrojov je uvedený v tabuľkovej časti výročnej správy.

V spoločnosti Foxconn Slovakia, spol. s r.o., Nitra bolo riešené podozrenie na súvis zdravotných problémov pracovníka vykonávajúceho obsluhu röntgenového analyzátora s expozíciou ionizujúcim žiarením. Previerkou vykonanou na základe podnetu nebolo zistené žiadne porušenie legislatívnych požiadaviek na ochranu zdravia pred ionizujúcim žiarením a dozimetrické meranie preukázalo vyhovujúci radiačný profil v okolí rtg zariadenia. Bolo konštatované, že uvádzané zdravotné problémy pracovníka nemajú súvis s ionizujúcim žiarením, majú skôr charakter alergickej reakcie na materiál kovových ťažítok, ktoré sa pri niektorých analýzach využívajú na fixovanie meraného materiálu.

Uvedená spoločnosť začala v roku 2022 používať nový technický röntgenový prístroj na kontrolu spájkovaných spojov na výrobnnej linke, pričom ide o oznamovanú činnosť vedúcu k ožiareniu.

Nové ručné röntgenfluorescenčné analyzátory na spektrálnu analýzu chemického zloženia kovov, pre používanie ktorých boli vydané potvrdenia o zaevidovaní, začali používať Centrum pre vedu a výskum, s. r. o., Kalná nad Hronom na celom území Slovenskej republiky a jedna zberňa kovového šrotu na svojej prevádzke v okrese Nitra. Bola tiež vykonaná previerka používania takéhoto typu rtg zariadenia v Puncovom úrade SR na prevádzke v Leviciach.

Spoločnosť Marel Slovakia s.r.o., Nitra začala v roku 2022 vykonávať montáž a testovanie technických röntgenových zariadení pre potravinársky priemysel. Ide o okrytované rtg zariadenia určené na skenovanie výrobkov z mäsa a rýb na prítomnosť kostí. V rámci montáže sú do zariadení inštalované röntgenové vákuové trubice od zahraničného dodávateľa, v rámci testovania sú vykonávané aj merania príkonu priestorového dávkového ekvivalentu rtg žiarenia na určených miestach na povrchu zariadenia. Uvedená činnosť bola zo strany ÚVZ SR posúdená ako výroba zdrojov ionizujúceho žiarenia a na základe previerky vykonanej RÚVZ Nitra vydal ÚVZ SR spoločnosti povolenie na výrobu zdroja ionizujúceho žiarenia používaného pri činnosti, na ktorú je potrebné oznámenie.

V priebehu hodnoteného roka nebola u prevádzkovateľov technických röntgenových zariadení zaznamenaná žiadna radiačná mimoriadna udalosť. V rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany boli zisťované iba menej závažné nedostatky, ktoré boli následne prevádzkovateľmi odstraňované.

D) Využívanie uzavretých zdrojov ionizujúceho žiarenia

V Nitrianskom kraji používa uzavreté žiariče, resp. zariadenia s uzavretými žiaričmi 9 subjektov. K 31.12.2022 bolo v rezorte zdravotníctva používaných 14 žiaričov, v oblasti defektoskopie 10 žiaričov, v priemysle 41 žiaričov a v stavebníctve 4 žiariče. Počty používaných uzavretých žiaričov v oblasti defektoskopie, ale aj ako súčasť priemyselných indikačných zariadení sa postupne znižujú. Podrobnejší prehľad je v tabuľkovej prílohe.

Fakultnej nemocnici Nitra bolo vydané povolenie na používanie uzavretého žiariča Ir-192 na novozriadenom pracovisku brachyterapie, ako aj dvoch kontrolných žiaričov Sr-90 na oddelení radiačnej onkológie. Na tomto oddelení bola zvýšená fyzická ochrana uzavretého žiariča Cs-137, jej financovanie zabezpečila americká strana z medzinárodného projektu Ministerstva energetiky USA.

Na pracovisku nukleárnej medicíny v Nitre boli v roku 2022 vymenené 3 kalibračné uzavreté žiariče Ge-68 pre kamery.

Ako je uvedené aj vyššie, závažným pretrvávajúcim problémom sú nevyjasnené vlastnícke vzťahy vo veci rádioaktívneho žiariča Cs-137, ktorý je súčasťou nepoužívaného

ožarovacieho zariadenia pre externú terapiu gama žiarením Cesioterax 3N umiestneného v priestoroch, ktoré má od Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja v prenájme spoločnosť Nemocnica AGEL Komárno s.r.o. (pozri kapitolu 6, časť A) „Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie“). Uvedené by sa malo vyriešiť v rámci mimoriadneho celoštátneho zberu historických rádioaktívnych záťaží, zastrešovaného Ministerstvom hospodárstva SR a realizovaného oprávnenou spoločnosťou JAVYS, a.s.

E) Využívanie cyklotrónov a urýchľovačov

V Nitrianskom kraji nie je používaný žiadny cyklotrón. V zdravotníckych zariadeniach v Nitre a Komárne sú používané spolu tri lineárne urýchľovače.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra bola na oddelení radiačnej onkológie vykonaná ohliadka a predbežné dozimetrické merania na novozriadenom pracovisku lineárneho urýchľovača č.3, kde je zámer začať v roku 2023 používať nový lineárny urýchľovač na rádioterapiu fotónmi a elektrónmi s energiami do 15 MeV. Kladný posudok k návrhu na výstavbu a zriadenie tohto pracoviska v rámci prístavby budovy Onkologického pavilónu vydal RÚVZ Nitra ešte v roku 2020.

F) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia vo veterinárnom lekárstve

RÚVZ Nitra eviduje v Nitrianskom kraji 24 veterinárnych lekárov, ktorí používajú 25 röntgenových prístrojov. Jeden prevádzkovateľ používa okrem klasického veterinárneho rtg prístroja aj zubný veterinárny rtg prístroj.

V roku 2022 začala používať veterinárny rtg prístroj jedna fyzická osoba-podnikateľ v Nových Zámkoch. Jeden prevádzkovateľ veterinárneho rtg prístroja zmenil miesto prevádzky v rámci mesta Topoľčany a jeden prevádzkovateľ v Nitre vymenil pôvodne používaný veterinárny rtg prístroj za nový s priamou digitalizáciou obrazu. Všetkým bolo vydané rozhodnutie o registrácii, resp. zmena rozhodnutia o registrácii používania rtg prístrojov.

Bolo vykonaných 5 previerok zabezpečenia podmienok používania rtg prístrojov vo veterinárnej praxi, pričom boli uložené opatrenia týkajúce dodatočného odtienenia rtg vyšetrovne proti prežarovaniu do susediacich priestorov, potreby zabezpečovania každoročného preškoľovania snímkujúcich pracovníkov odborným zástupcom z problematiky radiačnej ochrany, oznamovania evidovaných údajov do Centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia, označenia vstupov na rtg pracovisko výstražnou značkou radiačného nebezpečenstva, vyznačenia druhu a hrúbky prídavných tieniacich vrstiev na rtg pracovisku, vedenia knihy údržby a opráv rtg prístroja a zabezpečenia návodu na používanie rtg prístroja. V jednom prípade bolo tiež uložené opatrenie týkajúce sa potreby vedenia dokladov o prehláseniach sprevádzajúcich osôb o tom, že boli poučené o riziku ionizujúceho žiarenia a boli poskytnuté osobné ochranné prostriedky a ak ide o ženy v reprodukčnom veku tak aj o ich prehláseniach, že si nie sú vedomé tehotenstva. Pri vykonávaní rtg snímkovania aj iným veterinárnym lekárom ako tým, ktorý je držiteľom rozhodnutia o registrácii používania rtg prístroja, sa v jednom prípade požadovalo uzavretie písomnej dohody o používaní rtg prístroja.

G) Plnenie oznamovacej povinnosti a vydávanie rozhodnutí o registrácii a povolení pre činnosti vedúce k ožiareniu a poskytovanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany a posudková činnosť

Podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z. z. boli vydané 4 povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu a podľa § 31 tohto zákona 12 zmien povolení. Podľa § 25 zákona bolo vydaných 12 rozhodnutí o registrácii používania zubných rtg prístrojov, 2 rozhodnutia o registrácii používania celotelových kostných denzitometrov, 2 rozhodnutia o používaní veterinárnych rtg prístrojov a 1 rozhodnutie o registrácii služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany, ďalej podľa § 27 zákona 9 zmien rozhodnutí o registrácii používania zubných rtg prístrojov a 1 zmena rozhodnutia o registrácii používania veterinárneho rtg prístroja. Potvrdenie o zaevidovaní vykonávania oznamovacej povinnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z. z. bolo vydané v 3 prípadoch. Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vydané 1 rozhodnutie o vyhlásení rizikovej práce. V 4 prípadoch bolo konanie prerušené podľa zákona o správnom konaní v znení neskorších predpisov. V posudkovej činnosti nebolo v roku 2022 vydané žiadne rozhodnutie ani záväzné stanovisko.

7. Zabezpečenie radiačnej ochrany a výkon štátneho dozoru v jadrových zariadeniach

A) Posudková činnosť v jadrovo-palivovom cykle a pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi

B) Odborné stanoviská, konzultačná a poradenská činnosť v jadrovo-palivovom cykle a pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi

C) Oznamovacia povinnosť zamestnávateľa externých pracovníkov

RÚVZ Nitra nemá podľa zákona č. 87/2018 Z. z. kompetencie vykonávať štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany v jadrových zariadeniach. Na území Nitrianskeho kraja sa nachádza Atómová elektráreň Mochovce, štátny dozor v radiačnej ochrane v elektrárni ako jadrovoenergetickom zariadení vykonáva ÚVZ SR.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra sa za účasti RÚVZ Nitra uskutočnilo dňa 14.06.2022 cvičenie príjmu rádioaktívne kontaminovaného pacienta z Atómovej elektrárne Mochovce. Cvičenie bolo súčasťou Súčinnostného cvičenia EMO 2021 realizovaného ešte na jeseň 2021, avšak kvôli pandémie Covid-19 bolo presunutú na neskôr – viď kapitola 9. „Núdzové situácie, havarijná pripravenosť a odozva“.

V súvislosti s vykonávaním prác externých pracovníkov v AE Mochovce boli zamestnávateľom externých pracovníkov poskytnuté viaceré konzultácie, resp. usmernenia.

8. Centrálny register dávok

A) Hodnotenie zdravotných rizík ionizujúceho žiarenia a usmerňovania ožiarenia pracovníkov, obyvateľov a pacientov a hodnotenie veľkosti ožiarenia pracovníkov v Slovenskej republike

Pracovníci so zdrojmi ionizujúceho žiarenia sú prevádzkovateľmi pracovísk zaradení do kategórie A alebo B a od toho sa odvíjajú aj povinnosti zamestnávateľov spojené so zabezpečovaním osobnej dozimetrie. Uvedené je kontrolované pri každej previerke vykonanej v rámci štátneho dozoru.

Centrálny register dávok, ktorý vedie celoslovenskú evidenciu dávok všetkých dozimetricky sledovaných pracovníkov, je zo zákona č. 87/2018 Z. z. vedený na ÚVZ SR.

B) Analýza radiačnej záťaže pracovníkov v Slovenskej republike

V hodnotenom roku bolo zaznamenaných viacero prípadov zvýšených dávok ožiarenia vyhodnotených na osobných telových dozimetroch pracovníkov, pričom išlo výlučne o zdravotníckych pracovníkov. Tieto prípady boli prešetrované odbornými zástupcami pre radiačnú ochranu jednotlivých organizácií, limitné hodnoty efektívnej dávky ani ekvivalentných dávok neboli na žiadnom pracovisku prekročené (pozri tiež časť C) Analýza radiačnej záťaže zdravotníckych pracovníkov).

Riziková práca kategórie 3 z titulu rizikového faktora ionizujúce žiarenie je v Nitrianskom kraji vyhlásená iba na defektoskopických pracoviskách v okresoch Levice a Šaľa, na pracovisku nukleárnej medicíny v Nitre, na pracovisku intervenčnej kardiológie v Nitre a v dvoch fakultných nemocniciach v Nitre a Nových Zámkoch. Vypracované posudky o riziku na rizikových pracoviskách sú každoročne prehodnocované zmluvnými pracovnými zdravotnými službami, čo je kontrolované aj pri previerkach vykonávaných v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany.

C) Analýza radiačnej záťaže zdravotníckych pracovníkov

Ako je uvedené aj vyššie, v prípade intervenčných kardiochirurgov spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra sú každý mesiac zaznamenané oznámenia poskytovateľa služby osobnej dozimetrie o prekročení hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu Hp(10) na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster. Nakoľko v prípade tejto profesie dávky vyhodnocované nad ochrannou zásterou prekračujú hodnotu 15 mSv za rok, používajú pracovníci v súlade s legislatívnymi požiadavkami súčasne dva osobné telové dozimetre, jeden umiestnený pod ochrannou zásterou a jeden nad ochrannou zásterou. Celková efektívna dávka sa stanovuje z údajov obidvoch dozimetrov. Najviac exponovaný kardiochirurg spoločnosti obdržal v roku 2022 ročnú efektívnu dávku 12,13 mSv.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra boli v roku 2022 najviac exponovaní pracovníci gastroenterologickej ambulancie vykonávajúci vyšetrenia ERCP a tiež vybavení dvomi osobnými telovými dozimetrami, najväčšiu ročnú efektívnu dávku obdržal lekár v hodnote 12,07 mSv.

Na pracovisku nukleárnej medicíny IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra boli za rok 2022 zaznamenané najvyššie dávky ožiarenia na osobných dozimetroch rádiofarmaceutiek. najvyššia ročná efektívna dávka bola na úrovni 10,14 mSv a najvyššia ročná ekvivalentná dávka na ruky na úrovni 74,74 mSv.

D) Analýza radiačnej záťaže pracovníkov v jadrovo-palivovom cykle a pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi

RÚVZ Nitra nemá kompetencie vykonávať štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany v jadrových zariadeniach. Uvedené je v kompetencii ÚVZ SR, ktorý zároveň vedie aj centrálny register dávok pracovníkov.

E) Vydávanie dokladov o osobných dávkach pracovníkov

Vydávanie dokladov o osobných dávkach pracovníkov je v kompetencii ÚVZ SR, ktorý vedie centrálny register dávok pracovníkov.

F) Hodnotenie veľkosti ožiarenia plodu tehotných pacientiek

V hodnotenom období boli vydané tri odborné stanoviská k lekárskeму ožiareniu tehotných žien, podnety boli zaznamenané z pracoviska lekárskej genetiky a z

gynekologických ambulancií. Všetky tri sa týkali ožiarenia na rádiodiagnostických pracoviskách v Nitre, z toho v dvoch prípadoch bol plod priamo v primárnom zväzku. Najvyššia dávka na plod bola stanovená na úrovni 7,4 mSv, pričom išlo o pacientku, ktorá absolvovala na snímkovacích kompletoch vyšetrenie LS chrbtice v predozadnej a bočnej projekcii a následne aj vyšetrenie panvy v predozadnej a bočnej projekcii. V čase rádiologických vyšetrení boli všetky tri pacientky tehotné, o čom nevedeli a pred snímkovaním svojim podpisom potvrdili, že si nie sú vedomé gravidity. Všetky obdržané dávky boli vyhodnotené ako veľmi nízke a poškodenie plodu ako nepravdepodobné, príslušné odborné stanoviská boli zaslané ošetrojúcim gynekológom.

G) Odborné stanoviská, konzultačná a poradenská činnosť v hodnotení ožiarenia

Činnosť oddelenia za rok 2022 v oblasti vydávania odborných stanovísk, konzultačnej a poradenskej činnosti je uvedená v kapitole 15 „Prednášková činnosť, publikačná činnosť, odborná konzultačná a poradenská činnosť, vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení a poskytovanie informácií verejnosti.“

9. Núdzové situácie, havarijná pripravenosť a odozva

V priebehu roka sa pracovníci podieľali na riešení troch nálezov rádioaktívneho materiálu, a to v zberni kovového šrotu v Nových Zámkoch a v dvoch poľnohospodárskych družstvách v okrese Komárno.

Pracovníci RÚVZ Nitra vykonali prešetrenie oznámenia o náleze podozrivého materiálu, zisteného v rámci rutinej dozimetrickej kontroly zamestnancom zberne kovového šrotu v Nových Zámkoch. Bola potvrdená zvýšená úroveň príkonu dávkového ekvivalentu gama žiarenia na radliciach z poľnohospodárskeho stroja - kombinátora, pričom priamo na povrchu radlíc boli namerané hodnoty neprevyšujúce 10-násobok prírodného pozadia. Spektrometrom bol v radliciach identifikovaný rádionuklid Co-60. Navyše bol v inkruste potrubia nachádzajúceho sa tiež v kovovom šrote identifikovaný rádionuklid Ra-226, pričom hodnoty príkonu dávkového ekvivalentu gama žiarenia boli len mierne nad prírodné pozadie. Na základe oznámenia RÚVZ Nitra prevzali pracovníci oprávnenej organizácie JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice rádioaktívny materiál (pružiny kombinátora aj potrubie s inkrustom) na jeho ekologické uloženie na príslušné úložisko.

Na základe plnenia úlohy č. 5.2 „Cieľené vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu a vypracovanie postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym materiálom.“ (pozri kapitolu 13 „Vyhodnotenie programov a projektov v oblasti radiačnej ochrany“) boli vykonané dozimetrické previerky v 13 poľnohospodárskych družstvách v okresoch Nové Zámky a Komárno. V dvoch prípadoch, a to v Búči a Bátorových Kosihoch v okrese Komárno, boli nájdené súčiastky na kombinátoroch typu PB6, ktoré boli rádioaktívne kontaminované rádionuklidom Co-60. Príkony dávkového ekvivalentu gama žiarenia vo vzdialenosti 1 meter od súčiastok boli už na úrovni prírodného pozadia.

Vo všetkých troch prípadoch sa s rádioaktívnym materiálom manipulovalo iba minimálne a k zvýšenému ožiareniu pracovníkov uvedených prevádzok a ani jednotlivcov z obyvateľstva nedošlo. Na základe výzvy RÚVZ Nitra prevzala oprávnená organizácia JAVYS, a.s. Jaslovské Bohunice rádioaktívny materiál na jeho bezpečné uloženie na úložisko ZRAM a IRAO pri Mochovciach.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra sa za účasti RÚVZ Nitra uskutočnilo dňa 14.06.2022 cvičenie príjmu rádioaktívne kontaminovaného pacienta z Atómovej elektrárne Mochovce.

Cvičenie bolo súčasťou Súčinnostného cvičenia EMO 2021 realizovaného ešte na jeseň 2021, avšak kvôli pandémie Covid-19 bolo samotné cvičenie presunuté na neskôr. Cvičeniu predchádzalo školenie pracovníkov FN Nitra vykonané pracovníkmi RÚVZ Banská Bystrica. Po skončení cvičenia bolo Okresnému úradu v Nitre zaslané vyjadrenie RÚVZ Nitra k nedostatkom a cvičenie bolo hodnotené na spoločnom pracovnom stretnutí dňa 28.06.2022.

Pracovníci oddelenia absolvovali v rámci nových informačných systémov úradov verejného zdravotníctva on-line školenie k prognostickému programu ESTE ohľadom riešenia núdzových situácií v radiačnej ochrane a jadrovej bezpečnosti. Jeden pracovník oddelenia sa zúčastnil výcviku CBRN (chemical, biological, radiological and nuclear defence) špecialistov „Radiation Detection and Investigative Techniques Training“, ktorý v spolupráci s americkou stranou (FBI a NSDD) organizovali ÚVZ SR a MV SR.

10. Sankčné opatrenia a uložené sankcie

- **začaté správne konania za porušenie ustanovení zákona č. 87/2018 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov, počet uložených pokút a ich výška**

Oddelenie radiačnej ochrany neuložilo v roku 2022 žiadne sankčné opatrenie.

Celkovo bolo v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany vykonaných 75 previerok na 94 pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. Pri previerkach boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Nedostatky sú prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované, čo je zo strany RÚVZ Nitra priebežne kontrolované.

11. Hlavné úlohy a projekty v oblasti radiačnej ochrany

Oddelenie radiačnej ochrany RÚVZ Nitra sa v roku 2022 podieľalo na plnení dvoch úloh Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR. Plnenie úloh je zhodnotené v kapitole 13 „Vyhodnotenie programov a projektov v oblasti radiačnej ochrany“.

12. Monitorovanie, laboratórne analýzy a havarijná pripravenosť - Radiačná monitorovacia sieť Slovenskej republiky

A) Gamaspektrometrické laboratóriá

Na RÚVZ Nitra nie je zriadené laboratórium na hodnotenie rádiologických ukazovateľov.

B) Rádiochemické laboratóriá

Na RÚVZ Nitra nie je zriadené laboratórium na hodnotenie rádiologických ukazovateľov. Ako zložka radiačnej monitorovacej siete nebol RÚVZ Nitra v hodnotenom období vyzvaný Ústredím RMS na vykonávanie monitorovania v životnom prostredí ani odber vzoriek na hodnotenie rádiologických ukazovateľov, pre RMS zabezpečil len kontaktovanie a informovanie zodpovedných osôb prevádzok určených na odber vzoriek pitnej vody v Nitrianskom kraji.

C) Meranie gama žiarenia v životnom prostredí metódou termoluminiscenčných dozimetrov (TLD)

Ako je uvedené aj nižšie v kapitole 18. „Mimoriadne úlohy, činnosti presahujúce rámec štátneho dozoru v radiačnej ochrane a ďalšie činnosti odboru“, v rámci pilotného projektu hodnotenia radiačnej záťaže obyvateľov z radónu v pobytových priestoroch v rámci projektu RER 9153 Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni boli ešte v roku 2021 do 24 domov v okresoch Topoľčany, Levice a Komárno umiestnené okrem radónových detektorov aj termoluminiscenčné dozimetre na meranie veľkosti gama žiarenia. Podľa výsledkov meraní získaných v 1. štvrtroku 2022 nebola v žiadnom z hodnotených domov nameraná zvýšená hodnota príkonu priestorového dávkového ekvivalentu gama žiarenia.

D) Sieť včasného varovania

Na RÚVZ Nitra nie je zriadené laboratórium na hodnotenie rádiologických ukazovateľov.

RÚVZ Nitra sa zúčastnil cvičenia príjmu rádioaktívne kontaminovaného pacienta z Atómovej elektrárne Mochovce. Cvičenie bolo súčasťou Súčinnostného cvičenia EMO 2021 realizovaného ešte na jeseň 2021, avšak kvôli pandémie Covid-19 bolo presunuté na mesiac jún 2022 (pozri kapitolu 9. „Núdzové situácie, havarijná pripravenosť a odozva“).

Pri reálnej radiačnej havárii by RÚVZ Nitra na pokyn Ústredia radiačnej monitorovacej siete v rámci svojich personálnych a technických možností vykonával stacionárne alebo mobilné monitorovanie dávkového príkonu gama žiarenia vo vzduchu na určenej trase, merania povrchovej rádioaktívnej kontaminácie a spektrometrické analýzy v teréne, odber určených vzoriek, prípadne by sa podieľal na dozimetrii a hodnotení veľkosti obdržaných dávok pri dekontaminačných linkách alebo v zdravotníckych zariadeniach.

E) Medzilaboratórne (aj medzinárodné) porovnávacie merania

Na RÚVZ Nitra nie je zriadené laboratórium na hodnotenie rádiologických ukazovateľov.

○

13. Vyhodnotenie programov a projektov v oblasti radiačnej ochrany

Oddelenie radiačnej ochrany RÚVZ Nitra sa v roku 2022 podieľalo na plnení nasledovných úloh Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR:

Úloha č. 5.1 „Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov z lekárskeho ožiarenia.“

Hlavným cieľom úlohy je zhodnotiť veľkosť individuálnych dávok pacientov pri vybraných typoch rádiologických vyšetrení, vyhodnotiť kolektívne dávky obyvateľov z vybraných typov rádiologických vyšetrení vykonávaných v Slovenskej republike a posúdiť súlad dávok s národnými diagnostickými referenčnými úrovňami, ktoré sú definované v opatrení MZ SR č. S02933-2018-OL z 19.03.2018. Ide o kontinuálne pokračovanie v úlohe, ktorá začala v roku 2019.

Štatisticky spracované údaje o veľkosti dávok pacientov vyšetřovaných počítačovou tomografiou v roku 2019 zo všetkých 10 CT pracovísk v Nitrianskom kraji boli v hodnotenom roku prezentované na konferencii s medzinárodnou účasťou „Nitrianske dni nukleárnej medicíny“, ktorá sa uskutočnila v dňoch 23.-25.11.2022 v Nitre. Aritmetický priemer efektívnych dávok pacientov bol stanovený na 11,148 mSv a geometrický priemer na

5,047 mSv (vzhľadom na log-normálne rozdelenie vyjadruje geometrický priemer centrálnu hodnotu vhodnejšie ako aritmetický priemer). Priemerná efektívna dávka z CT vyšetrení bola v prepočte na jedného obyvateľa Nitrianskeho kraja stanovená na hodnotu 0,946 mSv.

Dňa 05.12.2022 sa na ÚVZ SR uskutočnila pracovná porada pracovísk radiačnej ochrany k plneniu predmetnej úlohy v oblasti klasickej rádiodiagnostiky, mamografie a nukleárnej medicíny. Bol dohodnutý postup zberu anonymizovaných dát s využitím automatického zberu údajov DQC systém Ústavu radiačnej ochrany, s.r.o., Trenčín a vyžiadanim si súhlasu s ich štatistickým spracovaním od všetkých prevádzkovateľov. Za Nitriansky kraj ide o 11 vybraných prevádzkovateľov skiagrafických a mamografických pracovísk a 1 prevádzkovateľa pracoviska nukleárnej medicíny. Na pracovnej porade bol konzultovaný rozsah požadovaných údajov a predpokladané metodiky ich spracovania. Úloha by mala byť ukončená do konca roku 2023.

Úloha č. 5.2 „Cieľené vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu a vypracovanie postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym materiálom.“

Cieľom úlohy je uskutočniť cieľnú kampaň na vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu a vypracovanie postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s podozrením na nelegálne nakladanie, potvrdeným nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym materiálom alebo s nálezom rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu.

Vzhľadom na skutočnosť, že RÚVZ Nitra riešil za obdobie posledných 3 rokov až 3 nálezy rádioaktívnych materiálov - súčiastok poľnohospodárskych strojov - v zberniach kovového šrotu v Nitrianskom kraji (naposledy v mesiaci január 2022 v Nových Zámkoch), boli v rámci plnenia predmetnej úlohy vykonané previerky najmä v poľnohospodárskych podnikoch. V roku 2022 bolo dozimetricky preverených 13 poľnohospodárskych družstiev v okresoch Nové Zámky a Komárno. V dvoch prípadoch, a to v Búči a Bátorových Kosihoch v okrese Komárno, boli nájdené súčiastky na kombinátoroch typu PB6, ktoré boli rádioaktívne kontaminované rádionuklidom Co-60. Dávkové príkony gama žiarenia vo vzdialenosti 1 meter od súčiastok boli už na úrovni prírodného pozadia. S kombinátormi sa na družstvách za posledných 10 rokov manipulovalo iba veľmi príležitostne a predpokladaná radiačná záťaž na obyvateľstvo bola aj vzhľadom na namerané dávkové príkony minimálna. Na základe výzvy pracovníkov RÚVZ Nitra prevzala oprávnená organizácia JAVYS, a.s. rádioaktívny materiál na jeho ekologické uloženie na úložisko ZRAM a IRAO pri Mochovciach.

Cieľené vyhľadávanie súčiastok kombinátorov kontaminovaných rádioaktívnym kobaltom bolo v poľnohospodárskych podnikoch na Slovensku intenzívne vykonávané koncom 90-tych rokov v rámci plnenia mimoriadnej úlohy MZ SR - hlavného hygienika SR. Napriek tomu sa však sporadicky stále vyskytujú prípady ich nálezov. Vo vyhľadávaní rádioaktívne kontaminovaných súčiastok kombinátorov sa plánuje pokračovať aj v roku 2023, a to najmä v poľnohospodárskych podnikoch v okrese Komárno, ktorý dozoruje RÚVZ Nitra vo veciach radiačnej ochrany až od júna 2001.

Tiež sa bude pokračovať vo vyhľadávaní opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu v zberniach kovového šrotu. Dozimetrické previerky budú spojené s informovaním o postupoch pri náleze podozrivého materiálu a veľkosti zdravotného rizika. RÚVZ Nitra sa bude v spolupráci s gestorom úlohy podieľať na vypracovaní jednotných postupov v zmysle anotácie úlohy.

14. Členstvo v odborných pracovných skupinách, v medzirezortných pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, v technických a skúšobných komisiách

Pracovníci oddelenia radiačnej ochrany neboli v hodnotenom období členmi odborných pracovných skupín MZ SR, medzirezortných pracovných skupín alebo výborov ani technických komisií.

Dvaja pracovníci sú od októbra 2022 členmi skúšobnej komisie ÚVZ SR na preskúšanie a uznávanie odbornej spôsobilosti na účely overenia odbornej spôsobilosti na činnosti vedúce k ožiareniu a poskytovanie služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany.

Jeden pracovník oddelenia je členom Poradného zboru hlavného hygienika SR pre odbor radiačnej ochrany a jedna pracovníčka je členkou Slovenskej nukleárnej spoločnosti, o.z.

15. Prednášková činnosť, publikačná činnosť, odborná konzultačná a poradenská činnosť, vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení a poskytovanie informácií verejnosti

Na konferencii s medzinárodnou účasťou Nitrianske dni nukleárnej medicíny, organizovanej spoločnosťou IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra v dňoch 23.-25.11.2022, prezentoval Mgr. Ševčík príspevok na tému „Prehľad veľkostí efektívnych dávok pacientov z CT vyšetrení vykonaných v Nitrianskom kraji v roku 2019“. Mgr. Černáková mala aktívnu prezentáciu na tému „Problematika spotrebných výrobkov s pridanými rádionuklidmi - situácia v SR“ na medzinárodnej konferencii IAEA „Regional Workshop on Gaps Identification in Regulatory Control of Exposure to Radiation from Consumer Products“, ktorá sa uskutočnila v termíne 14.-16.11.2022 v Lubľane v Slovinsku.

V hodnotenom období boli aktualizované údaje pre verejnosť uvedené za oddelenie radiačnej ochrany na internetovej stránke RÚVZ Nitra.

V rámci konzultačnej a poradenskej činnosti a poskytovania informácií bolo zamestnávateľom a zamestnancom pracoviísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pracovným zdravotným službám, subjektom, ktoré vykonávajú samostatne niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby alebo bežným občanom v roku 2022 poskytnutých 142 významnejších konzultácií a bolo vydaných 63 odborných vyjadrení a usmernení. Týkali sa najmä problematiky získania povolení a rozhodnutí o registrácii činností vedúcich k ožiareniu, zmien platných povolení a registrácií, zámerov zriadenia pracoviísk so zdrojmi žiarenia a spracovávaných dokumentácií k takýmto rozhodnutiam ako aj dokumentácií potrebných na zaevidovanie oznamovaných činností vedúcich k ožiareniu, zámerov ukončenia používania zdrojov žiarenia, ďalej aj vo veci zaraďovania pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do kategórií A a B, kategorizácie prác so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, posudkov o riziku, odbornej prípravy v radiačnej ochrane, ku školeniam pracovníkov odborným zástupcom pre radiačnú ochranu a prešetrovaniu prípadov zvýšených dávok ožiarenia, k veľkosti dávok pri lekárskejších ožiareniach a súvisiaceho zdravotného rizika (na očné šošovku, ruky, plod a pod.), k používaniu osobných ochranných prostriedkov, osobnej dozimetrii, vedeniu dokumentácie na pracovisku, výkonu prác externých pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, plánom zaistenia bezpečnosti žiaričov, vykonávaníu skúšok kvality zdrojov žiarenia a monitorovaniu pracovného prostredia a pod.

Boli vydané odborné stanoviská k posudkom o riziku pre práce so zdrojmi ionizujúceho žiarenia vo Fakultnej nemocnici Nitra, Fakultnej nemocnici s poliklinikou Nové Zámky a Svete zdravia Nemocnici Topoľčany, a.s.

V hodnotenom období boli prešetrované tri prípady lekárskeho ožiarenia tehotných žien, jeden prípad neplánovaného lekárskeho ožiarenia a šetrené tri nálezy rádioaktívneho materiálu – vid' vyššie.

Pre priemyselný podnik v okrese Nové Zámky vydané odborné stanovisko o legislatívnych požiadavkách v oblasti radiačnej ochrany v súvislosti s plánovaným významným navýšením výroby svietidiel s obsahom rádioaktívneho tória. Ide o výrobu spotrebného výrobku s pridaným rádionuklidom na pracovisku s možným zvýšeným ožiarением prírodným ionizujúcim žiarením, z čoho pre zamestnávateľa vyplýva povinnosť zabezpečiť meranie na stanovenie efektívnej dávky pracovníkov a prípadné ďalšie legislatívne povinnosti.

Boli poskytnuté konzultácie a vydané odborné stanoviská týkajúce sa postupu prevádzkovateľov vodných zdrojov pri zistení prekročenia indikačnej hodnoty rádiologického ukazovateľa v pitnej vode a k výsledku vykonaných nápravných opatrení. Bol prekonzultovaný zámer Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Nitra zriadiť v Nitre laboratórium na stanovovanie hodnôt rádiologických ukazovateľov kvality pitnej vody. Boli tiež realizované konzultácie k problematike expozície radónom v pobytových priestoroch, napríklad v rámci projektu IAEA RER 9153 – pozri kapitolu 18 „Mimoriadne úlohy, činnosti presahujúce rámec štátneho dozoru v radiačnej ochrane a ďalšie činnosti odboru“.

RÚVZ Nitra sa formou odborných stanovísk, vyjadrení a konzultácií podieľal na tvorbe novely zákona č. 87/2018 Z. z. a pripravovanej novelizácie súvisiacich právnych predpisov. K pripravovaným informačným systémom v rámci projektu informatizácie verejnej správy boli viac krát zaslané pripomienky k predloženým materiálom a tiež požadované údaje z databáz na ich migráciu do nového systému.

16. Členstvo a zastupovanie Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách

Pracovníci oddelenia radiačnej ochrany nezastupujú Slovenskú republiku v medzinárodných organizáciách. Kontaktným bodom pre medzinárodné organizácie je ÚVZ SR.

17. Účasť na zahraničných pracovných cestách, stáž na zahraničných pracoviskách, účasť na odborných podujatiach a konferenciách v Slovenskej republike a v zahraničí a účasť na odborných vzdelávacích aktivitách (názov akcie a počet zúčastnených pracovníkov, počet účastníkov na stáži v SR a v zahraničí a pod.)

Žiadny pracovník oddelenia neabsolvoval v roku 2022 stáž na zahraničných pracoviskách. Jedna pracovníčka sa v rámci zahraničnej pracovnej cesty aktívne zúčastnila medzinárodnej konferencie IAEA ohľadom spotrebných výrobkov s pridanými rádionuklidmi „Regional Workshop on Gaps Identification in Regulatory Control of Exposure to Radiation from Consumer Products“, ktorá sa uskutočnila v termíne 14.-16.11.2022 v Lubľane v Slovinsku.

Ako je uvedené aj v kapitole 1, v časti „vzdelávanie pracovníkov“, pracovníci oddelenia sa v hodnotenom roku zúčastnili viacerých odborných podujatí a konferencií v Slovenskej

republike. Išlo napríklad o workshop k problematike zaistenia bezpečnosti rádioaktívnych žiaričov organizovanom ÚVZ SR v spolupráci s Office of Radiological Safety z USA v termíne 08.-11.08.2022 (účasť 2 pracovníkov), výcvik CBRN špecialistov Radiation Detection and Investigative Techniques Training, ktorý tiež v spolupráci s americkou stranou (FBI a NSDD) organizovali ÚVZ SR a MV SR (účasť 1 pracovníka). Jedna pracovníčka sa v dňoch 17.-18.05.2022 zúčastnila valného zhromaždenia Slovenskej nukleárnej spoločnosti. Dvaja pracovníci sa zúčastnili konferencie s medzinárodnou účasťou Nitrianske dni nukleárnej medicíny organizovanej spoločnosťou IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra v dňoch 23.-25.11.2022 s aktívnou prezentáciou na tému „Prehľad veľkostí efektívnych dávok pacientov z CT vyšetrení vykonaných v Nitrianskom kraji v roku 2019“ a jeden pracovník dňa 17.11.2022 webináru organizovanom UNSCEAR (United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation) na tému Evaluation of Occupational Exposure to Ionizing Radiation. Vedúci oddelenia absolvoval dňa 21.06.2022 seminár „Manažérske vzdelávanie vedúcich zamestnancov štátnej a verejnej správy“ a dňa 22.09.2022 dištančne absolvoval zahraničnú stáž k činnosti európskych inštitúcií v Bruseli, ktorá nadväzovala na projekt z operačného systému Efektívna verejná správa. Všetci pracovníci oddelenia absolvovali dňa 10.02.2022 školenie o kyberbezpečnosti a v súvislosti so zavádzaním nových informačných systémov úradov verejného zdravotníctva sa zúčastňovali školiacich webinárov k modulom ESTE, RAD, LAB a ŠZD a dňa 16.12.2022 absolvovali workshop na tému Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva.

18. Mimoriadne úlohy, činnosti presahujúce rámec štátneho dozoru v radiačnej ochrane a ďalšie činnosti odboru

Oddelenie radiačnej ochrany RÚVZ Nitra, ako aj všetky ostatné pracoviská radiačnej ochrany na úradoch verejného zdravotníctva, sa v roku 2022 zúčastnilo dvoch medzinárodných misií IAEA – misie ORPAS (Occupational Radiation Protection Appraisal Service) a misie IRRS (Integrated Regulatory Review Service) – vid' kapitolu 5 „Medzinárodná spolupráca“.

Z iných činností oddelenia boli na základe vyžiadania ÚVZ SR získané údaje o vykonaných zubných CBCT vyšetreniach za rok 2021 od všetkých 14 prevádzkovateľov CBCT prístrojov v Nitrianskom kraji a postúpené ÚVZ SR na ďalšie spracovanie.

Čo sa týka výkonu dozoru v radiačnej ochrane na iných typoch pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, ktoré nie sú uvedené v osnove v kapitole 6, v rezorte pôdohospodárstva používa otvorené žiariče a skladuje inštitucionálny rádioaktívny odpad Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín – Veterinárny a potravinový ústav Bratislava na pracovisku Referenčné laboratórium environmentálnej rádioaktivity Nitra v priestoroch Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Predmetnému subjektu bolo v roku 2022 vydané rozhodnutie o registrácii poskytovania služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany – stanovovania obsahu rádionuklidov v zložkách životného prostredia, v potravinovom reťazci a v iných materiáloch a predmetoch na účely hodnotenia ožiarenia osôb a regulácie spotreby potravín. Pracovisko Referenčného laboratória environmentálnej rádioaktivity Nitra skladuje v spoločných priestoroch s Ústavom biotechnológie Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre inštitucionálny rádioaktívny odpad, ktorý bol v dvoch etapách už z väčšej časti odovzdaný na likvidáciu spoločnosti JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice. V štádiu riešenia je zabezpečenie likvidácie zvyšného rádioaktívneho odpadu, ktorý bol zaradený do programu zberu rádioaktívnych záťaží, rozšíreného zo zdravotníckych zariadení aj na vedecké a

výskumné pracoviská, školstvo a priemysel. Problematický je tu najmä biologický rádioaktívny odpad vo vlastníctve Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, nakoľko na Slovensku nie je žiadny subjekt, ktorý by bol držiteľom povolenia ÚVZ SR na likvidáciu takéhoto druhu odpadu. Uvedené by sa malo vyriešiť v rámci zmieneného mimoriadneho celoštátneho zberu historických rádioaktívnych záťaží, zastrešovaného Ministerstvom hospodárstva SR a realizovaného oprávnenou spoločnosťou JAVYS, a.s.

V oblasti prírodnej rádioaktivity sa RÚVZ Nitra od roku 2021 spolupodieľal na pilotnom projekte hodnotenia radiačnej záťaže obyvateľov z radónu v pobytovej priestoroch v rámci projektu RER 9153 Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni, keď do 24 rodinných domov vybraných podľa vopred špecifikovaných požiadaviek v okresoch Topoľčany, Levice a Komárno (nájdenných v spolupráci s príslušnými RÚVZ, obecnými úradmi a mestskými úradmi) boli umiestnené stopové detektory na meranie objemovej aktivity radónu v ovzduší. Detektory boli umiestnené v každom dome do dvoch miestností a na tak dlho, aby bolo meraním pokryté vykurovacie aj nevykurovacie obdobie. Po asi 6 mesiacoch boli detektory vymenené v júni 2021 za nové a v decembri 2021 definitívne zozbierané. Do všetkých 24 domov boli umiestnené aj termoluminiscenčné dozimetre na meranie veľkosti gama žiarenia. S obyvateľmi domov boli zároveň vyplňované sprievodné dotazníky. Podľa výsledkov radónového prieskumu, ktoré boli zaslané v 1. štvrtroku 2022, bola prekročená referenčná úroveň pre objemovú aktivitu radónu $300 \text{ Bq}\cdot\text{m}^{-3}$ iba v jednej miestnosti z celkového počtu 48 meraných miestností, pričom išlo o hodnotu $449 \text{ Bq}\cdot\text{m}^{-3}$ v detskej izbe staršieho rodinného domu v meste Topoľčany. Majiteľ domu bol informovaný o možných opatreniach na zníženie výskytu radónu v ovzduší domu. V žiadnom z hodnotených domov nebola nameraná významnejšie zvýšená hodnota príkonu priestorového dávkového ekvivalentu gama žiarenia.

Dvaja pracovníci sa ako členovia skúšobnej komisie na preskúšanie a uznávanie odbornej spôsobilosti v radiačnej ochrane zúčastnili na skúškach na ÚVZ SR v troch termínoch (12 skúšaných osôb v 17 oblastiach) a podieľali sa na uznaní odbornej spôsobilosti v 11 prípadoch. Tiež sa podieľali na návrhu zmien skúšobných otázok v písomnej aj ústnej časti skúšok.

V súvislosti s vyhlásenými rizikovými prácami s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie sa na pracovisku priebežne aktualizuje databáza programu ASTR_2011, v ktorej sa evidujú rizikové práce v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce a generujú sa požadované výstupy.

Oddelenie radiačnej ochrany zabezpečovalo do 31.10.2022 aj výkon štátneho zdravotného dozoru v oblasti používania vybraných zdrojov neionizujúceho žiarenia (lasery, intenzívne pulzné svetlo, magnetická rezonancia a pod.) v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a súvisiacich predpisov. V mesiaci január 2022 vykonávali pracovníci oddelenia aj epidemiologické trasovanie osôb pozitívnych na ochorenie Covid-19 a ich úzkych kontaktov.

Prehľady počtu výkonov oddelenia radiačnej ochrany RÚVZ Nitra v problematike ionizujúceho žiarenia, počtu používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia a počtu prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia podľa jednotlivých okresov, rezortov, resp. oblastí používania a prehľad aktivity otvorených žiaričov odobratých a spracovaných u jednotlivých prevádzkovateľov v roku 2022 sú uvedené v tabuľkách č.1 až 15 Prílohy.

PRÍLOHY:

Tabuľka č. 1: Prehľad výkonov štátneho dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

PREHĽAD VÝKONOV ORO	Jadrové zariadenia	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné pracoviská	SPOLU
Počet inšpekcií		49	2	20	2	2	75
Počet pracovísk		65	4	20	3	2	94
Počet inšpekčných záznamov		45	2	18	2	2	69
Počet návrhov na správne konanie ¹⁾							
Počet uložených sankcií (pokuty) ²⁾							
Prešetrenie chorôb z povolenia							
Prešetrenie podozrenia na prekročenie limitov ožiarenia							
Prešetrenie núdzových situácií							
Záchyt rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu				2		1	3
Počet riešených podnetov a sťažností ³⁾			1				1
Počet konzultácií, odborných rokovaní, vyjadrení, usmernení, správ, hlásení a analýz	1	163	6	35	2	16	223
Spracovanie podkladov pre vydanie rozhodnutí podľa zákona č. 87/2018 Z. z. ⁴⁾							
- Počet vydaných rozhodnutí o registrácii podľa § 25 ⁵⁾		23		4			27
- Počet vydaných rozhodnutí na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu podľa § 28 ⁶⁾		16					16
- Počet vydaných rozhodnutí na poskytovanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany podľa § 29 ⁷⁾							
- Počet rozhodnutí podľa § 33							
- Počet rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania ⁸⁾		3		1			4
Počet vydaných potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 ⁹⁾			1		1	1	3
Počet vydaných záväzných stanovísk podľa § 32 ¹⁰⁾							
Počet uložených pokynov na odstránenie zistených nedostatkov a nariadených opatrení na zabezpečenie radiačnej ochrany podľa § 6 a § 7 ¹¹⁾							

Poznámky:

¹⁾ Začaté správne konania na uloženie pokuty podľa § 159 a § 160 zákona č. 87/2018 Z.z.

²⁾ Počet uložených pokút podľa § 159 a § 160 zákona č. 87/2018 Z.z.

³⁾ Celkový počet riešených podnetov od obyvateľov a z pracovísk so zdrojmi žiarenia a sťažností

⁴⁾ Celkový počet spracovaných podkladov pre vydanie rozhodnutí orgánom radiačnej ochrany podľa zákona č. 87/2018 Z.z.

⁵⁾ Celkový počet vydaných rozhodnutí o registrácii činností vedúcich k ožiareniu a poskytovania služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene v registrácii vydaných podľa § 27 zákona č. 87/2018 Z.z.

⁶⁾ Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene povolení vydaných podľa § 31 zákona č. 87/2018 Z.z.

⁷⁾ Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) na poskytovanie služieb podľa § 29 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene povolení vydaných podľa § 31 zákona č. 87/2018 Z.z.

⁸⁾ Celkový počet rozhodnutí o prerušení konania alebo zastavení konania podľa § 29 alebo § 30 zákona o správnom konaní

⁹⁾ Celkový počet vydaných potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z.z.

¹⁰⁾ Celkový počet vydaných záväzných stanovísk podľa § 32 zákona č. 87/2018 Z.z.

¹¹⁾ Celkový počet uložených pokynov na odstránenie zistených nedostatkov a nariadených opatrení na zabezpečenie radiačnej ochrany podľa § 6 a § 7 zákona č. 87/2018 Z.z.

Prehľad o počte používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Tabuľka č. 2: Prehľad počtu röntgenových prístrojov

OKRES	RTG prístroje v zdravotníctve												Veterinárne RTG	Technické RTG prístroje						SPOLU
	Zubné RTG prístroje			Skiagrafia	Skiaskopia	Mamografia	Pojazdné RTG	CT *	Angiografia, DSA a intervenčné výkony	Röntgenové kostné denzitometre	Terapeutické RTG	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj		Technický RTG prístroj stacionárny **	Technický RTG prístroj prenosný **	Mikroštruktúrálny RTG prístroj	RTG prístroj pre kontrolu batožín	Röntgenfluorescenčný analyzátor a röntgenový spektrometer	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj	
	Intraorálne	Panoramatické	CB CT																	
Nitra	54	17	4	8	2	2	20	4	4	3			8			12		5		14
Šaľa	8	2	2	2		1				2			1		1	1		2		22
Zlaté Moravce	4	2	1	2			2			1			1							13
Nové Zámky	33	11	2	5	1	3	9	1		4			5					3		77
Levice	25	12	3	7		2	2	3		2			5	6	15		1	8		91
Komárno	24	10	1	4		2	3	1		1			1		1			1	5	54
Topoľčany	18	3	2	3		2	3	1		2			4							38
SPOLU	166	57	15	31	3	12	39	10	4	15			25	6	17	13	1	19	5	438

Poznámky:

*) CT prístroje používané v diagnostike na plánovanie v radiačnej onkológii (neuvádzať CT, ktoré sú súčasťou SPCT/CT alebo PET/CT v nukleárnej medicíne),

**) RTG prístroje pre defektoskopiu

Tabuľka č. 3: Prehľad počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne

OKRES	Radičná onkológia						Nukleárna medicína					SPOLU
	Terapeutické urýchľovače	Kobaltové ožarovače	Césiové ožarovače	Zariadenia pre brachyterapiu - afterloading	CT simulátory pre plánovanie terapie	Röntgenové simulátory pre plánovanie terapie	Planárne gama kamery	SPECT zariadenia	PET zariadenie	SPECT/CT zariadenia	PET/CT zariadenia	
Nitra	2		1		1			1		1	2	8
Šaľa												
Zlaté Moravce												
Nové Zámky												
Levice												
Komárno	1				1							2
Topoľčany												
SPOLU	3		1		2			1		1	2	10

Tabuľka č. 4: Prehľad počtu uzavretých rádioaktívnych žiaričov a zariadení, ktoré obsahujú uzavreté žiariče, podľa účelu používania

OKRES	Zdravotníctvo			Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné							SPOLU
	Externá gama terapia	Brachyterapia	Iné používanie *	Defektoskopia	Priemyselné a technické ožarovacie zariadenia	Priemyselné indikačné zariadenia **	Meradlá vlhkosti a hustoty ***	Karotážne práce ****	Kalibračné žiariče, etalóny a pod.	Iné zariadenia	
Nitra	1	1	11			1	4				18
Šaľa				1		29					30
Zlaté Moravce											
Nové Zámky						4					4
Levice				9		5					14
Komárno										2	2
Topoľčany											
SPOLU	1	1	11	10		39	4			2	68

Poznámky:

- * Napr. kalibračné žiariče, kontrolné žiariče a pod.
- ** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinometry, hustometry, hrúbkomery
- *** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmien, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu TROXLER a pod.)
- **** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

V tabuľkovom prehľade nie je uvedený nepoužívaný rádioterapeutický žiarič Cs-137 neznámeho vlastníka v okrese Komárno.

Tabuľka č. 5: Prehľad aktivity otvorených rádioaktívnych žiaričov odobratých a spracovaných u jednotlivých prevádzkovateľov v roku 2022

Názov prevádzkovateľa	Celkové množstvo aktivity odobraté a spracované za kalendárny rok (MBq)																
	Rádionuklid *																
	³ H	¹¹ C	¹⁴ C	¹⁵ O	¹⁸ F	⁶⁸ Ga	^{81m} Kr	⁸⁹ Sr	⁹⁰ Y	^{99m} Tc	¹¹¹ In	¹²³ I	¹²⁵ I	¹³¹ I	²⁰¹ Tl	²²³ Ra	¹⁷⁷ Lu
IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra					502 830	186 780	1 443			1 033 840		35 870					3 941 000
SPOLU					502 830	186 780	1 443			1 033 840		35 870					3 941 000

Poznámka:

* V prípade potreby doplňte tabuľku o ďalšie odoberané a spracované rádionuklidy

Prehľad o počte prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia

Tabuľka č. 6: Prehľad počtu prevádzkovateľov RTG prístrojov

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	52	8	7	1	1	3	72
Šaľa	8	1	1				10
Zlaté Moravce	8		1				9
Nové Zámky	38		5			2	45
Levice	32	3	5	1		4	45
Komárno	28	2	1			1	32
Topoľčany	18		4				22
SPOLU	184	14	24	1	1	10	235

Tabuľka č. 7: Prehľad počtu prevádzkovateľov uzavretých žiaričov a zariadení obsahujúcich uzavreté žiariče

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	2	1				1	4
Šaľa		1					1
Zlaté Moravce							0
Nové Zámky		2					2
Levice		1				2	3
Komárno		1					1
Topoľčany							
SPOLU	2	6				3	11

Tabuľka č. 8: Prehľad počtu prevádzkovateľov využívajúcich otvorené rádioaktívne žiariče

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	1		1	1			3
Šaľa							
Zlaté Moravce							
Nové Zámky							
Levice							
Komárno							
Topoľčany							
SPOLU	1		1	1			3

Tabuľka č. 9: Prehľad počtu prevádzkovateľov urýchľovačov častíc a iných generátorov ionizujúceho žiarenia (okrem RTG prístrojov)

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	1						1
Šaľa							
Zlaté Moravce							
Nové Zámky							
Levice							
Komárno	1						1
Topoľčany							
SPOLU	2						2

POZNÁMKA:

Ak napr. jeden prevádzkovateľ používa urýchľovače častíc, röntgenové prístroje aj uzavreté rádioaktívne žiariče, je potrebné ho uviesť vo všetkých troch príslušných tabuľkách.

Prehľad o celkovom počte prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia

Tabuľka č. 10: Celkový počet prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	52	9	8	2	1	4	76
Šaľa	8	1	1				10
Zlaté Moravce	8		1				9
Nové Zámky	38	2	5			2	47
Levice	32	4	5	1		4	46
Komárno	28	2	1			1	32
Topoľčany	18		4				22
SPOLU	184	18	25	3	1	11	242

POZNÁMKA:

Ak jedna obchodná spoločnosť má viacero prevádzok v rôznych okresoch, je potrebné ju započítať do počtu pracovísk do každého okresu (napr. jeden prevádzkovateľ prevádzkuje 4 nemocnice a 5 polikliník celkovo v 6 okresoch, je potrebné započítať ho do každého okresu)

Prehľad o celkovom počte používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Tabuľka č. 11: Celkový počet používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia

OKRES	Zdravotníctvo				Priemysel				Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína				Školstvo, veda a výskum				Finančné riadiateľstvo a Colná správa				Iné				SPOLU			
	RTG *	URŽ **	ORŽ ***	GEN ****	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN
Nitra	118	13	1	2	12	1			8		1		1		1					3	4			143	18	3	2	
Šaľa	17				4	30			1															22	30			
Zlaté Moravce	12								1															13				
Nové Zámky	69					4			5											3				77	4			
Levice	56				3	5			5				1							26	9			91	14			
Komárno	46			1	6	2			1											1				54	2		1	
Topoľčany	34								4															38				
SPOLU	352	13	1	3	25	42			25		1		2		1		1			33	13			438	68	3	3	

Tabuľka č. 14: Prehľad meraní externého fotónového žiarenia v životnom prostredí

Druh merania	Počet meracích bodov *)	Počet meraní **)
Dlhodobé meranie príkonu dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia pomocou termoluminiscenčných dozimetrov (TLD)		
Kontinuálne meranie príkonu dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia ***)		--- ***)
Meranie príkonu dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia prenosným dozimetrickým prístrojov *****)		

Poznámky:

- *) Počet meracích bodov, v ktorých sa vykonáva opakované alebo kontinuálne meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu alebo ekvivalentnej dávky fotónového žiarenia v životnom prostredí
- **) Celkový počet vykonaných meraní v kalendárnom roku (napr. 20 meracích bodov TLD, vyhodnotenie 4x ročne, celkový počet meraní 80)
- ***) Kontinuálne meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia uskutočňované meracím zariadením s nepretržitou prevádzkou 24 hodín 365 dní v roku s automatickým zaznamenávaním nameraných údajov
- *****) Vzhľadom na nepretržité, kontinuálne meranie sa počet meraní neuvádza
- *****) Meranie príkonu dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia prenosným dozimetrickým prístrojov vykonávané pravidelne na vopred definovaných meracích bodoch

Tabuľka č. 15: Účasť v medzilaboratórnych porovnávacích meraniach na zabezpečenie kvality v laboratóriách

Organizátor medzilaboratórnych porovnávacích meraní	Počet porovnávaných ukazovateľov spolu	Úspešnosť v medzilaboratórnych porovnávacích meraniach	
		Vyhovel	Nevyhovel

VÝROČNÁ SPRÁVA 2022

ODBOR LABORATÓRNYCH ČINNOSTÍ

**Oddelenia chemických analýz
NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov
Mikrobiológia životného prostredia
Biológia životného prostredia
Fyzikálne faktory v životnom a pracovnom prostredí**

Odbor laboratórných činností na RÚVZ so sídlom v Nitre je akreditované pracovisko, ktoré má svedčenie o akreditácii podľa ISO/IEC 17025:2017, udelené Slovenskou národnou akreditačnou službou. Odbor laboratórných činností zabezpečuje laboratórnú činnosť pre RÚVZ v regióne Nitrianskeho kraja. Predmetom akreditácie Odboru laboratórných činností je chemické, fyzikálnochemické, mikrobiologické a biologické skúšanie vôd, potravín, predmetov bežného používania, mikrobiologické skúšanie kontroly funkcie sterilizátorov, merania fyzikálnych veličín v zložkách životného a pracovného prostredia, odber vzoriek pre chemické a fyzikálne skúšky pracovného a životného prostredia.

Odbor laboratórných činností sa organizačne člení na:

- Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz
- Mikrobiológia a biológia životného prostredia
- Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákňitých prachov

Laboratóriá v priebehu roka 2022 analyzovali vzorky životného a pracovného prostredia na základe požiadaviek terénnych oddelení RÚVZ v regióne Nitrianskeho kraja, právnických a fyzických osôb. Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákňitých prachov zabezpečovalo odbery a analýzy anorganických vlákňitých prachov v ovzduší a v pevných materiáloch elektrónovým mikroskopom pre celé územie Slovenskej republiky.

CHEMICKÉ ANALÝZY

Laboratóriá chemických analýz vykonávajú chemické, fyzikálnochemické, zmyslové a fyzikálne skúšky v oblasti skúšania vôd, požívatin, ovzdušia, odber vzoriek pre chemické a fyzikálne skúšky pracovného a životného prostredia.

1) Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2022 k 31.12.2022

pracovníci NRC sú zahrnutí v celkovom počte pracovníkov jednotlivých RÚVZ

Názov úradu	Pracovníci				Akreditácia					
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / ukazovateľov		počet odberov / ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ NR, z toho: - NRC pre expozičné testy xenobiotík - NRC pre rezíduá pesticídov	5	8	1	14	S	35	50	2	2	1.10.2024
					U	67	61	49	39	
					S					
					U					
					S					
					U					

- vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
- strední zdravotníckí pracovníci (SZP)
- pomocný personál (NZP)

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
S – skúška
U – ukazovateľ

2) Analytická činnosť pracovísk OCHA v roku 2022

a) podľa typu komodít

RÚVZ Nitra	Druh výkonu	Typ vzorky										Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
	vzorky	809	681	0	366	0	0	0	99	0	312	2267
	ukazovatele	12107	1422	0	1231	0	0	0	100	0	503	15363
	analýzy	20210	1554	0	3302	0	0	0	131	0	575	25772

b) zabezpečenie kvality skúšok

RÚVZ Nitra		Typ vzorky									Spolu
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné		
RÚVZ Nitra	ukazovatele	1303	205	-	-	-	0	0	0	1508	
	analýzy	2283	406	-	-	-	0	0	0	2689	

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Nitra	156	312

3) Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk v roku 2022

RÚVZ Nitra		Typ vzorky								Spolu
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné (odbery)	
	ukazovatele	1	9	-	-	-	-	-	9	19
	analýzy	2	18	-	-	-	-	-	9	29

4) Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2022

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ NR	-	-	-	-

5) Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách v roku 2022

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ NR	Voda	Sodík	atómová emisná spektrometria FES	STN ISO 9964-3
	Voda	Mangán	atómová absorpčná spektrometria GTA AAS	STN EN ISO 15586
	Potraviny	Potravinové farbivá (syntetické)	HPLC/UV VIS	ŠPP 3/P-43

6) Odborná činnosť pracovísk v roku 2022

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 3.1	NÁZOV ÚLOHY: MONITORING PRÍJMU KUCHYNSKEJ SOLI <i>Úloha nadväzuje na úlohy „Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025“.</i>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	11	33

Číslo úlohy: 7.15	NÁZOV ÚLOHY: ANALÝZA CELKOVÉHO ARZÉNU V POTRAVINÁCH	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	8	8

Číslo úlohy: 7.17	NÁZOV ÚLOHY: MONITORING OBSAHU ŤAŽKÝCH KOVOV V POTRAVINÁCH PRE DOJČATÁ A MALÉ DETI	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	29	58

Číslo úlohy: 7.18	NÁZOV ÚLOHY: MONITORING OBSAHU DUSITANOV A DUSIČNANOV V SUROVINÁCH A POKRMOCH Z DOMÁCEJ PRODUKCIE POUŽITÝCH V STRAVOVANÍ DOJČIAT A MALÝCH DETÍ	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	20	40

Aktivity v rámci koronakrízy: už neboli

Iné úlohy v rámci SR

Názov úradu	Názov projekt/úloha	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ NR	-	-	-	-

7) Medzinárodná činnosť pracovnísk v roku 2022, uviesť najmä:

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
-	-	<ul style="list-style-type: none"> - medzinárodné siete NRL - pracovná skupina EDQM– kozmetické výrobky pri RE - kontaktný bod ECDC,EFSA - pracovné skupiny EK - medzinárodný monitoring - účasť v medzinárodných projektoch - medzinárodná spolupráca s odbornými pracoviskami - iné

Vysvetlivky:

AAS -	Špecializované laboratórium atómovej absorpčnej spektrometrie
CHP -	Špecializované laboratórium chémie potravín a predmetov bežného používania
CHV -	Špecializované laboratórium chémie vôd
CHO -	Špecializované laboratórium chémie ovzdušia
FCM -	materiál prichádzajúci do styku s potravinami - (Food contact material)
GC -	Špecializované laboratórium plynovej chromatografie
HPLC -	Špecializované laboratórium kvapalinovej chromatografie
ILC -	Medzilaboratórne porovnanie neakreditované
LC/MS -	Kvapalinová chromatografia s hmotnostným detektorom
LPPL -	Laboratórium preventívneho pracovného lekárstva
NRC pre ETX -	Národné referenčné centrum pre expozičné testy xenobiotík
NRC PUB -	Národné referenčné centrum pre problematiku uhoľných baní
NRC pre RP -	Národné referenčné centrum pre rezíduá pesticídov
OCHA -	Oddelenie chemických analýz
OCHFA -	Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz
OCHFAŽ a PP-	Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz životného a pracovného prostredia
OLA -	Odbor laboratórných analýz
OLČ -	Odbor laboratórných činností
ŠLCHA-	Špecializované laboratórium chemických analýz

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE ZDRAVOTNÚ PROBLEMATIKU VLÁKNITÝCH PRACHOV

1. Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov

na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bolo zriadené Ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky rozhodnutím č. 163/97- A zo dňa 15.1.1997 s účinnosťou od 1. februára 1997.

2. Personálne obsadenie

Ing. Kadlecová Iveta – vedúca NRC

Mgr. Lucia Katerinková

3. Platnosť akreditácie 01.10.2019 - 01.10.2024

- predpis STN EN ISO/IEC 17025:2017
- VDI 3492
- pracovné ovzdušie, vnútorné prostredie budov, pevné materiály
- ukazovatele - anorganické vláknité častice

4. Odborná činnosť

Národné referenčné centrum s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky zabezpečovalo v zmysle schváleného štatútu v referenčnom období v roku 2022 nasledovné ciele :

- odber a vyhodnotenie vzoriek odobratých v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru,
- odber a vyhodnotenie vzoriek na základe požiadaviek fyzických a právnických osôb,
- odber a vyhodnotenie vzoriek na základe podnetov a sťažností osôb,
- odber a vyhodnotenie vzoriek pre orgány činné v trestnom konaní

5. Metodická a konzultačná činnosť

NRC zabezpečuje:

a/ odber a analýzu vzoriek ovzdušia na prítomnosť anorganických vláknitých častíc (azbestové vlákna, umelé minerálne vlákna) vo vnútornom prostredí budov a pracovnom prostredí, rastovacím elektrónovým mikroskopom (REM) a energiovodisperzným spektrometrom (EDXA)

b/ odber a analýzu vzoriek pevného materiálu na prítomnosť anorganických vláknitých častíc

c/ konzultačnú činnosť (telefonicky, elektronicky alebo v písomnej forme) pre fyzické a právnické osoby o problematike ochrany zdravia pred pôsobením anorganických vláknitých častíc na zdravie ľudí

d/ usmerňuje odborných pracovníkov RÚVZ v Slovenskej republike o problematike správneho odberu vzoriek ovzdušia a materiálu

e/ v prípade vzoriek štátneho zdravotného dozoru neodkladne informuje príslušné RÚVZ o výsledkoch merania

f/ vydáva rozhodnutia o poskytovaní služieb - odber, analýzu a spracovanie vzoriek s obsahom azbestového materiálu pre spoločnosti

Bolo vydaných 25 rozhodnutí o poskytovaní služby.

g/ zúčastňuje sa spolu s terénnym oddelením preventívneho pracovného lekárstva na riešení podnetov a sťažností od občanov, odoberá vzorky materiálu

h/ spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní pri odbere pevných vzoriek

6. Činnosť NRC za rok 2022

Medzilaboratórne porovnanie

Bilaterálne porovnanie bolo zamerané na stanovenie anorganických vláknitých častíc v pevnom materiáli. Porovnanie zorganizoval RÚVZ so sídlom v Nitre, zúčastnili sa na ňom dve organizácie: RÚVZ so sídlom v Nitre a ALS Czech Republic s.r.o.

Vzorky, ktoré boli predmetom bilaterálneho porovnania boli pripravené na RÚVZ Nitra. Odbor laboratórnych činností RÚVZ Prešov zabezpečil anonymizáciu vzoriek, distribúciu vzoriek účastníkom porovnania a vyhodnotenie porovnania pod kódom MPS BP-AVČ-NR1-2022.

Laboratórium RÚVZ so sídlom v Nitre dosiahlo požadovanú úroveň výsledkov v stanovení anorganických vláknitých častíc v pevnom materiáli.

V roku 2022 bolo metódou elektrónovej mikroskopie vyhodnotených celkovo 275 vzoriek.

Z tohto počtu bolo 117 vzoriek vo vnútornom prostredí budov, 158 vzoriek pevného materiálu.

Celkový počet analýz bol 383. Za rok 2022 bolo vyhodnotených 266 vzoriek platených služieb.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo analyzovaných 8 vzoriek.

Bolo odobratých a vyhodnotených 83 vzoriek pevného materiálu pre orgány činné v trestnom konaní v okresoch Bratislava, Komárno, Nové Zámky, Levice, Nitra, Stará Ľubovňa, Bánovce nad Bebravou, Humenné, Michalovce.

NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov v roku 2022 odobralo a vyhodnotilo celkovo 42 vzoriek ovzdušia vo vnútornom prostredí budov v jednotlivých okresoch Slovenska.

Analyzovalo sa 75 vzoriek odobratých RÚVZ Bratislava, Košice, Žilina, Banská Bystrica.

Tab.č.1: Činnosť NRC za rok 2022

Počet vzoriek	Počet analýz	Platené služby	ŠZD	Pevný materiál	Vyhodnotenie vzoriek ovzdušia
275	283	266	8	158	117

V období od 1.10.2022 sa v NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov kvôli poruche elektrónového mikroskopu nevykonávali analýzy vzoriek ovzdušia a materiálu pre ukazovatele anorganických vláknitých častíc.

Od 1.11.2022 sa nevykonávali ani odbery vzoriek ovzdušia vo vnútornom prostredí budov. Z dôvodu poruchového stavu elektrónového mikroskopu sa neprijímali na vyhodnotenie žiadne vzorky. Na základe týchto skutočností nie je počet odobratých a vyhodnotených vzoriek dostatočne vysoký.

7. Legislatívna činnosť

Limitné koncentrácie azbestových vlákien stanovuje Vyhláška MZ SR č. **259/2008 Z.z.** o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia. V prílohe č. 4 predmetnej vyhlášky je **limitná hodnota** azbestových vlákien vo vnútornom ovzduší budov stanovená na **1000 vlákien.m⁻³**. Táto hodnota sa vzťahuje na azbestové vlákna s priemerom menším ako 3µm, s dĺžkou väčšou ako 5µm a pomerom dĺžky a priemeru vlákna väčším ako 3:1.

Podľa **Nariadenia vlády SR č. 300/2007 Z.z.** (čiastka 136, tabuľka 5), ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, je stanovená medzná technická smerná hodnota početnej koncentrácie počtu respirabilných vlákien azbestu **0,1 vlákna.cm⁻³**.

Podľa **Nariadenia vlády SR č. 300/2007, tabuľka 5, strana 15** je počet respirabilných vlákien.cm⁻³ u umelých minerálnych vlákien (napr. čadičové, sklenené, troskové) **2 vlákna/cm³**.

1. VDI 3492 (SRN, June 2013) Indoor air measurement. Ambient air measurement. Measurement of inorganic fibrous particles. Scanning electron microscopy method.
2. VDI 3866 (SRN, December 2021)
Part 1 Determination of asbestos in technical products. Sampling and sample preparation
Part 5 Determination of asbestos in technical products. Scanning electron microscopy method.
3. Nariadenie vlády SR o ochrane zdravia pri práci s azbestom z 5.4.2006 (Zb. zákonov č.253/2006)
4. Nariadenie vlády SR o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia (Zb. zákonov č. 259/2008)
5. STN EN ISO 16000-7 (1.2.2008) Ochrana ovzdušia. Vnútorné ovzdušie. Časť 7: Stratégia odberu vzoriek na stanovenie koncentrácií azbestových vlákien vo vzduchu.

8. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Ing. Iveta Kadlecová - menovací dekrét vydaný 13.2.2017, pod číslom OOD/1967/2017 na činnosť v komisii na preskúšanie odbornej spôsobilosti na odber vzoriek zo životného a pracovného prostredia na účely kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania životného a pracovného prostredia

Ing. Iveta Kadlecová – osvedčenie o odbornej spôsobilosti zo dňa 27.11.2019 pod číslom OOD/8528/2019 na odber vzoriek ovzdušia na stanovenie chemických faktorov životného a pracovného prostredia, odber pevného materiálu a zeminy – meranie azbestu.

Z počtu vyšetrených vzoriek za rok 2022 vidieť záujem o odstraňovanie a sanáciu azbestových materiálov v zmysle platnej legislatívy, čomu napomáha aj činnosť NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov.

MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie pracovísk MŽP v SR a stav akreditácie v roku 2022

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci				S	počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		A	N	A	N	
						U				
RÚVZ Nitra	2	5,5	1	8,5		21	10	0	0	1.10.2024
					U	24	10	0	0	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

strední zdravotnícki pracovníci (SZP)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

2. Analytická činnosť pracovísk MŽP v roku 2022

Úrad		Druh analyzovaného materiálu							spolu
		voda	ovzdušie	potraviny	PBP	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpečenia kvality meraní	iné	
RÚVZ Nitra	vzorky	1577	77	1833	8	1699	528	42	5764
	ukazovatele	7885	85	9165	40	1869	580	126	19750
	analýzy	13166	115	18330	80	2549	1214	168	35622

PBP – predmety bežného používania

Prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR

Komodita	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
voda	1577	7885	13166
ovzdušie	77	85	116
potraviny	1833	9165	18330
kozmetika a predmety bežného používania	8	40	80
dekontaminácia prostredia skúšky sterility	1699	1869	2549
vzorky zabezpečenia kvality meraní	528	580	1214
iné	42	126	168
SPOLU	5764	19750	35623

Prehľad o druhoch a počte vôd vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2022

Názov úradu		Druh analyzovanej vody									iné	spolu
		vodovody	studne	pramene	vrty	technologické vody	nádrže	štrkoviská	bazény			
									termálne	netermálne		
RÚVZ Nitra	vzorky	769	83	16	0	0	20	11	392	286	42	1619
	ukazovatele	3845	415	80	0	0	100	55	1960	1430	126	8011

	analýzy	5383	581	112	0	0	200	110	3920	2860	168	13334
--	---------	------	-----	-----	---	---	-----	-----	------	------	-----	-------

Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2022

č.	Druh potraviny	Počet		
		vzoriek	ukazovateľov	analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	12	60	120
4	Mäso a výrobky z mäsa	14	70	140
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	74	370	740
8	Cereálie a pekárenské výrobky	2	10	20
9	Ovocie a zelenina	19	95	190
10	Byliny a koreniny	2	10	20
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0
12	Víno a alkoholické nápoje	0	0	0
13	Zmrzlina a mrazené dezerty	341	1705	3410
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylinných)	0	0	0
15	Ovocné a bylinné čaje	8	40	80
16	Pokrmý pre spoločné stravovanie	828	4140	8280
17	Polotovary	1	5	10
18	Detská a dojčenská výživa	57	285	570
19	Výživové doplnky	12	60	120
20	Prídavné látky (aditíva)	0	0	0
21	Lahôdkarske výrobky	51	255	510
22	Cukrárske výrobky	130	650	1300
23	Cukrovinky	0	0	0
24	Mínérálne, pramenité a balené vody	5	25	50
25	Materské mlieko	0	0	0
	SPOLU	1556	7780	15560
26	PBP	8	40	80
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	277	1385	2770
	SPOLU	1841	9205	18410

Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie, dezinfekcie pomôcok a prostredia vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2022

Názov úradu		Sanitárne mikrobiologické testy	Kontrola sterilizačných prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinfekčných roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
RÚVZNitra	vzorky	632	959	21	87	77	0	1776
	ukazovatele	695	1055	23	96	85	0	1954
	analýzy	948	1439	31	131	115	0	2664

Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných z prostredia zdravotníckych zariadení v roku 2022

Názov	Názov úradu
	RÚVZ Nitra
<i>Acinetobacter spp.</i>	0
<i>Aeromonas hydrophila</i>	0
<i>Aeromonas spp.</i>	0
<i>Alcaligenes faecalis</i>	0
<i>Bacillus cereus</i>	0
<i>Bacillus subtilis</i>	0
<i>Bacillus sp.</i>	157
<i>Citrobacter spp.</i>	0
<i>Clostridium perfringes</i>	0
<i>Enterobacter aerogenes</i>	0
<i>Enterobacter agglomerans</i>	0
<i>Enterobacter spp.</i>	8
<i>Enterococcus faecalis</i>	0
<i>Escherichia coli</i>	0
<i>Hafnia spp.</i>	0
<i>Klasiella spp.</i>	0
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	1
<i>Legionella pneumophila ser.1</i>	0
<i>legionella pneumophila ser.2-15</i>	0
<i>Legionella pneumophila ser.3</i>	0
<i>Legionella pneumophila ser.5</i>	0
<i>Legionella pneumophila ser.6</i>	0
<i>Legionella sp.</i>	0
<i>Pantoea spp.</i>	0
<i>Proteus spp.</i>	1
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	5
<i>Pseudomonas spp.</i>	0
<i>Salmonella sp.</i>	0
<i>saprofytické plesne</i>	0
<i>Serratia marcescens</i>	0
<i>Serratia spp.</i>	1
<i>Staphylococcus aureus</i>	0
<i>Staphylococcus sp.</i>	279
<i>Micrococcus spp.</i>	11
<i>Streptococcus viridans</i>	11
<i>Raultella terrigena</i>	1

<i>Butiauxella izardii</i>	1
<i>Streptococcus pyogenes</i>	1
<i>Corinebacterium spp.</i>	1
<i>Shewanella algae</i>	1
<i>Providencia stuartii</i>	1

Prehľad výskytu a identifikácie salmonel vo vzorkách potravín a životného prostredia v roku 2022

č.	Dátum spracovania	Názov vzorky	Epidemiologická súvislosť ŠZD	Výsledok identifikácie	
				sérotyp	fágotyp
1	22.2.2022	Čerstvé kuracie prsia	Producent Hyza a. S , Odbojárrov 2279/37 Topoľčany	<i>Salmonella</i> Enteritidis	-
2	1.3.2022	Voda od korytnačky	Súvis – Damián Lobb, Bešeňov 134, Nové Zámky	<i>Salmonella</i> Stanley	-
3	8.3.2022	Voda z akvária	Súvis s pacientom – Lea Bareczová, Kukučínov, Okres Levice	<i>Salmonella</i> Virchov	-
4	26. 4.2022	Voda akvária korytnačky	Súvis s ochorením Jančala M. 137/22, Komárno	<i>Salmonella</i> Stanley	-
5	20. 4. 2022	Kuracie rezne čerstvé – trieda A	Producent – HSH s. r. o., Veľké Zálužie, Majer 236, Prevádzkareň – pohostinstvo Nitrianské Hrnčiarovce	<i>Salmonella</i> Infantis	-

Prehľad izolácií *Cronobacter spp.* v sušenej mliečnej detskej výžive v pracoviskách MŽP v SR v roku 2022

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej		počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej	
	vyšetrených	pozitívnych	vyšetrených	pozitívnych
<i>Cronobacter spp.</i>	37	0	20	0

Molekulárna diagnostika: Prehľad vzoriek vyšetrených na prítomnosť SARS-CoV-2 a chrípky v roku 2022

Názov úradu		Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť SARS-CoV-2	Počet vzoriek pretestovaných na mutácie vírusu SARS- CoV-2	Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť vírusu chrípky – sentinelový zber	Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť vírusu chrípky – nesentinelový zber	Počet vzoriek vyšetrených na RSV vírus
RÚVZ Nitra	vyšetrené	6479	0	112	34	33
	z toho pozitívne	2029	0	58	8	9

Národný monitoring SARS-CoV-2 v odpadových vodách v SR v roku 2022

Názov úradu	Počet spracovaných vzoriek odpadových vôd	Počet analyzovaných vzoriek odpadových vôd
RÚVZ Nitra	328	0

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk MŽP v SR v roku 2022

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	Iné	Spolu
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené	0	0	0	0	0	1	1
		ukončené	0	0	0	0	0	1	1
	ukazovateľov	prihlásené	0	0	0	0	0	1	1
		ukončené							

4. Odborná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2022

a. programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 6.5	NÁZOV ÚLOHY: Mimoriadne epidemiologické situácie	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	131	655

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring kvality vôd vybraných lokalít	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	31	93

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vody a prostredia zdravotníckych zariadení a umelých kúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	29	145

b. iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"> - technické komisie - redaktorské rady - výbory odborných organizácií - skúšobné komisie - členstvo v odborných a expertných skupinách - výuka - iné
RÚVZ Nitra	MŽP	Členstvo v pracovných skupinách:

		<p>PhDr. Eva Barátová, MPH krajská odborníčka HH SR pre odbor MŽP, člen poradného zboru HH pre odbor MŽP.</p> <p><u>Metodická, konzultačná a výuková činnosť</u></p> <p>- pre študentov UKF a SPU v Nitre a Súkromnej strednej odbornej školy pedagogickej v Topolčanoch</p>
--	--	--

5. Medzinárodná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2022

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"> - medzinárodné siete NRL - kontaktný bod ECDC,EFSA - pracovné skupiny EK - medzinárodný monitoring - účasť v medzinárodných projektoch - medzinárodná spolupráca s odbornými pracoviskami - iné
RÚVZ Nitra	MŽP	Špecializované pracovisko pre šigely

BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP v SR a stav akreditácie v roku 2022

Názov úradu	Pracovníci				Akreditácia					
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Nitra	1,0	0,5	0	1,5	S	2	5	0	0	1.10.2024
					U	7	5	0	0	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť pracovísk BŽP v roku 2022

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a užitkové	Vody minerálne, pramenité, bal. pitné	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ Nitra	vzorky	868	0	678	31	0	0	0	42	0	266	0	0	0	1885
	ukazovatele	6076	0	1356	62	0	0	0	42	0	798	0	0	0	8334
	analýzy	7812	0	2712	124	0	0	0	504	0	5277	0	0	0	16429

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		Abiosesón a biosesón pitných vôd	Biosesón prírodných kúpalísk	Vodné kvety kvalita - kvantita	Biosesón umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajíčka helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ Nitra	vzorky	868	31	0	678	0	31	0	0	42	0	266	0	0	0
	ukazovatele	6076	62	0	1356	0	62	0	0	42	0	798	0	0	0
	analýzy	7812	124	0	2712	0	62	0	0	504	0	5277	0	0	0

3. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk BŽP v SR v roku 2022

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené	0	0	0	0	0	0
		ukončené	0	0	0	0	0	0
	ukazovateľov	prihlásené	0	0	0	0	0	0
		ukončené	0	0	0	0	0	0

4. Odborná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2022

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring vybraných prírodných vodných plôch a bio kúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ NITRA	31	62

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vody a prostredia umelých kúpalísk a zdravotníckych zariadení	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ NITRA	678	1356

Číslo úlohy: 7.10	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring biologických alergénov v ovzduší (peľová informačná služba – PIS) a alergénov roztočov vo vnútornom prostredí	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ NITRA	266	798

b) iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"> - technické komisie - redaktorské rady - výbory odborných organizácií - skúšobné komisie - členstvo v odborných a expertných skupinách - výuka - iné
RÚVZ Nitra	BŽP	Metodická, konzultačná a výuková činnosť pre študentov UKF a SPU v Nitre a pre študentov Súkromnej strednej odbornej školy pedagogickej v Topoľčanoch <u>Členstvo v pracovných skupinách:</u> PhDr. Gabriela Švecová, MPH - krajská odborníčka HH SR pre odbor BŽP

FYZIKÁLNE FAKTORY V ŽIVOTNOM A PRACOVNOM PROSTREDÍ

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2022

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Nitra	2	0	0	2	S	2	6	0	0	1.10.2024
					U	6	17	0	0	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 strední zdravotníckí pracovníci (SZP)
 pomocný personál (NZP)
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

Prehľad meraní veličín fyzikálnych faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2022

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
RÚVZ Nitra	507	1568	1568	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysieláč, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

2. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovnísk (FF) v SR v roku 2022

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						
			Hluk	Vibrácie	Umelé osvetlenie	Elektro-magnetické pole	TVM	iné	Spolu
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené	1	-	-	-	-	-	-
		ukončené	1	-	-	-	-	-	-
	ukazovateľov	prihlásené	2	-	-	-	-	-	-
		ukončené	2	-	-	-	-	-	-

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre

Výročná správa

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

r.2022

A. Organizácia a podmienky činnosti oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je zriadené samostatné oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu, ktoré podlieha pod priame vedenie regionálnej hygieničky MUDr. Mgr. Kataríny Tinákovovej, MPH, MHA – vedúcej služobného úradu. Podľa organizačnej štruktúry je zaradené do úseku pre výkon verejnej správy. Hlavnou náplňou oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu a poradenského centra ochrany a podpory zdravia (PCOPZ) je zabezpečovanie odbornej, metodickej, výskumnej, vzdelávacej, koordinačnej, poradenskej, konzultačnej a osvetovej činnosti v oblasti podpory zdravia, v primárnej prevencii chronických neinfekčných ochorení.

Na RÚVZ so sídlom v Nitre sú zriadené nadstavbové poradne zdravia: poradňa HIV/AIDS, poradňa zdravej výživy, poradňa na odvykanie od fajčenia, poradňa pre deti a mládež, environmentálna poradňa a poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci. Činnosť nadstavbových poradní personálne zabezpečujú zamestnanci jednotlivých oddelení RÚVZ so sídlom v Nitre, ktorí v nich pracujú.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre pracujú celkovo 3 pracovníci:

- 1 verejný zdravotník s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo s plným pracovným úväzkom (1,0)
- 1 zdravotná sestra so stredoškolským vzdelaním s pracovným úväzkom (1,0)
- 1 zdravotná sestra so stredoškolským vzdelaním s pracovným úväzkom (0,6)

B. Vzdelávanie pracovníkov

P.č.	Vzdelávanie a odborné aktivity - zameranie	Miesto konania podujatia	Počet účastníkov
1.	Školenie pre rozvoj personálnych zručností a schopností pracovníkov poradní zdravia	RÚVZ so sídlom v Trnave 25.3.2022	1
2.	Pracovné stretnutie k projektu „Viem, čo zjem“	RÚVZ so sídlom v Leviciach 14.6.2022	1
3.	Alzheimer fórum 2022 Medzinárodná vedecká konferencia Online	Online 21.9.2022	1
4.	Workshop – odbor podpory zdravia a výchovy k zdraviu „Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva“	Online WEBEX 11.11.2022	3
5.	Aktuálne výzvy v podpore a ochrane zdravia, vedecko-odborná konferencia	Trnavská univerzita v Trnave 23.11.2022	3
6.	Krajská porada vedúcich oddelení	RÚVZ so sídlom	2

	podpory zdravia a výchovy k zdraviu	v Topolčanoch 29.11.2022	
7.	Školenie prvej pomoci	8.12.2022 RÚVZ so sídlom v Nitre	2

C. Rozbor činnosti

Prehľad intervenčných a zdravotno-výchovných aktivít sme uviedli v tabuľke č. 2.

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- zvýšenie pohybovej aktivity

Činnosť v danej prioritě súvisí najmä s plnením Aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR a Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025. Na podporu a propagáciu pohybovej aktivity vo vzťahu k obyvateľstvu sme využívali najmä edukáciu a poradenstvo. Formou individuálneho a skupinového poradenstva sme sa podieľali na aktivitách poradenského centra ochrany a podpory zdravia, ktoré zahŕňali organizovanie a uskutočňovanie akcií pre širokú verejnosť, tak aj pracovné kolektívy či iné cieľové skupiny. Hlavnou úlohou aktivít bolo poukázať na význam pohybovej aktivity, jej priaznivý vplyv na zdravie, ak je pravidelnou súčasťou spôsobu života.

K uvedenej problematike bolo v roku 2022 venovaných **32 aktivít**, z toho boli 27 pre cieľovú skupinu deti a mládež, 3 pre cieľovú skupinu osôb v produktívnom veku a 2 pre cieľovú skupinu v poproduktívnom veku. Celkovo bolo edukovaných 720 poslucháčov.

V mesiaci september 2022 boli pre zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre zorganizované „Športové hry“, ktoré sa konali v Zlatých Moravciach. Hlavným cieľom podujatia bolo poukázať na pozitívne účinky pohybu na ľudský organizmus. V rámci tohto podujatia zamestnanci RÚVZ mali možnosť overiť si svoju fyzickú kondíciu v rôznych športových disciplínach.

- ozdravenie výživy

Rizikové faktory výživy obyvateľstva sledujeme hlavne pomocou analýzy anamnestických dát od klientov PCOPZ. Zrozumiteľnou edukáciou a propagáciou zásad správnej výživy sa snažíme zvyšovať celkové uvedomenie obyvateľstva a snahu zlepšiť zaužívané stravovacie návyky vo všetkých vekových skupinách. Podpora ozdravenia výživy bola smerovaná na propagáciu a uplatňovanie hlavných zásad zdravej výživy, predovšetkým na pestrosť a vyváženosť stravy a na pozitívne ovplyvňovanie stravovacích návykov (zníženie konzumácie živočíšnych tukov a cukrov a tým prispievať k zníženiu energetickej hodnoty stravy, zvýšenie konzumácie ovocia a zeleniny, strukovín, celozrnných obilnín, morských produktov, nízkotučných mliečnych produktov a podobne). V r. 2022 sme k danej problematike uskutočnili **celkovo 24 prednášok**, z toho boli 15 venovaných pre cieľovú skupinu deti a mládež, 6 pre produktívny vek a 3 pre cieľovú skupinu seniorov. Celkovo bolo edukovaných 469.

- Zdravá rodina

V krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre sme odprezentovali prednášky na tému o zdravom starnutí, prevencii úrazov, prevencii obezity a nadváhy a zdravej výživy celkovo 9 prednášok. Prednášky boli určené pre seniorov.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa starších sme uskutočnili dňa 3.10.2022 „Deň otvorených dverí“. Seniorom sme poskytli merania TK, antropometrických ukazovateľov, stanovenie BMI, WHR indexu, % tuku, meranie hladiny oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu u fajčiarov, odborné poradenstvo k rizikovým faktorom životného štýlu a prednášky na tému o zdravej výžive, pitnom režime a pohybovej aktivite. V spolupráci s jednotou dôchodcov sme uskutočnili pre seniorov v obci Hostie zdravotno – výchovné podujatie, v rámci ktorého sme im odprezentovali prednášku venovanú prevencii úrazov.

Pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby sme do denných centier pre seniorov v Nitrianskom regióne zabezpečili distribúciu informačných materiálov vrátane pracovných listov k danej problematike. Pracovné listy boli zamerané na tréning pamäti a slovnú zásobu.

V roku 2022 sme realizovali preventívne zdravotne výchovné aktivity v oblasti ústneho zdravia. Cieľovou skupinou boli deti materských škôl vo veku 3-6 rokov a žiaci 1.stupňa základných škôl. Na opakovaných stretnutiach sme sa venovali problematike mliečnych zubov, nácviku správnej techniky čistenia zubov a vplyvu výživy na zdravie ústnej dutiny a zubov. Správnu techniku umývania zubov sme u detí nacvičovali najprv nasucho s ich vlastnými zubnými kefkami, čomu predchádzala ukážka čistenia na modeli chrupu. Po osvojení základných zručností si deti začali čistiť zuby s pastou a vodou. Za obdobie r.2022 sme zrealizovali celkovo 5 aktivít (MŠ Ladice, MŠ Malé Vozokany, ZŠ Beethovenova 1.A,1B,1.C).

Prevenia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

V oblasti prevencie sociálne patologických javov sme v r. 2022 uskutočnili celkovo 11 zdravotne výchovných aktivít pre 315 poslucháčov. Prevencii fajčenia boli zrealizované 4 prednášky pre žiakov základných škôl a 2 prednášky pre osoby v produktívnom veku. Problematike alkoholu 2 prednášky a drogovej závislosti 3 aktivity. V rámci prevencie vo vzťahu k zvyšovaniu povedomia a informovanosti o nepriaznivých zdravotných a sociálnych dôsledkoch konzumácie alkoholu sme zapožičali do základných a stredných škôl dokumentárne filmy DVD s názvom „Kým stúpa dym“ a 3 diely dokumentárneho filmu „Čo ste si, to sme si, vypime si dievčatá ?“, ktoré boli zamerané na problematiku nadmerného pravidelného tzv. víkendového pitia alkoholu dievčatami vo veku dospievania, vplyvu pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu a riziká pitia alkoholu z neoverených a nelegálnych zdrojov (vydavateľstvo Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo vnútra SR). Zapožičané DVD a CD nosičov bolo 31 x do 12 základných škôl 6 stredných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

Pri príležitosti „Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi“ sme listom oslovili základné školy v Nitrianskom regióne o zapojenie sa do výtvarnej aktivity s názvom „Takto trávim svoj voľný čas“. Aktivita prebiehala od 22.6. – 30.6.2022. Výtvarné diela od žiakov boli doručené na RÚVZ so sídlom v Nitre a následne boli vystavené v priestoroch budovy RÚVZ so sídlom v Nitre a uverejnené na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Nitre.

- Znevýhodnené skupiny

V rámci spolupráce s komunitným centrom pre pracovnú a vedomostnú mobilitu „UKRAJINA - COMIN“ oddelenie podpory zdravia a výchovy poskytlo pomoc utečencom pred vojnou z Ukrajiny. Naša pomoc spočívala v poskytnutí priestorov oddelenia podpory zdravia pre lekárov a zdravotníckych pracovníkov, ktorí zabezpečovali odborné lekárske vyšetrenia pre Ukrajincov. Okrem vyššie uvedeného sme návštevníkom ponúkli aj služby poradne zdravia a inú materiálnu pomoc.

2. Verejné kampane a zdravotno - výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

V roku 2022 sa oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre aktívne zapojilo do edukačných a preventívnych aktivít pri príležitosti významných svetových dní vyhlásených Svetovou zdravotníckou organizáciou.

4.2.2022 Svetový deň proti rakovine - Svetový deň proti rakovine sme dali verejnosti do povedomia prostredníctvom informácii na webovej stránke RÚVZ Nitra, ako aj názornou propagáciou v priestoroch RÚVZ.

14.3 – 20.3.2022 Týždeň mozgu - Týždeň mozgu je súčasťou Brain Awareness Week (BAW) celosvetovej kampane na zvýšenie povedomia verejnosti o úspechoch a prínosoch výskumu mozgu. Cieľom informačnej kampane „Týždeň mozgu – Brain Awareness Week“ (14.3. – 20.3.2022) bolo zvýšiť záujem verejnosti a najmä starších ľudí o zdravé starnutie, prevenciu mozgových ochorení a o tréning pamäťových a kognitívnych schopností človeka. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu zabezpečilo distribúciu zdravotno-výchovných materiálov do ZŠ, SŠ, domovov sociálnych služieb, ambulancií praktických lekárov a lekární. Propagáciu „Týždňa mozgu“ sme uverejnili na informačnom paneli vo vestibule RÚVZ Nitra a na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Nitre. V rámci edukačnej činnosti sme uskutočnili 2 prednášky k danej problematike pre seniorov v mestskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre.

7. apríl 2022 Svetový deň zdravia – Pri tejto príležitosti sme realizovali v spolupráci so VŠZP, a.s. preventívne vyšetrenia zamerané na populáciu osôb v produktívnom veku a skrining rizikových faktorov zamestnancom VŠZP v Nitre na Mostnej ulici. Záujem o vyšetrenie prejavilo 27 klientov. Záujemcom o vyšetrenia sme poskytovali poradenstvo a meranie krvného tlaku, hladinu celkového cholesterolu a glykémie pomocou biochemického analyzátoru Reflotrom a iné rizikové parametre. Pri príležitosti Svetového dňa zdravia sme uskutočnili Deň otvorených dverí v Poradni zdravia. Klientom sme poskytli biochemické vyšetrenie rizikových faktorov KVCH (cholesterol, HDL cholesterol, triglyceridy a glukóza) z kapilárnej krvi, antropometrické merania(výška, váha, obvod pásu, bokov s následným stanovením BMI a WHR, percento telesného tuku), štandardné meranie krvného tlaku. Klientom bolo poskytnuté odborné poradenstvo a v prípade zvýšenej alebo rizikovej hladiny jednotlivých meraní sa klientovi odporučila nielen úprava životného štýlu, ale v ďalšom postupe bol pozvaný na opakované vyšetrenie do základnej poradne alebo do nadstavbovej poradne, prípadne sa odporučil do starostlivosti praktického lekára. Celkovo sme pri príležitosti Dňa otvorených dverí vyšetřili 9 klientov.

25.4. – 29. apríl 2022 Európsky imunizačný týždeň (EIW) - Cieľom kampane bolo zvýšiť povedomie širokej verejnosti o dôležitosti očkovania ako jednej najjednoduchšej, bezpečnej a efektívnej formy prevencie prenosných ochorení. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu v spolupráci s oddelením epidemiológie zhotovili informačný panel, ktorý bol umiestnený v priestoroch RÚVZ so sídlom v Nitre.

10. máj 2022 – Svetový deň pohybom ku zdraviu – pri tejto príležitosti sme distribuovali do MŠ, ZŠ a SŠ v okrese Nitra a organizáciám Jednoty dôchodcov Slovenska letáky pod názvom „Svetový deň pohybom ku zdraviu“. Opäť bol svetový deň propagovaný formou nástenných novín a webovej stránky RÚVZ so sídlom v Nitre. V spolupráci so VŠZP a.s. sme uskutočnili Dni zdravia pre zamestnancov závodu Jaguar Landrover.

31. máj 2022 – Svetový deň bez tabaku - V rámci Svetového dňa bez tabaku (30.5.2022) sme uskutočnili „Deň otvorených dverí“. V rámci tohto podujatia sme pripravili pre verejnosť zdravotno-výchovné podujatie s názvom „Príďte aj vy podporiť zdravý život bez fajčenia !“. Program pozostáva z prezentácie poradenských služieb poradne v odvykaní od fajčenia, merania oxidu uhoľnatého vo výdychu, diskusiou na tému fajčenie a prednáškou na tému „Alternatívy cigariet nie sú zdravšie, aké sú riziká ?“. Pre deti sme pripravili súťaž – kvíz o fajčení. Celkový počet návštevníkov bol 38. Distribúcia informačných letákov o škodlivosti fajčenia ako aj zapožičanie DVD filmu s názvom „Kým stúpa dym“ do ZŠ a SŠ v Nitrianskom regióne. Dňa 31.5.2022 v spolupráci so VŠZP, a.s. sme zorganizovali spoločnú osvetovú akciu pre zamestnancov závodu G-TEKT v areáli priemyselného parku v Nitre – Dolné Hony. Cieľom podujatia bola propagácia poradne v odvykaní od fajčenia a služby mobilnej poradne zdravia. Vyšetrených bolo 62 osôb.

26.6.2022 – Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s drogami. Pri príležitosti „Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi“ sme listom oslovili základné školy v Nitrianskom regióne o zapojenie sa do výtvarnej aktivity s názvom „Takto trávim svoj voľný čas“. Aktivita prebiehala od 22.6. – 30.6.2022. Výtvarné diela od žiakov boli doručené na RÚVZ so sídlom v Nitre a následne boli vystavené v priestoroch budovy RÚVZ so sídlom v Nitre a uverejnené na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Nitre.

21. september 2022 – Svetový deň Alzheimerovej choroby - Do denných centier pre seniorov v Nitrianskom regióne sme poskytli edukačné materiály k danej problematike od ÚVZ SR.

29. september 2022 – Svetový deň srdca – Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu v spolupráci so VŠZP, a.s. zrealizovali viaceré zdravotno-výchovné podujatia pre zamestnancov závodov Matador Automotive Vráble (2x), fi. Bauer, s.r.o. Zlaté Moravce, Coop Jednota Nitra, Matador Automotive Nitra a SECOP Zlaté Moravce. Cieľom podujatí bolo informovanie zamestnancov podnikov o rizikových faktoroch kardiovaskulárnych ochorení. K známym a často opakovaným rizikám patria predovšetkým fajčenie, dlhodobý nezvládaný stres, nedostatok fyzickej aktivity, nezdravý spôsob stravovania, nadváha a obezita, vysoký krvný tlak a vysoká hladina cholesterolu. Zamestnanci z uvedených firiem sa zoznámili s problematikou kardiovaskulárnych chorôb, boli im zamerané hladiny celkového cholesterolu a cukru v krvi, hodnoty krvného tlaku a vypočítané indexy telesnej hmotnosti. Po uskutočnených vyšetreniach boli výsledky individuálne s každým návštevníkom zhodnotené a boli im odporučené aktivity pre zlepšenie alebo upevnenie ich zdravia. Celkový počet vyšetrených bol 227.

1.október 2022 – pri príležitosti **Medzinárodného dňa starších** sme uskutočnili „Deň otvorených dverí pre seniorov“. Seniorom sme poskytli meranie tlaku krvi, meranie antropometrických ukazovateľov, stanovenie BMI, a WHR indexu, meranie % tuku, meranie hladiny oxidu uhoľnatého, odborné poradenstvo k rizikovým faktorom životného štýlu a prednášky na tému o zdravej výžive, pitnom režime a pohybovej aktivite.

10.október 2022 – Svetový deň duševného zdravia, v priestoroch RÚVZ so sídlom v Nitre sme zhotovili informačný panel na danú tematiku. Problematiku duševného zdravia sme zverejnili pre verejnosť na webovu stránku RÚVZ so sídlom v Nitre.

21.október 2022 – Svetový deň osteoporózy, V rámci aktivít spojených so Svetovým dňom osteoporózy bol zhotovený informačný panel. V mestskej knižnici v Nitre na Kmeťovej ul. sme uskutočnili k danej problematike prednášku, ktorej sa zúčastnilo 28 poslucháčov.

14. – 20.decembra 2022 – Európsky týždeň boja proti drogám, Tento Európsky týždeň boja proti drogám sme spropagovali na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Nitre a formou nástenných novín vo vstupných priestoroch RÚVZ. Pre žiakov ZŠ v Žitavoch sme zrealizovali prednášku o zdravotných rizikách z fajčenia spojenú s premietnutím DVD filmu „Kým stúpa dym“.

1.12.2022 Svetový deň boja proti AIDS, v súvislosti so Svetovým dňom boja proti AIDS sme vyhotovili nástenné noviny v priestoroch RÚVZ so sídlom v Nitre a uverejnili sme informáciu k danej téme na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Nitre.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu v mesiacoch júl - september 2022 uskutočnili dotazníkový prieskum „**Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľov SR**“. Pred realizáciou prieskumu boli všetci respondenti poučení o význame prieskumu a spôsobe vyplňania a zároveň boli ubezpečení o anonymite a dobrovoľnosti. Dotazník vyplnilo celkom 104 respondentov z toho boli 52 žien (26 respondentov z vidieka, 26 respondentov z mesta) a 52 mužov (26 respondentov z vidieka, 26 respondentov z mesta) v požadovaných vekových kategóriách. Údaje z vyplnených dotazníkov boli zadané do databázy v programe Excel a v termíne zaslané gestorovi projektu na ÚVZ SR.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Projekt: „Linka pomoci na odvykanie od fajčenia“ - v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečilo v období od 25.7.2022 – 5.8.2022 poskytovanie telefonického poradenstva na odvykanie od fajčenia na telefonickej linke 0908 222 722 a zaznamenávanie hovorov v knihe hovorov zriadenej ÚVZ SR v zmysle metodického usmernenia ÚVZ SR č. OPZ/8865/116475 zo dňa 27.10.2020. Počas uvedeného obdobia bolo poskytnuté telefonické poradenstvo na tejto telefonickej linke celkom 28 klientom. Pri prevzatí mobilného telefónu, nabíjačky, evidenčnej knihy, knihy protokolov sme zaslali na ÚVZ SR podpísaný „Protokol o prevzatí mobilného telefónu“ a po ukončení dvojtýždňového telefonického poradenstva sme na ÚVZ SR zaslali podpísaný „Protokol o odovzdaní mobilného telefónu“. Dňa 2.9.2022 sme na ÚVZ SR zaslali na ÚVZ SR databázu hovorov v programe Excel za obdobie 25.7.2022 – 7.8.2022 za RÚVZ so sídlom v Nitre.

Dni zdravia - Prostredníctvom poradenstva vykonávaného na individuálnej i skupinovej úrovni, zameraného na ovplyvňovanie zložiek životného štýlu jedincov (nefarmakologickou cestou), podieľali sme sa na aktivitách mobilnej Poradne zdravia. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a.s., v roku 2022 uskutočnili 16 výjazdových aktivít do podnikov Semecs Vráble, Jaguar Landrover v Nitre (5x), VŠZP Nitra, firma G- TEKT, Matador Vráble (2x), firma Bauer GmbH Zlaté Moravce, COOP Jednota Nitra, Matador Nitra, Slovenská sporiteľňa, a.s. Nitra, SIIXMZ Nitra a SECOP Zlaté Moravce, kde bolo vyšetrených 965 osôb. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach

ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu, (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Pozornosť bola venovaná aj zvyšovaniu povedomia o preventívnych zdravotných prehliadkach a screeningových programoch (prevencia onkologických ochorení ako rakovina prsníka a krčka maternice a hrubého čreva a konečníka)

Projekt: „Viem, čo zjem“ – v roku 2022 sme písomne oslovili 2 vybrané základné školy v Nitre (ZŠ Cabajská a ZŠ Topoľova), ktorých budú realizované prednášky v 1.polroku 2023.

„Školský program“ - v súvislosti s realizáciou programu „Školský program“ sme v roku 2022 neuskutočnili plánované aktivity z dôvodu prijatých opatrení na ochranu verejného zdravia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Oddelenie podpory zdravia a výchovy RÚVZ so sídlom v Nitre úzko spolupracovalo s jednotlivými oddeleniami RÚVZ so sídlom v Nitre. Spolupráca s oddelením epidemiológie bola zameraná na zabezpečovanie protiepidemických opatrení v súvislosti s ochorením COVID-19. Aktivity spočívali hlavne vo vybavovaní prípadov v súvislosti s mimoriadnou situáciou, v telefonickom poskytovaní informácií ohľadom Covid-19 a aktuálnych opatrení, spracovanie pozitívnych prípadov a dohľadávanie kontaktov, v práci so systémom „Moje e-zdravie“ – objednávanie klientov na odbery PCR testov (kontakty s pozitívnymi, e-hranica). Veľmi dobrú spoluprácu vykazujeme s oddelením zdravotníckej informatiky a štatistiky, ktoré zabezpečovali pravidelné uverejňovanie aktuálnych informácií na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Nitre.

Veľmi dobrá spolupráca bola so školskými zariadeniami v rámci realizácii prednášok.

V roku 2022 sme dostali ponuku od Ligy proti rakovine SR ohľadne spolupráce na Deň narcisov 28.4.2022, ktorý sa konal v obchodnom centre Promenáda v Nitre.

Spolupráca so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. pokračovala aj v roku 2022 ohľadne „Dní zdravia“ pre zamestnancov v podnikoch, ktorým sme poskytovali služby mobilnej poradne zdravia a poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu, prevencie onkologických ochorení a prevencie ochorenia covid-19.

S praktickými a odbornými lekármi sme spolupracovali pri odporúčaní klientov z Poradne zdravia.

Spolupráca s Jednotami dôchodcov, klubmi dôchodcov a Úniou proti osteoporóze v Nitre vykazujeme veľmi dobrú spoluprácu pri realizácii zdravotno-výchovných podujatí.

V rámci spolupráce s komunitným centrom pre pracovnú a vedomostnú mobilitu „UKRAJINA - COMIN“ oddelenie podpory zdravia a výchovy poskytlo pomoc utečencom pred vojnou z Ukrajiny.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov....)

- vedenie dokumentácie oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu;
- vyhodnotenia činnosti a úloh za rok 2022 súvisiacich s plnením dokumentu „Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2022 a na ďalšie roky;

- spracovania výročnej správy za oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre za rok 2022;
- spracovania krajskej výročnej správy za oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Nitrianskom kraji (Nitra, Levice, Topoľčany, Nové Zámky, Komárno) za rok 2022;
- spracovania tabuliek výkazníctva oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu za rok 2022;
- odpočtu aktivít v rámci školského programu ovocie a zelenina za školský rok 2021/2022;
- aktualizácie údajov poradne zdravia a nastavbových poradní RÚVZ so sídlom v Nitre a kontakty;
- aktivity pracovníkov oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu v rámci COVID-19 s nasledovnými činnosťami: telefonické kontaktovanie osôb, ktoré boli pozitívne testované PCR testom alebo antigénovým testom, zisťovanie anamnézy, dohľadanie kontaktov, informovanie o karanténe a povinnostiach dodržiavať platné nariadenia vyhlášok MZ SR, vytváranie rozhodnutí od regionálnej hygieničky a zápisníc o epidemiologickom vyšetrení a ich zasielanie, prihlasovanie na PCR testy, telefonické a emailové poradenstvo ohľadom platných nariadení a povinnosti pri prechode cez hranice, obsluhovanie telefonickej infolinky COVID-19 a zadávanie pozitívne testovaných do programu EPIS.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

Poradňa zdravia poskytovala základné spektrum vyšetrení, ktoré určovali hladinu individuálneho rizika klienta ohrozeného ochoreniami, na ktorých vzniku a vývoji sa do značnej miery podieľal životný štýl. Medzi tieto ochorenia patria hlavne srdcovo-cievne, nádorové a metabolické ochorenia. Analýza týchto rizík umožňovala odporučiť zmeny v stravovacích návykoch, spotrebe alkoholu, fajčiarskych návykoch, pohybovej aktivite a zvládání stresu. V prípade potreby sa klientovi odporúčala návšteva praktického lekára a ďalšie potrebné vyšetrenia. Vyšetrenia boli poskytované klientom za štandardných podmienok v zmysle „Metodickej príručky pre prácu v poradniach zdravia“. V roku 2022 bolo vyšetrených celkovo **1005 klientov, z toho bolo 40 klientov vyšetrených za štandardných podmienok v Poradni zdravia a 965 klientov počas výjazdov v rámci mobilnej poradne zdravia**. Výsledky vyšetrení od klientov poradne zdravia nebolo možné zadať do programu Test zdravé srdce pre systémovú chybu v programe.

V roku 2022 PCOPZ uskutočnilo 16 výjazdových aktivít pre zamestnancov do podnikov Semecs Vráble, Jaguar Landrover v Nitre (5x), VŠZP Nitra, firma G- TEKT, Matador Vráble (2x), firma Bauer GmbH Zlaté Moravce, COOP Jednota Nitra, Matador Nitra, Slovenská sporiteľňa, a.s. Nitra, SIIXMZ Nitra a SECOP Zlaté Moravce. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu, (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia.

7.2. Nadstavbové poradne

Poradňa zdravia pre deti a mládež

Zamestnankyne RÚVZ Nitra sa venujú pravidelne aktivitám v oblasti plnenia NAP prevencie obezity, najmä pri realizácii priorít:

v bode b) – **Podpora zdravšieho prostredia na školách:**

- zabezpečujú kontrolu predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov s cieľom zistiť, aké je zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom solí, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nad hmotnosti až obezity,
- zabezpečujú edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, Školského programu, ktorý zahŕňa mliečny program pre deti, program školské ovocie; sledujeme a podporujeme konzumáciu ovocia a zeleniny v surovom stave, konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov, priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.
- zabezpečujú účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania určených pre deti a mladistvých,
- kontrolujú hygienické podmienky pri príprave diétneho stravovania,
- kontrolujú dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzujú používanie pitnej vody a nesladených nápojov pre deti v rámci pitného režimu, vrátane jeho podávania hygienicky vyhovujúcim spôsobom,
- zisťujú počet stravníkov v zariadeniach školského stravovania,
- posudzujú energetickú a biologickú hodnotu stravy, kontrolujú jej pestrosť, dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a s ohľadom na odporúčané výživové dávky, presadzujeme pravidelné zaraďovanie menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým podporujeme aj edukatívnu funkciu školského stravovania a podporu zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže,
- odborné zamestnankyne RÚVZ v Nitre realizovali projekt Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ. Cieľom projektu bolo zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania pre žiakov základných škôl a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov). Plnohodnotný a nutrične vyvážený jedálny lístok je dôležitým nástrojom pre napĺňanie výživových požiadaviek pre jednotlivé vekové skupiny stravníkov. Pri hodnotení jedálnych lístkov sme použili bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sme využili vypracovaný metodiku bodového systému, na základe ktorého sme hodnotili školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok.

v bode c) - **Poskytovanie nutričného vzdelávania odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení:**

- zúčastňujú sa a pripravujú pracovné porady pre riaditeľov materských škôl, špeciálnych škôl, špeciálnych výchovných zariadení, pre vedúcich pracovníkov zariadení školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborními školstva a spoločnými školskými úradmi. Cieľom porád je poskytnutie poznatkov a skúseností z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, informovanie o aktuálnej legislatíve, o nových metodických usmerneniach ÚVZ SR, o výsledkoch mimoriadnych cielených kontrol v zariadeniach školského stravovania, ale aj o najnovších poznatkoch v oblasti zdravej výživy a prevencii neprenosných ochorení,
- v spolupráci s uvedenými inštitúciami zabezpečujú odborné vzdelávanie pracovníkov zariadení školského stravovania,
- v júni 2022 sa konala pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra pracovná porada pre vedúce zariadení školského stravovania pri stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK,
- v septembri 2022 sa konali pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra a v zasadačke Okresného úradu v Nitre 3 pracovné porady pre riaditeľov základných a stredných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce,

- zabezpečujú vzdelávanie odborných zamestnancov – kuchárov, kuchárov zariadení školského stravovania v oblastiach:
- základné požiadavky na priestory zariadenia školského stravovania (ďalej len ZŠS),
- ako postupovať pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobných praxe (zabezpečenie zdravotnej neškodnosti vyrábaných pokrmov a nápojov, zásady počas tepelného spracovania pokrmov, riziká počas technologického procesu prípravy a podávania pokrmov a nápojov),
- dodržiavanie požiadaviek na skladovanie potravín, surovín a hotových pokrmov a nápojov v jednotlivých typoch skladov ZŠS,
- ako postupovať pri odoberaní vzoriek hotových pokrmov,
- dodržiavanie zásad osobnej hygieny, osobnej čistoty, čistoty pracovného prostredia a pracovných pomôcok pracovníkmi ZŠS,
- najčastejšie zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru v ZŠS.

v bode d) - **Podpora pohybových aktivít:**

- realizujú monitoring telovýchovných priestorov a podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklíma a pod.),
- v rámci výkonu ŠZD sledujú využívanie priestorov telocviční na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,
- sledujú využívanie iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),
- sledujú využívanie malých foriem telesnej výchovy v školách (telovýchovných chvíľok, ranných rozvečiek, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.),
- podporujeme realizáciu všetkých foriem pohybu na čerstvom vzduchu, škôl v prírode, športových krúžkov, aktívnejšieho využívania hodín telesnej výchovy,
- monitorujú hodiny telesnej výchovy v rámci dodržiavania zásad hygieny pedagogického procesu (počet hodín TV do týždňa, jej zaraďovanie do rozvrhu, percento cvičiacich na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov),
- zisťujú možnosti telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV,
- ďalšie aktivity boli cielené na zlepšovanie telesného, duševného a sociálneho zdravia detí:., protidrogová, prosociálna a environmentálna výchova, výchova k prevencii úrazov. Pri požiadaní poskytujeme jednotlivým školám prednášky na vybrané témy.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššia úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravší spôsob života.

Odborné zamestnankyne odd. HDM uskutočnili vzdelávacie a zdravotno-výchovné aktivity. V súvislosti s poradenstvom ohľadne pandémie COVID-19 pri vykonávaní epidemiologického vyšetrenia v ohnisku nákazy u potvrdených prípadov ochorenia u žiakov alebo zamestnancov škôl boli zabezpečené tisíce konzultácií, ale aj konkrétnych karanténnych opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia ochorenia COVID-19.

Aktivity v rámci Poradne pre deti a mládež boli realizované v rámci projektu Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative). Ide o projekt podpory zdravia a správneho vývoja detí na Slovensku, ktorý je súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“ a bol realizovaný cez RÚVZ metódikou WHO a bol schválený etickou komisiou. Uvedený projekt sa uskutočnil vo viacerých európskych krajinách. Svetová zdravotnícka organizácia bude po skompletizovaní meraní a dát analyzovať údaje zo všetkých škôl a z jednotlivých krajín. Na základe poverenia MZ SR bol zodpovedným garantom Národný ústav detských chorôb v Bratislave v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva SR. V projekte sa realizovalo rutinné meranie vybraných antropometrických ukazovateľov žiakov základných škôl vo veku od 7,00 do 8,99 rokov (hmotnosť, výška, obvod pásu a bokov). Zapojených bolo 7 základných škôl v okresoch Nitra, Šaľa

a Zlaté Moravce. Zároveň bol realizovaný dotazníkový prieskum, ktorý zahŕňal detský a rodičovský dotazník. Školský dotazník vyplnil vždy jeden zástupca zo zapojenej školy. Po skončení zberu dát boli údaje spracované do excel databázy. Celkovo bolo do projektu zapojených 381 žiakov a urobených bolo v rámci realizácie projektu 4191 výkonov zaradených do aktivít Poradne pre deti a mládež medzi tzv. iné výkony.

Poradňa odvykania od fajčenia

Cieľom poradne bolo poskytovať poradenské služby v oblasti prevencie tabakizmu (nefarmakologického charakteru), zrozumiteľným spôsobom objasňovať vplyvy nikotínovej závislosti na zdravie a kvalitu života, informovať o preventívnych spôsoboch riešenia problému závislosti s návrhom vhodnej metódy podľa individuálnych potrieb klienta. Poradňu V roku 2022 POF navštívili len 2 klienti, ktorí mali záujem o bezplatné poskytnuté pomôcky na odvykanie od fajčenia, ktoré POF neposkytuje. Klienti pri návšteve odmietli zverejniť svoje údaje. V období od 25.7.2022 – 5.8.2022 sme zabezpečovali poskytovanie telefonického poradenstva na odvykanie od fajčenia na telefonickej linke 0908 222 722. Počas uvedeného obdobia sme poskytli telefonické poradenstvo 15 klientom. V rámci „Dni zdravia“ boli poskytnuté konzultácie a odborné poradenstvo v oblasti nefajčenia (19x). Vykonaných bolo 28 meraní krvného tlaku a prístrojom Smokerlyzér.

Poradňa pre prevenciu HIV/AIDS

Za účelom prevencie výskytu HIV/AIDS poskytovala svoje služby poradňa pre prevenciu HIV/AIDS zriadená pri RÚVZ so sídlom v Nitre. Jej činnosť bola vykonávaná počas roku 2022 na základe požiadaviek klientov. Požiadaviek bolo o niečo viac ako v predchádzajúcom roku 2021. Odber krvi na vyšetrenie bol v ambulancii vykonaný 9 klientom, ktorým bolo poskytnuté aj predodberové aj poodberové poradenstvo, niektorým aj viackrát po odbere. Odbery boli vykonávané na vlastnú žiadosť klienta. Poskytovala odborné poradenstvo a konzultácie naďalej telefonická a to 25-krát. Odborné poradenstvo sa týkalo konkrétnych opatrení na ochranu zdravia.

Poradňa ochrany a zdravia pri práci

V roku 2022 bolo v rámci Poradne ochrany a podpory zdravia pri práci pracovníkmi oddelenia PPL poskytnutých v rámci individuálneho poradenstva a telefonickej konzultácie 9984 konzultácií pre občanov, zamestnancov ako aj pre zamestnávateľov. Pracovníci vykonávali začiatkom roka epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID – 19 (125). Skupinové poradenstvo sa v roku 2022 neposkytovalo.

Poradňa zdravej výživy

Činnosť poradne zdravej výživy na oddelení hygieny výživy bola vykonávaná súbežne s projektom „Monitoring príjmu kuchynskej soli“ ako i u klientov formou individuálneho poradenstva. Pokračovalo sa v aktivitách na dosiahnutie cieľa prostredníctvom monitoringu - postupné zníženie príjmu soli na 5 g na deň u dospeléj populácie so zameraním sa na hotové pokrmy v spoločnom stravovaní so zameraním na uzavretý systém spoločného stravovania napr. zariadenia sociálnych služieb a stravovacie zariadenia v nemocničných zariadeniach ako

i v zariadeniach verejného stravovania. Pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonávali intervencie pravidelne pri každej kontrole v zariadeniach spoločného stravovania, kde boli kontrolované jedálne lístky či svojim zložením vyhovujú zásadám správnej výživy.

Individuálne poradenstvo klientom bolo zamerané na formovanie správnych postojov k zdravému životnému štýlu vrátane správnych výživových návykov a k zodpovednosti za vlastné zdravie, nakoľko výživa v patogenéze chronických ochorení sa stáva zároveň dôležitým faktorom prevencie. Preferovaná bola zdravá a pestrá strava v správnom pomere jednotlivých živín - bielkoviny, tuky, sacharidy ako i primeranom energetickom príjme, vzhľadom na potreby a zdravotný stav jednotlivých klientov.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2022

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2022

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2022

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu
a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2022**

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia			
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	1	1,0	1
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra	2	1,6	2
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2,6	3

	- iné	0	0	0	0	0	0	0	0
	Iné témy (napr. chripka, salmonelóza,...a pod.)	0	0	0	0	0	0	0	0
	SPOLU	62	1413	39	793	15	316	116	2522

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		24	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		924	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	0	
		Rozhlas	0	
		Printové médiá	3	
		Webová stránka RÚVZ	10	
		Iné formy	0	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	Plagáty, letáky, skladačky...	0	
		Brožúry, manuály...	0	
		Informačné panely	15	
		Iné	0	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		0	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		31	
			Aktívna účasť	
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	regionálne	1	1
		celoštátne	0	5
		medzinárodné	0	0
		v rámci RÚVZ	0	1
		SPOLU	1	7

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	0
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	7
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	1
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	0
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkych pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			0
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			8
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet Materiálov
		Vlastné vytvorené	0
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	0
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	12
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	11
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	85
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		0	0

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2022 do 31.12.2022

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	<i>+ - [%]</i>	<i>Abs.</i>	%	<i>+ - [%]</i>	<i>Abs.</i>	%	<i>+ - [%]</i>
0-14	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
15-19	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
20-24	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
25-34	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
35-44	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
45-54	0	0,0	<i>0,0</i>	1	100,0	<i>0,0</i>	1	50,0	<i>69,3</i>
55-64	1	100,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	1	50,0	<i>69,3</i>
65 a viac	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
SPOLU:	1	100,0		1	100,0		2	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	<i>+ - [%]</i>	<i>Abs.</i>	%	<i>+ - [%]</i>	<i>Abs.</i>	%	<i>+ - [%]</i>
0-14	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
15-19	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
20-24	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
25-34	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	0	0,0	<i>0,0</i>
35-44	1	33,3	<i>53,3</i>	0	0,0	<i>0,0</i>	1	10,0	<i>18,6</i>
45-54	0	0,0	<i>0,0</i>	2	28,6	<i>33,5</i>	2	20,0	<i>24,8</i>
55-64	1	33,3	<i>53,3</i>	2	28,6	<i>33,5</i>	3	30,0	<i>28,4</i>
65 a viac	1	33,3	<i>53,3</i>	3	42,9	<i>36,7</i>	4	40,0	<i>30,4</i>
SPOLU:	3	100,0		7	100,0		10	100,0	

Celkom:

4

8

12

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb
za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022**

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	0	0,0	0,0	1	100,0	0,0	1	50,0	69,3
55-64	1	100,0	0,0	0	0,0	0,0	1	50,0	69,3
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	1	100,0		1	100,0		2	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	1	33,3	53,3	0	0,0	0,0	1	11,1	20,5
45-54	0	0,0	0,0	1	16,7	29,8	1	11,1	20,5
55-64	1	33,3	53,3	2	33,3	37,7	3	33,3	30,8
65 a viac	1	33,3	53,3	3	50,0	40,0	4	44,4	32,5
SPOLU:	3	100,0		6	100,0		9	100,0	

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022 (pre systémovú chybu v TSZ nebolo možné zobrazit' údaje)

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [-%]	Abs.	%	+ [-%]	Abs.	%	+ [-%]
Základné	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Učňovské	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Stredoškolské s maturitou	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Vysokoškolské	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Neregistrované	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2022

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 12</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 1005</p>	Antropometrické meranie	12	922
	- výška		
	- váha	12	922
	- BMI	12	922
	- obvod pása	0	739
	- obvod bokov	0	739
	- WHR	0	739
	- WHtR	0	739
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	0	908
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon		703
	Biochemické vyšetrenia	4	908
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	4	25
	- LDL cholesterol	4	25
	- Triacylglyceroly	4	25
	- Glukóza	4	415
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)		0
	Somatické vyšetrenia	12	1005
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzérom		0
Vyšetrenie spirometrom		0	
Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	2	0	
Osobná a rodinná anamnéza	2	0	

	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody		0
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS		0
	Odborné poradenstvo a konzultácie	12	1075
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)		57
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení		24
	Iné		0
2. Poradňa zdravej výživy	Odborné poradenstvo		26
Počet klientov: 26	Založenie karty klienta		0
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach		0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení		0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)		0
3. Poradňa odvykania od fajčenia	Odborné poradenstvo		19
Počet klientov: 2	Založenie karty klienta		0
	Meranie spirometrom		0
	Meranie smokerlyzérom		28
	Meranie krvného tlaku, pulzu		28
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)		0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení		0
	Telefonické poradenstvo		15
	Iné		0
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo		0
Počet klientov: 0	Založenie karty klienta		0
	Meranie spirometrom		0
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti		0
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti		0
	Vyšetrenie EKG		0
	Meranie flexibility		0
	Držanie tela		0
	Pohybová inštruktáž		0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení		0
	Iné		0
5. Poradňa podpory psychického	Odborné poradenstvo		0

zdravia Počet klientov: 0	Psychologické vyšetrenie	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
6. Poradňa pre deti a mládež Počet klientov: 381	Odborné poradenstvo	381
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	4191
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov: 9	Odborné poradenstvo	25
	Odber krvi na HIV/AIDS	9
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov: 274	Odborné poradenstvo	274
	Vyšetrenie pracovného rizika	43
	Založenie karty klienta	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
SPOLU počet výkonov		15936

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2022 do 31.12.2022

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0
	rel.	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	10,0	0,0	100,0	100,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SPOLU: 100%		0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1
	rel.	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00,	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	00,0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SPOLU: 100%		0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1

Výsledky biochemických vyšetření opakovaně vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2022 do 31.12.2022

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0
	rel.	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0
	+-%	69,3	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	0,0	53,3	53,3	0,0
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0
	rel.	50,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	33,3	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	100,0	50,0	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0
	+-%	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	53,3	53,3	0,0
65 a viac	abs.	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0
	rel.	0,0	100,0	50,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	50,0	0,0	0,0	100,0	0,0	33,3	33,3	0,0
	+-%	0,0	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	53,3	0,0
SPOLU: 100%		2	1	2	1	2	1	3	0	2	1	2	1	2	1	2	1	0	3	3	0

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	1	1	1	1	1	1	0	2	1	1	0	2	1	1	1	1	1	0	0	1
	rel.	50,0	20,0	20,0	50,0	16,7	100,0	0,0	33,3	33,3	25,0	0,0	28,6	25,0	33,3	20,0	50,0	50,0	0,0	0,0	16,7
	+-%	69,3	35,1	35,1	69,3	29,8	0,0	0,0	37,7	53,3	42,4	0,0	33,5	42,4	53,3	35,1	69,3	69,3	0,0	0,0	29,8
55-64	abs.	0	2	2	0	2	0	0	2	0	2	0	2	1	1	1	1	0	2	0	2
	rel.	0,0	40,0	40,0	0,0	33,3	0,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	28,6	25,0	33,3	20,0	50,0	0,0	50,0	0,0	33,3
	+-%	0,0	42,9	42,9	0,0	37,7	0,0	0,0	37,7	0,0	49,0	0,0	33,5	42,4	53,3	35,1	69,3	0,0	49,0	0,0	37,7
65 a viac	abs.	1	2	2	1	3	0	1	2	2	1	0	3	2	1	3	0	1	2	0	3
	rel.	50,0	40,0	40,0	50,0	50,0	0,0	100,0	33,3	66,7	25,0	0,0	42,9	50,0	33,3	60,0	0,0	50,0	50,0	0,0	50,0
	+-%	69,3	42,9	42,9	69,3	40,0	0,0	0,0	37,7	53,3	42,4	0,0	36,7	49,0	53,3	42,9	0,0	69,3	49,0	0,0	40,0
SPOLU:	100%	2	5	5	2	6	1	1	6	3	4	0	7	4	3	5	2	2	4	0	6

